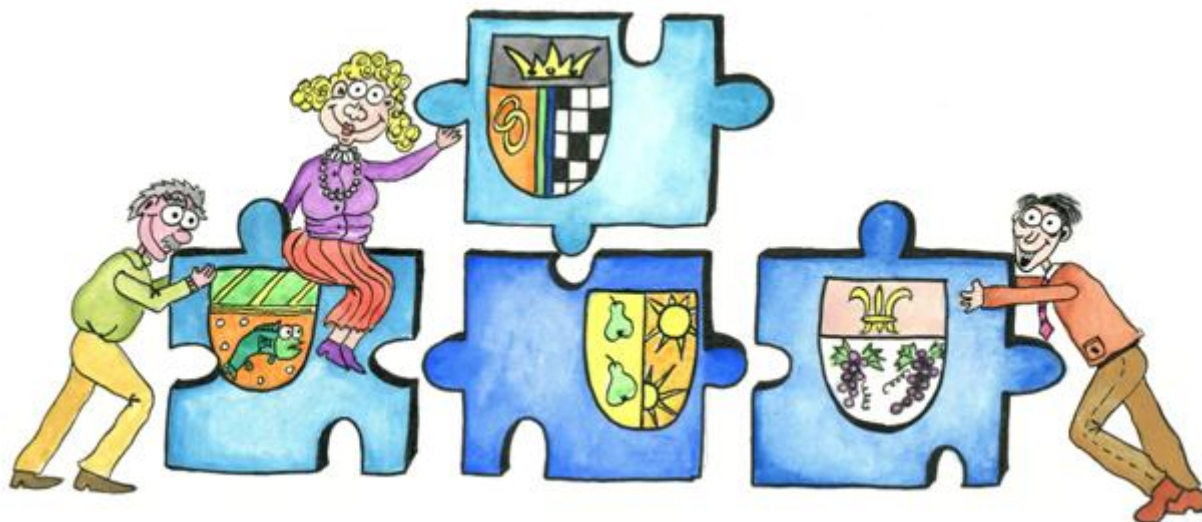

Strategie území správního obvodu ORP

Nepomuk

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a cestovního ruchu a kulturního dědictví

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

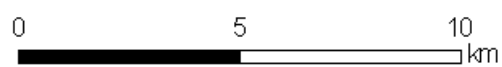
Verze 4/2015

Administrativní členění ORP Nepomuk

Legenda

Obec

Zpracoval Mgr. Pavel Vacík
Program ArcGIS, verze 9.3
Nepomuk, 20. 1. 2014

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	10
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	10
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	10
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	11
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	12
2.1. Profil území správního obvodu	12
2.1.1. Identifikace správního obvodu	12
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	18
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	56
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	59
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	61
2.3. Přílohy	65
3. Téma 1.: Školství	79
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	79
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	79
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	81
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	112
3.1.4. SWOT analýza školství	123
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	126
3.2. Návrhová část pro oblast školství	130
3.2.1. Struktura návrhové části	130
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	132
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	139
3.2.4. Indikátory	144
3.3. Pravidla pro řízení strategie	148
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	148
3.3.2. Systém změn strategie	151
3.3.3. Akční plán	151
3.4. Závěr a postup zpracování	154
3.4.1. Shrnutí	154
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	154
3.5. Přílohy	155

3.5.1.	Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4	155
3.5.2.	Seznam zkratk:.....	155
4.	Téma 2.: Sociální služby.....	157
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	157
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	157
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	158
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	173
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	176
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	177
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	179
4.2.1.	Struktura návrhové části	179
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	181
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	184
4.2.4.	Indikátory	188
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	194
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	194
4.3.2.	Systém změn strategie	196
4.3.3.	Akční plán	196
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	199
4.4.1.	Shrnutí	199
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	199
4.5.	Přílohy.....	200
4.5.1.	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	200
5.	Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	205
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	205
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	205
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	209
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	236
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	241
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	242
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	247
5.2.1.	Struktura návrhové části	247
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	249
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	257

5.2.4.	Indikátory	260
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	262
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	262
5.3.2.	Systém změn strategie	264
5.3.3.	Akční plán	265
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	267
5.4.1.	Shrnutí	267
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	267
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	269
	Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	270
	Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	272
	Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	276
	Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	278
	Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	280
	Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	286
	Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	288
	Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	290
	Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	292
	Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	294
6.	Téma 4.: Cestovní ruch a kulturní dědictví	297
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	297
6.1.1.	Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu.....	297
6.1.2.	Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti.....	310
6.1.3.	Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu.....	341
6.1.4.	SWOT analýza CR.....	344
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	346
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	354
6.2.1.	Struktura návrhové části	354
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	356
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	358
6.2.4.	Indikátory	361

6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	363
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	363
6.3.2.	System změn strategie	365
6.3.3.	Akční plán	366
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	368
6.4.1.	Shrnutí	368
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	368
6.5.	Přílohy.....	369
7.	Závěr, kontakty.....	370
8.	Přílohy.....	375

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tabulka 1: Základní informace o strategii

Údaj	Komentář
Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Nepomuk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství cestovní ruch a kulturní dědictví
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství cestovní ruch a kulturní dědictví)
Řešené území	Správní obvod ORP Nepomuk Poloha ORP Nepomuk: Plzeňský kraj, bývalý okres Plzeň-jih Počet obyvatel správního obvodu: 11 462 (1. 1. 2014) Počet obcí ve správním obvodu: 26 Rozloha správního obvodu: 309 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Kasejovice, Nepomuk Městys: Žinkovy Obce: Čížkov, Čmelíny, Hradiště, Chlomy, Klášter, Kozlovice, Kramolín, Měcholupy, Mileč, Mladý Smolivec, Mohelnice, Nekvasovy, Neurazy, Nezdřev, Oselce, Polánka, Prádlo, Sedliště, Srby, Tojice, Třebčice, Vrčeň, Životice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Nepomuk
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Nepomuk
Projednání a schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 24. 6. 2014 Schváleno na shromáždění starostů dne 24. 6. 2014
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích, Zákon o odpadech, Zákon o sociálních službách, Školský zákon
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Nepomuk

Údaj	Komentář
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Projekt na území SO ORP Nepomuk realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Nepomuk a se zapojenými obcemi v rámci SO.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná): 1. předškolní výchova a základní školství 2. sociální služby 3. odpadové hospodářství 4. volitelné téma: cestovní ruch a kulturní dědictví

(vlastní zpracování)

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 26 obcí. 2 obce mají statut města - Nepomuk a Kasejovice, obec Žinkov je městysem.

Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak obce	Údaje o obci	Znak obce	Údaje o obci
	Název obce: Čížkov Počet obyvatel: 649 (k 1. 1. 2014) Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Čmelíny Počet obyvatel: 124 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hradiště Počet obyvatel: 218 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Chlumy Počet obyvatel: 157 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kasejovice Počet obyvatel: 1283 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Klášter Počet obyvatel: 206 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak obce	Údaje o obci	Znak obce	Údaje o obci
	Název obce: Kozlovice Počet obyvatel: 95 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Kramolín Počet obyvatel: 115 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Měcholupy Počet obyvatel: 233 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Mileč Počet obyvatel: 393 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Mladý Smolivec Počet obyvatel: 733 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Mohelnice Počet obyvatel: 64 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Nekvasovy Počet obyvatel: 168 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nepomuk Počet obyvatel: 3752 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Neurazy Počet obyvatel: 802 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nezdřev Počet obyvatel: 108 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Oselce Počet obyvatel: 355 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Polánka Počet obyvatel: 45 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Prádlo Počet obyvatel: 221 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Sedliště Počet obyvatel: 110 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak obce	Údaje o obci	Znak obce	Údaje o obci
	Název obce: Srby Počet obyvatel: 173 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Tojice Počet obyvatel: 89 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Třebčice Počet obyvatel: 111 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Vrčeň Počet obyvatel: 333 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Žinkovy Počet obyvatel: 881 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Životice Počet obyvatel: 44 Zapojení do tvorby strategie: ano

(Počet obyvatel: MVČR, 2014; Znaky: Rekos, 2014)

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Nepomuk realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Nepomuk a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a město Nepomuk je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Mgr. David Jirka. Strategie byla zpracována členy projektového týmu ORP Nepomuk.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymežit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty - u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o vybrané dokumenty, které se vztahují k území SO ORP Nepomuk.

Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Název dokumentu	Kde jej lze získat
Stát	
Politika územního rozvoje ČR	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
Rámcové vzdělávací programy	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/skolskareforma/ramcove-vzdelavaci-programy
Plán sociálních služeb ČR	http://www.mpsv.cz/cs/844
Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
Kraj	
Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zasady-uzemniho-rozvoje-plzenskeho-kraje
Program rozvoje Plzeňského kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/program-rozvoje-kraje
Plán odpadového hospodářství Plzeňského kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/plan-odpadoveho-hospodarstvi-plzenskeho-kraje
Mikroregiony, města a obce	
Strategický plán rozvoje města Nepomuk	http://www.nepomuk.cz/uploaded/Files/mestsky-urad/vyhlasaky-narizeni/Strategicky-plan-Nepomuk.pdf
Strategie rozvoje mikroregionu Nepomucko (RRA PK, 2001)	
Strategie rozvoje MAS Nepomucko	http://mas.nepomucko.cz/uploaded/Files/dokumenty/2008/SPL-MAS-NEPOMUCKO.pdf
Integrovaná územní strategie rozvoje venkova - MAS Pošumaví	http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=4&ved=0CDoQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.posumavi.jz.cz%2Fsdruzenispol%2Fspolecne%2Fdownload_soubor.php%3Fids%3D61&ei=C9xU_OnJ-v2ygOgrIDIBA&usg=AFQjCNHTrmBK2O02ZIH_6gr6l8qJ6ycgSA

(vlastní zpracování)

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

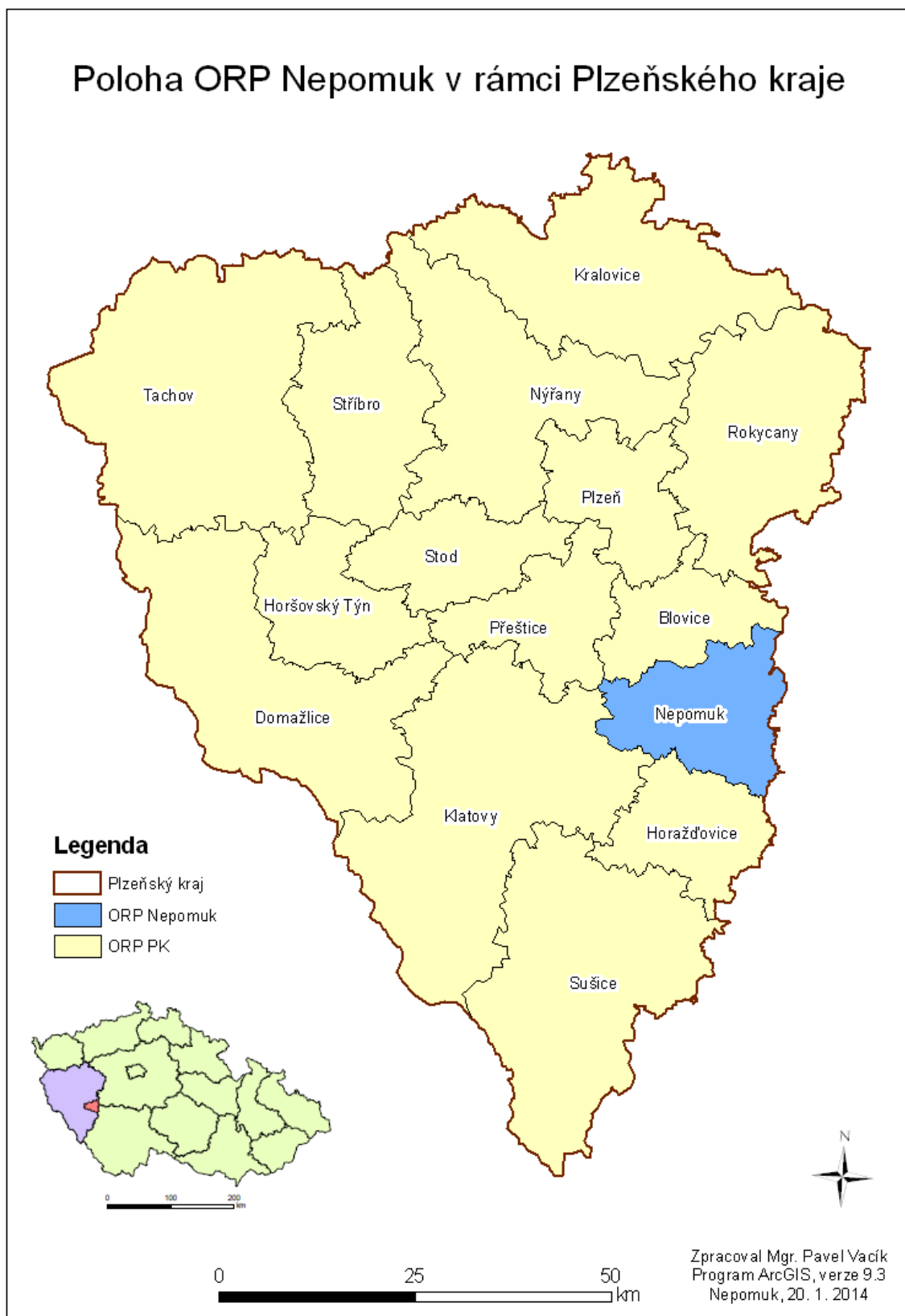
2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Poloha ORP Nepomuk

ORP Nepomuk se nachází v jihozápadních Čechách ve východní části Plzeňského kraje, bývalém okrese Plzeň-jih (viz *Poloha ORP Nepomuk v rámci PK*). Východní částí sousedí s Jihočeským (ORP Blatná) a Středočeským krajem (ORP Příbram), zbytek území má společnou hranici se správními obvody Plzeňského kraje - ORP Blovice, ORP Přeštice, ORP Klatovy a ORP Horažďovice. Území ORP Nepomuk je kompaktní, má lichoběžníkový tvar s kratší západní (8 km) a zhruba 2,5 krát delší východní základnou (22 km) a rameny dlouhými přibližně 25 km. Rozloha správního obvodu je 309 km² a počet obyvatel k 1. 1. 2014 je 11 462. Zeměpisné souřadnice geografického středu území jsou 49° 29' 27" s. š a 13° 38' 6" z. d., bod leží na území obce Tojice. ORP Nepomuk tvoří 26 obcí, centrem je město Nepomuk (viz *Administrativní členění ORP Nepomuk*).

Mapa 1: Poloha ORP Nepomuk v rámci Plzeňského kraje

Členění obcí správního obvodu ORP Nepomuk

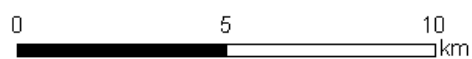
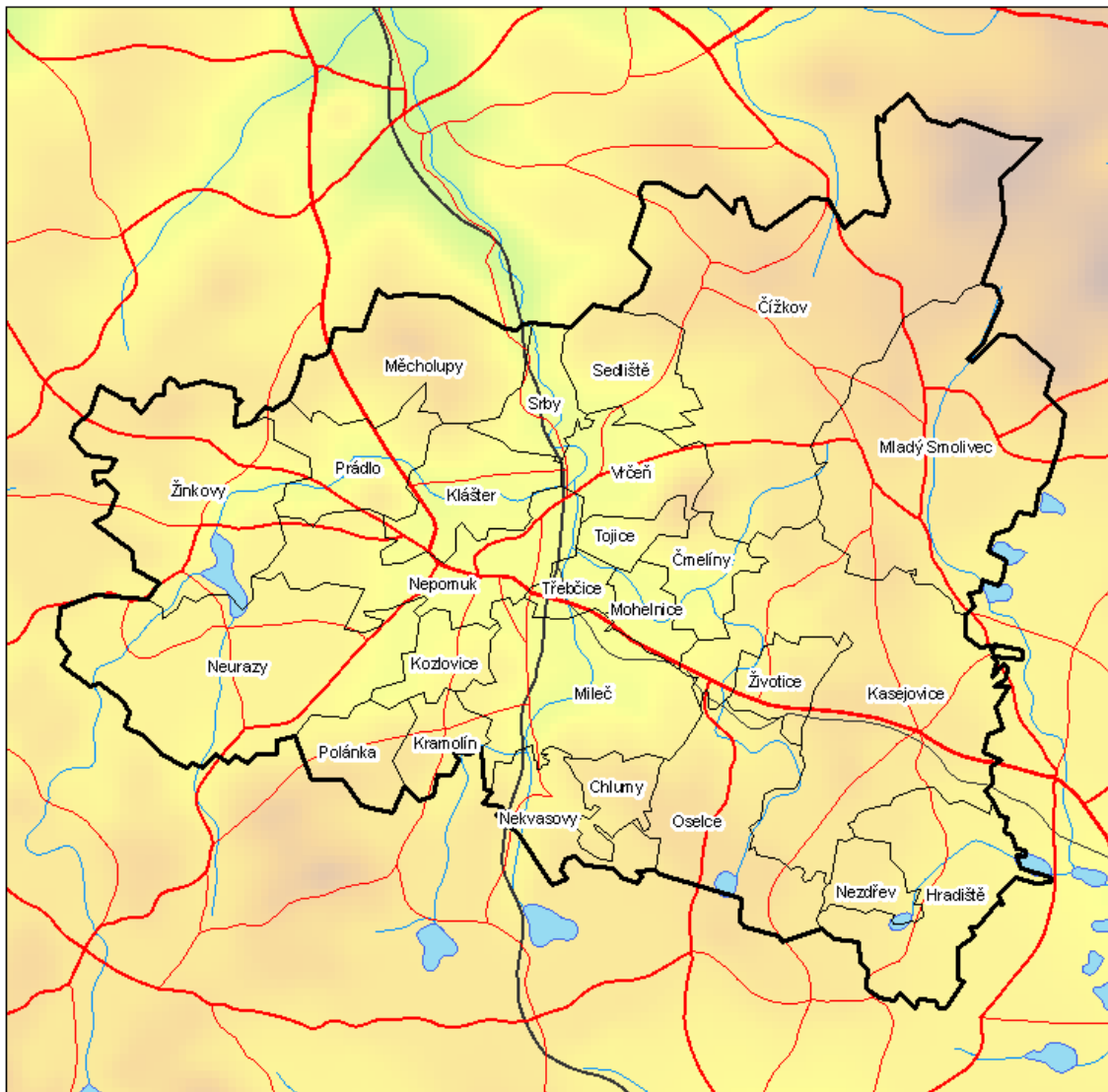
- 1) **Čížkov** - Čečovice, Čížkov, Chynín, Liškov, Měřcín, Přešín, Zahradka, Železný Újezd
- 2) **Čmelíny** – Čmelíny, Víška
- 3) **Hradiště** - Bezděkov, Hradiště, Záhorčičky
- 4) **Chlumy** - nečlení se
- 5) **Kasejovice** - Chloumek, Kasejovice, Kladrubce, Podhůří, Polánka, Přebudov, Řesanice, Újezd u Kasejovic
- 6) **Klášter** - nečlení se
- 7) **Kozlovice** - nečlení se
- 8) **Kramolín** - nečlení se
- 9) **Měcholupy** - nečlení se
- 10) **Mileč** - Bezděkovec, Maňovice, Mileč, Záhoří, Želvice
- 11) **Mladý Smolivec** - Budislavice, Dožice, Mladý Smolivec, Radošice, Starý Smolivec
- 12) **Mohelnice** - nečlení se
- 13) **Nekvasovy** - nečlení se
- 14) **Nepomuk** - Dvorec, Nepomuk
- 15) **Neurazy** - Klikařov, Neurazy, Nová Ves u Nepomuka, Partoltice, Radochovy, Soběsuky, Vojovice
- 16) **Nezdřev** - nečlení se
- 17) **Oselce** - Kotouň, Nová Ves, Oselce
- 18) **Polánka** - nečlení se
- 19) **Prádlo** - Novotníky, Prádlo
- 20) **Sedliště** - nečlení se
- 21) **Srby** - nečlení se
- 22) **Tojice** - nečlení se
- 23) **Třebčice** - nečlení se
- 24) **Vrčeň** - nečlení se
- 25) **Žinkovy** - Březí, Čepinec, Kokořov, Žinkovy
- 26) **Životice** - nečlení se

Mapa 2: Administrativní členění ORP Nepomuk - obce a sídla

Mapa 3: Přehledová mapa ORP Nepomuk

Přehledová mapa ORP Nepomuk

Legenda

ORP Nepomuk	silnice 3.třídy	Reliéf
Obce	železnice hlavní	
dálnice	železnice vedlejší	
rychlostní komunikace	vodní plochy	
silnice 1.třídy	vodní toky	
silnice 2.třídy		

Zpracoval Mgr. Pavel Vacík
Program ArcGIS, verze 9.3
Nepomuk, 20. 1. 2014

Srovnání ORP Nepomuk s ostatními ORP Plzeňského kraje

Plzeňský kraj je členěn do 15 správních obvodů ORP, jedná se o ORP Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov.

Počtem obcí 26 se ORP Nepomuk v porovnání s ostatními ORP Plzeňského kraje řadí mezi ORP s nižším až středně vysokým počtem obcí (9. nejvyšší počet obcí). Více než 50 obcí je v ORP Rokycany, Domažlice a Nýřany, naopak nejméně obcí je v ORP Plzeň (*viz 2.3 Příloha: Kartogram ORP PK dle počtu obcí*).

Rozloha ORP Nepomuk je v porovnání s ostatními ORP Plzeňského kraje nižší až střední (9. největší rozloha). ORP s největší plochou Tachov a Klatovy zauímají zhruba 3krát větší plochu než ORP Nepomuk, zatímco nejmenší správní obvod Blovice je v porovnání s ORP Nepomuk přibližně dvoutřetinový (*viz 2.3 Příloha: Kartogram ORP PK dle rozlohy*).

ORP Nepomuk je správním obvodem Plzeňského kraje s nejmenším počtem obyvatel. Přibližně stejný počet obyvatel žije v sousedních regionech ORP Blovice a ORP Horažďovice. Vymyká se ORP Plzeň se zhruba 15krát vyšší populací než obývá ORP Nepomuk a více než 3krát vyšším počtem obyvatel než ve druhém nejlidnatějším správním obvodu ORP Nýřany (*viz 2.3 Příloha: Kartogram ORP PK dle počtu obyvatel*).

Hustota zalidnění ORP Nepomuk je 3. nejnižší v rámci ORP Plzeňského kraje. Nejnižší obecnou míru lidnatosti vykazuje ORP Sušice (především kvůli velké rozloze). Nejvyšší hodnota je dle očekávání v ORP Plzeň (*viz 2.3 Příloha: Kartogram ORP PK dle hustoty obyvatel*).

Centrum správního obvodu město Nepomuk je 3. nejmenším městem z 15 centrálních měst ORP Plzeňského kraje, menší a to jen o desítky obyvatel jsou města Stod a Kralovice. Zdaleka největší je centrum celého Plzeňského kraje a regionu jihozápadních Čech, statutární město Plzeň (*viz 2.3 Příloha: Kartogram ORP PK dle počtu obyvatel centra ORP*).

Obecně menší velikost a kompaktnost ORP Nepomuk dává větší potenciál pro meziobecní spolupráci než je tomu u velkých ORP, kde je už jen kvůli většímu počtu obcí a tedy zapojených subjektů součinnost samospráv náročnější.

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Základní fyzicko-geografická charakteristika

Geologická stavba ORP Nepomuk

Správní obvod se nachází na pozemí geologických jednotek Moldanubika (zasahuje větší část správního obvodu) a Bohemika, obě jsou součástí Českého masívu (*viz Geologická stavba ORP Nepomuk*). V severovýchodní části správního obvodu tvořeného Bohemikem dominují různě silně metamorfované proteozoické horniny (břidlice, fylity, svory až pararuly) a vulkanické částečně metamorfované horniny různého stáří (amfiboly, diabasy, melafyry, porfyry). Centrální a jihovýchodní část území je tvořena moldanubikem. Zde největší část území tvoří granitoidy až diority, dále pak jednotvárná (svorové ruly, pararuly až migmatity) a pestrá série moldanubika (svorové ruly, pararuly až migmatity s vločkami vápenců, erlanů, kvarcitů, grafitů a amfibolitů). Oblastí prochází několik zlomů severojižního směru (Geoportal.gov, 2014 - geologie; Demek, 1987).

Geomorfologie území ORP Nepomuk

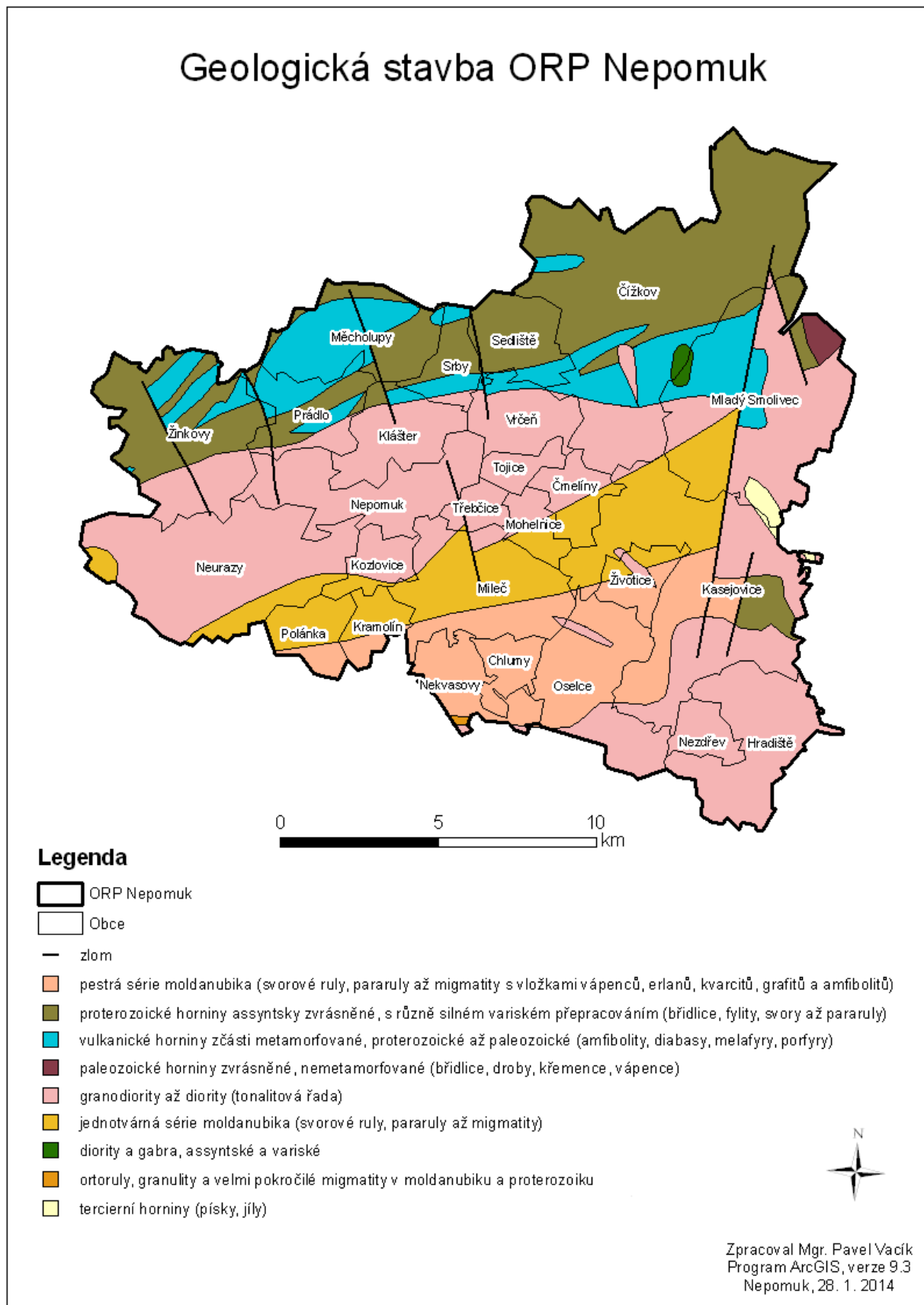
Střední nadmořská výška území je zhruba 500 m n. m. Nižší nadmořská výška je v centru území, zatímco okrajové části leží zpravidla ve vyšší nadmořské výšce (vyjma sníženiny řeky Úslavy na severu správního obvodu), reliéf tak má dostředivý tvar. Nejvyšším bodem ORP Nepomuk a celého okresu Plzeň-jih je vrch Nad Maráskem s 801 m n. m., který se nachází v samém severovýchodním cípu správního obvodu v obci Čížkov, nejnižší je pak sníženina řeky Úslavy s asi 400 m n. m. (*viz Přehledová mapa ORP Nepomuk*).

Reliéf je mírně členitý, pahorkatinný (relativní výškový rozdíl na území mezi 30-150 m) až vrchovinný (150-300 m). Území správního obvodu spadá dle Demkovy geomorfologické klasifikace (1987) do Hercynského systému, subsystému Hercynská pohoří a provincie Česká vysočina (*viz Poloha ORP Nepomuk v geomorfologické mapě ČR*). Severozápadní a severní část území leží v Poberounské soustavě, centrální a jižní část území pak v Českomoravské soustavě. Podsoustava (oblast) Poberounské soustavy Plzeňská pahorkatina zaujímá kromě krajního severovýchodu celou severní část správního obvodu. Jedná se o celek Švihovská vrchovina, podcelek Radyňská vrchovina a okrsek Bukovohorská vrchovina. Krajní severovýchodní, nejvyšší, část správního obvodu náleží rovněž do Poberounské soustavy, ale Brdské oblasti, celku Brdská vrchovina, podcelku Brdy a okrsku Třemšínská vrchovina. Zbytek území spadá do Českomoravské soustavy, podsoustavy (oblasti) Středočeská pahorkatina a celku Blatenská pahorkatina. Celá centrální a jihozápadní část území náleží do podcelku Nepomucká vrchovina, která se na území správního obvodu dále člení na dva dominantní okrsky Zelenohorskou pahorkatinu a Plánickou vrchovinu a na jihu zasahující výběžek Pačejovické pahorkatiny. Východní a jihovýchodní část správního obvodu spadá do podcelku Horažďovická pahorkatina, okrsků Hvozdánská pahorkatina, Blatenská kotlina a Kasejovická pahorkatina. (Geoportal.gov, 2014 - geomorfologie; Demek, 1987).

Půdní pokryv ORP Nepomuk

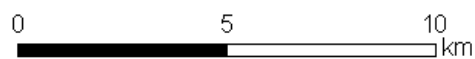
Půdní pokryv je na většině území tvořen kambizeměmi (*viz Půdy na území ORP Nepomuk*). V severní části obvodu jsou výrazněji zastoupeny pseudogleje. Podél větších toků nalezneme fluvizemě, menší toky jsou lemovány glejemi. Na východě správního obvodu je menší území tvořené luvizeměmi (Geoportal.gov, 2014 - pedologie).

Mapa 4: Geologická stavba ORP Nepomuk

Mapa 5: Poloha ORP Nepomuk v geomorfologické mapě ČR

Poloha ORP Nepomuk v geomorfologické mapě ČR (Demek, 1987)

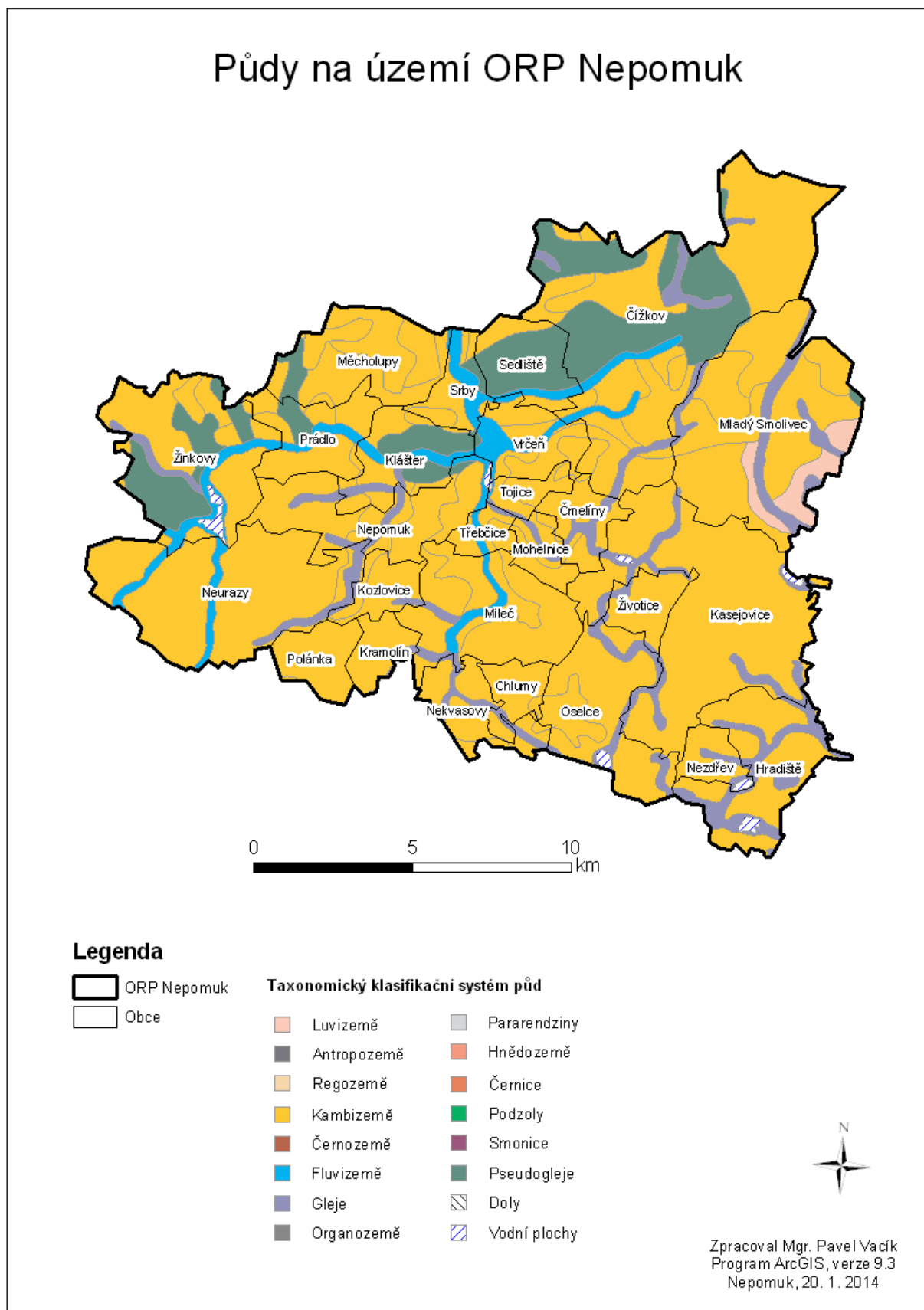
Legenda

ORP Nepomuk	Plánická vrchovina
Obce	Blatenská kotlina
Geomorfologický okrsek	Hvoždanská pahorkatina
Bloucká pahorkatina	Pačejevská pahorkatina
Bukovohorská vrchovina	Střelskohoštická pahorkatina
Třemšínská vrchovina	Nalžovskohorská vrchovina
Zelenohorská pahorkatina	Kasejovická pahorkatina

Zpracoval Mgr. Pavel Václík
Program ArcGIS, verze 9.3
Nepomuk, 1. 2. 2014

Mapa 6: Půdy na území ORP Nepomuk

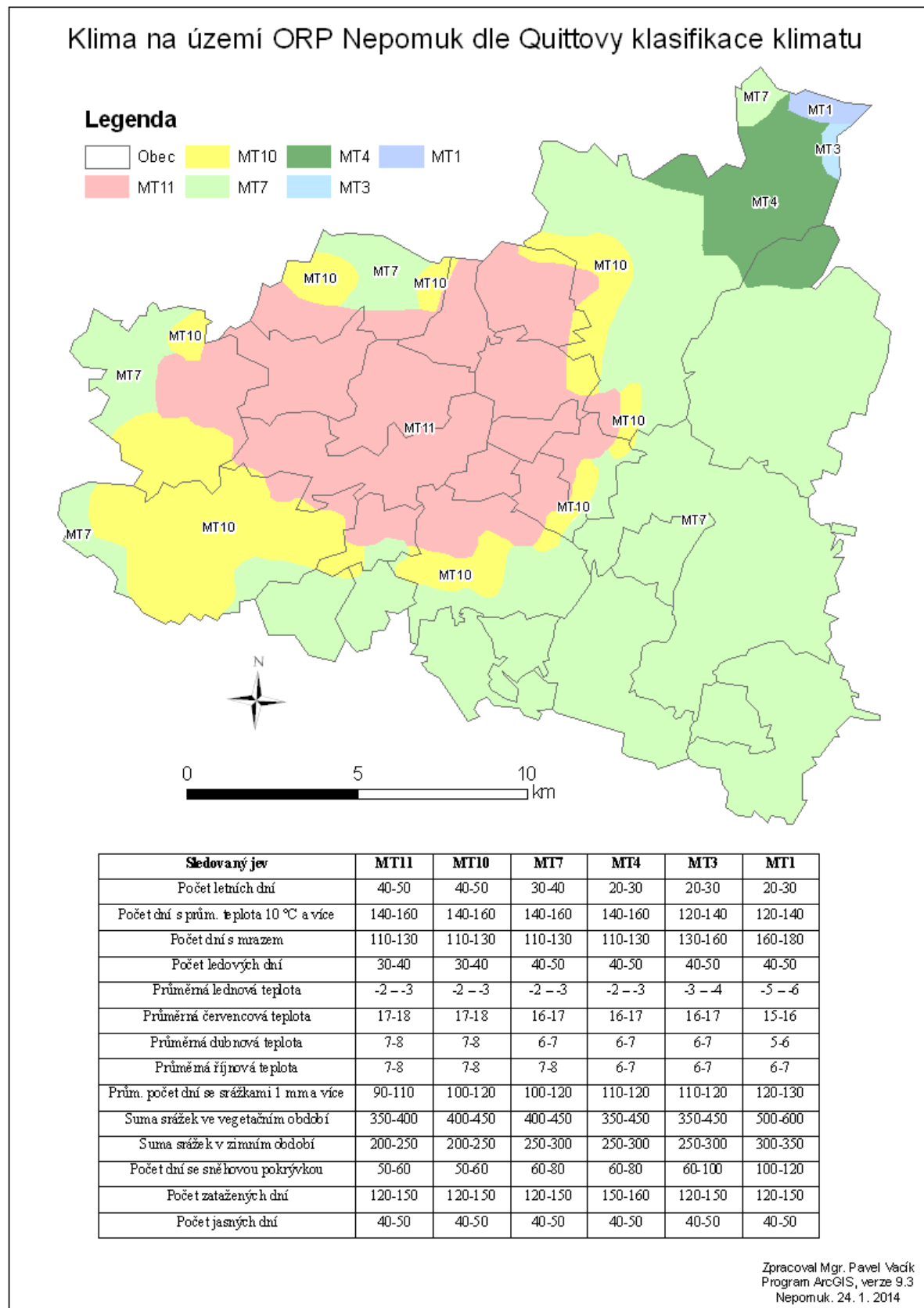
Charakteristika klimatu ORP Nepomuk

Klima území ORP Nepomuk je mírně teplé (MT), dle Quittovy klasifikace klimatu ČR (člení ČR dle 14 klimatologických charakteristik na 23 jednotek ve 3 oblastech CH1-7, MT1-11, T1-5) je většina území řazena do oblastí MT7, MT8 a MT11. Vyšší polohy na severovýchodě jsou chladnější a spadají do klimatických oblastí MT4, MT3 a MT1 (čím nižší hodnota MT, tím chladnější klima). Poloha území ORP Nepomuk dle Quittovy klimatické klasifikace použité v Atlasu podnebí Česka (2007) viz *mapa Klima ORP Nepomuk* (v tabulce je uvedeno 14 klimatologických charakteristik a jejich hodnoty v daných oblastech). Průměrná roční teplota na území ORP Nepomuk závisí zejména na nadmořské výšce, pohybuje se zpravidla mezi 6 - 8 °C, vyšších hodnot dosahuje především ve snížené centrální části a naopak nejnižší průměrná roční teplota je na severovýchodě správního obvodu v částech s nejvyšší nadmořskou výškou. Průměrný roční úhrn srážek je zhruba 600 - 800 mm v závislosti na nadmořské výšce a tvaru reliéfu. Nejvyšší množství srážek vypadne na návětrné západní straně svahů poloh s nejvyšší nadmořskou výškou na severovýchodě území a nejméně v nižší centrální části správního obvodu a sníženině podél řeky Úslavy (Tolasz, 2007).

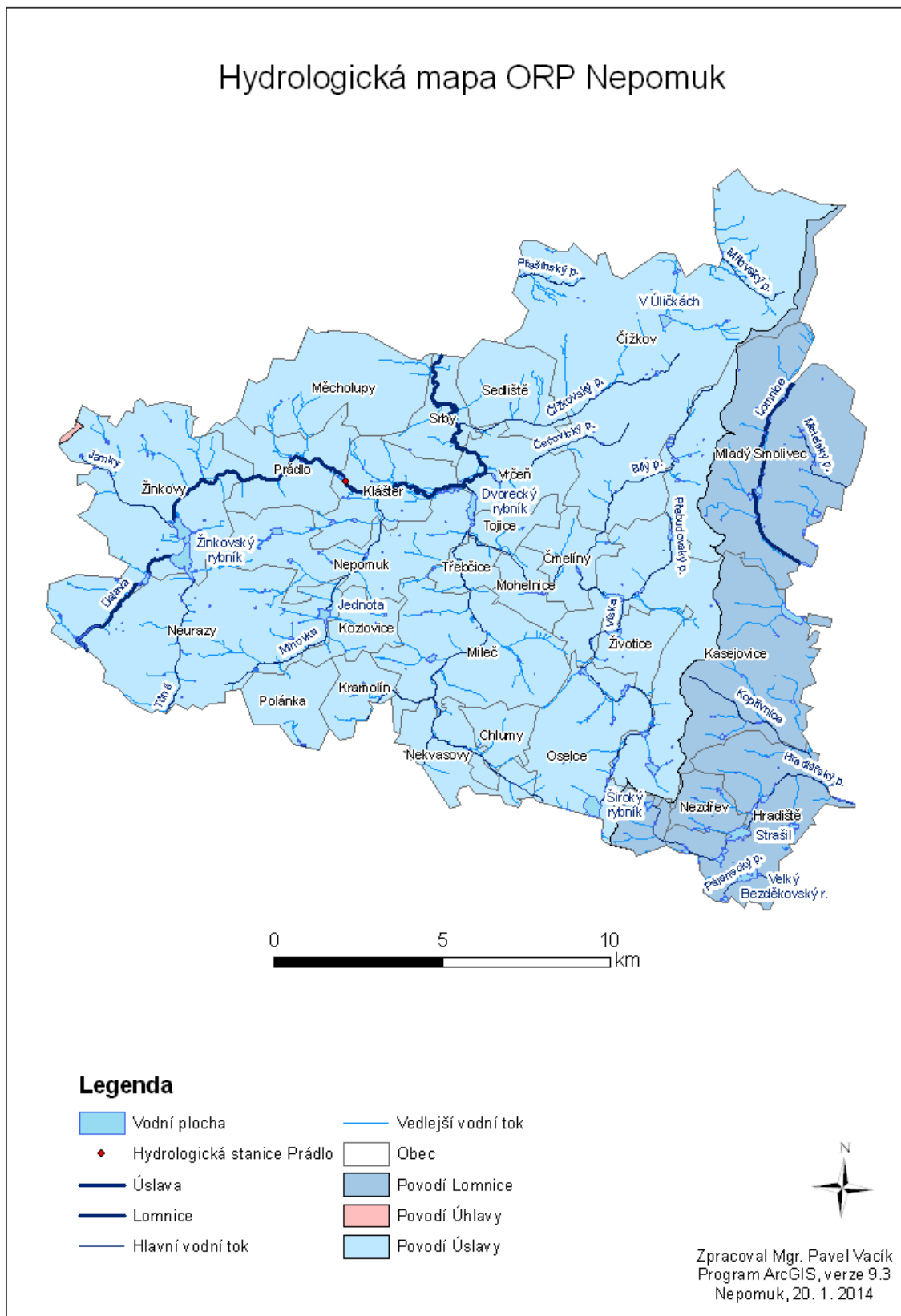
Hydrologická charakteristika ORP Nepomuk

Celé území spadá do povodí Labe (povodí I. řádu) a povodí Vltavy (povodí II. řádu). Krajní východní část správního obvodu odvodňuje řeka Lomnice (povodí IV. řádu), která ústí do Otavy (povodí III. řádu). Nepatrná část území ORP Nepomuk na severozápadě náleží do povodí řeky Úhlavy (povodí IV. řádu), která ústí do Berounky. Největší část území správního obvodu odvodňuje řeka Úslava (povodí IV. řádu), která je zdaleka nejvýznamnějším tokem území, ústí do Berounky (viz *Hydrologie ORP Nepomuk*). Průměrný průtok řeky Úslavy v hydrologické stanici Prádlo je 0,78 m³/s. Největší vodní plochou území je Žinkovský rybník (Labuť) s plochou 62,5 ha a průměrnou hloubkou 5-10 m, jedná se o průtočný rybník řeky Úslavy (Vlček, 1984; VÚV TGM, 2014).

Mapa 7: Klima ORP Nepomuk

Mapa 8: Hydrologie ORP Nepomuk

B. Obyvatelstvo a obce

Tabulka 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	26	26	26	26	26	26	26	26
Počet částí obcí	64	64	64	64	64	64	64	64
Počet katastrálních území	63	63	63	63	63	63	63	63
Počet obcí se statutem města	1	2	2	2	2	2	2	2
Počet obcí se statutem městyse	-	-	1	1	1	1	1	1
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	30872	30872	30872	30871	30871	30871	30871	30871
- zemědělská půda	18194	18169	18162	18112	18106	18090	18075	18042
- lesní pozemky	9796	9805	9811	9836	9846	9876	9883	9926
- zastavěné plochy	389	389	389	389	389	389	388	383
Hustota zalidnění (os./km ²)	36	36	36	37	38	38	38	38

(ČSÚ, 2014)

ORP Nepomuk tvoří 26 obcí (13 obcí do 200 obyvatel, 7 obcí 200-500 obyv., 4 obce 500-1000 obyv., 1 obec 1000-2000 obyv. a 1 obec 2000-5000 obyv. (k 1. 1. 2014 dle MVČR, 2014), všechny obce vyjma města Nepomuk jsou tedy obce do 2000 obyvatel (viz 2.3 Příloha: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle počtu obyvatel). Celková rozloha správního obvodu je 309 km². Podíl jednotlivých obcí na celkové rozloze se významně liší, největší rozlohu katastrálního území má obec Čížkov (přes 48 km²) a nejmenší jsou pak Třebčice a Tojice s pouhými 2,2 km² (viz 2.3 Příloha: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle rozlohy katastrálního území). Celkový počet obyvatel správního obvodu je 11 462 (1. 1. 2014). Hustota zalidnění území je pouze 37 obyvatel/km² (1. 1. 2014), značně se různí v jednotlivých obcích (viz 2.3 Příloha: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle hustoty obyvatel), nejnižší je v obci Polánka, pouze 9 obyv./km² a naopak nejvyšší ve městě Nepomuk a to 285 obyv./km² (RIS - obce, 2014).

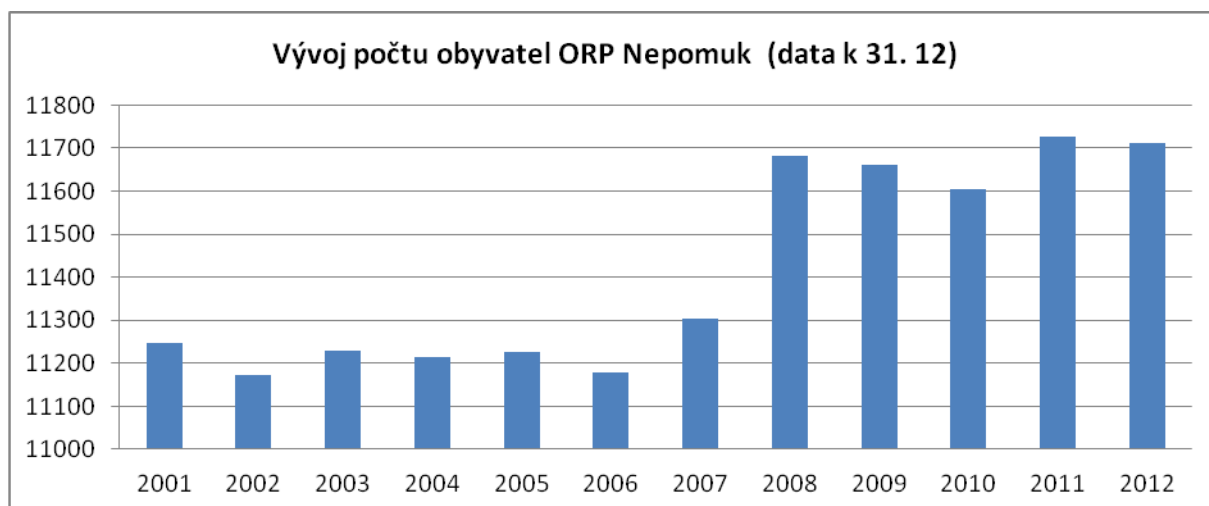
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		11205	11221	11215	11505	11747	11630	11701	11709
v tom:	muži	5561	5572	5625	5879	6107	5998	6118	6101
	ženy	5644	5649	5590	5626	5640	5632	5583	5608
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	1599	1568	1541	1524	1537	1565	1552	1582
	15 - 64	7743	7749	7880	8195	8112	8020	8074	7945
	65 +	1884	1861	1884	1962	2012	2019	2102	2186
Průměrný věk (celkem)		-	42	42	42	42	42	43	43
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		118	119	122	129	131	129	135	138
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	828	820	807	786	785	784	779	799
	15 - 64	4020	4043	4150	4445	4417	4359	4436	4367
	65 +	723	716	737	806	830	842	903	951
Průměrný věk		-	40	40	40	41	41	41	42
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		87	87	91	103	106	107	116	119
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	771	748	734	738	752	781	773	783
	15 - 64	3723	3706	3730	3750	3695	3661	3638	3578
	65 +	1161	1145	1147	1156	1182	1177	1199	1235
Průměrný věk		-	43	44	44	44	44	44	44
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		151	153	156	157	157	151	155	158
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		1,0	-4,3	11,3	32,7	-1,7	-4,9	1,3	-1,3
přirozená		-3,5	-5,2	-0,8	-0,7	-2,4	-0,4	-4,4	-2,2
stěhováním (mechanická)		4,5	0,9	12,1	33,4	0,7	-4,5	5,6	0,9

(ČSÚ, 2014)

Ve správním obvodu ORP Nepomuk se v letech 2001-2007 (v tabulce jsou uvedeny hodnoty až od roku 2005) pohyboval počet obyvatel kolem hodnoty 11200. V roce 2008 se počet obyvatel skokově zvýšil na 11700 (příčinou nárůstu je mechanická migrace obyvatel (přírůstek stěhováním)). Od roku 2008 se počet obyvatel pohybuje zhruba mezi 11600 až 16700 (viz graf *Vývoj počtu obyvatel ORP Nepomuk*).

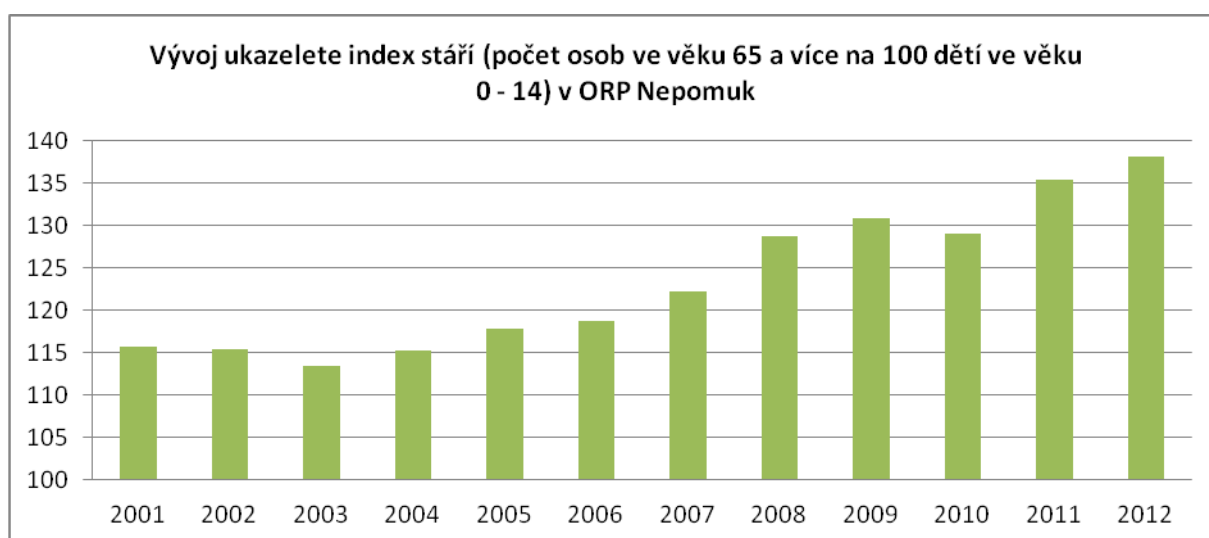
Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

(vlastní zpracování dle ČSÚ, 2014)

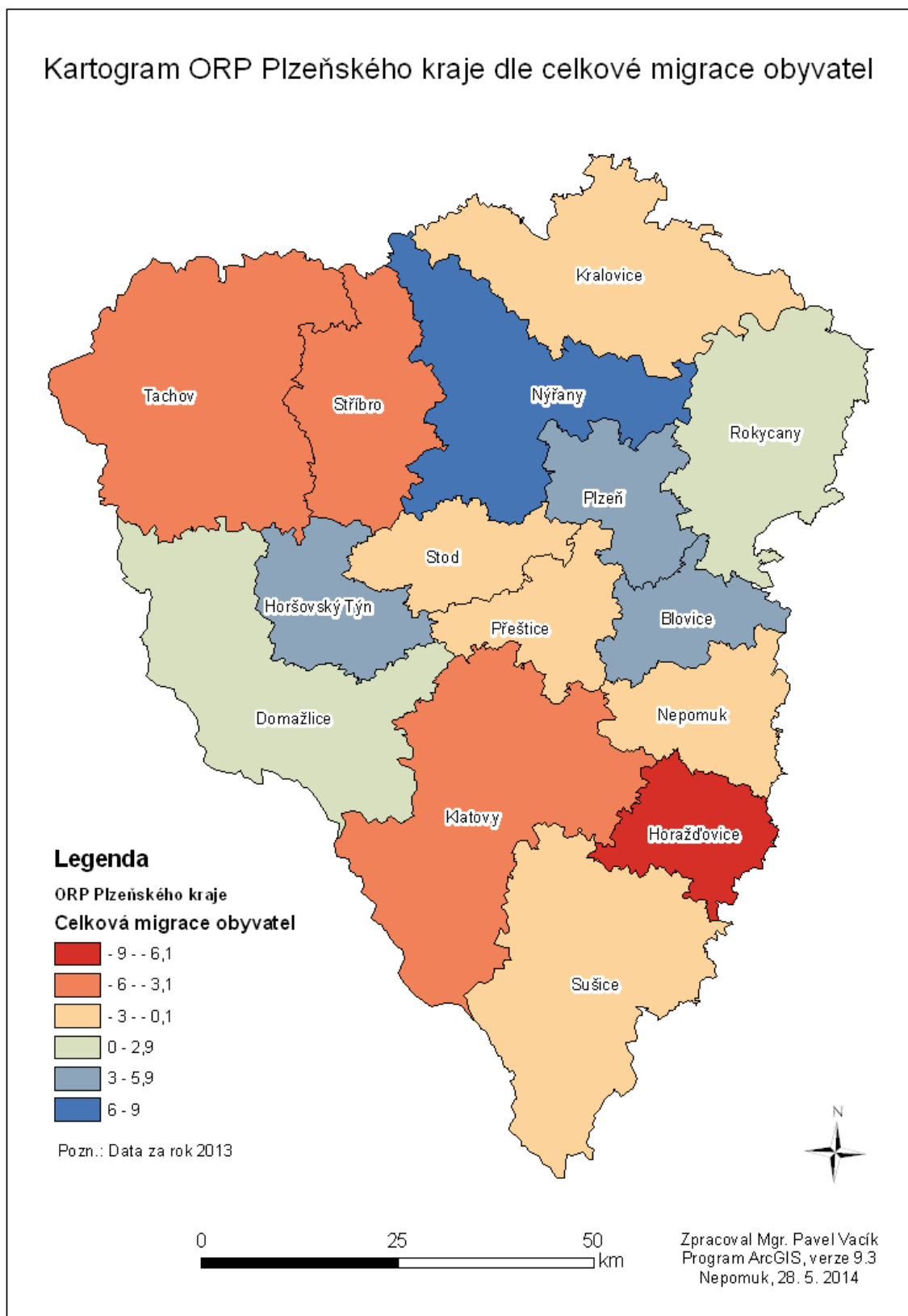
V ORP Nepomuk, stejně jako v celé ČR, se zvyšuje hodnota ukazatele index stáří (viz graf *Vývoj ukazatele index stáří v ORP Nepomuk*). Celková migrace obyvatel ORP Nepomuk dosahovala v roce 2013 (v ORP Nepomuk hodnota -1,5) v porovnání s ostatními ORP Plzeňského kraje průměrných hodnot (viz *Kartogram ORP PK dle celkové migrace obyvatel*) (RIS, 2014).

Graf 2: Vývoj ukazatele index stáří v ORP Nepomuk

(vlastní zpracování dle ČSÚ, 2014)

Mapa 9: Kartogram ORP PK dle celkové migrace obyvatel

C. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

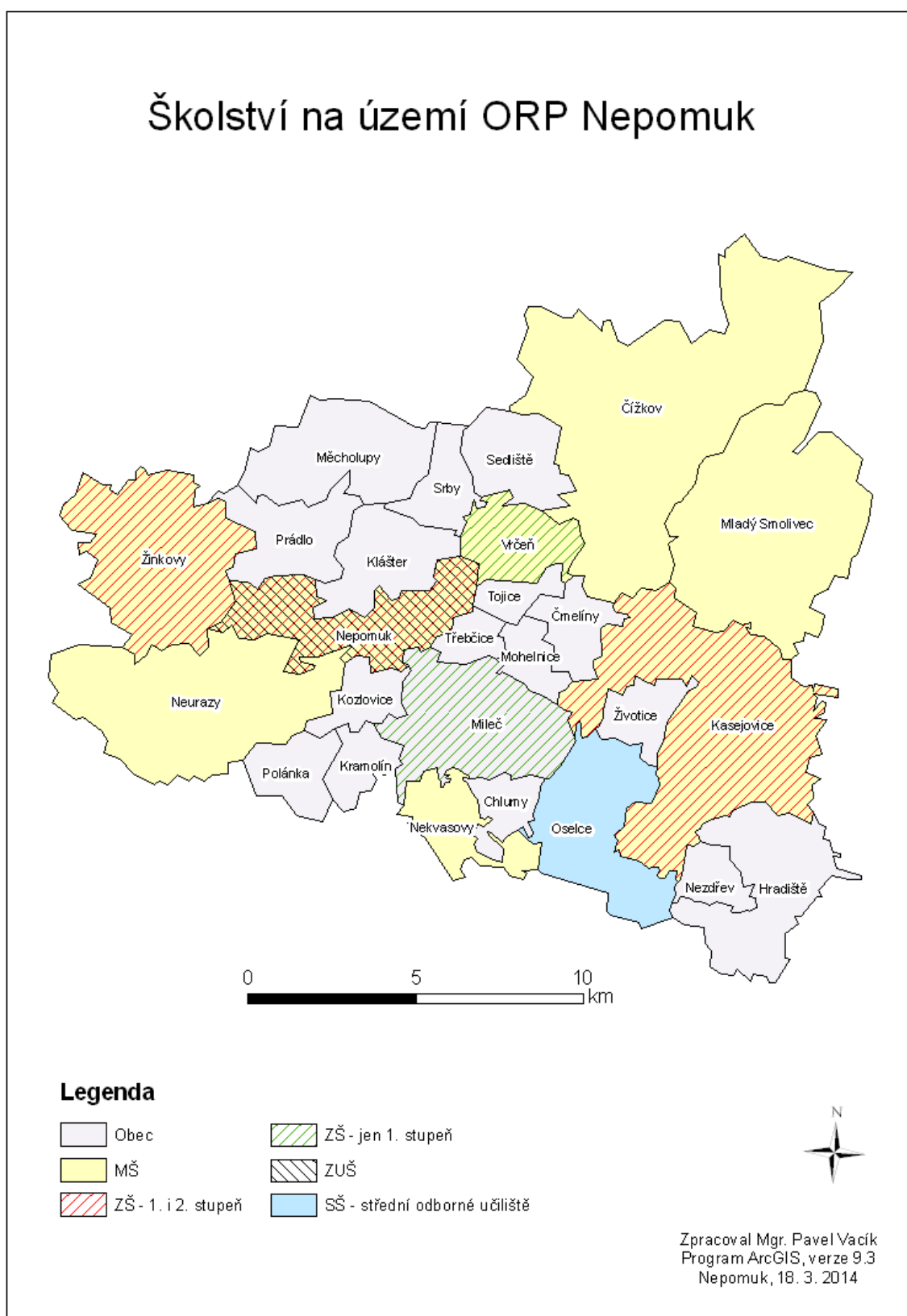
Komentáře k občanské a technické vybavenosti obcí jsou uvedeny přímo v jednotlivých tabulkách.

Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	8	30,8	MŠ jsou v obcích Čížkov, Mladý Smolivec, Vrčeň, Kasejovice, Nekvasovy, Nepomuk, Neurazy a Žinkovy. Jejich počet i rozmístění v rámci ORP je vyhovující.
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	2	7,7	ZŠ s pouze 1. stupněm je v obcích Vrčeň a Mileč.
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	3	11,5	ZŠ s oběma stupni jsou ve městě Kasejovice, Nepomuk a v Žinkovech.
Počet středních škol:	1	3,8	Na území ORP Nepomuk je pouze jedna střední škola a to v obci Oselce. Jedná se o odborné učiliště s maturitními i nematuritními obory s možností nástavby zajišťující výuku v oborech truhlář, mechanik a kovář. Detašované pracoviště SOŠ Oselce v Blovicích zajišťuje zejména výuku v oblasti stravování. Většina žáků tak po absolvování ZŠ dojíždí na SŠ do Plzně, méně pak do Blovic (gymnázium), Blatné (SOŠ), Spáleného Poříčí (církevní SOŠ) a Horažďovic (SOŠ).
- obory gymnázií	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není, nejbližší je v Blovicích.
- obory středních odborných škol a praktických škol	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
- obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	3,8	SŠ Oselce
Počet základních uměleckých škol	1	3,8	ZUŠ je v Nepomuku v budově ZŠ.
Počet konzervatoří	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Počet jazykových škol	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Počet vyšších odborných škol	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Počet vysokých škol	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.

(RIS, 2014)

Mapa 10: Školství na území ORP Nepomuk

Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	40	80,8	Síť veřejných knihoven a jejich poboček je na území ORP dostatečná, pouze 5 malých obcí knihovnu nemá. Ve většině knihoven je možný přístup k internetu.
Stálá kina	0	0,0	Stálá kina na území ORP Nepomuk nejsou. V Neurazech je širokoúhlé letní kino, které je v provozu o letních prázdninách. Letní kino bylo před několika lety provozováno na vnitřním nádvoří staré školy v horní části náměstí ve městě Nepomuk, v budoucnu je počítáno s jeho obnovením.
Divadlo	0	0,0	Divadla se na území ORP Nepomuk nevyskytují.
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	6	19,2	Muzeí je na území ORP 6, nacházejí se v obcích Kasejovice, Nepomuk (2), Vrčeň, Oselce a Žinkovy.
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	1	3,8	Galerie spojená s muzeem a informačním centrem se nachází ve městě Nepomuk. Na území ORP Nepomuk jsou i další menší soukromé výstavní síně a galerie.
Kulturní zařízení ostatní	13	26,9	Do kategorie ostatní kulturní zařízení spadá na území ORP Nepomuk 13 center.
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	3,8	Organizace vedená jako středisko pro volný čas dětí a mládeže je na území ORP Nepomuk jedna, jedná se o Centrum volnočasových aktivit FÉNIX, kde mohou aktivně trávit volný čas jak děti, tak dospělí. Tato instituce vznikla v roce 2013, předtím se tak žádná organizace zařazená do této kategorie se na území ORP Nepomuk nevyskytovala. Na území správního obvodu ovšem dále působí několik organizací do kategorie Středisko pro volný čas dětí a mládeže neřazených, ale na podporu aktivního trávení volného času dětí se zaměřujících, jako je např. Pionýr Nepomuk, který pořádá mimo jiné oblíbené letní tábory na Přebudově (obec Kasejovice).

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Koupaliště a bazény	1	3,8	Otevřené bazény se nacházejí v Nepomuku poblíž ZŠ, jedná se o menší bazén a brouzdaliště pro děti. Bazény jsou v letním období hojně navštěvované a tedy kapacitně nevyhovující. Možností letního koupání je na území ORP Nepomuk více, jedná se zpravidla o zcela přírodní rybníky či vybetonované nádrže s neupravovanou vodou. Zdaleka je nejvýznamnější z hlediska návštěvnosti kemp Nový rybník.
-z toho kryté	0	0,0	Na území ORP Nepomuk krytý bazén není.
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	18	42,3	Hřiště se na území ORP Nepomuk vyskytují v dostatečném počtu a to jak fotbalová, tak menší, určená pro rozličné sportovní aktivity. Kromě 18 hřišť s provozovatelem či správcem je na území ORP Nepomuk celá řada hřišť nespravovaných.
Tělocvičny (včetně školních)	11	30,8	Tělocvičen je na území ORP Nepomuk 11, lokalizovány jsou zpravidla do větších obcí.
Stadiony otevřené	1	3,8	Fotbalový stadion se nachází v městě Nepomuk. FK Nepomuk zde nastupuje k utkáním Krajského přeboru Plzeňského kraje (sezona 2013/2014). Zázemí stadionu prošlo v nedávné době kompletní rekonstrukcí. Hřiště je využíváno i dalšími týmy FK Nepomuk (přípravka, žáci, dorost, atd.).
Stadiony kryté	0	0,0	Krytý stadion se na území ORP Nepomuk nevyskytuje.
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0,0	Zimní stadion na území ORP Nepomuk není (nejbližší je v Klatovech).
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	3	11,5	Do kategorie ostatní sportovní zařízení pro tělovýchovu s provozovatelem či správcem jsou na území ORP Nepomuk zařazena 3 centra.

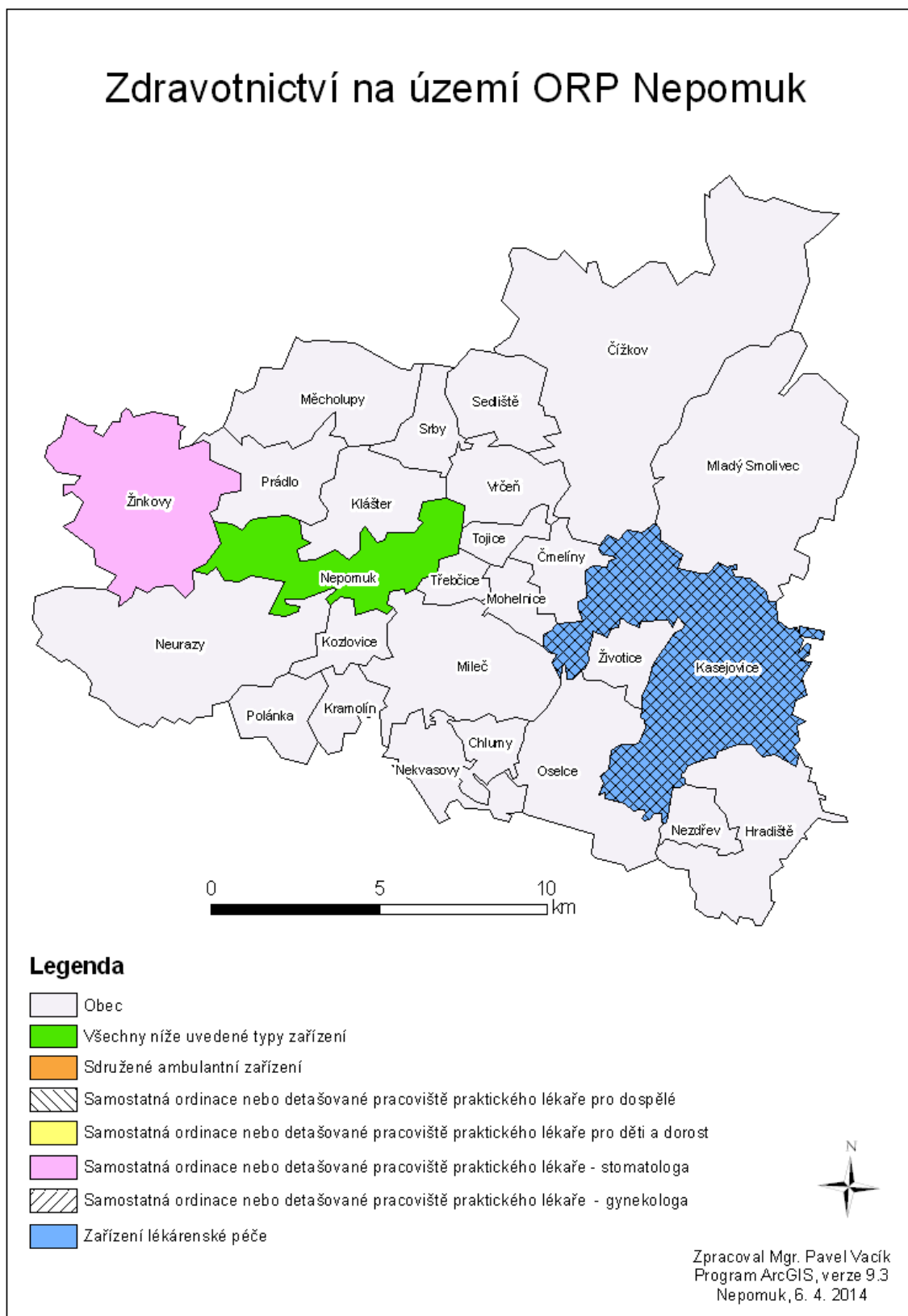
(RIS, 2014)

Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	3,8	Sdružené ambulantní zařízení - Poliklinika Nepomuk je nejvýznamnějším střediskem zdravotnictví v rámci ORP Nepomuk kdy zajišťuje specializované zdravotní služby pro obyvatele okolních obcí. Město Nepomuk je tak centrem zdravotnických služeb v rámci ORP.
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Ambulantní zařízení	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	3	7,7	Praktický lékař pro dospělé je v Nepomuku a Kasejovicích.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	2	3,8	Praktický lékař pro děti a dorost je pouze v Nepomuku.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	4	7,7	Stomatolog je v Nepomuku a Žinkovech.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2	7,7	Gynekolog je v Nepomuku a Kasejovicích.
Zařízení lékárenské péče	3	7,7	Lékárny jsou ve městě Nepomuk (2) a v Kasejovicích.
Nemocnice	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Odborné léčebné ústavy	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.
Ostatní lůžková zařízení	0	0,0	V rámci území ORP Nepomuk není.

(RIS - obce, 2014)

Mapa 11: Zdravotnictví na území ORP Nepomuk

D. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		5073	2917	2156	
v tom:	zaměstnaní		4672	2726	1946
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	3710	2078	1632
		zaměstnavatelé	121	93	28
		pracující na vlastní účet	587	424	163
	ze zaměstnaných	Pracující důchodci	194	105	89
		ženy na mateřské dovolené	95	0	95
	nezaměstnaní		401	191	210
Ekonomicky neaktivní celkem		5474	2309	3165	
z toho:	nepracující důchodci		3031	1195	1836
	žáci, studenti, učni		1429	716	713
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		928	730	198	

(ČSÚ, 2014)

Na území ORP Nepomuk působí zhruba 5 tis. ekonomicky aktivních obyvatel, mezi nimiž převažují muži, kteří tvoří více než 57%. Většina z pracujících jsou zaměstnanci. Muži pak daleko častěji než ženy pracují na vlastní účet. Ekonomicky neaktivních obyvatel ORP Nepomuk je přibližně 5,5 tis., jedná se především o nepracující důchodce, menší skupinou jsou žáci a studenti. Vzhledem k vyššímu průměrnému věku dožití žen, je poměr důchodkyň oproti důchodcům mužům zhruba 3:2.

Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		2 043	
v tom:	vyjíždějící do zaměstnání		1 231
	v tom:	v rámci obce	286
		do jiné obce okresu	397
		do jiného okresu kraje	388
		do jiného kraje	144
		do zahraničí	16
	vyjíždějící do škol		812
	v tom:	v rámci obce	163
mimo obec		649	

(ČSÚ, 2014)

Podíl obyvatel vyjíždějících do zaměstnání nebo školy je celkově zhruba 1/3. Daleko více pak vyjíždí obyvatelé do škol, přibližně 55% vyjíždějících a méně pak do zaměstnání, zhruba 25% vyjíždějících.

Tabulka 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				4 562
v tom:	tvořené 1 rodinou			2 867
	v tom:	úplné	bez závislých dětí	1 483
			se závislými dětmi	870
	neúplné	bez závislých dětí	264	
		se závislými dětmi	255	
	tvořené 2 a více rodinami			88
	domácnosti jednotlivců			1 454
	vícečlenné nerodinné domácnosti			153

(ČSÚ, 2014)

Na území ORP Nepomuk působí zhruba 4,5 tis. domácností. Převažují domácnosti tvořené 1 rodinou (62% - toho úplně 82% a neúplné 18%), dále domácnosti jednotlivců (32%), malý podíl mají i domácnosti tvořené 2 a více rodinami (2%) a vícečlennými nerodinnými domácnostmi (3%).

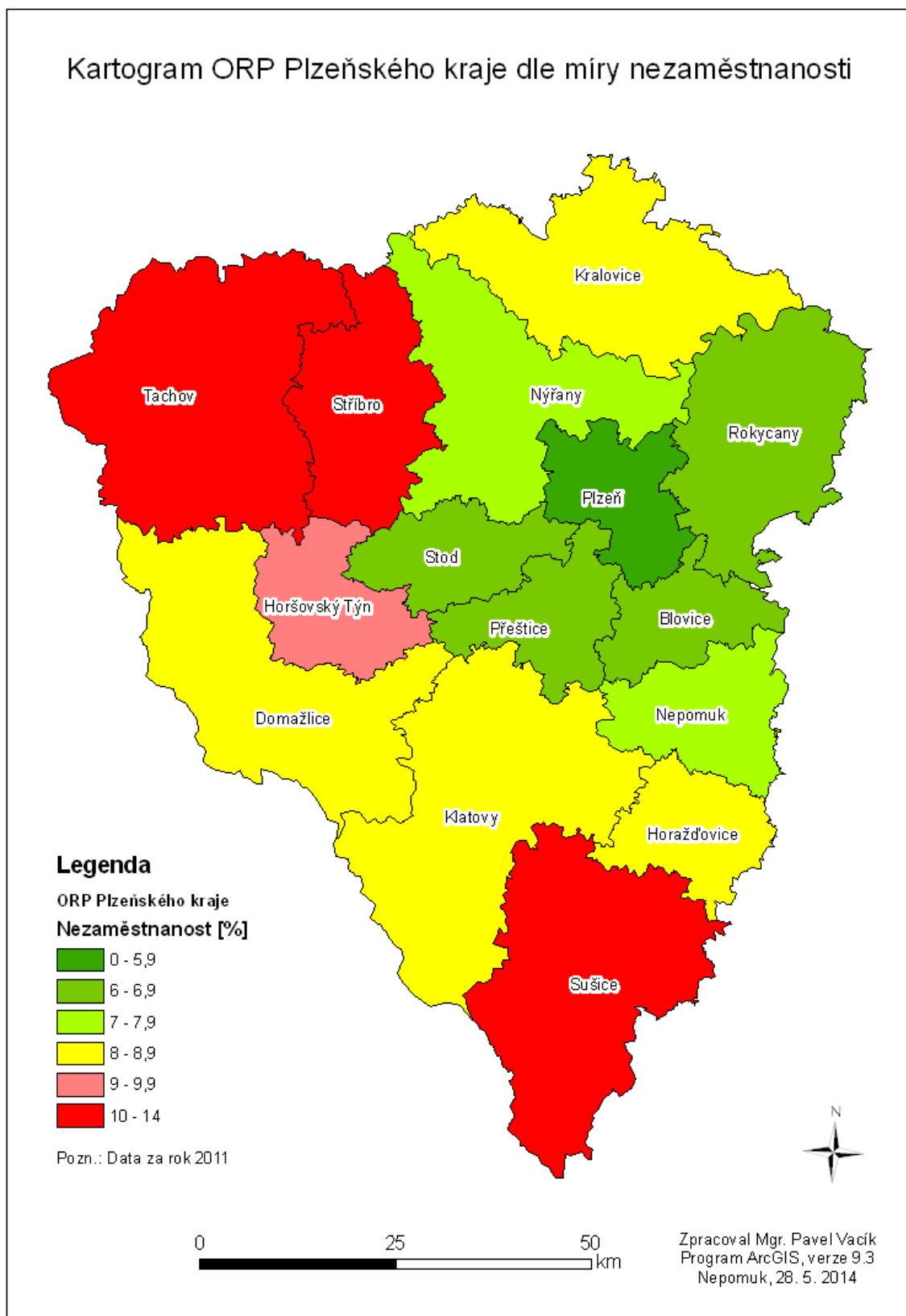
Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidování uchazeči o zaměstnání	346	347	349	301	274	303	483	496	443
z toho (%):									
občané se zdravotním postižením	15,9	19,0	17,2	23,3	23,4	21,1	15,5	17,3	18,3
z toho (%):									
absolventi	11,6	8,1	7,7	5,3	4,4	5,6	7,5	6,7	7,0
z toho (%):									
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	37,6	35,7	32,7	38,5	33,2	24,4	21,1	32,1	32,3
Volná pracovní místa	49	58	43	109	83	82	47	24	46
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	7,1	6,0	8,1	2,8	3,3	3,7	10,3	20,7	9,6
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	6,4	6,4	6,1	5,1	4,8	5,4	8,6	8,9	7,3

(ČSÚ, 2014)

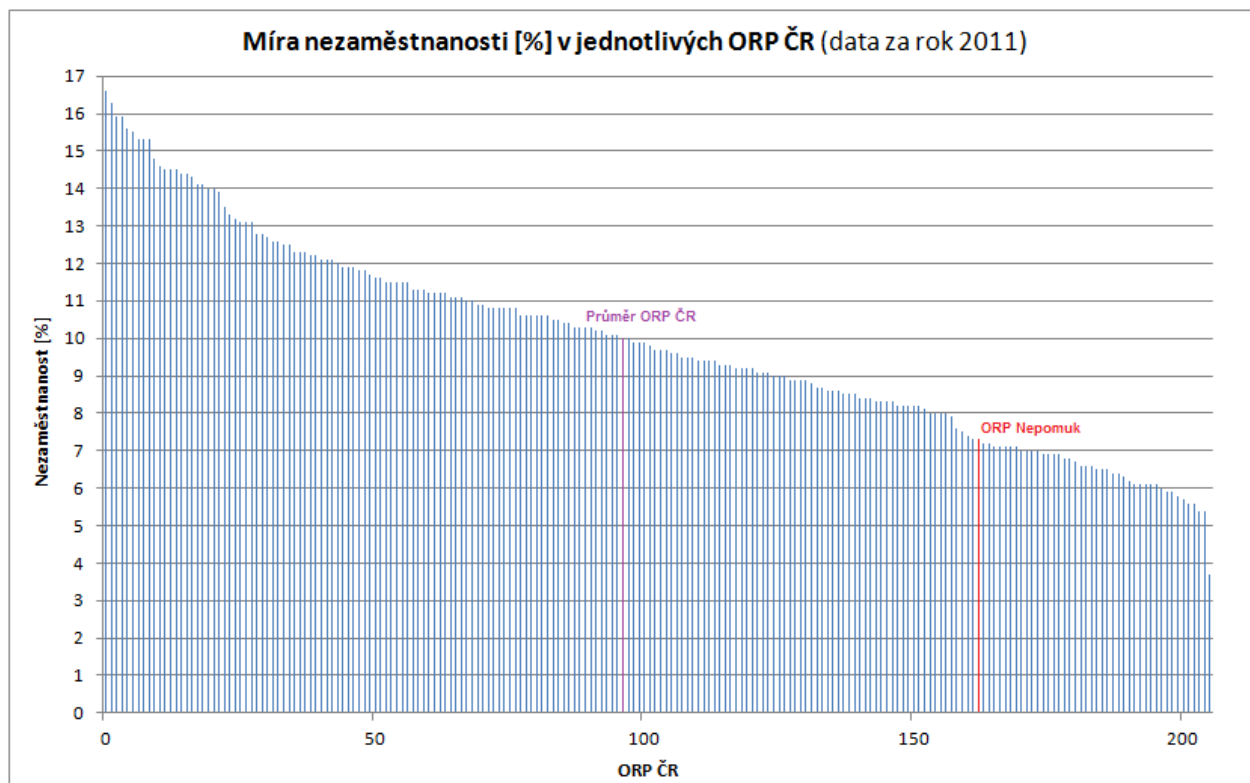
Nezaměstnanost v rámci ORP Nepomuk dosahuje hodnot srovnatelných s průměrnou mírou nezaměstnaností v České republice i Plzeňském kraji (viz *Kartogram ORP PK dle míry nezaměstnanosti*).

Mapa 12: Kartogram ORP PK dle míry nezaměstnanosti

Ve srovnání s ostatními ORP v ČR je hodnota nezaměstnanosti v ORP Nepomuk nízká (data z posledního dostupného roku 2011), pohybuje se v kvartilu s nejnižší mírou nezaměstnanosti (viz graf *Míra nezaměstnanosti [%] jednotlivých ORP ČR*). Přestože tedy nejde o region zasažený vysokým počtem nezaměstnaných osob, je v i rámci ORP Nepomuk nutné míru nezaměstnanosti snížit a to alespoň na úroveň let 2006 až 2008 (zhruba 5 %).

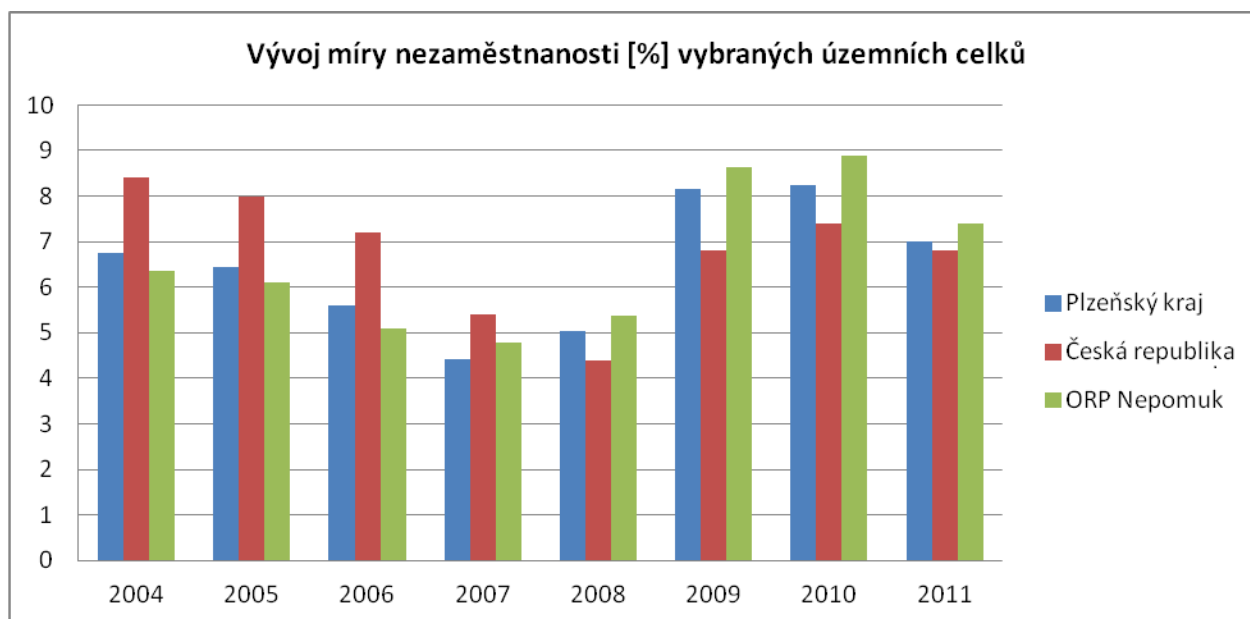
Graf 3: Míra nezaměstnanosti [%] jednotlivých ORP ČR

(vlastní zpracování dle MPSV, 2014)

V časové řadě od roku 2004 (v roce 2004 se změnila metodika výpočtu míry nezaměstnanosti) se míra nezaměstnanosti pohybuje mezi 5 a 9 %, vyšší hodnoty od roku 2009 souvisí s hospodářskou krizí a nárůstem nezaměstnanosti v Plzeňském kraji i celé ČR (viz graf *Vývoj míry nezaměstnanosti [%] vybraných územních celků*). Ekonomická krize se v ORP Nepomuk i Plzeňském kraji projevila více než v průměru ČR, kdy před ní byla míra nezaměstnanosti v ORP Nepomuk pod průměrem ČR a od roku 2008 ji naopak převyšuje.

Graf 4: Vývoj míry nezaměstnanosti [%] vybraných územních celků

(vlastní zpracování dle MPSV, 2014)

Nezaměstnanost se významně liší mezi jednotlivými obcemi (data za rok 2011), nejnižší hodnoty vykazuje město Nepomuk a některé malé obce jako Polánka, Chlumy, Tojice a Třebčice (všechny do 5,9 %). Naopak nejvyšší míra nezaměstnanosti (nad 12 %) je v obcích Mileč, Oselce, Srby, Kozlovice a Kramolín. Velký rozdíl je rovněž v míře nezaměstnanosti žen a mužů, kdy nezaměstnanost žen (13 obcí v nejhorší kategorii nad 12 % a pouze 3 v kategorii do 5,9 %) nezaměstnanost mužů (pouze 4 obce v nejhorší kategorii nad 12 % a 14 obcí v kategorii do 5,9 %) vysoce převyšuje (viz 2.3 Příloha: viz Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti, Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti - muži, Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti - ženy) (RIS - obce, 2014; ČSÚ, 2014).

Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM V ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (dle RES)	2297	2310	2368	2410	2447	2520	2392	2419	2456	2463
fyzické osoby	1955	1952	1993	2032	2029	2074	1932	1952	1988	1983
z toho zemědělství podnikatelé	293	288	286	284	287	290	106	107	108	113
vyjádření v %	15,0	14,8	14,4	14,0	14,1	14,0	5,5	5,5	5,4	5,7
právnícké osoby	342	358	375	378	418	446	460	467	468	480
z toho obchodní společnosti	83	89	89	93	104	113	120	120	119	123
vyjádření v %	24,3	24,9	23,7	24,6	24,9	25,3	26,1	25,7	25,4	25,6
Podíl ekonomických subjektů dle vybraných OKEČ (%)										
zemědělství, lesnictví a rybnářství	19,5	19,5	19,6	19,0	19,2	18,8	12,8	12,8	12,8	13,2
průmysl celkem	15,7	15,0	15,1	14,7	15,0	14,7	16,1	16,0	15,8	15,5
stavebnictví	9,4	9,7	10,6	11,0	11,4	12,0	12,9	13,0	13,2	12,7
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových voz.	30,0	30,1	29,6	29,9	29,5	28,3	30,1	29,9	29,1	28,6

(ČSÚ, 2014)

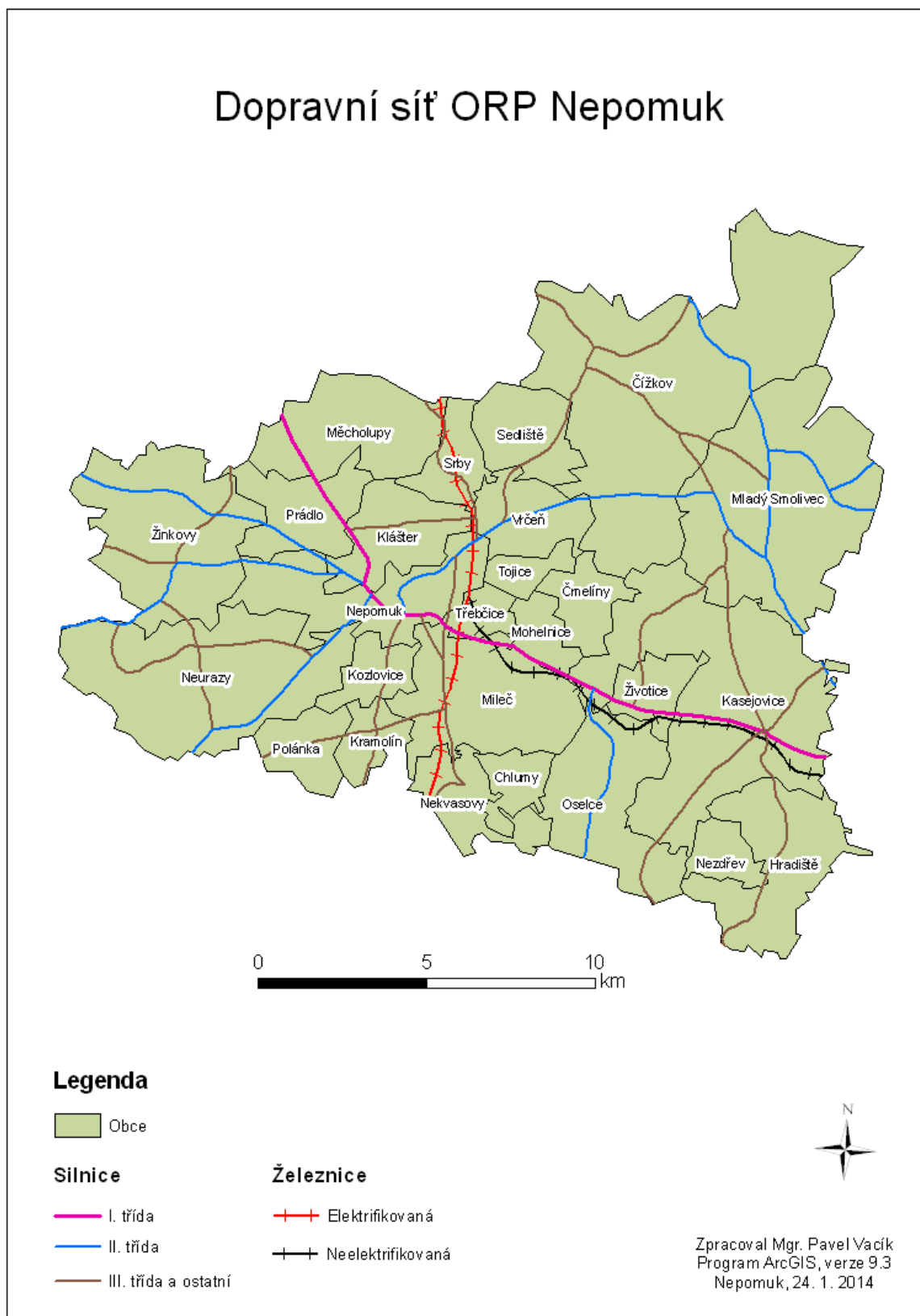
Počet ekonomických subjektů (dle RES) se sídlem na území ORP v posledních 10 letech slabě rostl či spíše stagnoval, na začátku sledovaného období se počet pohyboval okolo 2,3 tis., na konci pak dosahoval takřka 2,5 tis. Počet fyzických osob stagnuje okolo 2 tis. Výrazně klesl podíl počtu zemědělských podnikatelů na počtu fyzických osob a to z 15% na méně než 6 % (tj., z takřka 300 na zhruba 100). Mírný nárůst lze zaznamenat u počtu právníckých osob, u nichž roste (spíše absolutně než relativně) i počet obchodních společností. Z časové řady podílu ekonomických subjektů dle vybraných OKEČ (%) je zřejmá stagnace průmyslu a skupiny velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel. Výrazně klesl podíl primárního sektoru ekonomiky, tedy kategorie zemědělství, lesnictví a rybnářství. Naopak mírně roste stavebnictví.

E. Doprava

Dopravní poloha ORP Nepomuk je vzhledem k přítomnosti silnice I. třídy a nadregionální železniční tratě dobrá (viz *Dopravní síť ORP Nepomuk*). Pro silniční dopravu je nejvýznamnější silnice I. třídy I/20 (E49) propojující Karlovarský, Plzeňský a Jihočeský kraj. Území ORP Nepomuk protíná v severovýchodo - jihovýchodní ose. Z centra kraje, města Plzeň, je dopravní dostupnost do města Nepomuk 35 min. (35 km, silnice I/20). Dopravní dostupnost z dalších vybraných míst: Nepomuk - Praha 70 min. (110 km, silnice I/20 a dálnice D5), Nepomuk - České Budějovice 80 min. (100 km, silnice I/20) a Nepomuk - Rozvadov 70 min. (110 km, silnice I/20 a dálnice D5). Celkově lze hustotu silniční sítě na území označit jako dostatečnou, ovšem kvalitativně nevyhovující, většina komunikací jsou silnice III. třídy. Obecně platí, že se propojenost s okolím správního obvodu i v rámci ORP zhoršuje s rostoucí vzdáleností od hlavní silnice I/20.

Železniční spojení zajišťuje významem nadregionální elektrifikovaná trať z Plzně do Českých Budějovic (trať č. 190) protínající území ORP v severojižním směru (zastávky ve směru od Plzně: Srby - Nepomuk - Mileč - Nekvasovy). Na území správního obvodu ORP Nepomuk se rovněž nachází neelektrifikovaná regionální trať č. 191 vedoucí z Nepomuka přes Kasejovice do Blatné (zastávky Nepomuk - Třebčice - Želvice - Kotouň - Kasejovice). Nepříliš vhodné je umístění železniční stanice v Nepomuku části Dvorec, tak je totiž od centra města náměstí Augustina Němejce vzdálena přibližně 3 km a od nejhustěji obydlené části Nepomuku, bytovek Na Vinici, zhruba 1,5 km. Cestující mohou využít spojení autobusy, ale ty jedou do centra jen od části vlaků. Dopravní dostupnost po železnici do města Nepomuk z vybraných míst: Nepomuk - Plzeň: 34 km, R 28 min., Os 45 min., Nepomuk - Praha: 147 km, R s přestupem v Plzni 135 min. a Nepomuk - České Budějovice: 102 km, R 85 min. Dopravní obslužnost v rámci ORP Nepomuk (především spojení mezi menšími obcemi a Nepomukem) je zprostředkována především autobusovými spoji lze ji označit za zcela základní, zejména ve večerních hodinách a mimo pracovní dny nedostačující. Lepší je pak spojení centra ORP s okolními obcemi u těch obcí, jimiž prochází železnice, zejména pak po trati č. 190. Přeprava je však možná pouze osobními vlaky, rychlíky staví jen v Nepomuku. Relativně dobré je dopravní spojení mezi Nepomukem a Plzní a to jak silniční (po silnici I/20), tak i železniční (v pracovních dnech 25 spojů tam i zpět, z toho 8 rychlíků ve dvouhodinových intervalech) a autobusové (ČSÚ, 2014; IDOS, 2014; Geoportal.gov, 2014 - dopravní síť).

Mapa 13: Dopravní síť ORP Nepomuk

F. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin

Těžba nerostných surovin není v současnosti na území ORP Nepomuk významná. V minulosti (středověk) přispěla k rozvoji území těžba zlata (dolování i rýžování) a méně pak i stříbra. Rovněž hojná byla těžba písku, šterku a kamene. Dokladem toho je celá řada dnes již zpravidla nevyužívaných pískoven a lomů. Značné množství dosud nevytěžených surovin se nachází zejména na Kasejovicku, Žinkovsku a podhůří Brd.

Průmysl

Průmyslová výroba na území ORP Nepomuk je zaměřena především na tradiční průmyslové obory navazující na přírodní zdroje. Nejvýznamnějšími obory jsou dřevozpracující, strojírenský, potravinářství průmysl a stavebnictví. Mezi největší podniky regionu patří ELITEX, a. s. Nepomuk (strojírenství), KOVO Kasejovice MONT, s. r. o. (strojírenství), KLAUS TIMBER, a. s. (dřevozpracující průmysl) a Pekařství a cukrářství Jan Pondělík Dvorec, s. r. o. (potravinářství). Další významné strojírenské podniky jsou KUVAG Nepomuk spol., s. r. o., Axi Mont Neurazy, s. r. o., AMETIC group, s. r. o., KLIMEX - N vzduchotechnika, s. r. o. či ŠŮS - V+M spol., s. r. o. Centrem potravinářského průmyslu - lihovarnictví je obec Prádlo, kde působí firmy JENČÍK a dcery, STOCK Plzeň - Božkov, s. r. o. a LOR special drinks, s. r. o. Na území ORP Nepomuk je několik podniků zaměřených na zpracování dřeva, např. PILA Nepomuk s. r. o. nebo PILA KP Mladý Smolivec, s. r. o. Lesní školku Zelená hora u Nepomuku provozuje firma CE WOOD, a. s. Na území správního obvodu působí celá řada menších stavebních a projektových firem, největší společností je firma SILNICE NEPOMUK, s. r. o. V Nepomuku jsou dále společnosti specializující se na výrobu obalových materiálů Regina OBALY, s. r. o. a OBRETA spol., s. r. o.

Služby

Nabídka služeb se na území ORP Nepomuk vyznačuje přítomností služeb s malou náročností na kvalifikaci podnikatelských subjektů, kterým k provozování živnosti stačí odborné středoškolské vzdělání. Jedná se o klempíře, pokrývače, opraváře, sklenáře, truhláře, zámečníky, apod. Častý je i výskyt kadeřnictví a elektroinstalačních firem. Na území ORP Nepomuk se nachází celá řada poboček České pošty (Nepomuk, Měcholupy, Žinkovy, Neurazy, Vrčeň, Nekvasovy, Kasejovice, Mladý Smolivec, Čížkov, Oselce, aj.). Působí zde i velmi specializované firmy, zaměřené např. na geodetické práce, IT technologie (SKY - SOFT spol., s. r. o.) či finanční služby a bankovníctví. Příklady větších obchodních společností jsou UNIBRICK, s. r. o. (stavební materiál), PNEU DUCHEK HAVEL, s. r. o. (autoservis), TESAS TOP, s. r. o. (stavební technika), SPOLTEX spol., s. r. o. (podlahové krytiny), atd. Na území správního obvodu působí celá řada menších autodopravců, mezi ty významnější patří např. firma MILKOT, s. r. o. Na území správního obvodu funguje nespočetně menších, často specializovaných obchodů (elektronika, rybářské potřeby, zlatnictví, zahradní potřeby, atd.) Významná pro zajištění služeb i v menších sídlech je síť obchodů s potravinami Západočeského konzumního družstva Plzeň náležící skupiny COOP. Největším obchodem s potravinami je supermarket NORMA, k. s. v Nepomuku. Čerpací stanice (společnost BENZINA plus) se nachází v Nepomuku při silnici č. 20 (ČSÚ, 2014; RES, 2014).

G. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

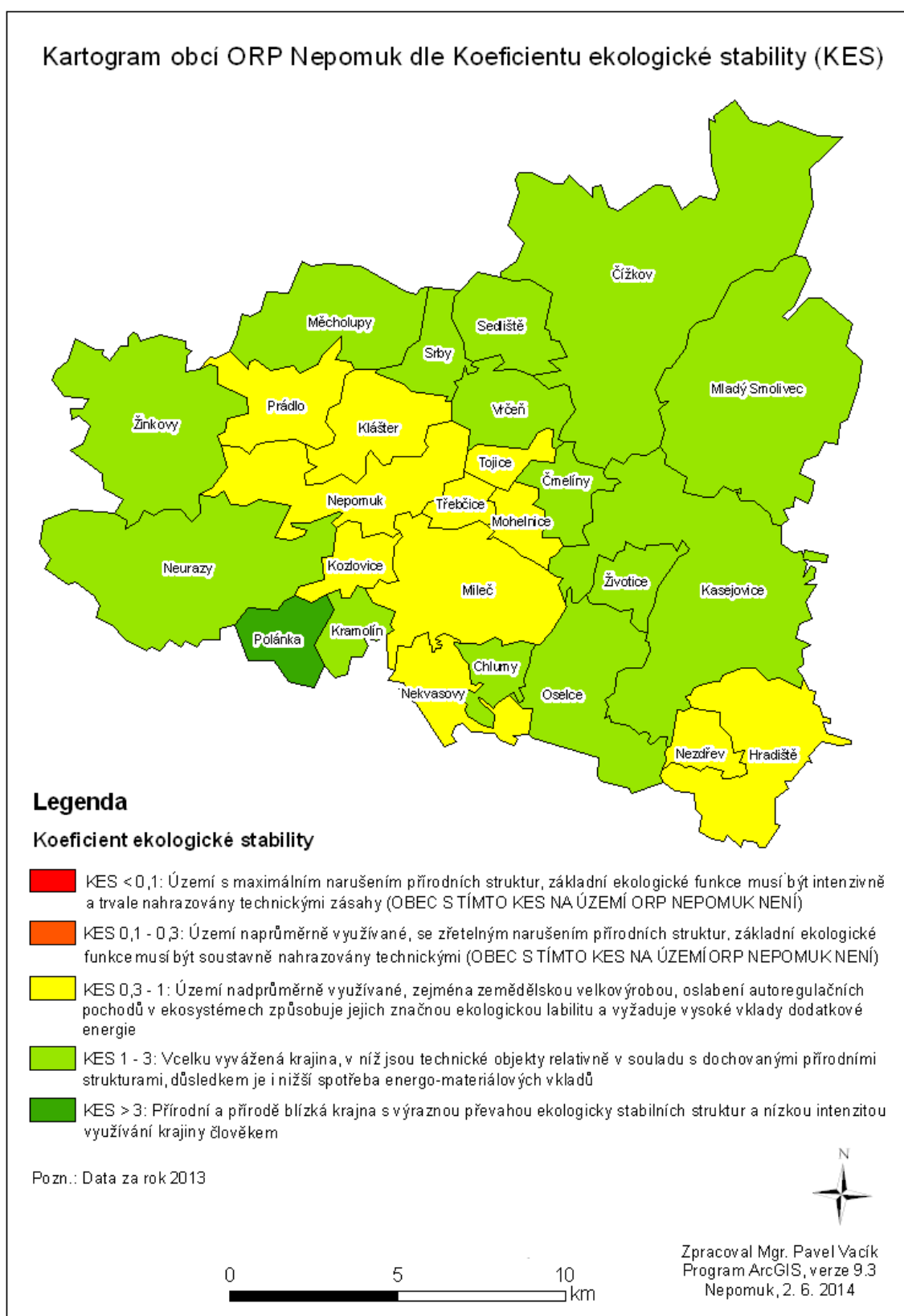
Ekologická situace

Životní prostředí ORP Nepomuk lze v rámci kraje i celé ČR hodnotit jako příznivé. Fyzicko-geografické podmínky spolu s vhodnými socioekonomickými faktory jako je například venkovský charakter sídelní struktury či zanedbatelný výskyt typů průmyslových aktivit nebezpečných pro životní prostředí tvoří typickou kulturní zemědělsko-lesní krajinu tvořenou mozaikou lesů, polí, luk, rybníků a menších sídelních jednotek. Ekologická situace vyjádřená ukazatelem Koeficient ekologické stability (KES), který stanovuje poměr ekologicky stabilních (les, vodní plocha, trvalé travní porosty, pastviny, vinice, mokřady a sady) a nestabilních (orná půda, zastavěné plochy a chmelnice) krajinných prvků zájmového území, je na území ORP Nepomuk dobrá, kdy v žádné z obcí není hodnota KES ve dvou nejhůře hodnocených třídách (nižší a nízká ekologická stabilita). Území všech obcí je tak z hlediska KES řazeno k oblastem se střední, vyšší až vysokou ekologickou stabilitou. Daleko nejvyšší KES hodnoty 5,94 je díky malému podílu zemědělské půdy (19%) a velmi vysokému podílu lesních ploch (74%) v obci Polánka. Nejnižší hodnota KES a to zhruba 0,45 je v obcích Klášter, Mohelnice a Třebčice. Popis jednotlivých tříd KES a rozdělení obcí do těchto tříd viz *Kartogram obcí ORP Nepomuk dle Koeficientu ekologické stability* (ČVÚT, 2014; RIS, 2014).

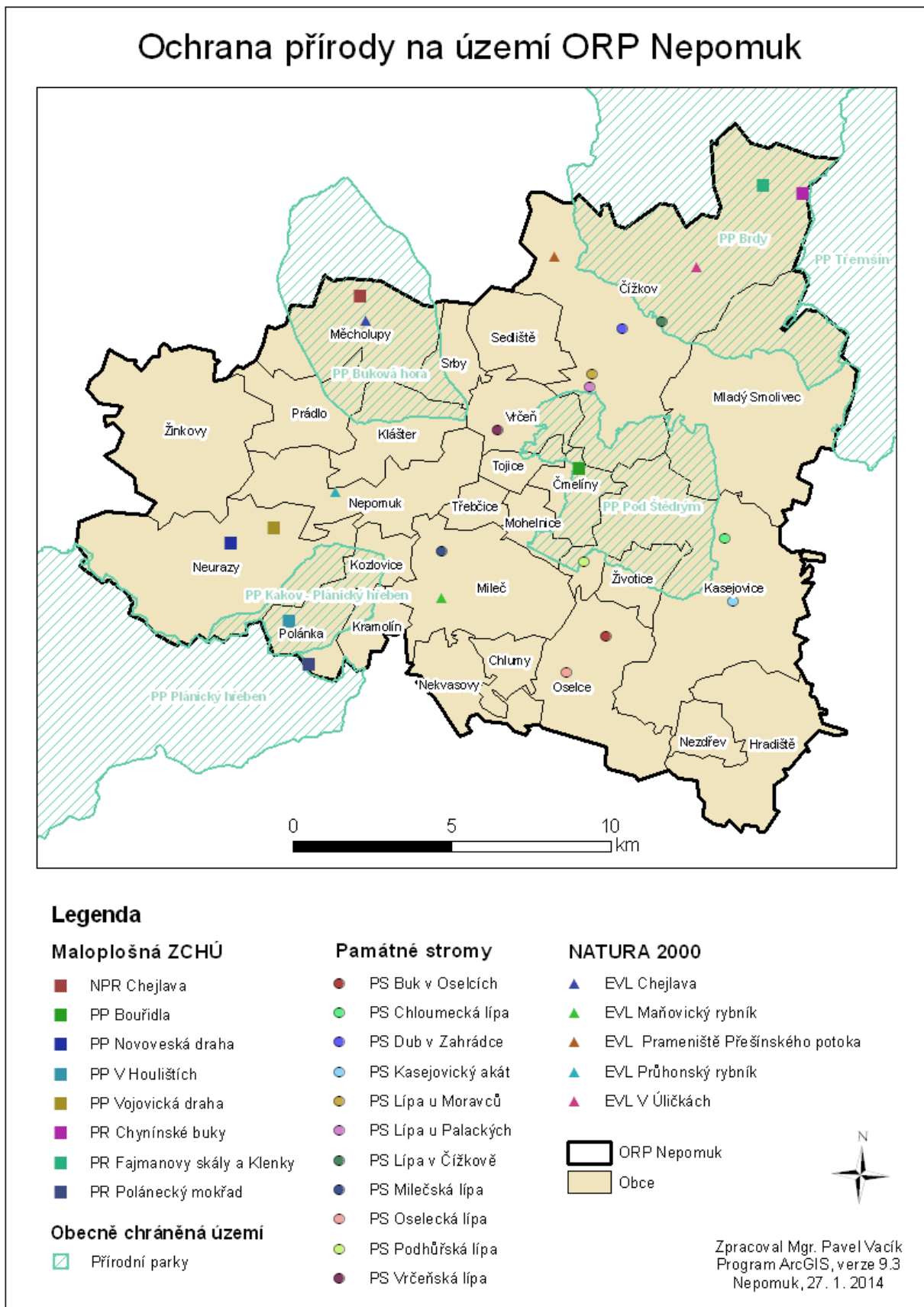
Ochrana životního prostředí

Na území správního obvodu se nachází velké množství různě chráněných území (*viz Ochrana přírody na území ORP Nepomuk*). Na území ORP Nepomuk je vyhlášeno 8 Maloplošných zvláště chráněných území. Jedná se o Národní přírodní rezervaci Chejlava, Přírodní rezervace Fajmanovy skály a Klenky, Polánecký mokřad a Chynínské buky a Přírodní památky Novoveská draha, Vojovická draha, V Houlištích a Bouřidla. Na území ORP Nepomuk zasahuje 5 Přírodních parků (Buková hora, Pod Štědrým, Brdy, Kakov - Plánický hřeben a jen velmi okrajově i Plánický hřeben). Více než polovina území je začleněna do systému ochrany krajiny ÚSES, kdy ve správním obvodu nalezneme biocentra a biokoridory jak regionálního, tak i nadregionálního významu. Na území správního obvodu se rovněž nachází několik lokalit soustavy Natura 2000, jsou jimi Evropsky významné lokality Průhonský rybník, Maňovický rybník, Chejlava, Prameniště Přešínského potoka a V Úličkách. Na území ORP Nepomuk roste 11 památných stromů (Geoportál PK, 2014; AOPK, 2014; Geoportal.gov, 2014 - chráněná území).

Mapa 14: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle Koeficientu ekologické stability (KES)

Mapa 15: Ochrana přírody na území ORP Nepomuk

Využití půdy ORP Nepomuk

V roce 2013 tvořila 58,4 % plochy správního obvodu zemědělská půda, dále pak 32,2 % lesní pozemky a 1,2 % zastavěné plochy (viz CLC 2006 na území ORP Nepomuk). V porovnání s ostatními ORP Plzeňského kraje je podíl ZP na celkové ploše ORP, stejně jako u ostatních více zemědělsky orientovaných ORP jižního Plzeňska, vyšší (viz 2.3 Příloha: Kartogram ORP PK dle podílu zemědělské půdy). V jednotlivých obcích se podíl zemědělské půdy na celkové ploše území obce výrazně liší. Nejčastěji se pohybuje mezi 60-69,9%, v některých obcích, kde jsou významně zastoupeny lesní plochy, je podíl ZP na celkové ploše území do 40% (nejméně v obci Polánka, jen 19%). Nejvyšší podíl ZP na celkové ploše území je pak v obci Kozlovice a to 76% (viz 2.3 Příloha: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle podílu zemědělské půdy [%] na celkové ploše území) (ČSÚ, 2014; RIS, 2014).

Zemědělství

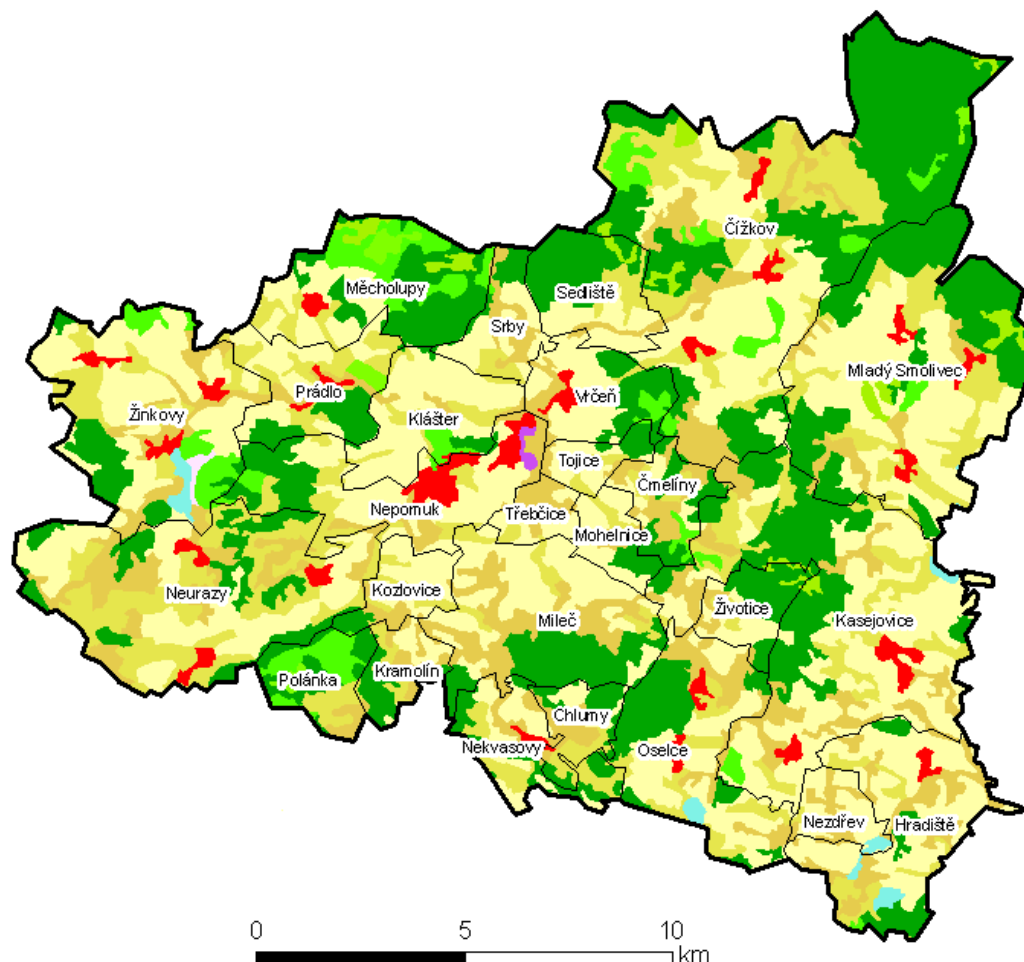
Zemědělství hraje v ORP Nepomuk, stejně jako v Plzeňském kraji a území bývalého okresu Plzeň-jih, významnou roli. Dle údajů z roku 2013 se na území ORP Nepomuk hospodaří na 18 042 ha zemědělské půdy, která tak zanáma 58,4 % území správního obvodu. Rostlinná výroba je orientována zejména na pěstování pšenice, ječmene, brambor, řepky a kukuřice. Živočišná výroba se soustřeďuje především na chov skotu a to jak na mléko, tak na maso, dále na chov prasat a drůbeže. V četných chovných rybnících jsou především v působnosti podniku Klatovské rybářství, a. s., produkovány zejména kaprovité druhy ryb, významné pro přímý prodej ryb jsou Prádelské sádky. Největší zemědělské podniky ve správním obvodu jsou Maňovická zemědělská a.s. a Agrochov Kasejovice - Smolivec, a.s. Mezi další významné podniky patří Zemědělské družstvo Železný Újezd, Výrobně hospodářské družstvo Hradiště, Nord Olšovka, spol. s r. o, Farma Oselce, a. s., Zemědělské družstvo Březí, Šumavský Angus, spol. s r. o., AGRONA Žitín, s.r.o., Zemědělská výroba Strolený, s r. o, ŠVEJDA group s r. o, CRV Czech Republic, spol. s r. o a celá řada dalších soukromých zemědělců (Geoportál PK, 2014; RIS, 2014; ČSÚ, 2014)

Lesní hospodářství

Pro lesní hospodářství jsou na území ORP Nepomuk příznivé podmínky, které vedou k rozvoji dřevozpracujícího průmyslu. Je zde relativně velký podíl zalesněných ploch, dle údajů z roku 2013 je to 9 926 ha což odpovídá 32,2% plochy území správního obvodu. Nejvýznamnějšími lesními komplexy území jsou přírodní parky Brdy, Buková hora, Pod Štědrým a Kakov - Plánický hřeben. V jednotlivých obcích ORP Nepomuk se podíl lesní půdy výrazně liší, obcí s nejvyšším podílem lesů k celkové ploše je Polánka (74,2%), nejmenší podíl lesní půdy je v obci Nezdřev, pouze 8,3% (viz 2.3 Příloha: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle podílu lesní půdy [%] na celkové ploše území) (Geoportál PK, 2014; AOPK, 2014; RIS, 2014; Geoportal.gov, 2014 - chráněná území).

Mapa 16: CLC 2006 na území ORP Nepomuk

CLC 2006 na území ORP Nepomuk

Legenda

- ORP Nepomuk
- Obce

CORINE 2006

1.1.1. Souvislá městská zástavba	1.3.2. Haldy a skládky	3.1.3. Smíšené lesy
1.1.2. Nesouvislá městská zástavba	1.3.3. Staveniště	3.2.1. Přírodní louky
1.2.1. Průmyslové a obchodní areály	1.4.1. Městské zelené plochy	3.2.2. Stepi a křoviny
1.2.2. Silniční a železniční síť s okolím	1.4.2. Sportovní a rekreační plochy	3.2.4. Nízký porost v lese
1.2.3. Přístavy	2.1.1. Nezavlažovaná orná půda	3.3.2. Skály
1.2.4. Letiště	2.2.1. Vinice	4.1.1. Mokřiny a močály
1.3.1. Oblasti současné těžby surovin	2.2.2. Sady, chmelnice a zahradní plantáže	4.1.2. Rašelinště
	2.3.1. Louky a pastviny	5.1.1. Vodní toky
	2.4.2. Směsice polí, luk a trvalých plodin	5.1.2. Vodní plochy
	2.4.3. Zemědělské oblasti s přirozenou vegetací	
	3.1.1. Listnaté lesy	
	3.1.2. Jehličnaté lesy	

Zpracoval Mgr. Pavel Vacík
Program ArcGIS, verze 9.3
Nepomuk, 28. 1. 2014

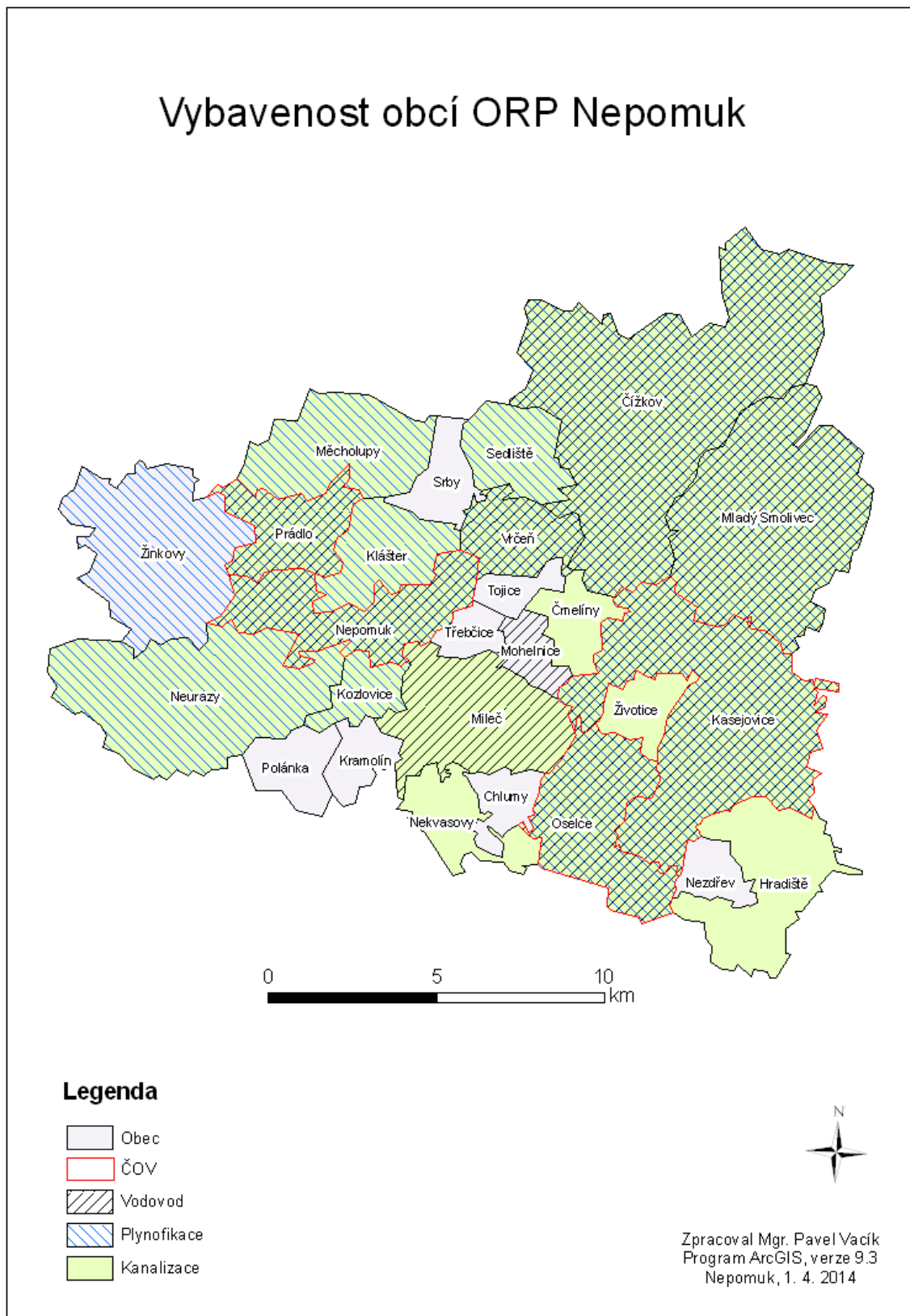
H. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Na území ORP Nepomuk nejsou žádné významné zdroje elektrické energie. V provozu je několik malých vodních elektráren a velké množství lokálních zařízení využívajících sluneční energii. V posledních letech byla postavena větrná elektrárna nedaleko Železného Újezdu v obci Čížkov a bioplynové stanice v obcích Žinkovy a Mileč. Hlavní elektrické vedení (VVN 110 kV) zásobující správní obvod elektrickou energií směřuje z jihu správního obvodu a je napojeno do rozvodny Nepomuk, která napětí transformuje na nižší a dále rozděluje do jednotlivých dílčích větví. Významná jsou rovněž dálková vedení vysokého a zvláště vysokého napětí protínající správní obvod v severní části od východu na západ (VVN 220 kV) a v jihozápadní části v severojižním směru (ZVN 400 a více kV). Plynofikaci zajišťuje hlavní potrubí vedoucí z jihovýchodu správního obvodu (Kasejovice) do jeho centra směrem k městu Nepomuk a dále na sever. V celé délce se z něj vyčleňují menší vedlejší odbočky směřující do obcí.

Základní vybavenost obcí ORP Nepomuk se postupně zlepšuje, ale především v menších obcích je v důsledku finanční náročnosti nových projektů stále nedostačující (*viz Vybavenost obcí ORP Nepomuk*). Celkově je ve správním obvodu 17 obcí s kanalizací (65 %), 13 obcí je plynofikováno (50%), 9 obcí má vodovod (35%) a pouze 4 obce jsou napojeny na centrální ČOV (15%). Obce jsou považovány za vybavené i v případě, že je danou technikou vybaveno pouze některé z jejich sídel (zpravidla centrální). Nejlepší je situace ve městech Nepomuk a Kasejovice, z menších obcí pak v Oselcích a Prádle.

Na území správního obvodu nevzniká větší množství nebezpečných průmyslových nebo jinak problémových odpadů, převažuje komunální odpad. V posledních letech se zvýšila míra třídění odpadu, tedy separace jeho využitelných složek (sklo, papír, plasty). Odpad je zpravidla odvážen a dále uložen či jinak zpracován mimo území ORP Nepomuk. Dřívější nezabezpečené skládky komunálního odpadu v Žinkovech a Nepomuku byly rekultivovány. Na území správního obvodu je několik menších černých skládek různého složení (RIS - obce, 2014; MOOL, 2014; Geoportál PK, 2014).

Mapa 17: Vybavenost obcí ORP Nepomuk

I. Rekrece, památky a cestovní ruch

ORP Nepomuk je území se značným potenciálem CR přírodního i kulturně historického prostředí (viz *Vybrané turistické cíle na území ORP Nepomuk*). Dle znázornění celkové potenciálu CR podle jednotlivých obcí v Konceptu rozvoje cestovního ruchu v Plzeňském kraji pro období 2014-2020 náleží většina obcí ORP Nepomuk do oblastí se zvýšeným potenciálem pro CR. Centra CR ORP Nepomuk městy Žinkovy, město Nepomuk a město Kasejovice jsou zařazeny do kategorie obcí s vysokým potenciálem pro CR (viz *Kartogram obcí ORP Nepomuk dle potenciálu cestovního ruchu*). Ukazatel potenciál pro CR vychází z předpokladů pro rozvoj CR, kterými jsou nabídka atraktivit pro návštěvníky a kvalita infrastruktury (doprava a tedy dostupnost, ubytovací a restaurační zařízení, atd.). V nabídce atraktivit jsou sledovány faktory jako vhodnost lokality pro sportovní aktivity a rekreaci, výskyt kulturních atraktivit, atd. Metodika tak poskytuje rámcový přehled o míře potenciálu CR v Plzeňském kraji (Špaček, Tůma, 2013).

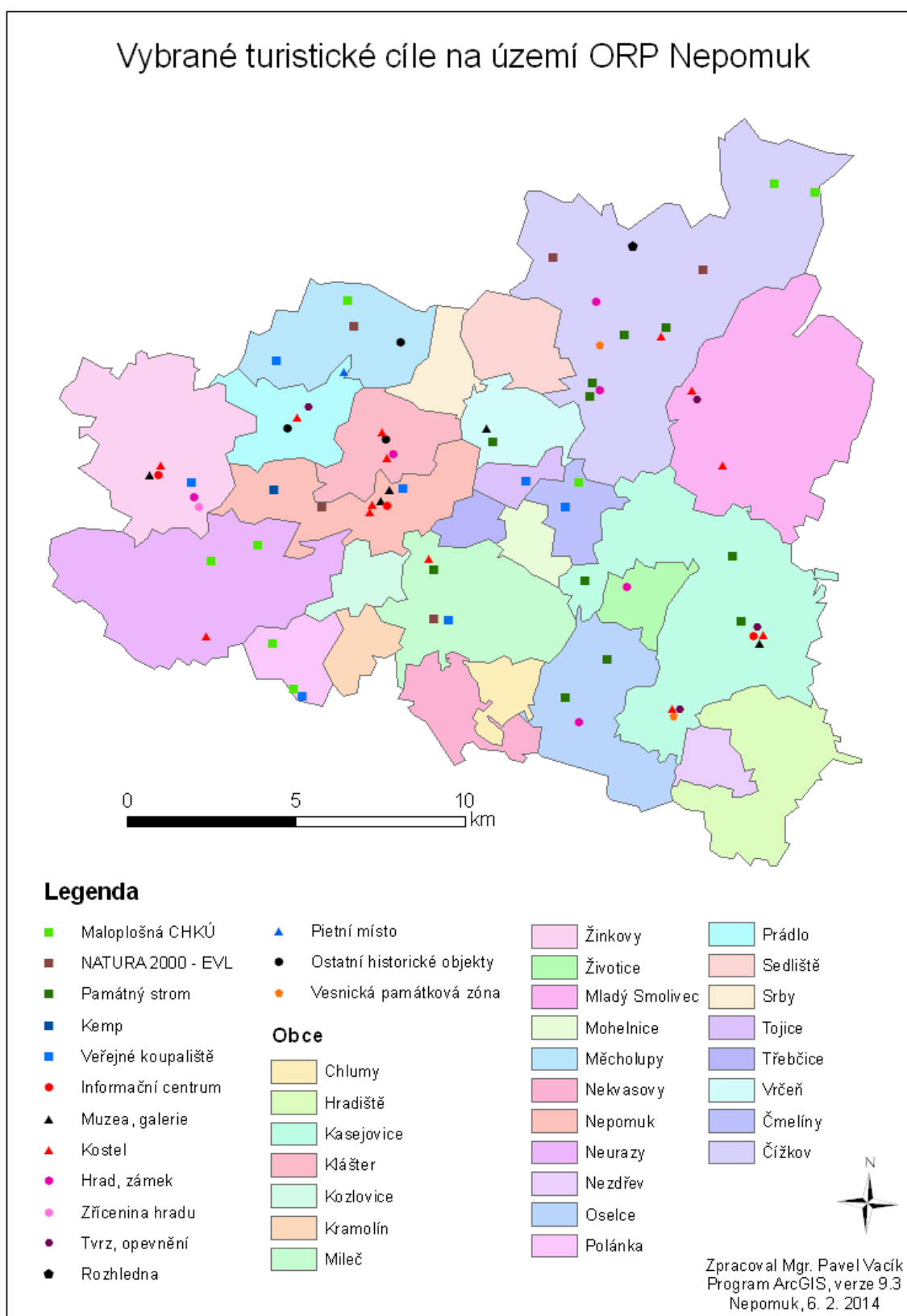
Ve správním obvodu je přítomna celé řada rozsáhlých lesních a vodních ploch i chráněných území. Řeka Úslava se svými přítoky vytváří příhodné podmínky pro vznik chatových oblastí. Rybníky jsou určeny převážně k hospodářským účelům, méně pak k rekreaci. Především letní CR je rozšířen v okolí Nového rybníka. Největší vodní plocha správního obvodu Žinkovský rybník je více než ke koupání využíván pro sportovní rybolov.

Kulturně-historické předpoklady jsou na území ORP Nepomuk vysoké. Z historických staveb je nejznámější zámek v Žinkovech a Zelená Hora u Nepomuka, které jsou však otevřeny návštěvníkům jen zřídka. Na Zelené Hoře průběžně probíhají rekonstrukční, spíše údržbové práce již několik let. V posledních letech dochází díky investicím soukromého vlastníka do Žinkovského zámku a přilehlého zámeckého areálu s chatami a restaurací k rozvoji především letního CR v místě. Vhodné využití našel zámek v Oselcích, kde sídlí střední odborná škola. Městské muzeum spojené s galerií a Expozice motocyklových veteránů se nachází v Nepomuku, Muzeum v Synagoze v Kasejovicích, Pivovarnické muzeum je v budově OÚ v Oselcích, menší muzeum je i v Žinkovech a v obci Vrčeň pak soukromé muzeum historické a modelové železnice. Z významných sakrálních staveb území lze jmenovat kostely sv. Jana Nepomuckého a sv. Jakuba v Nepomuku či kostel sv. Václava v Žinkovech. V letním období je hojně navštěvována rozhledna Na Skále v obci Čížkov.

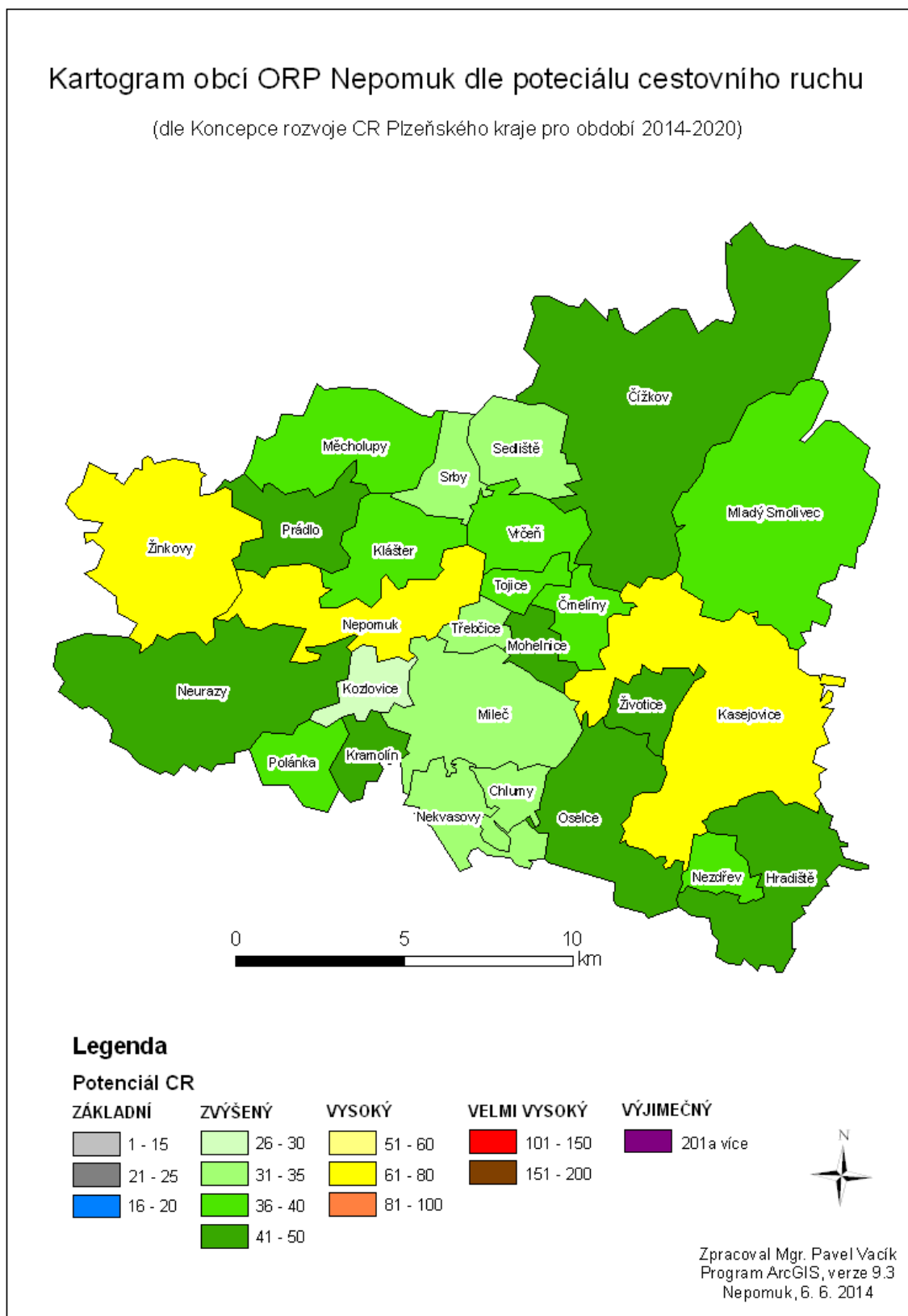
Území ORP Nepomuk tvoří rekreační zázemí Plzně, to se projevuje ve velkém rozšíření chataření i chalupaření jako forem rekreačního CR. Chataření je soustředěno především kolem řeky Úslavy. Nejvyužívanějšími ubytovacími zařízeními jsou motorest Pyramida v Nepomuku, hotel U Zeleného stromu v Nepomuku (Švejek restaurant), penzion Aberdeen Angus - Steak house v Soběsukách a Penzion Zahrádka. V létě pak např. i již zmíněný autokemp Nový rybník a areál Žinkovského zámku s lesními chatami. Na území ORP Nepomuk, především ve větších obcích je celá řada stravovacích zařízení, turisticky nejvýznamnější jsou Švejek Restaurant Nepomuk a Aberdeen Angus - Steak House Soběsuky. Území správního obvodu je protkáno hustou sítí turistických cest a cyklistických tras.

Možnosti pro CR jsou celoroční s větším významem letní sezóny a převahou krátkodobé rekreace nad dlouhodobou. Nejen v samotném Nepomuku, ale i okolních obcích je řada památek vázaných na osobnost sv. Jana Nepomuckého a sv. Vojtěcha. Nejvýznamnějšími každoročně pořádanými akcemi jsou Tradiční nepomucká Svatojánská pouť či Nepomucké pivní slavnosti. Hojně navštěvovaný je v době pořádání motoristických akcí závodní areál v Kramolíně, v posledních letech byly v Nepomuku obnoveny tradiční závody historických motocyklů a sajdkár, tzv. Nepomucký trojúhelník.

Mapa 18: Vybrané turistické cíle na území ORP Nepomuk

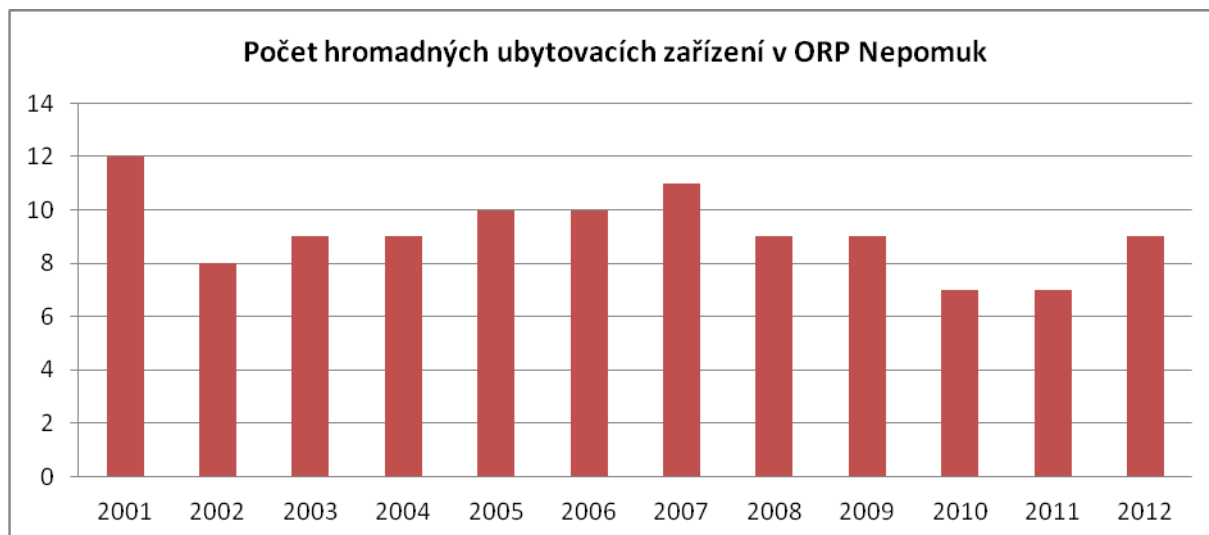

Mapa 19: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle potenciálu cestovního ruchu

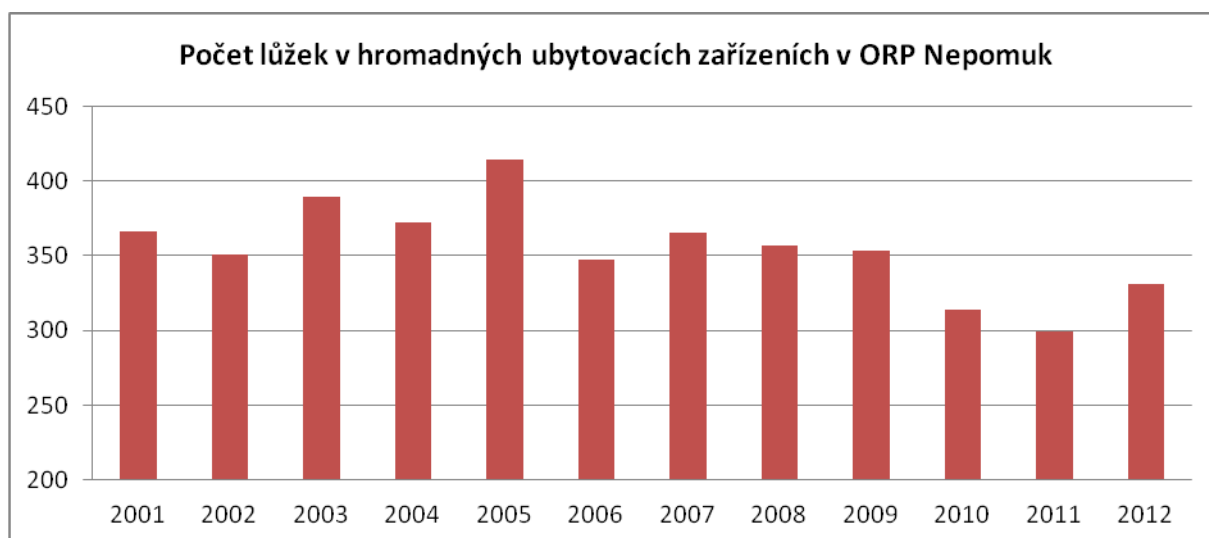
V ORP Nepomuk se nachází 9 hromadných ubytovacích zařízení s více než 300 lůžky (viz graf *Počet hromadných ubytovacích zařízení v ORP Nepomuk a Počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Nepomuk*).

Graf 5: Počet hromadných ubytovacích zařízení v ORP Nepomuk

(vlastní zpracování dle ČSÚ, 2014)

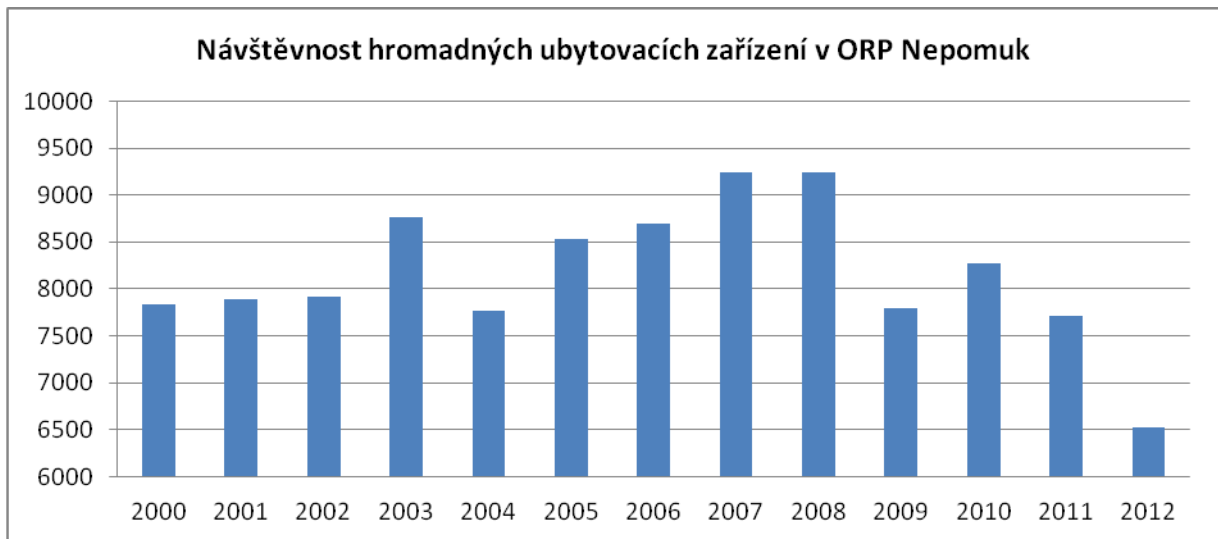
Graf 6: Počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Nepomuk

(vlastní zpracování dle ČSÚ, 2014)

Celková návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení je zhruba 6,5 tisíc návštěvníků za rok (rezidenti tvoří přibližně 80 %), průměrný počet přenocování je 2,7 dne (celkem 16 900 přenocování) a průměrná doba pobytu pak 3,5 dne (vše data za rok 2012). Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení na území ORP Nepomuk (viz graf *Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v ORP Nepomuk*) v časové řadě od roku 2000 do roku 2011 kolísá v intervalu mezi 7,5 a 9,5 tisíci, kdy nejvyšší hodnoty vykazují roky 2007 a 2008. V roce 2012 (poslední rok s dostupnými daty) došlo k výraznému poklesu a návštěvnost dosáhla hodnoty pouze 6,5 tisíc osob.

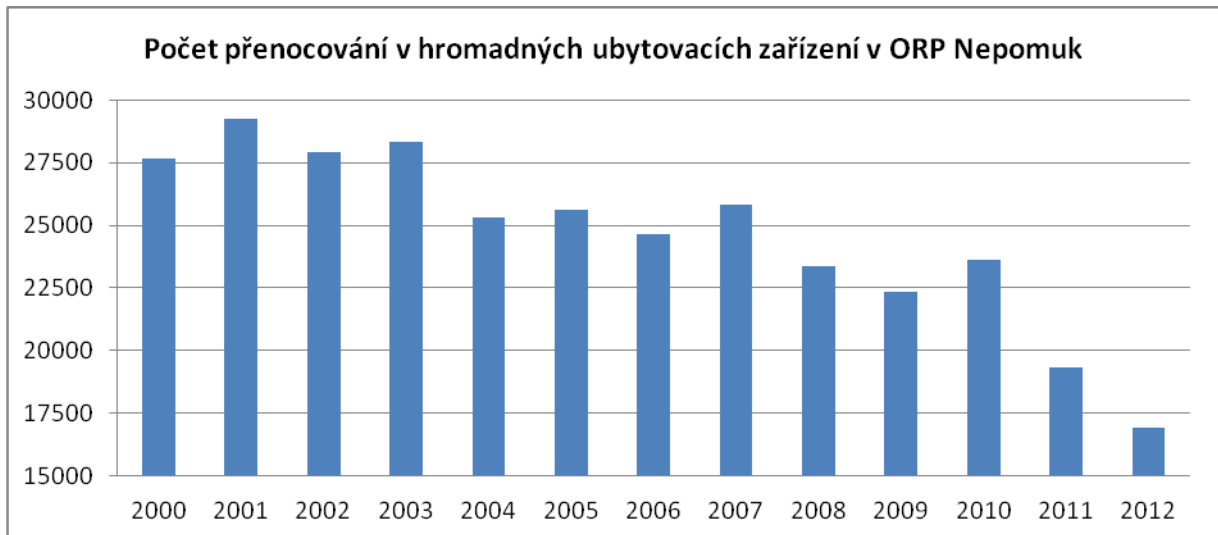
Graf 7: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v ORP Nepomuk

(vlastní zpracování dle ČSÚ, 2014)

Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních (viz graf *Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Nepomuk*) od roku 2000 přes menší výkyvy výrazně poklesl. V prvních letech (2000 - 2003) se počet přenocování pohybuje zhruba mezi 28 až 29 tisíci, poté došlo k poklesu dále se stupňujícím směrem k roku 2012, kdy hodnota počtu přenocování nedosáhla ani 14 tisíc (RIS - obce, 2014; MOOL, 2014; SJN, 2014; SPSN, 2014; Nepomuk, 2014; ČSÚ, 2014).

Graf 8: Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Nepomuk

(vlastní zpracování dle ČSÚ, 2014)

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tabulka 14: Územní a strategické plánování

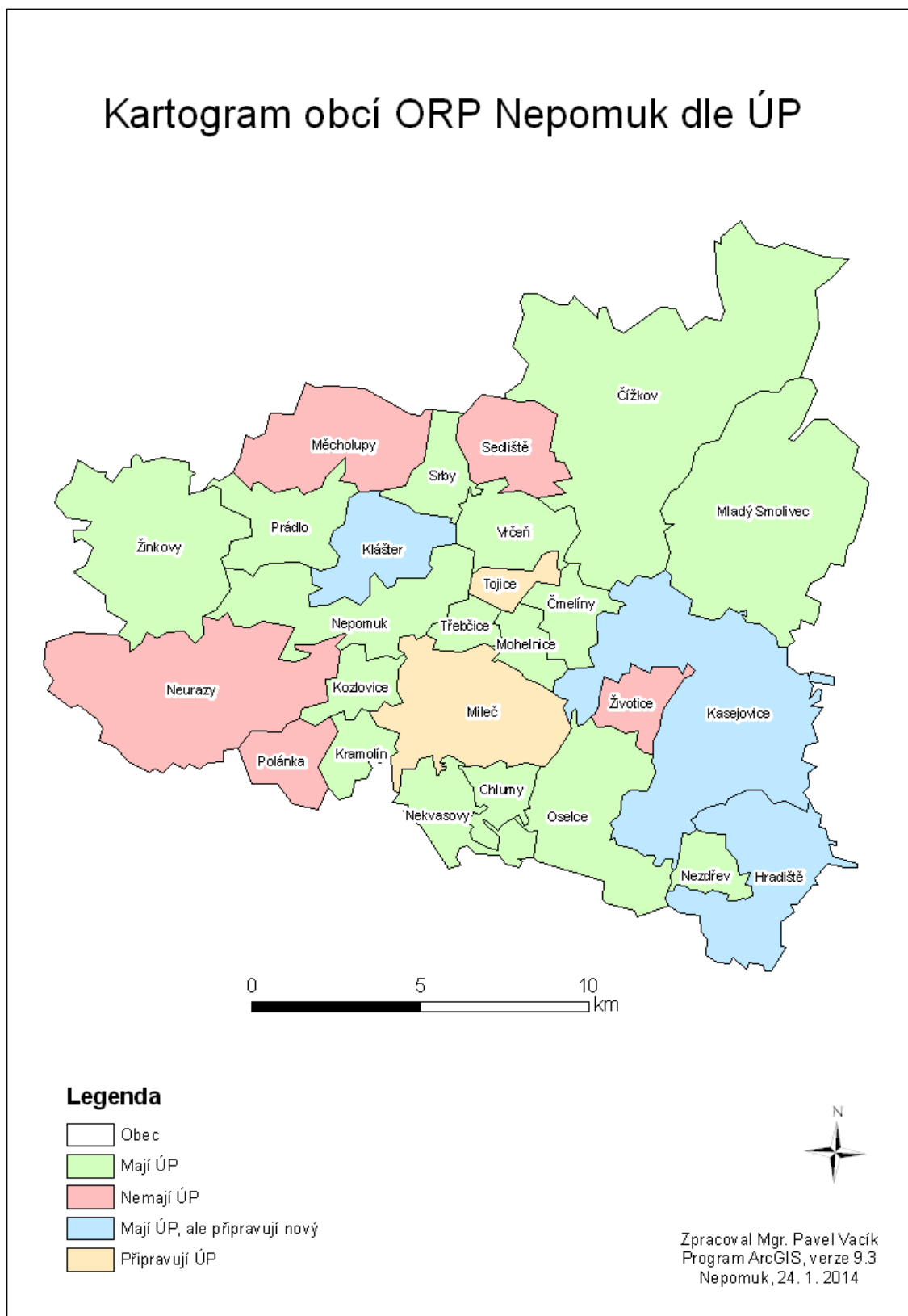
Údaj	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	19	73,1	Platný územní plán má 19 obcí, 3 z nich připravují ÚP nový. Obcí, které nemají ÚP je 7, 2 z nich na něm pracují (viz <i>Kartogram obce ORP Nepomuk dle ÚP</i>).
Počet obcí s plánem v přípravě	5	19,2	5 obcí ÚP připravuje (z toho: 2 jej přepracovávají, 3 tvoří zcela nový).
Počet obcí se strategickým plánem nebo programem rozvoje obce	9	34,6	Dokumenty jednotlivých obcí jsou různého rozsahu a kvality zpracování. Rozvojové/strategické plány některých obcí mají spíše podobu možných budoucích investic, jiné jsou zpracovány podrobněji, ale často jsou staršího data, takže možnosti jejich použití v praxi jsou značně omezeny (viz <i>Kartogram obce ORP Nepomuk dle SP a PRO</i>).

(vlastní zpracování)

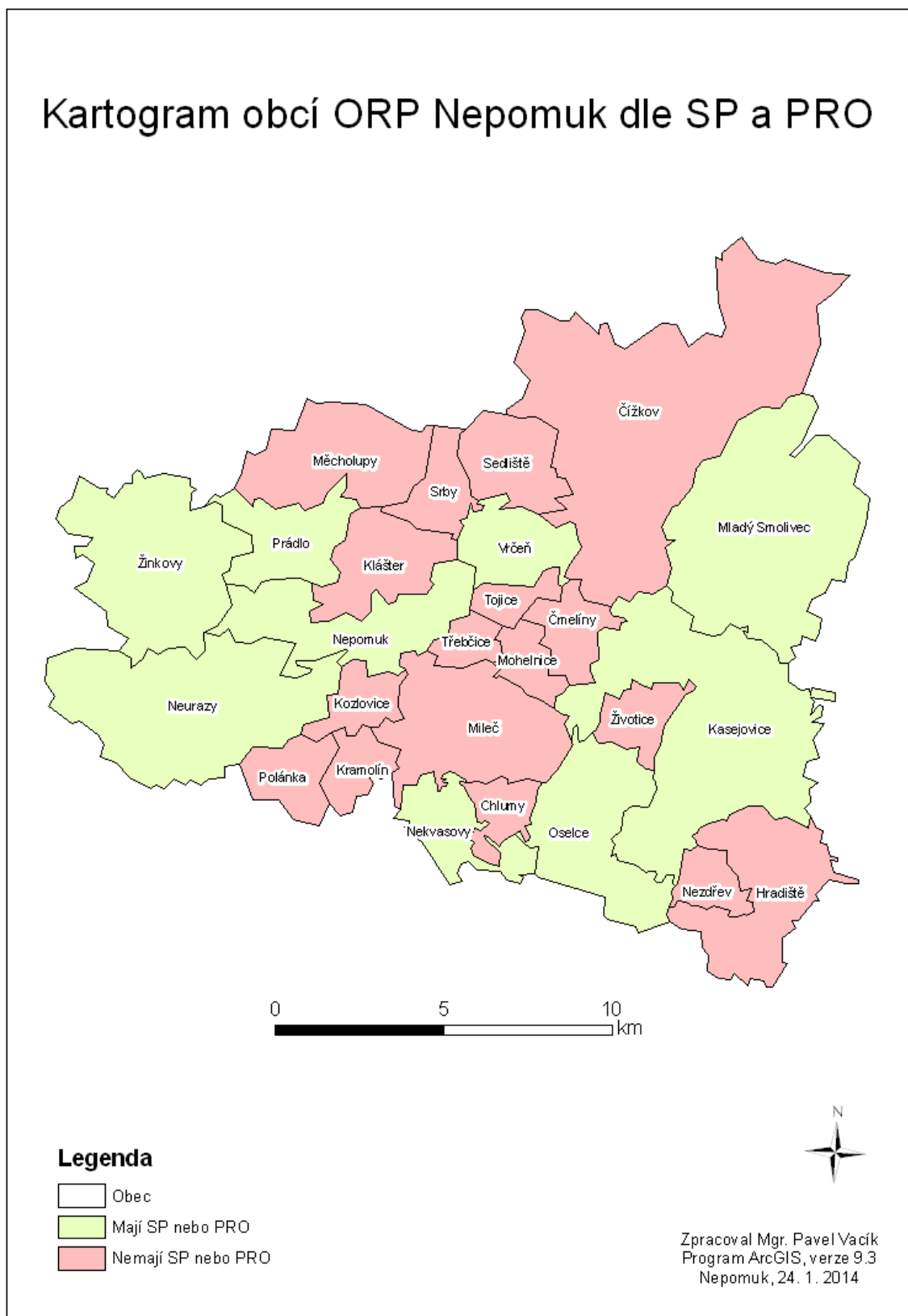
Se zásadami územního rozvoje Plzeňského kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu (<http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/uzemni-planovani>).

Přeshraniční spolupráce (partnerství obcí) je realizováno samostatně několika obcemi. Nejužší vztahy se zahraničím navázalo město Nepomuku, které spolupracuje se 6 zahraničními partnerskými městy, jsou jimi Anykščiai (Litva), Kemnath (Německo) - nejtěsnější spolupráce, Krupina (Slovensko), Roermond (Nizozemsko), Omiš (Chorvatsko) a Wisla (Polsko). Město Nepomuk bylo zpravidla kontaktováno budoucím partnerským městem na základě přítomnosti sochy svatého Jana Nepomuckého na jeho území.

Mapa 20: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle územního plánu

Mapa 21: Kartogram obcí ORP dle strategického plánu a plánu rozvoje obce

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

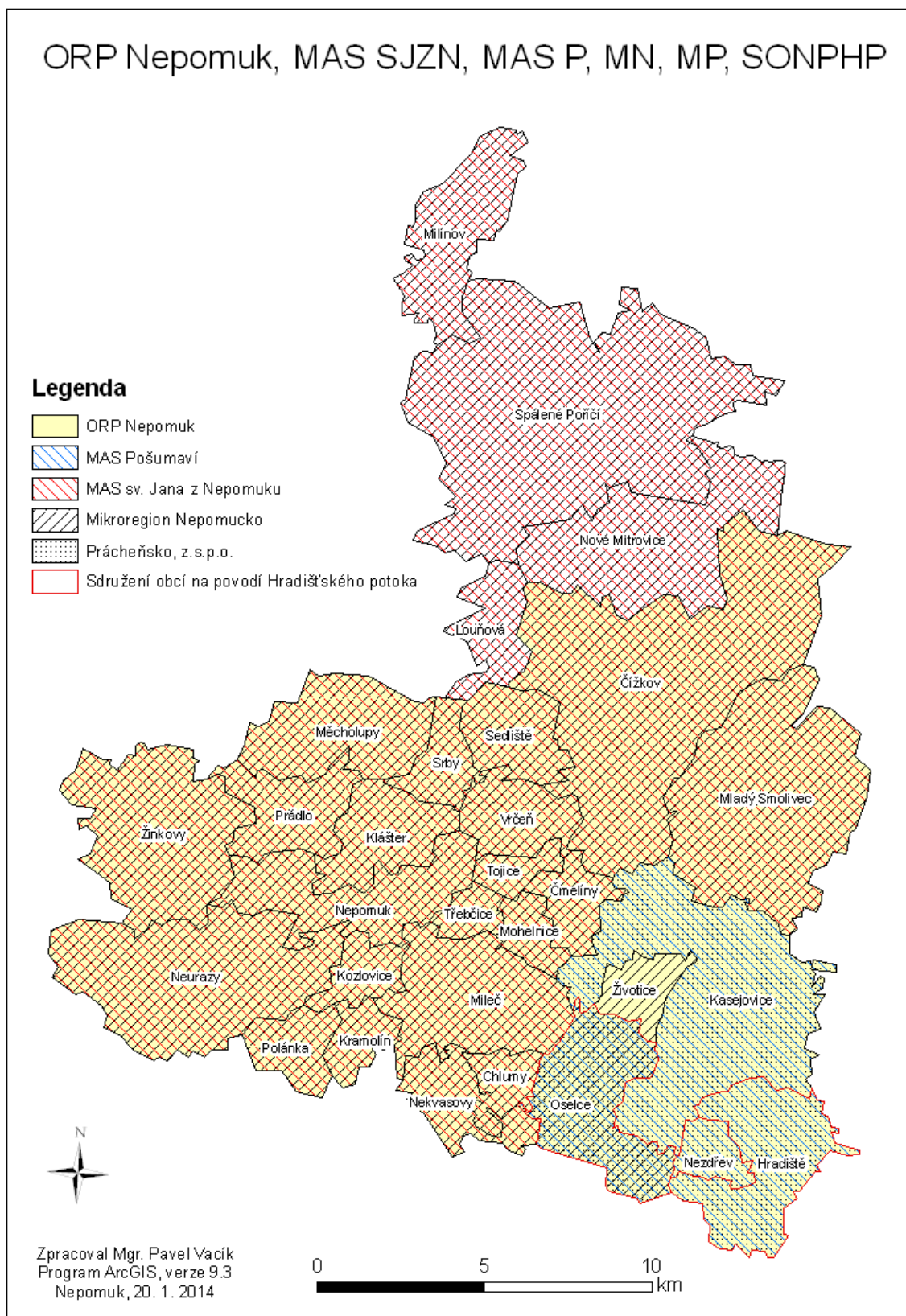
Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tabulka 15: Popis klíčových aktérů

Údaj	Počet aktérů	Komentář
Nepomuk, Plzeň	2	Funkce města Nepomuk jako centra ORP je částečně omezena jeho velikostí, přesto se jedná o centrum obchodních, zdravotnických, pracovních aj. služeb. Krajské město Plzeň je pro území ORP Nepomuk centrem nejvyššího řádu poskytující obyvatelstvu všechny služby v Nepomuku či v okolních městech (Klatovy, Horažďovice, Blovice, apod.) nedostupných či nedostatečných.
Ostatní obce ORP Nepomuk	25	Pečují o rozvoj svého území.
Plzeňský kraj	1	Správa krajského majetku a institucí.
Česká republika	1	Správa státního majetku a institucí.
Mikroregion Nepomucko, Prácheňsko, z. s. p. o, Sdružení obcí povodí Hradištského potoka (Mikroregion Šance pro jihozápad, Spolek pro obnovu Plzeňského kraje)	3	Nejvýznamnější sdružení obcí na území ORP Nepomuk je Mikroregion Nepomucko, v němž je 23 z celkových 26 obcí ORP Nepomuk. 4 obce na jihovýchodě ORP Nepomuk jsou členy sdružení Prácheňsko, z. s. p. o. Většina obcí je členem mikroregionu Šance pro jihozápad. Několik pak Spolku pro obnovu venkova Plzeňského kraje a 3 obce na jihovýchodě Sdružení obcí na povodí Hradištského potoka.
MAS sv. Jana z Nepomuku, MAS Pošumaví	2	Na území ORP Nepomuk působí 2 MAS. V MAS sv. Jana z Nepomuku je 21 obcí z celkových 26 obcí ORP Nepomuk, zbylé 4 obce jsou v MAS Pošumaví a obec Životice v žádné MAS není.
ELITEX, a. s.; KOVO Kasejovice MONT, s. r. o.; KLAUS TIMBER, a. s.; Pekařství a cukrářství Jan Pondělík Dvorec, s. r. o.; KUVAG Nepomuk spol., s. r. o.; a OBRETA spol., s. r. o.; SILNICE NEPOMUK, s. r. o.; Maňovická zemědělská a.s.; Agrochov Kasejovice - Smolivec, a.s.	9	Vypsání podniků jsou významnými zaměstnavateli v regionu.
ZŠ Nepomuk, MŠ Nepomuk, SŠ Oselce	3	MŠ Nepomuk a ZŠ Nepomuk jsou největšími zařízeními svého druhu na území ORP Nepomuk. SŠ Oselce je jedinou střední školou na území ORP Nepomuk.

(vlastní zpracování)

Mapa 22: ORP Nepomuk, MAS SJZN, MAS P, MN, MP a SONPHP

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tabulka 16: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Relativně dobrá dopravní dostupnost Plzně a propojenost obcí	Malý zájem velkých investorů
Typická kulturní zemědělsko - lesní krajina s kvalitním životním prostředím	Nedostatečné péče o některé historické objekty
Nízká míra nezaměstnanosti mužů	Omezená nabídka pracovních příležitostí přímo v ORP především pro vysoce kvalifikované pracovníky
Dobře fungující MAS Sv. Jana z Nepomuku a Mikroregion Nepomucko a živá spolková činnost	Především v menších obcích vysoký podíl obyvatel poproduktivního věku
Poměrně nízké ceny nemovitostí jak obytných, tak pro hospodářskou činnost	Nedostatečné využití území coby turistického cíle
Využití potenciálu Plzně pro rozvoj regionu (i přes polohu již částečně na okraji vlivu plzeňské aglomerace)	Nevyhovující technický stav komunikací především nižší třídy
	Nízká vybavenost především malých obcí (ČOV, plynofikace, kanalizace, veřejný vodovod)
	Menší velikost centra ORP města Nepomuk a tedy omezená nabídka poskytovaných služeb
Příležitosti	Hrozby
Využití spjatosti regionu s osobností sv. Jana Nepomuckého	Území ORP nemá jednu společnou MAS ani mikroregion
Existence průmyslových zón v Nepomuku, části Dvorec - možnost získat investory	Nepříznivý demografický vývoj - stárnutí populace
Využití vysokého přírodního i kulturně - historického potenciálu CR	Vyšší míra nezaměstnanosti žen
Rozvoj služeb v návaznosti na zvýšený CR	V oblasti CR přetrvávající pokles návštěvnosti a přenocování
Relativní blízkost Německa (možnost investic)	

(vlastní zpracování)

SWOT analýza byla zpracována členy projektového týmu především na základě jejich znalostí regionu, místních specifik i vztahů v širším kontextu Plzeňského kraje a ČR. Několik bodů vzniklo analýzou vybraných částí zpracované základní charakteristiky ORP Nepomuk. Podkladem byly rovněž rozhovory se zástupci obcí ORP Nepomuk v rámci vyplňování dotazníků pro projekt MOS.

Správní obvod ORP Nepomuk je typická kulturní zemědělsko - lesní krajina s kvalitním životním prostředím a absencí velkých sídel (počet obyvatel města Nepomuk 3,8 tis.). Menší velikost centra ORP města Nepomuk (jedno z pěti nejmenších centrálních sídel ORP v ČR) se odráží v omezené nabídce poskytovaných služeb. Ceny nemovitostí jak obytných, tak pro hospodářskou činnost jsou poměrně nízké. Území ORP Nepomuk má výhodnou polohu poblíž centra západních Čech města

Plzně a zároveň relativní blízko hranic se SRN. Dobrá je tak dopravní dostupnost Plzně (35 min.), dálnice D5 (30 min.) i hraničního přechodu Rozvadov se SRN (70 min.) Některé komunikace, především nižší třídy, jsou v nevyhovujícím technickém stavu. Území se snaží co nejvíce vytěžit z rozvojového potenciálu Plzně a to i přes polohu již částečně na okraji vlivu plzeňské aglomerace. V Nepomuku (část Dvorec) je průmyslová zóna, která však zatím není obsazena. Na území dobře funguje MAS Sv. Jana z Nepomuku a Mikroregion Nepomucko a živá je i spolková činnost a to i v malých obcích. Území ORP však nemá jednu společnou MAS ani mikroregion. Ve srovnání s ostatními ORP v ČR je na území ORP Nepomuk nízká nezaměstnanost, pohybuje se v kvartilu ORP ČR s nejnižší mírou nezaměstnanosti. Z podrobnější analýzy vyplynula nízká míra nezaměstnanosti mužů a naopak výrazně vyšší míra nezaměstnanosti žen. Problematická je i omezená nabídka pracovních příležitostí přímo v ORP pro vysoce kvalifikované pracovníky. Přes zlepšení v posledních letech jsou zejména malé obce ORP Nepomuk nedostatečně vybaveny technickou infrastrukturou (ČOV, plynofikace, kanalizace, veřejný vodovod). Stejně jako jinde v ČR i na území správního obvodu ORP Nepomuk směřuje demografický vývoj ke stárnutí populace. Již nyní je především v menších obcích vysoký podíl obyvatel poproduktivního věku. Město Nepomuk, jako rodiště sv. Jana Nepomuckého, nedostatečně využívá jeho osobnost k propagaci jak města, tak celého regionu. Přes vysoký přírodní i kulturně - historický potenciál rozvoje CR není území ORP Nepomuk dostatečně využíváno coby turistický cíl. Přestože došlo v posledních letech k rozšíření nabídky turistických atraktivit i služeb pro návštěvníky, dochází v posledních letech k přetrvávajícímu poklesu návštěvnosti a přenocování na území ORP.

ZDROJE

Literatura

- 1) BENEŠ, P. (1999): Program rozvoje mikroregionu Nepomucko. 62 s. Plzeň
- 2) BENEŠ, P. (2001): Strategie rozvoje mikroregionu Nepomucko. 33 s. Plzeň
- 3) DEMEK, J. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR - Hory a nížiny. 584 s. Praha. ISBN 21-099-87
- 4) HOLEC, J. (2001): Program rozvoje města Nepomuka. 29 s. Plzeň
- 5) ŠPAČEK, O., TŮMA, Z. (2013): Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Plzeňském kraji pro období 2014-2020. 70 s. Plzeň
- 6) MAS sv. Jana z Nepomuku (2006): Budoucnost založená na tradici. 59 s. Spálené Poříčí
- 7) NĚMEC, J., POJER, F. (2007): Krajina v České republice. 399 s. Praha. ISBN 80-903482-3-8
- 8) TOLASZ, R. (2007): Atlas podnebí Česka. ČHMÚ, 255 s. Praha, Olomouc. ISBN 978-80-86690-26-1
- 9) VLČEK, V. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR - Vodní toky a nádrže. 316 s. Praha. ISBN 21-107-84

Internet

- 1) AOPK (2014). Chráněná území [online]. Dostupné z <http://www.ochranaprirody.cz/>
- 2) ČSÚ (2014). RES [online]. Dostupné z <http://registry.czso.cz/irsw/>
- 3) ČSÚ (2014). Statistiky [online]. Dostupné z <http://www.czso.cz/>
- 4) ČSÚ (2014). Sčítání lidu, domů a bytů [online]. Dostupné z <http://www.scitani.cz/>
- 5) ČVÚT (2014). Koeficient ekologické stability [online]. Dostupné z <http://storm.fsv.cvut.cz/online/tok1/stabilita%20vzorce.pdf>
- 6) EPUSA (2014). Elektronický portál územních samospráv [online]. Dostupné z <http://www.epusa.cz/>
- 7) Geoportal.gov (2014). Použití mapových služeb externími aplikacemi [online]. Dostupné z <http://geoportal.gov.cz/web/guest/wms;jsessionid=2AEE8103CB5063FD1EA451BA0438816D/>
- 8) Geoportál Plzeňského kraje (2014). Mapy [online] Dostupné z <http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/vsechny-mapy/>
- 9) IDOS (2014). Jízdní řády [online]. Dostupné z <http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyaubusy/spojeni/>
- 10) Krajská správa ČSÚ v Plzni (2014). SO ORP Nepomuk [online]. Dostupné z http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/so_orp_nepomuk
- 11) Krajská správa ČSÚ v Plzni (2014). Vybrané ukazatele za SO ORP Nepomuk [online]. Dostupné z http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/so_orp_nepomuk
- 12) MOOL (2014). Města a obce [online]. Dostupné z <http://mesta.obce.cz/>
- 13) MPSV (2014). Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online]. Dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz>
- 14) MVČR (2014). Počet obyvatel k 1. 1. 2014 dle evidence obyvatel MVČR

- 15) Nepomuk (2014). Město Nepomuk [online]. Dostupné z <http://www.nepomuk.cz/cs>
- 16) PSP ČR (2014). Registr komunálních symbolů [online]. Dostupné z <http://rekos.psp.cz/>
- 17) RIS - obce (2014). Obce ČR [online]. Dostupné z <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce>
- 18) SJN (2014). Svatý Jan Nepomucký [online]. Dostupné z <http://www.sjn.cz/>
- 19) SPSN (2014). Starý Nepomuk [online]. Dostupné z <http://starynepomuk.cz/>
- 20) VÚV TGM (2014). DIBAVOD [online]. Dostupné z <http://www.dibavod.cz/index.php?id=27>

Data (vrstvy) pro tvorbu map

- 1) ARCDATA - Administrativní členění ČR
- 2) ČÚZK - ZABAGED
- 3) Geoportal.gov.cz
- 4) Geoportál Plzeňského kraje
- 5) VÚV TGM - DIBAVOD

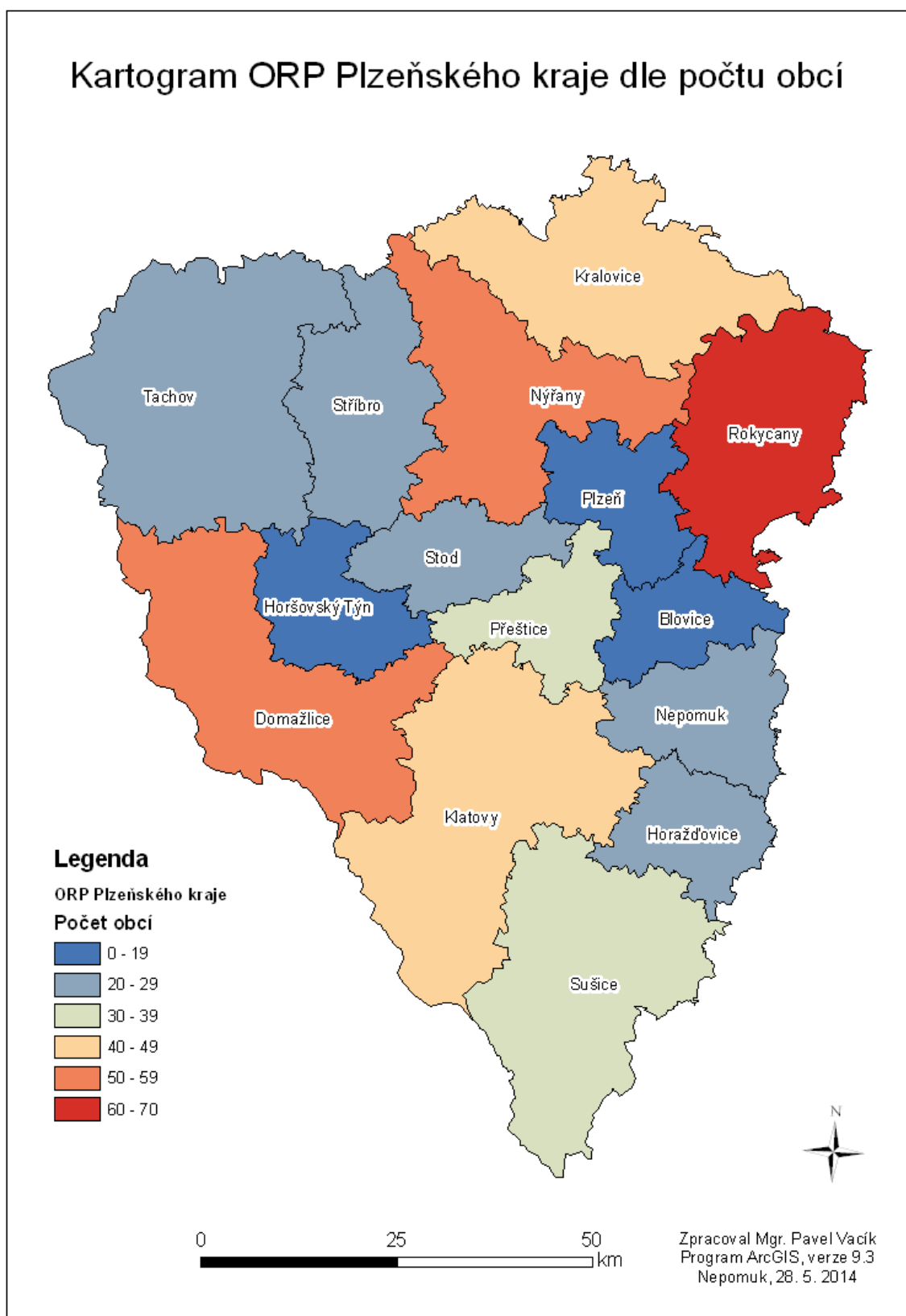
Programy

ArcGIS, verze 9.3

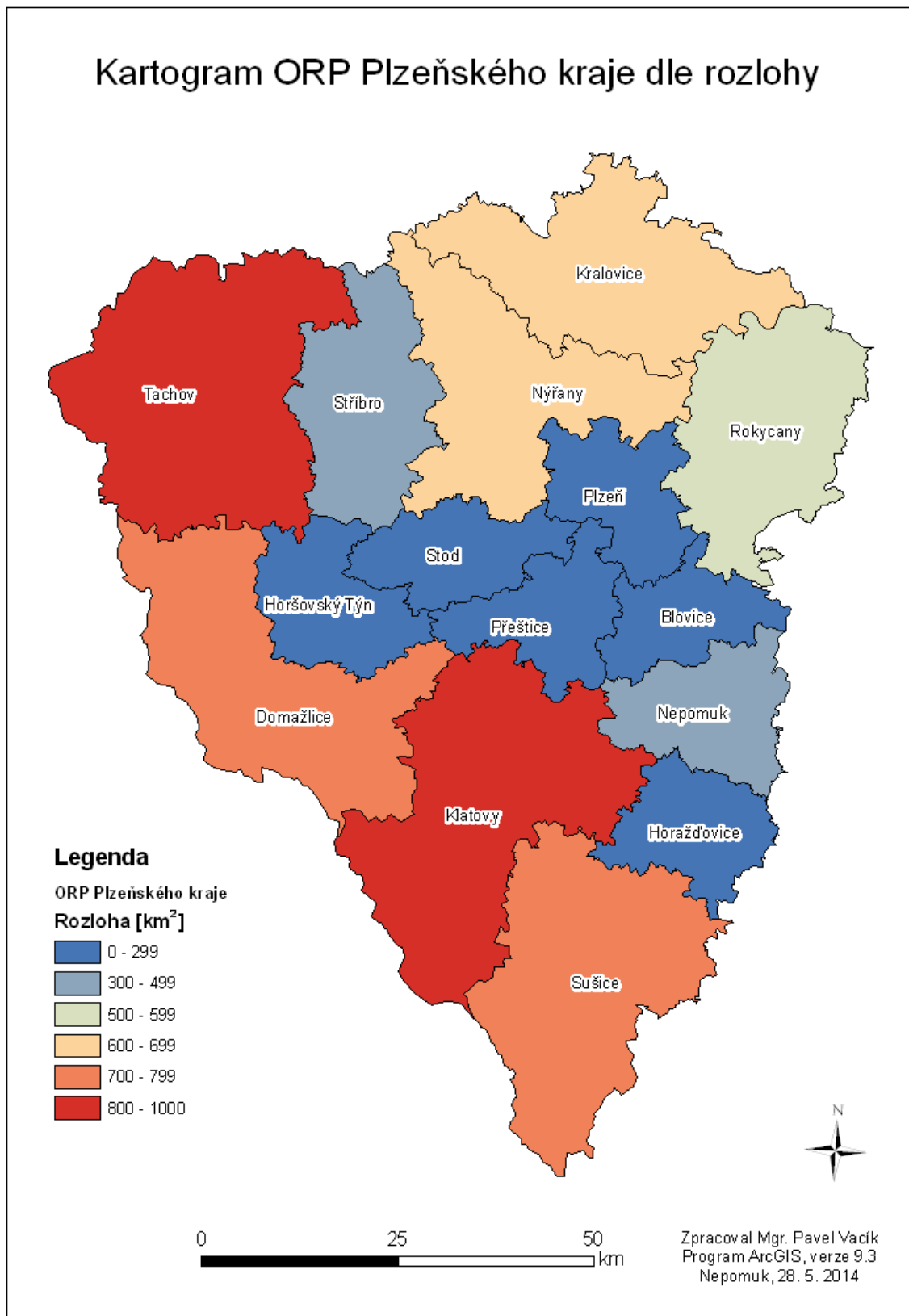
Google Earth, 2014

2.3. Přílohy

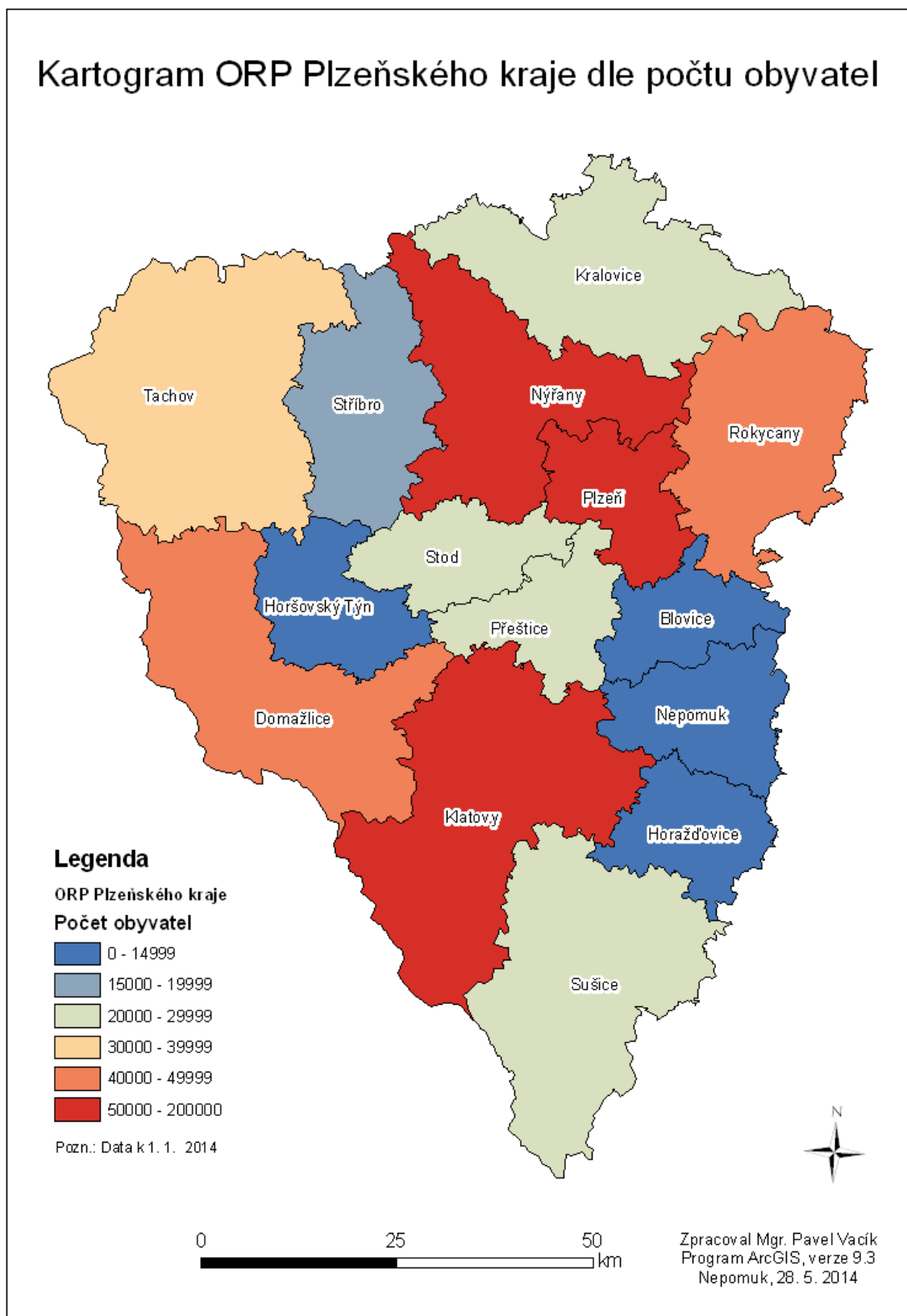
Mapa 23: Kartogram ORP PK dle počtu obcí

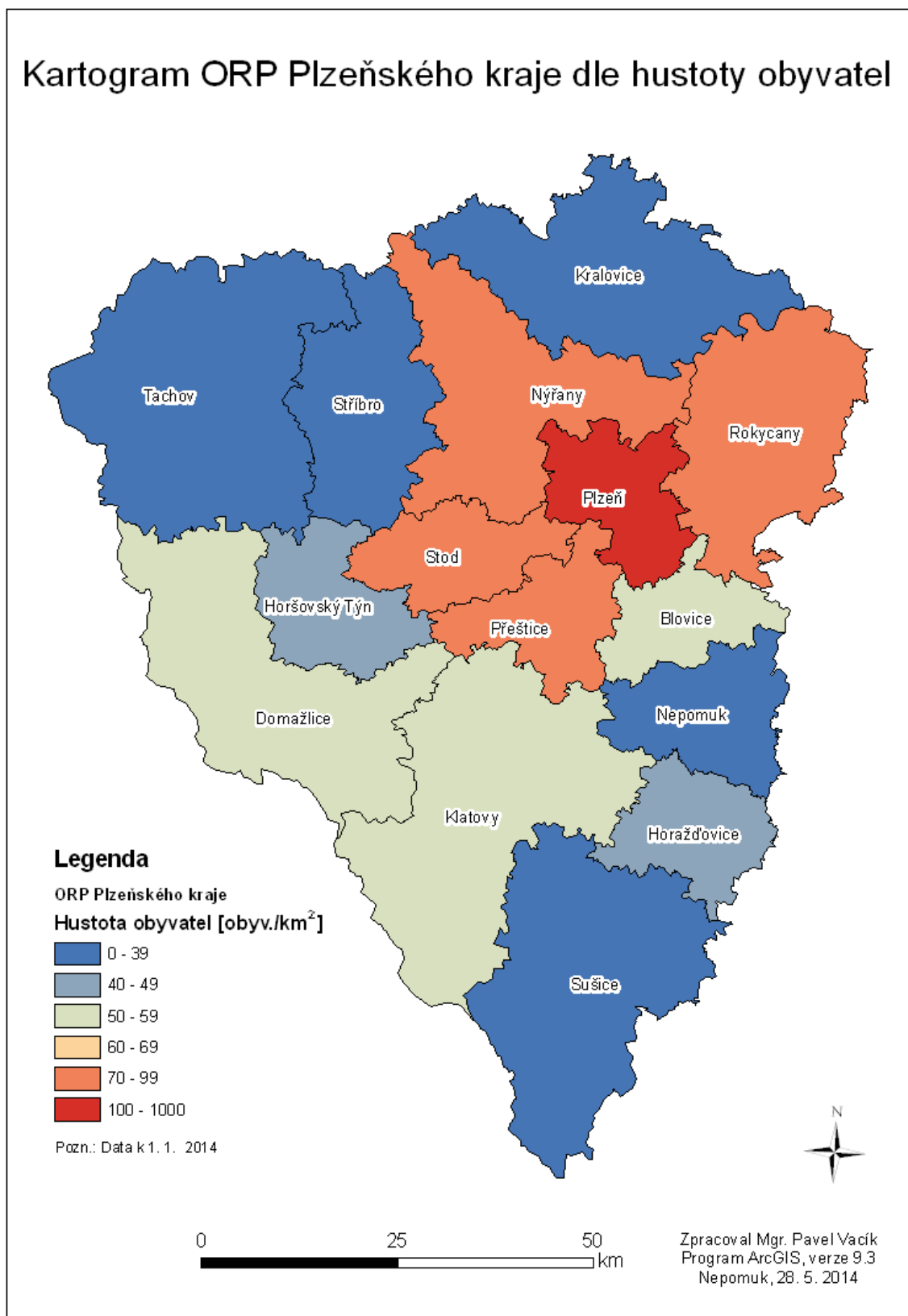
Mapa 24: Kartogram ORP PK dle rozlohy

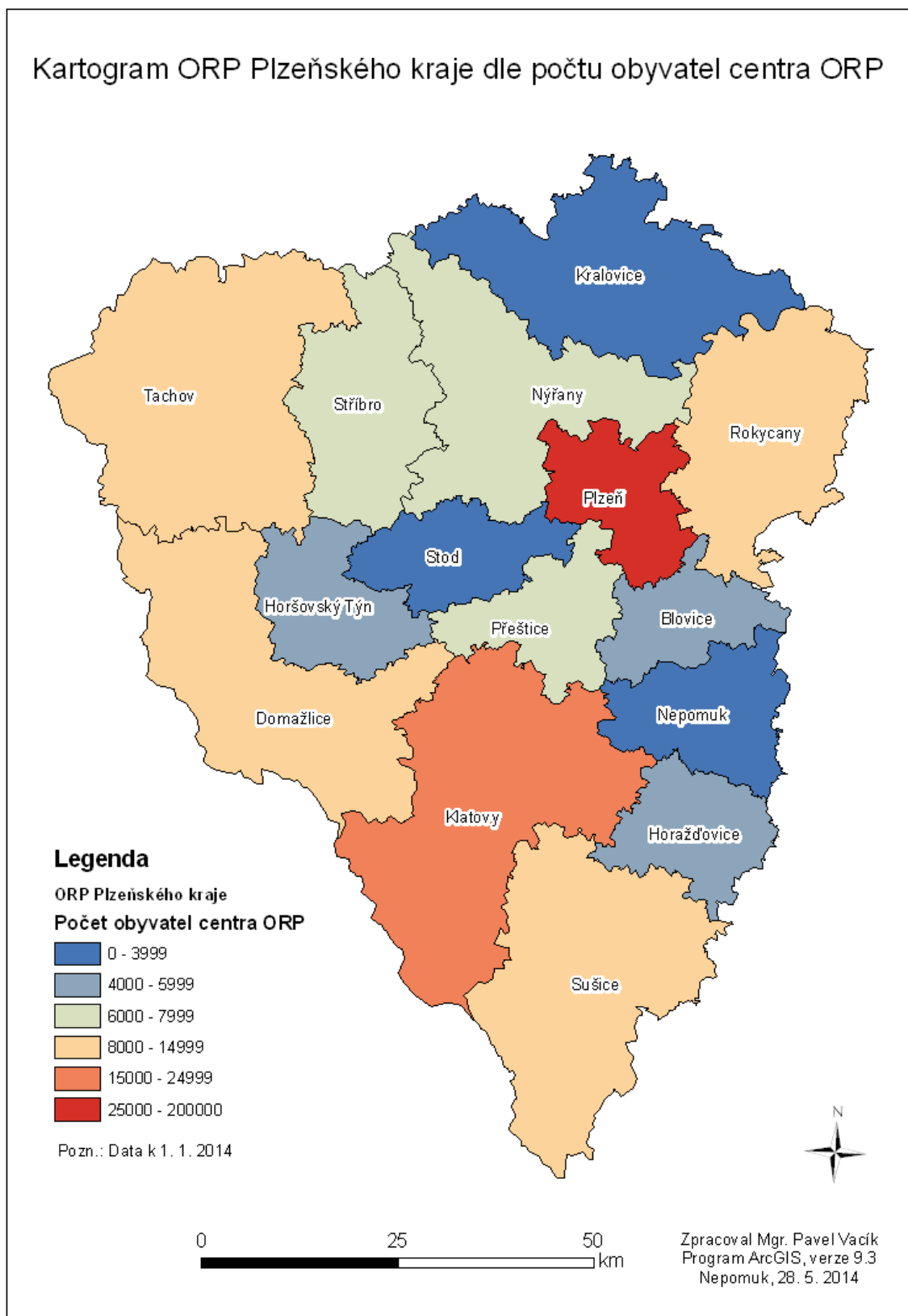
Mapa 25: Kartogram ORP PK dle počtu obyvatel

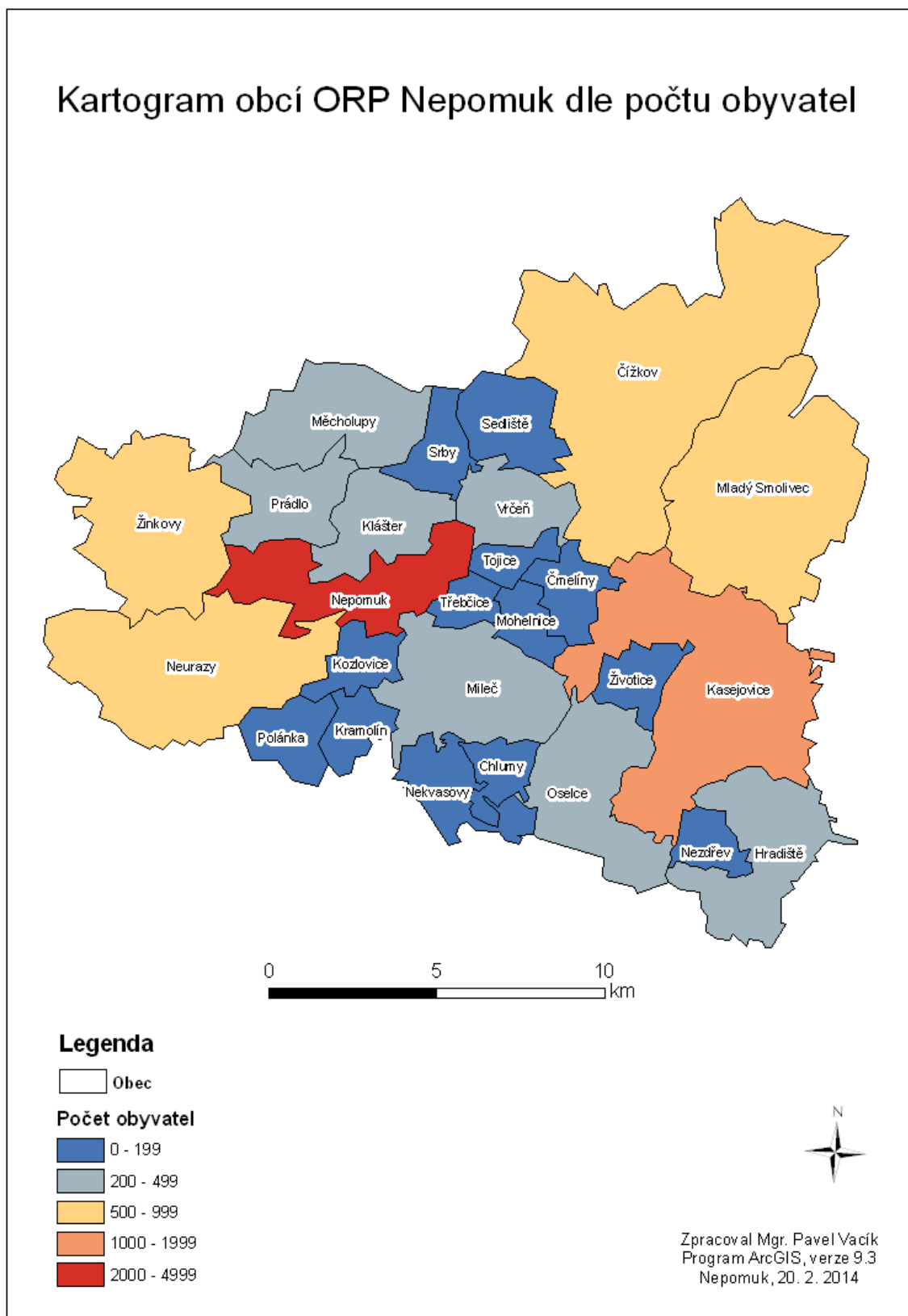
Mapa 26: Kartogram ORP PK dle hustoty obyvatel

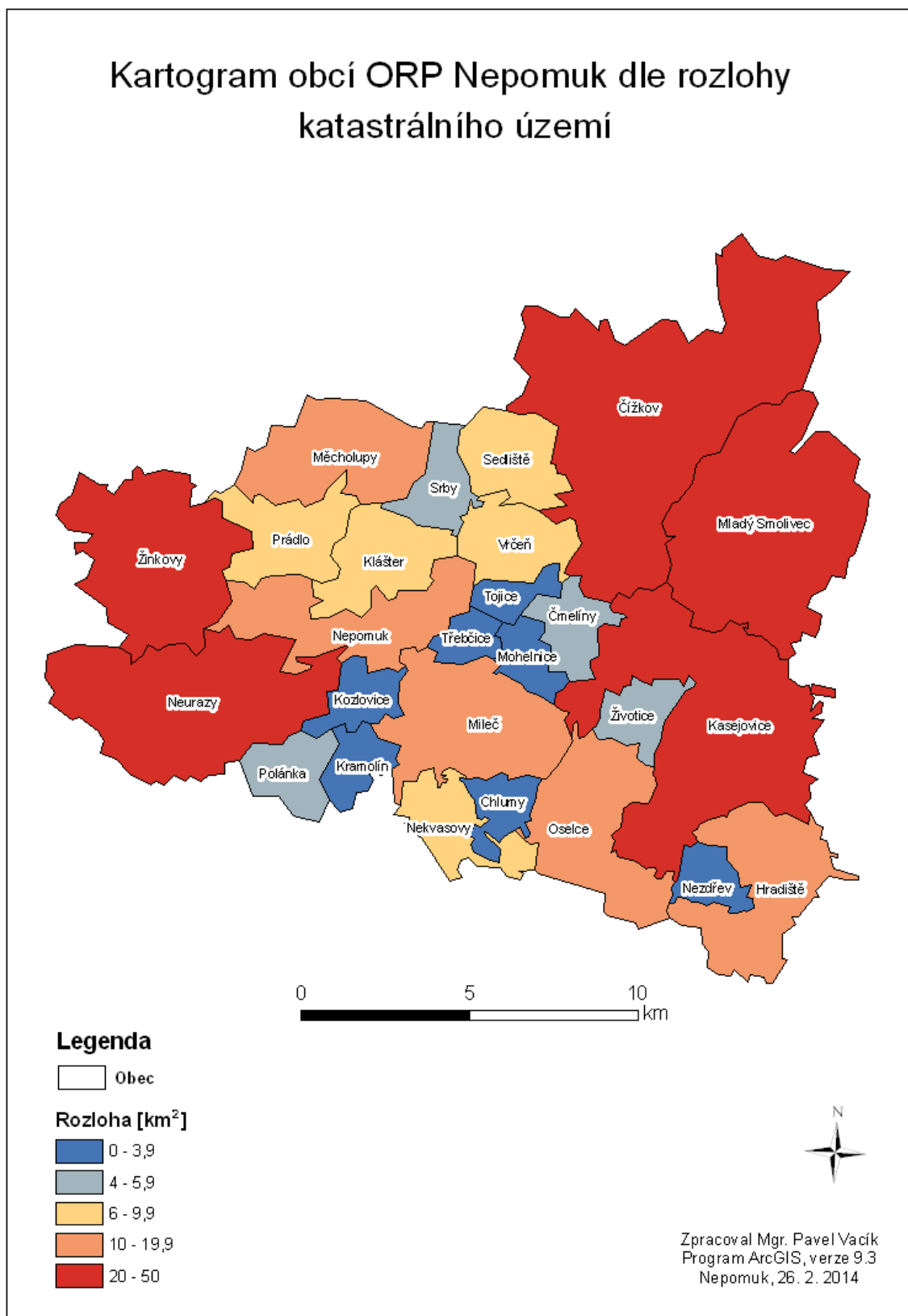
Mapa 27: Kartogram ORP PK dle počtu obyvatel centra ORP

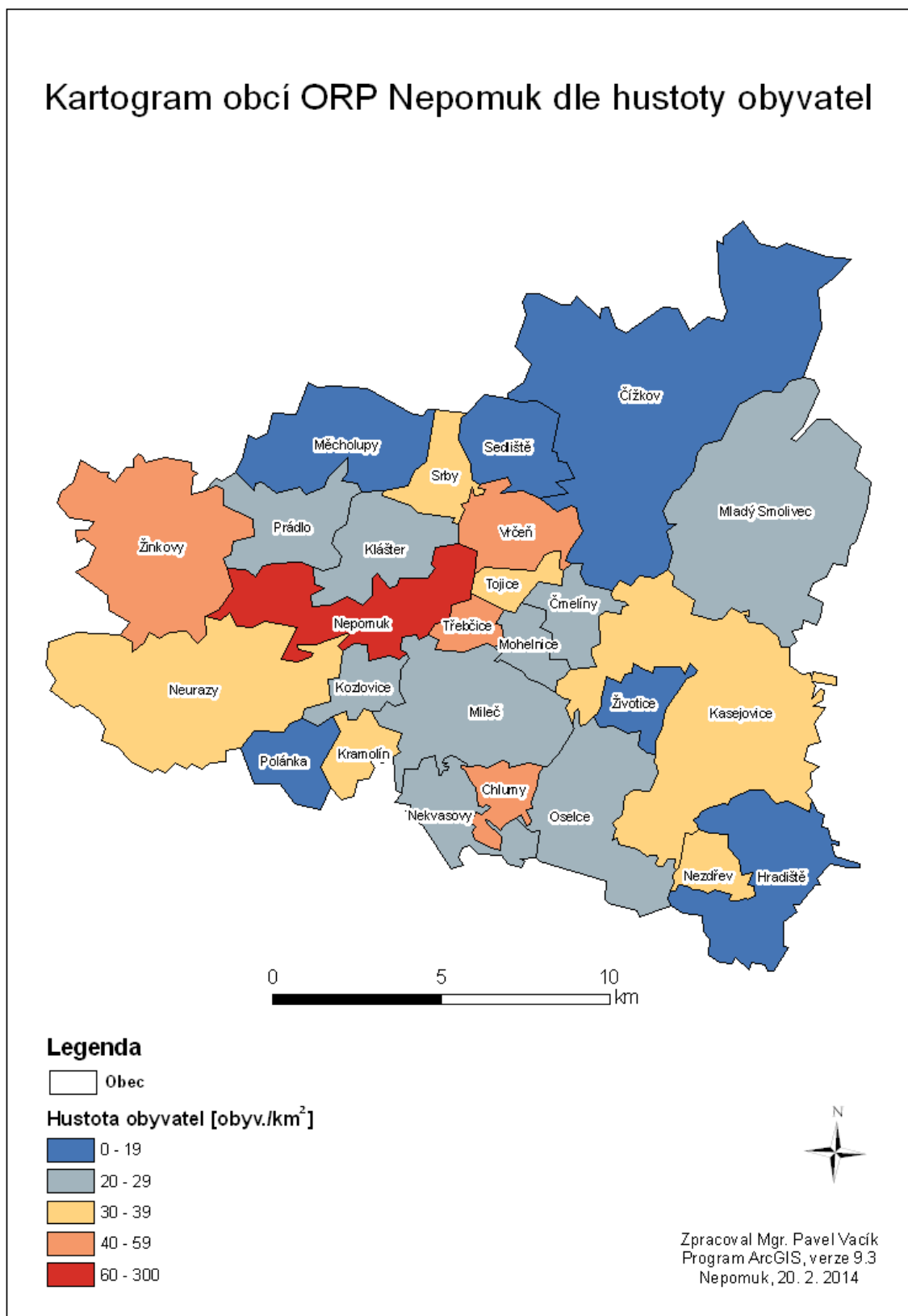
Mapa 28: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle počtu obyvatel

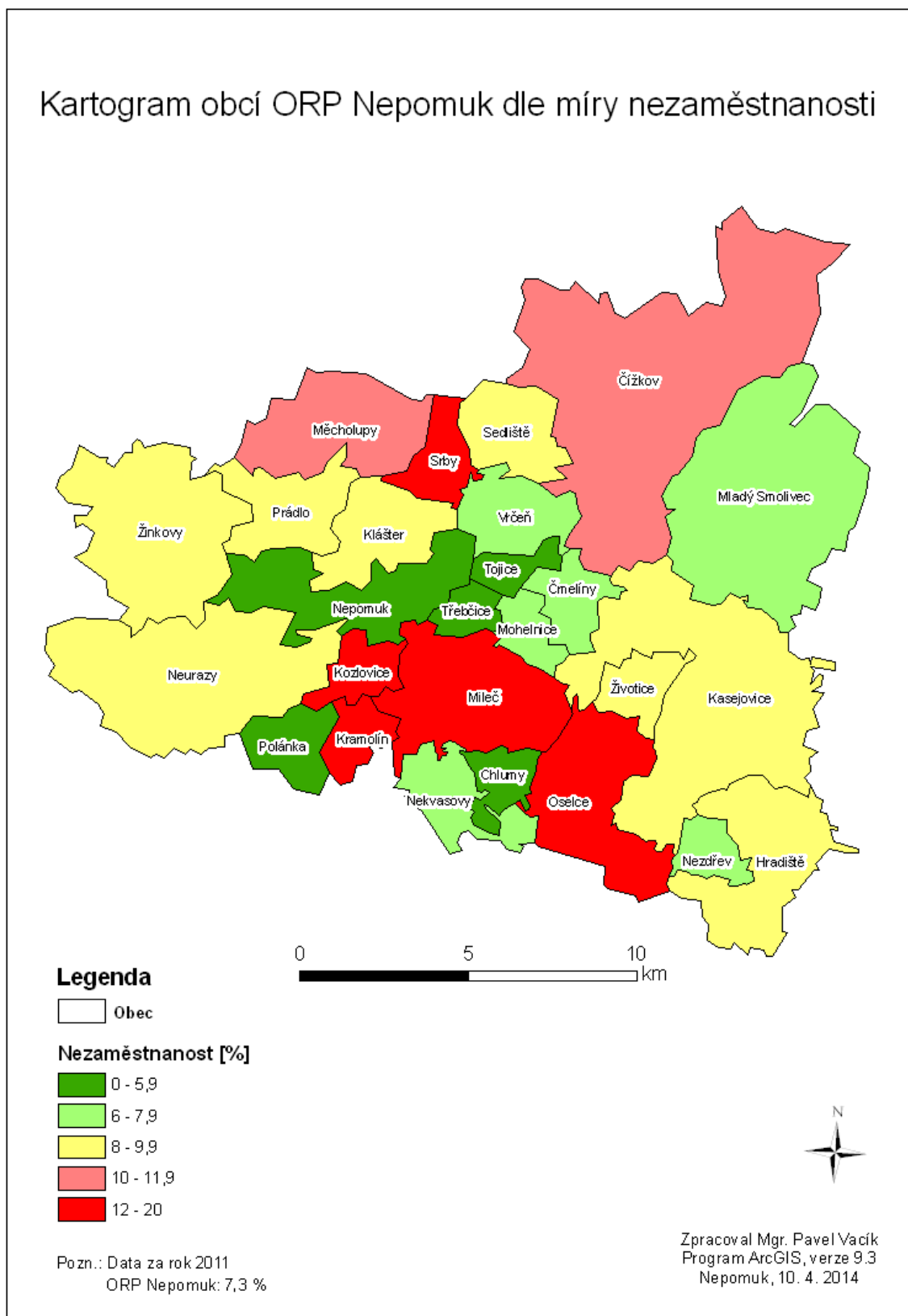
Mapa 29: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle rozlohy katastrálního území

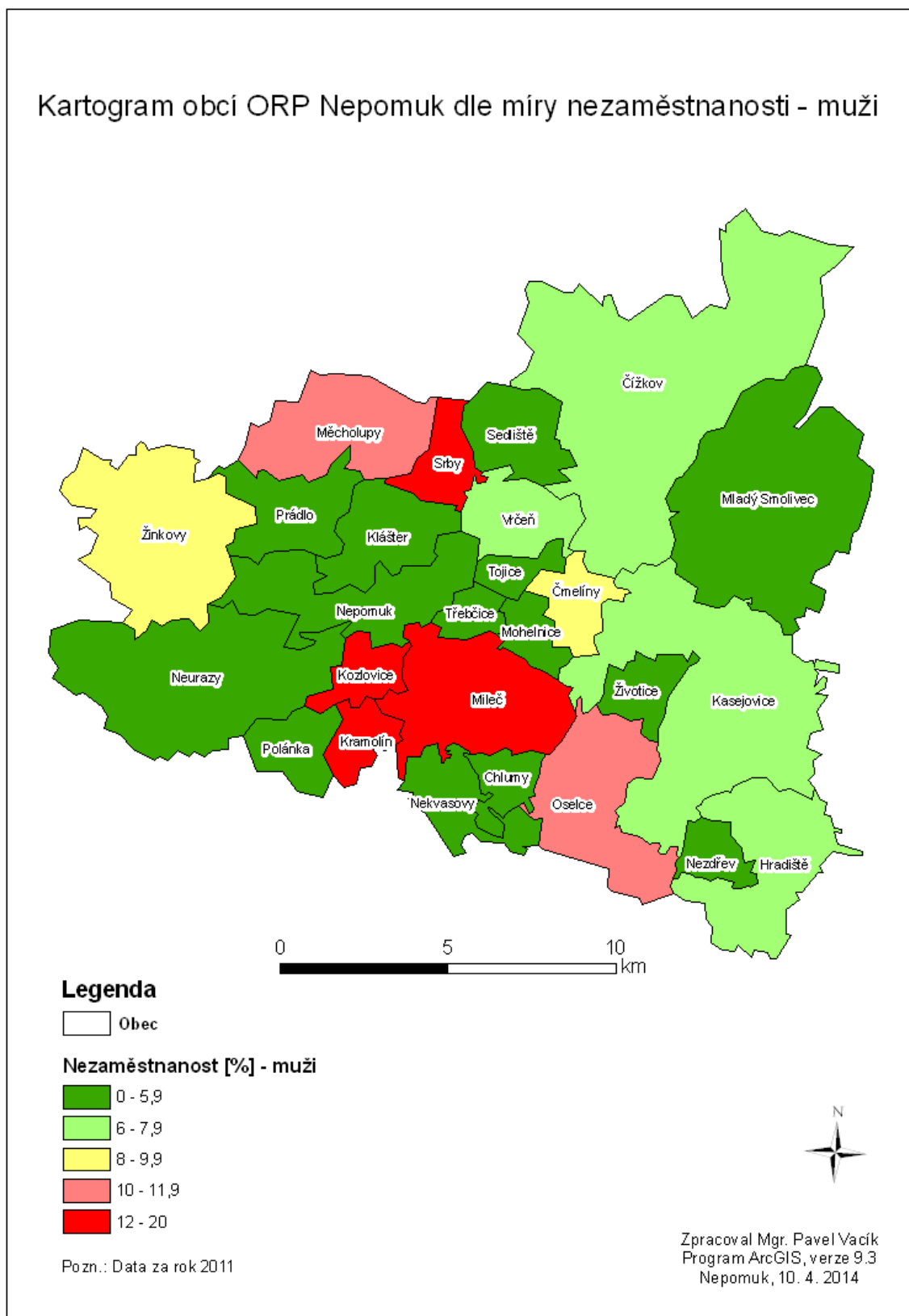
Mapa 30: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle hustoty obyvatel

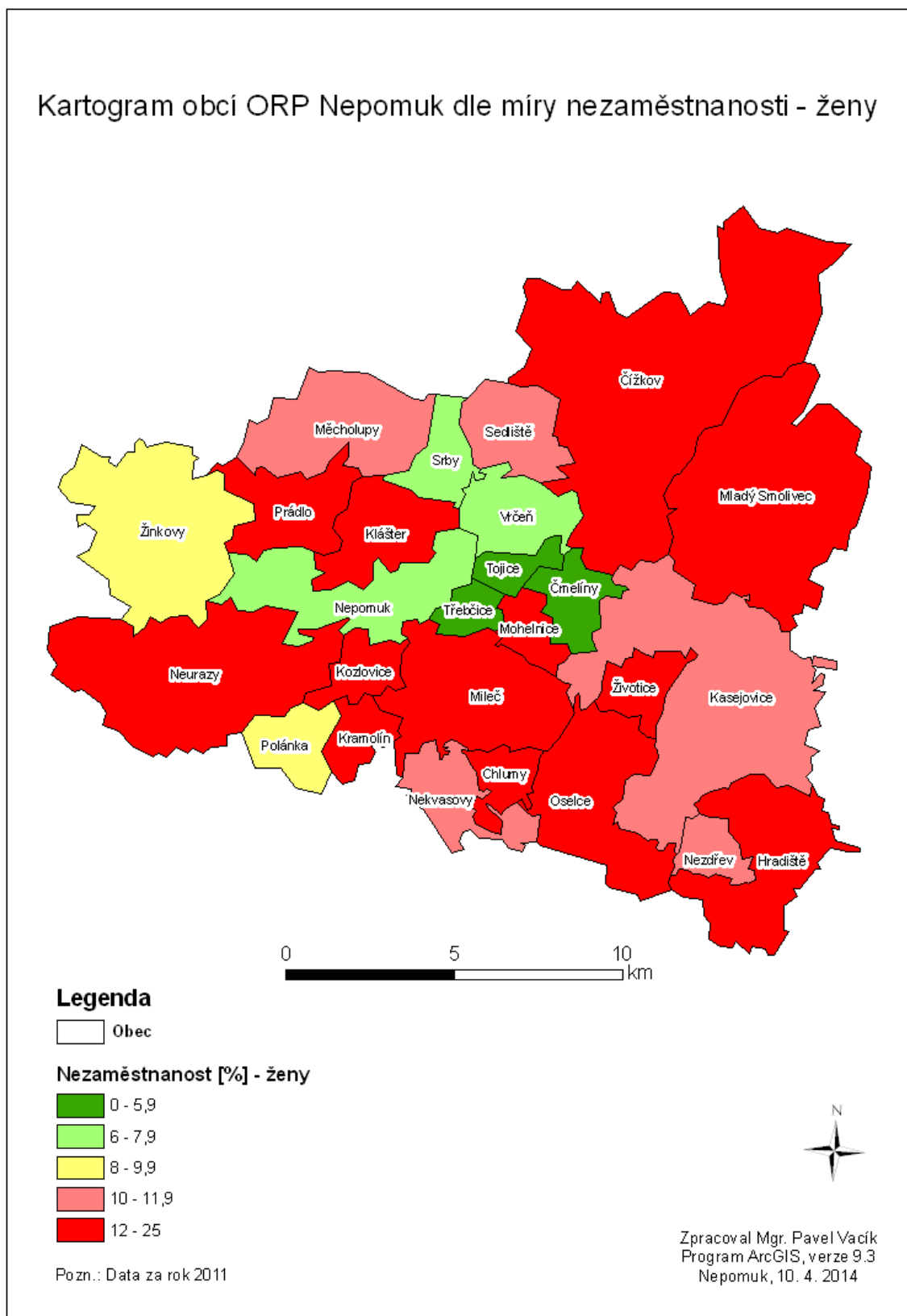
Mapa 31: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti

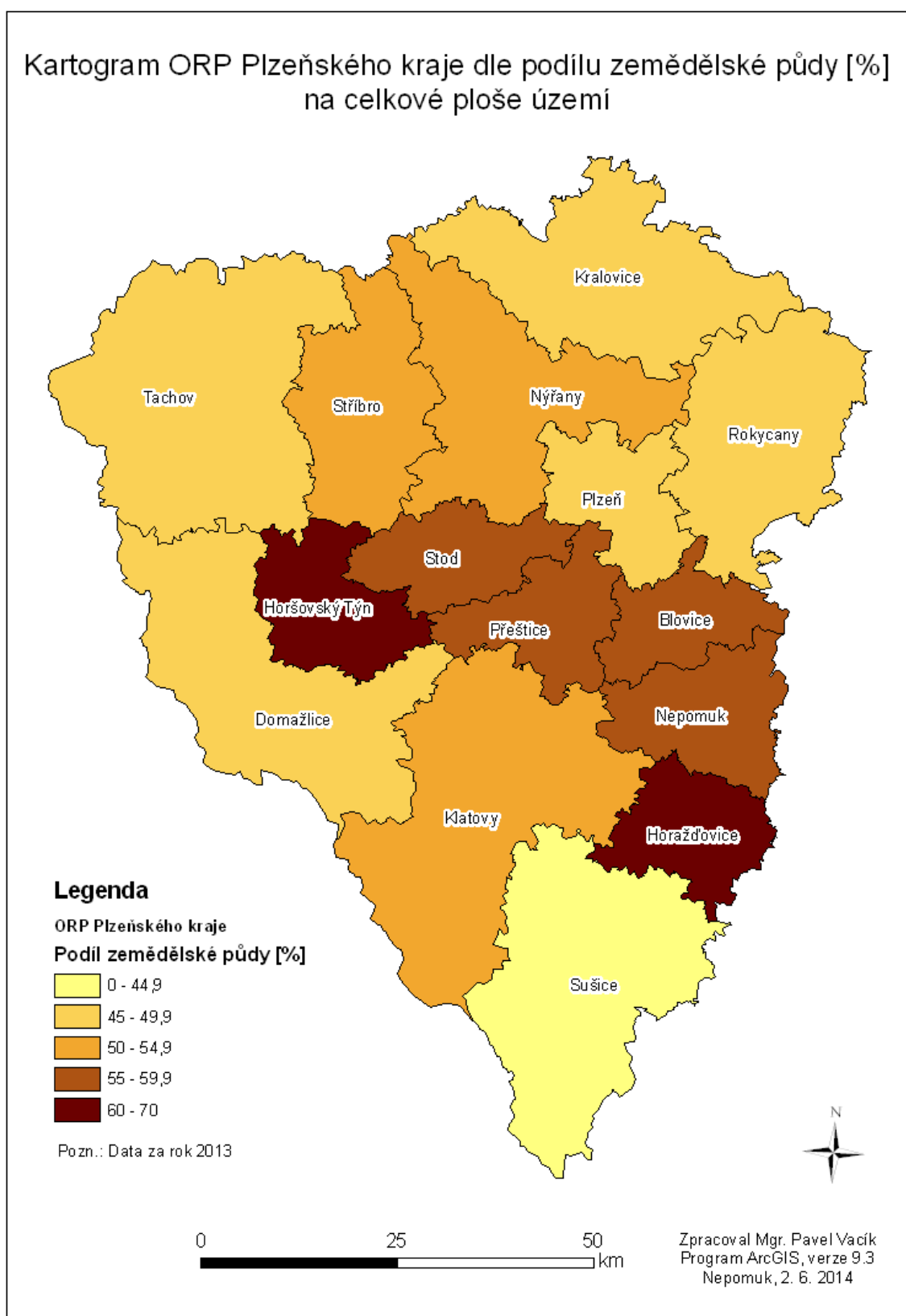
Mapa 32: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti - muži

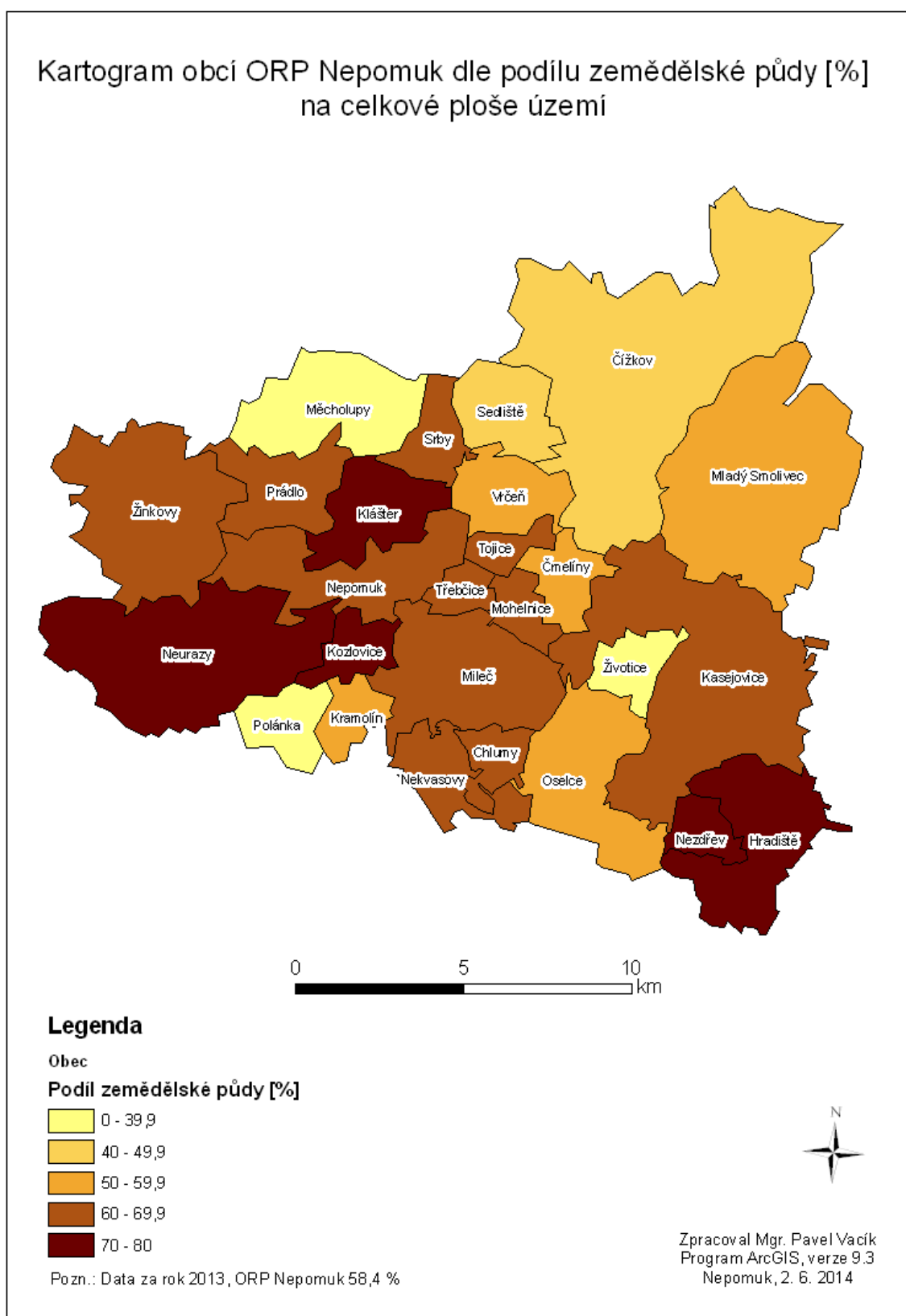
Mapa 33: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti - ženy

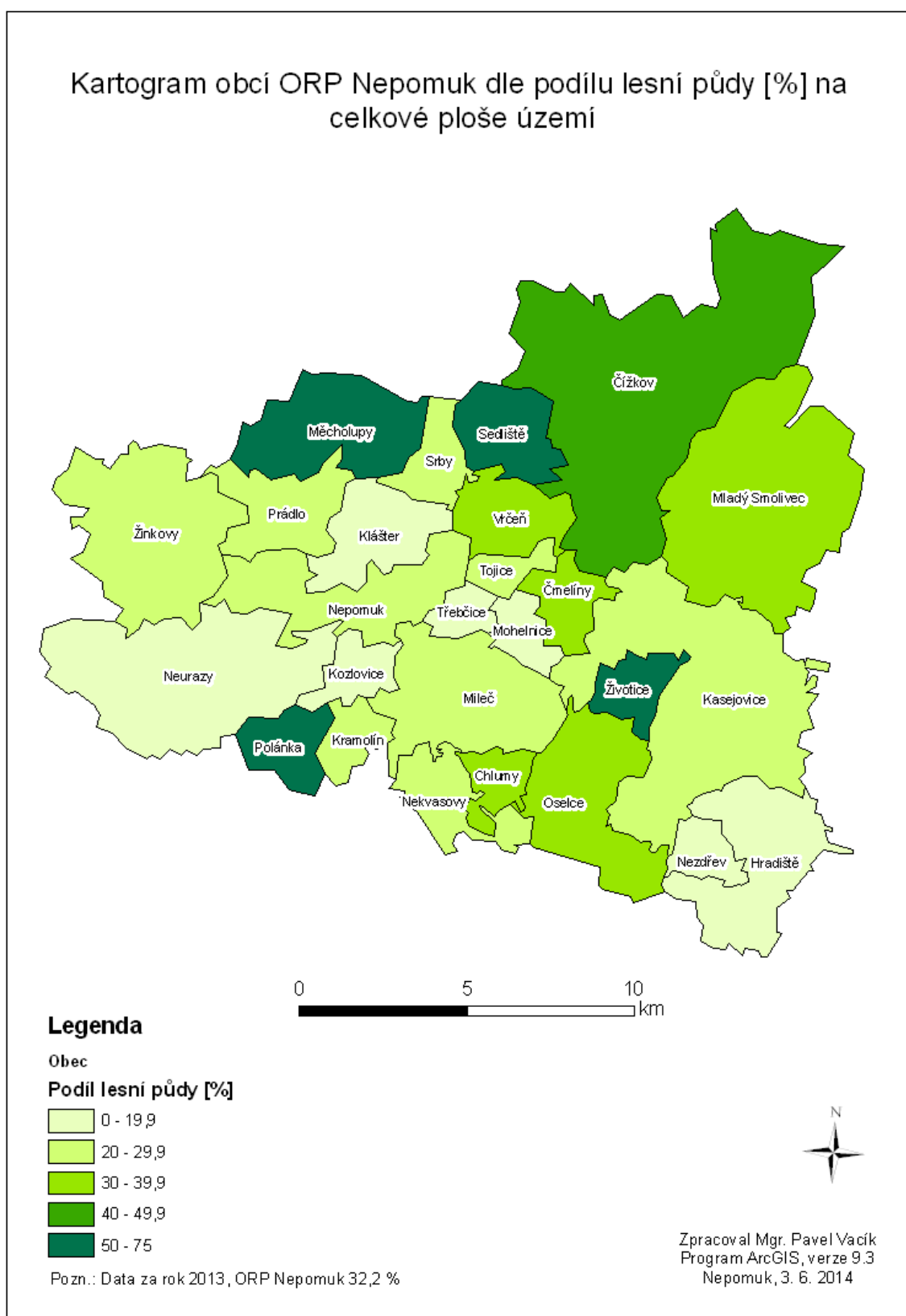
Mapa 34: Kartogram ORP PK dle podílu zemědělské půdy [%] na celkové ploše území

Mapa 35: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle podílu zemědělské půdy [%] na celkové ploše území

Mapa 36: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle podílu lesní půdy [%] na celkové ploše území

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolní výchovy a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností,

společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tabulka 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání

(ve sledovaném období od 2005/2006 do 2012/2013 nedošlo v počtech k žádným změnám)

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nepomuk	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	10	10	4	1	1						26
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň			1	1	1						3
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň		2									2
-Počet MŠ	1	1	4	1	1						8
-Gymnázia											0
- Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)			1	1							2
-Počet jiných zařízení					1						1

Zdroj: ČSÚ (2014)

Počet mateřských a základních škol v území SO ORP Nepomuk je posledních osm let stabilní s následujícím rozložením:

- obce do 199 - MŠ Nekvasovy
- obce 200 až 499 - ZŠ Mileč a ZŠ Vrčeň jen 1. stupeň, MŠ Vrčeň
- obce 500 - 999 - ZŠ Žinkovy, MŠ Neurazy, MŠ Žinkovy, MŠ Čížkov
- obce 1 000 - 1 999 - ZŠ Kasejovice, MŠ Kasejovice
- obce 2 000 až 4 999 ZŠ Nepomuk, MŠ Nepomuk

V počtu jiných zařízení je zařazena:

- Základní umělecká škola Nepomuk

Tabulka 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

ORP Nepomuk	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	12	7	5	1	0	0	0	0
Čížkov	1	1						
Kasejovice	2	1	1					
Mileč	1		1					
Nekvasovy	1	1						
Nepomuk	3	1	1	1				
Neurazy	1	1						
Vrčeň	2	1	1					
Žinkovy	1	1	1					

Zdroj: Výkazy MŠMT

Základní škola a mateřská škola Žinkovy je sloučená a je vedena jako jedno ředitelství.

Většina mateřských a základních škol včetně ZUŠ v Nepomuku jsou v řešeném území zřizovány obcemi. Na území SO ORP Nepomuk působí také Střední škola v Oselcích, jejímž zřizovatelem je Plzeňský kraj.

SOUKROMÉ školy/školská zařízení se v jednotlivých obcích ORP Nepomuk nenacházejí

CÍRKEVNÍ školy / školská zařízení se v ORP Nepomuk nenacházejí

Tabulka 19: Pracovníci ve školství ORP

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	37,329	28,67	8,66
základní školy	73,814	58,02	15,79
základní umělecké školy	12,058	11,258	0,8
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	6,412	6,41	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	25,009	0,00	25,01
celkem rok 2012/2013	154,622	104,357	50,265

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

2011/2012			
mateřské školy	39,151	29,86	9,29
základní školy	74,314	58,39	15,93
základní umělecké školy	11,731	10,932	0,799
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	6,18	6,18	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	25,596	0,00	25,60
celkem rok 2011/2012	156,972	105,358	51,614

2010/2011			
mateřské školy	38,631	29,52	9,11
základní školy	73,733	57,76	15,98
základní umělecké školy	11,401	10,634	0,767
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	6,038	6,04	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	26,035	0,00	26,04
celkem rok 2010/2011	155,838	103,948	51,89

2009/2010			
mateřské školy	38,202	27,99	10,22
základní školy	71,804	55,75	16,05
základní umělecké školy	10,962	10,196	0,766
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	6,111	6,11	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	26,005	0,00	26,01
celkem rok 2009/2010	153,084	100,045	53,039

2008/2009			
mateřské školy	35,522	26,62	8,90
základní školy	73,016	56,42	16,59
základní umělecké školy	10,744	9,964	0,78
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	5,957	5,96	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	26,655	0,00	26,66
celkem rok 2008/2009	151,894	98,962	52,932

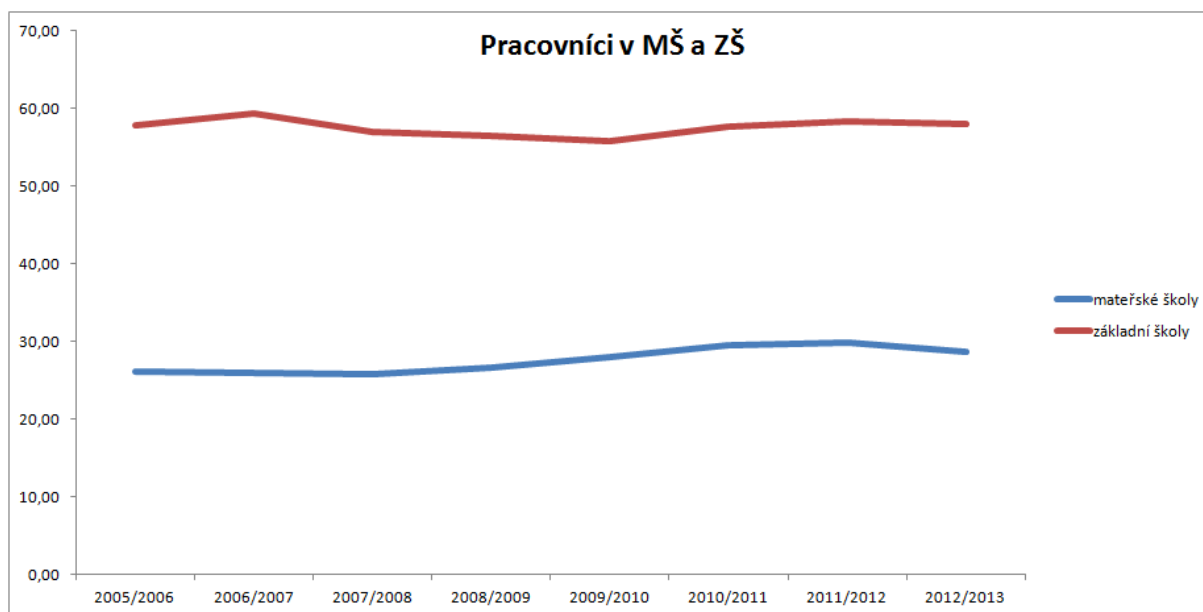
2007/2008			
mateřské školy	33,695	25,73	7,96
základní školy	73,843	56,96	16,88
základní umělecké školy	10,413	9,688	0,725
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	5,428	5,43	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	26,014	0,00	26,01
celkem rok 2007/2008	149,393	97,808	51,585

2006/2007			
mateřské školy	33,702	25,90	7,80
základní školy	76,693	59,43	17,26
základní umělecké školy	10,41	9,693	0,717
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	5,562	5,56	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	26,107	0,00	26,11
celkem rok 2006/2007	152,474	100,586	51,888

2005/2006			
mateřské školy	34,904	26,20	8,71
základní školy	74,773	57,83	16,95
základní umělecké školy	10,412	9,722	0,69
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	5,777	5,78	0,00
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
zařízení školního stravování	25,669	0,00	25,67
celkem rok 2005/2006	151,535	99,52	52,015

Vzhledem k existující stabilní síti základních a mateřských škol v SO ORP Nepomuk je stabilní i počet pracovních úvazků pedagogických i nepedagogických pracovníků. V žádném ze stávajících vzdělávacích zařízení jsme nezaznamenali problém s kvalifikací pedagogických i nepedagogických pracovníků.

Graf 9: Pracovníci v MŠ a ZŠ

Základní školství

Tabulka 20: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Nepomuk	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

Zdroj: ČSÚ (2014)

Všechny školy z území SO ORP Nepomuk jsou zřizována obcemi. V řešeném území jsou dvě neúplné školy a to v Milči a Vrčeni.

2011/2012			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

2010/2011			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

2009/2010			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

2008/2009			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

2007/2008			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

2006/2007			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

2005/2006			
obec	5	3	2
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	5	3	2

Tabulka 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Nepomuk	počet škol	z toho							
		Název obce	celkem	jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	3		3	1	0	1	0	0	1
Mileč	1		1	1					
Vrčeň	1					1			
Žinkovy	1								1

Zdroj: Výroční zpráva školy, data u zřizovatele

Mezi základními školami na území SO ORP Nepomuk jsou tyto malotřídní základní školy:

Základní škola a mateřská škola Žinkovy je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni (1. až 5. ročník) jsou podle počtu žáků ročníky spojeny, na 2. stupni (6. až 9. ročník) je pro každý ročník samostatná třída.

Základní škola Vrčeň trojtřídní škola s pěti postupnými ročníky a dvěma odděleními školní družiny, celkem 55 žáků. Škola je neúplná (trojtřídní) se spojenými ročníky ve dvou třídách (2.a 3.ročník; 4.a 5.ročník). První ročník byl vyučován samostatně.

ZŠ v Milči - v současnosti má škola pět ročníků, do kterých dochází celkem 18 dětí z Milče a okolních obcí.

ZŠ zřizované v ORP

Tabulka 22: ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	5	3	42		835	58,02	14,39	19,88	167
2011/2012	5	3	41		811	58,39	13,89	19,78	162,2
2010/2011	5	3	43		799	57,76	13,83	18,58	159,8
2009/2010	5	3	41		788	55,75	14,13	19,22	157,6
2008/2009	5	3	43		815	56,422	14,44	18,95	163
2007/2008	5	3	44		848	56,96	14,89	19,27	169,6
2006/2007	5	3	44		860	59,429	14,47	19,55	172
2005/2006	5	3	44		908	57,83	15,70	20,64	181,6

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

V letech 2010/2011 se zastavil setrvalý pokles žáků a jejich počet začal mírně stoupat, což je i tendence, která se předpokládá pro nejbližší roky. Počet dětí na třídu se souhrnně pohybuje v optimálních počtech.

SOUKROMÉ ZŠ – v ORP Nepomuk se nenacházejí

CÍRKEVNÍ ZŠ – v ORP Nepomuk se nenacházejí

Tabulka 23: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	5	5	2	4	5	1
Kasejovice	1	1		1	1	
Mileč	1	1			1	
Nepomuk	1	1		1	1	1
Vrčeň	1	1	1	1	1	
Žinkovy	1	1	1	1	1	

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), weby zřizovatelů

Všechny školy na území SO ORP Nepomuk mají k dispozici jídelnu a kromě ZŠ V Milči i školní družinu.

Základní škola a mateřská škola Žinkovy je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni (1. až 5. ročník) jsou podle počtu žáků ročníky spojeny, na 2. stupni (6. až 9. ročník) je pro každý ročník samostatná třída. Budova školy má kapacitu 160 žáků, k 30. 9. 2006 měla škola 102 žáků. Snižující se počty žáků jsou pro školu velkým problémem. Škola v případě potřeby integruje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, k 30. 9. 2006 bylo integrováno 11 žáků. ZŠ Žinkovy (budova společná s MŠ) - k 1. 9. 2013 má škola 102 žáků v 7 třídách. Žáci 2. a 3. ročníku jsou spojeni do jedné - II. třídy, žáci 4. a 5. ročníku jsou spojeni do V. třídy. V 1. až 9. ročníku se vyučuje podle školního vzdělávacího programu „Učíme se pro život“. Od 3. ročníku je povinný cizí jazyk angličtina. Od 6. ročníku se vyučuje rovněž němčina. Žáci 8. a 9. ročníku mají volitelný předmět, sportovní hry. Školní družinu navštěvuje 50 žáků. V rámci školy zde funguje i pobočka ZUŠ Nepomuk.

Škola sídlí v historické klasicistní budově na břehu rybníka Labuť, do jejíž rekonstrukce obec vložila v posledních letech velké prostředky. Rekonstrukce podle finančních možností stále pokračuje. V roce 2008/09 byl realizován projekt Zateplení budovy ZŠ a MŠ v městysi Žinkovy. Tento projekt byl spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životního prostředí. V roce 2009 byla vybudována úpravná vody, opravena střecha hospodářských budov, zdivo v tělocvičně a šatně a rovněž byly vybudovány nové toalety s umývárnou v MŠ. To vše bylo zapláceno z dotace Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Součástí školy je školní jídelna, školní družina a mateřská škola. Základní škola vlastní odbornou pracovnu pro výuku fyziky a chemie, ve které byla provedena rekonstrukce podlahy, učebnu informatiky, tělocvičnu, dílnu pro údržbáře, školní zahradu a školní hřiště. Tělocvična, ve které je rovněž nová podlaha, i školní zahrada slouží také mateřské škole. V části školní zahrady se nachází hřiště s hracími prvky, které bylo vybudované za pomoci prostředků Programu obnovy venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Základní škola Kasejovice je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Na obou stupních je po jedné třídě v ročníku. Budova a prostory školy jsou stavěny pro 270 žáků, v současné době se počet žáků pohybuje kolem 180. Dojíždějící žáci tvoří asi 60%. Pro tyto žáky je ráno otevřena školní družina, v odpoledních hodinách navštěvuje dvě oddělení družiny cca 60 žáků. Škola je umístěna v klidné části obce. U školy je velká zahrada se školním pozemkem. Ta je za příznivého počasí využívána školní družinou.

V suterénu školy jsou umístěny šatny, dvě oddělení ŠD, učebna pracovního vyučování – dílny a místnost pro keramickou dílnu s pecí. V přízemí školy jsou třídy a sborovna prvního stupně ZŠ, učebna fyziky a PC učebna pro 1. stupeň.

V 1. patře školy je druhý stupeň ZŠ včetně sborovny, kanceláře a ředitelny školy. Pěkná místnost, která vznikla po rekonstrukci nad kotelnou školy je využívána jako učebna vaření a zároveň společenská místnost, včetně interaktivní tabule. Po rekonstrukci školy vznikly také dvě učebny v podkroví. V jedné je učebna PC a druhá je využívána pro výuku jazyků. Součástí školy je také zrekonstruovaná tělocvična. V areálu školy je víceúčelové hřiště s umělým trávníkem a hřiště na hokejbal s kompletním zázemím.

Žáci školy využívají možnosti stravování ve školní jídelně. Ta je součástí Mateřské školy Kasejovice.

Základní škola Nepomuk - Škola se skládá z hvězdicovitě uspořádaných pavilónů s centrálním atriem. Součástí školy je tělocvična, prostory pro mimoškolní činnost a administrativu školy (4 kanceláře) a aula pro 120 míst (divadlo, koncerty aj.). Stravovací zařízení je členěno v souladu s hygienickými požadavky, v jídelně je 212 míst u pevně zabudovaných stolů. Ke škole patří i školní hřiště, ale to není součástí vnitřního areálu. Celkový počet učeben na základní škole je 36. Dále jsou zde 2 sborovny, 15 kabinetů pro učitele a skladovací místnosti (archiv, sklad učebnic aj.). Ve škole je 5 odborných učeben, 3 učebny PC, 1 učebna s notebooky na I.st., 6 multimediálních učeben S.B. a knihovna (1336 svazků). Uprostřed školy je atrium, které využívají žáci o přestávkách. Venkovní areál využívá hlavně ŠD.

V jednom křídle základní školy se nachází **Základní umělecká škola** (v tabulkovém přehledu č. 23 je ZUŠ uvedena pod položkou jiné). Výuka probíhá v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Kapacita školy je 350 žáků. Počty žáků se pohybují okolo 320 – 330. Z toho průměrně: hudební obor (hra na akordeon, flétnu, zobcovou flétnu, klavír, kytaru, housle, trubku, pozoun a el. klávesové nástroje) – 200, literárně-dramatický obor 50, výtvarný obor 70. a ve výtvarném oboru. V současnosti výuka probíhá v samostatných učebnách v areálu ZŠ Nepomuk a ve třídách ZŠ Kasejovice a Žinkovy.

Základní škola Vrčeň - vybavení školy je na dobré úrovni a stále se zlepšuje. Ve všech třech učebnách a ve školní družině jsou data projektory, nové tabule a notebooky, které využívají všichni učitelé a umožňují moderní výuku moderními výukovými metodami. V areálu školy je prostorná zahrada se školním pracovním pozemkem, která je využívána pro vyžití žáků a venkovní výuku.

ZŠ v Milči jedná se o menší školu s dlouholetou tradicí. Již roku 1851 nepomucký vikář doporučil okolním obcím Mileč, Kramolín, Maňovice, Záhoří a Želvice, aby vybudovaly vlastní školu ve svém středu. Roku 1852 byla společným nákladem postavena první budova jednotřídní školy v Milči na návsi vedle kostela sv. Petra a Pavla. V roce 1910 provedl stavitel V.Kšíř z Nepomuka stavbu nové školní budovy. Tato budova na rozdíl od staré nevyhovující budovy přečkala až do současnosti. V současnosti má škola pět ročníků, do kterých dochází celkem 18 žáků z Milče a okolních obcí.

Území nedisponuje Domem dětí a mládeže, zájmové kroužky jsou vedeny při místních základních školách. Některé základní školy vyvíjejí činnost při mimoškolních aktivitách. Tuto činnost by bylo dobré dále rozvíjet a zapojit do ní i další možné subjekty. Většina základních škol udržuje partnerství se školami v zahraničí. Pozitivním jevem pro zvýšení úrovně výuky a dostupnosti informací nejen pro školy je existence školních knihoven a zejména dostupnost internetu ve školách.

V ORP Nepomuk působí celá sportovní oddílů, které pořádají různé sportovní a společenské akce. Kulturní akce jsou pořádány ve spolupráci se školami, obecními úřady, kulturními institucemi a dalšími subjekty. Pro zvýšení atraktivity celého území a pro zpestření společenského života je důležité rozšířit nabídku společenských akcí s jejich účinnou prezentací.

Tabulka 24: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Nepomuk	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
Celkem	5	42	835	167	19,88
Kasejovice	1	9	196	196	21,78
Mileč	1	1	18	18	18,00
Nepomuk	1	22	463	463	21,05
Vrčeň	1	3	56	56	18,67
Žinkovy	1	7	102	102	14,57

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), weby zřizovatelů

V Kasejovicích a v Nepomuku je počet žáků spíše na horní hranici kapacity; v Žinkovech je situace opačná a zde se potýkají s nedostatkem žáků. Nicméně lze předpokládat, že situace se zlepší s početně silnějšími ročníky, které v současné době začnou nastupovat do základního vzdělávání. Z dlouhodobějšího hlediska lze ale postupný úbytek žáků předpokládat. Udržení stávajícího počtu škol (s vlastní subjektivitou) v území je hlavní prioritou obcí a měst SO ORP Nepomuk.

Tabulka 25: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Nepomuk	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
celkem	5	3	2
Kasejovice	1	1	
Mileč	1		1
Nepomuk	1	1	
Vrčeň	1		1
Žinkovy	1	1	

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), weby zřizovatelů

V území SO ORP Nepomuk jsou tři školy úplné a dvě neúplné (Mileč a Vrčeň).

Tabulka 26: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Nepomuk	fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
	celkem	celkem	z toho ženy
celkem učitelé	65	58,022	50,86

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Většina pracovníků ZŠ v SO ORP Nepomuk jsou ženy a to 50 z celkového počtu 65 pracovníků.

Tabulka 27: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Nepomuk		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením				
	pro žáky se sociálním znevýhodněním				
psychologové					
speciální pedagogové					
výchovní poradci		8,00	8,00	6,41	6,41

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

Vedle učitelů jsou součástí pedagogických týmů jednotlivých škol i další pedagogičtí pracovníci, jejichž úkolem je řešit specifické vzdělávací i výchovné situace.

Tabulka 28: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	5	835	58,02	14,39
2011/2012	5	811	58,39	13,89
2010/2011	5	799	57,76	13,83
2009/2010	5	788	55,75	14,13
2008/2009	5	815	56,42	14,44
2007/2008	5	848	56,96	14,89
2006/2007	5	860	59,43	14,47
2005/2006	5	908	57,83	15,70

Zdroj: výroční zprávy zřizovatele, Výkaz MŠMT (M3, P1-04)

Vývoj počtu učitelů a žáků ve školách SO ORP Nepomuk kopíruje již dříve popsáný trend snižování počtu žáků ve školách až do roku 2010/2011. Od tohoto roku počet žáků roste a lze předpokládat (vzhledem k silným ročníkům), že i v dalších několika letech se počet žáků na školách v řešeném území bude zvyšovat.

Tabulka 29: Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1.–5. roč.	0		0		1		0		0		0		0		0	
	v 6. ročníku	2		0		1		1		0		0		0		0	
	v 7. ročníku	1		2		0		2		1		0		0		1	
	v 8. ročníku	2		7		4		3		10		2		7		2	
	v 9. ročníku	102		100		96		112		89		88		65		83	
	v 10. ročníku	0		0		0		0		0		0		0		0	
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	3		3		1		2		7		6		7		4	
	ze 7. ročníku	0		0		2		0		0		0		0		0	
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD																	

Z tabulky počtu absolventů ZŠ v SO ORP Nepomuk vyplývá velmi nízký počet žáků, kteří předčasně opustili proces základního vzdělání, z čehož můžeme vyvozovat velmi dobrou kvalitu vzdělávání v regionu, což potvrzují i samotní zástupci samosprávy obcí. Základní školy v SO ORP Nepomuk lze hodnotit z perspektivy kvality vzdělávání pozitivně.

Školy pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP se v ORP Nepomuk nenacházejí

Tabulka 30: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,88	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	19,88	100	

Zdroj: Výkaz MŠMT (M3), výroční zpráva ZŠ

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,78	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	19,78	100	

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,58	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	18,58	100	

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,22	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	19,22	100	

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,95	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	18,95	100	

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,27	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	19,27	100	

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,55	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	19,55	100	

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,64	100	
- jinými subjekty			
Průměrný počet žáků celkem	20,64	100	

V ORP Nepomuk je vybudována kvalitní síť základních škol, které dětem umožňují získat základní vzdělání v místech či regionech svého bydliště, což je základní předpoklad dalšího udržitelného rozvoje obcí. Žádná ze základních škol v regionu nemá problémy s naplněním požadavků na kvalitní základní vzdělávání a absolventi všech škol zvládají přechod do středoškolského vzdělávání. Citelně nižší počet žáků je pouze v ZŠ Žinkovy. Krátkodobě bude tento problém vyřešen nastupujícími silnějšími ročníky, z dlouhodobější perspektivy se tento problém pravděpodobně bude spíše prohlubovat a bude nutné jej řešit.

Tabulka 31: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		1290	835	455	
Základní škola Kasejovice	Kasejovice	270	196	74	
Základní škola Nepomuk - Mileč	Mileč	60	18	42	
Základní škola – Školní	Nepomuk	650	463	187	
Základní a mateřská škola Žinkovy	Žinkovy	160	102	58	
Základní škola Vrčeň	Vrčeň	150	56	94	

Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01, M3,), webové stránky, popř. výroční zprávy škol

Tabulka 32: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	1290	455	64,73%
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	1290	365	71,71%
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	1290	450	65,12%
Počet žáků k 30. 9. 2012	835		
Předpoklad ke konci roku 2018	925		
Předpoklad ke konci roku 2023	840		

Zdroj: výkaz MŠMT (R13-01), ČSÚ, sběr dat na SO

Demografický vývoj a projekce pro věkovou kategorii odpovídající základnímu vzdělávání

V relativně nejlepší pozici se v následujícím období bude z regionálního školství nacházet segment základních škol. Je zřejmé, že po letech stagnace začnou do povinné školní docházky vstupovat silnější ročníky. Počet žáků v jednotlivých letech bude zvolna stoupat, až se kolem roku 2015 zvětší zhruba o čtvrtinu. Od této chvíle již počty žáků budou opět mírně klesat.

Na vstupu do druhého stupně bude tato populační vlna vrcholit těsně po roku 2020.

Charakteristika základních škol v kontextu Plzeňského kraje

Síť základních škol v Plzeňském kraji tvořilo na začátku roku 2013 celkem 220 ZŠ. Dominantním zřizovatelem ZŠ v kraji jsou obce. Plzeňský kraj zřizuje 14 ZŠ, 5 škol je soukromých a 1 církevní. Ve školním roce 2012/13 navštěvovalo ZŠ v Plzeňském kraji celkem 41,6 tisíce žáků.

Na základních školách se v uplynulém období přesunul pokles počtu žáků způsobený snížením počtu narozených v 90. letech z 1. na 2. stupeň. Nebyly již tedy bezprostředně ohroženy malé neúplné školy, které přečkaly období poklesu žáků, ale problémy měly úplné školy s malým počtem žáků, které na venkově převažují. Většina místních samospráv svou podporou potvrdila zájem školu v obci zachovat.

Situaci ve venkovských oblastech zhoršuje vyjíždka žáků za vzděláním do center osídlení společně s rodiči. Významné ohrožení malých úplných škol s dopady na stabilitu a perspektivu obcí může přinést připravovaná reforma financování regionálního školství. Tato hrozba se týká zejména rozsáhlých venkovských oblastí na severu a jihu Plzeňského kraje.

Naopak v některých místech může v nadcházejícím období způsobit problémy očekávaný růst počtu žáků ve věku základní školní docházky, jejichž počet se bude poměrně rychle zvyšovat (o více než 10 tisíc mezi roky 2011-2020 - viz kapitola Struktura populace). To představuje např. 400 nových tříd. Ve venkovských oblastech může přinést prostorové problémy koncentrace žáků v důsledku reformy financování regionálního školství.

Významnější než prostorové problémy mohou být problémy personální. Ty je nutné řešit s dostatečným předstihem, zvláště při již dnes patrné pomalé obměně pedagogických sboru z důvodu věku.

Na základní školy je kladen velký důraz z hlediska integrace žáků pro zajištění rovných příležitostí. Skupinová integrace, tj. vytváření speciálních tříd pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), umožňuje lépe využít odborných znalostí pedagoga. Preferována je však individuální integrace, tj. začleňování žáků se SVP do běžných tříd. Tato integrace vychází ze zájmu rodičů a klade nároky na podporu žáků jak z hlediska vybavení (pomůcky), tak personální podpory (asistenti pedagoga, dozdělení pedagogů).

Z mezinárodních výzkumů znalostí žáků 4. a 8. tříd ZŠ z roku 2011 vyplývá, že se pravděpodobně zastavil propad postavení ČR. Vzhledem k předchozímu vývoji je však nutné věnovat systematickou pozornost kvalitě vzdělávání na ZŠ, zejména z hlediska dovedností žáků. Průzkum zároveň poukázal na nízký podíl žáků, kteří dosahují nejlepších výsledků.

Z toho lze usuzovat, že české základní školy neumožňují dostatečně rozvíjet potenciál nejvíce talentovaných dětí (cit. OP VVV). Tyto kvalitativní změny vyžadují na jedné straně zvyšování kvality pedagogických pracovníků a na straně druhé zlepšování vybavení škol pro moderní formy výuky.

Zdroj: návrh dokumentu Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+, listopad 2013

Zájmové vzdělávání

V Plzeňském kraji dosud funguje poměrně rozvinutá síť středisek volného času (SVC - 19) a základních uměleckých škol (ZUŠ - 32) s poměrně širokou nabídkou zájmového vzdělávání a hustou sítí poboček. Zřizovateli jsou zejména obce a Plzeňský kraj. Některé ze SVC fungují při ZŠ (5). I když SVC v Plzeňském kraji zaznamenaly pokles zájmu, ve školním roce 2012/13 je navštěvovalo více než 18 tisíc zájemců a ZUŠ téměř 15 tisíc zájemců.

Kromě toho se Plzeňský kraj věnuje i dalším formám práce s talenty. Podporuje kempy pro ty, co obsadili přední místa v krajských kolech olympiád. V rámci podpory technických oborů a odborného vzdělávání podporuje řemeslný kemp, činnost kroužku na středních školách pro žáky základních škol i odborné soutěže.

Dále v kraji probíhají projekty popularizace vědy (ZČU, COMTES FHT), které přibližují zájemcům atraktivní formou vědecké obory. V této oblasti má nezastupitelnou úlohu Science Center Techmania v Plzni, první podobné zařízení v ČR, která spolupracuje kromě ZČU v Plzni také se základními a středními školami.

Zájmové vzdělávání ať už na SVC a ZUŠ, v zájmových kroužcích na školách i v rámci dalších aktivit je klíčové pro rozvoj schopností a zájmu dětí, což může ovlivnit jejich vzdělávací a profesní dráhu. Podpora těchto aktivit je proto velmi významná pro rozvoj lidských zdrojů, a tedy i pro ekonomický rozvoj Plzeňského kraje. Rezervy v podpoře talentů v Plzeňském kraji jsou zejména v systematickém vyhledávání a práci s talenty, a také v zájmové činnosti na středních školách.

Zdroj: návrh dokumentu Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+, listopad 2013

Tabulka 33: Počty tříd a žáků ve školním roce 2012/2013 v Plzeňském kraji

Počty tříd a žáků ve školním roce 2012/2013 (školy zřizované obcí), včetně speciálních tříd podle sumáře výkazu ÚIV

ORP	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Blovice	4	43	838	209,00	19,49
Domažlice	18	169	3 292	182,88	19,48
Horažďovice	5	60	1 020	204,00	17,00
Horšovský Týn	5	51	1 116	223,20	21,88
Klatovy	23	190	3 987	173,35	20,98
Kralovice	13	100	1 699	130,69	16,99
Nepomuk	5	41	811	162,20	19,78
Nýřany	21	192	3 620	172,38	18,85
Plzeň	34	577	12 703	373,60	22,02
Přeštice	9	82	1 767	196,33	21,54
Rokycany	19	162	3 360	192,63	20,74
Stod	5	84	1 691	338,20	20,13
Stříbro	8	64	1 245	155,64	19,45
Sušice	13	95	1 774	136,46	18,67
Tachov	13	137	2 691	207,00	19,64
celkem	194	2047	41 614	214,51	20,33

Zdroj: Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2012

I přes značný nárůst počtu žáků základních škol je průměrný počet žáků na třídu v Plzeňském kraji 20,33, v ORP Nepomuk dokonce jen 19,78.

Zřizovatelské obce mají zájem školy ekonomicky podporovat, neboť základní školy nemají v obcích pouze úlohu vzdělávací. V menších regionech PK jsou stále náklady na školu velmi vysoké.

Tabulka 34: Počty škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v Plzeňském kraji**Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v Plzeňském kraji - školy zřizované obcí**

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	194	41 614	3 491	11,9
2011/2012	196	40 205	3 115	12,9
rozdíl	-2	1 409	376	-1

Počet kvalifikovaných učitelů jednotlivých předmětů je rozdílný zejména podle velikosti a polohy školy v regionu. Aprobovanost učitelů je téměř stoprocentní v hlavních předmětech (ČJ a M). V menších školách a okrajových částech regionu bývá problém zajistit 100% aprobovanost učitelů jednotlivých odborných předmětů. V Plzeňském kraji je 204 přepočtených pedagogických pracovníků bez kvalifikace, ubylo celkem 40 nekvalifikovaných přepočtených úvazků.

Charakteristika základních uměleckých škol v kontextu Plzeňského kraje**Tabulka 35: Přehled ZUŠ podle zřizovatelů v Plzeňském kraji****Přehled základních uměleckých škol podle zřizovatelů podle stavu k 31. 8. 2013**

celkem ZUŠ	z toho zřizovaných		
	Plzeňským krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
34	9	23	2

V Plzeňském kraji působilo na začátku školního roku 2012/2013 celkem 23 základních uměleckých škol, jejichž zřizovatelem je obec. Svoji činnost ve školním roce 2012/2013 vykonávaly školy na 65 pracovištích.

Tabulka 36: Přehled kapacit ZUŠ dle ORP v Plzeňském kraji

ZUŠ v ORP	počet škol	počet pracovišť	kapacita	počet žáků celkem	z toho			
					HO	TO	VO	LDO
Blovce	1	1	175	162	162	0	0	0
Domažlice	2	5	1 010	1010	634	79	243	54
Horažďovice	1	1	230	238	156	0	41	41
Horšovský Týn	2	5	505	546	337	0	104	105
Klatovy	1	4	250	250	236	6	8	0
Kralovice	2	10	925	644	497	32	115	0
Nepomuk	1	3	350	347	217	0	84	46
Nýřany	2	5	805	592	517	0	75	0
Plzeň	2	10	721	703	561	0	136	6
Přeštice	1	1	440	440	262	51	127	0
Rokycany	1	3	272	232	157	17	47	11
Stod	3	9	910	828	569	60	192	7
Stříbro	2	6	425	321	258	0	56	7
Sušice	2	2	794	668	506	58	103	0
celkem 2012/2013	23	65	7 812	6 980	5 069	303	1 331	277
školní rok 2011/2012	21	63	6 882	5 965	4 338	268	1 163	196
rozdíl	2	2	930	1 015	731	35	168	81

Zdroj: Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. 9. 2012

Tabulka 37: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ dle ORP v Plzeňském kraji

Podle stavu k 30.9.2012

ZUŠ v ORP	pracovníci celkem		z toho			
	fyzické osoby	přepočtené osoby	HO	TO	VO	LDO
Blovice	14	7,5	7,5	0,0	0,0	0,0
Domažlice	55	34,7	29,5	1,0	3,1	1,1
Horažďovice	11	7,7	6,4	0,0	0,4	0,9
Horšovský Týn	28	16,8	14,2	0,0	1,2	1,4
Klatovy	13	9,6	9,1	0,2	0,3	0,0
Kralovice	36	23,2	21,4	0,7	1,1	0,0
Nepomuk	16	11,0	9,2	0,0	1,0	0,8
Nýřany	35	22,9	22,0	0,0	0,9	0,0
Plzeň	40	25,9	24,1	0,0	1,5	0,3
Přeštice	19	14,8	12,1	1,7	1,0	0,0
Rokycany	15	8,0	7,2	0,2	0,5	0,1
Stod	41	28,0	24,5	0,9	2,5	0,1
Stříbro	16	10,9	9,9	0,0	0,9	0,1
Sušice	25	16,2	14,0	0,9	1,3	0,0
celkem 2012/2013	364	237,2	211,1	5,6	15,7	4,8
školní rok 2011/2012	328	211,9	189,6	3,9	14,8	3,6
rozdíl	36	25,3	21,5	1,7	0,9	1,2

Zdroj: Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. 9. 2012

Předškolní vzdělávání

Tabulka 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	8	368	14	368		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	368	14	368	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01), webové stránky zřizovatele

2011/2012						
obec	8	362	14	362		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	362	14	362	0	0

2010/2011						
obec	8	353	14	353		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	353	14	353	0	0

2009/2010						
obec	8	361	14	361		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	361	14	361	0	0

2008/2009						
obec	8	330	14	330		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	330	14	330	0	0

2007/2008						
obec	8	291	14	291		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	291	14	291	0	0

2006/2007						
obec	8	289	13	289		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	289	13	289	0	0

2005/2006						
obec	8	291	13	291		
kraj		0				
církev		0				
soukromník		0				
celkem:	8	291	13	291	0	0

Všechny mateřské školy v území SO ORP Nepomuk jsou zřizovány obcemi. Všechny mateřské školy jsou plně funkční a neuvažuje se o zrušení žádné z nich.

Všechny mateřské školy pracují od 1. 9. 2007 podle Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), zpracovávají svůj vlastní školní vzdělávací program (ŠVP), který musí být v souladu s RVP PV a zároveň připravují také třídní vzdělávací program, který se průběžně mění podle potřeb dané třídy a podle úrovně dětí ve svém rozvoji a učení. Největší překážkou pro dostatečné naplňování požadavků RVP PV je momentálně vysoká naplněnost tříd, která omezuje možnost individuálního přístupu k dětem a jejich vzdělávání.

Mateřské školy jsou svým vzhledem, vybavením a funkčností orientovány na podporu rozvoje a vzdělávání každého dítěte. Riziko ve vybavenosti častěji vykazují malé mateřské školy. Zvyšování kvality vzdělávání v MŠ vyžaduje také zvýšení odborných dovedností pedagogů.

Kromě standardního předškolního vzdělávání nabízejí řadu zájmových kroužků. Velmi rozvinuté je partnerství mateřských škol především s rodiči, jinými organizacemi v obcích a se zřizovateli.

Mateřská škola v Nepomuku se skládá ze dvou škol: vícetřídní v Nepomuku a odloučeného pracoviště ve Dvorci. Obě školy mají k dispozici velkou školní zahradu, v okolí škol jsou lesy, které využívají k procházkám s dětmi. Obě mateřské školy mají vlastní kuchyni, kde se připravují přesnídávky a obědy.

V Mateřské škole Nepomuk je 5 tříd, kde jsou děti rozděleny podle věku, nejčastěji od 3 do 5 let a od 5 do 7 let. Mateřská škola ve Dvorci je jednotřídní. Třídy jsou naplňovány nejvýše do počtu 25 dětí v menších třídách a do počtu 28 dětí u velkých tříd a jednotřídní MŠ ve Dvorci.

Mateřská škola ve Vrčeni je dvoutřídní, kapacita školy je 56 dětí. Třídy školy jsou situované v učebním pavilonu na jižní a západní straně budovy. Pavilon je obklopen velkou zahradou s pískovištěm a několika zahradními a cvičebními prvky, které jsou vhodné jak pro sportovní vyžití, tak pro relaxační a odpočinkovou činnost. Součástí školy je hospodářský pavilon, ve kterém je umístěna školní kuchyně s jídelnou a přílehlými sklady a v přízemí kotelná, rozvodna, prádelna, dílna a ostatními sklady i s venkovním WC a venkovní umývárnou pro děti.

Základní škola a mateřská škola Žinkovy. Škola sídlí v historické klasicistní budově na břehu rybníka Labuť, do jejíž rekonstrukce obec vložila v posledních letech velké prostředky. Rekonstrukce podle finančních možností stále pokračuje. V roce 2008/09 byl realizován projekt Zateplení budovy ZŠ a MŠ v městysi Žinkovy. Tento projekt byl spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životního prostředí. V roce 2009 byla vybudována úpravna vody, opravena střecha hospodářských budov, zdivo v tělocvičně a šatně a rovněž byly vybudovány nové toalety s umývárnou v MŠ. To vše bylo zapláceno z dotace Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Součástí školy je školní jídelna, školní družina a mateřská škola. Kapacita mateřské školy je 27 dětí. Nyní dochází 27 dětí.

Mateřská škola Kasejovice zajišťuje předškolní výchovu dětí pro Kasejovice a okolí. Mateřská škola v Kasejovicích je dvoutřídní, s kapacitou 56 dětí, kterou postavila obec Kasejovice. Byla slavnostně otevřena 8.3.1982. Nachází se ve dvou jednopatrových budovách, které jsou spojeny chodbou. Jedna třída je umístěna v prvním patře první budovy a v přízemí je kuchyně, která slouží i pro ZŠ. V přízemí druhé budovy se nalézá jídelna ZŠ. První patro je obsazeno třídou druhou. Obě budovy jsou postaveny v klasickém stylu, uprostřed zahrad v klidové zóně obce. Třídy jsou prostorné a umožňují dětem dostatek volného a přirozeného pohybu s hracími možnostmi. Od roku 2011 jsou vybaveny novým nábytkem, terapeutickými bazény, molitanovými. Ve třídách je velmi dobré materiálně technické vybavení, vyhovující nejnovějším parametrům v předškolním vzdělávání. Hračky, materiály a doplňky dávají dětem široký prostor ke hrám a činnostem, které podporují rozvoj jejich osobnosti. Je to nejpřirozenější způsob získávání poznatků, zkušeností a dovedností. Radostný pohyb dětí umožňuje také velká krásná zahrada, která budovy obklopuje. Je vybavena dvěma pískovišti, dětskými prolézačkami a houpacími prvky a od roku 2011 novým altánem. Je využívána dětmi v dopoledních i odpoledních hodinách. Mateřská škola je nově rekonstruována – výměna oken, zateplení střechy, nová sedlová střecha, nový nátěr celé školy (2006 – 2008). Žáci školy využívají možnosti stravování ve školní jídelně. Ta je součástí Mateřské školy Kasejovice.

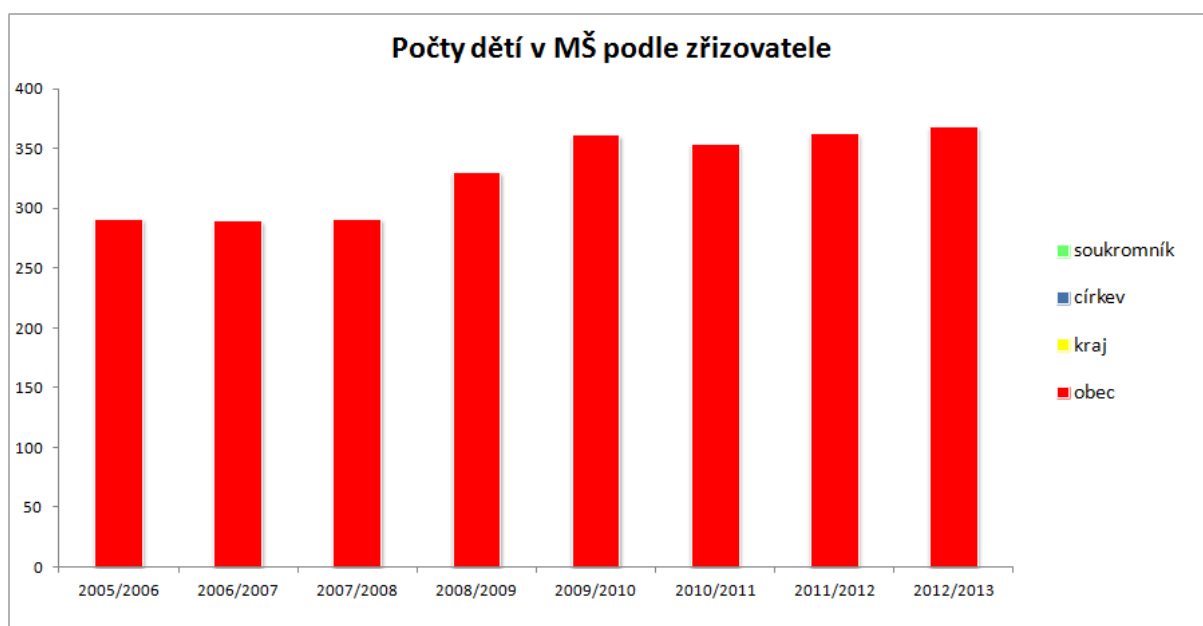
Mateřská škola Nekvasovy přijímá děti 2,5 - 6 let. Školka je nově vybavená, moderní interiér, školka v prostředí venkovské přírody. Jde o menší jednotřídní školku s momentálně 24 dětmi.

Mateřská škola Neurazy sídlí v budově bývalé obecné školy. Prostory jsou vytápěny akumulací kamny. Školu navštěvuje v současné době 24 dětí z Neuraz i okolních vesnic. Mateřská škola je poměrně moderně vybavena. Mimo toho je ještě pro děti připraven bohatý program v podobě návštěv divadel v širokém okolí. Je jednotřídní s celodenním provozem. Součástí MŠ je školní jídelna.

Mateřská škola Čížkov se nachází v budově, kdy byla původně národní škola a budova byla v roce 1976 přebudována pro potřeby předškolních dětí. Od roku 2003 se mateřská škola orientuje na osobnostní přístup k dětem. Využívají školní zahradu. V přízemí budovy mají děti k dispozici prostornou část třídy na hraní vybavenou kobercem a otevřenými skříňkami, ze kterých si mohou samostatně brát hračky, herními koutky a překrásným dřevěným patrem se skluzavkou. Druhá část třídy je vybavena stolečky, kde si mohou malovat, kreslit, pracovat s plastelínou apod. Třída je propojena se sociálním zařízením umývárnu dětí. V prvním patře se nachází velká ložnice s lehátko, stolečky a kobercem pro klidný odpočinek dětí podle jejich potřeb. Dále je zde malá tělocvična vybavená gymnastickou soupravou, žíněnkami a dalším tělovýchovným nářadím. Opět se jedná o menší jednotřídní školku s momentálně 25 dětmi.

Mateřská škola ve Starém Smolivci byla zřízena v roce 1980 z rozhodnutí tehdejšího Místního národního výboru. Díky účasti místních občanů a pomoci tehdejšího JZD Kasejovice se podařilo provést rozsáhlou rekonstrukci budovy bývalé základní školy postavené kolem roku 1900 za celkového nákladu 1.150.000,-Kčs. Přestavbou vzniklo moderní zařízení s kapacitou pro šedesát dětí a příslušný pedagogický personál. V současné době je mateřská škola využívána nejen dětmi s bydlištěm v obci, ale i dětmi z obcí okolních, čímž se prozatím daří udržovat naplněnost na přijatelné úrovni. Opět jednotřídní školka s momentálně 28 dětmi.

Graf 10: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Tabulka 39: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	8	5	14	368	28,67	12,84	26,29	46,00
2011/2012	8	5	14	362	29,86	12,12	25,86	45,25
2010/2011	8	5	14	353	29,52	11,96	25,21	44,13
2009/2010	8	5	14	361	27,99	12,90	25,79	45,13
2008/2009	8	5	14	330	26,62	12,40	23,57	41,25
2007/2008	8	5	14	291	25,73	11,31	20,79	36,38
2006/2007	8	5	13	289	25,90	11,16	22,23	36,13
2005/2006	8	5	13	291	26,20	11,11	22,38	36,38

Zdroj: Výkaz MŠMT (S1-01, P1-04, R13-01), data u zřizovatele

Demografický vývoj v celé ČR charakterizovaný nárůstem počtu dětí v mateřských školách, kopíruje situaci také v SO ORP Nepomuk a i zde je patrný přírůstek dětí v MŠ. V souvislosti s rostoucím počtem dětí, se mírně zvýšil i počet pedagogů, nicméně i přes to se zvyšuje počet dětí na jednoho pedagoga. Vzhledem k omezeným technickým parametrům mateřských škol i vzhledem k tomu, že z dlouhodobého hlediska nelze předpokládat další výrazný nárůst počtu dětí, nelze předpokládat, že se kapacita jednotlivých předškolních zařízení výrazně zvýší.

SOUKROMÉ MŠ (např. firemní školky atd.) – v ORP Nepomuk se nenacházejí
CÍRKEVNÍ MŠ – v ORP Nepomuk se nenacházejí

Tabulka 40: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizované obcemi v ORP

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	28,67	3,1	11%
2011/2012	29,86	3,4	11%
2010/2011	29,52	3,8	13%
2009/2010	27,99	2,5	9%
2008/2009	26,62	1,9	7%
2007/2008	25,73	3,9	15%
2006/2007	25,90	3,2	12%
2005/2006	26,20	1,9	7%

Zdroj: Výroční zpráva školy, Výkaz MŠMT (R13-01)

Z tabulky je vidět mírný trend ve zvyšování počtu pedagogických úvazků, který se zvyšuje v souvislosti se zvyšujícím se počtem dětí.

SOUKROMÉ MŠ (např. firemní školky, atd.) – v ORP Nepomuk se nenacházejí

CÍRKEVNÍ MŠ – v ORP Nepomuk se nenacházejí

Jesle – v ORP Nepomuk se nenacházejí

Tabulka 41: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		412	368	44	
Mateřská škola Nepomuk,	Nepomuk	160	130	30	
Mateřská škola Kasejovice	Kasejovice	56	56	0	
Mateřská škola Nekvasovy	Nekvasovy	25	22	3	
Mateřská škola Vrčeň	Vrčeň	60	56	4	
Mateřská škola Neurazy,	Neurazy	30	24	6	
Základní škola a mateřská škola Žinkovy, příspěvková organizace	Žinkovy	28	27	1	
Mateřská škola Čížkov, okres Plzeň-jih	Čížkov	28	25	3	
Starý Smolivec	Starý Smolivec	28	28	0	

Zdroj: webové stránky obcí, zřizovatelů, weby jednotlivých škol, zřizovací listiny školy, Výkaz MŠMT (S1-01)

Z uvedené tabulky vyplývá, že v současné době je kapacita mateřských škol v obcích SO ORP Nepomuk naplněna a většina zařízení musí odmítat zájemce z jiných obcí. Z těchto obcí přijímají pouze děti, které jsou rok před zahájením školní docházky. V současné době se nepředpokládá další zvyšování kapacity mateřských škol v regionu, neboť většina z nich je na hraně svých technických i hygienických limitů. Výstavba dalšího předškolního zařízení se v SO ORP Nepomuk neplánuje, neboť je zde předpoklad, že v delší perspektivě bude dětí spíše ubývat.

Tabulka 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	412	44	89,32%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	412	57	86,17%
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	412	82	80,10%
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	368		
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	355		
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	330		

Zdroj: ČSÚ, webové stránky obcí, zřizovatelů, weby jednotlivých škol, zřizovací listiny školy, Výkaz MŠMT (S1-01)

Demografický vývoj a projekce pro věkové složení odpovídající předškolnímu vzdělávání

V současné době je citelný trend růstu počtu dětí v předškolním vzdělávání. Předpokládáme však, že počty dětí v ročnících tříletých potenciálně nastupujících do předškolního vzdělávání budou přibývat již jenom dva roky. V dalších letech počty dětí budou opět mírně klesat a těsně po roce 2020 se dostanou na dnešní hodnoty, a co víc, budou stále klesat. Je proto zřejmé, že stávající tlak na dramatické zvyšování počtu míst v mateřských školách není příliš na místě a případný nedostatek v počtu míst v předškolním vzdělávání je nutné řešit i z tohoto pohledu.

Charakteristika mateřských škol v kontextu Plzeňského kraje

V Plzeňském kraji na začátku roku 2013 bylo téměř 260 mateřských škol (MŠ), které měly dalších 65 odloučených pracovišť. Více než 90 MŠ funguje společně se základní školou.

Naprostou většinu MŠ zřizují obce, 5 jich zřizuje Plzeňský kraj, 5 jich je soukromých a 1 církevní. Počet dětí umístěných v MŠ v kraji ve školním roce 2012/2013 byl 19 tisíc.

V souvislosti se zvýšením počtu obyvatel v nejmladších věkových kategoriích a dalšími změnami v rozložení obyvatel, např. vlivem suburbanizace, vznikl v některých městech a obcích Plzeňského kraje nedostatek míst v předškolních zařízeních, což se projevuje rostoucím počtem neuspokojených žádostí o umístění (3,2 tisíce žádosti z 10 tisíc ve školním roce 2012/2013). Největší rozpor mezi nabídkou a poptávkou je v okrese Plzeň-město (viz následující tabulka).

Tabulka 43: Využití kapacit MŠ zřizovaných obcemi v Plzeňském kraji v roce 2012/2013

okres	Kapacity MŠ	Počet dětí v MŠ	Počet dětí 3-5 let	Využití kapacit (%)	Umístěné děti (%)
Domažlice	2 293	2 179	2 197	95,0	100,8
Klatovy	3 258	2 865	2 765	87,9	96,5
Plzeň-město	5 998	5 965	6 222	99,4	104,3
Plzeň-jih	2 088	2 021	2 124	96,8	105,1
Plzeň-sever	2 942	2 738	2 777	93,1	101,4
Rokycany	1 615	1 555	1 537	96,3	98,8
Tachov	1 980	1 732	1 782	87,5	102,9
Plzeňský kraj	20 174	19 055	19 404	94,5	101,8

Zdroj dat: OŠMS KÚ Plzeňského kraje

Počet dětí ve věku 3-5 let bude kulminovat v letech 2013-2015. Pak bude následovat dlouhodobější pokles počtu dětí v této věkové skupině. Otázkou tedy zůstává, jak optimálně řešit současný nepříznivý stav. To se bude zřejmě lišit podle konkrétních místních podmínek.

Snaha obcí o rozšíření kapacity naráží nejčastěji na prostorové možnosti. Větší možnosti mají MŠ, které fungují společně se základní školou. V takových případech volí některé obce jako dočasné řešení úpravu tříd ZŠ pro potřeby MŠ i za cenu nemalých nákladů.

V legislativní přípravě je zřízení tzv. dětských skupin, kam by mohly být umísťovány i děti od 1 roku věku. Novela školského zákona z roku 2011 již umožňuje zřizovat tzv. firemní školky.

V Plzeňském kraji se objevují také další alternativy, jako např. Dětská lesní školka Větvíčka v Plzni.

Rozsah a kvalita předškolního vzdělávání do značné míry ovlivňují úspěšnost vzdělávací cesty každého jednotlivce. Problém dostupnosti a flexibility předškolního vzdělávání může negativně ovlivňovat nejen rovný přístup ke vzdělání, ale také komplikuje pracovní uplatnění při návratu z rodičovské dovolené.

Další výzvou předškolního vzdělávání je potřeba posílit důraz na zvýšení kvality předškolních programů, neboť, jak dokládají četné mezinárodní studie, srovnání států OECD i vývoj v sousedních zemích, předškolní vzdělávání nejvíce ovlivňuje úspěšnost žáka v pozdějším vzdělávání i v celoživotním učení. Zvyšování kvality vzdělávání v MŠ vyžaduje zlepšení vybavenosti MŠ pro rozvoj zručnosti a dovedností dětí a také zvýšení odborných dovedností pedagogů.

V uplynulém programovém období bylo možné podpořit MŠ v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost pouze v rámci opatření vedoucích ke zlepšování rovných příležitostí.

Tuto možnost využilo v Plzeňském kraji minimum těchto zařízení.

Zdroj: návrh dokumentu Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+, listopad 2013

Tabulka 44: Počet dětí v MŠ zřizovaných obcemi v Plzeňském kraji

školní rok	počet MŠ (součástí)	samost. MŠ	počet tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	255	158	771/16	18 734	1 439,90	13	24	74
2011/2012	254	161	752/16	18 283	1 396,10	13	24	72
rozdíl	1	-3	19/0	451	43,80	0	0	2

Zdroj: Výkaz S1-01 o mateřské škole k 30. 9. 2012
Výkaz o ředitelství škol R13-01 k 30. 9. 2012

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tabulka 45: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	9	234	1	235
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	9	234	1	235

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

2011/2012				
krajem				0
obcemi	9	236		236
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	9	236	0	236

2010/2011				
krajem				0
obcemi	9	223		223
církví				0
soukromou osobou				0
celkem				0

2009/2010				
krajem				0
obcemi	8	215		215
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	8	215	0	215

2008/2009				
krajem				0
obcemi	8	215		215
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	8	215	0	215

2007/2008				
krajem				0
obcemi	7	186		186
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	7	186	0	186

2006/2007				
krajem				0
obcemi	7	185		185
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	7	185	0	185

2005/2006				
krajem				0
obcemi	7	197		197
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	7	197	0	197

Každá ze škol v území SO ORP Nepomuk, kromě ZŠ v Milči má i školní družinu.

Tabulka 46: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem						
obcemi	6,41	6,41	0	0	0	0
církví						
soukromou osobou						
celkem	6,412	6,412	0	0	0	0

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z2-01)

Ve školních družinách pracuje šest vychovatelek, všechny jsou ženy.

Tabulka 47: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Nepomuk		1	

Zdroj: Výkaz MŠMT (S24-01), weby zřizovatelů

Na území SO ORP Nepomuk se nachází jedna ZUŠ se sídlem v Nepomuku.

Výuka probíhá v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Kapacita školy je 350 žáků. Počty žáků se pohybují okolo 320 – 330. Z toho průměrně: hudební obor (hra na akordeon, flétnu, zobcovou flétnu, klavír, kytaru, housle, trubku, pozoun a el. klávesové nástroje) – 200, literárně-dramatický obor 50, výtvarný obor 70. a ve výtvarném oboru. V současnosti výuka probíhá v samostatných učebnách v areálu ZŠ Nepomuk a ve třídách ZŠ Kasejovice a Žinkovy.

Tabulka 48: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	15	12,058
Nepomuk	15	12,058

Zdroj: Výkaz MŠMT (P1-04)

ZUŠ Nepomuk v současné době zaměstnává 15 pedagogických pracovníků. Všichni pracovníci mají požadované vzdělání a další odborné vzdělávání je hrazeno z rozpočtu školy.

Střediska volného času v ORP Nepomuk se nevyskytují (analýza se týká pouze zařízení zapsaných ve školském rejstříku).

Ostatní volnočasová zařízení

Centrum volnočasových aktivit FÉNIX

V Nepomuku začalo nově realizovat svoji činnost Občanské sdružení MONTEVERDE, jež podepsalo smlouvu s městem Nepomuk o provozování Centra volnočasových aktivit FÉNIX na bázi veřejně prospěšného projektu s celkově neziskovým charakterem, s min. 5ti-letou udržitelností a s nabídkou kurzů pro všechny věkové kategorie. Součástí činnosti je např. **bezplatná služba Dětská herna** pro každý všední den. Dětská herna je určena pouze dětem, které mají v daný den kroužek ve FÉNIXU. Mohou si zde napsat v klidu úkoly, hrát s kamarády nebo sníst svačinu, zrelaxovat se po školní výuce. V nabídce je rovněž **hlídání menších dětí, což je však zpoplatněná služba** i pro děti, jež nechodí ve FÉNIXU do žádného kroužku.

Díky současné populační explozi převažuje na většině území ČR nedostatečné kapacita MŠ, kdy poptávka výrazně převyšuje nabídku. V ORP Nepomuk se tato situace projevila v plném obsazení kapacit MŠ, počet odmítnutých dětí je však zcela minimální a není nutné přijímat opatření k navýšení jejich kapacit, zejména s ohledem na předpokládaný pokles růstu počtu nově narozených dětí.

Mateřské centrum Beruška Nepomuk

Mateřské centrum je nezisková organizace založená v r.2006. Veškerá činnost maminek je **dobrovolná a neplacená**. Hlavní idea Mateřského centra Beruška, sídlící v Nepomuku, je „Matky matkám“. Prvotní zapojení vašich dětí do kolektivu - Základy režimu dětí, které následně upotřebí v mateřské školce, Vykolejení ze stereotypu pro maminky na mateřské dovolené, Možnost seberealizace a objevení dovedností u sebe samé. Centrum nabízí - pravidelný program pro děti, jednorázové akce pro děti i dospělé, možnost využití prostor centra pro své dítě například při oslavě narozenin.

Tabulka 49: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
Celkem	11	1462	437	740	1670
Čížkov	1	29	29		30
Kasejovice	1	237			260
Mileč	1	34		34	50
Mladý Smolivec	1	29	29		50
Nekvasovy	1	23	23		30
Nepomuk	3	793	180	565	810
Neurazy	1	25	25		30
Vrčeň	1	151	151		150
Žinkovy	1	141		141	260

Zdroj: statistická ročenka školství MŠMT, Výkaz MŠMT (Z17-01)

Každé zařízení předškolního či základního vzdělávání v území SO ORP Nepomuk, kapacitně odpovídá potřebám jednotlivých zařízení. V současné době se neplánuje zvyšování kapacity či rozšiřování školních jídelen.

Tabulka 50: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem		
obcemi	31,00	25,01
církví		
soukromé		

Zdroj: Výkaz MŠMT (Z17-01)

Všechny školní jídelny jsou zřizované obcemi SO ORP Nepomuk. Personál je pro dané potřeby zcela dostatečný.

Financování

Tabulka 51: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	4 750 660	4 845 429	4 976 819	5 571 638	5 752 764	5 711 574	6 112 757	6 163 060
ZŠ (jen 1. stupeň)	713 137	793 491	937 002	946 991	1 048 839	1 076 770	1 092 663	1 009 046
MŠ	3 851 210	4 260 646	4 355 114	4 677 201	5 363 920	5 500 397	5 433 281	6 043 110
Jiné	729 270	672 305	689 443	743 036	746 813	713 567	731 975	895 634
celkem	10 044 277	10 571 871	10 958 378	11 938 866	12 912 336	13 002 308	13 370 676	14 110 850

Zdroj: Sběr dat na SO

Z tabulky je patrné, že provozní výdaje jednotlivých vzdělávacích zařízení SO ORP Nepomuk rostou. Důvodem je nejen zvyšování počtu žáků a personálu, ale hlavně ceny energií, které každoročně rostou. Způsob financování provoz (či investic) vzdělávacího zařízení je jedním z možných témat meziobecní spolupráce.

Tabulka 52: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	32 507 000	34 225 000	35 077 000	35 716 000	37 488 000	37 499 000	39 684 000	40 898 000
z toho	32 369 000	34 044 000	34 727 000	35 383 000	36 992 000	37 124 000	39 398 000	40 480 000
	138 000	181 000	350 000	333 000	496 000	375 000	286 000	418 000
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	13 129 000	13 828 000	13 855 000	13 850 000	14 186 000	13 829 000	14 353 000	15 372 000
neinvestiční výdaje celkem	45 636 000	48 053 000	48 932 000	49 566 000	51 674 000	51 328 000	54 037 000	56 270 000

Zdroj: Sběr dat na SO

Podobně jako z předchozí tabulky i zde je zřejmý trend v růstu celkových neinvestičních výdajů poskytnutých školám a školským zařízením v území SO ORP Nepomuk. Zvýšení proběhlo díky valorizaci platů i zvyšováním souvisejících odvodů. V posledních třech letech má na rostoucí přímé výdaje v řešeném území vliv i zvyšující se počet pracovníků.

Tabulka 53: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	14 158 000	36 025	496
základní školy	29 170 000	35 703	836
gymnázia	0	0	0
stravování MŠ, ZŠ	5 048 000	4 552	92
školní družiny a kluby	2 680 000	11 502	137
základní umělecké školy	5 214 000	15 069	124
využití volného času	0	0	0
celkem použité finanční prostředky	56 270 000	102 851	1 685

Zdroj: Sběr dat na SO a KÚ

Tabulka 54: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	9 624 000	13 619 820
Čížkov	200 000	347 232
Kasejovice	2 016 000	2 158 109
Mileč	144 000	460 872
Mladý Smolivec	224 000	518 358
Nekvasovy	176 000	257 465
Nepomuk	4 744 000	5 929 112
Neurazy	192 000	394 494
Vrčeň	896 000	2 277 994
Žinkovy	1 032 000	1 276 184

Zdroj: Sběr dat u jednotlivých zřizovatelů – obcí

Výňatek: Podle dat Ministerstva financí bylo k 30. 9. 2012 v České republice 1 124 154 žáků mateřských, základních a speciálních škol zřizovaných obcemi. Pro rok 2013 byla celostátně predikována částka v rozpočtu na sdílené daně ve výši 129,24 mld. Kč. Pokud z této částky vyjádříme oněch 7 %, vyjde nám, že na obecní školy připadá v letošním roce 9,0468 mld. Kč. Tuto částku vydělíme oním celkovým počtem žáků v České republice, vyjde nám příspěvek na jednoho žáka zhruba 8 tisíc Kč, což odpovídá, podle provedených studií, celostátnímu průměrnému nákladu na žáka. V případě že má obec například 50 žáků, dostane tedy do svého rozpočtu prostřednictvím sdílených daní částku zhruba 400 tis. Kč. Výše těchto prostředků může být vyšší či nižší než náklady na provoz dané školy.

Na základě tedy těchto informací jsme „Finanční prostředky z RUD“ získali z následující kalkulace = počet žáků (2012/2013)*8000 Kč.

Tato analýza je pro účely porovnání rozdílů, tedy toho, co do škol na provoz přijde a toho co je na provoz reálně potřeb, dostačující.

Tabulka 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
Vrčeň	rekonstrukce stropu na školní družinou - ZŠ	2015	500 tis.	
Kasejovice	lehkoatletický ovál, oplocení	2015-2020	2 mil.	
	interaktivní tabule a jiná technika	2016	1 mil.	
	krytý bazén pro výuku	2017	10 mil.	
Nepomuk	zateplení ZŠ Nepomuk	do 2016	15 mil.	pokud bude dotace
	stavba nové budovy ZUŠ Nepomuk pro nevyhovující prostory v současné budově základní školy, kde je ZUŠ v nájmu	do 2023	20 mil.	pokud bude dotace

Většina budov i zařízení vzdělávacích zařízení a škol v území SO ORP Nepomuk postupně prochází rekonstrukcemi a modernizací. Nezastupitelnou úlohu v tomto procesu mají vedle zřizovatelů škol i místní akční skupiny (MAS sv. Jana z Nepomuku a MAS Prácheňsko), které díky programům typu LEADER umožňují obcím i školám čerpat prostředky EU, které jsou jinak (zejména pro menší obce) administrativně velmi náročné a tudíž těžko získatelné. I v příštím plánovacím období se obce i jednotlivé školy zaměří na další zkvalitnění výukových prostor, vybavení i budov. I přes to lze říci, že technický stav vybavení i budov je v současné době na dobré úrovni. Ve výčtu investic jsou zahrnuty také požadavky ZUŠ.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka 56: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Poskytnutí kvalitního vzdělání Zlepšení adaptability a uplatnitelnosti dětí v budoucím životě Postarání se o děti	Prosazování vlastních zájmů bez ohledu na zvolený vzdělávací nebo výchovný plán Nadstandardní požadavky rodičů	Třídní schůzky Individuální komunikace s rodiče Společné tematické akce	Poskytování ucelených informací a zaměření a náplni školy Přístupný ŠVP,

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	během pobytu ve škole Rozvoj duševních a fyzických schopností dítěte dle jeho možností a schopností	přesahující možnosti školy Nerespektují „pravidla“ školy	rodičů s dětmi a školou Webové stránky škol E-mailové zprávy o činnosti školy	zprávy o činnosti školy Pravidelné informování rodičů o působení a výsledcích žáka ve škole
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	Kredit a úroveň vzdělávacího či výchovného zařízení Kvalita technického zázemí a vybavení školy Odborná zdatnost a aprobovanost pedagogů Dostupnost školy a rozsah školní i mimoškolní činnosti	Špatné sociální zázemí rodiny Velká pracovní vytíženost rodičů	Pravidelná setkávání s rodiči a dětmi Dny otevřených dveří Individuální schůzky s rodiči Internetové stránky, e-mail	Pořádání akcí za účasti dětí a rodičů – den matek, den dětí, ukončení školního roku Třídní schůzky
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Osvojení si potřebných dovedností a znalostí odpovídající dané věkové skupině Navázání nových sociálních vazeb mezi spolužáky Zvýšení šancí na přijetí ke studiu na vyšší stupně škol Zlepšení uplatnitelnosti na trhu práce Možnost zapojení do vybraných mimoškolních aktivit	Nepozornost při výuce, nesoustředěnost, nezájem o dění ve škole Nezapojování se do společných akcí Narušování činnosti vzdělávacího programu třídy	Běžné kanály komunikace při účasti dětí ve školách Účast v zájmových skupinách (kroužky, soutěže) Školy v přírodě, výlety	Výchovná a vzdělávací činnost pedagogických pracovníků škol Činnost výchovných poradců Programy prevence - kriminalita, drogová závislost, šikana apod. Zajištění pestré mimoškolní činnosti Otevřená komunikace mezi žáky, aktivní zapojení do procesu výuky

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Pedagogové a další zaměstnanci	Uplatnitelnost ve svém oboru Zdroj příjmů, zaměstnanost Možnost profesního růstu	Fluktuace pedagogů Odliv kvalitních pedagogů mimo obor, region Nespokojenost s místem výkonu práce	Běžná komunikace se zaměstnavateli Existence metodiky pro výkon dané pracovní pozice	Odpovídající pracovní zázemí školy Zájem zřizovatele o rozvoj školy Kvalitní vedení školy Odpovídají mzdové ohodnocení
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Uspokojit požadavky vlastních občanů Optimalizovat výdaje na provoz, event. na investice	Nedostatek zdrojů Pokuty za nedodržování zákona	Veřejná projednávání Společné akce obce a školy Internetové stránky	Provádět kontrolu hospodaření školy Schvalovat finanční plány škol Meziobecní spolupráce
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	Uspokojit požadavky vlastních občanů Optimalizovat výši příspěvku na neinvestiční výdaje připadající na jednoho žáka navštěvující školu v jiné obci	Nedostatek zdrojů	Veřejná projednávání Společné akce obce a školy Internetové stránky	Provádět kontrolu, případně požadovat doložení podkladů od zřizovatele školy
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	Spolupořádání akcí Sdílení cílových skupin Prezentace vlastní činnosti partnera Prosazování vlastních zájmů partnera - kolektivní vyjednávání Zájem o rozvoj vzdělaností struktury obyvatel Zvýšení atraktivity společně pořádaných akcí	Nedostatek zdrojů financování Omezené technické možnosti zapojení partnerů (kapacity, vzdálenosti) Nedostatečné organizační schopnosti Neadekvátní požadavky na způsob partnerské spolupráce	Nabídky ke spolupráci Partnerské dohody Společné, tematické akce Schůze a veřejná zasedání	Kvalitní definice pravidel partnerské spolupráce Rozdělení rolí u jednotlivých partnerů Jasná struktura financování Jasná struktura činnosti zapojených partnerů
Představitelé	Udržet optimální	Nedostatek financí	Výroční zprávy	Provádět

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obcí SO ORP	strukturu sítě mateřských a základních škol Zajištění podmínek pro předškolní a školní vzdělávání Optimalizovat výdaje na provoz, event. na investice	na provoz příp. investice	Webové stránky Školské vzdělávací programy	kontrolu, případně jí vyžadovat po ORP
Kraje	Zajištění všestranného rozvoje svého území	Nekoordinované přístupy	Metodické pokyny Statistický sběr dat Systém kontrol	Provádět kontrolu, případně jí vyžadovat po ORP
Stát	Dosažení stanovených cílů vzdělávání a hlavních oblastí vzdělávání Účelné čerpání prostředků ze státního rozpočtu na činnost škol a školských zařízení	Nekoordinované přístupy Legislativní dopady	Vyhlášky Nařízení Metodické pokyny Statistický sběr dat Systém kontrol	Provádět kontrolu, případně jí požadovat po ORP
Média	Náměty pro čtenáře – obvykle chtějí senzace Možnost porovnání situace v rozličných lokalitách	Negativní tvář školy, obce Medializace negativních dopadů, nepřesné informace	Partnerství s médii, vlastní příspěvky	Pravidelná komunikace, objektivizace podkladových informací

Cílové skupiny tvoří poměrně široké a různorodé spektrum. Z typických cílových skupin jde zejména o děti v MŠ a žáky v ZŠ a jejich rodiče jako přímé účastníky systému vzdělávání. Dále jde pak o zřizovatele škol, kteří řeší způsob financování těchto zařízení a úroveň kvality vzdělávání. Způsob komunikace je u jednotlivých cílových skupin velmi různorodý a vyžaduje velkou kooperaci cílových skupin a je pro uspokojování potřeb cílových skupin velmi důležitý.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

- hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a
- hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5).

Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 57: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	Optimalizace systému hospodaření škol Meziobecní spolupráce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	5	15	Využití fondy EU či jiné dotace Meziobecní spolupráce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	3	3	9	Intervence vůči státu	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2	Optimalizace využití škol Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	5	15	Optimalizace využití škol Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	5	15	Systém společného svozu do škol Meziobecní spolupráce	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	2	4	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	2	6	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění	3	3	9	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
hygienických předpisů)					
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	3	9	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	5	15	Využití fondy EU či jiné dotace Meziobecní spolupráce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	5	15	Využití fondy EU či jiné dotace Meziobecní spolupráce	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	Systém kontroly	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	5	10	Nastavení podmínek pro vzdělávání pedagogických pracovníků Využití dotací z fondů EU Systém kontroly	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	5	15	Vytvořit vhodné podmínky pro rodiče a žáky Prezentace činnosti škol Meziobecní spolupráce	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	3	4	12	Nastavení podmínek pro vzdělávání pedagogických pracovníků Využití dotací z fondů EU Adekvátní systém odměňování Motivační programy	Konkrétní ZŠ, MŠ

Jako nejvýznamnější se dle očekávání ukázala skupina rizik finančních a technických, jejichž řešením je zejména optimalizace systému hospodaření škol (včetně využití meziobecní spolupráce), efektivní využití dotačních příležitostí ze zdrojů národních i EU. K eliminaci rizik právních může přispět jistou měrou projekt PMOS na celonárodní úrovni. Z pozice jednotlivé obce možnosti ovlivnění de facto nejsou. Finančním rizikům lze předcházet, resp. snižovat jejich dopad efektivním čerpáním příslušných dotačních zdrojů, kde je však důležitým předpokladem včasná příprava, efektivních

projektů. Nižší význam ostatních uvedených typů rizik se odvíjí od poměrně dobře fungujícího (současného stavu) systému školství v SO ORP Nepomuk.

c) Ostatní analýzy

Demografický vývoj kraje a jeho dopady do vzdělávací soustavy

Populační (demografické) projekce a prognózy jsou odhady budoucího celkového počtu obyvatel a většinou i pohlavní a věkové struktury dané populace. **Demografická projekce** je definována jako souhrn výpočtů, kterými odhadujeme další vývoj populace. Projekce jsou určitým modelem ukazujícím například, jak by probíhal budoucí populační vývoj za předpokladu daných úrovní plodnosti, úmrtnosti a migrace nebo naopak při uvažování různých kombinací jejich změn. Populační projekce, které se snaží poskytnout pokud možno nejspolehlivější předpověď budoucího demografického vývoje označíme za **populační prognózy**.

Zdroj: Portál občanského sdružení – Demografické občanské sdružení

Dle projekce Českého statistického úřadu do roku 2101, lze očekávat, že v ČR by už za pár let mohlo začít ubývat obyvatel a na konci století by tu mohlo bydlet zhruba o tři miliony lidí méně než dnes. Průměrný věk bude kolem padesátky, třetinu obyvatel budou tvořit senioři nad 65 let. Podle nejpravděpodobnější střední varianty bude počet obyvatel České republiky růst pouze do roku 2018, kdy dosáhne 10,54 milionu osob. V následujících letech už zahraniční migrace nebude schopna kompenzovat zvyšující se rozdíl mezi počtem zemřelých a narozených. V roce 2101 se tak sníží počet obyvatel ČR na 7,68 milionu osob. Zvedne se také průměrný věk matek. Potomky by měly mít v průměru skoro ve 31 letech.

Je to jeden z nejvýznamnějších výsledků, který český statistický ústav letos přinesl. Říká, že za 90 let by nás mohlo být o 20-40 procent méně.

V oblasti scénáře vývoje plodnosti je nová Projekce 2013 méně optimistická, co se týče pozitivního vývoje rostoucí plodnosti, než projekce předcházející. Ta byla sestavována v době výrazného růstu plodnosti. Zatímco v roce 2005 (a v celém desetiletém období od roku 1995) byla úhrnná plodnost pod hranicí 1,3 dítěte na jednu ženu (tzv. lowest-low fertility), v roce 2008 se dostala na hranici 1,50 dítěte na jednu ženu. Víze budoucnosti byla proto v tomto směru (a z dnešního pohledu) relativně optimistická. Očekávalo se, že počínající ekonomická krize nebude dlouhodobá, a že ovlivní úroveň plodnosti v ČR pouze krátkodobě. Ani po čtyřech letech se však úroveň plodnosti nevyrovnala situaci z roku 2008. Po krátké stagnaci těsně pod úrovní 1,50 nevzrostla, ale naopak klesla na 1,43 dítěte na jednu ženu v roce 2011. Teprve v roce 2012 byl zaznamenán mírný meziroční růst na 1,45 dítěte na jednu ženu. Předběžné výsledky za první čtvrtletí roku 2013 však oživení růstu plodnosti nesignalizují.

Předpoklad postupného, avšak ne příliš výrazného, zvyšování úhrnné plodnosti je v Projekci zakotven pouze do střední a vysoké varianty. Nízká varianta odráží možný scénář stabilizace úhrnné plodnosti na současné výši (1,45). Všechny varianty nicméně očekávají další nárůst průměrného věku matek při porodu, a to oproti stávající hodnotě 29,8 let o 0,6-1,3 roku v závislosti na variantě.

Scénář vývoje plodnosti v nejbližších třech letech je u všech variant shodný: předpokládá neměnnou úroveň úhrnné plodnosti (1,45 jako v roce 2012) s mírně rostoucím průměrným věkem matek.

V dalších letech by měly pokračovat trendy posledního desetiletí: snižování úrovně plodnosti u žen mladších (do 28 let) a nárůst plodnosti u žen starších, zejména nad 35 let věku. Do roku 2030

projekce očekává nárůst úrovně plodnosti ve střední variantě na 1,50 dítěte na jednu ženu a na 1,52 ve variantě vysoké.

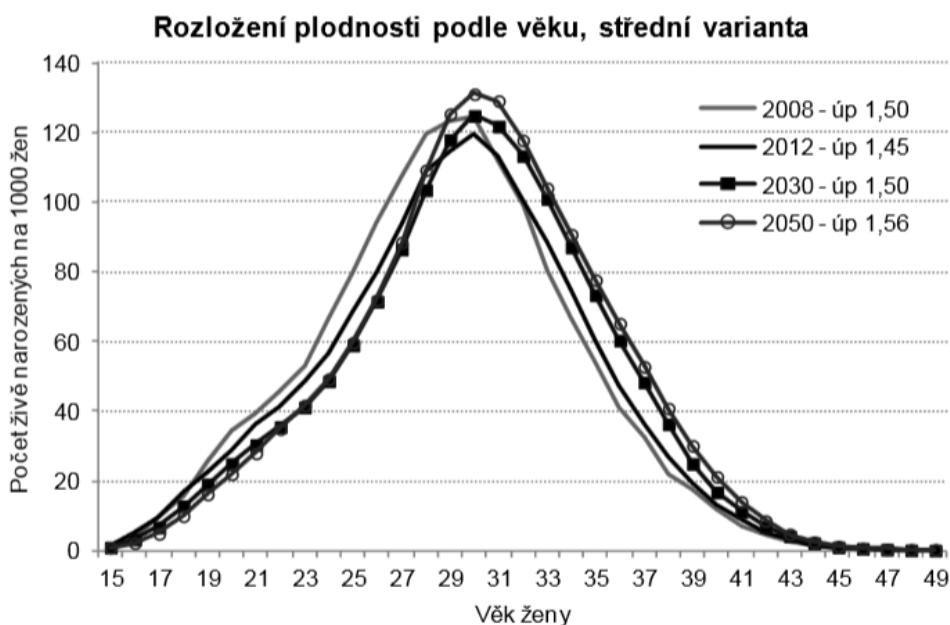
V druhém projekčním období (2031-2050) jsou očekávané změny ve struktuře plodnosti již méně výrazné. Dominance starších věkových skupin na úrovni plodnosti se ale ještě o něco zvýší, a mělo by dojít také k dalšímu snížení plodnosti u nejmladší věkové skupiny. Střední varianta počítá s plynulým růstem úhrnné plodnosti na 1,56 dítěte na jednu ženu (s průměrným věkem matek 30,8 let), vysoká varianta s cílovou hodnotou 1,61 (s průměrným věkem matek 31,0 let). Takto obdobně (úhrnná plodnost 1,60 v roce 2050 a 1,62 v roce 2060) vidí vývoj plodnosti v ČR také zatím poslední projekce Eurostatu (EUROPOP 2010). Po zbývajícím období (2051-2100) je u všech variant Projekce 2013 úroveň specifických měř plodnosti zafixována na úrovni roku 2050.

Předpoklady nové projekce jsou spojeny s úvahou postupné stabilizace nového modelu reprodukčního chování v ČR. Plodnost žen v České republice by, podobně jako v jiných střeoevropských státech jako Německo, Rakousko, Švýcarsko, zůstala dlouhodobě na nižší celkové úrovni (úhrnná plodnost 1,4-1,6 dítěte na jednu ženu). Některým vyspělým státům severní a západní Evropy (Nizozemí, Švédsko) by se přiblížila pouze v oblasti rozložení věkově specifických měř, nikoli v úrovni celkové výše plodnosti (ve vyspělých oblastech úhrnná plodnost 1,8-2,1 dítěte na jednu ženu).

Těžiště plodnosti by mělo nadále zůstat kolem věku 30 let, s mírným navýšením ročních maximálních hodnot specifických fertilit (nad 130 ‰ ze současných 120 ‰).

Zdroj: Projekce obyvatelstva České republiky, ČSÚ, 2013

Graf 11: Rozložení plodnosti dle věku

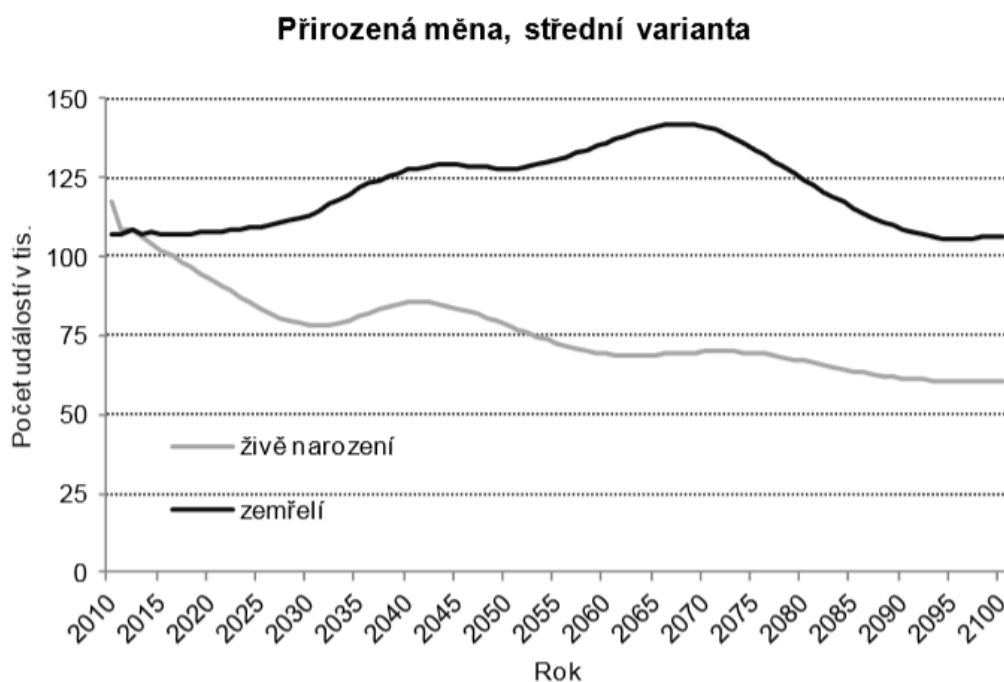

Zdroj: Český statistický úřad, 2013

Počet živě narozených dětí již dosáhl svého vrcholu v roce 2008 (119,6 tis.). V dalších letech roční počty živě narozených dětí klesaly a situace by se neměla změnit až do počátku 30. let tohoto století, kdy je o čekáváno lokální minimum počtu narozených dětí, ve střední variantě na úrovni 78 tis.

Následný růst vyvrcholí kolem roku 2040 malou sekundární vlnou porodnosti (85 tis.), která bude odrazem vyššího počtu dětí narozených počátkem století. Poté by měl následovat pravidelný pokles (v letech 2060-2075 spíše stagnace) až na roční počty narozených kolem 60 tis. koncem projektovaného období. V krajních variantách projekce jsou tendence vývoje počtů živě narozených dětí obdobné, liší se pouze výší zaznamenaných hodnot.

Graf 12: Přirozená měna

Zdroj: Projekce obyvatelstva České republiky, ČSÚ, 2013

OČEKÁVANÝ VÝVOJ VĚKOVÉHO SLOŽENÍ

Současné věkové složení populace ČR se vyznačuje relativně nízkým počtem a podílem dětí, silným zastoupením osob v ekonomicky aktivním věku a zatím nepříliš vysokým počtem a podílem osob ve vyšším věku. Budoucí vývoj věkové struktury však bude dynamický, a to ve směru výrazného stárnutí populace. Nízká úroveň porodnosti po roce 1993 vedla k prohloubení poklesu počtu a podílu dětí v populaci, který, po růstu v sedmdesátých letech, začal zhruba v polovině osmdesátých let. Mírný vzestup počtu narozených dětí, ke kterému došlo v letech 2002 až 2008, se zastavením poklesu absolutního a relativního počtu dětí do 15 let věku projevil až v roce 2008, resp. 2009. Přestože počet a podíl dětí v současné době roste, je stále nižší než na počátku století (16 %), a podle projekce této úrovně již nikdy nedosáhne. Budoucí vývoj podílu dětské složky populace bude odrážet vlny zvýšené porodnosti.

Poslední vlna zvýšené porodnosti z minulého desetiletí povede k růstu podílu dětí do 15 let v populaci až do roku 2019 na 15,4 %. V dalších dvaceti letech by měl podíl dětí klesnout na 12,1 %. Po zbytek hodnoceného období bude zastoupení dětí v populaci kolísat v úzkém pásmu 12-13 %.

Tab. 3 Charakteristiky věkového složení populace, střední varianta

	2011	2021	2031	2041	2051	2061	2071	2081	2091	2101
Počet obyvatel v tis. ve věku:										
0-14 let	1 522	1 613	1 332	1 231	1 262	1 144	1 061	1 055	996	937
15-64 let	7 328	6 710	6 525	5 990	5 342	5 029	4 902	4 545	4 359	4 248
65+ let	1 637	2 205	2 516	2 876	3 174	3 163	2 818	2 708	2 610	2 499
Průměrný věk	40,9	43,2	45,9	47,8	48,9	49,8	49,8	49,3	49,5	49,8
Index stáří (65+/0-14)	107,6	136,7	188,9	233,6	251,5	276,4	265,5	256,7	262,1	266,7
Index ek.zatížení (0-14,65+/15-64)	43,1	56,9	59,0	68,6	83,0	85,6	79,1	82,8	82,7	80,9
Index ek.zatížení B (0-19,65+/20-64)	55,4	69,1	73,3	82,2	98,2	103,3	94,5	98,5	99,3	96,6
Index ek.zatížení (odhad STD)*	68,1	74,4	73,3	74,8	83,8	83,3	73,0	66,7	65,1	60,4

* vymezení produktivní a neproduktivní složky odráží posunující se věkovou hranici nároku na starobní důchod

Zdroj: Projekce obyvatelstva České republiky (Projekce 2013)

Důsledkem současné populační exploze v předškolním věku a následně i základním školství je **posun nejvyšší intenzity plodnosti do pozdějšího věku** (tj. došlo k vzestupu průměrného věku matky při porodu ze současných 27,8 let na 29,5 let v závěru prognózovaného období) a o něco rovnoměrnější rozložení mateřství do celého fertálního období.

Zásadním faktorem, který v minulých letech ovlivňoval a ještě v následujících letech bude do značné míry determinovat možnosti rozvoje školství v Plzeňském kraji, je demografický vývoj. Neustále dochází k výraznému snížení počtu potenciálních účastníků počátečního vzdělávání, tj. počtu žáků vstupujících do jednotlivých segmentů regionálního školství.

V předchozích letech zasáhl tento vývoj předškolní vzdělávání, následně základní školství (dnes se negativně projevuje především na druhém stupni základních škol), v současnosti se populačně slabší ročníky přesunuly do středního školství. Poslední na řadu v nejbližší době přijde i segment vyšší odborného školství.

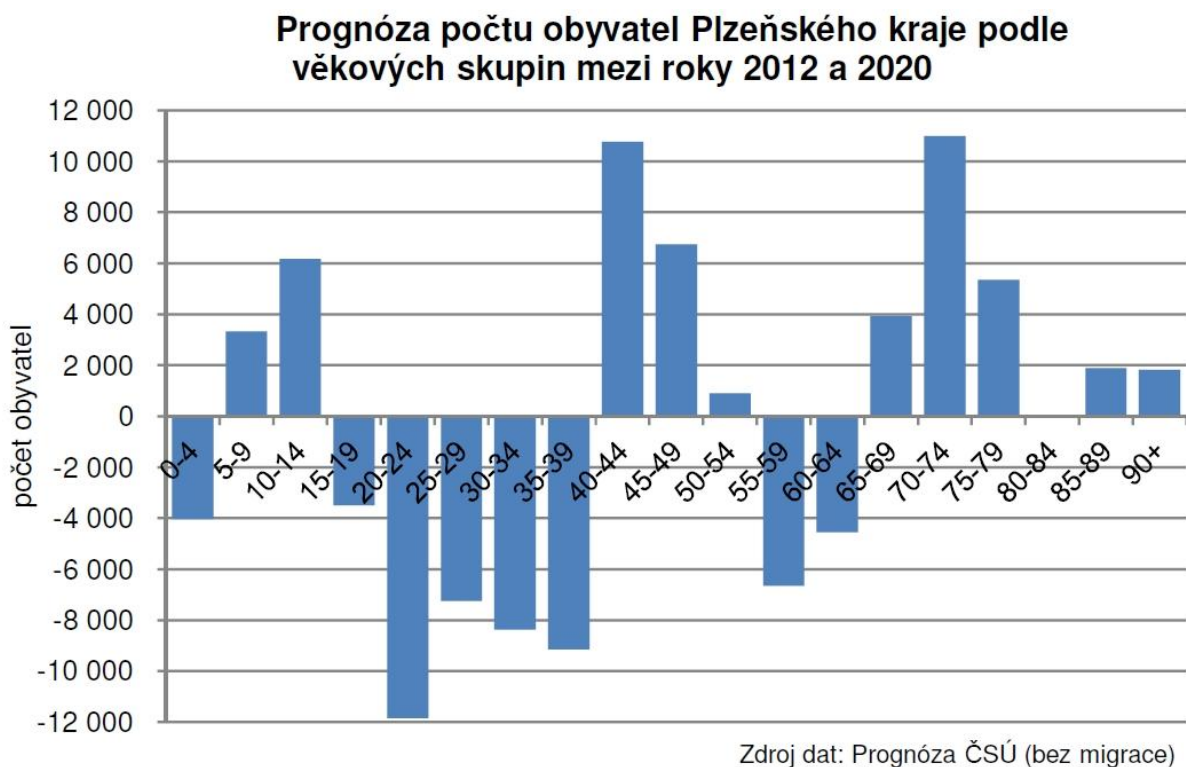
Statistická šetření vycházejí z počtů skutečně narozených dětí (nepřihlíží se k možným změnám počtu obyvatel kraje způsobených migrací). Pokud tato data ještě nejsou k dispozici (děti příslušných ročníků se ještě nenarodily), byla pro projekci použita data ze střední hodnoty předpokládaného počtu narozených dětí prognózy Českého statistického úřadu.

Zdroj: Projekce obyvatelstva České republiky (Projekce 2013)

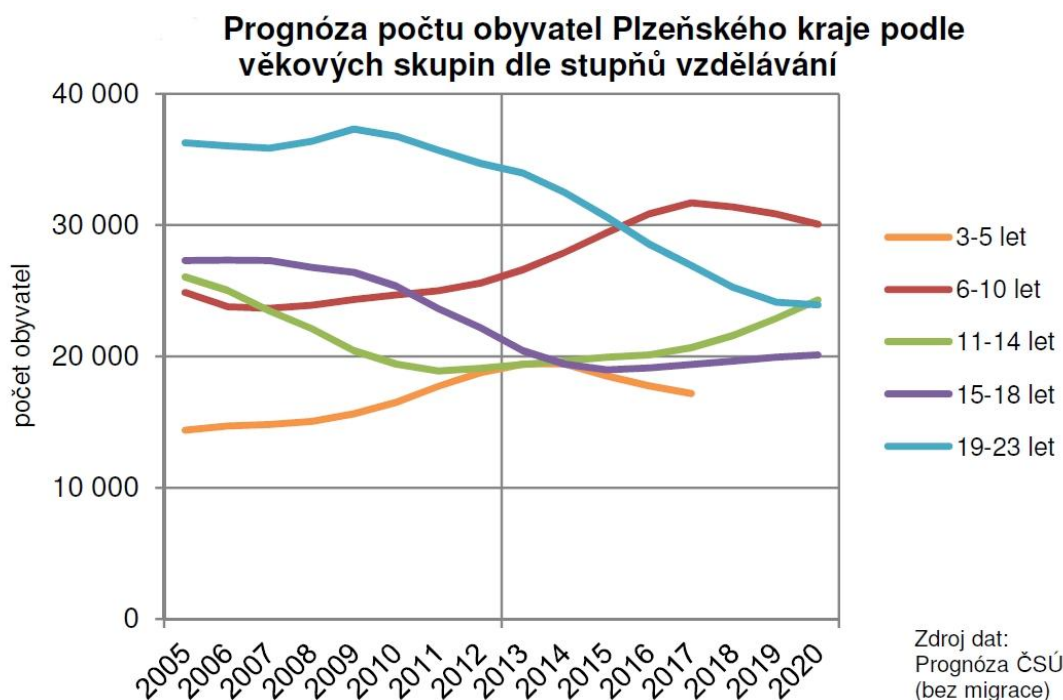
Graf 13: Prognóza vývoje počtu obyvatel PK podle hlavních věkových skupin

Graf 14: Prognóza vývoje počtu obyvatel PK podle věkových skupin mezi roky 2012 a 2020

Graf 15: Prognóza vývoje počtu obyvatel PK podle věkových skupin dle stupňů vzdělávání

3.1.4. SWOT analýza školství

Tabulka 58: SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání

Silné stránky:	Slabé stránky:
<p>Stabilizovaná síť mateřských a základních škol. Kladný migrační přírůstek v posledních letech. Kvalita vzdělávání – soutěže, program technického vzdělávání, propojení s podnikatelskou sférou. Využití pozemků a budov pro odbornou výuku – řemeslná zručnost (např. Žinkovy – malý řemeslníci). Menší školy se věnují problematickým žákům. Partnerská spolupráce napříč školami, spolky i samotnými obcemi (sportovní klání, kulturní vystoupení, prezentace škol, soutěže apod.).</p>	<p>Nižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním vzhledem k ČR. Velký podíl obyvatel v poproduktivním věku. Zvyšující se počet nezaměstnaných, nedostatek pracovních příležitostí. Problémem některých základních škol je špatný technický stav, nedostatečná kapacita nebo úplná absence zejména krytých sportovišť. Způsob financování škol - např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků (na žáka), školní pomůcky. Drahý provoz ve starých budovách – energeticky a náklady na reinvestice (např. bezbariérovost, hygienické předpisy – kapacity sociálních zařízení). Částečně nekvalifikovaná pracovní síla avšak bez dopadu na výchovně vzdělávací program (zejména v malých MŠ).</p>

Příležitosti:	Hrozby:
<p>Zlepšení věkového složení obyvatelstva, podpora imigrace obyvatel.</p> <p>Pořádání vzdělávacích, informačních a osvětových akcí zaměřených na různá témata života na venkově (kulturní dědictví, životní prostředí, tradice, podnikatelské dovednosti).</p> <p>Využití nových informačních technologií, aktivity směřující k vytváření informační společnosti (přístup k internetu, knihovnictví, ...).</p> <p>Podpora spolupráce v oblasti školství a malého a středního podnikání.</p> <p>Využít možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi.</p> <p>Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času (např. aula ZŠ v Nepomuku – přednášky, koncerty, učebna IT v ZŠ Nepomuk – základní počítačová gramotnost pro občany Nepomucka, tělocvična – cvičení).</p> <p>Výměnné akce, předávání poznatků a zkušeností.</p> <p>Dosáhnout kvalitativní změny v systému vzdělávání (jedná se např. o zavádění školních vzdělávacích programů, důraz na osvojování kompetencí a dovedností, zavádění evaluace škol a srovnávacího hodnocení výsledků žáků z jednotlivých škol nebo rozvoj inkluzivního vzdělávání).</p> <p>Spolupráce napříč obcemi při optimálním dimenzování sítě škol, pozitivní působení na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich.</p> <p>Využití dotací na podporu kulturních a vzdělávacích aktivit - rekonstrukce, budování a vybavení vzdělávacích a volnočasových zařízení (školky, školy, domy dětí a mládeže, klubovny, hřiště, sportoviště,...) především v souvislosti s inovativními formami vzdělávání a trávení volného času (IT vybavení, učebny, vzdělávací programy – ŠABLONY), rozšíření výuky o nové sporty – plavání, zimní sporty – kluziště.</p>	<p>Pokles životní úrovně a odliv obyvatel z nejmenších sídlech.</p> <p>Ohrožení činnosti školských zařízení v souvislosti s klesajícím počtem dětí.</p> <p>Úbytek ekonomicky aktivního obyvatelstva a zvyšování jeho průměrného věku.</p> <p>Další zvyšování podílu obyvatelstva v poproduktivním věku.</p> <p>Ohrožení sítě škol demografickými změnami a změnami financování.</p> <p>Negativní dopad populačního vývoje na existenci mateřských a základních škol – v malých obcích, díky zhoršené dopravní obslužnosti (např. Nekvasovy, Neurazy).</p> <p>Nedostatečná nabídka vzdělání.</p> <p>Emigrace mladých lidí.</p> <p>Zhoršení ekonomické situace obyvatel v regionu, kdy jsou rodiče směřovány do větších sídel – málo zaměstnavatelů za špatných platových podmínek.</p> <p>V souvislosti s demografickým vývojem může úbytek žáků přinášet i pedagogická negativa (snižující se počty pracovních úvazků pro pedagogy i nepedagogický personál)</p> <p>Možná redukce počtu mateřských a základních škol, u malých obcí mohou nastat problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách (tendence rodičů posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště).</p>

<p>Využít prostoru připravovaných Operačních programů Výzkum, vývoj a vzdělávání a IROP, jejichž cílem je zvyšování kvality celého vzdělávacího systému a vytváření kvalitních lidských zdrojů a nových znalostí).</p> <p>Podpora mladých učitelů, kteří se nebojí zavádět nové metody.</p> <p>Zlepšení vzdělávání učitelů.</p> <p>Zvyšování vzdělanosti a kvalifikace obyvatel s ohledem na potřeby trhu práce.</p> <p>Podpora spolupráce v oblasti školství a malého a středního podnikání.</p> <p>Další zlepšování technického vybavení škol.</p>	
--	--

SWOT byla zpracována na základě vyhodnocení výsledků dostupných dílčích analýz a doplňkových Dotazníkových šetření uskutečněných v této souvislosti.

SWOT de facto umožňuje komplexně vyhodnotit fungování školství a předškolního vzdělávání v SO ORP Nepomuk.

- Školní výuka je na území ORP Nepomuk zajišťována soustavou škol mateřských, základních a jedním zařízením SOU.
- ORP disponuje 8 mateřskými školami (MŠ jsou v obcích Čížkov, Mladý Smolivec, Vrčeň, Kasejovice, Nekvasovy, Nepomuk, Neurazy a Žinkovy). Zmíněný stav kapacitně vyhovuje současným potřebám území, ale dopravní dostupnost těchto zařízení z malých sídel je nevyhovující.
- Základní školy jsou lokalizovány v 5 obcích ORP Nepomuk. Úplné základní školy jsou v Nepomuku, Kasejovicích a Žinkovech; ve Vrčeni se vyučuje v 1 až 5 ročníku. Malotřídky jsou lokalizovány v obci Mileč a Vrčeni. Stejně jako u mateřských škol je kapacita zmíněných zařízení dostačující, dopravní dostupnost relativně vyhovuje.
- Všechny školy svou spádovostí pokrývají celé území ORP Nepomuk. Problémem některých základních škol je špatný technický stav, nedostatečná kapacita nebo úplná absence zejména krytých sportovišť.
- V současné době jsou plně naplněny kapacity mateřských škol v obcích SO ORP Nepomuk, v ojedinělých případech musí odmítat zájemce z jiných obcí. V současné době však nepředpokládáme zvyšování kapacit mateřských škol v regionu, neboť většina z nich je na hraně svých technických i hygienických limitů a je zde předpoklad, že v delší perspektivě bude dětí spíše ubývat. Existují však také alternativy jako je Centrum volnočasových aktivit FÉNIX nebo Mateřské centrum Beruška Nepomuk
- Situace v oblasti základního školství v území SO ORP Nepomuk je relativně stabilní. V letech 2010/2011 se zastavil setrvalý pokles žáků a jejich počet začal mírně stoupat, což je i tendence, která se předpokládá pro nejbližší roky. Naplněnost tříd je vyšší v ZŠ Kasejovice a Nepomuk, nižší naopak v Žinkovech.
- Dílčí problémy vyplývají spíše z absence finančních prostředků na investice, některé školy se potýkají s drahým provozem ve starých budovách – energeticky a náklady na reinvestice (např. bezbariérovost, hygienické předpisy – kapacity sociálních zařízení). Problém

modernizace vybavení nelze nikdy definitivním způsobem vyřešit, protože vzdělávací proces vždy nabízí další možnosti pomůcek, které lze při výuce využít. **Řešením efektivního čerpání dotačních zdrojů z národních a evropských zdrojů by bylo dotační a administrativní poradenství, které by fungovalo v rámci struktur meziobecní spolupráce.**

- Udržení stávajícího počtu škol (s vlastní subjektivitou) v území je hlavní prioritou obcí a měst SO ORP Nepomuk.

Návrh zaměřit se v oblasti školství ORP Nepomuk na následující oblasti:

- **Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz, investice**
- **Špatné dopravní spojení zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ**
- **Eliminace negativních společenských jevů, se kterými se školy potýkají**
- **Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času**
- **Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání**

Využitím příležitostí, je předpoklad částečné eliminace hrozeb.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Školní výuka je na území ORP Nepomuk zajišťována soustavou škol mateřských, základních a jedním zařízením SOU. ORP disponuje 8 mateřskými školami (MŠ jsou v obcích Čížkov, Mladý Smolivec, Vrčeň, Kasejovice, Nekvasovy, Nepomuk, Neurazy a Žinkovy). Zmíněný stav kapacitně vyhovuje současným potřebám území, ale dopravní dostupnost těchto zařízení z malých sídel je nevyhovující. Základní školy jsou lokalizovány v 5 obcích ORP Nepomuk. Úplné základní školy jsou v Nepomuku, Kasejovicích a Žinkovech; ve Vrčeni se vyučuje v 1 až 5 ročníku. Malotřídka jsou lokalizována v obci Mileč. Stejně jako u mateřských škol je kapacita zmíněných zařízení dostačující, dopravní dostupnost relativně vyhovuje. Všechny školy svou spádovostí pokrývají celé území ORP Nepomuk. Problémem některých základních škol je špatný technický stav, nedostatečná kapacita nebo úplná absence zejména krytých sportovišť.

Přehled zastoupení škol zřizovaných obcemi v ORP Nepomuk dle počtu obyvatel:

obce do 199 - MŠ Nekvasovy

obce 200 až 499 - ZŠ Mileč a ZŠ Vrčeň jen 1. stupeň, MŠ Vrčeň

obce 500 - 999 - ZŠ Žinkovy, MŠ Neurazy, MŠ Žinkovy, MŠ Čížkov

obce 1 000 - 1 999 - ZŠ Kasejovice, MŠ Kasejovice

obce 2 000 až 4 999 ZŠ Nepomuk, MŠ Nepomuk

..

Základní vzdělávání

Tabulka 59: Přehled kapacit ZŠ v ORP Nepomuk a jejich zastoupení ve skupinách obcí dle počtu obyvatel

ZŠ / poř.č.	Zkrácený název právnické osoby (ředitelství)	Kapacita	Skupina obcí dle počtu obyvatel
1	Základní škola Kasejovice	270	1 000 až 1 999
2	Základní škola Nepomuk - Mileč	60	200 až 499
3	Základní škola Nepomuk - Školní	650	2 000 až 4 999
4	Základní škola a mateřská škola	160	500 až 999
5	Základní škola Vrčeň	150	200 až 499

ZŠ Mileč a ZŠ Vrčeň pouze 1. stupeň

I přes značný nárůst počtu žáků základních škol je průměrný počet žáků na třídu v Plzeňském kraji 20,33, v ORP Nepomuk dokonce jen 19,78.

Zřizovatelské obcí mají zájem školy ekonomicky podporovat, neboť základní školy nemají v obcích pouze úlohu vzdělávací. V menších regionech PK jsou stále náklady na školu velmi vysoké.

Území nedisponuje Domem dětí a mládeže, zájmové kroužky jsou vedeny při místních základních školách. Některé základní školy vyvíjejí činnost při mimoškolních aktivitách. Tuto činnost by bylo dobré dále rozvíjet a zapojit do ní i další možné subjekty. Většina základních škol udržuje partnerství se školami v zahraničí. Pozitivním jevem pro zvýšení úrovně výuky a dostupnosti informací nejen pro školy je existence školních knihoven a zejména dostupnost internetu ve školách.

V ORP Nepomuk působí celá sportovní oddílů, které pořádají různé sportovní a společenské akce. Kulturní akce jsou pořádány ve spolupráci se školami, obecními úřady, kulturními institucemi a dalšími subjekty. Pro zvýšení atraktivity celého území a pro zpestření společenského života je důležité rozšířit nabídku společenských akcí s jejich účinnou prezentací.

Demografický vývoj a projekce pro věkovou kategorii odpovídající základnímu vzdělávání

V relativně nejlepší pozici se v následujícím období bude z regionálního školství nacházet segment základních škol. Je zřejmé, že po letech stagnace začnou do povinné školní docházky vstupovat silnější ročníky. Počet žáků v jednotlivých letech bude zvolna stoupat, až se kolem roku 2015 zvětší zhruba o čtvrtinu. Od této chvíle již počty žáků budou opět mírně klesat.

Na vstupu do druhého stupně bude tato populační vlna vrcholit těsně po roku 2020.

Tabulka 60: Přehled ZUŠ v ORP Nepomuk a jejich zastoupení ve skupinách obcí dle počtu obyvatel

ZUŠ / poř.č.	Zkrácený název právnické osoby (ředitelství)	Skupina obcí dle počtu obyvatel
1	Základní umělecká škola	2 000 až 4 999

V Plzeňském kraji působilo na začátku školního roku 2012/2013 celkem 23 základních uměleckých škol, jejichž zřizovatelem je obec. Svoji činnost ve školním roce 2012/2013 vykonávaly školy na 65 pracovištích.

Předškolní vzdělávání

V Plzeňském kraji na začátku roku 2013 bylo téměř 260 mateřských škol (MŠ), které měly dalších 65 odloučených pracovišť. Více než 90 MŠ funguje společně se základní školou.

Naprostou většinu MŠ zřizují obce, 5 jich zřizuje Plzeňský kraj, 5 jich je soukromých a 1 církevní. Počet dětí umístěných v MŠ v kraji ve školním roce 2012/2013 byl 19 tisíc.

Počet dětí ve věku 3-5 let bude kulminovat v letech 2013-2015. Pak bude následovat dlouhodobější pokles počtu dětí v této věkové skupině. Otázkou tedy zůstává, jak optimálně řešit současný nepříznivý stav. To se bude zřejmě lišit podle konkrétních místních podmínek.

Tabulka 61: Přehled kapacit MŠ v ORP Nepomuk a jejich zastoupení ve skupinách obcí dle počtu obyvatel

MŠ / poř.č.	Zkrácený název právnické osoby (ředitelství)	Kapacita	Skupina obcí dle počtu obyvatel
1	Mateřská škola Nepomuk	150	2 000 až 4 999
2	MŠ Kasejovice	50	1 000 až 1 999
3	MŠ Nekvasovy	25	do 199
4	MŠ Vrčeň	60	200 až 499
5	Mateřská škola Neurazy	30	500 až 999
6	Základní škola a mateřská škola	24	500 až 999
7	Mateřská škola	25	500 až 999
8	MŠ Čížkov	24	500 až 999

Všechny mateřské školy v území SO ORP Nepomuk jsou zřizovány obcemi. Všechny mateřské školy jsou plně funkční a neuvažuje se o zrušení žádné z nich.

Všechny mateřské školy pracují od 1. 9. 2007 podle Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), zpracovávají svůj vlastní školní vzdělávací program (ŠVP), který musí být v souladu s RVP PV a zároveň připravují také třídní vzdělávací program, který se průběžně mění podle potřeb dané třídy a podle úrovně dětí ve svém rozvoji a učení. Největší překážkou pro dostatečné naplňování požadavků RVP PV je momentálně vysoká naplněnost tříd, která omezuje možnost individuálního přístupu k dětem a jejich vzdělávání.

Mateřské školy jsou svým vzhledem, vybavením a funkčností orientovány na podporu rozvoje a vzdělávání každého dítěte. Riziko ve vybavenosti častěji vykazují malé mateřské školy. Zvyšování kvality vzdělávání v MŠ vyžaduje také zvýšení odborných dovedností pedagogů.

Kromě standardního předškolního vzdělávání nabízejí řadu zájmových kroužků. Velmi rozvinuté je partnerství mateřských škol především s rodiči, jinými organizacemi v obcích a se zřizovateli.

Díky současné populační explozi převažuje na většině území ČR nedostatečné kapacity MŠ, kdy poptávka výrazně převyšuje nabídku. V ORP Nepomuk se tato situace projevila v plném obsazení kapacit MŠ, počet odmítnutých dětí je však zcela minimální a není nutné přijímat opatření k navýšení jejich kapacit, zejména s ohledem na předpokládaný pokles růstu počtu nově narozených dětí.

Kapacita mateřských škol v obcích SO ORP Nepomuk naplněna a většina zařízení musí odmítat zájemce z jiných obcí. Z těchto obcí přijímají pouze děti, které jsou rok před zahájením školní

docházky. V současné době se nepředpokládá další zvyšování kapacity mateřských škol v regionu, neboť většina z nich je na hraně svých technických i hygienických limitů. Výstavba dalšího předškolního zařízení se v SO ORP Nepomuk neplánuje, neboť je zde předpoklad, že v delší perspektivě bude dětí spíše ubývat.

Demografický vývoj a projekce pro věkovou kategorii odpovídající předškolnímu vzdělávání

V současné době je citelný trend růstu počtu v předškolním vzdělávání. Předpokládáme však, že počty dětí v ročnících tříletých potenciálně nastupujících do předškolního vzdělávání budou přibývat již jenom dva roky. V dalších letech počty dětí budou opět mírně klesat a těsně po roce 2020 se dostanou na dnešní hodnoty, a co víc, budou stále klesat. Je proto zřejmé, že stávající tlak na dramatické zvyšování počtu míst v mateřských školách není příliš na místě a případný nedostatek v počtu míst v předškolním vzdělávání je nutné řešit i z tohoto pohledu.

Ostatní volnočasová zařízení

Centrum volnočasových aktivit FÉNIX

V Nepomuku začalo nově realizovat svoji činnost Občanské sdružení MONTEVERDE, jež podepsalo smlouvu s městem Nepomuk o provozování Centra volnočasových aktivit FÉNIX na bázi veřejně prospěšného projektu s celkově neziskovým charakterem, s min. 5ti-letou udržitelností a s nabídkou kurzů pro všechny věkové kategorie.

Mateřské centrum Beruška Nepomuk

Mateřské centrum je nezisková organizace založená v r.2006. Veškerá činnost maminek je **dobrovolná a neplacená**. Hlavní idea Mateřského centra Beruška, sídlící v Nepomuku, je „Matky matkám“. Prvotní zapojení vašich dětí do kolektivu - Základy režimu dětí, které následně upotřebí v mateřské školce, Vykolejení ze stereotypu pro maminky na mateřské dovolené, Možnost seberealizace a objevení dovedností u sebe samé. Centrum nabízí - pravidelný program pro děti, jednorázové akce pro děti i dospělé, možnost využití prostor centra pro své dítě například při oslavě narozenin.

Financování

Provozní výdaje jednotlivých vzdělávacích zařízení SO ORP Nepomuk rostou. Důvodem je nejen zvyšování počtu žáků a personálu, ale hlavně ceny energií, které každoročně rostou. Způsob financování provoz (či investic) vzdělávacího zařízení je jedním z možných témat meziobecní spolupráce.

Většina budov i zařízení vzdělávacích zařízení a škol v území SO ORP Nepomuk postupně prochází rekonstrukcemi a modernizací. Nezastupitelnou úlohu v tomto procesu mají vedle zřizovatelů škol i místní akční skupiny (MAS sv. Jana z Nepomuku a MAS Prácheňsko), které díky programům typu LEADER umožňují obcím i školám čerpat prostředky EU, které jsou jinak (zejména pro menší obce) administrativně velmi náročné a tudíž těžko získatelné. I v příštím plánovacím období se obce i jednotlivé školy zaměří na další zkvalitnění výukových prostor, vybavení i budov. I přes to lze říci, že technický stav vybavení i budov je v současné době na dobré úrovni.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP Nepomuk s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství a předškolního vzdělávání.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi vybraných zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolní vzdělávání.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Jejich odborné názory budou klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství a předškolního vzdělávání.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

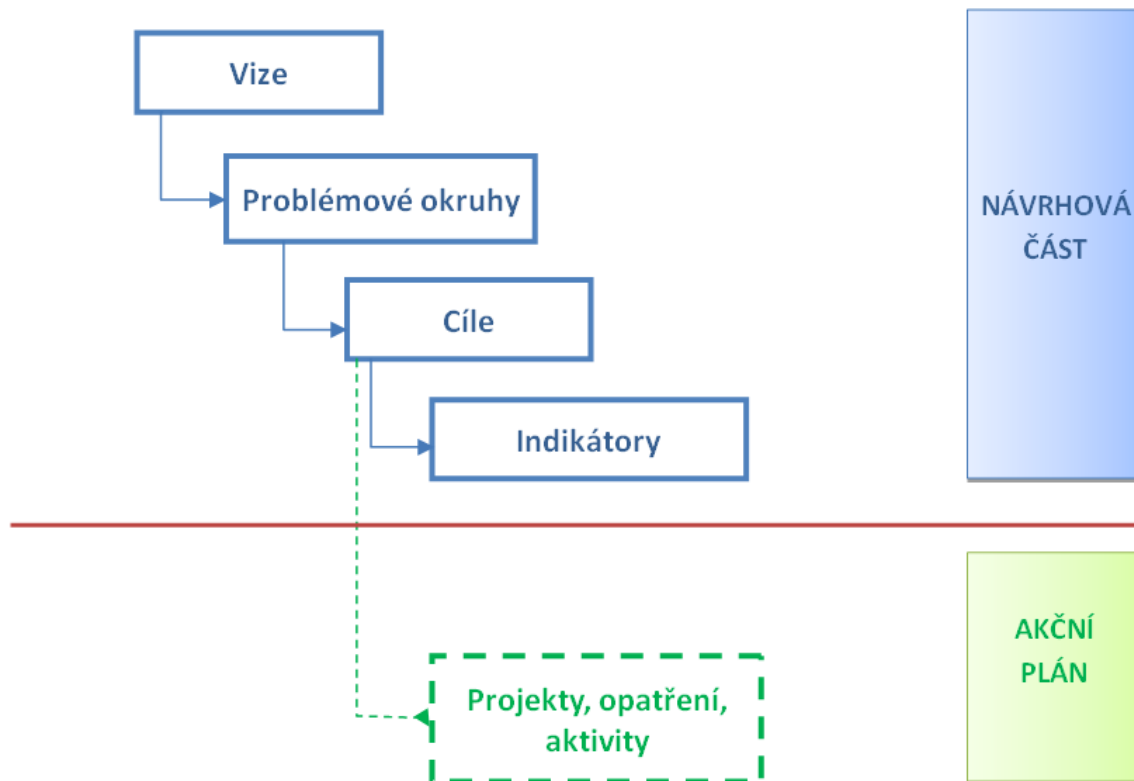
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl

ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Školství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce Zdejší školská zařízení vyznačující se kvalitní výukou jsou zároveň středisky volného času pro široké skupiny obyvatel		
Školství	Problémová oblast 1 Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času	Problémová oblast 2 Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání
	cíl 1.1 Organizace/realizace společných akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí z MŠ a ZŠ v obcích	cíl 2.1 Společné organizování setkání ředitelů a managerů všech škol v regionu k aktuálním otázkám školské problematiky formou workshopů a metodických dnů
	cíl 1.2 Vytvořit společný informačně-koordinační portál o nabídce oborů a kroužků v ZUŠ, DDM, zájmových spolcích a dalších volnočasových zařízeních, akcích plánovaných ZŠ	cíl 2.2 Využití dotací na zlepšení, zachování či udržení kvalitní výuky
	cíl 1.3 Vybudování či rekonstrukce a modernizace volnočasových areálů pro děti a mládež v obcích ORP Nepomuk	

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize „ORP Nepomuk“ do roku 2024:

„Nepomucko je díky zatraktivnění mnoha turistických cílů vyhledáváno návštěvníky nejen pro tradici svatého Jana z Nepomuku nebo spojitost se zámkem Zelená Hora, ale zejména pro svoji přátelskou atmosféru se širokým spektrem zážitkových aktivit a kvalitní životní prostředí na pomezí Brd a Šumavy.

Zdejší školská zařízení vyznačující se kvalitní výukou a jsou zároveň středisky volného času pro široké skupiny obyvatel.

Zapojené obce v ORP Nepomuk jednotně zajišťují efektivní odpadové hospodářství.

Pomocí komunitního plánování sociální péče se daří využívat místní lidský potenciál pro rozvoj společenského postavení seniorů, mladých lidí i sociálně slabých.“

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

Níže uvedené Problémové okruhy vycházejí z předchozích provedených analýz a jsou v souladu s výše formulovanou Vizí. Základním podkladem pro jejich vymezení byla SWOT analýza. V rámci každého níže uvedeného problémového okruhu jsou popsány příčiny problému a jejich vzájemné vazby. Tyto okolnosti byly konfrontovány metodou projednání ve fokusní skupině.

PO 1. “Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času“

Věcné argumenty (z analytické části byla použita klíčová data jako argument pro volbu problémového okruhu).

Základním předpokladem stabilizace obyvatel je stabilizace sítě škol, vytváření moderního způsobu vzdělávání a rozvoj vzdělávání podle potřeb trhu práce. Významné je i propojení škol s ostatním životem obcí.

*Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli. Dalším pozitivním dopadem je rozvoj občanské společnosti a principů vytváření **dlouhodobého partnerství školy s rodiči a organizacemi**, které v místě působí.*

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Zdroj: METODIKA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE V OBLASTI PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY A ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ, SMO, 2013

V daném regionu se nachází celkem 26 obcí, z toho je 10 obcí do 199 obyvatel a pouze v jedné z nich je mateřská škola. Další 10 obcí má počet obyvatel v rozmezí 200 až 499, také je pouze v jedné z nich mateřská škola. Celkem je v území 8 mateřských škol, 3 základní školy úplné a 2 základní školy neúplné. Dále se v daném území nachází 1 základní umělecká škola, která ale působí i v dalších dvou obcích. V dané lokalitě sice chybí středisko volného času pro děti a mládež, na druhou stranu zde aktivně působí celá řada organizací zaměřujících se na organizaci volného času dětí a dospělým v ORP Nepomuk. Do spádovosti území ORP Nepomuk zasahuje rovněž Dům dětí a mládeže v Blovicích jež organizačně zajišťuje velké množství kroužků a kurzů (tříměsíční) pro děti a mládež, ale také aktivity pro dospělé. Pod DDM Blovice je realizována rovněž nabídka Mateřského centra BAMBULE, které pod svoji hlavičkou zaštiťuje aktivity týkající se dětí předškolního věku, maminek s dětmi, maminek na rodičovské dovolené a maminek, které očekávají narození miminka.

Vlastní základní a mateřské školy vyvíjejí velké množství aktivity v organizování mimoškolních aktivit pro děti i dospělé v rámci svých personálních a technických kapacit. Pro děti jde zejména o umělecké, tvořivé, jazykové i sportovní kroužky cílené na podchycení a rozvoj individuálních zájmů a schopností dětí a žáků jsou velmi důležité pro jejich budoucí profesní uplatnění. Pro rozvoj zájmu a schopností

žáku v širší míře má význam zájmové vzdělávání. Pro žáky MŠ a ZŠ je systém poměrně funkční, ale je žádoucí ho minimálně stabilizovat.

V ORP Nepomuk působí celá sportovní oddílů, které pořádají různé sportovní a společenské akce. Kulturní akce jsou pořádány ve spolupráci se školami, obecními úřady, kulturními institucemi a dalšími subjekty. Pro zvýšení atraktivity celého území a pro zpestření společenského života je důležité rozšířit nabídku společenských akcí s jejich účinnou prezentací.

Z těch významnějších působících zejména ve větších centrech ORP Nepomuk jsou to např. v Nepomuku:

- **Pionýrská skupina Nepomuk, PIONÝR, z.s** – dobrovolné a otevřené sdružení, jež své akce nabízí i neorganizovaným dětem a mládeži, zabývá se osvětovou, výchovnou, vzdělávací a charitativní činností. Svoji činnost vyvíjí zejména v pionýrském domě v Husově ulici, kde jsou čtyři klubovny, kuchyňka, ložnice, koupelna, dvůr s prostorem pro hry. Táborovou základnu má v Přebudově, kde se nachází čtrnáct chatek, třicet stanů s podsadami, vybavená kuchyně, jídelna, letní klubovna, rybník na koupání, hřiště, louky a samozřejmě les vše je využíváno při letních táborech, ale i pro celoroční víkendovou činnost. Pionýrská skupina zde organizuje dva táborové běhy a jeden pro nejmenší děti a rodiče. Táborů se zúčastní kolem 300 dětí a dospělých. Základna je pronajímána i dalším pionýrským skupinám. Tábory jsou vyvrcholením pionýrského roku, ale běžná činnost je směřována do celoroční práce s dětmi a to jak v oddílech tak i skupinových akcích, které jsou otevřeny i pro ostatní děti z Nepomuka.
- **Centrum volnočasových aktivit FÉNIX**, provozováno Občanským sdružením MONTEVERDE, jež podepsalo smlouvu s městem Nepomuk o provozování Centra volnočasových aktivit FÉNIX na bázi veřejně prospěšného projektu s celkově neziskovým charakterem, s min. 5ti-letou udržitelností a s nabídkou kurzů pro všechny věkové kategorie. Součástí činnosti je např. bezplatná služba Dětská herna pro každý všední den. V nabídce je rovněž hlídání menších dětí, což je však zpoplatněná služba i pro děti, jež nechodí ve FÉNIXU do žádného kroužku.
- **Mateřské centrum Beruška Nepomuk**, nezisková organizace založená v r.2006. Veškerá činnost maminek je dobrovolná a neplacená. Hlavní idea Mateřského centra Beruška, sídlící v Nepomuku, je „Matky matkám“. Prvotní zapojení vašich dětí do kolektivu - Základy režimu dětí, které následně upotřebí v mateřské školce, Vykolejení ze stereotypu pro maminky na mateřské dovolené, Možnost seberealizace a objevení dovedností u sebe samé. Centrum nabízí - pravidelný program pro děti, jednorázové akce pro děti i dospělé, možnost využití prostor centra pro své dítě například při oslavě narozenin.
- Co se týká mimoškolních aktivit nelze opominout také nabídku **Základní umělecké školy v Nepomuku**. Výuka probíhá v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Kapacita školy je 350 žáků. Počty žáků se pohybují okolo 320 – 330. Z toho průměrně: hudební obor (hra na akordeon, flétnu, zobcovou flétnu, klavír, kytaru, housle, trubku, pozoun a el. klávesové nástroje) – 200, literárně-dramatický obor 50, výtvarný obor 70. a ve výtvarném oboru. V současnosti výuka probíhá v samostatných učebnách v areálu ZŠ Nepomuk a ve třídách ZŠ Kasejovice a Žinkovy.

V Kasejovicích:

- Kulturně společenské a vzdělávací centrum města Kasejovice, jež vzniklo roku 2009 kompletní rekonstrukcí budovy bývalé Základní školy na kasejovickém náměstí. V přízemí je umístěna Obecní knihovna Kasejovice a zájmové kluby občanů (Klub otevřených dveří pro děti a mládež, Klub seniorů BABÍ LÉTO, Mateřské centrum Sedmikráska). V prvním patře je k dispozici reprezentativní společenský sál.
- **Komunitní škola Kasejovice, o.s.**, jež byla zaregistrována dne 7. 2. 2012 Ministerstvem vnitra ČR. KŠ Kasejovice. Výsledkem této činnosti by mělo být rozšíření nabídky volnočasových aktivit obyvatel Kasejovic a okolí. Zvýšení úrovně znalostí a dovedností občanů komunity, které povede mimo jiné k lepšímu uplatnění na trhu práce. Posílení účasti veřejnosti na veřejném životě v obci. Vznik školy byl podpořen v rámci projektu „Vytvoření sítě venkovských komunitních škol v Pošumaví – místních partnerství zaměřených na prosazování rovných příležitostí žen a mužů“. KŠ Kasejovice nabízí: výuku německého a anglického jazyka pro začátečníky, základy práce s počítačem pro začátečníky, provozuje kroužek fotografické dílny, podporuje spolupráci a partnerství mezi samosprávou, školou, spolky, sdruženími a firmami, pořádá společenské a vzdělávací akce.

Příčiny problému (níže jsou popsány příčiny daného problému a další okolnosti, které s definovaným problémem souvisejí a dále vztahy daného problému k dalším problémovým okruhům a jejich vzájemná provázanost či podmíněnost).

Realizační tým spolu s fokusní skupinou identifikoval, že existují čtyři základní příčiny problémového okruhu „Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času“, a sice:

- V případě, že nebudeme cíleně podporovat spolupráci s ostatními spolky a institucemi nabízet vzdělávací, společenské, sportovní a jiné aktivity, a to nejlépe s využitím partnerství mezi samosprávou, školou, spolky, sdruženími a firmami (členy komunity) bude docházet k bezúčelnému využití volného času zhoršení úrovně znalostí a dovedností občanů komunity, které povede mimo jiné k horšímu uplatnění na trhu práce, růstu kriminality, vandalismu a užívání návykových látek.
- Zánik lokálních tradic, jež v sobě zahrnují výhody oproti anonymnímu životu ve větších městech.
- Neúčinná prezentace nabídky volnočasových aktivit napříč partnery na meziobecní úrovni.
- Nedostatečné využití dotací na podporu kulturních a vzdělávacích aktivit - rekonstrukce, budování a vybavení vzdělávacích a volnočasových zařízení (školky, školy, domy dětí a mládeže, klubovny, hřiště, sportoviště,...) především v souvislosti s inovativními formami vzdělávání a trávení volného času (IT vybavení, učebny, vzdělávací programy), rozšíření výuky o nové sporty – plavání, zimní sporty – kluziště.
- Další snižování počtu obyvatel v obcích, oslabení stabilizace obyvatelstva.

Důsledky neřešení problému (níže je popsána situace, co by nastalo v případě, že bychom se na řešení daného problému nezaměřili).

- Snižovaná uplatnitelnost na trhu práce.
- Účelné využití volného času pro děti a mládež je jednou z nejlepších preventivních metod v boji proti prevenci kriminality a užívání návykových látek.

- Bude oslabována účast veřejnosti na veřejném životě v obci a bude ohrožen růstový potenciál obce. Vytváření dlouhodobého a principů partnerství školy s rodiči a organizacemi, které v místě působí je dalším pozitivním dopadem pro rozvoj občanské společnosti. Propojení škol s ostatním životem v obcích je v tomto ohledu velmi významným argumentem.
- Může dojít k oslabení stabilizace obyvatel v důsledku oslabení stabilizace sítě škol, stagnace potenciálu pro uplatňování moderního způsobu vzdělávání a rozvoje vzdělávání podle potřeb trhu práce.
- V důsledku nemožnosti účasti na neformálních volnočasových aktivitách může docházet k oslabování vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi.
- V důsledku neúčinné prezentace nabídky volnočasových aktivit a nefungující meziobecní spolupráce mohou vznikat duplicitní aktivity vyvolávající zbytečné vícenáklady oproti koordinovaným aktivitám (pořádání a časové sladění společenských, kulturních a sportovních akcí, podpora spolupráce s místními školami, zajištění kulturního a společenského zázemí). Díky fungující meziobecní spolupráci je možné realizovat úspory (např. společná doprava na akce, společný personál, apod.) nebo dokonce dosáhnout rozšíření nabídky volnočasových aktivit (příklady dobré praxe, sdílené prostory či personální zabezpečení).
- Nebude dostatečně účelně využitý prostor připravovaných Operačních programů Výzkum, vývoj a vzdělávání a IROP, jejichž cílem je zvyšování kvality celého vzdělávacího systému a vytváření kvalitních lidských zdrojů a nových znalostí.
- Nebude dostatečně účelně využit potenciál počítačového vybavení a internetového připojení, kterým školy ve většině případů disponují.

PO 2. "Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání"

Věcné argumenty (z analytické části byla použita klíčová data jako argument pro volbu problémového okruhu).

Na mateřských a zejména pak základních školách je kladen stále větší důraz na zvýšení kvality výuky s cílem zlepšit kompetence žáku. Tyto změny jsou založené na aplikaci moderních výukových metod a vyžadují také moderní nové vybavení pro výuku.

Pro Plzeňský kraj je také významným problémem snižování podílu žáků studujících německý jazyk, neboť ekonomické i další vztahy má kraj se sousední SRN velmi silné. Úspěšná realizace těchto změn ve výuce na ZŠ vyžaduje také připravené a motivované pedagogy a odpovídající zázemí škol.

Částečně snížit počet nekvalifikovaných pedagogů v mateřských školách zřizovaných obcemi.

Při hodnocení úrovně našeho vzdělání v celosvětovém měřítku vychází ČR mezi těmi horšími, na což má vliv jakási **nejednotnost vzdělávání**. Každá škola (dnes už i MŠ a ZUŠ) si vytváří svoje ŠVP, které se liší zaměřením a dále např. výukou různých předmětů, různých cizích jazyků, ale i různou úrovní výuky hlavních předmětů, a tak např. při stěhování vznikají problémy, při přechodu na střední školy odcházejí děti s různou úrovní znalostí a rovněž tak i ze středních škol. Nejde jen o úroveň přijímání žáků na střední školy (boj o dítě bez zájmu, zda to dítě na školu „má“ – souvisí s financováním na žáka) a o maturitách. Toto však samozřejmě nelze paušalizovat, protože většinou ve školách nalezneme zapálené učitele a děti a fungující dětské samosprávy a někde i výborné pedagogické

kolektivy. Toto snad ještě lépe funguje právě na malých venkovských školách. Někdy jde tento problém spíš na úkor nepovedené legislativy.

S kvalitou vzdělávání úzce souvisí také zanedbaná školní infrastruktura či zastaralé vybavení. Situaci lze řešit i v rámci jiných větších investičních akcí jako je zateplování škol a školských zařízení či rekonstrukce technické infrastruktury. Investičně velmi náročné je rovněž zajistit finanční prostředky na bezbariérovost jednotlivých mateřských i základních škol.

Řada škol řeší problémy v nalezení prostředků na rekonstrukci nezbytné technické infrastruktury (vytápění, elektroinstalace, kanalizace, vodovody, zateplení, rekonstrukce jídelen, umývár a sociálních zařízení), vybudování či rekonstrukce sportovní vybavenosti (rozšíření tělocvičen, venkovní sportoviště) či vybudování nebo rekonstrukce zahrad (nové herní prvky, terénní úpravy, 3D zahrady). Nezřídka se objevuje zájem o dovybavení škol a to jak na úrovni základních tak i mateřských škol o dovybavení moderními informačními technologiemi (počítačové učebny a interaktivní tabule) a to jak tam, kde se tyto technologie dosud nevyužívají tak i tam, kde plánují jejich širší využití. V neposlední řadě řeší školy záměry spojené s obnovou běžného interiérového vybavení prostor škol (nábytek, lavice, apod.), ale také záměry s modernizací či vybudování odborných učeben (např. fyzika, přírodověda, chemie).

Jedna ze základních příčin nedostatečných služeb škol spojená se špatnou dostupností škol, zejména těch menších se podařila vyřešit organizací společného svazu do škol za přispění rodičů a dotčených obcí (soukromý autodopravce či vlastní minibus pořízený za tímto účelem obcí).

Příčiny problému (níže jsou popsány příčiny daného problému a další okolnosti, které s definovaným problémem souvisejí a dále vztahy daného problému k dalším problémovým okruhům a jejich vzájemná provázanost či podmíněnost).

Realizační tým spolu s fokusní skupinou identifikoval, že existují 5 základních příčin problémového okruhu „Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání“, a sice:

- Nezajištění dostatečných materiálních podmínek pro kvalitní výuku - a to jak podmínek na úrovni jednotlivých škol, tak i podmínek na úrovni celého systému. Nedostatek financí obecně. Ty jsou důsledkem nedostatečného financování, ale i nekvalitního vedení škol a nízké kvalifikovanosti zástupců zřizovatelů.
- Nedostatečné využití dotací na podporu zvyšování kvality celého vzdělávacího systému a vytváření kvalitních lidských zdrojů a nových znalostí rovněž v souvislosti s inovativními formami vzdělávání (IT vybavení, učebny, vzdělávací programy), rozšíření výuky o nové sporty – plavání, zimní sporty – kluziště. Důležitým předpokladem úspěšného čerpání dotací je však včasná příprava efektivních projektů.
- Nárůst počtu úkolů, které přímo nesouvisí s výukou a pedagogickou prací – nárůst „zbytečné administrativy“ spojené s vyplňováním různých dotazníků a tabulek - někdy stejné údaje v jiné struktuře a v různých termínech (MŠMT, ÚIV a kraj).
- Samostatný okruh tvoří problémy spojené s dozděláním pedagogického personálu - chybí motivace, čas, peníze, obtížná je orientace v nabídce a velice různá je kvalita poskytovaného vzdělávání. Značná vyčerpání ve škole, nízká hmotná odezva za absolvování dalšího vzdělávání a nezainteresovanost pedagoga na svém vzdělávání. Neexistence propracovaného systému dozděláním pedagogických pracovníků, nedostatek financí na další vzdělávání (např. na zajištění suplování, zejm. na malých školách apod.).
- Pozornost učitele od vlastní výuky odvádí několik málo nevychovaných žáků bez limitů a základů chování z domova, kteří mají za zády obdobně společensky vybavené rodiče a jejich

kapitál. Řešení konfliktů mezi žáky, šikana, nezájem žáků o výuku, vypisování individuálních programů. Řešení problémů, které přísluší rodičům, policii, sociálce, psychologům a psychiatrům a jiným odborníkům.

Důsledky neřešení problému (*níže je popsána situace, co by nastalo v případě, že bychom se na řešení daného problému nezaměřili*).

- Snížená uplatnitelnost na trhu práce.
- Důsledkem nedostatečného financování, ale i nekvalitního vedení škol a nízké kvalifikovanosti zástupců zřizovatelů může docházet ke stagnaci v rozvoji škol.
- Nebude dostatečně účelně využitý prostor připravovaných Operačních programů Výzkum, vývoj a vzdělávání a IROP, jejichž cílem je zvyšování kvality celého vzdělávacího systému a vytváření kvalitních lidských zdrojů a nových znalostí.
- Významně snížená kvalita vzdělání žáků v porovnání v národním, ale zejména také mezinárodním srovnání znalostí studentů.
- Ztráta motivace pedagogického personálu k dalšímu sebevzdělávání, oslabování systému metodického vzdělávání učitelů, odvrácení pozornosti od kultivace a důrazu na obsah a formu předávání informací.
- Zhoršení mezilidských vztahů, snížení ochoty ke vzájemné pomoci, nárůst arogance, nesnášenlivosti, xenofobie, netolerance. Zaznamenáváme projevy zejména těch horších stránek individualismu, tj. nesnášenlivost a arogance už od školních lavic a bohužel i v předškolních zařízeních (kořeny jsou možná už ve výchově v rodině).

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času
Cíl 1.1	Název cíle: Organizace/realizace společných akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí z MŠ a ZŠ v obcích
Popis cíle	Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území). Cíl byl zvolen na základě níže uvedených nedostatků identifikovaných v analytické části: <ul style="list-style-type: none"> – další prostor pro posilování a rozvoj meziobecní spolupráce a ekonomická a úsporná opatření, – možnosti zvýšení motivace k co možná nejširšímu využití vytvořeného systému, – více zdůraznit přínosy plynoucí z koordinace aktivit v rámci této podoby meziobecní spolupráce – zájem a nadšení dětí při pohybu, umělecké tvorbě, jejich soutěživost, ale také platforma pro neformální setkávání škol a stmelování dětského kolektivu, – nabídnout dětem možnost aktivní prezentace svých schopností – sportovní soutěžení, prezentace uměleckých dovedností dětí a mládeže, – podpora sportovních a uměleckých aktivit dětí a mládeže v ORP, – formou hry vést děti k získání zdravých návyků a vstřícného vztahu ke sportu a umění – rozvoj programů preventivní péče – k využití volného času a k odstranění problémů, které jsou způsobeny neefektivním využíváním volného času, snížení hrozby patologických jevů, omezení dětské kriminality
Hlavní opatření	<p>A.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nastavení provozní podmínky v souladu s relevantní legislativou ČR – organizační zabezpečení průběhu akcí. <p>B.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajistit finanční krytí dílčích aktivit (projektů) z příspěvků zapojených obcí – využít možností podpory z externích zdrojů (dotace, sponzoring) <p>C.</p> <ul style="list-style-type: none"> – v rámci rovině nastavit parametry spolupráce a zajistit koordinaci akcí s řediteli MŠ a ZŠ, – poskytnutí vhodných prostor, zázemí a sportovních prvků pro konání akce ze stran zúčastněných obcí, – organizace min. 2 společných jednodenních akcí ročně na různých místech ORP ve sportovních a uměleckých disciplínách dětí z MŠ a ZŠ - exkurze, výlety, poznávací pobytové zájezdy – sportovní dny (olympiády), talentové soutěže, dětské dny, poutě, hody, slavnosti a další obdobné akce
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol zapojených do společné organizace akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí MŠ a ZŠ v obcích
Správce cíle	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času
Cíl 1.2	Název cíle: Vytvořit společný informačně-koordinační portál o nabídce oborů a kroužků v ZUŠ, DDM, zájmových spolcích a dalších volnočasových zařízeních, akcích plánovaných ZŠ
Popis cíle	Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území). Cíl byl zvolen na základě níže uvedených nedostatků identifikovaných v analytické části: <ul style="list-style-type: none"> – další prostor pro posilování a rozvoj meziobecní spolupráce a ekonomická a úsporná opatření, – nedostatečná formy zajištění koordinace a propagace akcí organizovaných a připravovaných v regionu, – nevyužitý prostor pro vytvoření webového rozhraní umožňující jednoduchou komunikaci v rámci škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků, – nedostatečné zajištění účinné prezentace připravovaných akcí a výstupů z těchto akcí.
Hlavní opatření	A. x B. <ul style="list-style-type: none"> – zajistit finanční krytí vytvoření webového rozhraní společného informačního portálu z rozpočtů zapojených subjektů vč. příp. dotací C. <ul style="list-style-type: none"> – návrh funkcionalit, způsobu zveřejňování dat a registrace jednotlivých účastníků systému v co možná nejjednodušší a uživatelsky přívětivé podobě, – výběr dodavatele informačního portálu, – zajistit správce celého systému, – vytvoření otevřeného webového rozhraní na bázi redakčního systému umožňující jednoduchou komunikaci v rámci škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků včetně prezentace volnočasových aktivit v rámci jednotlivých akcí bude umožněno – průzkum zájmu a přihlašování na jednotlivé akce, prezentace výsledků (fotogalerie, dokumenty), – zveřejňování plánu jednotlivých akcí, – otevřené diskusní fórum.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků zapojených do koordinace mimoškolních aktivit
Správce cíle	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času
Cíl 1.3	Název cíle: Vybudování či rekonstrukce a modernizace volnočasových areálů pro děti a mládež v obcích ORP Nepomuk.
Popis cíle	Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území). Cíl byl zvolen na základě níže uvedených nedostatků identifikovaných v analytické části: <ul style="list-style-type: none"> – další prostor pro posilování a rozvoj meziobecní spolupráce – prostor pro zlepšení občanské vybavenosti a rozšíření nabídky trávení volného času všech obyvatel a návštěvníků obcí Nepomucka – možnost zkvalitnění životního prostředí obcí, zkvalitnění nabídky pro trávení volného času, spokojenost uživatelů těchto zařízení, – možnost zatraktivnění výuky základních a mateřských škol, – potřeba rozvoje programů preventivní péče – k využití volného času a k odstranění problémů, které jsou způsobeny neefektivním využíváním volného času, snížení hrozby patologických jevů, omezení dětské kriminality – potřeba zvýšení nabídky volnočasových aktivit pro předškolní děti a rodiny – potřeba pokračování na vytvoření podmínek pro uskutečňování zájmů a zábavy, pro relaxaci, regeneraci a výchovu mladé generace 0- 19 let, – volnočasové areály mohou sloužit také jako místa společných aktivit dětí a mládeže, ale také jako odpočinková místa dospělých
Hlavní opatření	<p>A.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajistit legislativní podmínky pro realizaci dílčích partnerských projektů – územní rozhodnutí, stavební povolení, ohlášení stavby <p>B.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajistit finanční krytí projektu, v případě využití dotačních zdrojů zajištění spolufinancování vlastních zdrojů – monitorování využitelnosti dotačních titulů krajských, celostátních, evropských i ekonomický silných regionálních a nadregionálních partnerů k získávání prostředků pro zkvalitnění sportovního, společenského a kulturního života v obcích <p>C.</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytvoření realizačního týmu projektu – koordinace realizační fáze projektu (výběrová řízení, dohled nad jednotlivými dodávkami, vedení účetnictví projektu) – zajištění dotačního managementu projektu – zajištění provozu a udržitelnosti výstupů projektu včetně dozoru nad provozováním těchto volnočasových areálů a atrakcí v místech konání jejich realizace vytipování vhodných lokalit pro realizaci projektu – koordinace aktivit pro předprojektovou přípravu – zpracování technických dokumentací, poptávkové řízení, příprava rozpočtu – kvalifikované zpracování žádosti o podporu projektu – v rámci plánovaných aktivit cíle problémového okruhu budou upraveny a vybudovány volnočasové areály, pořízeno sportovní vybavení (basketbalové koše, stoly pro stolní tenis, kotevní tyče pro míčové hry), vybavení pro malé děti s atesty materiálů dle právních norem (pískoviště, prolézačky provazové a dřevěné, měkké dopadové plochy) a další vybavení (lavičky, odpadkové koše, stání pro kola, chodníky, oplocení apod.). V areálech bude osázena nová zeleň –

	<p>keře, stromy, travnaté plochy.</p> <ul style="list-style-type: none"> – pořízení vlastních herních prvků (skákací hrad, trampolíny, dětské mobilní dopravní hřiště) využitelných všemi členskými obcemi ORP dle potřeby v rámci veřejně pořádaných akcí s důrazem na kvalitu pořizovaného vybavení
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet nových či modernizovaných volnočasových areálů
Správce cíle	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

Problémový okruh 2	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání
Cíl 2.1	Název cíle: Společné organizování setkání ředitelů a managerů všech škol v regionu k aktuálním otázkám školské problematiky formou workshopů a metodických dnů
Popis cíle	Cíl byl zvolen na základě níže uvedených nedostatků identifikovaných v analytické části: <ul style="list-style-type: none"> – prostor pro vybudování sítě mezi základními školami v ORP a dalšími spolupracujícími subjekty a předávání praxe v oblasti strategického řízení ve vzdělávání – nutná podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a předčasným odchodem ze systému vzdělávání a s tím související vzdělávání pedagogických pracovníků tak, aby byli schopni v čas identifikovat a efektivněji pracovat s ohroženými žáky, – potřebnost vytvoření sítě mezi základními školami a dalšími spolupracujícími subjekty v ORP a výměna zkušeností a dobré praxe v oblasti strategického řízení ve vzdělávání mezi těmito subjekty, – umožnění snazší orientace v administrativní činnosti škol.
Hlavní opatření	<p>A.</p> <ul style="list-style-type: none"> – motivovat zástupce škol k zapojení do projektu, – výběrové řízení na zajištění vzdělávání pro pedagogické pracovníky <p>B.</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajistit finanční krytí projektu, <p>C.</p> <ul style="list-style-type: none"> – koordinace setkání a programu s řediteli MŠ a ZŠ , – poskytnutí vhodných prostor a zázemí pro setkávání zástupců škol. – organizace min. 2-3 krát ročně setkání ředitelů všech škol v regionu, na kterém se řeší aktuální otázky školské problematiky, řízení škol, pracovní právní problematiky, správní řízení atd. – organizace min. 1-2 krát ročně pro ředitele a managery škol regionu formou workshopů metodické dny reagující především na aktuální změny legislativy, která se dotýká nejen školské problematiky, ale i pracovní právních vztahů, správního řízení, hospodaření, financování a řízení škol
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností
Správce cíle	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

Problémový okruh 2	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání
Cíl 2.2	Název cíle: Využití dotací na zlepšení, zachování či udržení kvalitní výuky
Popis cíle	Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území). Cíl byl zvolen na základě níže uvedených nedostatků identifikovaných v analytické části: <ul style="list-style-type: none"> – kroky k získání finančních prostředků na zlepšení, zachování či udržení kvalitní výuky, získání financí na služby, které by si každá škola zvláště nemohla dovolit, – větší využití výhody v podobě realizovatelnosti při zapojení více subjektů i v úspoře nákladů – možnosti zavádět nové výukové metody, – prostor pro společnou činnost podporující dobré vztahy mezi školami, výměnu zkušeností a informací – prostor pro pedagogické pracovníky spočívající v přínosu projektu v získání nových vědomostí a dovedností a pro vedoucí pracovníky výměna zkušeností v oblasti strategického řízení ve vzdělávání, – možnost většího zvýšení vzdělanostní struktury obyvatel v regionu, která je závislá na nabídce školských zařízení nacházejících se v regionu – možnost dalšího zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů, garantujících jejich vyšší uplatnitelnost na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání
Hlavní opatření	A. <ul style="list-style-type: none"> – motivovat zástupce škol k zapojení do společných projektů, – kvalifikovaná příprava žádostí o podporu projektu, – zajištění administrace poskytnutých dotací B. <ul style="list-style-type: none"> – zajistit finanční krytí projektu a koordinaci aktivit dílčích projektů C. <ul style="list-style-type: none"> – aktivní zapojení členů realizačních týmů, nadchnout pedagogické pracovníky pro aktivity a vysvětlit si s nimi jejich důležitost a potřebnost, – zajištění spolufinancování realizovaných projektů, – pro použití interaktivních pomůcek a prezentací ve výuce je vyjma motivace a vzdělávání pedagogů v používání techniky nutné technikou vybavit učebny a zpřístupnit ICT. – modernizace školských vzdělávacích programů, – vybavení škol novými pomůckami (např. interaktivní tabule, tablety, čtečky, výukové materiály, vč. jazykových...), – prevence možných problémů žáků ohrožených školním neúspěchem zajistit rozvoj a zkvalitnění jejich vzdělávání, – realizace kurzů pro pedagogy - další vzdělávání pedagogických pracovníků a setkávání ředitelů škol a jejich zřizovatelů v rámci výměny zkušeností
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet zapojených škol
Správce cíle	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

3.2.4. Indikátory

Karta indikátorů Š a PV 1

Problémový okruh	<i>Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času</i>		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	<i>Počet škol zapojených do společně organizace akcí/projektů zaměřených na volnočasové aktivity dětí a mládeže</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	16
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>K efektivnímu využití volného času je třeba vytvořit další prostor - rozvoj programů preventivní péče a eliminovat tak hrozby patologických jevů, omezení dětské kriminality. Indikátor umožňuje sledovat počet společně organizovaných akcí, realizovaných projektů zaměřených na efektivní využití volného času dětí a mládeže.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet akcí/projektů uskutečněných v průběhu jednoho školního roku.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Evidence škol, výroční zprávy škol - pozvánky a prezentace z akcí, podané žádosti o dotace, výstupy z realizovaných projektů.</i>		

Karta indikátorů Š a PV 2

Problémový okruh	<i>Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání</i>		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	<i>Počet škol zapojených do projektů partnerství (setkávání/společná příprava žádosti o dotace) vedoucích ke zvýšení kvality předškolního a základního vzdělávání</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Principy partnerské spolupráce v rovině předávání zkušeností mezi základními školami a dalšími spolupracujícími subjekty v ORP, sdílení příkladů dobré praxe a společné přípravy žádosti o dotace poskytuje výhody spočívající v komplexním řešení problémů napříč regionem i v úspoře nákladů spojených s řešením běžných provozních situací a investování v oblasti zvyšování kvality předškolního a základního vzdělávání. Vytváří se tak prostor pro společnou činnost podporující dobré vztahy mezi školami, výměnu zkušeností a informací. Pomocí indikátoru se zjistí, kolik obcí se podílí na společné komunikaci a</i>		

	<i>přípravě projektových záměrů vedoucích ke zvýšení kvality předškolního a základního vzdělávání v ORP Nepomuk a to formou finanční či personální.</i>
Metodika a výpočet:	<i>Hodnota indikátoru bude zjišťována organizátorem monitoringu dle příslušných finančních příspěvků, nebo účasti dané školy na společné přípravě žádostí o dotace nebo společných setkání.</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Evidence organizátora monitoringu – prezenční listiny, podané žádosti o dotace.</i>

Karta indikátorů Š a PV 3

Cíl	<i>Organizace/realizace společných akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí z MŠ a ZŠ v obcích</i>		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	<i>Počet škol zapojených do společné organizace akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí MŠ a ZŠ v obcích</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>K efektivnímu využití volného času je třeba vytvořit další prostor - rozvoj programů preventivní péče a eliminovat tak hrozby patologických jevů, omezení dětské kriminality. Indikátor umožňuje sledovat počet společně organizovaných akcí, jež umožní dětem aktivní prezentaci svých schopností – sportovní soutěžení, prezentaci uměleckých dovedností a jež formou hry pomohou vést děti k získání zdravých návyků a vstřícného vztahu ke sportu a umění.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet akcí uskutečněných v průběhu jednoho školního roku</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Pozvánky a prezentace z akcí.</i>		

Karta indikátorů Š a PV 4

Cíl	<i>Vytvořit společný informační portál o nabídce oborů, kroužků a jiných mimoškolních aktivitách škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků a vzájemně koordinovat jejich využití</i>		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	<i>Počet škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků zapojených do koordinace mimoškolních aktivit</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	10
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	<i>K efektivnímu využití nabízených kapacit škol, volnočasových zařízení a zájmových spolků cílených na organizování volného času dětí a mládeže je třeba zajistit účinnou koordinaci a propagaci cílovým skupinám. Cílem je vytvořit společný informační portál o nabídce volnočasových aktivit a zapojit do tohoto systému co nejvíce poskytovatelů těchto aktivit, včetně vytvoření prostoru pro interaktivní komunikaci mezi organizátory a účastníky akcí.</i>
Metodika a výpočet:	<i>Počet přístupů a registrací škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků aktivně zveřejňujících na společném informačním portálu v průběhu jednoho školního roku</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Společný informační portál o nabídce oborů, kroužků a jiných mimoškolních aktivitách škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků.</i>

Karta indikátorů Š a PV 5

Cíl	<i>Vybudování či rekonstrukce a modernizace volnočasových areálů pro děti a mládež v obcích ORP Nepomuk</i>		
Číslo indikátoru	1.3.1		
Název indikátoru	<i>Počet nových či modernizovaných volnočasových areálů</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Vytvoření podmínek pro uskutečňování zájmů a zábavy, pro relaxaci, regeneraci a výchovu mladé generace 0- 19 let je nezbytnou podmínkou k motivaci dotčených cílových skupin k zapojení do mimoškolních aktivit. Budování volnočasových areálů pro děti a mládež vytváří prostor pro zkvalitnění životního prostředí obcí, zkvalitnění nabídky pro trávení volného času, spokojenost uživatelů těchto zařízení. Synergickým efektem je však rovněž zatraktivnění výuky základních a mateřských škol. Počet nových či modernizovaných volnočasových areálů je konkrétním výstupem rozšiřujícím nabídku možností trávení volného času.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Hodnota indikátoru bude zjišťována organizátorem monitoringu dle příslušných realizovaných projektů souvisejících s budováním či modernizací volnočasových areálů</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Společný informační portál o nabídce oborů, kroužků a jiných mimoškolních aktivitách škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků.</i>		

Karta indikátorů Š a PV 6

Cíl	<i>Společné organizování setkání ředitelů a managerů všech škol v regionu k aktuálním otázkám školské problematiky formou workshopů a metodických dnů</i>		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	<i>Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Předávání zkušeností mezi základními školami a dalšími spolupracujícími subjekty v ORP, výměna zkušeností a dobré praxe v oblasti strategického řízení ve vzdělávání mezi těmito subjekty vytvoří prostor pro rozvoj partnerství, koordinaci a snazší orientaci v administrativní činnosti škol. Klíčovou oblastí vedoucí ke snížení administrativní zátěže a využití nových poznatků přispívajících ke zvýšení kvality vzdělávání je oblast strategického řízení ve vzdělávání.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet škol aktivně zapojených do vzájemné komunikace v rámci společných setkávání.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Prezenční listiny ze společných setkání partnerů.</i>		

Karta indikátorů Š a PV 7

Cíl	<i>Využití dotací na zlepšení, zachování či udržení kvalitní výuky - společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy</i>		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	<i>Počet zapojených škol</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Možnost dalšího výrazného zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů, garantujících jejich vyšší uplatnitelnost na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání je vzhledem k omezeným finančním možnostem reálné pouze s využitím dotačních zdrojů. Společná příprava žádostí o dotace poskytuje výhody spočívající v komplexním řešení problémů napříč regionem i v úspoře nákladů spojených s přípravou žádostí. Vytváří se tak prostor pro společnou činnost podporující dobré vztahy mezi školami, výměnu zkušeností a informací. Možnost většího zvýšení vzdělanostní struktury obyvatel v regionu, která je závislá na nabídce</i>		

	<i>školských zařízení nacházejících se v regionu</i>
Metodika a výpočet:	<i>Počet škol zapojených do přípravy společných grantových žádostí, počet podaných žádostí.</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Evidence škol, výroční zprávy škol.</i>

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejich změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Starosta města Nepomuk</i>
<i>Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství</i>
<i>Dále dosud nestanoveno</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Organizace/realizace společných akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí z MŠ a ZŠ v obcích	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
1.2	Vytvořit společný informačně-koordináční portál o nabídce oborů a kroužků v ZUŠ, DDM, zájmových spolcích a dalších volnočasových zařízeních, akcích plánovaných ZŠ	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
1.3	Vybudování či rekonstrukce a modernizace volnočasových areálů pro děti a mládež v obcích ORP Nepomuk	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
2.1	Společné organizování setkání ředitelů a managerů všech škol v regionu k aktuálním otázkám školské problematiky formou workshopů a metodických dnů	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
2.2	Využití dotací na zlepšení, zachování či udržení kvalitní výuky	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Počet škol zapojených do společně organizace akcí/projektů zaměřených na volnočasové aktivity dětí a mládeže	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
2.1	Počet škol zapojených do projektů partnerství (setkávání/společná příprava žádostí o dotace) vedoucích ke zvýšení kvality předškolního a základního vzdělávání	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
1.1.1	Počet škol zapojených do společné organizace akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí MŠ a ZŠ v obcích	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

1.2.1	Počet škol, volnočasových zařízení, zájmových spolků zapojených do koordinace mimoškolních aktivit	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
1.3.1	Počet nových či modernizovaných volnočasových areálů	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
2.1.1	Počet škol a školských zařízení zapojených do předávání zkušeností	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství
2.2.1	Počet zapojených škol	Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. -3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho

realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Níže uvádíme základní závěry z návrhové části pro oblast Školství.

Celkem byly zvoleny 2 Problémové okruhy (oblasti):

PO 1 Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času, ke kterému jsme navrhli tři základní Cíle:

- Organizace/realizace společných akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí z MŠ a ZŠ v obcích
- Vytvořit společný informačně-koordinační portál o nabídce oborů a kroužků v ZUŠ, DDM, zájmových spolcích a dalších volnočasových zařízeních, akcích plánovaných ZŠ
- Vybudování či rekonstrukce a modernizace volnočasových areálů pro děti a mládež v obcích ORP Nepomuk

PO 2 Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání, ke kterým byly přiřazeny dva příslušné Cíle:

- Společné organizování setkání ředitelů a managerů všech škol v regionu k aktuálním otázkám školské problematiky formou workshopů a metodických dnů
- Využití dotací na zlepšení, zachování či udržení kvalitní výuky

Pro každý cíl byl stanoven vybraný správce – v případě Školství je jím pro všechny cíle vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství.

Naplňování každého z cílů, realizovaných na základě každoročních Akčních plánů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů – v tomto případě tzn. celkem 5 indikátorů pro příslušné cíle a 2 pro problémové okruhy – konkrétně uvedeno v kap. 3.2.4 (gestorem indikátorů je ve všech případech Vedoucí referent - Odbor finanční, majetkový a školství).

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část SD v oblasti školství byla zpracována v souladu s Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů projektu PMOS. Práce probíhaly dle harmonogramu 2. fáze projektu a to od září 2014 v časové posloupnosti /návaznosti Vize – Problémové okruhy – Cíle – Indikátory – (Akční plány), přičemž k 20. 12. 2014 byl odeslán kompletní SD vč. návrhové části pro oblast Školství k závěrečnému posouzení ze strany SMO.

Každý postupný krok zahrnoval projednání návrhu řešení zpracovaného analytikem RT pro Školství ve fokusní skupině složené z 3 místních odborníků pro danou oblast (vč. odborníků z odborníků z Odboru školství MěÚ Nepomuk) a případné další odborné konzultace (s řediteli škol) a následné zpracování příslušné zpětné vazby. Informace o průběžných výstupech projektu byly zveřejněny v místním periodiku, tak aby byla možnost vyjádření se širšímu okruhu zájemců.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV - PO 3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání“, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, anebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk:

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

DDM – Dům dětí a mládeže

DSO - Dobrovolný svazek obcí

ICT - Informační a komunikační technologie

IT – Informační technologie

IROP - Integrovaný regionální operační program,

MŠ – Mateřská škola

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OP VVV - Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ORP - Obec s rozšířenou působností

PK – Plzeňský kraj

PMOS – Projekt meziobecní spolupráce

PO – Problémový okruh

RUD – Rozpočtové určení daní

RVP PV - Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání)

SD – souhrnný dokument

SMO - Svaz měst a obcí České republiky

SO – Správní obvod

SŠ – Střední škola

SVC – Středisko volného času

SVP – Středisko výchovné péče

ŠD – Školní družina

ŠJ – Školní jídelna

ŠK – Školní klub

ŠVP - Školní vzdělávací program

ÚIV - Ústav pro informace ve vzdělávání

ZČU - Západočeská univerzita

ZŠ – Základní škola

ZUŠ – Základní umělecká škola

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V ORP Nepomuk působí celkem tři hlavní poskytovatelé sociální služeb, jednalo se o Dům s pečovatelskou službou Nepomuk, Dům s pečovatelskou službou Kasejovice, Domov klidného stáří v Žinkovech a Člověk v tísni, který zde však s koncem roku 2013 ukončil činnost. V rámci ORP Nepomuk vyvíjí nebo může v případě zájmu vyvíjet svou činnost celkem 14 organizací. V tabulkách níže je blíže rozvinut přehled a popis základní činnosti jednotlivých zařízení, jejich situační a finanční analýza, a také očekávaný vývoj.

Tabulka 62: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	3
Denní stacionáře	0
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	0
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	0
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0
Noclehárny	0
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	0
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	0
Služby následné péče	0
Ostatní	0
Celkem	4

Zdroj: data registru poskytovatelů sociálních služeb

Dům s pečovatelskou službou Nepomuk

- Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu = pomoc při oblékání a svlékání, pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík, pomoc při podávání jídla a pití
- Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu = pomoc při úkonech osobní hygieny, pomoc při základní péči o vlasy a nehty, pomoc při použití WC
- Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy =dovoz oběda, pomoc při přípravě a podání jídla a pití
- Pomoc při zajištění chodu domácnosti = běžný úklid a údržba domácnosti, mytí oken,
- velký úklid, příprava topiva, donáška vody, nákupy, různé pochůzky, velký nákup, praní a žehlení prádla
- Základní sociální poradenství
- Kapacita: 50 osob
- Cílová skupina: senioři, osoby se zdravotním postižením

Dům s pečovatelskou službou Kasejovice

- Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu = pomoc při oblékání a svlékání, pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík, pomoc při podávání jídla a pití

- Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu = pomoc při úkonech osobní hygieny, pomoc při základní péči o vlasy a nehty, pomoc při použití WC
- Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy = dovoz oběda, pomoc při přípravě a podání jídla a pití
- Pomoc při zajištění chodu domácnosti = běžný úklid a údržba domácnosti, mytí oken, velký úklid, příprava topiva, donáška vody, nákupy, různé pochůzky, velký nákup, praní a žehlení prádla
- Základní sociální poradenství
- Kapacita: 150 osob
- Cílová skupina: senioři, osoby se zdravotním postižením

Domov klidného stáří v Žinkovech

- poskytnutí ubytování
- poskytnutí stravy
- pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- aktivizační činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- Kapacita: 107 osob
- Cílová skupina: senioři

Člověk v tísni (od roku 2014 již v Nepomuku nepůsobí)

- Pomoc znevýhodněným jedincům a rodinám
- Pomoc s dluhy, exekucemi, hledání nového zaměstnání či bydlení, s podáváním žádostí na příslušných úřadech (rozvod, svěření do péče), při soudních sporech, trestním nebo přestupkovým řízením
- Doprovod klienta na úřad případně na soudní líčení → konzultace možná v domácím prostředí klienta
- Služby jsou poskytovány zdarma
- Sídlo se nachází v Blovicích, služby jsou ale nabízené terénní formou jak na Spálenopoříčsku, tak na Nepomucku (kancelář do konce roku 2013 v budově Městského úřadu Nepomuk).

Pečovatelská služba je terénní služba, která se poskytuje osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení.

Pečovatelská služba se poskytuje osobám, které jsou odkázány na pomoc druhých při péči o sebe a svoji domácnost a tuto pomoc jim nemohou, nechtějí anebo neumějí zajistit rodinní příslušníci.

Pečovatelská služba se poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob.

Tabulka 63: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	8
Denní stacionáře	3
Domovy pro seniory	2
Pracoviště rané péče	1
celkem	14

Zdroj: Data registru poskytovatelů sociálních služeb, sociální odbor Nepomuk, městský úřad Kasejovice, průzkum poskytovatelů sociálních služeb a neziskových organizací, působících v sociálních službách.

Tabulka 64: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Krajské poradenské a servisní středisko Českého klubu nedoslýchavých HELP	Centrum denních služeb	Zájmové sdružení	Plzeň
2.	Diecézní charita Plzeň	Centrum denních služeb	Účelové zařízení římskokatolické církve s vlastní právní subjektivitou	Plzeň
3.	TyfloCentrum, Plzeň o.p.s	Centrum denních služeb	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých	Plzeň
4	Diakonie ČCE – středisko Rokycany, občanská poradna	Centrum denních služeb	Českobratrská církev evangelická	Rokycany
5	Bílý kruh bezpečí	Centrum denních služeb	Zájmové sdružení	Plzeň
6	Charita Rokycany	Centrum denních služeb	Biskupství plzeňské	Rokycany
7	Dům Pátera Františka Ferdý	Dům pro seniory, centrum denních služeb	Město Spálené Poříčí	Spálené Poříčí

Zdroj: Data registru poskytovatelů sociálních služeb, sociální odbor Nepomuk, městský úřad Kasejovice, průzkum poskytovatelů sociálních služeb a neziskových organizací, působících v sociálních službách.

Přehled zařízení:

Sociální služby

Krajské poradenské a servisní středisko Českého klubu nedoslýchavých HELP

- Pomoc neslyšícím a nedoslýchavým v běžném životě a snaha o jejich integraci do běžného života
- Překonávání informačních a komunikačních bariér
- Při terénních službách se jedná především o montáže kompenzačních pomůcek
- Usilování o větší informovanost společnosti o problémech sluchově postižených
- Poradenské středisko v Plzni

Člověk v tísní

- Pomoc znevýhodněným jedincům a rodinám
- Pomoc s dluhy, exekucemi, hledání nového zaměstnání či bydlení, s podáváním žádostí na příslušných úřadech (rozvod, svěření do péče), při soudních sporech, trestním nebo přestupkovým řízením
- Doprovod klienta na úřad případně na soudní líčení → konzultace možná v domácím prostředí klienta
- Služby jsou poskytovány zdarma
- Sídlo se nachází v Blovicích, služby jsou ale nabízené v případě zájmu terénní formou i na Nepomucku.

Diecézní charita Plzeň

- Určena osobám se sníženou soběstačností v základních životních situacích
- Bez věkového omezení
- Zajištění základních potřeb: donáška jídla, nákupu, léků – doprovod k lékaři
- Půjčení kompenzačních pomůcek, aktivizační činnosti
- Pomoc při pohybových problémech
- Podpora při každodenní hygieně
- Zajištění úklidu domácnosti
- Sídlo se nachází v Blovicích – působí i na území Spálenopoříčska, v případě zájmu s přesahem do ORP Nepomuk
- V roce 2009 se starali o 55 klientů, obědy byly rozváženy 60 klientům

TyfloCentrum, Plzeň o.p.s

- Pomoc nevidomým nebo zrakově postiženým lidem
- Nabízené služby – sociální poradenství, pořádání volnočasových aktivit
- V terénu působí dobrovolníci, kteří pomáhají v sociálně aktivizačních službách a průvodcovských a předčitatelských službách.
- Pomoc je buďto dlouhodobá (vytvoření bližšího vztahu s klientem) nebo nárazová (pomoc při jednotlivých aktivitách)
- Na Nepomucku může organizace pomáhat, v současné době zde ale žádné klienty nemá

Diakonie ČCE – středisko Rokycany, občanská poradna

- Pouze poradna pro všechny, kteří potřebují poradit s rodinnými vztahy, bydlením, pracovněprávními vztahy, dluhy, ochrany spotřebitelů, majetkoprávními vztahy
- Pomoc je poskytována zdarma
- Usilují o to, aby občané znali svá práva a povinnosti
- Terénní služby mimo Rokycany je poskytována v případě špatného zdravotního stavu klienta a s ohledem na provozní podmínky poradny

Bílý kruh bezpečí

- poskytnutí právních informací
- psychologické poradenství
- sociální poradenství
- Působí rovněž v ORP Nepomuk, v současné době zde nemá klienty.

Osobní asistence

Charita Rokycany

- Pomoc lidem s mentálním, fyzickým nebo kombinovaným postižením, seniorům
- Nabízí sociální péči pro zvýhodnění života znevýhodněným
- Služby: Pomoc při základních denních potřebách, donáška nákupu, zařízení domácího úklidu, pomoc při osobní hygieně, doprovod k lékaři
- Sídlo v Rokycanech – možnost využít jejich služeb i v našich regionech -> za službu ve vzdálenosti více než 25 km od Rokycan se platí 110 Kč/hodina

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba Kasejovice

- Nabídka pečovatelské služby pro seniory a rodiny s dětmi
- Zajištění pomoci při každodenních úkonech, pomoc při osobní hygieně, doprovod k lékaři, zajištění nákupu
- Terénní služba funguje na území Nepomucka – Kasejovice, Mladý a Starý Smolivec, Budislavice, Životice, Hradiště, Zahorčičky, Nezdřev, Bezděkov, Nová Ves
- Výjimečně může přijmout rovněž klienty z ORP Nepomuk. V současné době žádné nemá.

Pečovatelská služba města Nepomuk

- Dům s pečovatelskou službou
- Zabývá se pomoci seniorům, rodinám s dětmi a jinak tělesně postiženými
- Terénní služby nabízeny v okolí Nepomuka – v současné době bez zájmu.
- Lůžková kapacita 50 osob

Terénní programy

Ponton – terénní program Jsem ready!

- Program je zaměřen na dlouhodobou, systematickou práci s dětmi z prostředí ústavní péče
- Snaha o bezproblémový přechod do normálního života
- Program je platný pro všechny regiony – na území Nepomucka nyní žádné klienty nemají

ULICE – agentura terénní sociální péče

- Pomoc uživatelům návykových látek, sociálně znevýhodněným lidem, zneužívaným lidem
- Terénní program se zaměřuje speciálně na drogově závislé a na lidi pracující v prostituci
- Snaha o snížení rizik spojených s jejich způsobem života, poradenství
- Služba je zdarma nabízena v Nepomuku

Raná péče

MOTÝL o.s.

- Organizace se zabývá pomocí postiženým dětem do 7 let prostřednictvím poradců
- Poradci navštěvují rodiny v jejich přirozeném prostředí
- Podpora rodin s dítětem fyzickým, mentálním nebo kombinovaným postižením; děti s odchylkou běžného vývoje
- Snaha o zmírnění důsledků postižení, zkvalitnění života, integrace do běžného života
- Pomoc při prosazování práv a zájmů rodiny, integrace dětí mezi zdravé vrstevníky
- V současné době pomáhají několika rodinám na Nepomucku (blíže nespecifikováno)

Tabulka 65: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	0
Služby sociální péče	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	2
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
	Služby sociální prevence	Raná péče
Telefonická krizová pomoc		0
Tlumočnické služby		0
Azylové domy		0
Domy na půl cesty		0
Kontaktní centra		0
Krizová pomoc		0
Intervenční centra		0
Nízkoprahová denní centra		0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		0
Noclehárny		0
Služby následné péče		0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		0
Sociálně terapeutické dílny		0
Terapeutické komunity		0
Terénní programy		1
Sociální rehabilitace		0

Zdroj: Při vyplňování bylo pracováno s "Registrem poskytovatelů sociálních služeb" MPSV, data byla porovnána se statistickými daty ČSÚ.

Tabulka 66: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	4
Služby sociální péče	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	2
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	0
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	0
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
	Služby sociální prevence	Raná péče
Telefonická krizová pomoc		0
Tlumočnické služby		0
Azylové domy		0
Domy na půl cesty		0
Kontaktní centra		0
Krizová pomoc		0
Intervenční centra		0
Nízkoprahová denní centra		0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		0
Noclehárny		0
Služby následné péče		0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		0
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		0
Sociálně terapeutické dílny		0
Terapeutické komunity		0
Terénní programy		2
Sociální rehabilitace		0

Zdroj: Data registru poskytovatelů sociálních služeb, sociální odbor Nepomuk, městský úřad Kasejovice, průzkum poskytovatelů sociálních služeb a neziskových organizací, působících v sociálních službách.

V ORP Nepomuk působí dva Domy s pečovatelskou službou (Kasejovice, Nepomuk) – pečovatelská služba je zajišťována v pracovní dny, a jeden Dům pro seniory v Žinkovech. Terénní služby nabízejí ve formě – úklid, nákupy – zájem o ně je ale minimální.

Organizace Člověk v tísni již od roku 2014 kancelář v Nepomuku ani terénní služby z finančních důvodů neprovozuje.

Chybí osobní asistenti – zajišťující ranní hygienu, snídani, povídání – o tyto služby by měla zájem Církevní střední odborná škola Spálené Poříčí, která by mohla vysílat do ORP Nepomuk své studenty a absolventy.

V ORP Nepomuk působí dále následující organizace:

- Krajské poradenské a servisní středisko Českého klubu nedoslýchavých HELP zajišťuje v ORP Nepomuk především montáže kompenzačních pomůcek.
- Diakonie ČCE - provozuje sociální služby na území ORP Nepomuk v závislosti na získaných grantech v daném období.
- Bílý kruh bezpečí - provozuje sociální služby na území ORP Nepomuk v závislosti na získaných grantech v daném období.
- ULICE - agentura terénní sociální péče - Služba je nabízena v Nepomuku
- Motýl, o.s. V současné době pomáhají několika rodinám na Nepomucku (blíže nespecifikováno).
- Terénní péče z Plzně nebo z Rokycan je pro klienty v ORP Nepomuk finančně nedostupná, kvůli vysokým financím na dopravu.

Tabulka 67: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	Církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb			2			1
Domovy pro seniory		1				
Celkem	0	1	2	0	0	1

Zdroj: Data Registru poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka 68: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	typ sociální služby						
	Sociální poradenství						
Služby sociální péče	Osobní asistence						
	Pečovatelská služba			2			
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby						
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře						
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
	Domovy pro seniory			1			
	Domovy se zvláštním režimem						
	Chráněné bydlení						
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						
Služby sociální prevence	Raná péče						
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy						
	Domy na půl cesty						
	Kontaktní centra						
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra						
	Nízkoprahová denní centra						
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						
	Noclehárny						
	Služby následné péče						
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						
	Sociálně terapeutické dílny						
	Terapeutické komunity						
	Terénní programy						1
	Sociální rehabilitace						
	celkem	0	1	2	0	0	1

Zdroj: Data MPSV

Tabulka 69: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	ORP Nepomuk						
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb	244000	114862	359990		106956		
Domovy pro seniory	5885000	65000		3653000	15701619	92552	1384621
celkem za všechna zařízení	6129000	179862	359990	3653000	15808575	92552	1384621

Zdroj: Při zpracování bylo vycházeno z dat získaných od jednotlivých poskytovatelů. Město Kasejovice (zřizovatel DPS Kasejovice) dodalo pouze strohá data se zdůvodněním, že další data nechtějí poskytnout.

Tabulka 70: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb											200				
Domovy pro seniory	107			107											

Zdroj: Data Registru poskytovatelů sociálních služeb, sociální odbor Nepomuk, městský úřad Kasejovice, průzkum poskytovatelů sociálních služeb a neziskových organizací, působících v sociálních službách.

Rozpis klientů dle poskytovatele:

- Pečovatelská služba Nepomuk: 50 klientů
- Pečovatelská služba Kasejovice: 150 klientů
- Domov klidného stáří Žinkovy 107 klientů

Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

V rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením nebyli v roce 2012 evidováni žádní neuspokojení žadatelé a obdobně tomu bylo i v letech předchozích. Terénní a ambulantní služby fungují v regionu jen sporadicky a zaměřují se především na rozvoz obědů či základní úklidy. Přičemž rozvoz obědů zajišťují spíše místní restaurace, než poskytovatelé sociálních služeb, nákupy zajišťují sousedé. (Další potencionální služby jsou uvedeny v rámci Přehledu zařízení SS pod tabulkou „Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP“).

Tabulka 71: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	1319000	80		99
Domovy pro seniory	26742661			694

Zdroj: sociální odbor Nepomuk, DKS Žinkovy

Dobrovolnická služba

Dobrovolnickou službou je činnost, při níž dobrovolník poskytuje:

- a) pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, imigrantům, osobám po výkonu trestu odnětí svobody, osobám drogově závislým, osobám trpícím domácím násilím, jakož i pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase,
- b) pomoc při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně a zlepšování životního prostředí, při péči o zachování kulturního dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí pro osoby uvedené v písmenu a), nebo
- c) pomoc při uskutečňování rozvojových programů a v rámci operací, projektů a programů mezinárodních organizací a institucí, včetně mezinárodních nevládních organizací.

Za dobrovolnickou službu uvedenou v odstavci 1 se nepovažuje činnost týkající se uspokojování osobních zájmů, anebo je-li vykonávána v rámci podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti anebo v pracovněprávním vztahu, služebním poměru nebo členském poměru.

Dobrovolnická služba je podle své povahy krátkodobá nebo, je-li vykonávána po dobu delší než 3 měsíce, dlouhodobá.¹

¹ 198/2002 Sb., zákon o dobrovolnické službě

Tabulka 72: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP	1	1	1	0	0	0
z toho Občanská sdružení						
z toho Církevní právnické osoby	1	1	1			
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá	1	1	1			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Zdroj: Data Registru poskytovatelů sociálních služeb

V rámci území působí dobrovolníci z Diakonie. Počet projektů specifikovaných pouze v rámci ORP Nepomuk je 0.

Tabulka 73: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
osobám zdravotně postiženým			1
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	1		

Zdroj: Data Registru poskytovatelů sociálních služeb

Dle zjištěných dat se jedná o následující programy:

Poselství, o. s. r. 2012 akreditovaný program "Dobrovolníci pro Plzeňský kraj" - podpora o.s. Motýl.

Diakonie - r. 2010, dobrovolnická činnost. Popis projektu "Dobrovolnická činnost je různorodá, zaměřuje se především na volnočasové aktivity, dobrovolníci působí jako společníci, pořádají a organizují různé akce pro klienty. Dobrovolník musí být starší 15 let u některých činnostech je vyžadován věk 18 let."

Očekávaný vývoj sociálních služeb

Očekávaný vývoj v ORP Nepomuk bude vycházet ze současného rozložení a kapacit sociálních služeb s tím, že další rozvoj bude závislý především na legislativním vývoji, podmínkách financování a efektivnosti zavádění preventivních opatření, opatření typu meziobecní spolupráce a hledání modelů více zdrojového financování. Jednu z hlavních rolí v místních podmínkách by však měl vzhledem k výše uvedenému a demografickým prognózám sehrávat nárůst podílu domácí péče a terénních služeb, na což se mj. bude zaměřovat i návrhová opatření pro ORP Nepomuk. U jmenovaných oblastí se dá předpokládat možnost financování z projektů ESF.

Očekávaný vývoj vychází z velké části z národní strategie přípravy na stárnutí obyvatelstva. Z údajů této strategie je patrné, že v celé Evropě populace stárne a předpoklady hovoří o tom, že v ČR by podle střední varianty projekce demografického vývoje zpracované Českým statistickým úřadem měli lidé starší 65 let v roce 2030 tvořit 22,8 % populace, v roce 2050 pak 31,3 %, což představuje přibližně 3 miliony lidí. Jen pro představu - v roce 2007 tvořily osoby starší 65 let 14,6% obyvatel. Relativně nejrychleji se přitom bude zvyšovat počet osob nejstarších, v roce 2050 bude žít v České republice přibližně půl milionu občanů ve věku 85 a více let (ve srovnání s 124.937 v roce 2007).²

Národní plán proto počítá

- 1) s celoživotním učením seniorů, ale např. i dnešních padesátníků, kteří by měli nadále rozvíjet své dovednosti, rovněž tak usilovat o celoživotní vzdělávání i u mladých lidí,
- 2) se zaměstnáváním starších osob a seniorů,
- 3) s dobrovolnictvím a mezigenerační spoluprací (benefity pro dobrovolníky a změnu obrazu seniorů mezi mládeží, mezigenerační dialog),
- 4) kvalitní prostředí pro život seniorů (bezbariérový přístup, odpočívadla, lavičky, nově budovaná infrastruktura a bytová politika v závislosti na stárnutí populace),
- 5) se zdravým stárnutím - podpora zdravotní gramotnosti, především u mladé generace,
- 6) s péčí o seniory - rozvoj služeb, jak terénních, tak pobytových.

²Dostupné online http://www.mpsv.cz/files/clanky/14540/III_vlada__Akcní_plan_staruti_.pdf

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka 74: Analýza rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění sociální péče	2	3	6	Více financí na sociální služby	ORP, Kraj, obec
		Nedostatek financí na modernizace a rozšíření nabídky	3	4	12	Využití fondů EU	Obce
2.	Organizační riziko	Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	2	2	4	Meziobecní spolupráce	Obce
		Nedostatečná kvalitní péče a její zanedbávání	2	3	6	Meziobecní spolupráce	Kraj, ORP, obec
3.	Právní riziko	Změna legislativy	2	4	8	Upozornění na dopady změn legislativy	Stát
		Dlouhý čas příjmu do Domu pro seniory	3	4	12	Meziobecní spolupráce	Kraj
		Sociálně slabé rodiny bez pomoci odborníků	2	3	6	Meziobecní spolupráce	Stát, Kraj, ORP
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zázemí poskytovatelů	3	3	9	Využití fondů EU	Obce, stát, Kraj
5.	Věcné riziko	Nízká kapacita domů pro seniory	3	3	9	Změna legislativy, systému financování	Kraj
		Vysoká nezaměstnanost osob se zdravotním postižením	2	3	6	Využití fondů EU, změna systému financování	Kraj
		Nedostatečné služby	2	2	4	Meziobecní spolupráce	Obce, ORP

Zdroj: vlastní šetření realizačního týmu

Tabulka 78: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Uživatelé	Dostupnost zdravotnické péče	Zanedbávání základní zdravotní péče	Jednání mezi obcemi	Meziobecní spolupráce
	Humanizace zařízení sociálních služeb	Konflikty, nezájem uživatelů	Jednání mezi poskytovateli a uživateli	Meziobecní spolupráce
	Tlumočnické služby	Nezapojování dotčených osob do kulturní nabídky	Jednání obcí a Kraje	Meziobecní spolupráce
	Psychologie bezpečí	Psychické problémy, mentální poruchy	Jednání s poskytovateli a sdruženími	Meziobecní spolupráce
	Sociální služby přizpůsobené individualitě uživatele	Minimální využívání nabídky	Jednání mezi poskytovateli a uživateli	Meziobecní spolupráce
	Cenově dostupné služby	Ztrátový rozpočet zařízení	Jednání obcí a Kraje	Meziobecní spolupráce
	Dodržování standardů	Velké investice do modernizace	Jednání obcí a Kraje	Meziobecní spolupráce
Poskytovatelé	Domov pro zdravotně postižené	Obtížná dostupnost blízkých při návštěvách	Jednání obcí a Kraje	Meziobecní spolupráce
	Lepší návaznost a koordinace mezi službami	Obtížné využívání služeb, zanedbávání	Více využít lokální media – web, regionální noviny, vývěsky v obcích, letáky	Lepší komunikace s kulturními centry obcí
	Větší kapacita domovů pro seniory	Dlouhý čas příjmu do domova	Jednání obcí a Kraje	Meziobecní spolupráce
	Programy pro klienty	Nezapojování dotčených osob do kulturní nabídky	Jednání s Volnočasovým centrem v Nepomuku, větší informovanost o tamních aktivitách	Zapojit se do komunikace
	Stabilní právní prostředí	Propojenost zákonů	Jednání na krajské a celostátní úrovni	Zapojit se do komunikace
	Dostatek financí na poskytování služeb	Nevyrovnané rozpočty poskytovatelů	Jednání na krajské a celostátní úrovni	Zapojit se do komunikace
	Zájem uživatelů	Obtížná dostupnost, vysoká poptávka	Jednání obcí a kraje	Meziobecní spolupráce
Veřejnost, která služby nevyužívá	Terénní a ambulantní služby	Obtížné využívání služeb, zanedbávání	Jednání obcí a Kraje s poskytovateli	Meziobecní spolupráce
Obce	Lepší zaměstnanost osob se zdr. postižením	Vysoká nezaměstnanost osob se zdravotním postižením	Jednání obcí a Kraje	Meziobecní spolupráce
Obce-zřizovatelé	Rekondiční služby, následná péče	Nedostatečné služby, problémy dotčených skupin.	Jednání s poskytovateli a sdruženími	Meziobecní spolupráce
	Působnost organizace dlouhodobě pracující s rodinou	Sociálně slabé rodiny bez pomoci odborníků	Jednání s poskytovateli a sdruženími	Meziobecní spolupráce
Kraj	Průhledné financování	Úniky finančních prostředků	Jednání s poskytovateli	Větší dohled a sankce
Stát	Více prostředků do sociálních oblastí	Zneužívání a zbytečné plýtvání	Jednání s Kraji a poskytovateli	Zlepšení spolupráce

Média	Zlepšení informovanosti a komunikace	Nedostatečná informovanost v oblasti	Více využít lokální media – web, regionální noviny, vývěsky v obcích, letáky	Lepší komunikace s kulturními centry obcí
--------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--	---

Zdroj: vlastní šetření realizačního týmu

Komentář: Vlastním šetřením realizačního týmu a jednáním a konfrontacemi na pracovních skupinách byla stanovena základní očekávání dotčených skupin, rizika, způsoby komunikace i možná opatření. Mezi hlavní očekávání uživatelů, objevující se v rámci ORP Nepomuk, lze řadit zejména dostupnost zdravotnické péče a cenově dostupné služby, u poskytovatelů jsou pak nejdůležitější témata lepší návaznost a koordinace mezi službami a dostatek financí, obce by uvítaly lepší zaměstnanost osob se zdravotním postižením.

Tabulka 79: Finanční analýza výdajů obcí ORP Nepomuk v oblasti sociálních služeb

Rok	Výdaj v tis. Kč
2003	743,12
2004	890,02
2005	640,25
2006	2236,77
2007	2506,34
2008	2218,54
2009	2085,17
2010	2209,11
2011	1616,07
2012	1469,38

Zdroj: Databáze MF (SMO)

Do konce roku 2006 byly dotace na soc. služby poskytovány účelově z kapitoly VPP, v rámci finančního vztahu k rozpočtům krajů a obcí. Nárůst výdajů obcí na sociální oblast v roce 2006 proto s největší pravděpodobností souvisel s legislativními změnami v tomto roce - byl schválen zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Se změnou situace financování se dotčené obce v ORP Nepomuk dle svých možností více či méně úspěšně vypořádaly.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka 80: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existují bezbariérové přístupy k lékařům	1. Nízká dopravní obslužnost v rámci celého ORP – malá četnost a špatná návaznost spojů, spoje nejsou bezbariérové
2. Zlepšuje se komunikace s lékaři	2. Absence chodníků (oddělení od vozovky v některých částech obcí u silnic 1. třídy)
3. Nabídka služeb „na zavolání“ – pedikúra, kadeřnictví apod.	3. V současné době malá kapacita domu pro seniory v Žinkovech.
4. Akce pro seniory (Vánoční setkání, zájezdy)	4. Absence denního stacionáře pro seniory
5. Oáza mládí a stáří v Nepomuku – park pro setkávání seniorů s dětmi	5. Neexistence finančně dostupných malometrážních bytů pro seniory
6. Četnější bezbariérové přechody (nově např. Nádražní ulice v Nepomuku)	6. Malé kulturní vyžití pro seniory v menších obcích (např. pravidelná setkávání, rukodělné kurzy apod.)
7. Dobrá informovanost	7. Absence hřišť s cvičebními prvky pro seniory
8. V širším regionu sídlo CSOŠ ve Spáleném Poříčí – obor sociální služby	8. Chybí tísňová péče pro seniory
11. Rozvážení obědů z restaurací v regionu	9. Záchraná služba mnohdy přijíždí na místo déle, než za 15 minut.
12. Centrum volnočasových aktivit Fénix Nepomuk – navštěvují rovněž senioři	10. Absence osobní asistence
13. Finanční příspěvky z MAS sv. Jana z Nepomuku v oblasti sociálních služeb (např. Klub Dožice, zdravotní centrum Mladý Smolivec).	11. Neexistuje poskytování pečovatelské služby o víkendech
14. Finanční příspěvek města Nepomuk 1000,- Kč/rok pro seniory – Univerzita 3. věku	12. Absence poradny pro zdravotně postižené
15. Nabídka volnočasových aktivit – Klub Fénix Nepomuk, knihovny Nepomuk a Kasejovice, Pionýr Nepomuk, sportovní oddíly, dětské dny v obcích apod.	13. Malá informovanost a dostupnost ohledně dostupného a bezbariérového bydlení pro osoby se zdravotním postižením.
16. Existence Mateřského centra Beruška v Nepomuku	14. Chybí hlášení krizových situací pro zrakově a sluchově postižené (sms na mobil).
17. Nabídka veřejných služeb v městech regionu	15. Chybí tlumočnický do znakového jazyka při veřejných akcích
18. Omezení či zákaz podomního prodeje a hazardu v Nepomuku	16. Chybí speciální trasy pro vozíčkáře
19. Programy CPPT Plzeň	17. Chybí bezbariérové vstupy do památek a expozic regionu (Městské muzeum Nepomuk, zámek Žinkovy, Zelená Hora,...).
20. Nabídka veřejných služeb v městech regionu	18. Lékárna (výdejna léků) jen v Nepomuku a Kasejovicích.
21. Dostatečná kapacita pobytových služeb pro seniory v rámci DPS	22. Absence rodinného, finančního a právního poradenství
22. Dobré příklady komunitního plánování v ORP Blovice (Spálené Poříčí)	23. Nedostupné startovací byty

23. Kvalitně vybavený a na vysoké úrovni fungující DKS Žinkovy	24. Malá podpora zaměstnanosti znevýhodněných skupin obyvatel
	25. Chybí organizace dlouhodobě pracující s rodinou
	26. Chybí azylový dům pro rodiče s dětmi
	27. Zvyšující se počet neplatičů nájemného
	28. Zvýšený počet mladých příjemců drog
	29. Rostoucí vandalismus mládeže, především v Nepomuku
Příležitosti	Hrozby
1. Dobrovolníci	1. Nedostatečné financování sociálních služeb
2. Spolupráce s nadregionálními organizacemi	2. Nejasné financování ze strany státu
3. Spolupráce spádových obcí na finančním zajištění potřebných služeb	3. Senioři bez domova jako nový element v obcích
4. Zvýšit kapacitu domovů pro seniory	4. V případě rostoucí nezaměstnanosti negativní dopad do soc. oblasti
5. Zlepšit dopravní obslužnost	5. Nedostatečné financování
6. Zavést osobní asistenci	
7. Využití fondů EU a dotací	
8. Meziobecní spolupráce – aktivity pro cílovou skupinu	
9. Spolupráce poskytovatelů služeb v regionu	
10. Člověk v tísni – obnovit kancelář v Nepomuku	

Zdroj: vlastní šetření realizačního týmu

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V ORP Nepomuk jsou sociální služby poskytovány především u třech poskytovatelů, DPS Nepomuk a Kasejovice a DKS Žinkovy. Na činnost DPS Nepomuk finančně přispívají Neurazy a Žinkovy, na činnost DPS Kasejovice finančně obce v rámci ORP nepřispívají. Vzhledem k zvýšené nezaměstnanosti oproti ostatním regionům jižního Plzeňska a stárnutím obyvatelstva je potřeba rozšířit služby pro dotčené cílové skupiny (dlouhodobě nezaměstnaní, rodiny s dětmi, terénní a ambulantní služby pro seniory, volnočasové aktivity, dopravní obslužnost).

Komunitní plánování sociálních služeb by bylo v regionu potřebné vzhledem k dosavadní nekoordinovanosti a neprovázanosti této oblasti také dosavadnímu malému povědomí o jeho výhodnosti, což podchytilo i „Dotazníkové šetření A“ v rámci PMOS. Komunitní plánování zajišťuje, aby služby odpovídaly zjištěným místním potřebám a reagovaly na místní odlišnosti. Zapojuje všechny, kterých se služby týkají, je založeno na dialogu a v neposlední řadě má vliv na to, že finanční prostředky vynakládané na služby jsou efektivně využívány.

Hlavními prioritami komunitního plánování je partnerství mezi účastníky, zapojování místního společenství, hledání nových lidských a finančních zdrojů, práce s informacemi.

V ORP Nepomuk je potřeba vytvořit nejprve alespoň základní koncept, který by byl dále rozvíjen klasickou formou komunitního plánování. Na tvorbě takového konceptu by se mohly ve spolupráci

s ORP Nepomuk podílet např. dvě expertní pracovní skupiny z odborníků oblasti v rámci regionu (Pracovní skupina Rodina, děti mládež a Pracovní skupina Senioři, osoby se zdravotním postižením).

Jedním ze závěrů analýz korespondujícím se situací v celonárodním měřítku je podpora soběstačnosti seniorů a jejich setrvání v přirozeném domácím prostředí. Nejedná se přitom jen o požadavek na úsporu zdrojů (pobytová zařízení jsou finančně náročnější), ale především o snahu respektovat individuální potřeby a přání samotných seniorů. Takováto potřeba se vyskytuje právě i na úrovni ORP Nepomuk, jak nám dokazují prováděné výzkumy i jednání pracovních skupin.

Vzhledem k těmto faktům je nutné, aby docházelo také k rozvoji ambulantně poskytovaných služeb. Dle doplňujících poznatků v rámci prováděného šetření k dubnovému Dotazníku II. k PMOS je zapotřebí podporovat volnočasové programy a aktivity pro mládež v rámci regionu jako prevence potlačení vzrůstajících patologických jevů, jako je vandalismus, drogy.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP Nepomuk s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi vybraných zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Jejich odborné názory budou klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

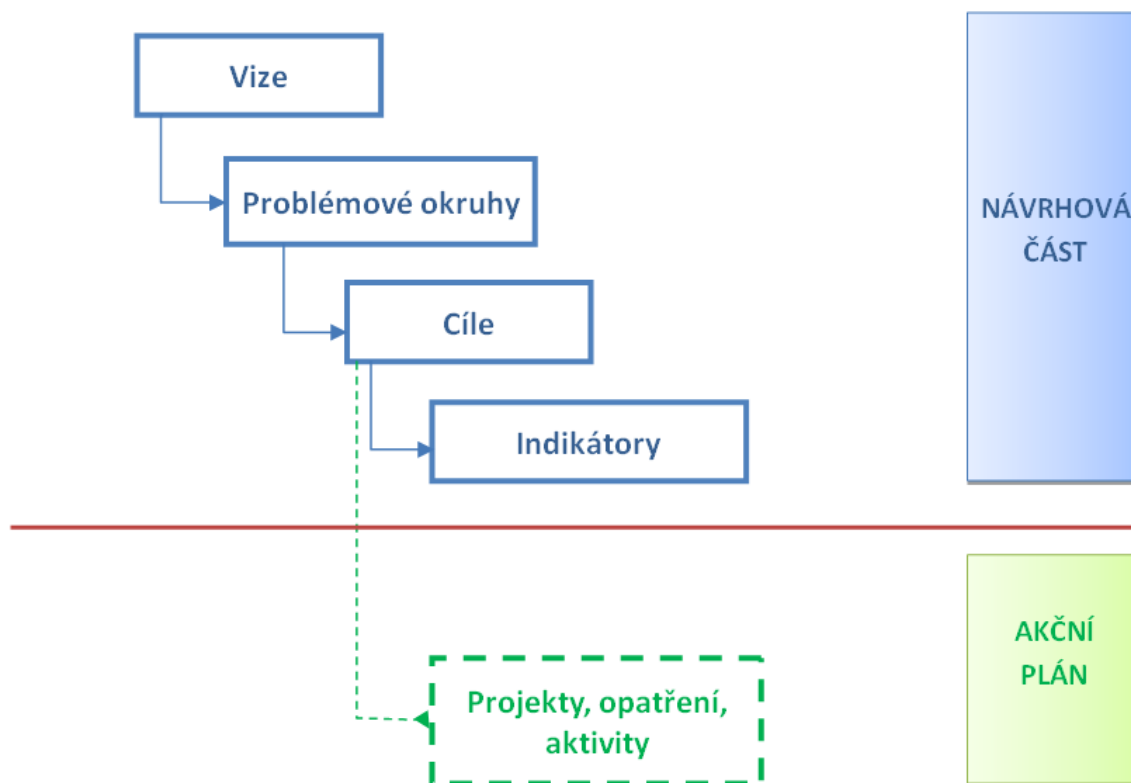
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociální služby. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci)

jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce <i>Pomocí komunitního plánování sociální péče se daří využívat místní lidský potenciál pro rozvoj společenského postavení seniorů, mladých lidí i sociálně slabých</i>		
Sociální služby	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
		Absence osobní asistence
	cíl 1.1 Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence	cíl 2.1 Zavést program primární prevence
	cíl 1.2 Vytvořit společný denní stacionář pro seniory	

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize „ORP Nepomuk“ do roku 2024:

„Nepomucko je díky zatraktivnění mnoha turistických cílů vyhledáváno návštěvníky nejen pro tradici svatého Jana z Nepomuku nebo spojitost se zámek Zelená Hora, ale zejména pro svoji přátelskou atmosféru se širokým spektrem zážitkových aktivit a kvalitní životní prostředí na pomezí Brd a Šumavy.

Zdejší školská zařízení vyznačující se kvalitní výukou jsou zároveň středisky volného času pro široké skupiny obyvatel.

Zapojené obce v ORP Nepomuk jednotně zajišťují efektivní odpadové hospodářství.

Pomocí komunitního plánování sociální péče se daří využívat místní lidský potenciál pro rozvoj společenského postavení seniorů, mladých lidí i sociálně slabých.“

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

PO 1. “ Absence osobní asistence“

Cílem poskytovaných služeb je pomoc člověku, který k životu pomoc druhé osoby potřebuje, zvládat prostřednictvím osobního asistenta ty úkony, které by dělal sám, kdyby nebyl jakýmkoliv způsobem omezen. Cílovou skupinu tvoří lidé, kteří potřebují k životu pomoc druhé osoby.

Komplex služeb se skládá ze základních prvků: pomoc při hygieně, při stravování, sebeobsluze, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při prosazování práv a zájmů. Ze základních prvků fakultativních je to poskytnutí informace (z hlediska zrakově postižených klientů je tento prvek obligatorní) a psychoterapie. Důvodem poskytování pečovatelské služby je zdravotní indikace, a to i přestože dotyčný akutní léčbu nepotřebuje, oproti tomu důvodem pro poskytování osobní asistence je snaha o vyrovnání sociálního handicapu, tj. oddělení od společnosti.³

Věcné argumenty

Z provedené analýzy sociálních služeb v rámci ORP Nepomuk vyplývá, že osobní asistenci v rámci území zajišťuje okrajově pouze Charita Rokycany. Ta se zejména zaměřuje na:

- Pomoc lidem s mentálním, fyzickým nebo kombinovaným postižením, seniorům
- Nabízí sociální péči pro zvýhodnění života znevýhodněným
- Služby: Pomoc při základních denních potřebách, donáška nákupu, zařízení domácího úklidu, pomoc při osobní hygieně, doprovod k lékaři
- Sídlo v Rokycanech – možnost využít jejich služeb i v našich regionech -> za službu ve vzdálenosti více než 25 km od Rokycan se platí 110 Kč/hodina

I vzhledem ke vzdálenosti není v současné době tato služba v rámci území využívána. Z jednání pracovních skupin během analytické fáze vyplynulo, že by bylo vhodné se na tuto problematiku

³ Hrdá, J.: Osobní asistence, příručka postupů a rad pro osobní asistenty, dostupné online: https://www.cuni.cz/UK-3390-version1-osobni_asistence.doc

v rámci ORP více zaměřit. Určitě i z toho důvodu, že osobní asistence může velmi vhodně doplňovat pečovatelskou službu poskytovanou seniorům a osobám se zdravotním postižením.

Příčiny problému

Příčin k absenci osobní asistence v regionu je několik. Patří mezi ně zejména absence poskytovatelů těchto služeb, odlehlost regionu od větších krajských měst, nedostatečné financování této oblasti, nepropojenost s církevní střední školou ve Spáleném Poříčí, jejíž studenti by byli schopni tyto služby poskytovat de facto na dobrovolnické bázi či absence podpory spolupráce obcí v této oblasti, zejména rovněž na dobrovolnické bázi.

Propojenost tématu můžeme najít v těchto oblastech: absence denního stacionáře pro seniory, malé kulturní vyžití pro seniory v menších obcích (např. pravidelná setkávání, rukodělné kurzy apod.), absence hřišť s cvičebními prvky pro seniory, chybí tísňová péče pro seniory, neexistuje poskytování pečovatelské služby o víkendech, malá informovanost a dostupnost ohledně dostupného a bezbariérového bydlení pro osoby se zdravotním postižením, příp. chybí hlášení krizových situací pro zrakově a sluchově postižené.

Důsledky neřešení problému

Neřešením výše uvedených příčin v souvislosti s níže uvedeným předpokladem stárnutí obyvatelstva dojde ke zvýšení tlaku na zajištění pečovatelských služeb, které sebou nesou zvýšené náklady a nemají oproti službám osobní asistence tak velký sociálně-společenský dopad.

Důsledky neřešení problému lze odvodit z národní strategie přípravy na stárnutí obyvatelstva. Z údajů této strategie je patrné, že v celé Evropě populace stárne a předpoklady hovoří o tom, že v ČR by podle střední varianty projekce demografického vývoje zpracované Českým statistickým úřadem měli lidé starší 65 let v roce 2030 tvořit 22,8 % populace, v roce 2050 pak 31,3 %, což představuje přibližně 3 miliony lidí. Jen pro představu - v roce 2007 tvořily osoby starší 65 let 14,6% obyvatel. Relativně nejrychleji se přitom bude zvyšovat počet osob nejstarších, v roce 2050 bude žít v České republice přibližně půl milionu občanů ve věku 85 a více let (ve srovnání s 124.937 v roce 2007).⁴

Národní plán proto počítá

- 1) s celoživotním učením seniorů, ale např. i dnešních padesátníků, kteří by měli nadále rozvíjet své dovednosti, rovněž tak usilovat o celoživotní vzdělávání i u mladých lidí,
- 2) se zaměstnáváním starších osob a seniorů,
- 3) s dobrovolnictvím a mezigenerační spoluprací (benefity pro dobrovolníky a změnu obrazu seniorů mezi mládeží, mezigenerační dialog),
- 4) kvalitní prostředí pro život seniorů (bezbariérový přístup, odpočívadla, lavičky, nově budovaná infrastruktura a bytová politika v závislosti na stárnutí populace),
- 5) se zdravým stárnutím - podpora zdravotní gramotnosti, především u mladé generace,
- 6) s péčí o seniory - rozvoj služeb, jak terénních, tak pobytových.

⁴Dostupné online http://www.mpsv.cz/files/clanky/14540/III_vlada__Akcní_plan_staruti_.pdf

PO 2. “ Problém užívání návykových látek“

Popis problémového okruhu

Problém užívání návykových látek není jen problémem velkých hustě osídlených aglomerací, ale tento problém se začíná stále častěji vyskytovat i v menších sídlech, mezi které lze zařadit i město Nepomuk.

Jelikož město Nepomuk má pravomoci obce s rozšířenou působností, nelze problém návykových látek chápat pouze jako záležitost samotného města Nepomuk, ale musí se brát v potaz celé jeho správní území. Zároveň do Nepomuka vzhledem ke spádovosti vzdělávacích a zábavních zařízení dojíždí rizikové skupiny, které se následně opět vrací do svých domovů, kde jinak po zbytek dne tráví čas a stýkají se s místními obyvateli.

Rozčleníme-li si správní území ORP Nepomuk na jednotlivé obce, vychází nám město Nepomuk z hlediska chápání výskytu uživatelů drog jako centrum těchto negativních jevů.

Musíme brát v potaz také věkovou kategorii uživatelů návykových látek, kdy do nedávné doby se mezi příjemce drog řadili převážně dospělí jedinci, nyní již hovoříme přímo o příjemcích drog, kteří patří do věkové kategorie nezletilých a mladistvých.

Nárůstem patologických jevů, jako je vandalismus a drogy, se zabývá rovněž analytická část, například prostřednictvím dotazníku II. k PMOS. Tento problém se objevuje také ve SWOT analýze. Od roku 2014 již navíc v Nepomuku nepůsobí program ULICE - agentury terénní péče, a zcela tak chybí cílená odborná profesionální pomoc.

Příčiny problému

Mezi příčiny zvýšeného počtu mladých příjemců drog v ORP Nepomuk dle našich zkušeností lze považovat:

- nefunkčnost rodiny (rozvrácená, neúplná, nefunkční, rodina s příliš volnou nebo naopak příliš tvrdou disciplínou bez citových vazeb, špatný zdravotní stav rodičů, závislost rodičů na alkoholových i nealkoholových látkách, citová vyprahlost dítěte)
- špatné sociální zázemí
- nízká finanční gramotnost a s tím spojený nedostatek financí v rodině
- nepříznivý vliv kamarádů – absence sociálního zakotvení, vliv party nebo subkultury, která užívání drog má jako normu, snaha vyrovnat se zkušenějším členům party – uživatelům NL
- nízká úroveň znalostí drogové problematiky a závislosti na návykových látkách
- Psychické dispozice – labilní jedinci, nízké sebehodnocení, sebevědomí, lidé s nízkou sebekontrolou, impulzivní jedinci, kteří si nedokážou uspokojit své potřeby v určitém časově ohraničeném horizontu
- stresová situace, (špatný zdravotní stav)

Nezletilí a mladiství jedinci, kteří se ve svém životě setkají s některými se shora uvedených příčin či spouštěčů užívání NL pak poměrně běžné životní problémové situace vyhodnotí jako velkou či nepřekonatelnou zátěž, jsou neschopni se s tímto vyrovnat a hledají nějaké řešení. Tímto řešením však často může být užití NL, drogy, které navodí stav spokojenosti a účinky drogy jsou pro ně pak únikem problémové situace.

Ovšem uživatelem návykových látek se může stát každý z nás bez ohledu na zvláštnost každé jednotlivé osobnosti.

Důsledky neřešení problému

S užíváním drog ve správním obvodu ORP Nepomuk souvisí i začínající zvýšení násilné jednání mezi nezletilými, rvačky, hádky, osočování kdo koho první „prásknul“ rodičům, ve škole, „na sociálce“, na policii.

S užíváním NL u mladých příjemců drog jde ruku v ruce jejich zvýšená potřeba finančních prostředků na pořízení drogy, což může vyústit v majetkovou trestnou činnost, nebo násilnou trestnou činnost. A v neposlední řadě je nutno zmínit i objevující se snaha dospělých uživatelů a distributorů si dělat z nezletilých další prostředníky pro distribuci drog. Z našich dostupných informací je patrné, že mezi mladými příjemci drog ve správním obvodu ORP Nepomuk se nejčastěji vyskytuje užívání marihuany, která je označována za tzv. lehkou drogu.

Užívání této lehké drogy, může zcela jistě vést k vypěstování si závislosti na tvrdší drogu, s tím samozřejmě souvisí negativní jevy v podobě zvýšené majetkové a trestné činnosti neboť opatření tvrdších drog se stává pro uživatele finančně náročnější. Užívání tvrdších drog s sebou také nese zvýšené zdravotní riziko nejen pro uživatele, ale i pro jeho okolí.

Z naší dosavadní zkušenosti a práce s mladými příjemci drog v ORP Nepomuk (nutno zmínit, že mezi příjemce drog se stále častěji řadí nezl. děti – tj. děti do 15 let) vyplývá, že v současné době dochází k poměrně velkému nárůstu mladých příjemců drog, a proto neřešení této problematiky s sebou nutně přinese nárůst kriminality v ORP Nepomuk, finanční zátěž pro město – opravy majetku poškozené vandalismem, zdravotní rizika místních obyvatelů a špatná reklama pro město, které by mohlo být označeno jako centrum drogového dění.

Velmi důležité je zmínit nutnost prevence v oblasti drog, která by měla být zcela jistě součástí školní výuky na základních školách. Tato prevence by se neměla uskutečňovat pouze formou jednorázových přednášek, ale formou intenzivního preventivního programu, do kterého by vstupovali (finančně) kraje, jednotlivé ORP a města, obce, či jiní zřizovatelé základních škol.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Absence osobní asistence
Cíl 1.1	Název cíle: Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence
Popis cíle	<i>Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území).</i> Příčin absence osobní asistence v regionu je několik. Patří mezi ně zejména absence poskytovatelů těchto služeb, odlehlost regionu od větších krajských měst, nedostatečné financování této oblasti, nepropojenost s církevní střední školou ve Spáleném Poříčí, jejíž studenti by byli schopni tyto služby poskytovat de facto na dobrovolnické bázi či absence spolupráce obcí v této oblasti. Propojenost tématu můžeme najít v těchto oblastech: absence denního stacionáře pro seniory, malé kulturní vyžití pro seniory v menších obcích (např. pravidelná setkávání,

	<p>rukodělné kurzy apod.), absence hřišť s cvičebními prvky pro seniory, chybí tísňová péče pro seniory, neexistuje poskytování pečovatelské služby o víkendech, malá informovanost a dostupnost ohledně dostupného a bezbariérového bydlení pro osoby se zdravotním postižením, příp. chybí hlášení krizových situací pro zrakově a sluchově postižené.</p> <p>Důsledky neřešení problému</p> <p>Neřešením výše uvedených příčin v souvislosti s níže uvedeným předpokladem stárnutí obyvatelstva dojde ke zvýšení tlaku na zajištění pečovatelských služeb, které sebou nesou zvýšené náklady a nemají oproti službám osobní asistence tak velký sociálně-společenský dopad.</p> <p>Důsledky neřešení problému lze odvodit z národní strategie přípravy na stárnutí obyvatelstva. Z údajů této strategie je patrné, že v celé Evropě populace stárne a předpoklady hovoří o tom, že v ČR by podle střední varianty projekce demografického vývoje zpracované Českým statistickým úřadem měli lidé starší 65 let v roce 2030 tvořit 22,8 % populace, v roce 2050 pak 31,3 %, což představuje přibližně 3 miliony lidí. Jen pro představu - v roce 2007 tvořily osoby starší 65 let 14,6% obyvatel. Relativně nejrychleji se přitom bude zvyšovat počet osob nejstarších, v roce 2050 bude žít v České republice přibližně půl milionu občanů ve věku 85 a více let (ve srovnání s 124.937 v roce 2007).</p>
<p>Hlavní opatření</p>	<p><i>Hlavní opatření, která bude nutné přijmout (nebo postupně přijímat) k tomu, aby mohlo být cíle dosaženo. Plnění cíle bude spočívat v:</i></p> <p>A1 Komunitní plán rozvoje sociálních služeb ORP Nepomuk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření iniciativy tvorby komunitního plánu <p>A2 Analýza potřebnosti této služby</p> <p>A3 Propagace osobní asistence</p> <p>A4 Koncepce Plzeňského kraje v oblasti sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce na tvorbě <p>B1 Grant na osobní asistenci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žádost přes Mikroregion Nepomucko, příp. město Nepomuk <p>B2 Spolupráce s CSOŠ Spálené Poříčí a dobrovolníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovní skupina pro přípravu a implementaci <p>C1 Spolupráce s ORP Nepomuk, Plzeňským krajem, poskytovateli sociálních služeb a Mikroregionem Nepomucko</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovní skupina pro přípravu a implementaci
<p>Název indikátorů k hodnocení cíle</p>	<p>Počet dobrovolníků zapojených do osobní asistence. Počet studentů zapojených do osobní asistence. Počet klientů služeb. Počet odpracovaných hodin (v případě dobrovolnických aktivit).</p>
<p>Správce cíle</p>	<p>Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk</p>

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Absence osobní asistence
Cíl 1.2.	Název cíle: Vytvořit společný denní stacionář pro seniory
Popis cíle	<p><i>Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území).</i></p> <p>V současné době v ORP Nepomuk chybí denní stacionář pro seniory.</p> <p>Denní stacionář pro seniory je sociální zařízení, které svým klientům nabízí bohatý program i odbornou péči. Velkou pozornost jeho zaměstnanci věnují fyzickým, psychickým, sociálním i duchovním potřebám každého člověka a zároveň podporují jeho přirozené rodinné zázemí. Aktivity v příjemném prostředí přispívají k intenzivnějšímu prožívání života i v období zásadního úbytku sil.</p> <p>Stacionář nabízí např. dopravu uživatelů na místo a zpět domů, vzdělávací a aktivizační programy, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické působení, na požádání duchovní službu. Je to zařízení rodinného typu, proto se pořádají také milá setkávání s rodinami uživatelů služeb. Mezi pravidelné aktivity patří trénování paměti, kondiční cvičení, pracovní činnosti, mezigenerační setkávání a společenské aktivity.</p> <p>Od loňského roku funguje v Nepomuku Centrum Volnočasových aktivit Fénix, které by svou postupnou nabídkou mohlo částečně plnit funkci „denního stacionáře“ pro seniory. Spolupráce s tímto subjektem by byla v tomto ohledu potřebnou a žádoucí.</p>
Hlavní opatření	<p><i>Hlavní opatření, která bude nutné přijmout (nebo postupně přijímat) k tomu, aby mohlo být cíle dosaženo. Plnění cíle bude spočívat v:</i></p> <p>A1 Komunitní plán rozvoje sociálních služeb ORP Nepomuk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření iniciativy tvorby komunitního plánu a analýza potřebnosti a propagace <p>A2 Koncepce Plzeňského kraje v oblasti sociálních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spolupráce na tvorbě <p>B1 Grant na denní stacionář + Volnočasové centrum Fénix Nepomuk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žádost přes Mikroregion Nepomucko, příp. město Nepomuk <p>B2 Spolupráce s Centrem Volnočasových aktivit Fénix Nepomuk a dobrovolníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovní skupina pro přípravu a implementaci <p>C1 Spolupráce s ORP Nepomuk, Plzeňským krajem, poskytovateli sociálních služeb, Centrem volnočasových aktivit Fénix Nepomuk a Mikroregionem Nepomucko</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovní skupina pro přípravu a implementaci
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Počet klientů denního stacionáře</p> <p>Počet zaměstnanců, kteří udrželi práci déle než 12 měsíců</p> <p>Počet finančně podpořených subjektů</p>
Správce cíle	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk

Problémový okruh 2	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Problém užívání návykových látek
Cíl 2.1.	Název cíle: Zavést programy primární prevence
Popis cíle	<p><i>Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území).</i> Tento cíl je členěn do dvou kategorií:</p> <p>1) Primární prevence užívání návykových látek - závislostí (alkohol, tabák, lehké a tvrdé drogy)</p> <p>Primární prevence (PP) si klade za cíl odradit od prvního užití drogy nebo aspoň co nejdéle odložit první kontakt s drogou. Specifickým cílem je předcházet zvyšování užívání mezi rizikovou populací. PP se může také zaměřovat na ohroženou populaci - jako jsou např. děti ulice, mladí lidé, kteří opustili školu, děti uživatelů drog atd. V podstatě PP obsahuje tyto hlavní složky:</p> <p>(1) vytváření povědomí a informovanosti o drogách a o nepříznivých zdravotních a sociálních důsledcích, se zneužíváním drog spojených,</p> <p>(2) podporu protidrogových postojů a norem,</p> <p>3) posilování prosociálního chování v protikladu zneužívání drog,</p> <p>(4) posilování jednotlivců i skupin v osvojování osobních a sociálních dovedností potřebných k rozvoji protidrogových postojů,</p> <p>(5) podporování zdravějších alternativ, tvořivého a naplňujícího chování a životního stylu bez drog.</p> <p>Primární (proti)drogovou prevenci dělíme na nespecifickou primární prevenci a primární prevenci specifickou.</p> <p>2) Nespecifická primární prevence:</p> <p>Tvoří nedílnou součást primární prevence a jejím obsahem jsou všechny techniky umožňující rozvoj harmonické osobnosti, včetně možnosti rozvíjení nadání, zájmů a pohybových a sportovních aktivit. Zahrnuje veškeré aktivity nemající přímou souvislost např. se zneužíváním návykových látek, šikanou, xenofobií atd. Jedná se o aktivity, které obecně napomáhají snižovat riziko vzniku a rozvoje jakýchkoli nežádoucích forem chování a to prostřednictvím lepšího využívání a organizace volného času.</p> <p>Cílem je</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s pojmy droga, závislost, typy nelegálních drog • důraz na věkovou hranici pro užívání legálních drog • důraz na rizika spojená s užíváním drog (zdravotní, psychická, sociální) • seznámení s možnými příčinami užívání drog • vyjasnění vlastního postoje žáků k drogám • objevit alternativy nedrogových řešení zátěžových situací
Hlavní opatření	<i>Hlavní opatření, která bude nutné přijmout (nebo postupně přijímat) k tomu, aby mohlo být</i>

	<p><i>cíle dosaženo. Plnění cíle bude spočívat v:</i></p> <p>A1 Zapracování konkrétních témat <i>prevence do vzdělávacího procesu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Diskuze a připomínkování <p>B1 Grant či jiné prostředky na implementaci a provoz programů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Možní žadatelé: Mikroregion Nepomucko, Město Nepomuk <p>C1 Spolupráce s dotčenými subjekty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Najít vhodný vzdělávací subjekt i zájem na školách v regionu - Provozovatele aktivit v rámci programů nespecifické primární prevence <p>C2 Postupné rozšíření problémového okruhu na další obdobná témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jiné negativní sociálně-patologické jevy mládeže - Programy na nespecifické primární prevence
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Počet škol ORP Nepomuk zapojených do programu</p> <p>Počet konkrétních uskutečněných programů prevence</p> <p>Počet účastníků programů</p>
Správce cíle	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk

4.2.4. Indikátory

Karta indikátorů SS 1

Problémový okruh	<i>Absence osobní asistence</i>		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	<i>Zavedení osobní asistence v rámci ORP Nepomuk</i>		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	<i>Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Změna stávající situace, kdy není v území ORP Nepomuk aktivně poskytována osobní asistence v bydlejších seniorů a dalších osob, kteří osobní asistenci potřebují.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Prověřením na sociálním odboru ORP Nepomuk, u poskytovatelů osobní asistence.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>ORP Nepomuk, statistika</i>		

Karta indikátorů SS 2

Problémový okruh	Problém užívání návykových látek		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Snížení uživatelů návykových látek v rámci ORP Nepomuk		
Měrná jednotka	Procenta		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		-30%	-50%
Skutečnost	100%		
Popis měřítka:	Indikátor Snížení uživatelů návykových látek v rámci ORP Nepomuk sleduje tendenci z výchozího nepříznivého stavu, identifikovaného jako problematický, kdy je žádoucí jeho postupná pozitivní změna bez zohlednění vnitřní struktury a příčin.		
Metodika a výpočet:	Prověřením u organizací zabývajících se touto problematikou.		
Zdroj čerpání dat:	Organizace působící v oblasti prevence, ORP Nepomuk, roční statistiky		

Karta indikátorů SS 3

Cíl	Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Počet dobrovolníků zapojených do osobní asistence		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zjištěný počet dobrovolníků, kteří se nově zapojí do programu v oblasti osobní asistence v území ORP Nepomuk, ukáže rozsah dosud nevyužívaných možností tohoto způsobu zapojení a spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Počtem aktivně spolupracujících dobrovolníků v rámci projektu na základě vykázané činnosti.		
Zdroj čerpání dat:	ORP Nepomuk – sociální odbor, statistika a výkazy		

Karta indikátorů SS 4

Cíl	Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	Počet studentů zapojených do osobní asistence		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel CSOŠ Spálené Poříčí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zjištěný počet studentů sociálních oborů na středních školách, kteří se nově zapojí do programu v oblasti osobní asistence v území ORP Nepomuk, ukáže rozsah dosud nevyužívaných možností tohoto způsobu zapojení a spolupráce.		
Metodika a výpočet:	Počtem aktivně spolupracujících studentů v rámci projektu na základě vykázané činnosti v rámci školní praxe.		
Zdroj čerpání dat:	CSOŠ Spálené Poříčí – statistika a výkazy.		

Karta indikátorů SS 5

Cíl	Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	Počet klientů služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet klientů, kteří budou nabízené služby v rámci indikátoru aktivně využívat.		
Metodika a výpočet:	Počtem aktivně zapojených účastníků nabízených služeb.		
Zdroj čerpání dat:	ORP Nepomuk – sociální odbor, statistika a výkazy		

Karta indikátorů SS 6

Cíl	<i>Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence</i>		
Číslo indikátoru	1.1.4		
Název indikátoru	<i>Počet odpracovaných hodin (v případě dobrovolnických aktivit)</i>		
Měrná jednotka	<i>Počet</i>		
Správce měřítka	<i>Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100	150
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Počet hodin, které studenti a dobrovolníci v rámci služby vykonají.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počtem skutečně odvedených hodin v rámci dobrovolnické činnosti.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>ORP Nepomuk – sociální odbor, statistika a výkazy</i>		

Karta indikátorů SS 7

Cíl	<i>Vytvořit společný denní stacionář pro seniory</i>		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	<i>Počet klientů denního stacionáře</i>		
Měrná jednotka	<i>počet</i>		
Správce měřítka	<i>Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30	50
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Zařízení tohoto typu dosud není. Počet klientů, využívajících denní stacionář pro seniory v jednotlivých sledovaných letech je předpokládán ve stoupající tendenci v rozsahu dle zájmu a kapacit.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Počet přijatých seniorů do denního stacionáře.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>ORP Nepomuk – sociální odbor, statistika a výkazy</i>		

Karta indikátorů SS 8

Cíl	Vytvořit společný denní stacionář pro seniory		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	Počet zaměstnanců, kteří udrželi práci déle než 12 měsíců		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Celkový počet zaměstnanců, kteří v nově vzniklém denním stacionáři udrželi práci déle než 12 měsíců.		
Metodika a výpočet:	Evidence zaměstnanců		
Zdroj čerpání dat:	ORP Nepomuk – sociální odbor, statistika a výkazy		

Karta indikátorů SS 9

Cíl	Zavést programy primární prevence		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Počet škol ORP Nepomuk zapojených do programu		
Měrná jednotka	Počet škol		
Správce měřítka	Vedoucí odboru finančního, majetkového a školství ORP Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na základě sdílených zkušeností, je aplikace PPP vhodná právě na školní úrovni, kde mohou plnit svou preventivní roli. Sleduje se postupně rostoucí počet základních a středních škol ORP Nepomuk zapojených do programu primární prevence.		
Metodika a výpočet:	Ověření počtu zapojených subjektů do programu na základě evidence realizovaných aktivit.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví a Odbor finanční, majetkový a školství ORP Nepomuk		

Karta indikátorů SS 10

Cíl	Zavést programy primární prevence		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	Počet konkrétních uskutečněných programů prevence		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru finančního, majetkového a školství ORP Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	5
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Počet konkrétních uskutečněných programů prevence, které budou uskutečněny na školách v rámci ORP Nepomuk v daném období.		
Metodika a výpočet:	Ověření počtu zapojených subjektů do programu na základě evidence realizovaných aktivit.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví a Odbor finanční, majetkový a školství ORP Nepomuk		

Karta indikátorů SS 11

Cíl	Zavést programy primární prevence		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	Počet účastníků programů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí odboru finančního, majetkového a školství ORP Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		100	120
Skutečnost	46		
Popis měřítka:	Počet konkrétních účastníků programů prevence, které budou uskutečněny na školách v rámci ORP Nepomuk v daném období.		
Metodika a výpočet:	Ověření počtu zapojených žáků a studentů do programu na základě evidence realizovaných aktivit.		
Zdroj čerpání dat:	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví a Odbor finanční, majetkový a školství ORP Nepomuk		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Dosud nestanoveno</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
1.2	Vytvořit společný denní stacionář pro seniory	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
2.1	Zavést programy primární prevence	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Zavedení osobní asistence v rámci ORP Nepomuk	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
2.1	Snížení uživatelů návykových látek v rámci ORP Nepomuk	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
1.1.1	Počet dobrovolníků zapojených do osobní asistence	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
1.1.2	Počet studentů zapojených do osobní asistence	CSOŠ Spálené Poříčí, ředitel
1.1.3	Počet klientů služeb	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
1.1.4	Počet odpracovaných hodin (v případě dobrovolnických aktivit)	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
1.2.1	Počet klientů denního stacionáře	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
1.2.2	Počet zaměstnanců, kteří udrželi práci déle než 12 měsíců	Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk
2.1.1.	Počet škol ORP Nepomuk zapojených do programu	Vedoucí odboru finančního, majetkového a školství ORP Nepomuk
2.1.2	Počet konkrétních uskutečněných programů prevence	Vedoucí odboru finančního, majetkového a školství ORP Nepomuk
2.1.3	Počet účastníků programů	Vedoucí odboru finančního, majetkového a školství ORP Nepomuk

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. -3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty

budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu

výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Níže uvádíme základní závěry z návrhové části pro oblast Sociální služby.

Celkem byly zvoleny 2 Problémové okruhy (oblasti) a to PO 1 Absence osobní asistence a PO 2 Problém užívání návykových látek, ke kterým byly přiřazeny příslušné Cíle (k PO 1 dva a k PO 2 jeden) Pro každý cíl byl stanoven vybraný správce – v případě Sociálních služeb je jím pro všechny cíle Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk.

Naplňování každého z cílů, realizovaných na základě každoročních Akčních plánů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů – v tomto případě tzn. celkem 9 indikátorů pro příslušné cíle a 2 pro problémové okruhy – konkrétně uvedeno v kap. 4.2.4 (gestorem indikátorů je ve všech případech Vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nepomuk).

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

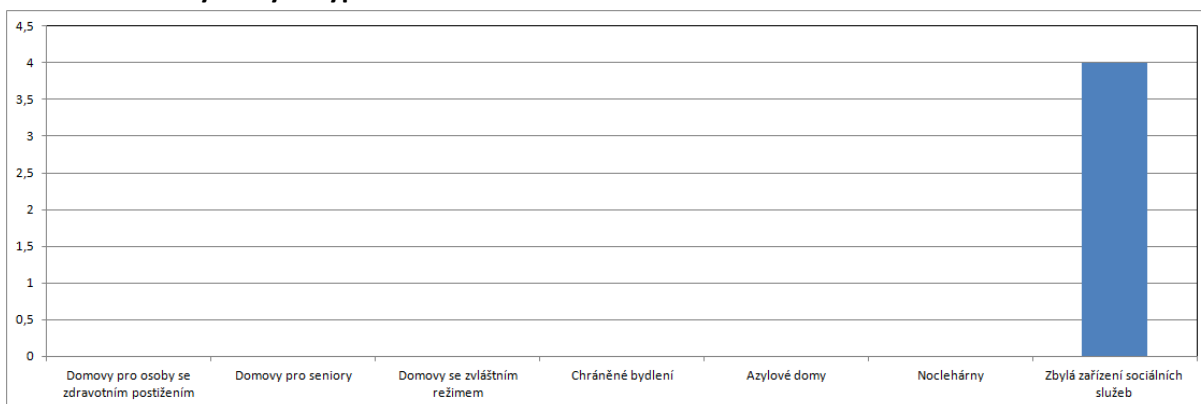
Návrhová část SD v oblasti Sociální služby byla zpracována v souladu s Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů projektu PMOS. Práce probíhaly dle harmonogramu 2. fáze projektu a to od září 2014 v časové posloupnosti /návaznosti Vize – Problémové okruhy – Cíle – Indikátory – (Akční plány), přičemž k 20. 12. 2014 byl odeslán kompletní SD vč. návrhové části pro oblast Sociální služby k závěrečnému posouzení ze strany SMO.

Každý postupný krok zahrnoval projednání návrhu řešení zpracovaného analytikem RT pro Sociální služby ve fokusní skupině složené z 3 místních odborníků pro danou oblast (vč. odborníků z odborníků z Odboru sociálního MěÚ Nepomuk) a případné další odborné konzultace (se zástupci soc. zařízení) a následné zapracování příslušné zpětné vazby. Informace o průběžných výstupech projektu byly zveřejněny v místním periodiku, tak aby byla možnost vyjádření se širšímu okruhu zájemců.

4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

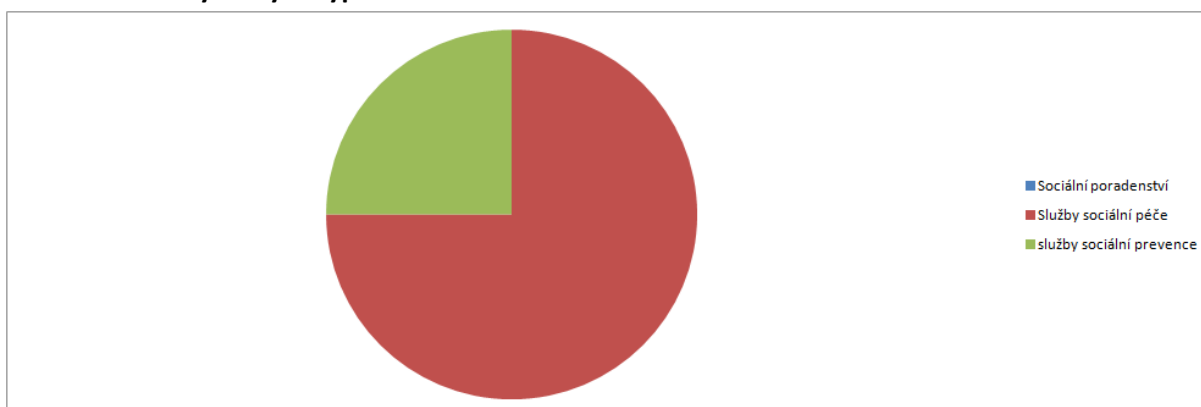
Graf 16: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

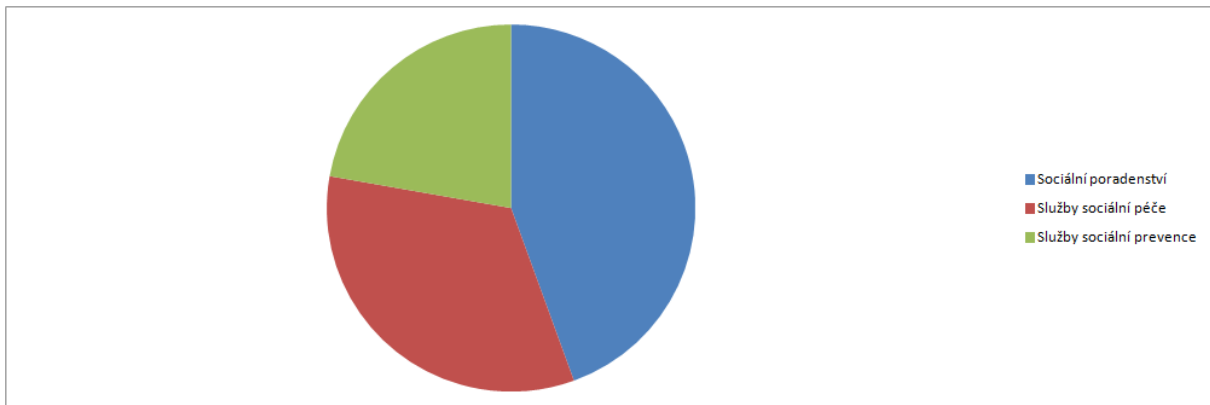
Graf 17: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

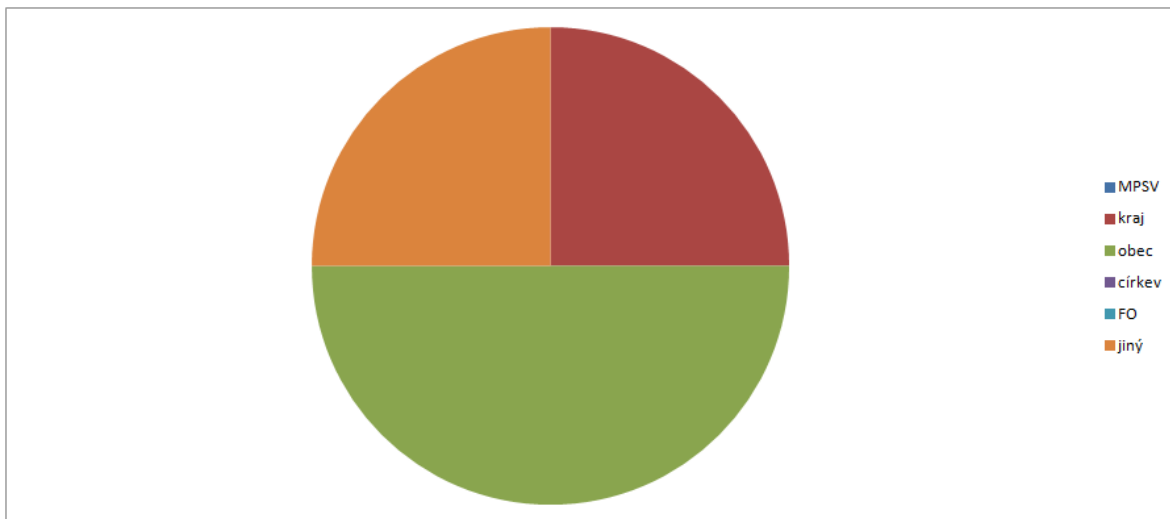
Graf 18: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

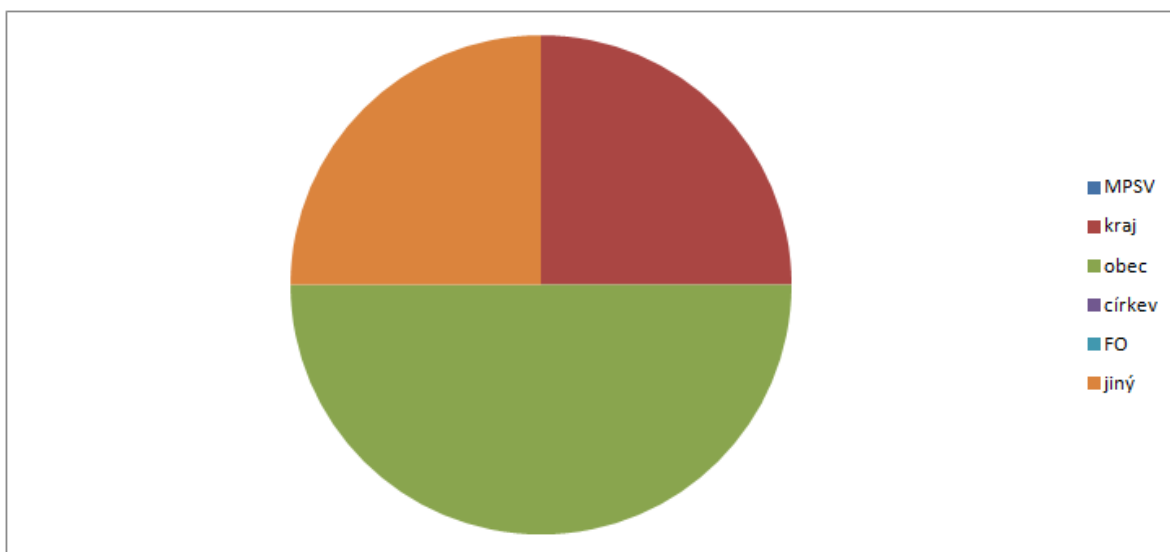
Graf 19: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

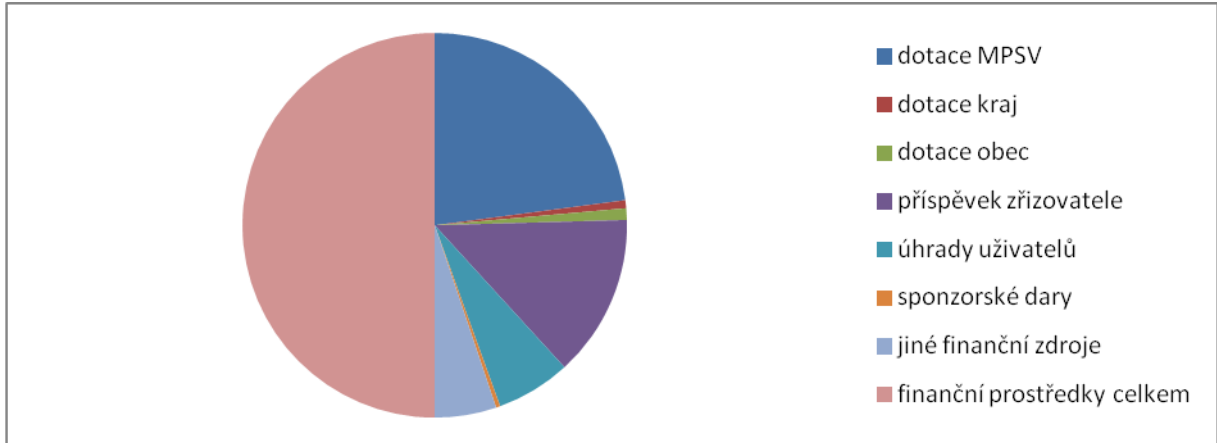
Graf 20: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

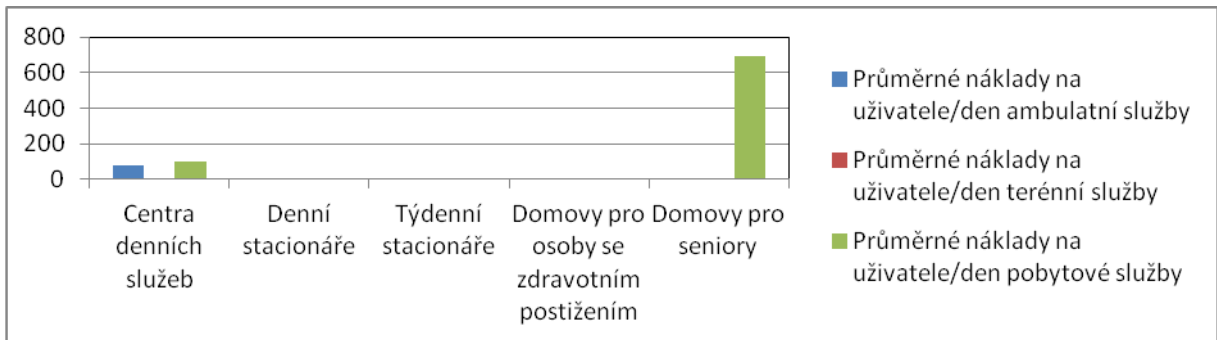
Graf 21: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

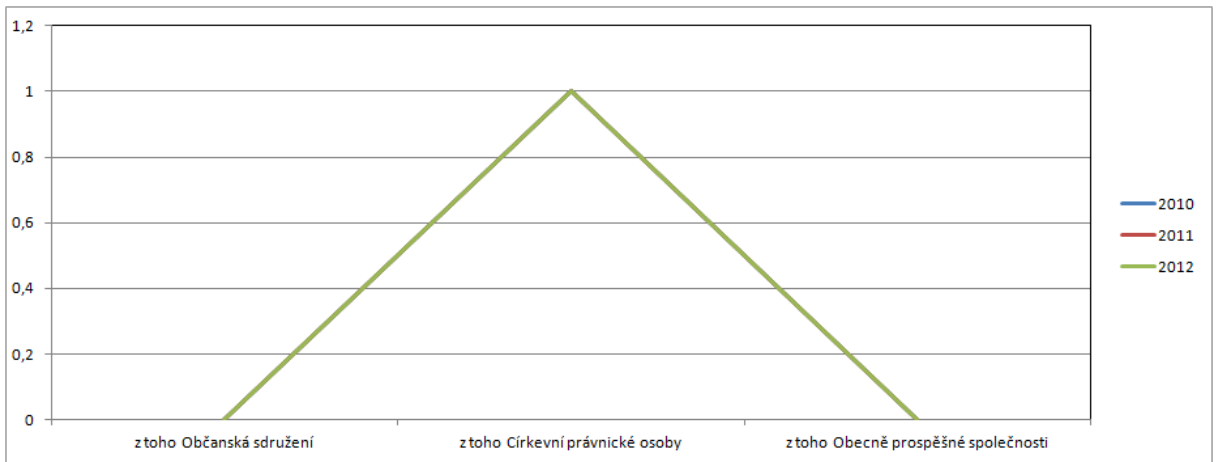
Graf 22: Přehled financování zařízení sociálních služeb v KČ za rok 2012 - vlastní šetření

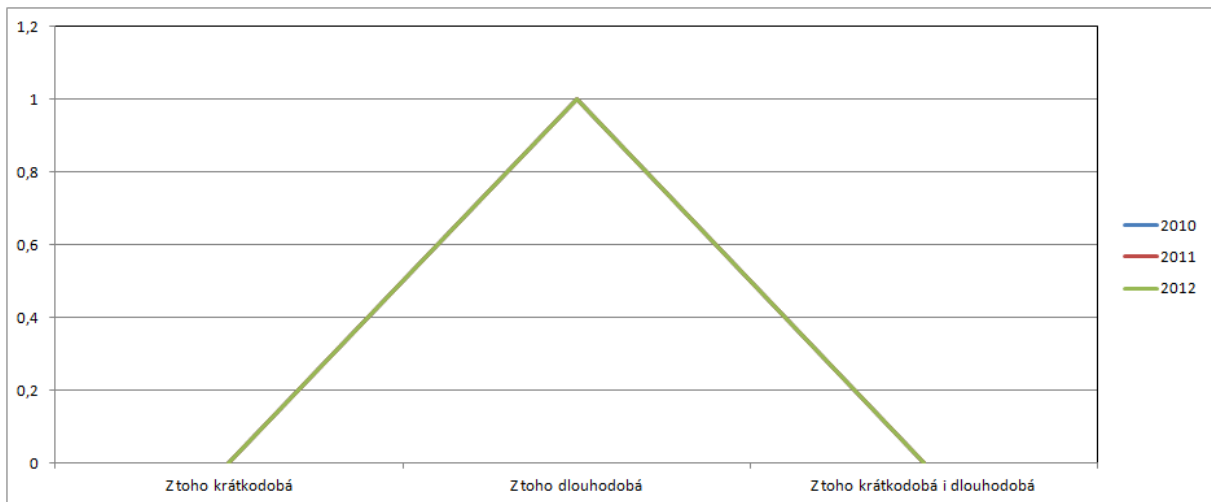

Graf 23: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 - vlastní šetření

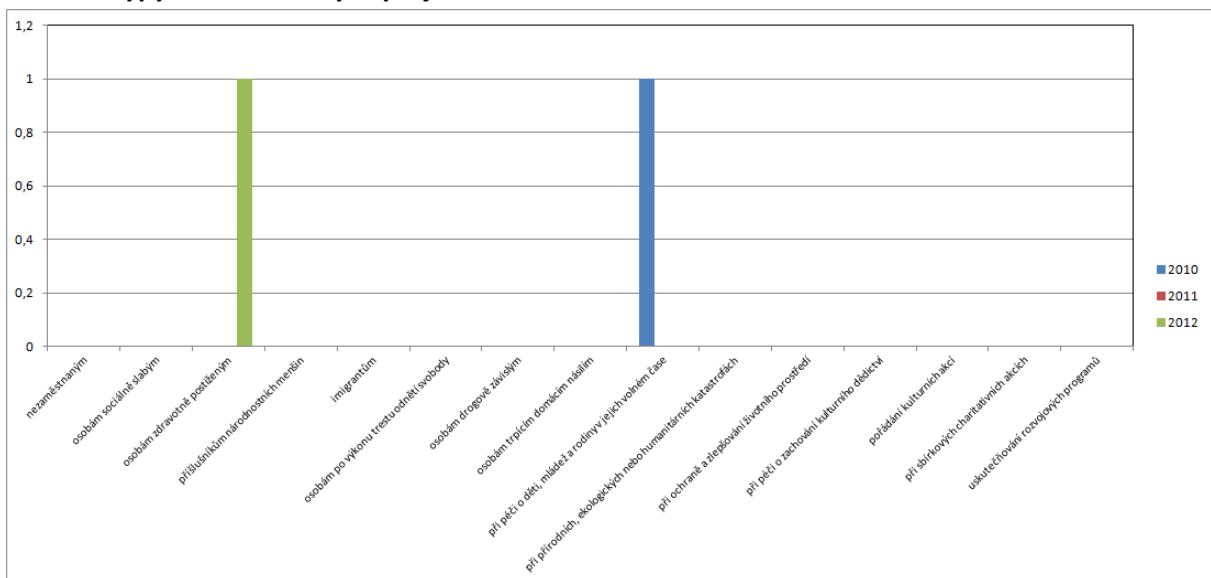

Graf 24: Dobrovolnická činnost v ORP

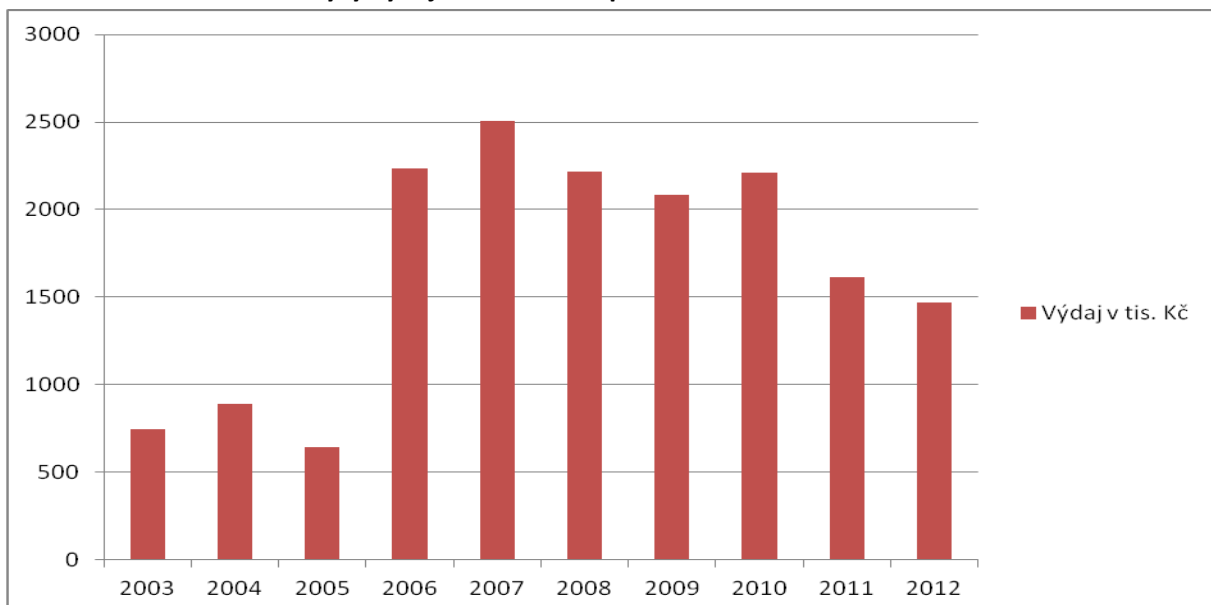

Graf 25: Typy dobrovolnických projektů v ORP

Graf 26: Graf finanční analýzy výdajů obcí ORP Nepomuk v oblasti sociálních služeb

ZDROJE

Statistická data MPSV

Statistická data ČSÚ

Statistická data SMO

Vlastní šetření (MěÚ Nepomuk, DKS Žinkovy, DPS Kasejovice, poskytovatelé sociálních služeb apod.)

Pracovní skupina MAS sv. Jana z Nepomuku – Kvalita života

Národní strategie podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb.

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod..

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění

- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Dílčí problémy vyplývají spíše z absence finančních prostředků, jak na straně obcí a obyvatel (dotace OH pro obyvatele ze strany obcí, neumožňují investice do jiných oblastí). Dalším typem problémů je pak nerespektování stanovených pravidel (vyhlášek) ze strany jednotlivců, což se ve větší míře projevuje v obcích s větším počtem rekreačních objektů a obecně vyšší návštěvností. Pro identifikaci problému bylo vyjma vyhodnocení datové základny a její interpretace využito i metod SWOT, analýza rizik a analýza cílových skupin. Analytické závěry učiněné na základě datových podkladů pak byly následně potvrzeny či vyvráceny terénními šetřeními v rámci SO ORP Nepomuk, prováděnými členy RT PMOS u relevantních subjektů OH.

Z obecnějšího pohledu je pak jedním z hlavních nedostatků odpadového hospodářství ORP roztržitost řešení hospodaření s odpady. Jednotlivé obce stanovují vlastní systémy nakládání s odpady většinou bez zásadní vazby na okolní obce a širší region. Obecní systémy jsou svébytné a obec rozhoduje o rozsahu a zaměření systému. Tato roztržitost vede k polarizaci a roztržitosti při výběru vhodných partnerů pro zajišťování služeb nakládání s odpady z měst a obcí, přímo úměrně tomu dochází ke zvyšování nákladů na všech stupních nakládání s odpady. Oprávněné osoby – podnikatelé zajišťující služby v odpadovém hospodářství nezajistí díky roztržitosti trhu optimální podmínky pro sběr (jednotná sběrná síť), svoz odpadů (optimalizované svozové trasy s omezením nadbytečné přepravy odpadů) atd. V rámci takové organizace odpadového hospodářství nelze ani v rozumné a optimální míře zajistit dostatečné a sociálně-ekonomicky únosné procesy pro úpravu, využití a odstraňování odpadů v rámci provozovaných zařízení.

Mezi časté problémy při nakládání s odpady, které se v rámci celé ČR objevují a které analýza situace v ORP potvrdila či nikoliv patří:

- *neexistence nebo nedosažitelnost zařízení pro nakládání s odpady;*
- *financování odpadového hospodářství (finančně nákladné odpadové hospodářství);*
- *nedostatek sběrných míst pro odkládání odpadů;*
- *vznik černých skládek a ekologických zátěží; problémy s každoročním ohlašováním produkce a nakládání s odpady;*
- *produkce komunálního odpadu, který obsahuje velké množství tříditelných složek odpadu (papíru, skla a plastů) především v obcích s malou hustotou osídlení*

Překryv se zásadními problémy OH Plzeňského kraje (dle Studie proveditelnosti Integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v území Plzeňského kraje, TI Centrum, a.s., 2011) :

- *postupné zvyšování produkce zejména komunálního odpadu vlivem přeměny struktury společnosti (více méně početných rodin, častější stěhování apod.), omezených spotřebitelských možností při předcházení vzniku odpadů (obaly spotřebního zboží), množství letákových tiskovin ve schránkách a pod.*
- *vysoký podíl skládkování odpadů, zejména komunálních*

- *nedostatky a chyby v evidenci odpadů vedené producenty a obcemi s rozšířenou působností způsobené častými legislativními změnami, reformou státní správy i systémem vykazování evidence samotným*
- *současné ekonomické nástroje nejsou dostatečné pro účinné omezování skládkování a zavádění technologií na zpracování a využívání odpadů*
- *odbytové možnosti vytríděných a dále využitelných odpadů jsou velice omezené zejména u plastu a některých druhů papíru*
- *neefektivní provoz kompostáren v důsledku nedostatku vytríděné suroviny pro zpracování a problematických odbytových možností vyrobeného kompostu*
- *nízká cena za úhradu nákladů spojených s nakládáním s komunálním odpadem - občan hradí pouze část nákladů, významný podíl hradí obec ze svého rozpočtu, občan skutečnou cenu nákladů na jím vyprodukovaný odpad nezná*
- *nedostatek finančních prostředků pro realizaci integrovaného systému nakládání s odpady, zejména v obcích*
- *ekologická výchova a vzdělávání jsou prováděny nesystematicky a nenacházejí dostatečnou podporu v podvědomí široké veřejnosti*
- *ekonomické efekty mají u obyvatelstva významnější prioritu než ochrana životního prostředí*
- *roztříštěná sídelní struktura území ORP/ kraje, velký počet malých obcí. Poměrně velké dopravní a ostatní provozní náklady pro oprávněné osoby z důvodu skutečnosti popsané sídelní struktury*
- *malá účinnost a efektivita výkonu veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství*
- *malá míra metodické pomoci orgánům obcí v oblasti odpadového hospodářství ze strany kompetentních orgánů veřejné správy*

Shrnutí zásadních styčných pozitivních ukazatelů v oblasti odpadového hospodářství kraje/ORP:

- *klesá produkce nebezpečných odpadů*
- *zvyšuje se množství vytríděných odpadů z komunálního odpadu*
- *vysoký počet obcí zapojených do systému sběru obalů (obalová společnost EKOKOM) - finanční podpora třídění dále využitelných složek komunálního odpadu*
- *existence svazků a sdružení pro odpadové hospodářství obcí zahrnující významný počet obcí při společném řešení systému nakládání s odpady*
- *možnosti čerpání podpor a dotačních titulů na investice v odpadovém hospodářství*
- *soulad národní legislativy ČR s právním systémem Evropského společenství*

Obec, jako malý územní celek však nemá příliš možností v zaběhnutém systému odpadového hospodářství něco rapidně měnit – přesto příklady řešení existují, jelikož obce jsou samosprávnými

subjekty, které mohou využít pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Z důvodu zaměření PMOS bylo rovněž prověřováno zda v území SO ORP Nepomucko existují Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství a případně na základě jakého typu spolupráce resp. oblasti spolupráce, přičemž se potvrdil předpoklad neexistence takto zaměřeného aktuálně působícího Svazku se sídlem, či působícím převážně na Nepomucku. Za hlavní důvod lze pokládat mj. působení Svazku obcí okresu Plzeň-jih pro odpadové hospodářství se sídlem ve Štěnovicích, který svými aktivitami obsluhuje i území ORP Nepomuk (přičemž členy je 23 obcí z 26) (členy je 84 ze 100 obcí okresu PJ s územní působností (ORP Blovice, Nepomuk, Přeštice, Plzeň, Stod)). Jeho hlavní činnost je zaměřena především na realizaci pravidelných svozů nebezpečných a objemných odpadů (ze zákona o odpadech č. 185/2001 Sb. vyplývá povinnost obce zajistit pro své občany minimálně 2x v kalendářním roce svoz nebezpečných odpadů v případě, že v obci neexistuje sběrný dvůr). Mezi další důvody lze pak zařadit jiné cíle a širší účel při vzniku MR Nepomucko, než právě OH.

Svazek obcí okresu Plzeň-jih pro odpadové hospodářství:

Poloha: Území okresu Plzeň-jih

Správní území obcí s rozšířenou působností Blovice, Nepomuk, Přeštice, Plzeň a Stod

Počet obcí: 84 členských obcí

Vlastnictví infrastruktury OH, činnost svazku:

Svazek není vlastníkem žádné infrastruktury odpadového hospodářství ani nemá podíl ve společnosti zajišťující služby v oblasti nakládání s odpady. Jeho činnost je zaměřena pouze na zajištění pravidelných sběrů a svozů nebezpečných a vybraných ostatních odpadů pro členské obce svazku či jeho prostřednictvím je poskytována poradenská činnost obcím svazku. Jeho prostřednictvím vybrané obce získaly do svého majetku sběrné nádoby na využitelné složky odpadů a obalů.

Obce Mileč, Kozlovice, Kramolín, Nekvasovy, Polánka mají zřízen společný mezisklad plastů pro svozovou firmu (Becker s.r.o.) v bývalém areálu ZD v Kramolíně (je financováno s využitím plateb EKO-KOM - Smlouvy o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů).

Členem uváděného Svazku není město Nepomuk, které má vlastní Sběrný dvůr, zajišťující adekvátní činnost.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Většina obcí SO ORP Nepomuk v rozhovorech uvedla, že výdaje na odpadové hospodářství z obecních rozpočtů jsou konstantní, resp. se mírně zvyšují (nedošlo-li k uzavření nové Smlouvy se svozovou společností), nicméně tyto náklady nijak neohrožují finanční stabilitu obce. Tuto stabilitu by mohlo ohrozit pouze nečekané skokové zvýšení cen za svoz a likvidaci odpadů. Ze svozových firem je v regionu nejvíce zastoupený Becker Bohemia s.r.o, která působí i v sousedních správních obvodech a zajišťuje i provoz sběrného dvora v Nepomuku.

Zařízení pro nakládání s odpady, černé skládky a ekologické zátěže

Tabulka 75: Sběrné dvory na území ORP Nepomuk

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel /vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Bevar likvidace s.r.o. sběrna odpadu	U nádraží 70	Kasejovice	557 862	nezjištěno	nezjištěno	S/O
2.	Becker Bohemia s.r.o. SD Nepomuk	Nepomuk - Dvorec, Průmyslová ul.	Nepomuk	558 109	nezjištěno	nezjištěno	S/O

(Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Plzeňského kraje, odbor výstavby a životního prostředí MěÚ Nepomuk, ČSÚ (základní územní jednotka), provozovatelé zařízení, představitelé obcí, vlastní šetření)

Poznámka k tabulce: Průměrné a roční kapacity nebyly zjištěny (provozovatelem není obec); Dostupné jsou pouze tyto údaje: v případě SD Nepomuk představoval odpad za rok 2013: 784,6 tun, přičemž plocha SD 2000 m² a jeho je kapacita SD 150 tun.; V případě SD v Kasejovicích bylo množství odpadu za rok 2013: 740,5 tun.

Sběrný dvůr odpadů města Nepomuk, jehož provozovatelem je firma Becker Bohemia s.r.o. Plzeň odebírá veškerý tříděný odpad vyprodukovaný v domácnosti. Do Sběrného dvora odpadů tak mohou všichni občané města odevzdat veškerý roztríděný odpad vyprodukovaný v domácnosti (včetně odpadu nebezpečného). Každý s trvalým bydlištěm v Nepomuku a zaplaceným poplatkem za odvoz a likvidaci komunálního odpadu (tzv. za popelnici) má službu poskytnutu zdarma. V jiných případech zaplatí každý na místě za zvážení každý jednotlivý druh odpadu podle platného ceníku.

Pro odběr, uložení a likvidaci odpadu pro občany žijící trvale mimo Nepomuk platí zvláštní režim. Pokud má jiná obec (i město či městys) uzavřeno s městem Nepomuk smlouvu o společném využívání sběrného dvora odpadů (tj. s finanční spoluúčastí), mohou také její občané po prokázání osobním dokladem odevzdat odpad z domácnosti také zdarma. V jiných případech opět hradí za odevzdaný odpad dle platného ceníku.

Sběrný dvůr odpadů v Kasejovicích umožňuje ukládat objemný odpad, textilní materiály, sklo, pytle s plasty, pneumatiky a nebezpečný odpad (motorové a převodové oleje, rozpouštědla, kyseliny

anorganické a organické chemie, barvy, lepidla, pryskyřice obsahující nebezpečné látky). Pro místní občany zdarma za předpokladu že, mají v obci trvalý pobyt. Dále je sběrný dvůr určen pro fyzické osoby, které mají v obci ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci a mají zaplacený místní poplatek za svoz odpadu.

Oba SD mají stanoveny své Provozní řády a ceníky a současně přesný rozsah přijímaných komodit SD tj. jaké odpady se v nich dají odkládat lze nalézt v databázi souhlasů k provozu zařízení k nakládání s odpady (tzv. websouhlasy) nebo na internetových stránkách sběrných dvorů.

Oba sběrné dvory byly zřízeny za finanční podpory OP Životní prostředí.

Obecně je pak ve sběrných dvorech v obcích možno odkládat také prakticky všechny složky vytríděného komunálního odpadu. Narůstající kapacita vytríděného odpadu postupně pozitivně ovlivňuje úbytek (nebo nižší nárůst) netříděného odpadu a oddělením nebezpečných složek KO dochází ke snižování nebezpečných vlastností zbytkového (směsného) komunálního odpadu.

Z tohoto pohledu je třeba upozornit i na další z odebíraných komodit, kterou jsou objemné komunální odpady, které představují převážně nábytek a vyřazené zařízení z domácností, které je mnohdy dále využitelné, přinejmenším po malé úpravě z energetického hlediska.

Sběrné dvory vybudované a provozované ve větších obcích by mohly po dohodě s okolními obcemi sloužit i obyvatelům malých obcí do 1000 obyvatel. Přitom je nutné stanovit jasné podmínky, za jakých lze využívat sběrný dvůr, a rovněž tak podíl na provozních nákladech sběrného dvora pro okolní obce.

V současnosti se finančně na nákladech SD v Nepomuku podílí momentálně 5 resp. 6 okolních obcí. V Kasejovicích i přes oslovení žádná. Jedná se o obce: Čmelíny, Mohelnice, Tojice, Třebčice, Životice. Městys Žinkovy aktuálně již ne, z důvodu zvýšených výdajů s ohledem na zneužívání ze stran podnikatelů.

Jde o model, kdy občané dané smluvní obce ve SD za odpad neplatí s tím, že obec pak zpětně uhradí jednou za půl roku městu Nepomuk fakturu na částku vypočtenou provozovatelem SD (fa Becker) zohledňující konkrétní náklady SD s odebraným odpadem od občanů konkrétní smluvní obce.

U malých obcí, které se nedohodnou na „spádovém“ sběrném dvoře, je často využívána možnost mobilního sběru objemných odpadů 1-2 x ročně. Mobilní sběr je částečně také spojován i se sběrem dalších druhů odpadů včetně nebezpečných (je nutné zajistit podmínky pro sběr NO podle zákona o odpadech).

Tabulka 76: Výkupny odpadů na území ORP Nepomuk

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EKOŠROT spol. s r.o.	Nepomuk - Dvorec, u stanice ČD	Nepomuk	558109	nezjištěno	nezjištěno	S
2.	Kovošrot Nepomuk s.r.o.	Třebčická 574	Nepomuk	558109	nezjištěno	nezjištěno	S

(Databáze oprávněných osob k nakládání s odpady Plzeňského kraje, odbor výstavby a životního prostředí MěÚ Nepomuk, ČSÚ (základní územní jednotka), provozovatelé zařízení, představitelé obcí, vlastní šetření)

Poznámka k tabulce: Průměrné a roční kapacity nebyly zjištěny (provozovatelem není obec)

V území ORP Nepomuk se nacházejí 2 Sběrné dvory (Nepomuk, Kasejovice), jejichž zřizovatelem je daná obec. Sběrné místo v OPR není žádné. Služby SD tak doplňují jen 2 další soukromé výkupny odpadů (kovový odpad), lokalizované rovněž v Nepomuku. Vedle toho jsou ještě tzv. zařízení mobilní. Rozsah sběrných položek je dán příslušným povolením-souhlasem.

Jelikož do Sběrných dvorů v obcích je možno odkládat prakticky všechny složky vytríděného komunálního odpadu, narůstající kapacita vytríděného odpadu (v místech jejich lokalizace, resp spádu) postupně pozitivně ovlivňuje úbytek (nebo nižší nárůst) netříděného odpadu a oddělením nebezpečných složek KO dochází ke snižování nebezpečných vlastností zbytkového (směsného) komunálního odpadu.

Z tabulek byla analyzována dostupnost sběrných dvorů, sběrných míst a výkupu odpadů na území SO ORP a jejich rozmístění a dále i typ daných zařízení z hlediska vlastníka. Byla také zkoumána oblast, ze které do daného zařízení odpad přichází a přibližně pro kolik občanů je zařízení dimenzováno. Proběhlo taktéž vyhodnocení, zda je síť zařízení dostatečná a to s přihlédnutím k výsledkům Dotazníkových šetření A, II uskutečněným v rámci projektu MOS v r. 2014.

Síť uváděných zařízení je dostatečná z pohledu kapacit; nutné je motivovat a aktivizovat využívání obyvateli okolních obcí.

Třídící linky na území (v blízkosti) ORP Nepomuk a koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP)

Tabulka 77: Třídící linky v blízkosti území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Západočeské komunální služby a.s.	Koterovská 522/168	Plzeň	554791	10000,00	nezjištěno	s
2.	AVE CZ Odpadové hospodářství s.r.o.	Cvokařská 3	Plzeň	554791	10000,00	nezjištěno	s

(Vlastní šetření)

Tabulka 78: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP)

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Západočeské komunální služby a.s.	Koterovská 522/168	Plzeň	554791	Mladý Smolivec, Třebčice	s
2.	AVE CZ Odpadové hospodářství s.r.o.	Cvokařská 3	Plzeň	554791	Polánka, Vrčeň, Neurazy	s
3.	Becker Bohemia, s.r.o.	Hrádecká 7	Plzeň	554791	Nepomuk, Klášter, Kozlovice, Čmelíny, Chlumy, Nekvasovy, Žinkovy	s
4.	Rumpold R, s.r.o.	Štáhlavská 1266	Rokycany	559717	Kasejovice, Nezdřev, Oselce	s

(Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji)

Na území SO ORP Nepomuk není provozována žádná třídící linka na separovaný odpad. Třídící linka není ani v celém okrese Plzeň - jih. Na území Plzeňského kraje je sedm třídících linek. Šest jich patří soukromému sektoru, jednu provozuje sdružení obcí prostřednictvím firmy EKODEPON. Dvě největší třídící linky (s kapacitou nad 10 000 t/rok) se nachází v Plzni. Jednu z nich provozují Západočeské komunální služby a druhou AVE CZ. Třídící linka provozovaná Západočeskými komunálními službami je zařízení, kde se třídí většina tříděného separovaného odpadu z území SO ORP Nepomuk. Nicméně všechny třídící linky v Plzeňském kraji jsou zaměřeny pouze na třídění plastů a papíru. Všechna tato zařízení (s výjimkou EKODEPONu) zpracovávají hlavně využitelný odpad od jiných původců než obcí, který je většinou výrazně kvalitnější než komunální odpady, a tudíž je upřednostňován. Sklo získané z odděleného sběru v rámci celého Plzeňského kraje je odváženo ke zpracování na linku AMT ve Středočeském kraji.

Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP

Byla analyzována dostupnost zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady – BRO (kompostárny, bioplynové stanice, apod.) na území SO ORP Nepomuk a jejich rozmístění a dále typ daných zařízení z hlediska vlastníka.

Zařízeními pro nakládání s BRO se pro účel této analýzy rozumí zejména kompostárny a bioplynové stanice, které se nachází v Milči a Žinkovech.

Komunitní kompostárny v ORP neexistují.

Tabulka 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP)

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/Vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Marius Pedersen a.s.	Vysoká	Dobřany	557676	všechny spádové obce SO ORP Nepomuk	s
2.	Agroplyn Mileč - Maňovice s.r.o.	Maňovice 21	Maňovice	578410	Mileč, Nepomuk	s
3.	AGRONA Žitín, s.r.o.	Kokořov 77	Žinkovy	558630	Žinkovy	s
4.	NORD OLŠOVKA, spol. s.r.o.	Březí	Žinkovy	558630	Žinkovy	s

(Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji; www.czba.cz)

V obci Žinkovy provozuje firma NORD OLŠOVKA, spol. s.r.o. zařízení na kompostování odpadu (kompostárna biologicky rozložitelného odpadu). Kapacita jejího ročního využití je 2000 tun/rok. Tato soukromá kompostárna podnikatele Jiří Tetzeliho v Březí u Žinkov byla první kompostárnou v regionu (Plzeňském kraji), postavenou s dotacemi EU.

Firma Agroplyn Mileč - Maňovice s.r.o. na počátku května roku 2011 úspěšně dokončila výstavbu bioplynové stanice, kterou následně uvedla do provozu. Do Agroplynu dodává nejnужnější suroviny pro chod bioplynové stanice (živočišnou kejdu, siláž, senáž) a pronajímá prostory Maňovická zemědělská a. s.. Odpad, který bioplynová stanice vyloučí, posléze využívá jako velmi kvalitní hnojivo.

Bioplynová stanice Žitín se nachází v Kokořově 77, Žinkovy, 335 01 Nepomuk. Jejím investorem je společnost AGRONA Žitín, s.r.o. Na výstavbě bioplynové stanice Žitín se začalo pracovat v srpnu 2012 a v poměrně rychlé době byla její realizace dokončena. Zahájení provozu proběhlo na konci téhož roku, a to v prosinci 2012. Bioplynovou stanicí je určena k výrobě elektrické energie. Produktem bioplynové stanice je v první řadě bioplyn, dále potom odpadní teplo a fermentační zbytek. Nejvýznamnějším přínosem je ekologicky šetrný způsob likvidace odpadních surovin, který přispívá ke snížení emisí CO₂ do ovzduší. Pro provoz se využívá travní senáž, kukuřičnou siláž a hovězí hnůj.

Systém fungování OH je v tomto segmentu v ORP zajištěn převážně likvidací v místě vzniku; BRO zasmluvněné svozovými společnostmi končí převážně mimo SO ORP na skládce Vysoká u Dobřan v okrese Plzeň - jih .

Cílem je snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen "BRKO") ukládaných na skládky a maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů.

Spalovny a zařízení (koncová) pro energetické využití odpadů mimo území ORP Nepomuk

V současné době není na území SO ORP ani celého Plzeňského kraje žádná spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů. Součástí Plánu integrovaného systému nakládání s odpady Plzeňského kraje je výstavba Zařízení na energetické využití komunálního odpadu Chotíkov (ZEVO Chotíkov), který plánuje vybudovat Plzeňská teplařenská a.s. Většinový podíl směšného komunálního odpadu k využití v tomto zařízení by měl pocházet z města Plzně (60%). Zbýlých 40% bude směšný komunální odpad z dalších měst a obcí Plzeňského kraje. V současné době nelze říci, jestli a v jakém množství bude v rámci tohoto zařízení spalován odpad z území SO ORP Nepomuk.

SKLÁDKY ODPADŮ A DALŠÍ ZAŘÍZENÍ PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Tabulka 80: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP)

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Marius Pedersen a.s.	Vysoká	Dobřany	557676	všechny obce SO ORP Nepomuk	s

(Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji)

Tabulka 81: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti území ORP

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	AZS 98, s.r.o.	Blovice 1	Blovice	557587	recyklační středisko stavebních odpadů	s

(Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji)

V území ORP Nepomuk ani v jeho blízkosti není provozována žádná sklárka odpadů. Směšný a objemný komunální odpad z území SO ORP Nepomuk je skládkován na zařízení ve Vysoké u Dobřan (ORP Stod), což je největší skládkovací zařízení v Plzeňském kraji. Má projektovanou kapacitu 5 500 000 m³, volná kapacita je 3 800 000 m³ a plánovaná kapacita zařízení je 8 650 000 m³. Ukončení provozu zařízení je naplánováno na rok 2050.

Jediné zařízení na nakládání s odpady, které v současné době funguje v bezprostřední blízkosti (10 km) SO ORP Nepomuk je recyklační středisko stavebních odpadů společnosti AZS 98, s.r.o.

Doplňující informace - černé sklárky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP Nepomuk

Na území správního obvodu nevzniká větší množství nebezpečných průmyslových nebo jinak problémových odpadů (ekologických zátěží), převažuje komunální odpad. Dřívější nezabezpečené sklárky komunálního odpadu v Žinkovech a Nepomuku byly rekultivovány.

V ORP Nepomuk není oficiálně hlášená černá sklárka, avšak v následujících obcích jsou řešeny občasné problémy s výskytem černých skládek různého složení a rozsahu: Třebčice, Oselce, Žinkovy, Neurazy, Kramolín, Tojice, Mohelnice, Hradiště.

Náklady na černé skládky jsou spojené s likvidací nelegálních skládek odpadů, které likvidují obce na vlastní náklady.

Produkce odpadů

Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2012

Tabulka 82: Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	16 150,82	21 877,84	11 513,96	11 786,68	9 974,23	9 022,43
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 842,78	641,00	1 058,72	1 502,62	1 470,05	1 032,47
Celková produkce (OO a NO)	17 886,50	22 518,84	12 572,67	13 289,30	11 444,28	10 054,90

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

Data v uvedené Tabulce resp. v Př. č. 1 k OH umožnila analyzovat celkovou produkci všech odpadů a celkovou produkci ostatních a nebezpečných odpadů na území ORP v časové řadě. V závislosti na těchto hodnotách byl zjišťován vývoj podílových a měrných ukazatelů a vyhodnocen jejich trend. Tento byl poté porovnáván.

Na základě analýzy celkové produkce všech odpadů v letech 2008 - 2012 byl určen trend produkce odpadů, podle jednotlivých kategorií odpadů (OO a NO) z hlediska podílu na celkové produkci odpadů a měrné produkci odpadů na obyvatele.

Komentář k Př. 1 k OH: Ve sledovaném období let 2008 – 2012 klesla hodnota produkce ostatních odpadů o 59%. V případě nebezpečných odpadů došlo naopak 62% nárůstu, avšak celková produkce odpadů poklesla o 65%. To je způsobeno nízkým podílem nebezpečných odpadů, který i přes pětinasobné zvýšení nepřesahuje 13% na celkové produkci odpadů. V případě měrných produkcí se vyjma roku 2009, kdy došlo k poklesu o téměř 100% (příčemž důvod je nejasný) v následujících letech situace již následně stabilizovala v rozmezí pohybů cca do 15% meziročně. Popsaný trend zachycuje i Graf č. 1 v Příloze k OH.

Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012 je pak zobrazena v Př. č. 2 k OH. Přesnější příčinu vybočujících hodnot v roce 2008 resp. 2009 je pak možno dovodit na základě analýzy dle jednotlivých skupin odpadů. Její zvýšená stavebně investiční činnost v daných letech spolu s ukončením provozu v rámci ORP významného potravinářského podniku Mlékárna Dvorec (po roce 2008).

Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012 je uvedena v Př. č. 3 k OH je z hlediska zjištěných relevantních výsledků ve shodě s výše komentovanou Př. č. 1.

Tabulka 83: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Nepomuk	11 713	253,93	21,68	4 324,11	369,17	4 578,04	390,85
Plzeňský kraj	572 687	8 430,06	14,72	282 570,68	493,41	291 000,74	508,13

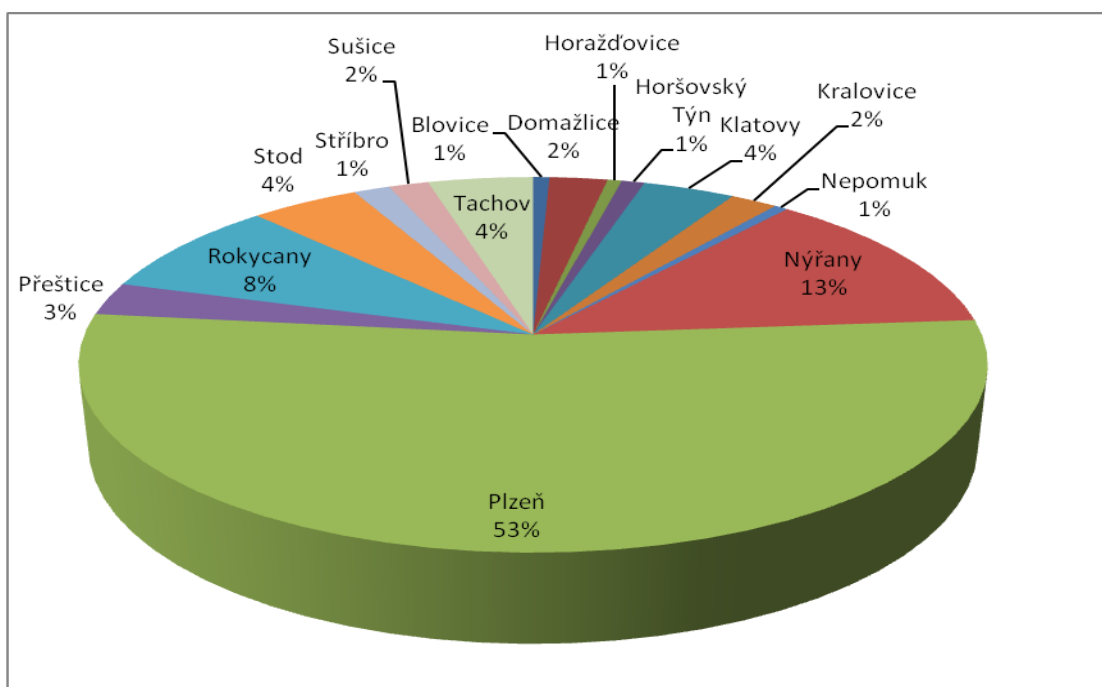
Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V předchozí tabulce je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 45,5 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 24,6 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 54,5 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Plzeňský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 9,54 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 151,96 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů je uvedena v následující tabulce.

Graf 27: Celková produkce odpadů v Plzeňském kraji za rok 2012 v členění za OPR

(Vyhodnocení plnění cílů POH Plzeňského kraje v roce 2012)

Z doplňujícího grafu vyplývá, že v rámci Plzeňského kraj (PK) je se ORP Nepomuk Podílí na celkové produkci odpadů za rok 2012 pouhým 1%, přičemž má 2% podíl na počtu obyvatel. To koresponduje se skutečností, že v území nejsou žádné významní producenti odpadů. Cílem je snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu.

Tabulka 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP Nepomuk za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	5 389,86	5 913,17	605,30	30,81	31,44
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	4 211,10	27,00	185,00	7,12	0,00
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	0,00	0,27	1,00	0,97	0,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	8,21	10,45	124,50	152,54	114,97
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	10,26	7,77	16,88	20,52	15,47
09	Odpady z fotografického průmyslu	7,77	0,24	0,03	0,04	0,05
10	Odpady z tepelných procesů	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	8,40	5,36	6,92	9,09	2,25

12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	35,89	8,43	193,18	81,90	98,41
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	58,39	8,28	24,99	56,13	7,61
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	0,05	0,30	0,00	0,31	0,00
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	223,30	179,02	239,32	268,11	398,86
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 914,06	1 923,15	2 794,05	2 194,46	1 303,00
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	7 745,11	1 715,73	6 136,50	5 814,01	5 259,48
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	1,76	0,79	1,02	0,98	1,32
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	33,74	15,49	7,22	18,88	25,51
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	2 878,07	2 757,22	2 953,37	2 787,40	2 796,54
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		22 526,05	12 572,67	13 289,30	11 444,28	10 054,90

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního

systemu odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka 85: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	22 518,84	12 572,67	13 289,30	11 444,28	10 054,90
Celková produkce KO	3 090,88	2 934,46	3 190,56	3 046,84	3 171,74
Celková produkce SKO	2 299,74	2 402,86	2 245,86	2 202,37	2 272,45

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

Celková produkce komunálního odpadu i směsného komunálního odpadu v území SO ORP Nepomuk vykazuje od roku 2009 každoroční mírný pokles. V případě komunálního odpadu je jeho produkce z hlediska pětiletého srovnání v podstatě stabilní, u směsného komunálního lze říci v podstatě totéž. Podle dat poskytnutých společnostmi EKO-KOM a Institutem pro udržitelný rozvoj měst a obcí (Dle

studie IURMO: Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), Praha, 2013) se obvyklá měrná produkce směšného komunálního odpadu na obyvatele v roce 2012 v rámci ČR pohybuje v rozmezí od 219 až do 235 kg/obyvatele v závislosti na velikosti obce (čím menší obec, tím větší měrná produkce na obyvatele).

Vzhledem k tomu, že se v blízké budoucnosti neplánují žádné rozvojové aktivity (např. velké rozvojové obytné či průmyslové zóny), které by radikálním způsobem ovlivnily charakter území, nelze očekávat žádné velké změny v produkci komunálních odpadů.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Největší část komunálního odpadu v území SO ORP Nepomuk (vyjma směšného komunálního odpadu) tvoří objemný odpad, i přes to, že jeho množství v závěru sledovaného období ztelně pokleslo. Největším producentem objemného odpadu v území jsou domácnosti. Tento druh odpadu označili za problematický i zástupci samosprávy řešeného území, a to zejména v souvislosti s chováním obyvatel (tvoří podstatnou část černých skládek, občané objemný odpad nedemontují a zaplňují zbytečně sběrná hnízda či kontejnery). Mezi další podstatné složky produkce komunálního odpadu v území SO ORP Nepomuk patří recyklovatelné komunální odpady (sklo, plasty, papír a lepenka). Nepříznivým faktem je, že území SO ORP Nepomuk patří mezi 3 území s nejnižší výtěžností oddělitelného sběru odpadů (papír, plast, sklo), což uvádí studie k Návrhu integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji.

Tabulka 86: Celková a měrná produkce komunálního a směšného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Nepomuk	11 713	2 578,67	220,15	1 972,92	168,44	170,31
Plzeňský kraj	572 687	179 514,88	313,46	103 841,01	181,32	206,63

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V předchozí tabulce je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 81,3 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 86,8 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 18,7 % z celkové produkce komunálních odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 149,45 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 41,81 kg hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu

sběru a výpočtu dat.. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 87: Separovaný sběr odpadů na území ORP Nepomuk za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	132,03	144,91	164,05	163,92	213,89
Sklo	150107, 200102	117,20	127,14	76,71	134,11	140,03
Plast	150102, 200139	116,81	81,04	110,05	131,40	202,17
Nápojové kartony	150105	0,70	0,68	1,01	0,69	0,82
Celkem separovaný sběr		366,74	353,78	351,82	430,11	556,90

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

V případě zkoumání produkce separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012 viz též. Příloha č. 9 k OH, je patrný každoroční nárůst produkce jednotlivých položek (v tunách).

Tabulka 88: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Nepomuk	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA
Papír	(150101, 200101)	11 713	84,10	7,18	23,17
Plast	(150102, 200139)		115,15	9,83	11,80
Sklo	(150107, 200102)		135,14	11,54	12,40
Nápojové kartony	(150105)		0,82	0,07	0,62
Kovy	(200140, 150104)		33,68	2,88	20,51

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V předchozí tabulce je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 10,8 %, produkce skla tvoří 8,83 %, produkce plastů tvoří 5,8 % a produkce nápojových kartonů tvoří 75,6 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj výrazně nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj mírně nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj mírně nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj výrazně nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj výrazně nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, plastů, nápojových kartonů, kovů a vyšší u skla. Průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv.

Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry v některých ohledech na mírně horší úrovni.

Tabulka 89: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Nepomuk	Počet obyvatel k 31. 12. 2012	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	EKO-KOM, a.s.	EKO-KOM, a.s.
Papír	(150101, 200101)	11 713	6,82	17,80
Plast	(150102, 200139)		10,01	11,89
Sklo	(150107, 200102)		11,96	12,59
Nápojové kartony	(150105)		0,07	0,17
Kovy	(200140, 150104)		10,32	8,61

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V předchozí tabulce je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj značně nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj mírně nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nepatrně nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, kovů nápojových kartonů a vyšší u plastu a skla. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka 90: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Plzeňský kraj	16,54	11,90	12,35	0,19	6,44	47,43
(0 až 500 obyv. včetně)	9,43	11,80	13,31	0,22	0,41	35,17
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,76	11,65	12,73	0,23	0,47	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	14,90	12,90	12,29	0,25	2,39	42,72
(4001 až 10000 obyv. včetně)	20,06	13,41	13,45	0,23	22,71	69,87
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,67	11,44	10,35	0,24	16,97	60,67
(20001 až 50000 obyv. včetně)	20,73	10,20	12,55	0,09	7,02	50,58
(50001 až 100000 obyv. včetně)	17,91	11,22	11,50	0,11	0,39	41,13
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

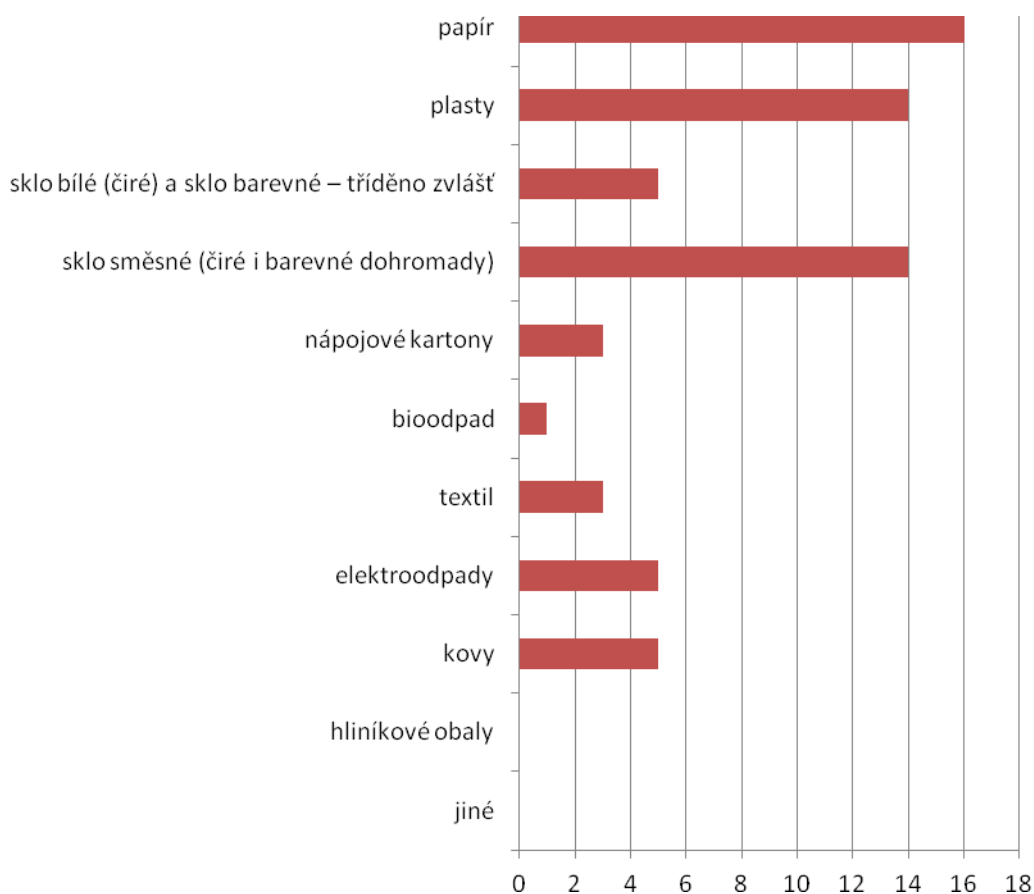
Z hlediska velikostních skupin obcí v Plzeňském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytrídí občané v obcích od 4001 do 10000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP žádná obec. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 129 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Plzeňském kraji je 120 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Blovice, ORP Horažďovice) vykazuje ORP Nepomuk vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je mírně nadprůměrná.

Dle analýz RRA PK o.p.s. (Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji, prosinec 2013) v rámci kraje existují značné rozdíly ve výkonnosti tříděného sběru využitelných komunálních odpad. Mezi nejvýkonnější patří obce ze správního území ORP Stod, Přeštice, Blovice. K nejhorším pak naopak patří obce z ORP Sušice, Horažďovice, **Nepomuk** (40,4 kg/obyvatel/rok 2011).

Pro dokreslení situace v ORP Nepomuk z pohledu separace slouží níže uvedené grafické vyhodnocení z letošního Dotazníkového šetření k PMOS, ze kterého je patrné největší zastoupení třídění papíru, za kterým následuje plast a směsné sklo, což potvrzuje předpoklady.

Graf 28: Podíl zastoupení jednotlivých druhů tříděného odpadu v obcích ORP Nepomuk zapojených do Dotazníkového šetření PMOS.

Otázka: Jaké odpady v obci třídíte?

(vlastní dotazníkové šetření PMOS v ORP Nepomuk, 2014)

Poznámka: Rozvoj a obnovu sběrné sítě je možné financovat z vlastních prostředků (rozpočet obce) nebo je možné využít některých programů SFŽP včetně OPŽP (v rámci OPŽP se již bude jednat o nové plánovací období 2014+).

Další možností je využít dlouhodobé nabídky systému EKO-KOM, který má povinnost zajistit dostupnou sběrnou síť pro spotřebitele, na bezplatnou výpůjčku nádob určených na tříděný sběr využitelných odpadů, především papíru, plastu a skla (případně nápojových kartonů apod.). Tento systém také v posledních letech nabízí obcím odkup starých nádob na tříděný sběr ve vlastnictví obce a následné zajištění bezplatné obnovy a rozvoje sběrné sítě dle požadavků obce. Další možností zajištění dostatečné sběrné sítě je její pronájem za úplaty od svozové firmy. Zde je ale nutné jednoznačně stanovit podmínky pronájmu a údržby nádob.

Do budoucna je možno ve větší míře uvažovat o zavedení separace dalších využitelných složek komunálního odpadu (např. bioodpad, „elektroodpad“, kovy, pneumatiky) a odběru těchto složek v rámci sběrné sítě odpadů nebo prostřednictvím sběrných dvorů. Dle aktuálního šetření byly některé obce ORP Nepomuk osloveny nabídkou na zajištění sběru textilu.

Obecně by zde mělo být cílem zvyšovat podíl jednotlivých vyříděných složek komunálního odpadu na celkové produkci odpadu tak, aby bylo jeho využití co nejjednodušší (přetříděné složky odpadu jsou lépe připraveny k recyklaci).

Tabulka 91: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP Nepomuk za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	21,46	0,52	1,23	1,14	10,75
170201	Dřevo	1,72	4,38	0,90	3,38	6,30
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	2,80	1,70	1,70	0,00	4,20
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0,00	33,97	62,97	0,00	0,05
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0,03	0,06	0,05	0,01	0,02

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

V roce 2012 tvořily největší část produkce biologicky rozložitelných odpadů (BRO) Kaly z čištění komunálních odpadních vod. Množství produkce dalších složek BRO odpovídá spíše venkovskému charakteru území.

Tabulka 92: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP Nepomuk za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	7 312,18	3 044,10	3 567,99	2 743,51	2 717,64
z toho celková produkce BRKO	2 551,86	2 571,32	2 785,92	2 596,22	2 531,65

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

V tabulce (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady, příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin

katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný. Z grafu č. 5 přílohy k tématu odpadové hospodářství je patrné, že zatímco celková produkce BRO v SO ORP Nepomuk má sestupnou tendenci, tak produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) je ve sledovaném období relativně stejná a pohybuje se v rozmezí 2 500 – 2 800 tun ročně.

I zde se tedy ukazuje charakter a ekonomická struktura území. Největší podíl na druhové skladbě BRKO v území SO ORP Nepomuk v roce 2012 má směsný komunální odpad a objemný odpad, což ukazuje, že největšími producenty BRKO v území jsou obce. Tyto dvě složky činí více než 90% celkové produkce BRKO. Oddělený sběr BRKO (papír, oděvy, objemný odpad, BRO z kuchyní a stravoven a ze zahrad a parků) tvoří méně než 25% z celkové produkce BRKO. Nicméně řešení tohoto problému se plánuje na krajské úrovni, konkrétně výstavbou spalovny v obci Chotíkov. Následně by byla z území SO ORP část směsného komunálního odpadu využita v tomto zařízení (cca 40% podílu celkové kapacity ZEVO Chotíkov bude z obcí a měst Plzeňského kraje a 60% z města Plzně). Tento způsob využití podstatné části BRKO z území SO ORP Nepomuk bude také podmíněn ekonomickou výhodností, tedy že cena za odběr odpadů v ZEVO Chotíkov bude výhodnější než cena skládkování. V současnosti se přímo v území SO ORP Nepomuk se v současnosti nacházejí 2 BPS a jedna kompostárna.

Tabulka 93: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31. 12. 2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Nepomuk	11 713	2 162,72	184,64	13,74	1,17
Plzeňský kraj	572 687	147 885,86	258,23	10 284,74	17,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty také druhy

komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce – Příloze č. 2 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

V předchozí tabulce je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 85,4 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 4,6 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou výrazně nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 103,51 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 18,36 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má obecně vliv užívaný systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a ve sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování obecně snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten může zvyšovat měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tyto systémy jsou však zatím v ORP rozšířeny minimálně.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo

odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP Nepomuk za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	1 669,60	5 432,13	5 716,11	20,07	779,09	355,53
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		9,33	24,12	45,46	0,15	6,81	3,54
	Energetické využití	6,29	37,40	27,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	1 661,37	5 469,53	5 743,11	20,07	779,09	355,53
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		9,29	24,29	45,68	0,15	6,81	3,54
Celková produkce odpadů		17 886,50	22 518,84	12 572,67	13 289,30	11 444,28	10 054,90
Odstra- nění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,04	0,10	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		0,04	0,10	0,00	0,00	0,00

(Databáze **GROUP ISOH (MŽP)**)

Podrobněji celkový přehled o nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012 zachycuje Příloha č. 7 k OH.

Na základě údajů v tabulce bylo analyzováno nakládání s odpady podle hlavních typů (využití, odstranění resp. způsobů nakládání) na území ORP v časové řadě. Povahu situace v SO ORP Nepomuk vystihuje Graf č. 6 v Příloze k OH. Z něj je jednoznačně patrné zcela dominující materiálové využití odpadů. Je zde evidentní extrémní rozkolísanost hodnot v rámci jednotlivých způsobů. V případě nulových hodnot u skládkování a spalování je jejich důvodem fakt, že se s odpadem nakládá mimo území SO ORP Nepomuk a to v Plzni (ZKS a.s. a AVE CZ s.r.o.).

Cílem vztahujícím se i k ORP Nepomuk je zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace a snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky.

Nakládání s komunálními odpady a se směsným komunálním odpadem na území ORP za období 2008-2012

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze

odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky týkající se nakládání s odpady uvedené níže.

Tabulka 95: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem na území ORP Nepomuk za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	0,54	0,00	0,00	0,00	11,48	0,00	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		Energetické využití	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00
			Podíl energetického využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			0,49	0,00	0,00	0,00	0,00	11,48	0,00
	Celková produkce KO [t]		2124,59	3090,86	2934,46	3190,56	3046,84	3171,74	
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

V případě SKO z ORP Nepomuk je koncovým zařízením skládka Vysoká u Dobřan (okr. PJ) mimo území ORP a SKO je tedy v současnosti skládkován, což není způsob nakládání s odpady, který by byl v souladu s cílem POH ČR.

Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

V případě zkoumání nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012 viz detailně Příloha č. 9 k OH, je situace de facto totožná jako u KO a to z pohledu vykazovaných nulových hodnot, což je opět dáno faktem, že se s odpadem nakládá mimo území SO ORP Nepomuk (toky odpadů mimo ORP Nepomuk se blíže zabývá část analýzy věnovaná skládkováním a zpracováním odpadů.

Papír a plast z území SO ORP Nepomuk končí zejm. na třídících linkách v Plzni, kde jsou dále upravovány podle požadavků konečných zpracovatelů na druhotnou surovinu, která je pak obchodovatelná nejčastěji v rámci evropského trhu. Sklo získané z odděleného sběru je většinou (z celého Plzeňského kraje) odváženo ke zpracování na linku AMT ve Středočeském kraji. Část skleněných odpadů je také obchodována do zahraničí.

Cílem zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace, zvýšit materiálové využití komunálních odpadů (bude-li se třídít více odpadu, bude jednodušší jejich materiálové využití).

Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem na území ORP za období 2008-2012

Tabulka 96: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem na území ORP Nepomuk za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		5 244,00	5 709,77	10,10	41,05	15,38
		Energetické využití		37,40	27,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,04	0,10	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓						
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
			Spalování					0,00	0,00
Jiné uložení					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP					11 505	11 747	11 630	11 701	11 709

(Databáze GROUP ISOH (MŽP))

Jak již bylo uvedeno v předchozí části textu, naprostá většina vyprodukovaného odpadu z území SO ORP Nepomuk je vyvážena mimo území SO ORP Nepomuk. Nakládání s BRKO (zejména odpadů ze zahrad a parků) považují zástupci samosprávy obcí za možný budoucí problém, který byl dosud částečně řešen odvozem do BPS či kompostárny v Plzni. Zároveň si částečně obyvatelé na svých pozemcích kompostují BRKO sami.

Cílem je snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky (bude-li se třídít více BRO a BRKO, bude jednodušší jeho materiálové využití, resp. sníží-li produkce BRO a BRKO, nebude jej již tolik ukládáno na skládky).

Finanční analýza hospodaření s odpady

Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Tabulka 97: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP Nepomuk

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	147 280	176 430	178 220
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	8 122 120	7 873 270	8 650 350

3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	86 790	92 720	165 510
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	10 350	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	239 240	279 990	261 820
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	0	0
Celkové náklady		8 595 430	8 432 760	9 255 900

(Ministerstvo financí)

Krátkodobý trend nákladovosti paragrafu 3722 (Sběr a svoz komunálních odpadů) mezi roky 2010-2012, potažmo celkových nákladů na OH v ORP Nepomuk (vzhledem k 93 % podílu nákladů na samotný sběr a svoz KO) má oscilující charakter v rozpětí 2-3%.

Příjmy z OH v ORP jsou hlavně z poplatků za KO V letech 2010-2012 se za celé ORP Nepomuk pohybovaly kolem částky 5 mil. Kč.

Poznámka: V roce 2012 došlo ke změně rozpočtové skladby v položkách 1337 a 1340 (rozdělení položky 1337 do dvou položek).; Vyhláškou č. 452/2011 Sb., o rozpočtové skladbě došlo od 01. 01. 2012 ke změně položek (rozdělení položky 1337 přidáním položky 1340). Proto bude položka 1340 v letech 2010 a 2011 nulová. Při srovnání dat v položce 1337 za jednotlivé roky, bylo vzato do úvahy rozdělení položky 1337 do dvou (1337 a 1340) v roce 2012. Položka 1338 se nevyskytuje.

V případě hodnocení příjmů obcí za odpady jsou údaje ovlivněny faktem, že v ORP Nepomuk, které mají stanoven poplatek za sběr, přepravu odpadů (tzn. na hlavu) a ty jsou uvedeny v příjmech obcí (pol. 1337 resp. 1340), ale další část obcí má stanoven systém formou individuálních smluv (tzv. za popelnici). Ty se mi však v příjmech nezobrazí. Z toho pak vyplývá, že se příjmy budou lišit od výdajů.

Jednotná metodika pro výpočet nelze stanovit, protože možnosti a realizace svozu odpadů jsou v některých územích velice specifické. Snahou bylo porovnat ceny za svoz odpadů (nikoliv za jejich odstranění nebo za pronájem nádob). K vyhodnocení a interpretaci dat pak bylo přistupováno v některých případech individuálně.

Ceny za svoz odpadu a poplatky za odpady byly zjišťovány z aktuálně dostupných dat, tzn. za rok 2013. Většina obcí (svozových společností) udává informaci o množství (tedy hmotnosti) svezeneho odpadu. (V případě že je cena za svoz odpadu stanovena na svezenu nádobu (tedy v souvislosti s četností svozu), cena za 1 t odpadu nebyla zjištěna).

Obdobná situace je i u poplatků za odpady. V příslušných dalších komentářích uvádíme, jakými specifickými způsoby se platí poplatky a sváží odpad v obcích ORP Nepomuk. Ne ve všech šetřených obcích je stanovena výše poplatku na občana obce.

Poznámka:

Ke kalkulaci a fakturaci ceny služeb se v části obcí využívá jako měrná jednotka „vývoz/výsyp nádoby“ u směsného komunálního odpadu obcím i u služeb tříděného sběru. Měrnou jednotku „hmotnost v tunách“ užívá další skupina obcí a zbývající obce užívají kombinaci několika jednotek.

Obce v území SO ORP Nepomuk využívají několika způsobů zpoplatnění res.samotných způsobů sběru odpadů. Poplatek za osobu (var. max 4 os. na dům), poplatek za nádobu, plastové pytle, velké kontejnery, známky za popelnici (var. z části dotovaná obcí), kombinace v balíčku a kombinace výše předchozích možností.

Hlavní příjmovou položkou je poplatek od občanů za zajištění systému nakládání s komunálním odpadem. Většina obcí používá místní poplatek, jehož výše je stanovena formou obecně závazné vyhlášky o místním poplatku (v Kč/obyvatel/rok). Řada obcí používá tedy druhý typ poplatku, který vychází ze skutečně vynaložených nákladů na odpadové hospodářství z předchozího kalendářního roku. Hlavní příjmové položky do rozpočtu obcí pak tvoří: Poplatky od obyvatel (trvale žijící obyvatelé, bydlící obyvatelé či majitelé nemovitosti sloužící k rekreaci)); příjmy od fyzických původců odpadů zapojených do systému pro nakládání s odpady; příjmy ze systému zpětného odběru obalů; příjmy ze zpětného odběru elektrických či elektronických výrobků s ukončenou životností.

S odhledem na skutečnost, že jsou ceny stanovovány na základě smluv s jednotlivými svozovými společnostmi, které fungují v tržním prostředí, nejsou v rámci této analýzy explicitně uváděny. Proto bylo určeno nejčastější rozpětí a zároveň využity údaje ze studie IURMO (Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, Praha 2013)

Částka, která se doplácí na občana z rozpočtu obce činí u šetřených obcí ORP Nepomuk v průměru cca 485 Kč, což jen o cca 50 Kč přesahuje zjištěnou průměrnou výši poplatku na občana obce, která činí cca 438 Kč. Cena v Kč za 1 t svezeneho směsného komunálního odpadu (SKO) pak v tomto případě činí v průměru 1673 Kč a konečně Cena v Kč za 1 t svezeneho tříděného/ separovaného komunálního odpadu je pak 448 Kč.

Dle studie IURMO (Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012) Praha, 2013) činily průměrné hodnoty celkových nákladů na odpadové hospodářství obcí (v Kč/obyvatel a rok) pro velikostní skupinu obcí do 500 obyvatel za rok 2012 858,3 Kč/obyv., což se dá aplikovat i pro situaci v ORP Nepomuk, kde se je tato velikostní skupina obcí zastoupena rozhodujícím způsobem.

Zároveň tato velikostní skupina nejmenších obcí do 500 obyvatel vykazuje největší rozdíly v jednotkových nákladech. (Vysoké jednotkové náklady jsou v nejmenších obcích do 500 obyvatel. Naopak při nižších jednotkových nákladech dosahována vysoká výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů)

Za ORP Nepomuk pak CN na OH vycházejí v intervalu 708 – 833 Kč/obyv., což je nejméně ze všech sousedních ORP.

Totéž platí i pro výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů (v intervalu 16,7-31 kg/obyvatel) v obecních systémech v území ORP v r. 2012.

Jednotkové náklady (Kč/t) na tříděný sběr využitelných odpadů v území ORP Nepomuk za r. 2012 spadají do intervalu 3063 – 3783 Kč/t, což je nejméně ze všech sousedících ORP (náležících do území PK).

Zajímavé je se také podívat na cenu za samotné odstraňování – skládkování odpadů. Průměrná cena skládkování 1 tuny komunálních odpadů v Plzeňském kraji stojí cca 1 338 Kč, přičemž průměr ČR je 1 256 Kč/t. Průměrné cena za skládkování v ORP Nepomuk za rok 2011 činila nadprůměrných 1562Kč/t.

Nejvýznamnější nákladovou položkou v odpadovém hospodářství obcí jsou pak náklady spojené se svozem a odstraněním směsných komunálních odpadů.

- Rozpočtová kapitola oblasti odpadového hospodářství je sledována jak ve struktuře výdajů obcí do odpadového hospodářství, tak ve struktuře příjmů obce z oblasti odpadového hospodářství. Z hlediska především odpadového hospodářství ukazují jednotlivé příjmy a výdaje obcí některé meziobecní rozdíly, které jsou ovlivněny následujícími faktory (Podle dat poskytnutých společnostmi EKO-KOM a Institutem pro udržitelný rozvoj měst a obcí - Studie IURMO: Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), Praha, 2013):

Zanesení příjmů (a rovněž výdajů) z odpadového hospodářství do rozpočtu obce – systém realizace nakládání s produkovaným komunálním odpadem občany obce, který je předáván přímo oprávněné osobě, včetně zajištění finančních vztahů s oprávněnou osobou. Do těchto smluvních vztahů obce nevstupují, a proto uvedené finanční částky nejsou zařazeny do účetnictví obcí a následně jejich rozpočtů.

- *Různorodost nastavených systémů nakládání s komunálními odpady na území obce (regulováno především obecně závaznými vyhláškami v samostatné působnosti obcí).*

- *Různorodost smluvních vztahů a z nich vyplývajících výhod či nevýhod mezi obcemi a oprávněnými podnikatelskými subjekty zajišťující služby v oblasti odpadového hospodářství*

- *Přístup (aktivita) samosprávných orgánů obcí k oblasti nakládání s odpady.*

- *Účast obcí v účelových sdruženích, svazcích obcí pro odpadové hospodářství a intenzita zajišťování služeb těchto subjektů pro obce prostřednictvím oprávněných subjektů (a rovněž např. zařízení pro nakládání s odpady) částečně či úplně vlastněných těmito sdruženími, svazky.*

- *Vnější faktory – např. metodické působení orgánů státní správy v jednotlivých okresech (okresních úřadů), působení oprávněných společností v oblasti nakládání s odpady na území okresu, včetně zařízení pro nakládání s odpady, které jsou ve vlastnictví těchto subjektů.*

- *Úspěšnost výběru poplatků (a tím příjmů do odpadového hospodářství) za provoz systému nakládání s odpady v těch obcích kde existuje statut místního poplatku za systém odpadového hospodářství.*

Poznámka: Do celkových nákladů na odpadové hospodářství obcí jsou zahrnuty (je vhodné zahrnovat) veškeré činnosti, které souvisí se systémem nakládání s komunálním (a dalším) odpadem, který podle zákona o odpadech produkuje obce. Jedná se především o náklady na směsný komunální odpad, tříděný sběr využitelných odpadů, objemný odpad, nebezpečné odpady, sběrné dvory apod. V posledních letech začínají narůstat náklady na sběr a využití odpadů ze zeleně. Do nákladů lze

zahrnout také odpadkové koše, likvidaci černých skládek, odpady z veřejných prostranství apod. Rozsah činností v odpadovém hospodářství obce je ovlivněn velikostí obce, infrastrukturou zařízení pro nakládání s odpady. Do jisté míry má vliv také vybavenost a dovednost odpadových firem v dané lokalitě, které zajišťují pro obce služby v oblasti nakládání s odpady. Vzhledem k povinnostem plynoucím ze zákona o odpadech a dalších zákonných norem je ale minimální rozsah odpadového hospodářství v obcích stejný. Vývoj celkových nákladů je sledován pravidelně EKO-KOM, a.s.

Další položky ovlivňující nakládání s odpady jsou investiční náklady do vybudování, rozvoje a obměny sběrné sítě. Ceny nádob vždy závisí na dlouhodobosti kontraktu a odebíraném množství. Při větších odběrech je možno získat množstevní slevy. Rozptyl cen je také dán požadavky na nádoby, jako je vybavení dětskými pojistkami, zámky, typy vhozů atd. Doba životnosti nádob je ovlivněna způsobem zacházení s nádobou, sbíraným odpadem, zatížením nádoby, frekvencí výsypů a kvalitou nádob. V rámci vyjednávání o ceně pronájmu nádob je vhodné přesně definovat podmínky pronájmu.

Rozvoj a obnovu sběrné sítě je možné financovat z vlastních prostředků (rozpočet obce) nebo je možné využít některých programů SFŽP včetně OPŽP (v rámci OPŽP se již bude jednat s největší pravděpodobností o nové plánovací období 2014+).

Další možností je využít dlouhodobé nabídky systému EKO-KOM, který má povinnost zajistit dostupnou sběrnou síť pro spotřebitele, na bezplatnou výpůjčku nádob určených na tříděný sběr využitelných odpadů, především papíru, plastu a skla (případně nápojových kartonů apod.). Tento systém také v posledních letech nabízí obcím odkup starých nádob na tříděný sběr ve vlastnictví obce a následné zajištění bezplatné obnovy a rozvoje sběrné sítě dle požadavků obce. Další možností zajištění dostatečné sběrné sítě je její pronájem za úplatu od svozové firmy. Zde je ale nutné jednoznačně stanovit podmínky pronájmu a údržby nádob.

Výše nákladů na odpadové hospodářství závisí na mnoha faktorech.

Náklady obcí jsou v praxi ovlivněny:

- *místními podmínkami (hustota osídlení a druh zástavby, vzdálenost k zařízením pro nakládání s odpady, způsob sběru a svozu odpadů apod.) a rozsahem systému (směsný komunální odpad (SKO), tříděný odpad, nebezpečný odpad, objemný odpad, provoz sběrného dvora, bioodpady apod.),*
- *způsobem cenotvorby služeb v odpadovém hospodářství zajišťovaným odpadovými firmami (cena za komplexní službu, cena na 1 obyvatele, cena na tunu, cena na km, kombinace cen).*

Je však nutné poznamenat, že podmínky pro zajištění nakládání s odpady na území ČR jsou víceméně shodné (obdobná hustota osídlení, obdobná infrastruktura, obdobné dojezdové vzdálenosti k zařízením). Produkce komunálních odpadů a jeho složení je ve všech obcích obdobné, v rámci ČR neexistují žádné zásadní rozdíly. Z toho vyplývá, že není žádný zásadní důvod k velké rozdílnosti nákladů na odpadové hospodářství obcí.

Poznámka: Ukazatele charakterizující náklady spojené s odděleným sběrem využitelných odpadů v obcích. Hlavní skupinu odděleně sbíraných využitelných komunálních odpadů tvoří odpady papíru, plastů (většinou jako směsný plast), skla (sběr barevného a čirého skla), nápojových kartonů. Náklady na sběr kovových odpadů jsou zanedbatelné, protože téměř veškeré kovové odpady jsou sbírány mimo obecní systémy nakládání s odpady, tj. v síti privátních výkupen. Sběr dalších komodit (např. textil) zajišťují většinou sběrové firmy na vlastní náklady.

Náklady na tříděný sběr v sobě zahrnují v praxi zajištění sběru (včetně pronájmu a údržby sběrné sítě), svozu (přemístění odpadů z nádob do svozového automobilu, případně doprovodný úklid stanovitě), přepravy (přeprava odpadů do zařízení – většinou se jedná o dotřídovací linku nebo případně mezisklad odpadové firmy) a v řadě případů i zajištění úpravy odpadů

Ze zhodnocení odborných podkladů dle IURMO vyplývá, že pro budoucí období je nutné počítat s určitým nárůstem nákladů služeb odpadového hospodářství. Zvýšení nákladů se bude odvíjet od celkového vývoje hospodářství ČR, z jehož predikce jsou odvozeny očekávané změny v odpadovém hospodářství obcí.

U menších měst a obcí může být zvýšení nákladů méně významné, neboť s ohledem na větší přepravní vzdálenost odpadů jsou náklady u těchto obcí převážně zatíženy „náklady na pohonné hmoty“, opět přibližně z jedné třetiny. K podstatnějším změnám v nákladech sběru a svozu komunálního odpadu dojde pravděpodobně v roce 2015.

Náklady na zpracování komunálního odpadu a jejich změny budou závislé především na konkrétním způsobu materiálového či jiného využití odpadu nebo jeho odstranění na skládkách. S tím souvisí především změny v cenách druhotných surovin, legislativní změny spojené např. s úpravou výše poplatku za uložení odpadu na skládku apod. Proto se doporučuje sjednávat ceny sběru a svozu odpadu odděleně od cen za jejich využití či odstranění.

Shrnující doporučení pro obce při stanovení cen služeb OH:

Při jednáních obcí o cenách s dodavateli služeb odpadového hospodářství je vhodné provádět srovnání s úrovní cen v regionu nebo cen z jiných oblastí ČR vyznačujících se obdobnými podmínkami pro výkon předmětných činností.

Je několik možností jak stanovit cenu svozu a odstranění směšného KO (na obyvatele, na tunu odpadu, na sběrnou nádobu, na vývoz sběrné nádoby, aj.). Obvykle v menších obcích do 1 tis. obyvatel je cena stanovena za vývoz/výsyp nádoby, případně na obyvatele.

U provozu sběrného dvora je cena stanovena obvykle paušálem na provoz a jednotkovými cenami využití či odstranění jednotlivých druhů odpadů v souladu s provozním řádem sběrného dvora.

Vyjednávací pozici při dohadování se o ceně ovlivňuje především velikost obce, se kterou podle mínění firem většinou souvisí i míra informovanosti obce o detailech odpadových služeb a také dostupnost odpadové infrastruktury. (Firma uplatňuje obecný přístup a ten obvykle spočívá v jednotných cenových podmínkách pro všechny zákazníky v regionu).

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tabulka 98: Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti OH v ORP Nepomuk

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu obce	Pravidelný svoz (nerušit v noci) Malá vzdálenost kontejnerů od domu Nízká úroveň poplatků za odvoz odpadu. Čistota u kontejnerů! Četnost svozu Rychlost reakce na specifické požadavky (odvést plný kontejner, nabídka kontejnerů na objemný odpad)	Nedodržují zákon (např. dávají nebezpečný odpad do komunálního) Neadaptivní požadavky. Neplatí za odvoz.	Standardní komunikační kanály (www, TV) Leták „Jak třídit“ 4x ročně informace ve zpravodaji, pokud v místě vychází Kulatý stůl k tématu odpadů 1x ročně; setkání představitelů s odborem ŽP ORP	Vypracovat plán účinnějších distribučních cest informací k OH. Analyzovat optimálnost umístění kontejnerů na odpad. Zveřejňovat výsledky opatření (ihned resp. pravidelně) Aktualizovat komunikační plán jako součást osvětových opatření. Pravidelná kontrola čistoty u popelnic
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	Cena (co nejnižší) Čistota u kontejnerů	Nedodržují zákon (např. vhazují odpad do kontejnerů pro občany)	Standardní komunikační kanály (dle místní situace)	Provádět vlastní kontrolu popř. ji vyžadovat po ORP (OŽP)
3.	Výrobní podniky	Minimalizovat náklady na odpadové hospodářství Maximalizovat opětovné využití odpadů	Riziko ekologické zátěže	Opakovaná jednání	Provádět kontrolu nebo ji vyžadovat po ORP či ČIŽP
4.	Turisté, návštěvníci kulturních, sportovních	Dostupnost odpadkových košů Kontejnery na odpad umístěny tak, aby	Nerespektují místní "pravidla"	Letáky na akcích, na stanicích VHD	Provéřit dostupnost odpadkových košů a umístění

	akcí...	nebyly v kontrastu s atraktivními místy			kontejnerů u památek
5.	Představitelé obcí SO ORP Nepomuk	Uspokojit požadavky vlastních občanů Optimalizovat výdaje na provoz, event. na investice	Nedostatek zdrojů Pokuty za nedodržování zákona	Věcná jednání mezi obcemi	Konstruktivní meziobecní spolupráce, zejm. sdílením dobré praxe
6.	Ekologické neziskové organizace, hnutí (strany)	Omezování skládkování, podpora třídění... Odstraňování černých skládek Snižování odpadů Ekologická výchova na školách Podpora pořádání dobrovolnických úklidových akcí s veřejností	Neodborné připomínkování Nekoordinované postupy	Transparentní veřejné projednávání řízení a dokumentů k odpadům Běžné komunikační kanály	Jasně oznamování veřejných projednávání. Zapojit je do ekologické výchovy na ZŠ a zájmových organizacích. Běžné kanály komunikace Umožnění zapojení do připomínkových řízení a při koncepci osvětových opatření
7.	Školy	Pomoc od města ve věci recyklace Motivovat školy, aby recyklovaly Podpora sběru vybraných komodit Kvalitní výchova v oblasti ekologie	Nedodržují zákon	Běžné kanály komunikace Projednat pravidelně s řediteli škol Zvát na veřejná projednávání	Připravit soutěž škol v recyklaci Pomoc se zavedením recyklace
8.	Provozovatelé, případně zařízení pro nakládání s odpady	Naplnit kapacitu zařízení	Eventuelní nedodržování zákona Znečišťování prostředí u zastaralých technologií Různé ekologické zátěže	Opakovaná jednání	Investice šetrnějších do technologií

9.	Svozové společnosti	Získání zakázky Maximalizace zisku Naplnit kapacitu zařízení	Nucené aktualizace Smluv Nezodpovědný přístup zaměstnanců Utajování vybraných informací	Běžné kanály komunikace	Změna svozové firmy Meziobecní spolupráce (společná vyjednávací pozice)
10.	Média	Náměty pro čtenáře - obvykle chtějí senzace Možnost porovnání situace v rozličných lokalitách	Negativní tvář obce Medializace negativních dopadů, nepřesné informace	Partnerství s médii; vlastní příspěvky	Pravidelná komunikace, objektivizace podkladových informací

(vlastní analýza RT PMOS)

CS tvoří poměrně široké a různorodé spektrum. Z typických CS nejsou zastoupeny velké průmyslové podniky s ohledem na jejich absenci v řešeném území ORP Nepomuk. Jejich očekávání jsou odvislá primárně od hlavní činnosti dané CS a veřejno/soukromoprávní povahy. Způsoby komunikace se mírně liší dle konkrétních CS. Riziko s častým výskytem je nedodržování zákona, na což reaguje opatření typu aktivní přístup/ovlivnění.

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tabulka 99: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství) v ORP Nepomuk

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění běžného provozu systému odpadového hospodářství	2	5	10	Optimalizace systému svozu Změna svozové firmy Změna systému výběru plateb Meziobecní spolupráce	Jednotlivá Obec
		Výdaje na mimořádné záležitosti, např. na odstraňování černých skládek	3	3	9	Prevence - zajištění sběrných míst Vzdělávání v oblasti odpadů Sankce a medializace	Jednotlivá Obec
		Nedostatek financí na investice a vybavení	4	2	8	Využití fondy EU či jiné dotace Meziobecní spolupráce	Jednotlivá Obec
		Občané a původci komunálního odpadu neplatí za odpad	2	2	4	Změna systému výběru plateb	Jednotlivá Obec
2.	Organizační riziko	Špatný systém svozu odpadů v rámci území ORP Nepomuk	2	3	6	Smluvní změny; revize systému	Obce daného území
		Dlouhodobá neexistence resp. špatné rozmístění zařízení odpadového hospodářství (skládky, spalovny, recyklační linky, sběrné dvory,...)	2	2	4	Širší meziobecní spolupráce (nadřazené strategie) Projekty financované z fondů EU	Obce daného území a širší okolí
		Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	3	2	6	Motivace k meziobecní spolupráci	Obce daného území

						(příklady dobré praxe, přínosy)	
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	5	3	15	Upozornění na dopady změn legislativy; včasný přenos srozumitelných informací a příprava	Obce daného území
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení a vybavení zanedbanou reprodukcí majetku	2	3	6	Využití fondy EU; plán údržby	Obec – vlastník
5.	Věcné riziko	Špatné řízení svozové firmy nebo porušování podmínek smlouvy a rizika spojená se zaměstnanci firmy (stížnosti občanů)	2	2	4	Správně stanovené podmínky ve smlouvě	Jednotlivá Obec
	...	Občané a původci odpadu porušují zákon => zvýšené náklady (např. černé skládky) nebo pokuta pro obec	3	2	6	Systém kontroly; působení osvěty, vstřícné nastavení místních systémů OH	Obec

(vlastní analýza RT PMOS)

Jako nejvýznamnější se dle očekávání ukázala skupina rizik finančních a právních. K eliminaci rizik právních může přispět jistou měrou projekt PMOS na celonárodní úrovni. Z pozice jednotlivé obce možnosti ovlivnění de facto nejsou. Finančním rizikům lze předcházet, resp. snižovat jejich dopad efektivním čerpáním příslušných dotačních zdrojů, kde je však důležitým předpokladem včasná příprava, efektivních projektů. Riziko výdajů na mimořádné události je možno eliminovat funkčním nastavením sankčních systému, popř. zřízením rizikového fondu, příp. plány prevence. Nižší význam ostatních uvedených typů rizik se odvíjí od poměrně dobře fungujícího (současného stavu) systému OH v ORP Nepomuk.

Další potřebné analýzy

Nebyly zpracovány

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Tabulka 100: SWOT analýza odpadového hospodářství v ORP Nepomuk

Silné stránky	Slabé stránky
1. Absence velkých producentů odpadů	1. Nezájem na spolufinancování Sběrných dvorů
2. Nezatíženost území významnými ekologickými zátěžemi	2. Lokální neukázněnost chatařů vč. platební morálky
3. Funkční smluvní vztahy se svozovými společnostmi	3. Lokálně spontánní černé skládky
x	4. lokálně vyšší ceny za svoz odpadu
Příležitosti	Hrozby
1. Využití fondů EU a dotací	1. Nevhodné změny legislativy
2. Meziobecní spolupráce – snížení nákladů	2. Nekontrolovatelný růst odpadů od turistů
3. Zdravá konkurence	3. Absence nástrojů proti recidivě černých skládek
4. Kombinace osvědčených systémů, modelů OH ve smyslu sdílení dobré praxe	4. Diferencovaný přístup svozových společností při obnově Smluv
x	5. Nárůst rozkrádání „elektroodpadu“, čímž se z něj stává odpad objemný (zvýšené náklady)

(vlastní analýza RT PMOS)

SWOT byla zpracována na základě vyhodnocení výsledků dostupných dílčích analýz a doplňkových Dotazníkových šetření uskutečněných v této souvislosti.

SWOT de facto umožňuje komplexně vyhodnotit fungování OH v ORP.

S ohledem na absenci producentů odpadů, větších původců znečištění v ORP Nepomuk nejsou z tohoto pohledu (ekologické zátěže) jednoznačně identifikovatelné problémy v OH, které by bylo nutno akutně řešit. Dílčí problémy vyplývají spíše z absence volných finančních prostředků na straně obcí i obyvatel (dotace OH pro obyvatele ze strany obcí, neumožňují investice do jiných oblastí). Stávající model financování provozu Sběrných dvorů nepokrývá jeho náklady a není motivační pro přistoupení dalších obcí. Dalším typem problémů je pak nerespektování stanovených pravidel (vyhlášek) ze strany jednotlivců, což se ve větší míře projevuje v obcích s větším počtem rekreačních objektů a obecně vyšší návštěvností.

V boji s černými skládkami nebylo identifikováno optimální přenositelné řešení.

Využitím příležitostí, je předpoklad částečné eliminace hrozeb.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Analýza řeší územní jednotku SO ORP Nepomuk a k němu územně příslušných měst a obcí, přičemž řešeným tématem je odpadové hospodářství.

Cílem analytické části projektu MOS pro oblast OH bylo využít výsledky analýz a informace ze stávajících dokumentů obcí pro výběr návrhů témat pro spolupráci v oblasti odpadového hospodářství a ty pak následně definovat. V dalších krocích pak také vytvořit prostor pro možnosti sdílení zkušeností při realizaci.

Práce na analýze vycházely z doporučeného postupu v rámci Projektu meziobecní spolupráce, kdy šlo o využití podkladů pro zpracování dílčích analýz, které vedlo k zmapování stavu odpadového hospodářství ve v území vymezeném SO ORP Nepomuk a návrhu řešení problémů, které byly v rámci analýz identifikovány.

Podklady – východisky pro popis problematiky OH v ORP Nepomuk a následně identifikaci problémů při řešení odpadového hospodářství obcí, byly mj. informace a poznatky zjištěné při rozhovorech se starosty obcí v měsíci únoru a dubnu 2014 (Dotazník A a Dotazník II.) jako např., spolufinancování sběrných dvorů a sběrných míst pro odkládání odpadu, místní problémy s černými skládkami a vysokými cenami za svoz odpadů apod.

Předpokladem k provedení podrobné analýzy situace v daném území bylo mít k dispozici data, která jsou porovnatelná a která vypovídají o problematice a stavu odpadového hospodářství v daném území, čemuž však ve všech případech s objektivních důvodů nebylo.

OH je tématem, které obce aktuálně ve velkém měřítku řeší, ale současně témata OH nejsou obvykle řešitelná pouze na území jedné obce, ale přesahují hranice jednotlivých obcí.

Výsledky jednotlivých dílčích analýz k OH ORP Nepomuk byly promítnuty do SWOT analýzy.

Na základě těchto výsledků a jejich daní do vzájemných souvislostí a kontextu reálných možností, s ohledem na budoucí vývoj považujeme za přínosné zaměřit se v oblasti OH ORP Nepomuk na následující oblasti:

- *možnosti naplnění kapacit stávajících obecních zařízení (SD aj.), určených pro nakládání s odpady,*
- *možnost předávat si zkušenosti z hlediska odpadového hospodářství,*
- *zlepšování životního prostředí v regionu, odstraňováním černých skládek,*
- *možnost vytvoření „centrálního pracoviště“ pro samostatné vedení evidence obcí a ohlašování produkce a nakládání s odpady pro svazky obcí odbornými pracovníky.*

Systém OH v ORP Nepomuk je v zásadě fungující s tím že je třeba zaměřit se nadále na optimální využití stávající infrastruktury a tak zvýšit efektivitu, výtěžnost a dále také na informovanost v hierarchickém slova smyslu v kontextu celkové koordinace činností.

Zároveň lze konstatovat, že jsou ve shodě s vyhodnocením Plánu odpadového hospodářství Plzeňského kraje za rok 2012, ze kterého vyplývá, že celková produkce odpadů zůstává dlouhodobě na přibližně stejné úrovni, mění se postupně struktura odpadů. Přínosem je, že vzrůstá podíl využívaných odpadů, a to zejména ze stavebnictví a z energetiky.

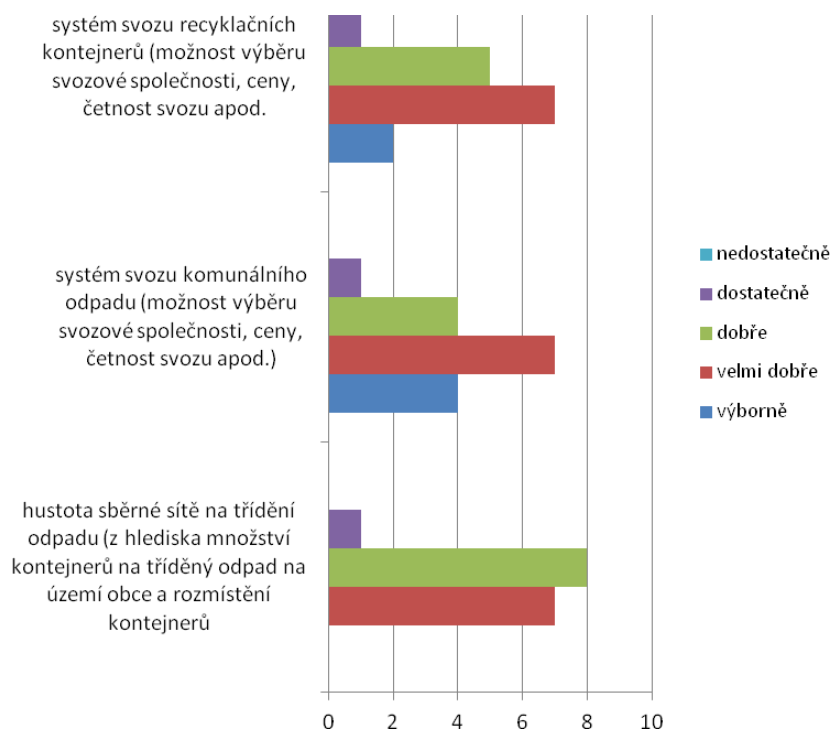
Problematické zůstává nadále nakládání s komunálními odpady, jejichž produkce z dlouhodobého hlediska postupně mírně narůstá. Zvyšuje se podíl vytríděných a dále zpracovaných složek komunálních odpadů, ovšem stále se nesnižuje podíl směsných a objemných komunálních odpadů. Tyto odpady jsou ukládány ze 100 % na skládky z důvodu absence zpracovatelských zařízení nebo zařízení, které by byly schopny využít alespoň energetický potenciál odpadů.

Z ekonomických a legislativních důvodů se nerozvíjí technologie na zpracování odpadů na výrobu paliva z odpadu, které by mohly být přínosem při snižování podílu odpadů ukládaných na skládky. Pozitivním jevem je rozvoj zařízení pro zpracování bioodpadů (kompostáren) v posledních letech.

Základní situaci v oblasti OH v SO ORP Nepomuk ve vztahu k občanům obce dokresluje níže uvedené grafické vyjádření výstupů Dotazníkového šetření k PMOS z jara roku 2014 prováděného mezi starosty obcí, kdy jsou jednotlivé dotazované oblasti činností hodnoceny velmi dobře případně dobře.

Graf 29: Hodnocení kvality svozu odpadu v obcích ORP Nepomuk

Otázka: Jak ve vaší obci funguje nebo je zajištěna:

(vlastní dotazníkové šetření PMOS v ORP Nepomuk, 2014)

ZDROJE (OH)

Legislativa, internet, literatura

1. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2013-10-05]. Dostupný na WWW: <<http://www.inisoft.cz/strana/zakon-185-2001-sb>>.
2. Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů) ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2013-10-05]. Dostupná na WWW: <<http://www.inisoft.cz/strana/vyhlaska-381-2001-sb>>.
3. Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2013-10-05]. Dostupná na WWW: <<http://www.inisoft.cz/strana/vyhlaska-383-2001-sb>>.
4. Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady) ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2013-10-10]. Dostupná na WWW: <<http://www.inisoft.cz/strana/vyhlaska-341-2008-sb>>.
5. Nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky ve znění pozdějších předpisů. [online]. [cit. 2013-10-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.inisoft.cz/strana/narizeni-197-2003-sb>>.
6. Internetové stránky Českého statistického úřadu. [online]. [cit. 2013-10-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.czso.cz>>.
7. Internetové stránky České informační agentury životního prostředí. [online]. [cit. 2013-10-13]. Dostupné na WWW: <<http://www1.cenia.cz>>.
8. Internetové stránky Operační program životního prostředí. [online]. [cit. 2013-10-13]. Dostupné na WWW: <<http://www.opzp.cz/>>.
9. Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR za rok 2012, IURMO Praha 2013

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CS	cílová skupina
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
IURMO	Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s.
KO	komunální odpad

MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR
MOS	meziobecní spolupráce
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
SO	správní obvod
ORP	obec s rozšířenou působností
PK	Plzeňský kraj
POH	Plán odpadového hospodářství
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
POH	plán odpadového hospodářství

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP Nepomuk s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi vybraných zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadové hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Jejich odborné názory budou klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadové hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

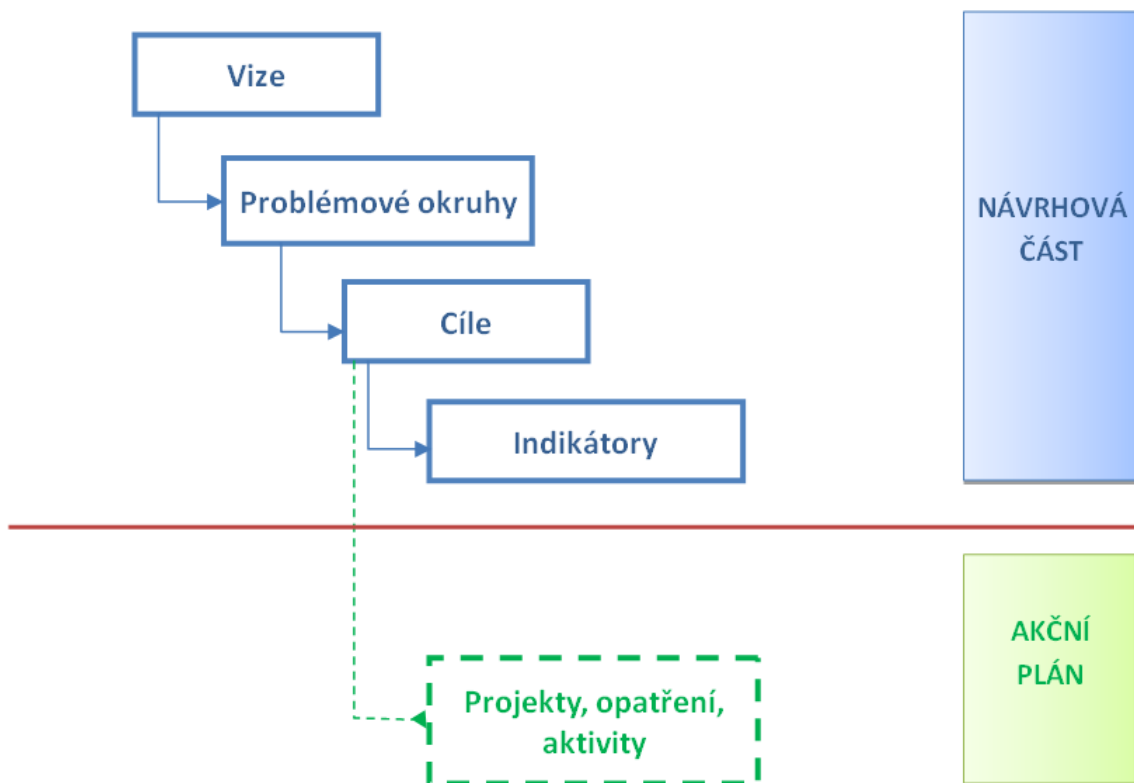
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro odpadové hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl

ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce <i>Zapojené obce v ORP Nepomuk jednotně zajišťují efektivní odpadové hospodářství</i>		
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1 Využívání sběrných dvorů	Problémová oblast 2 Rozdílná výše nákladů v obcích ORP na svoz odpadu
	cíl 1.1 Využít sběrných dvorů také pro spádové obce a zajistit jejich efektivní spolufinancování	cíl 2.1 Koordinovat společný výběr dodavatele na sběr a svoz odpadu
		cíl 2.2 Pravidelně monitorovat, v jaké výši se v ORP, kraji a ČR pohybují jednotkové ceny za jednotlivé služby v OH a přijímat adekvátní opatření za účelem optimalizace nákladů

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize „ORP Nepomuk“ do roku 2024:

„Nepomucko je díky zatraktivnění mnoha turistických cílů vyhledáváno návštěvníky nejen pro tradici svatého Jana z Nepomuku nebo spojitost se zámek Zelená Hora, ale zejména pro svoji přátelskou atmosféru se širokým spektrem zážitkových aktivit a kvalitní životní prostředí na pomezí Brd a Šumavy.

Zdejší školská zařízení vyznačující se kvalitní výukou jsou zároveň středisky volného času pro široké skupiny obyvatel.

Zapojené obce v ORP Nepomuk jednotně zajišťují efektivní odpadové hospodářství.

Pomocí komunitního plánování sociální péče se daří využívat místní lidský potenciál pro rozvoj společenského postavení seniorů, mladých lidí i sociálně slabých.“

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

Níže uvedené Problémové okruhy vycházejí z předchozích provedených analýz a jsou v souladu s výše formulovanou vizí. Základním podkladem pro jejich vymezení byla SWOT analýza. V rámci každého níže uvedeného problémového okruhu jsou popsány příčiny problému a jejich vzájemné vazby. Tyto okolnosti byly konfrontovány metodou projednání ve fokusní skupině.

PO 1. "Využívání sběrných dvorů"

Věcné argumenty

Ze zákona o odpadech č. 185/2001 Sb. vyplývá povinnost obce zajistit pro své občany minimálně 2x v kalendářním roce svoz nebezpečných odpadů v případě, že v obci neexistuje sběrný dvůr. Ze svozových firem je v regionu nejvíce zastoupený Becker Bohemia s.r.o, která působí i v sousedních správních obvodech a zajišťuje i provoz sběrného dvora v Nepomuku. Další SD je v rámci SO ORP Nepomuk již jen v Kasejovicích (pro obce v západní části ORP je pak dostupný i nově otevřený cca 10 km vzdálený SD v Blovicích). V území ORP Nepomuk se tedy nacházejí 2 Sběrné dvory (Nepomuk, Kasejovice), jejichž zřizovatelem je daná obec. Služby SD doplňují další 2 soukromé výkupny odpadů, lokalizované rovněž v Nepomuku. Vedle toho jsou ještě tzv. zařízení mobilní.

Rozsah sběrných položek SD je dán příslušným povolením-souhlasem.

Do Sběrných dvorů v obcích je možno odkládat prakticky všechny složky vytríděného komunálního odpadu kromě odpadu směsného. Narůstající kapacita vytríděného odpadu postupně pozitivně ovlivňuje úbytek (nebo nižší nárůst) netříděného odpadu a oddělením nebezpečných složek KO dochází ke snižování nebezpečných vlastností zbytkového (směsného) komunálního odpadu.

Sběrný dvůr odpadů města Nepomuk (ZÚJ 558109)

Provozovatel: Becker Bohemia s.r.o. Plzeň <http://www.becker-bohemia.cz/>

Průmyslová ul. ve Dvorci (pod bývalou Mlékárnou)

Odebírá veškerý tříděný odpad vyprodukovaný v domácnosti.

Do Sběrného dvora odpadů města mohou všichni občané odevzdat veškerý roztříděný odpad vyprodukovaný v domácnosti (včetně odpadu nebezpečného). Každý s trvalým bydlištěm v Nepomuku a zaplaceným poplatkem za odvoz a likvidaci komunálního odpadu (tzv. za popelnici) má službu poskytnutu zdarma. V jiných případech zaplatí každý na místě za zvážený každý jednotlivý druh odpadu podle platného ceníku.

Pro odběr, uložení a likvidaci odpadu pro občany žijící trvale mimo Nepomuk platí zvláštní režim. Pokud má jiná obec (i město či městys) uzavřenu s městem Nepomuk smlouvu o společném využívání sběrného dvora odpadů (tj. s finanční spoluúčastí), mohou také její občané po prokázání osobním dokladem odevzdat odpad z domácnosti také zdarma. V jiných případech opět hradí za odevzdaný odpad dle platného ceníku. Odpad za rok 2013: 784, 6477 tun. Plocha SD 2000 m². Kapacita SD 150 tun.

Sběrný dvůr odpadů v Kasejovicích (ZÚJ 557862; U nádraží 70)

Používání sběrného dvora odpadů je pro občany města Kasejovice zdarma za předpokladu že, mají v obci trvalý pobyt. Dále je sběrný dvůr určen pro fyzické osoby, které mají v obci ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci a mají zaplacený místní poplatek za svoz odpadu. Odpady jsou přijímány po předložení občanského průkazu, majitelé rekreačních nemovitostí se navíc prokážou dokladem o zaplacení poplatku za svoz odpadu za příslušný rok.

Do sběrného dvora je možné ukládat objemný odpad, textilní materiály, sklo, pytle s plasty, pneumatiky a nebezpečný odpad (motorové a převodové oleje, rozpouštědla, kyseliny anorganické a organické chemie, barvy, lepidla, pryskyřice obsahující nebezpečné látky).

V případě elektrotechnického odpadu typu ledničky, televizory či počítače město žádá občany, aby přístroje tohoto typu odevzdávali při hromadném svozu, který je předem vyhlašován vždy na jaře a na podzim. Odpad za rok 2013: 740, 52899 tun.

Obecně je ve sběrných dvorech v obcích možno odkládat prakticky všechny složky vytríděného komunálního odpadu kromě odpadu smíšeného. Narůstající kapacita vytríděného odpadu postupně pozitivně ovlivňuje úbytek (nebo nižší nárůst) netříděného odpadu a oddělením nebezpečných složek KO dochází ke snižování nebezpečných vlastností zbytkového (smíšeného) komunálního odpadu.

Pozornost je potřeba věnovat také objemným komunálním odpadům, které představují převážně nábytek a vyřazené zařízení z domácností, které je mnohdy dále využitelné, přinejmenším po malé úpravě z energetického hlediska.

Sběrné dvory vybudované a provozované ve větších obcích by mohly po dohodě s okolními obcemi sloužit i obyvatelům malých obcí do 1000 obyvatel. (Přitom je nutné stanovit jasné podmínky, za jakých lze využívat sběrný dvůr, a rovněž tak podíl na provozních nákladech sběrného dvora pro okolní obce).

U malých obcí, které se nedohodnou na „spádovém“ sběrném dvoře, je často využívána možnost mobilního sběru objemných odpadů 1-2 x ročně. Mobilní sběr je častí také spojován i se sběrem dalších druhů odpadů včetně nebezpečných (je nutné zajistit podmínky pro sběr NO podle zákona o odpadech). Tato možnost je v současnosti využívána i obcemi SO ORP Nepomuk jako převažující způsob a to prostřednictvím členství ve Svazku obcí okresu Plzeň - jih pro odpadové hospodářství (členem 23 obcí OPR Nepomuk). Jeho prostřednictvím je zajišťován svoz nebezpečného odpadu z členských obcí 2x ročně.

Vzhledem k objemu produkce nebezpečných odpadů a od roku 2012 o 40% snížené ceně je tato situace vnímána obcemi jako vyhovující. Otázkou je zda stejný pohled mají i samotní občané (zejména co se týká četnosti svozu). Při pokusu o finanční srovnání poplatků za členství ve Svazku a s tím spojené další výhody a finanční spoluúčasti obce na nákladech SD (Nepomuk, či Kasejovice), je nutno zohlednit princip solidarity větších s menšími (po vzoru MOS) a stejně tak i výtěžnost jednotlivých problematických komodit v rámci SD, které okolní obce nemají ošetřeny jiným způsobem a jsou nejproblematictější (pneumatiky, velkoobjemový odpad typu nábytek, azbest). Finančně se na nákladech SD v Nepomuku podílí momentálně 5 resp. 6 okolních obcí. V Kasejovicích i přes oslovení žádá. V tomto případě však nejde o solidaritu v podobě výše paušální platby okolní smluvní obce na provoz SD, ale o model kdy občané dané smluvní obce ve SD za odpad neplatí s tím, že obec pak zpětně uhradí jednou za půl roku městu Nepomuk fakturu na částku vypočtenou provozovatelem SD (fa Becker) zohledňující konkrétní náklady SD s odebraným odpadem od občanů konkrétní smluvní obce.

(Pro srovnání v případě SD Dobřany je jednotná paušální úhrada pro okolní smluvní obce 20 tis. Kč ročně. Je zřejmé, že náklady na odstranění odpadu převyšují příspěvek zapojených menších obcí, avšak město tímto sleduje především prevenci vzniku černých skládek. Obecně je u provozu sběrného dvora je cena stanovena obvykle paušálem na provoz a jednotkovými cenami využití či odstranění jednotlivých druhů odpadů v souladu s provozním řádem sběrného dvora. Využitím sběrného dvora pro občany dalších obcí, vzrostou náklady na jeho provoz, které se však rozdělí mezi jednotlivé obce a obec, která sběrný dvůr vlastní, může ušetřit za provoz zařízení, které by jinak financovala samostatně.).

Svazek OOPJOH není vlastníkem žádné infrastruktury odpadového hospodářství ani nemá podíl ve společnosti zajišťující služby v oblasti nakládání s odpady. Jeho činnost je zaměřena pouze na zajištění pravidelných sběrů a svozů nebezpečných a vybraných ostatních odpadů pro členské obce svazku či jeho prostřednictvím je poskytována poradenská činnost obcím svazku. Jeho prostřednictvím vybrané obce získaly do svého majetku sběrné nádoby na využitelné složky odpadů a obalů.

Využívání sběrných dvorů je jedním z eliminačních nástrojů „černých skládek“ resp. společným sběr odpadů z většího územního celku má pak také efekt omezení vzniku černých skládek. (V podmínkách ORP Nepomuk často končí na „černých skládkách“ velkoobjemový a stavební odpad. Dochází rovněž k pokusům umístování podnikatelského odpadu do SD, vydávaného však za odpad z domácnosti, což je však obtížně prokazatelné a tak se zvyšují provozní náklady SD.).

V obcích, kde jsou provozovány sběrné dvory, dochází ke snížení nákladů spojených se samostatným sběrem objemných i nebezpečných odpadů. Samotná obec má odměny pouze za tříděný odpad, pokud ho bude hodně, nebude muset zdražovat a bude méně i komunálního odpadu. Do sběrného dvora se mohou vozit i staré ledničky, televize, mobily, za vše město dostane peníze zpět.

Do budoucna je možno ve větší míře uvažovat o zavedení separace dalších využitelných složek komunálního odpadu (např. bioodpad, elektroodpad, kovy, pneumatiky) a odběru těchto složek v rámci sběrné sítě odpadů nebo prostřednictvím sběrných dvorů. Dle aktuálního šetření byly některé obce ORP Nepomuk osloveny nabídkou na zajištění sběru textilu.

Poznámka:

S ohledem na četnost výskytu a kategorie provozovatelů je třeba v rámci problematiky uplatňovat rozlišení pojmů Sběrný dvůr vs. Sběrné místo.

Příčiny problému (níže jsou popsány příčiny daného problému a další okolnosti, které s definovaným problémem souvisejí a dále vztahy daného problému k dalším problémovým okruhům a jejich vzájemná provázanost či podmíněnost).

Realizační tým spolu s fokusní skupinou identifikoval, níže uvedené základní příčiny problémového okruhu „PO1 OH“.

Obce nacházející se v dosahu (spádové oblasti) SD a zároveň nemají vlastní sběrný dvůr, nejsou příliš motivovány k odkládání odpadů na místa k tomu určená (riziko vzniku černých skládek). Současně by se měly (společně) podílet na financování provozu daného sběrného dvora (smlouva o společném využívání sběrného dvora odpadů (tj. s finanční spoluúčastí). I přes skutečnost, že využitím sběrných dvorů lze snížit roční náklady na likvidaci černých skládek a současně obtížné postižitelnosti původců nelegálního odpadu v případě fyzických osob, nejsou-li přímo přistiženi požadovaná výše finanční spoluúčasti, ne 100%záruka vyřešení problému „černých skládek“ a snížení nákladů na jejich likvidaci, vede při současném modelu členství většiny obcí ORP Nepomuk ve Svazku obcí okresu Plzeň - jih pro odpadové hospodářství ke stavu, kdy jen 5 (Čmelíny, Mohelnice, Tojice, Třebčice, Životice) resp. 6 obcí (Žinkovy – aktuálně již ne, z důvodu zvýšených výdajů s ohledem na zneužívání ze stran podnikatelů) se finančně podílí na nákladech SD Nepomuk. V případě SD v Kasejovicích je situace lehce odlišná v segmentu nebezpečných odpadů a jejich způsobu svozu.

Jednou z příčin je neukázněnost jednotlivců a to zejména z řad chatařů a chalupářů spolu s otevírací dobou SD spolu s ne zcela dostatečnou informovaností občanů ohledně jednotlivých druhů odpadů, kdy se nevhodnou manipulací z nebezpečného odpadu stává odpad např. velkoobjemový a pak v takovýchto případech pro provozovatele SD znamená tato skutečnost místo příjmu naopak zvýšené náklady.

Potenciální náklady na finanční spoluúčast na provozu SD pak souvisí i podílem na celkových nákladech na OH jednotlivých obcí, celkovém systému sběru odpadů, kde významnou položku hrají náklady na svoz komunálního dopadu (tzn. netříděného), kde je potřeba hledat v rámci dalšího problémového okruhu „Rozdílná výše nákladů na svoz odpadu“ možnosti úspor.

Důsledky neřešení problému (níže je popsána situace, co by nastalo v případě, že bychom se na řešení daného problému nezaměřili).

Obce prozatím obvykle doplácí na odpadové hospodářství, resp. dotují náklady SD a peníze pak chybí na jiné veřejné investice.

Nedostatečné využívání sběrných dvorů se projevuje do výše ročních nákladů na likvidaci černých skládek resp. úklid a dotřídňování např. velkoobjemových kontejnerů. Tento stav by přetrvával velmi pravděpodobně i do budoucna.

PO 2. “Rozdílná výše nákladů v obcích ORP na svoz odpadu”

Věcné argumenty (z analytické části byla použita klíčová data jako argument pro volbu problémového okruhu).

V rámci diskuze na prvním Shromáždění zástupců ORP Nepomuk k PMOS vyplynul požadavek na potřebu zvýšení transparentnosti cen svozových firem a tím vytvoření tlaku – silnější vyjednávací pozice na zefektivnění svozů odpadů a zároveň snížení cen pro obce a tím i koncových cen poplatků pro občany.

V rámci analýz a dotazníkového šetření PMOS v oblasti OH proběhl cenový průzkum v zúčastněných obcích, kde byly patrné v některých případech značné rozdíly v nákladovosti. Prezentována pak byla cena průměrná, resp. nejčastější Intervalové cenové rozmezí.

Většina obcí SO ORP Nepomuk v rozhovorech uvedla, že výdaje na odpadové hospodářství z obecních rozpočtů jsou konstantní, resp. se mírně zvyšují (nedošlo-li k uzavření nové Smlouvy se svozovou společností), nicméně tyto náklady nijak neohrožují finanční stabilitu obce. Tuto stabilitu by mohlo ohrozit pouze nečekané skokové zvýšení cen za svoz a likvidaci odpadů. Ze svozových firem je v regionu nejvíce zastoupený Becker Bohemia s.r.o, která působí i v sousedních správních obvodech a zajišťuje i provoz sběrného dvora v Nepomuku. (Do budoucna resp. již od roku 2015/16 ovlivní podmínky trhu v oblasti svozu odpadů na Plzeňsku provoz ZEVO Chotíkov, kdy svou ekonomickou výhodností, tedy že cena za odběr odpadů bude výhodnější, než cena skládkování). Nejvýznamnější nákladovou položkou v odpadovém hospodářství obcí jsou pak náklady spojené se svozem a odstraněním směsných komunálních odpadů.

Jednotná metodika pro výpočet nákladů na svoz nelze stanovit, protože možnosti a realizace svozu odpadů jsou v některých územích velice specifické. Snahou bylo porovnat ceny za svoz odpadů (nikoliv za jejich odstranění nebo za pronájem nádob). K vyhodnocení a interpretaci dat pak bylo přistupováno v některých případech individuálně.

Ceny za svoz odpadu a poplatky za odpady byly zjišťovány z aktuálně dostupných dat, tzn. za rok 2013. Většina obcí (svozových společností) udává informaci o množství (tedy hmotnosti) svezeneho odpadu. (V případě že je cena za svoz odpadu stanovena na svezenu nádobu (tedy v souvislosti s četností svozu), cena za 1 t odpadu nebyla zjištěna).

Obdobná situace je i u poplatků za odpady. V příslušných dalších komentářích uvádíme, jakými specifickými způsoby se platí poplatky a sváží odpad v obcích ORP Nepomuk. Ne ve všech šetřených obcích je stanovena výše poplatku na občana obce.

Poznámka:

Ke kalkulaci a fakturaci ceny služeb se v části obcí využívá jako měrná jednotka „vývoz/výsyp nádoby“ u směsného komunálního odpadu obcím i u služeb tříděného sběru. Měrnou jednotku „hmotnost v tunách“ užívá další skupina obcí a zbývající obce užívají kombinaci několika jednotek.

S ohledem na skutečnost, že jsou ceny stanovovány na základě smluv s jednotlivými svozovými společnostmi, které fungují v tržním prostředí, nejsou v rámci této analýzy explicitně uváděny. Proto bylo určeno nejčastější rozpětí a zároveň využity údaje ze studie IURMO (Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o.p.s., Praha 2013)

Cena v Kč za 1 t svezeneho směsného komunálního odpadu (SKO) pak v tomto případě činí v průměru 1673 Kč a konečně cena v Kč za 1 t svezeneho tříděného/ separovaného komunálního odpadu je pak 448 Kč.

V této souvislosti je třeba se též zamýšlet nad výtěžností tříděného sběru využitelných odpadů.

Do jisté míry má vliv také vybavenost a dovednost odpadových firem v dané lokalitě, které zajišťují pro obce služby v oblasti nakládání s odpady.

Další položky ovlivňující nakládání s odpady jsou investiční náklady do vybudování, rozvoje a obměny sběrné sítě. Ceny nádob vždy závisí na dlouhodobosti kontraktu a odebíraném množství. Při větších odběrech je možno získat množstevní slevy. Rozptyl cen je také dán požadavky na nádoby, jako je vybavení dětskými pojistkami, zámky, typy vhozů atd. Doba životnosti nádob je ovlivněna způsobem zacházení s nádobou, sbíraným odpadem, zatížením nádoby, frekvencí výsypů a kvalitou nádoby. V rámci vyjednávání o ceně pronájmu nádob je vhodné přesně definovat podmínky pronájmu.

(Další možností je využít dlouhodobé nabídky systému EKO-KOM, který má povinnost zajistit dostupnou sběrnou síť pro spotřebitele, na bezplatnou výpůjčku nádob určených na tříděný sběr využitelných odpadů, především papíru, plastu a skla (případně nápojových kartonů apod.). Tento systém také v posledních letech nabízí obcím odkup starých nádob na tříděný sběr ve vlastnictví obce a následné zajištění bezplatné obnovy a rozvoje sběrné sítě dle požadavků obce. Další možností zajištění dostatečné sběrné sítě je její pronájem za úplatu od svozové firmy. Zde je ale nutné jednoznačně stanovit podmínky pronájmu a údržby nádob.

Výše nákladů na odpadové hospodářství závisí na mnoha faktorech.

Náklady obcí jsou v praxi v řešeném kontextu ovlivněny mj:

- *způsobem cenotvorby služeb v odpadovém hospodářství zajišťovaným odpadovými firmami (cena za komplexní službu, cena na 1 obyvatele, cena na tunu, cena na km, kombinace cen).*
- *dojezdovou vzdáleností k zařízením*

Poznámka: Ukazatele charakterizující náklady spojené s odděleným sběrem využitelných odpadů v obcích. Hlavní skupinu odděleně sbíraných využitelných komunálních odpadů tvoří odpady papíru, plastů (většinou jako směsný plast), skla (sběr barevného a čirého skla), nápojových kartonů. Náklady na sběr kovových odpadů jsou zanedbatelné, protože téměř veškeré kovové odpady jsou sbírány mimo obecní systémy nakládání s odpady, tj. v síti privátních výkupen. Sběr dalších komodit (např. textil) zajišťují většinou sběrové firmy na vlastní náklady.

Náklady na tříděný sběr v sobě zahrnují v praxi zajištění sběru (včetně pronájmu a údržby sběrné sítě), svozu (přemístění odpadů z nádob do svozového automobilu, případně doprovodný úklid stanoviště), přepravy (přeprava odpadů do zařízení – většinou se jedná o dotřídňovací linku nebo případně mezisklad odpadové firmy) a v řadě případů i zajištění úpravy odpadů

U menších měst a obcí může být zvýšení nákladů v budoucnu méně významné, neboť s ohledem na větší přepravní vzdálenost odpadů jsou náklady u těchto obcí převážně zatíženy „náklady na pohonné

hmoty“, opět přibližně z jedné třetiny. K podstatnějším změnám v nákladech sběru a svozu komunálního odpadu dojde pravděpodobně v roce 2015.

Náklady na zpracování komunálního odpadu a jejich změny budou závislé především na konkrétním způsobu materiálového či jiného využití odpadu nebo jeho odstranění na skládkách. S tím souvisí především změny v cenách druhotných surovin, legislativní změny spojené např. s úpravou výše poplatku za uložení odpadu na skládku apod. **Proto se doporučuje sjednávat ceny sběru a svozu odpadu odděleně od cen za jejich využití či odstranění.**

Vyjednávací pozici při dohadování se o ceně ovlivňuje především velikost obce, se kterou podle mínění firem většinou souvisí i míra informovanosti obce o detailech odpadových služeb a také dostupnost odpadové infrastruktury. (Firma uplatňuje obecný přístup a ten obvykle spočívá v jednotných cenových podmínkách pro všechny zákazníky v regionu).

Příčiny problému (níže jsou popsány příčiny daného problému a další okolnosti, které s definovaným problémem souvisejí a dále vztahy daného problému k dalším problémovým okruhům a jejich vzájemná provázanost či podmíněnost).

Realizační tým spolu s fokusní skupinou identifikoval, níže uvedené základní příčiny problémového okruhu „PO2 OH“.

Příčinou vyšších cen za svoz odpadu, resp. značných diferencí v cenách za svoz u jednotlivých obcí je velká roztříštěnost systémů obecního OH a netransparentnost jednotlivých smluv se svozovými společnostmi. Obec, jako malý územní celek, nemá příliš možností v zaběhnutém systému odpadového hospodářství něco rapidně měnit – přesto příklady řešení existují, jelikož obce jsou samosprávnými subjekty, které mohou využít pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady.

Jednotlivé obce stanovují vlastní systémy nakládání s odpady většinou bez zásadní vazby na okolní obce a širší region. Obecní systémy jsou svébytné a obec rozhoduje o rozsahu a zaměření systému. Tato roztříštěnost vede k polarizaci a roztříštěnosti při výběru vhodných partnerů pro zajišťování služeb nakládání s odpady z měst a obcí, přímo úměrně tomu dochází ke zvyšování nákladů na všech stupních nakládání s odpady. Oprávněné osoby – podnikatelé zajišťující služby v odpadovém hospodářství tak pak nezajistí díky roztříštěnosti trhu optimální podmínky pro sběr (jednotná sběrná síť), svoz odpadů (optimalizované svozové trasy s omezením nadbytečné přepravy odpadů) atd.

Obdobně toto platí v případě diferencovaného přístupu svozových společností při obnově Smluv. V souvislosti se systémy svozu, resp. jejich nákladovostí pak druhotně vznikají i další problémy zejm. s chalupáři, chataři a nepřizpůsobivými občany, nerespektujícími místní vyhlášky o odpadech projevující se místně v podobě zejm. černých skládek.

Shrme-li výše uvedené, pak z hlediska především odpadového hospodářství ukazují jednotlivé příjmy a výdaje obcí některé meziobecní rozdíly, které jsou ovlivněny mj. následujícími faktory:

- *Různorodost nastavených systémů nakládání s komunálními odpady na území obce (regulováno především obecně závaznými vyhláškami v samostatné působnosti obcí).*
- *Různorodost smluvních vztahů a z nich vyplývajících výhod či nevýhod mezi obcemi a oprávněnými podnikatelskými subjekty zajišťující služby v oblasti odpadového hospodářství*

- *Účast obcí v účelových sdruženích, svazcích obcí pro odpadové hospodářství a intenzita zajišťování služeb těchto subjektů pro obce prostřednictvím oprávněných subjektů (a rovněž např. zařízení pro nakládání s odpady) částečně či úplně vlastněných těmito sdruženími, svazky.*
- *Úspěšnost výběru poplatků (a tím příjmů do odpadového hospodářství) za provoz systému nakládání s odpady v těch obcích kde existuje statut místního poplatku za systém odpadového hospodářství.*

Do jisté míry má vliv také vybavenost a dovednost odpadových firem v dané lokalitě, které zajišťují pro obce služby v oblasti nakládání s odpady. Vzhledem k povinnostem plynoucím ze zákona o odpadech a dalších zákonných norem je ale minimální rozsah odpadového hospodářství v obcích stejný.

Samotná výše nákladů na odpadové hospodářství pak závisí na mnoha faktorech – v řešeném kontextu ceny za svoz pak mj. u menších měst a obcí může být zvýšení nákladů méně významné, neboť s ohledem na větší přepravní vzdálenost odpadů jsou náklady u těchto obcí převážně zatíženy „náklady na pohonné hmoty“, opět přibližně z jedné třetiny. K podstatnějším změnám v nákladech sběru a svozu komunálního odpadu dojde pravděpodobně v roce 2015.

Vývoj celkových nákladů je sledován pravidelně EKO-KOM, a.s.

Důsledky neřešení problému *(níže je popsána situace, co by nastalo v případě, že bychom se na řešení daného problému nezaměřili).*

Nadále diferencovaný přístup svozových společností při obnově Smluv – zachování zavedených zvyklostí, v řadě případů v neprospěch obcí zejm. trvající netransparentní rozdělení území (trhu) svozovými společnostmi. S tím je spojeno další přetrvávání s tím spojených souvisejících doprovodných negativních jevů.

Je-li stanovena nízká cena za úhradu nákladů spojených s nakládáním s komunálním odpadem - občan hradí pouze část nákladů, významný podíl hradí obec ze svého rozpočtu, občan skutečnou cenu nákladů na jím vyprodukovaný odpad nezná. Toto pak nutí obce vydávat finanční prostředky do rozpočtové kapitoly OH namísto generování možných úspor využitelných např. do investičních akcí, či údržby veřejných prostranství. Na straně občanů jsou projevy v nezodpovědném chování a demotivaci.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Využívání sběrných dvorů
Cíl 1.1	Název cíle: Využít sběrných dvorů také pro spádové obce a zajistit jejich efektivní spolufinancování
Popis cíle	<p><i>Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území).</i></p> <p>Na základě provedených analýz a závěrů jednání vyplynula potřeba zefektivnit nákladovost provozu SD, tak aby byla existence SD dlouhodobě udržitelná. Nedostatečné využívání sběrných dvorů se projevuje i do výše ročních nákladů na likvidaci černých skládek resp. úklid a dotřídňování např. velkoobjemových kontejnerů.</p> <p>Sběrné dvory vybudované a provozované ve větších obcích by mohly po dohodě s okolními obcemi sloužit i obyvatelům malých obcí do 500 obyvatel. (Přitom je nutné stanovit jasné podmínky, za jakých lze využívat sběrný dvůr, a rovněž tak podíl na provozních nákladech sběrného dvora pro okolní obce).</p> <p>Při pokusu o finanční srovnání poplatků za členství ve Svazku obcí pro OH PJ a s tím spojené další výhody a finanční spoluúčasti obce na nákladech SD (Nepomuk, či Kasejovice), je nutno zohlednit princip solidarity větších s menšími (po vzoru MOS) a stejně tak i výtěžnost jednotlivých problematických komodit v rámci SD, které okolní obce nemají ošetřeny jiným způsobem a jsou nejproblematičtější (pneumatiky, velkoobjemový odpad typu nábytek, azbest). Finančně se na nákladech SD v Nepomuku podílí momentálně 5 resp. 6 okolních obcí. V Kasejovicích i přes oslovení žádná. V tomto případě však nejde o solidaritu v podobě výše paušální platby okolní smluvní obce na provoz SD, ale o model kdy občané dané smluvní obce ve SD za odpad neplatí s tím, že obec pak zpětně uhradí jednou za půl roku městu Nepomuk fakturu na částku vypočtenou provozovatelem SD (fa Becker) zohledňující konkrétní náklady SD s odebraným odpadem od občanů konkrétní smluvní obce.</p> <p>Využitím sběrného dvora pro občany dalších obcí, vzrostou náklady na jeho provoz, které se však rozdělí mezi jednotlivé obce a obec, která sběrný dvůr vlastní, může ušetřit za provoz zařízení, které by jinak financovala samostatně.</p>
Hlavní opatření	<p><i>Hlavní opatření, která bude nutné přijmout (nebo postupně přijímat) k tomu, aby mohlo být cíle dosaženo. Plnění cíle bude spočívat v:</i></p> <p>A – Právní analýza: možnosti revize pro usnadnění aplikace veřejnoprávních k SD relevantních smluv.</p> <p>B/C – dopracování podobnější analýzy motivační nákladovosti resp. proporcionality a případné míry solidarity vedoucí k zapojení více obcí do využívání stávajících SD.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podrobná analýza a následná případná revize spolupráce obcí se SOHOPJ, resp. vymezení pozic (konkurence resp. kooperace) vč. analýzy výtěžnosti klíčových komodit z hlediska SD resp. SOHOPJ.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet smluvních dohod spádových obcí o využívání SD
Správce cíle	Starosta obce Čížkov

Problémový okruh 2	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Rozdílná výše nákladů v obcích ORP na svoz odpadu
Cíl 2.1	Název cíle: Koordinovat společný výběr dodavatele na sběr a svoz odpadu
Popis cíle	<p>Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území).</p> <p>Na území ORP Nepomuk působí vícero svozových společností. Každá obec v rámci ORP má uzavřenou vlastní smlouvu na zajištění sběru a svozu komunálních odpadů. Většina obcí má uzavřenou smlouvu se společností Becker, další pak se společností Rumpold aj. Finanční náklady jednotlivých obcí na zajištění odpadového hospodářství oscilují kolem průměrné výše nákladů v ostatních obcích obdobné velikosti. Na základě porovnání s řešením v obcích sousedního (obdobných) ORP (jako např.: Blovice) bylo ověřeno, že bude-li zajištěn jednodušší systém sběru a svozu v celém ORP s jednou svozovou společností, bude dosaženo výrazných úspor z rozsahu. Společně řešení (zejména v koordinovaném výběru dodavatele) by mohlo umožnit např. sdílet infrastrukturu (jednotné sběrné nádoby, vč. např. jejich efektivnějšího rozmístění) a zefektivnit frekvenci svozu.</p> <p>V praxi se doporučuje sjednávat ceny sběru a svozu odpadu odděleně od cen za jejich využití či odstranění.</p> <p>Shrnující doporučení pro obce při stanovení cen služeb OH:</p> <p>Při jednáních obcí o cenách s dodavatelem služeb odpadového hospodářství je vhodné provádět srovnání s úrovní cen v regionu nebo cen z jiných oblastí ČR vyznačujících se obdobnými podmínkami pro výkon předmětných činností.</p> <p>Je několik možností jak stanovit cenu svozu a odstranění směšného KO (na obyvatele, na tunu odpadu, na sběrnou nádobu, na vývoz sběrné nádoby, aj.). Obvykle v menších obcích do 1 tis. obyvatel je cena stanovena za vývoz/výsyp nádoby, případně na obyvatele.</p> <p>U provozu sběrného dvora je cena stanovena obvykle paušálem na provoz a jednotkovými cenami využití či odstranění jednotlivých druhů odpadů v souladu s provozním řádem sběrného dvora.</p> <p>Vyjednávací pozici při dohadování se o ceně ovlivňuje především velikost obce, se kterou podle mínění firem většinou souvisí i míra informovanosti obce o detailech odpadových služeb a také dostupnost odpadové infrastruktury. (Firma uplatňuje obecný přístup a ten obvykle spočívá v jednotných cenových podmínkách pro všechny zákazníky v regionu).</p>
Hlavní opatření	<p>Hlavní opatření, která bude nutné přijmout (nebo postupně přijímat) k tomu, aby mohlo být cíle dosaženo. Plnění cíle bude spočívat v:</p> <p>A – kroky k získání: právní analýza – analýza vypověditelnosti, závaznosti dodatků a smluvních bonusů; analýza vhodnosti délky kontrakčního období; zhodnocení rizik (právních a ekonomických) smluvních porušení stranami kontraktu v průběhu</p> <p>B - kroky k získání: analýza cen vč. komparace, predikce vývoje trhu; zohlednění sankcí a udržitelnosti na základě výtěžnosti a změn legislativy</p> <p>C- příprava pilotní transparentní VZ na základě legislativních a ekonomických podkladů</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	1. Počet obcí, které připravily a realizovaly výběr dodavatele na sběr a svoz komunálního odpadu.

	2. Počet obcí, které připravily a realizovaly výběr dodavatele na sběr a svoz nebezpečného odpadu.
Správce cíle	Starosta obce Čížkov

Problémový okruh 2	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Rozdílná výše nákladů v obcích ORP na svoz odpadu
Cíl 2.2	Název cíle: Pravidelně monitorovat, v jaké výši se v ORP, kraji a ČR pohybují jednotkové ceny za jednotlivé služby v OH a přijímat adekvátní opatření za účelem optimalizace nákladů
Popis cíle	Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území). Cíl reaguje potřebu a současně výhodnost spolupráce a koordinace postupu při srovnání výše jednotkových cen za jednotlivé služby v odpadovém hospodářství na úrovni obcí, ORP i kraje, potažmo celé ČR. Náklady na zpracování komunálního odpadu a jejich změny budou do budoucna závislé především na konkrétním způsobu materiálového či jiného využití odpadu nebo jeho odstranění na skládkách. S tím souvisí především změny v cenách druhotných surovin, legislativní změny spojené např. s úpravou výše poplatku za uložení odpadu na skládku apod. Proto se doporučuje monitorovat a následně sjednávat ceny sběru a svozu odpadu odděleně od cen za jejich využití či odstranění a přijímat i další adekvátní opatření za účelem optimalizace souvisejících nákladů.
Hlavní opatření	Hlavní opatření, která bude nutné přijmout (nebo postupně přijímat) k tomu, aby mohlo být cíle dosaženo. Plnění cíle bude spočívat v: A - Pravidelném monitorování, v jaké výši se v ORP, kraji a ČR pohybují jednotkové ceny za jednotlivé služby v OH s návaznými opatřeními k optimalizaci nákladů jako je např. maximalizace počtu obcí, které využívají jednotný postup srovnání výše jednotkových cen za jednotlivé služby v odpadovém hospodářství.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které využívají jednotný postup srovnání výše jednotkových cen za jednotlivé služby v odpadovém hospodářství
Správce cíle	Starosta obce Čížkov

5.2.4. Indikátory

Karta indikátorů OH 1

Problémový okruh	<i>Využívání sběrných dvorů</i>		
+ Cíl (dtto)	<i>Využit sběrných dvorů také pro spádové obce a zajistit jejich efektivní spolufinancování</i>		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	<i>Počet smluvních dohod spádových obcí o využívání SD</i>		
Měrná jednotka	<i>Počet</i>		
Správce měřítka	<i>Starosta obce Čížkov</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	12
Skutečnost	7		
Popis měřítka:	<i>Pro optimální využívání kapacit a možností stávajících SD, je žádoucí spolupráce i s okolními obcemi, přičemž využívání SD napomůže i zúčastněným obcím v oblasti likvidace odpadu vč. omezení vzniku černých skládek a udržování pořádku v obci. Z tohoto pohledu je žádoucí zvýšení počtu obcí využívajících SD jak v Nepomuku, tak v Kasejovicích (v kapacitním počtu) na základě uzavření nových veřejnoprávních smluv (dohod) s jasným obsahovým a finančním vymezením.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Sledování meziročního nárůstu (součet dohod) počtu Smluvních dohod za období 1.1. - 31. 12. předchozího roku a kumulativně v intervalech 2013-2017-2020.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Evidence veřejnoprávních smluv u vlastníka/provozovatele SD</i>		

Karta indikátorů OH 2

Problémový okruh	<i>Rozdílná výše nákladů v obcích ORP na svoz odpadu</i>		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	<i>Počet obcí se sníženými náklady na svoz odpadu</i>		
Měrná jednotka	<i>Počet</i>		
Správce měřítka	<i>Starosta obce Čížkov</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Pro zmenšení rozdílů ve výši nákladů mezi jednotlivými obcemi ORP Nepomuk, potažmo snížení celkové výše nákladů na svoz odpadů v rámci ORP, je žádoucí, aby byl realizován potřebný počet opatření (typu frekvence svozu, náklady, stejný systém jednotkového účtování služeb, jednotné zajištění určitého typu služby jednou společností) týkající potřebného podílu obcí, vedoucí k řešení problému a to zejména z pohledu nastavení technických a ekonomických podmínek a také jasně definovaných kontrolních mechanismů svozů odpadů ve Smlouvách.</i>		

Metodika a výpočet:	<i>Výpočet rozdílů nákladů na svoz odpadu oproti výši vztažené k předcházejícímu sledovanému roku a následný součet obcí, u nichž došlo k poklesu.</i>
Zdroj čerpání dat:	<i>Jednotlivé smluvní evidence obcí a OŽP ORP Nepomuk, místní šetření, příp. další databáze</i>

Karta indikátorů OH 3

Cíl	<i>Koordinovat společný výběr dodavatele na sběr a svoz odpadu</i>		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	<i>Počet obcí, které připravily a realizovaly výběr dodavatele na sběr a svoz komunálního odpadu</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Čížkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	17
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Pomocí indikátoru se reálně ověří předpoklady právních a ekonomických analýz ve vztahu k možnosti realizace společného ZŘ pro více obcí.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Provedené vlastní šetření u obcí v evidenci VZ a Smluv. Součet ZŘ</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Smluvní evidence jednotlivých obcí</i>		

Karta indikátorů OH 4

Cíl	<i>Koordinovat společný výběr dodavatele na sběr a svoz odpadu</i>		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	<i>Počet obcí, které připravily a realizovaly výběr dodavatele na sběr a svoz nebezpečného odpadu.</i>		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce Čížkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		14	21
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Pomocí indikátoru se reálně ověří předpoklady právních a ekonomických analýz ve vztahu k možnosti realizace společného ZŘ pro více obcí.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Provedené vlastní šetření u obcí v evidenci VZ a Smluv. Součet ZŘ</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Smluvní evidence jednotlivých obcí</i>		

Karta indikátorů OH 5

Cíl	<i>Pravidelně monitorovat, v jaké výši se v ORP, kraji a ČR pohybují jednotkové ceny za jednotlivé služby v OH a přijímat adekvátní opatření za účelem optimalizace nákladů</i>		
Číslo indikátoru	2.2.1		
Název indikátoru	<i>Počet obcí, které využívají jednotný postup srovnání výše jednotkových cen za jednotlivé služby v odpadovém hospodářství</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Čížkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	18
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Pomocí indikátoru se zjistí, kolik obcí se podílí (zapojení a využívání) na společném monitoringu cen služeb v OH v ORP Nepomuk</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Součet obcí přispívajících daty i využívající výstupy. Hodnota indikátoru bude zjišťována organizátorem monitoringu.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>evidence organizátorů monitoringu (Město Nepomuk, MR Nepomucko)</i>		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Dosud nestanoveno</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění

cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přiblížení se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Využit sběrných dvorů také pro spádové obce a zajistit jejich efektivní spolufinancování	Starosta obce Čížkov
2.1	Koordinovat společný výběr dodavatele na sběr a svoz odpadu	Starosta obce Čížkov
2.2	Pravidelně monitorovat, v jaké výši se v ORP, kraji a ČR pohybují jednotkové ceny za jednotlivé služby v OH a přijímat adekvátní opatření za účelem optimalizace nákladů	Starosta obce Čížkov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Počet smluvních dohod spádových obcí o využívání SD	Starosta obce Čížkov
2.1	Počet obcí se sníženými náklady na svoz odpadu	Starosta obce Čížkov
2.1.1	Počet obcí, které připravily a realizovaly výběr dodavatele na sběr a svoz komunálního odpadu	Starosta obce Čížkov
2.1.2	Počet obcí, které připravily a realizovaly výběr dodavatele na sběr a svoz nebezpečného odpadu	Starosta obce Čížkov
2.2.1	Počet obcí, které využívají jednotný postup srovnání výše jednotkových cen za jednotlivé služby v odpadovém hospodářství	Starosta obce Čížkov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. -3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně

v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný

z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Níže uvádíme základní závěry z návrhové části pro oblast OH.

Celkem byly zvoleny 2 Problémové okruhy (oblasti) a to PO 1 Využívání sběrných dvorů a PO 2 Rozdílná výše nákladů v obcích ORP na svoz odpadu, ke kterým byly přiřazeny příslušné Cíle (k PO 1 jeden a k PO 2 dva)

Pro každý cíl byl stanoven vybraný správce – v případě OH je jím pro všechny 3 cíle starosta obce Čížkov.

Naplňování každého z cílů, realizovaných na základě každoročních Akčních plánů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů – v tomto případě tzn. celkem 4 indikátorů pro příslušné cíle a 2 pro problémové okruhy – konkrétně uvedeno v kap. 5.2.4 (gestorem indikátorů je ve všech případech starosta obce Čížkov).

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část SD v oblasti OH byla zpracována v souladu s metodickými Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů projektu PMOS. Práce probíhaly dle harmonogramu 2. fáze projektu a to od září 2014 v časové posloupnosti / návaznosti Víze – Problémové okruhy – Cíle – Indikátory – (Akční plány), přičemž k 20. 12. 2014 byl odeslán kompletní SD vč. návrhové části oblast OH k závěrečnému posouzení ze strany SMO.

Každý postupný krok zahrnoval projednání návrhu řešení zpracovaného analytikem RT pro OH ve fokusní skupině složené z 3 místních odborníků pro danou oblast (vč. člena dozorčí rady jednoho ze sdružení pro OH) a případné další odborné konzultace a následné zapracování příslušné zpětné vazby. Informace o průběžných výstupech projektu byly zveřejněny v místním periodiku, tak aby byla možnost vyjádření se širšímu okruhu zájemců.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

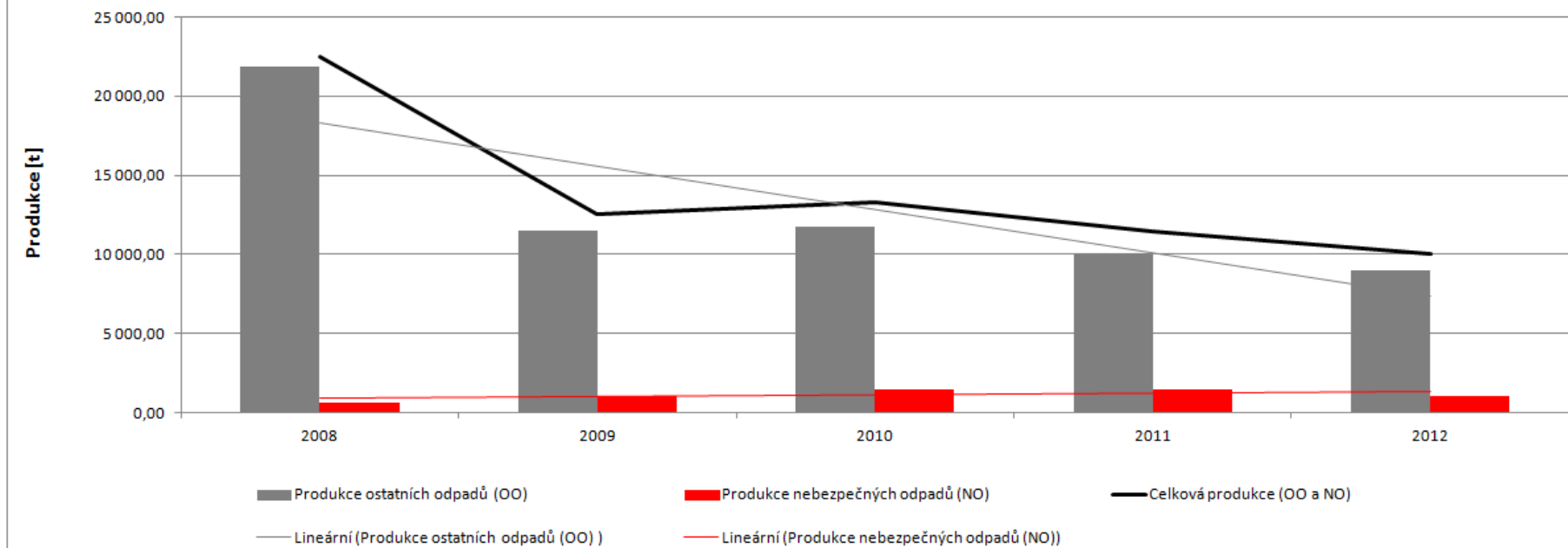
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevyhovující (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	16 150,82	21 877,84	11 513,96	11 786,68	9 974,23	9 022,43	135,46	71,29	72,98	61,76
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	1 842,78	641,00	1 058,72	1 502,62	1 470,05	1 032,47	34,78	57,45	81,54	79,77
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-65,22	-42,55	-18,46
Celková produkce (OO a NO)	17 886,50	22 518,84	12 572,67	13 289,30	11 444,28	10 054,90	125,90	70,29	74,30	63,98
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							25,90	-29,71	-25,70
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		97,15	91,58	88,69	87,15	89,73				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		2,85	8,42	11,31	12,85	10,27				
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		11 505	11 747	11 630	11 701	11 709				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 957,31	1 070,29	1 142,67	978,06	858,73				
Měrná produkce OO		1 901,59	980,16	1 013,47	852,43	770,56				
Měrná produkce NO	300,20	55,72	90,13	129,20	125,63	88,18				
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		18,56	30,02	43,04	41,85	29,37				
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-81,44	-69,98	-56,96	-58,15	-70,63				

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	43,92	73,11	29,59	31,23	50,73
200102	Sklo	O	75,00	98,01	74,84	116,57	130,73
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	0,70	0,02	0,20	0,00	0,00
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	4,01	3,41
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,30	0,03	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,00	0,12	0,02	0,26	0,24
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,05	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,18	0,10	0,34	0,06	0,13
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	3,11	2,68	0,34	0,21	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	1,09	0,20	0,07	0,00	0,07
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	1,27	1,54	1,33	1,30	3,79
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,13	0,09	0,01	0,01	0,15
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,12	0,13	0,00	0,08	0,00
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,01	1,77	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	5,09	6,17	1,27	0,58	1,13
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	4,88	6,61	0,36	0,30	0,42
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00

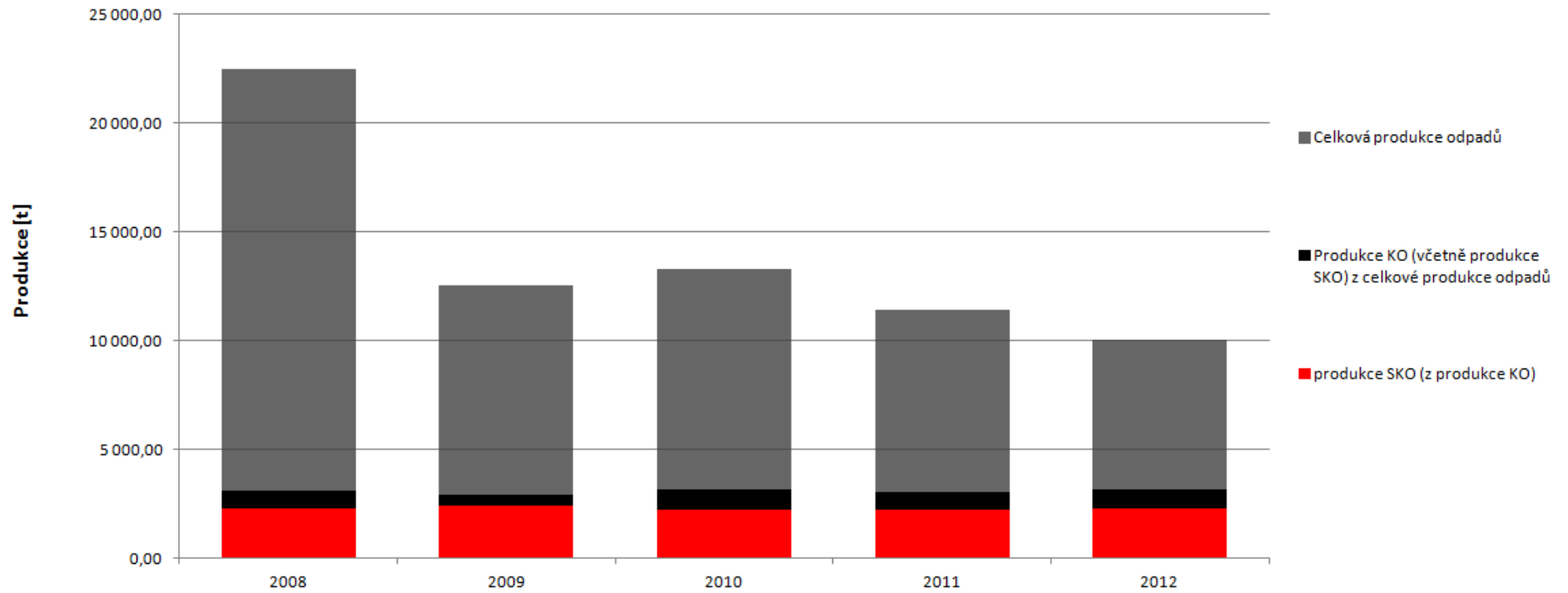
200139	Plasty	O	52,83	49,33	48,15	52,65	50,88
200140	Kovy	O	75,42	0,00	15,68	0,15	0,04
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	0,00	0,00	5,30	0,00	13,74
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	4,85	5,06	3,26	7,00	69,36
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	2 299,74	2 402,86	2 245,86	2 202,37	2 272,45
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,00	5,00	17,70	5,40	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	92,20	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	206,41	95,12	503,59	358,58	191,26
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	11,10	9,28	4,16	6,56	8,04
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	88,11	71,80	134,46	132,69	163,16
150102	Plastové obaly	O	63,98	31,71	61,90	78,75	151,29
150103	Dřevěné obaly	O	2,96	2,19	1,64	1,71	1,51
150104	Kovové obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150105	Kompozitní obaly	O	0,70	0,68	1,01	0,69	0,82
150106	Směsné obaly	O	8,18	36,76	26,44	12,20	33,89
150107	Skleněné obaly	O	42,20	29,13	1,86	17,54	9,29
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	6,66	4,97	9,76	15,86	15,23
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,12	0,00	0,00
Celková produkce KO			3 090,88	2 934,46	3 190,56	3 046,84	3 171,74
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			2 551,86	2 571,32	2 785,92	2 596,22	2 531,65
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			1 211,51	1 255,24	1 265,48	1 198,97	1 215,25

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	22 518,84	12 572,67	13 289,30	11 444,28	10 054,90	-44,17	+5,70	-13,88	-12,14
Celková produkce KO	3 090,88	2 934,46	3 190,56	3 046,84	3 171,74	-5,06	+8,73	-4,50	+4,10
Celková produkce SKO	2 299,74	2 402,86	2 245,86	2 202,37	2 272,45	+4,48	-6,53	-1,94	+3,18
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	13,73		23,34		24,01		26,62		31,54
Podíl SKO na produkci KO	74,40		81,88		70,39		72,28		71,65
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	11 505		11 747		11 630		11 701		11 709
Měrná produkce KO	268,66		249,80		274,34		260,39		270,88
Měrná produkce SKO	199,89		204,55		193,11		188,22		194,08

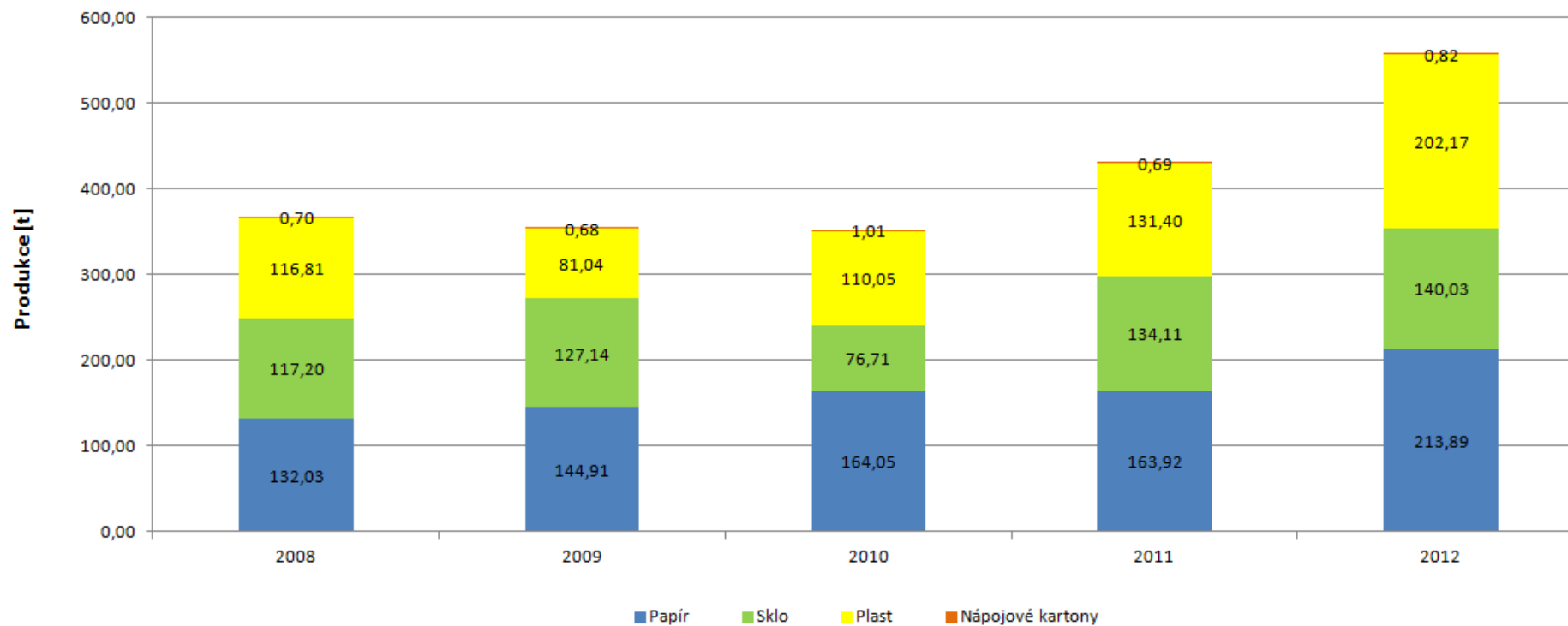
Grafč. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	132,03	144,91	164,05	163,92	213,89	+9,76	+13,21	-0,08	+30,49
Sklo	150107, 200102	117,20	127,14	76,71	134,11	140,03	+8,49	-39,67	+74,83	+4,41
Plast	150102, 200139	116,81	81,04	110,05	131,40	202,17	-30,62	+35,80	+19,40	+53,86
Nápojové kartony	150105	0,70	0,68	1,01	0,69	0,82	-2,99	+47,46	-31,37	+18,24
Celkem separovaný sběr		366,74	353,78	351,82	430,11	556,90	-3,53	-0,55	+22,25	+29,48
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		11 505		11 747		11 630		11 701		11 709
Měrná produkce tříděného papíru		11,48		12,34		14,11		14,01		18,27
Měrná produkce tříděného skla		10,19		10,82		6,60		11,46		11,96
Měrná produkce tříděného plastu		10,15		6,90		9,46		11,23		17,27
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,06		0,06		0,09		0,06		0,07
Měrná produkce tříděného odpadu		31,88		30,12		30,25		36,76		47,56

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,03	0,06	0,05	0,01	0,02
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	33,97	62,97	0,00	0,05
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

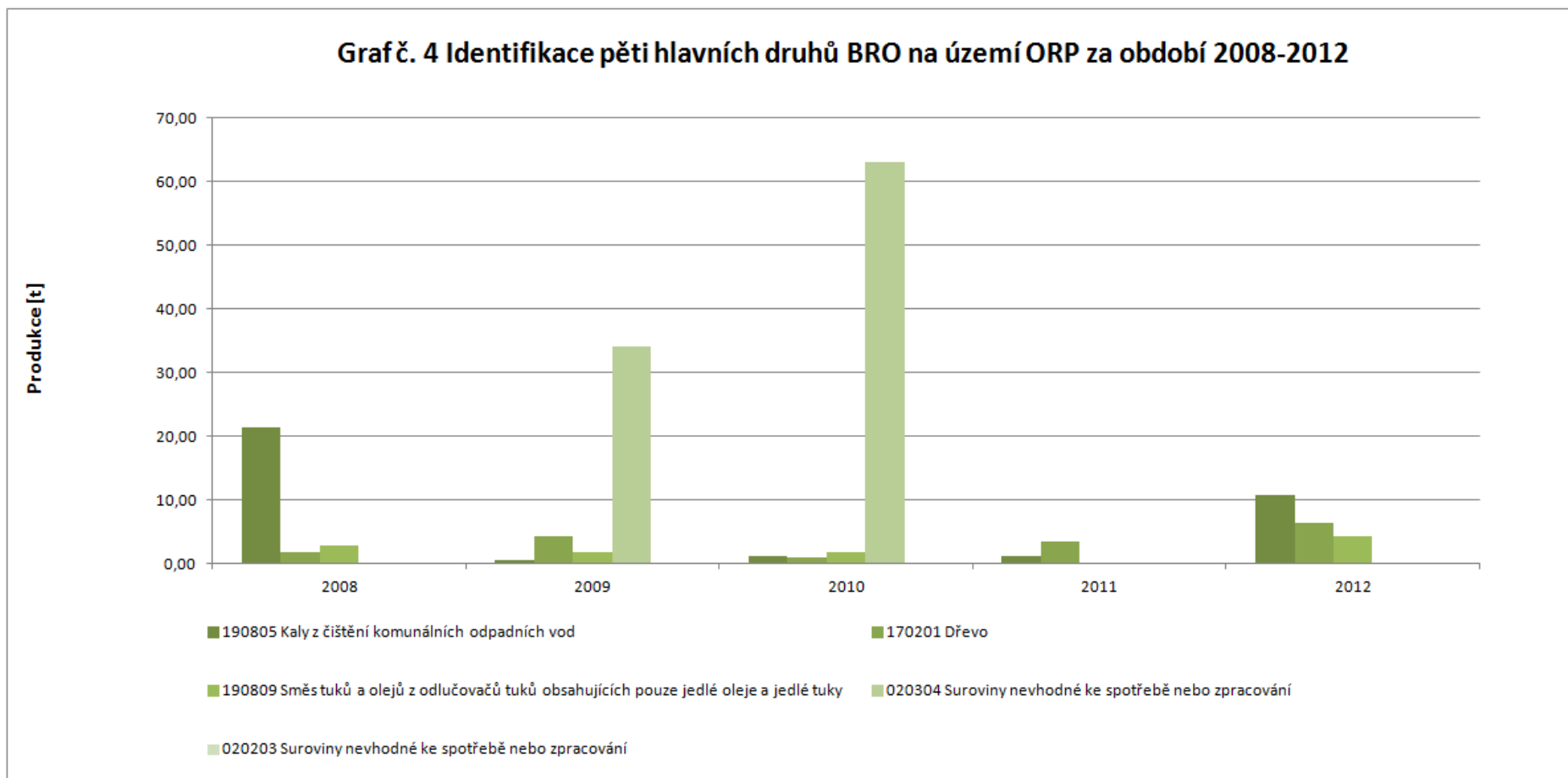
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	336,00	329,00	391,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	34,00	24,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	4 177,10	3,00	185,00	7,12	0,00
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klihovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,27	1,00	0,97	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150103	Dřevěné obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	1,72	4,38	0,90	3,38	6,30
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	21,46	0,52	1,23	1,14	10,75
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	2,80	1,70	1,70	0,00	4,20
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	1,80	2,13	0,28	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	3,91	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,04	0,10	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200301	Směsný komunální odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce BRO			4 577,06	398,80	645,98	12,90	21,32

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

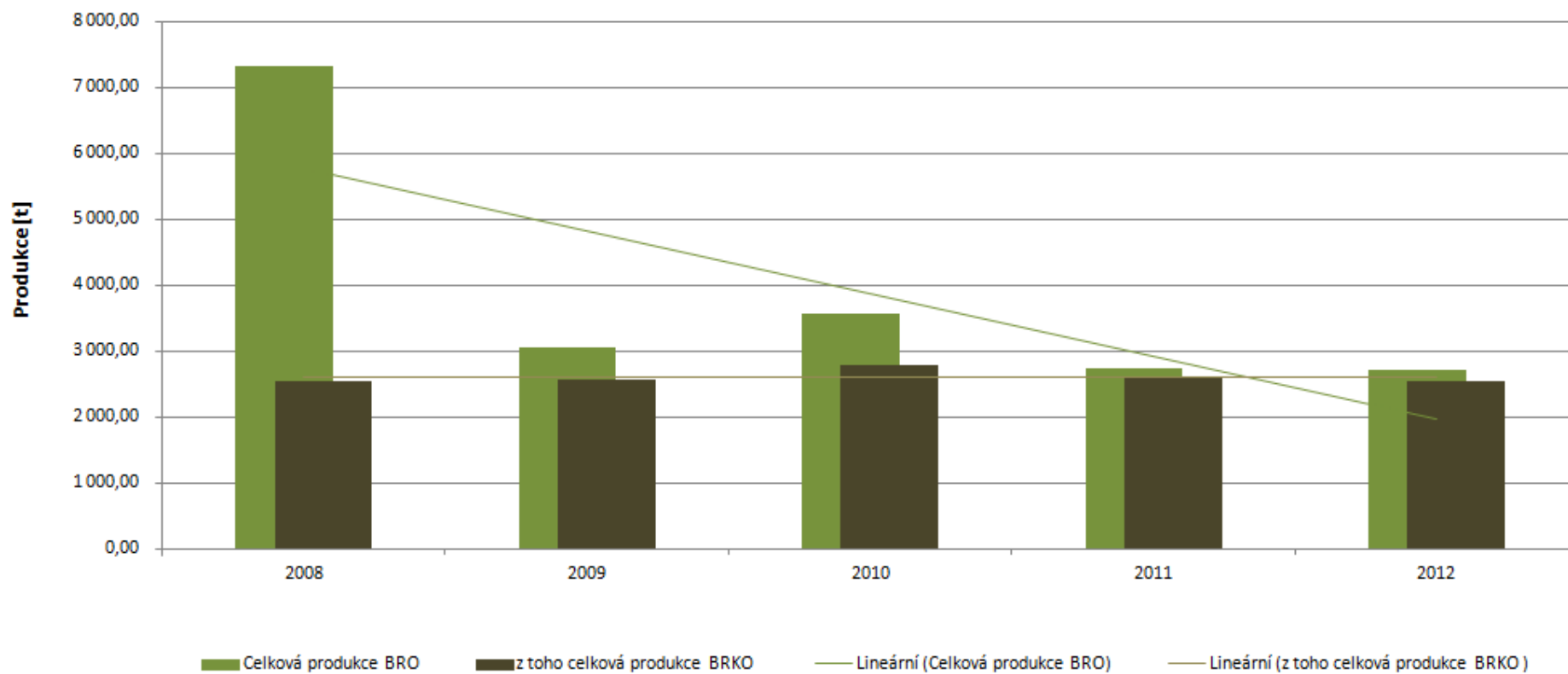

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	4 577,06	398,80	645,98	12,90	21,32	-91,29	61,98	-98,00	65,29
z toho celková produkce BRKO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	11 505		11 747		11 630		11 701		11 709
Měrná produkce BRO	397,83		33,95		55,54		1,10		1,82
Měrná produkce BRKO	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00

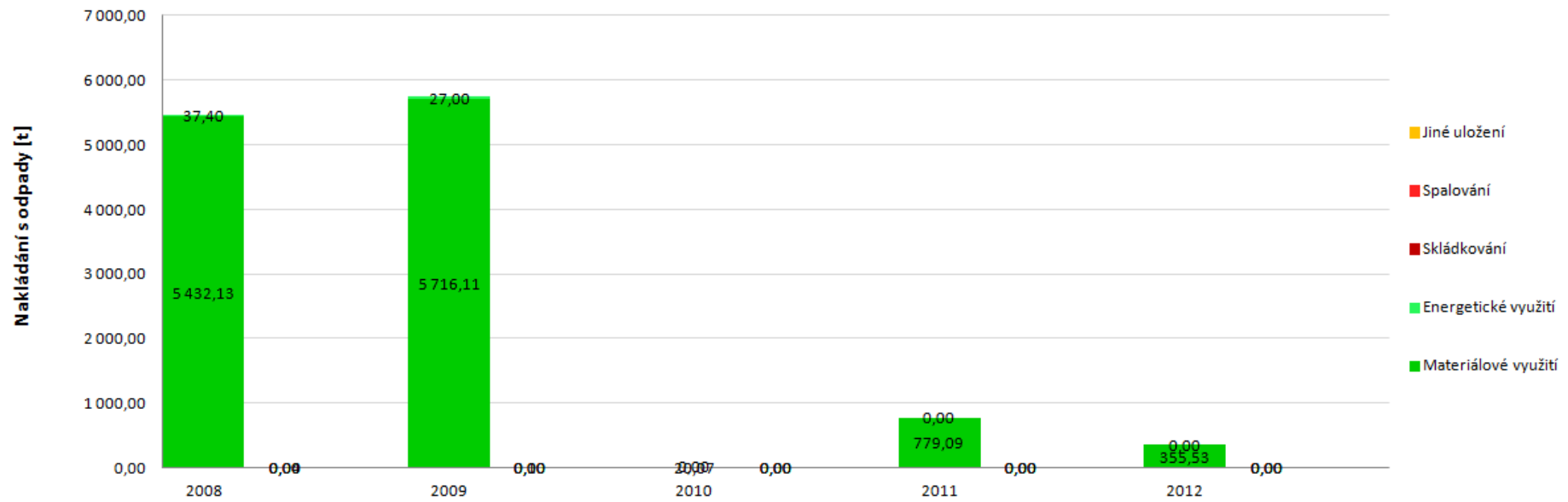
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	1 669,60	5 432,13	5 716,11	20,07	779,09	355,53	325,36	342,36	1,20	46,66
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		9,33	24,12	45,46	0,15	6,81	3,54				
	Energetické využití	6,29	37,40	27,00	0,00	0,00	0,00	594,25	429,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	1 661,37	5 469,53	5 743,11	20,07	779,09	355,53	329,22	345,68	1,21	46,89
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
		9,29	24,29	45,68	0,15	6,81	3,54				
Celková produkce odpadů		17 886,50	22 518,84	12 572,67	13 289,30	11 444,28	10 054,90				
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →									
								Meziroční změna [%] ↓			
	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								-	-	-	-
Jiné uložení	0,04	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	+137,50	-100,00	-	-	
Celkem vybrané způsoby odstranění	0,04	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	+137,50	-100,00	-	-	

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, **využití** a **odstranění**

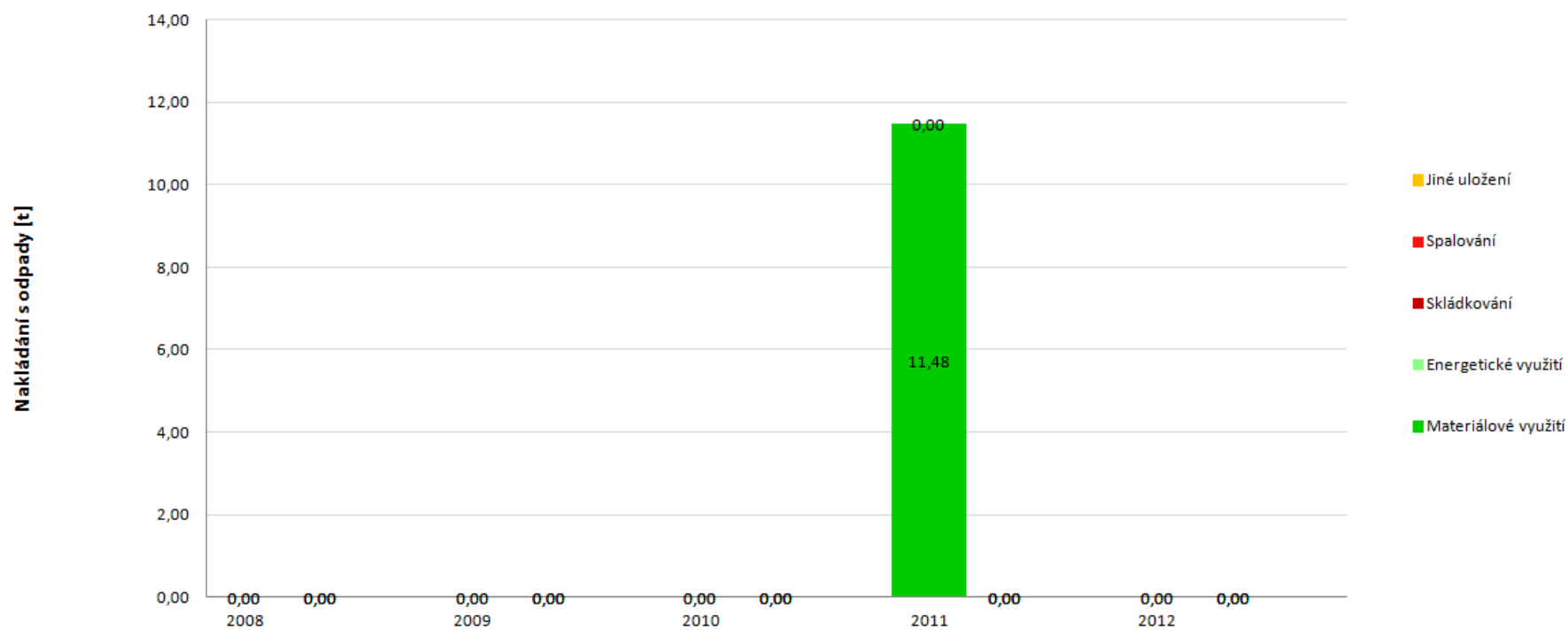

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	0,54	0,00	0,00	0,00	11,48	0,00	0,00	0,00	0,00	2 144,73	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓		
			0,03	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	-100,00	-100,00	-100,00	2044,73	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,49	0,00	0,00	0,00	11,48	0,00	0,00	0,00	0,00	2 333,58	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Meziroční změna [%] ↓		
			0,02	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00					
	Celková produkce KO [t]			2124,59	3090,86	2934,46	3190,56	3046,84	3171,74	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
SKO	Využití	Materiálové využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby využití			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Skládkování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

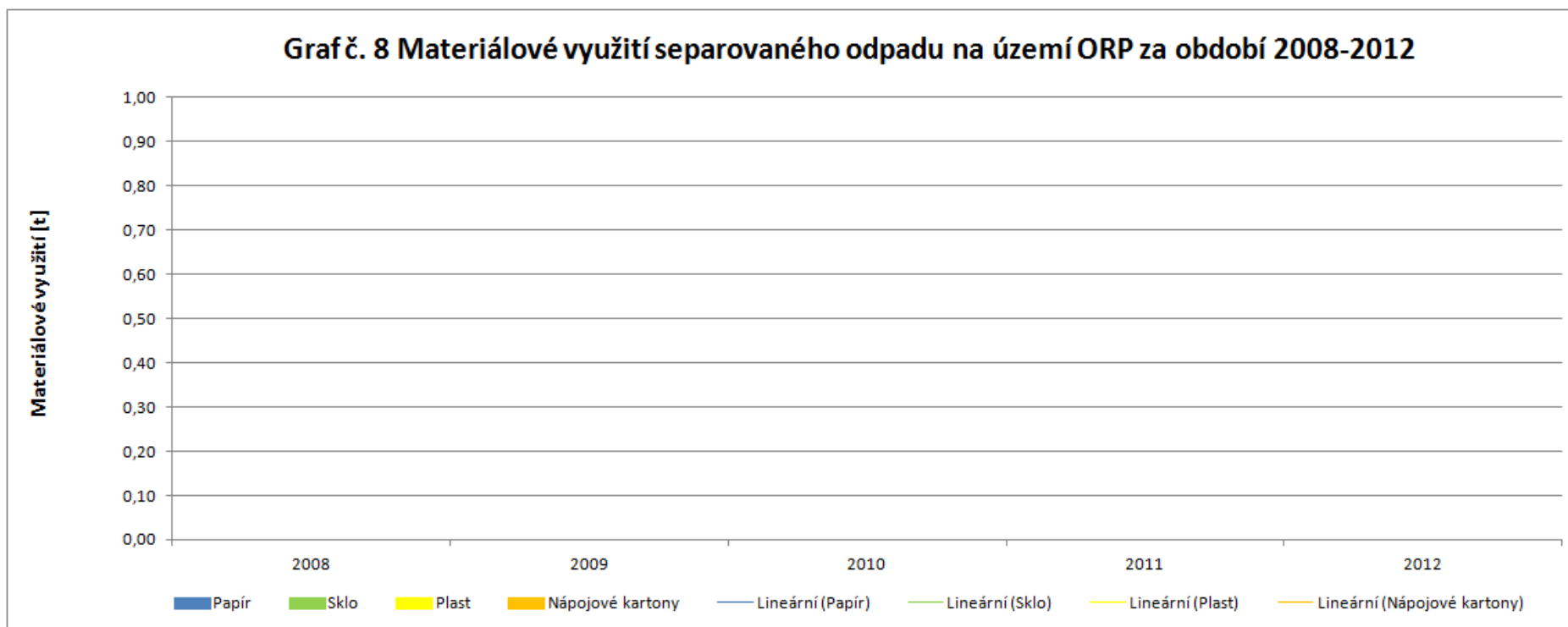
Grafč. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Grafč. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

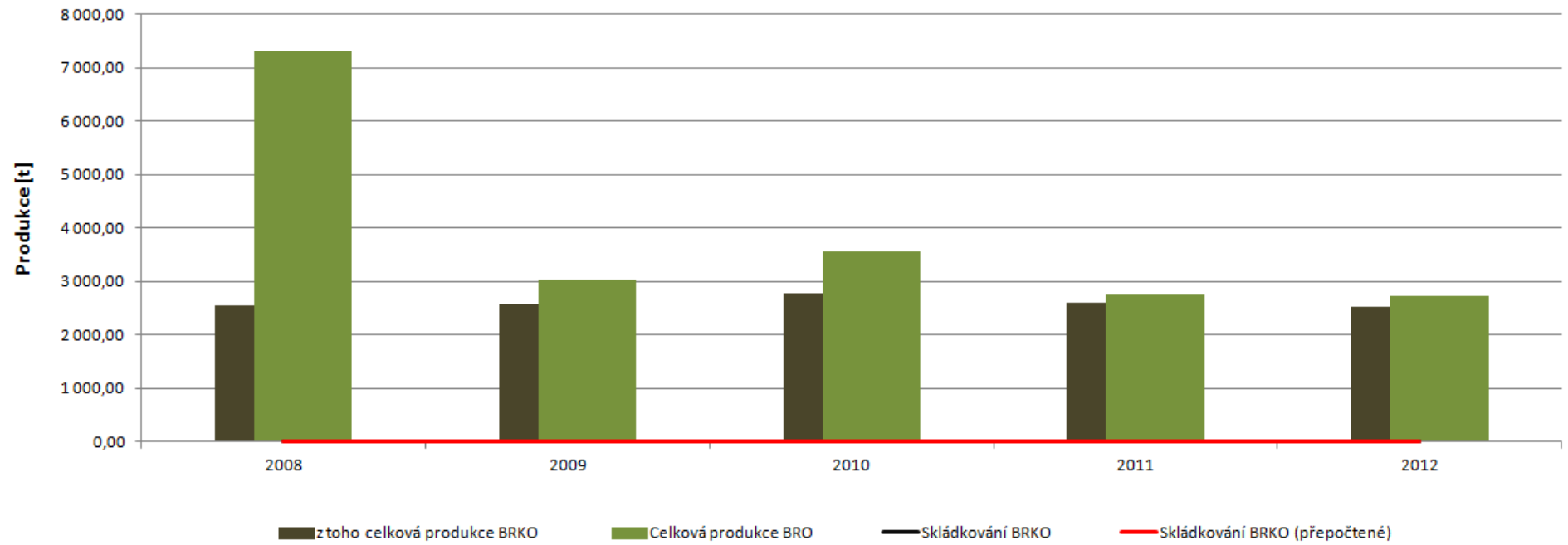

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Využití	Materiálové využití		5 244,00	5 709,77	10,10	41,05	15,38	8,88	-99,82	306,31	-62,53
		Energetické využití		37,40	27,00	0,00	0,00	0,00	-27,81	-100,00	-	-
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení		0,04	0,10	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
								Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓				

		složky v odpadu										
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →				-100,00	-100,00	-100,00	-100,00	-100,00	-100,00
							Meziroční změna [%] ↓					
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
								-	-	-	-	
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Cestovní ruch a kulturní dědictví

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

A. Poloha a vymezení destinace

ORP Nepomuk se nachází v jihozápadních Čechách ve východní části Plzeňského kraje, bývalém okrese Plzeň-jih. Při posouzení polohy ORP Nepomuk jako destinace vycházíme z metodiky centrální organizace cestovního ruchu v České republice - instituce CzechTourism. Rajonizace území ČR pro potřeby cestovního ruchu byla vytvořena v letech 1998-1999 a v roce 2010 mírně upravena. Při členění ČR na turistické regiony a turistické oblasti se uplatňuje tzv. marketingový přístup, který vychází z pragmatické potřeby co nejúčelnější propagace turistické nabídky území. Vznikly tak turistické regiony a jako dílčí celky turistické oblasti. Turistické regiony slouží k prezentaci potenciálu cestovního ruchu ČR. Turisté totiž jedou např. na Šumavu a není důležité, zda jde zrovna o území Plzeňského nebo Jihočeského kraje.

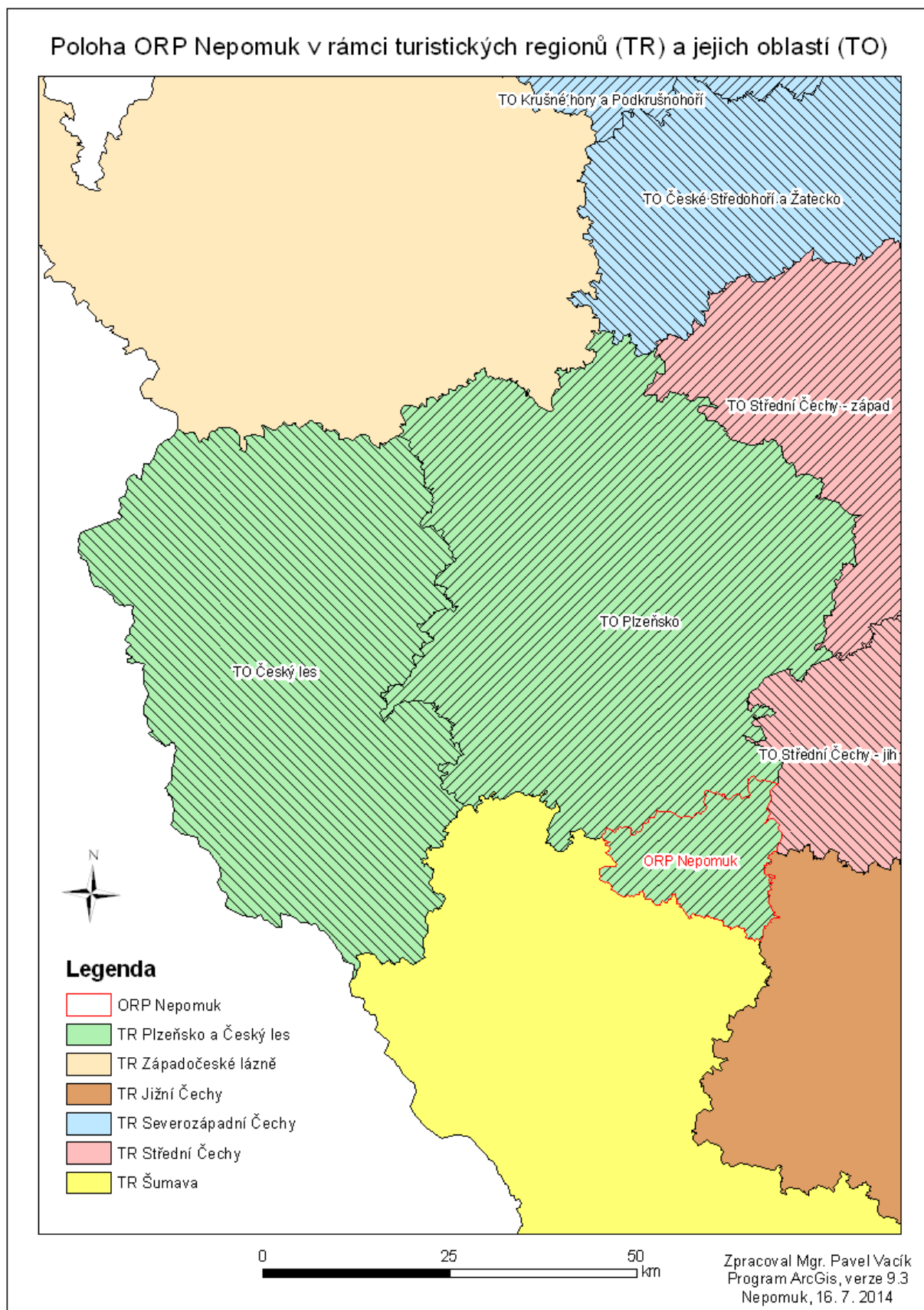
Turistický region je územní celek, jehož nabídka CR svým množstvím, kvalitou, rozmanitostí a atraktivitou vyvolává návštěvnost. Potenciál území vytváří vhodné předpoklady pro realizaci konkurenceschopné nabídky produktů cestovního ruchu s důrazem na příjezdový cestovní ruch a pro vybrané z nich jsou součástí národních produktů. Je základní jednotkou národní propagace a marketingu cestovního ruchu na státní úrovni. V České republice je vymezeno celkem 17 turistických regionů, které se mohou členit na turistické oblasti. Turistická oblast je územní celek se specifickým potenciálem obdobných přírodních, resp. kulturně-historických podmínek a vlastností pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace. Potenciál daného území vytváří vhodné předpoklady pro realizaci konkurenceschopné nabídky produktů CR se zaměřením především na domácí CR. V České republice je vymezeno celkem 40 turistických oblastí. Turistický region i turistická oblast jsou v oblasti rozvoje cestovního ruchu koordinovány profesní organizací a za jejich území jsou shromažďovány statistické informace.

Území ORP Nepomuk náleží do turistického regionu Plzeňsko a Český les (viz *mapa Poloha ORP Nepomuk v rámci turistických regionů (TR) a jejich oblastí (TO) dle metodiky CzechTourism*). Nachází se na jeho jihovýchodním okraji. Jižní strana ORP Nepomuk, tvořící i jižní hranici turistického regionu Plzeňsko a Český les, sousedí s turistickým regionem Šumava (nedělí se na turistické oblasti). Stejně tak i jižní část východního okraje území ORP Nepomuk sousedí turistickým regionem Jižní Čechy (nedělí se na turistické oblasti), severní část východního okraje území ORP Nepomuk pak sousedí turistickým regionem Střední Čechy (turistickou oblastí Střední Čechy - jih).

Území ORP Nepomuk je řazeno do turistické oblasti Plzeňsko, která je kromě hustě zastavěného území Plzně charakteristická mírně zvlněnou kulturní zemědělsko - lesní krajinou s kvalitním životním prostředím. Centrem a turisticky zdaleka nejvýznamnějším místem oblasti je město Plzeň, které je hospodářskou, kulturní i společenskou metropolí celých západních Čech. Značnou část území turistické oblasti Plzeňsko pokrývají lesy a četné vodní plochy (např. Hracholuská přehrada na řece Mži, soustava Boleveckých rybníků na okraji města Plzně nebo rybníky jižního Plzeňska). Území je pro cestovní ruch využíváno celoročně, převažují však aktivity v letním období. Plzeňsko je navštěvováno jak domácími, tak zahraničními turisty. Přírodní prostředí oblasti nabízí ideální podmínky zejména pro pěší turistiku, cykloturistiku, vodní sporty, sportovní rybolov a loveckou turistiku (myslivost), dále

venkovskou turistiku - agroturistika a ekoturistika. Nejvýznamnějším turistickým cílem oblasti je město Plzeň. Světový věhlas si město získalo především výrobou piva. Historický střed města, založeného v roce 1295 králem Václavem II. na soutoku 4 řek, byl díky velkému množství zchovalých památek prohlášen městskou památkovou rezervací. Nejvýznamnějšími stavbami centra města jsou gotický chrám sv. Bartoloměje s nejvyšší kostelní věží v Čechách a proslulá Velká synagoga, která je jednou z největších synagog na světě. Turisticky významné je nejen historické centrum města Plzeň, ale i další turistické cíle jako je Zoologická a botanická zahrada spolu s plzeňským DinoParkem, areál Pivovaru Plzeňský Prazdroj nebo technologické zábavní centrum Techmania. Mezi turistiky nejvýznamnější objekty mimo Plzeň patří mimo jiné zámky Kozel, Manětín, Zbiroh a Nebílovy; hrad Radyně; kláštery v Kladrubech, Plasích a Chotěšově; vodní hamr Dobřív; městská památková rezervace v Horšovském Týně; románská rotunda ve Starém Plzenci; barokní poutní komplex v Mariánské Týnici ale i rodiště sv. Jana Nepomuckého město Nepomuk, centrum města Kasejovice s židovskými památkami či Žinkovský zámek. Přestože jsou na území ORP Nepomuk významné turistické cíle, lze správní obvod kvůli jeho poloze, již částečně na okraji pozitivního vlivu centra cestovního ruchu turistického regionu Plzeňsko a Český les považmo turistické oblasti Plzeňsko města Plzně a v předpolí významné turistické oblasti Šumava, hodnotit z hlediska cestovního ruchu do jisté míry jako periferní území. (Czregion, 2014; Metodická podpora RR, 2014; Turistické oblasti, 2014; CzechTourism, 2014; OldCzechTourism, 2014)

Mapa 37: Poloha ORP Nepomuk v rámci turistických regionů (TR) a jejich oblastí (TO)

B. Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

Území ORP Nepomuk je typické mírně zvlněnou kulturní zemědělsko - lesní krajinou s kvalitním životním prostředím, venkovskou sídelní strukturou a absencí velkých sídel. Území je vhodné pro celoroční cestovní ruch s převahou letní sezóny a krátkodobé rekreace nad dlouhodobou. Ve správním obvodu je přítomna celé řada rozsáhlých lesních a vodních ploch i chráněných území. Na území ORP Nepomuk nalezneme hustou síť turistických cest a cyklistických tras. Kulturně-historické předpoklady jsou na území ORP Nepomuk vysoké, nejvýznamnější cíle nalezneme ve městě Kasejovice, městysi Žinkovy a především v rodišti sv. Jana Nepomuckého městě Nepomuk. Jedná se např. o významné sakrální stavby kostel sv. Jana Nepomuckého a kostel sv. Jakuba a další památky vázané na osobnost sv. Jana Nepomuckého a sv. Vojtěcha. Celá řada pamětihodností spjatých se světcem sv. Jana Nepomuckým je i v okolních obcích. Z historických staveb je nejznámější zámek v Žinkovech a zámek Zelená Hora u Nepomuka. Několik významných židovských památek je ve městě Kasejovice, jedná se mimo jiné o pozdně barokní synagogu. Území ORP Nepomuk tvoří rekreační zázemí Plzně, to se projevuje ve velkém rozšíření chataření i chalupaření jako forem rekreačního CR a to především podél toku řeky Úslavy a jejích přítoků.

C. Předpoklady a potenciál území pro cestovní ruch

Předpoklady území pro cestovní ruch jsou obecně popsány pomocí lokalizačních a realizačních faktorů/podmínek pro rozvoj CR. Lokalizační faktory jsou členěny na přírodní a kulturně-historické (společenské) atraktivity území. Faktory realizačními rozumíme především možnosti dopravního spojení a vzdálenost mezi zdrojovým územím a destinací, vnitřní dopravní infrastrukturu destinace a možnosti ubytování a stravování (kapacita, kvalita, rozmístění, apod.). (OldCzechTourism, 2014)

1) Přírodní předpoklady

Reliéf území ORP Nepomuk je mírně členitý pahorkatinný až vrchovinový. Střední nadmořská výška území je zhruba 500 m n. m. Nižší nadmořská výška je v centru území, zatímco okrajové části leží zpravidla ve vyšší nadmořské výšce (vyjma sníženiny řeky Úslavy na severu správního obvodu), reliéf tak má dostředivý tvar. Nejvyšším bodem ORP Nepomuk a celého okresu Plzeň-jih je vrch Nad Maráskem s 801 m n. m., který se nachází v samém severovýchodním cípu správního obvodu v obci Čížkov, nejnižší je pak sníženina řeky Úslavy s asi 400 m n. m. Klima území ORP Nepomuk je mírně teplé. Průměrná roční teplota závisí na nadmořské výšce, pohybuje se zpravidla mezi 6 - 8 °C, vyšších hodnot dosahuje především ve snížené centrální části a naopak nejnižší průměrná roční teplota je na severovýchodě správního obvodu v částech s nejvyšší nadmořskou výškou. Průměrný roční úhrn srážek je zhruba 600 - 800 mm v závislosti na nadmořské výšce a tvaru reliéfu. Geomorfologické a klimatické přírodní podmínky území ORP Nepomuk jsou vhodné zejména pro letní cestovní ruch. Území je více méně nevhodné pro rozvoj zimního sportovního cestovního ruchu, kdy území ORP Nepomuk nenabízí podmínky pro sjezdové lyžování. Vyšší polohy, především nejvýše položené oblasti na severovýchodě správního obvodu, lze v zimním období při vhodných sněhových podmínkách využívat pro běžecké lyžování, běžkařské trasy jsou ale strojně neupravované.

Největší část území správního obvodu odvodňuje řeka Úslava, která je zdaleka nejvýznamnějším tokem území. Krajiní východní část správního obvodu odvodňuje řeka Lomnice ústící do Otavy. Nepatrná část území ORP Nepomuk na severozápadě náleží do povodí řeky Úhlavy, která se vlévá, stejně jako řeka Úslava do Berounky. Největší vodní plochou území je Žinkovský rybník (Labuť). Na

území ORP Nepomuk je celá řada dalších menších vodních nádrží. Z hlediska cestovního ruchu je nejvýznamnější kemp Nový rybník mezi Nepomukem a Žinkovy. Pro rybolov je významná zejména řeka Úslava, ostatní toky jsou zpravidla chovné a rybolov je na nich zakázán. Mezi stojatými vodami vyniká především Žinkovský rybník, který je jedním z center sportovního rybolovu celého jižního Plzeňska, rybolov je povolen i na jiných menších vodních nádržích. Na území se nacházejí horní méně vodnaté úseky řek a menší potoky, které nenabízejí možnosti pro říční turistiku (vodáctví). Řeka Úslava se svými přítoky vytváří příhodné podmínky pro vznik chatových oblastí. Chataření je rozšířeno i mimo údolí řeky Úslavy a jejích přítoků a to zejména v menších obcích a jejich sídlech ve vyšších polohách v okrajových částech správního obvodu.

Na území správního obvodu se nachází velké množství různě chráněných území, která jsou jedním z přírodních turistických atraktivit. Na území ORP Nepomuk je vyhlášeno 8 Maloplošných zvláště chráněných území, zasahuje sem 5 Přírodních parků, 5 lokalit soustavy Natura 2000, roste zde 11 památných stromů. Více než polovina území je začleněna do systému ochrany krajiny ÚSES. V roce 2013 tvořila 58,4 % plochy správního obvodu zemědělská půda, dále pak 32,2 % lesní pozemky a 1,2 % zastavěné plochy.

Celkově lze hodnotit životní prostředí ORP Nepomuk v rámci kraje i celé ČR jako příznivé. Fyzicko-geografické podmínky spolu s vhodnými socioekonomickými faktory jako je například venkovský charakter sídelní struktury či zanedbatelný výskyt typů průmyslových aktivit nebezpečných pro životní prostředí tvoří typickou kulturní zemědělsko-lesní krajinu tvořenou mozaikou lesů, polí, luk, rybníků a menších sídelních jednotek. Přírodní předpoklady území ORP Nepomuk jsou z pohledu přírodních faktorů vhodné zejména pro letní, spíše krátkodobou, nenáročnou venkovskou turistiku, cykloturistiku a pěší turistiku, které jsou podpořeny hustou sítí turistických cest a cyklistických tras linoucích se často nejen ve správním obvodu, ale pokračujících i mimo něj.

II) Kulturně-historické předpoklady

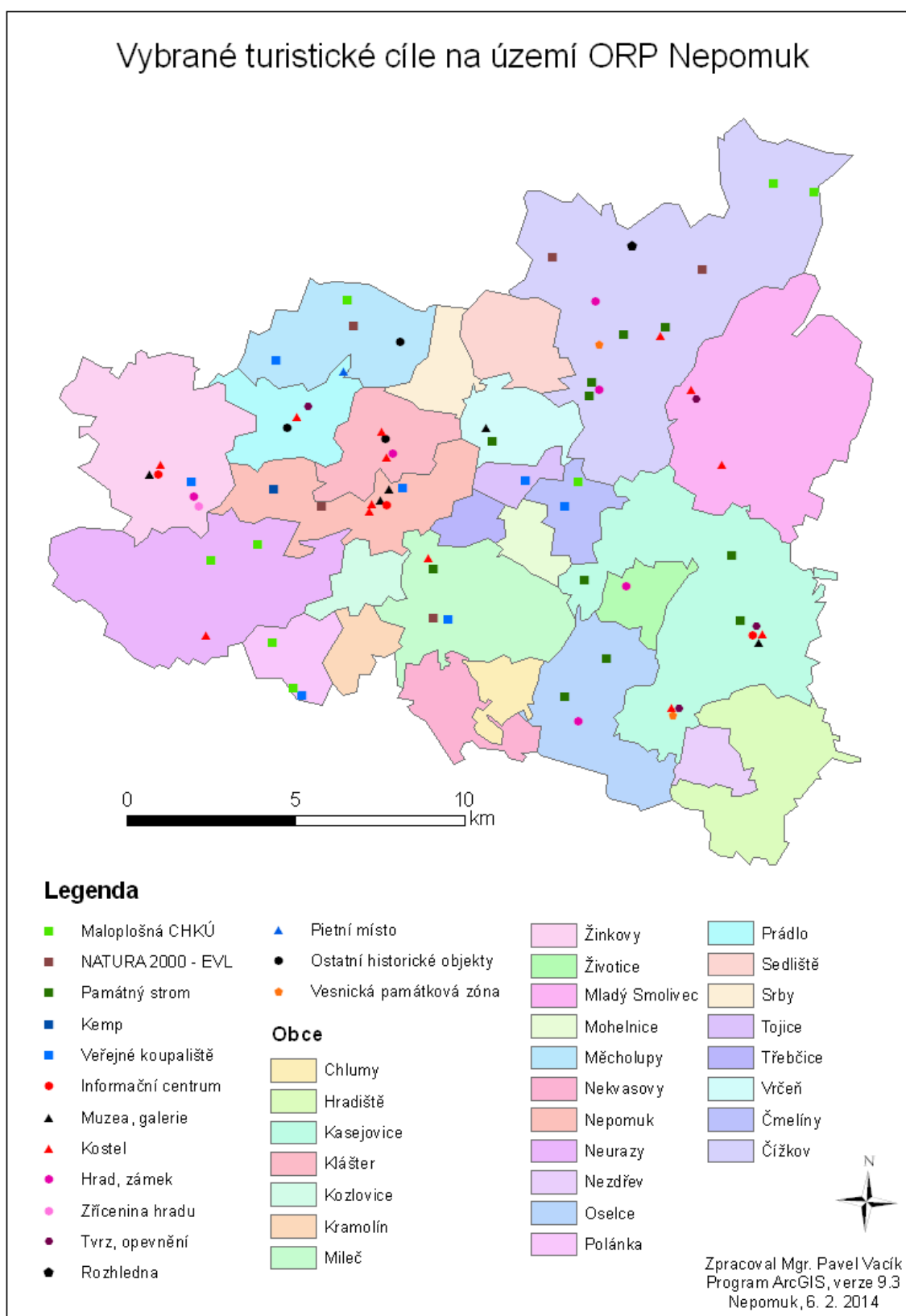
Území ORP Nepomuk je území s vysokými kulturně-historickými předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Z historických staveb je nejvýznamnější zámek Zelená Hora u Nepomuku, známý především kvůli nálezům, dnes již prokazatelného podvrhu, Rukopisu zelenohorského a jako místo děje úspěšně zfilmovaného románu Černí baroni od Miloslava Švandrlíka. Vlastníkem zámku je obec Klášter, která jej pronajímá francouzské investorské a hotelové asociaci CCEC. Na Zelené Hoře průběžně probíhají od roku 1992 rekonstrukční, spíše údržbové práce. Zámek je pro veřejnost otevřen jen zřídka. Naposledy o třech srpnových víkendech v roce 2014, kdy na zámku proběhli hojně navštívené historické slavnosti. Významný je rovněž zámek v Žinkovech stojící na břehu rybníku Labuť vlastněný společností Crown Estates, která v posledních letech výrazně investovala do zámku a přilehlého zámeckého areálu s chatami a restaurací. Na území správního obvodu se nachází celá řada církevních památek, často vázaných na osobnost sv. Jana Nepomuckého. Mezi nejvýznamnější stavby lze zařadit nepomucké kostely sv. Jana Nepomuckého na náměstí Augustina Němejce a sv. Jakuba s farou na Přesanickém náměstí či kostel sv. Václava v Žinkovech. Městské muzeum spojené s galerií a Expozice motocyklových veteránů v soukromém muzeu na Zelenohorské poště se nachází v Nepomuku, je zde i Malé muzeum pod věžemi kostela sv. Jana Nepomuckého. Muzeum v Synagoze v Kasejovicích, menší muzeum je i v Žinkovech, Pivovarnické muzeum je v budově OÚ v Oselcích a v obci Vrčeň pak soukromé muzeum historické a modelové železnice. V letním období je turisty hojně navštěvována rozhledna Na Skále v obci Čížkov.

Nejvýznamnějšími rodáky jsou sv. Jan Nepomucký a Augustin Němejce. Jan z Pomuku se narodil kolem roku 1340 v trhové vsi Pomuk, náležející nedalekému cisterciáckému klášteru, na místě později

postaveného barokního kostela sv. Jana Nepomuckého. Základy vzdělání získal v místní škole zřízené při farním kostele sv. Jakuba. Další studia pravděpodobně absolvoval v Žatci a následně studoval na Vysokém učení v Praze. Od roku 1369 působil jako veřejný notář v Praze. V roce 1380 se stal oltářníkem v katedrále sv. Víta a farářem u sv. Havla na Starém Městě. Poději, mezi roky 1383 a 1387, studoval církevní právo v italské Padově. Po návratu ze zahraničí se stal roku 1387 kanovníkem u sv. Jiljí. O dva roky později kanovníkem vyšehradské kapituly a generálním vikářem arcibiskupa pražského ve věcech duchovních. V roce 1393 zemřel kvůli neochotě sdělit králi Václavu IV. zpovědní tajemství královny Žofie na mučidlech. Jeho tělo bylo posmrtně svrženo z Kamenného mostu do Vltavy, odkud jej vylovili mniši z nedalekého kláštera, kteří jej pohřbili. V roce 1721 byl Jana Nepomucký prohlášen za blahoslaveného a následně roku 1729 za svatého. Augustin Němejce (1861-1938) je jedním z nejslavnějších malířů Plzeňska, je absolventem malířské akademie v Praze a Mnichově. Námětem jeho tvorby je především prostý venkovský lid. Jeho nejslavnějším dílem je opona Divadla J. K. Tyla v Plzni. V roce 2010 byl v Nepomuku otevřen zrekonstruovaný rodný dům malíře Augustina Němejce, kde vznikla galerie jeho obrazů.

Nejvýznamnějšími každoročně pořádanými akcemi na území ORP Nepomuk jsou Tradiční nepomucká Svatojánská pouť či Nepomucké pivní slavnosti. Hojně navštěvovaný je v době pořádání motoristických akcí závodní areál v Kramolíně. V posledních letech byly v Nepomuku obnoveny tradiční závody historických motocyklů a sajdkár, tzv. Nepomucký trojúhelník. (Nepomuk, 2014; SJN, 2014, SPSN, 2014)

Mapa 38: Vybrané turistické cíle na území ORP Nepomuk

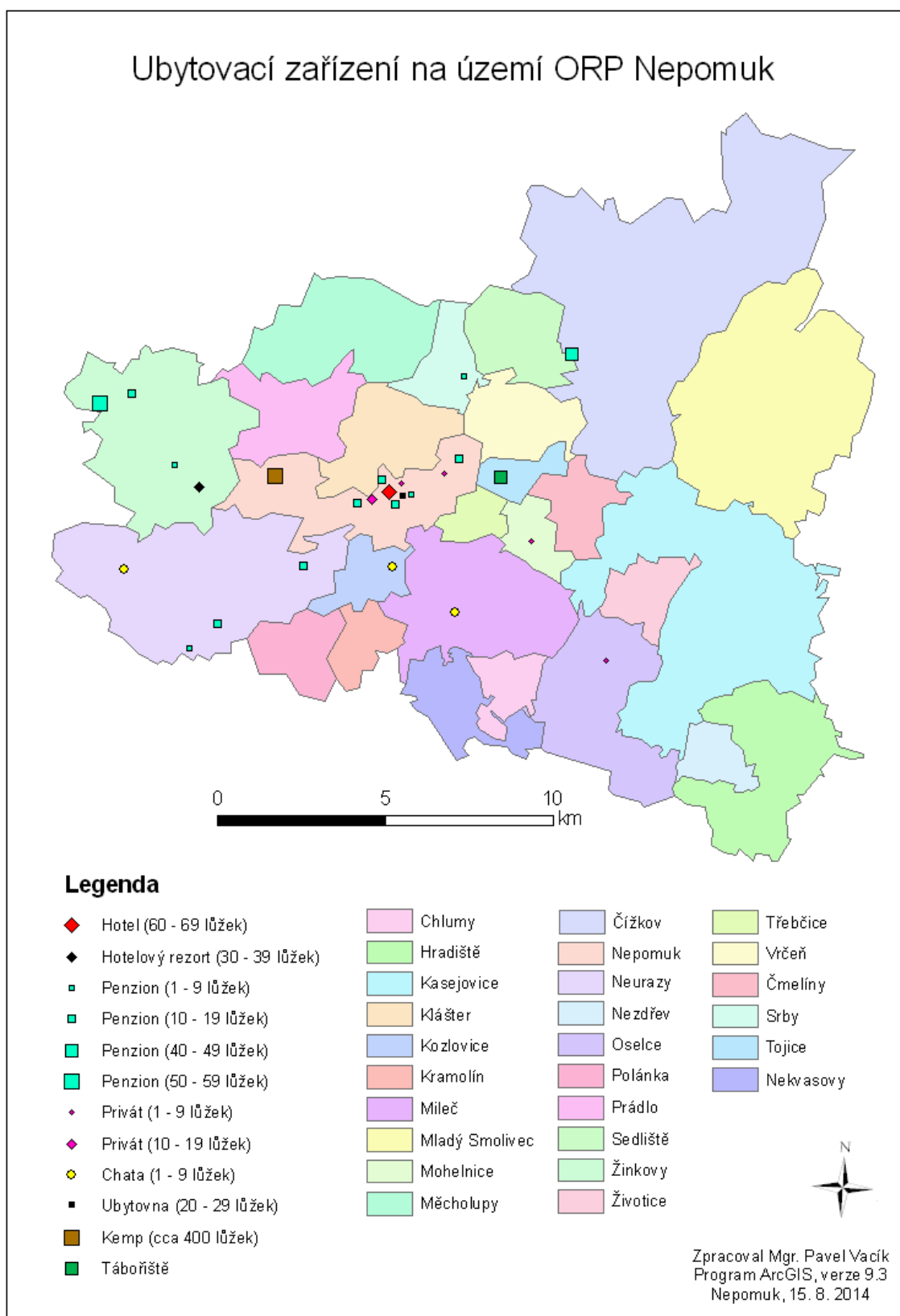
III) Realizační předpoklady

Realizačními předpoklady rozumíme především možnosti dopravního spojení a vzdálenost mezi zdrojovým územím a destinací, vnitřní dopravní infrastrukturu destinace a možnosti ubytování a stravování (kapacita, kvalita, rozmístění, apod.).

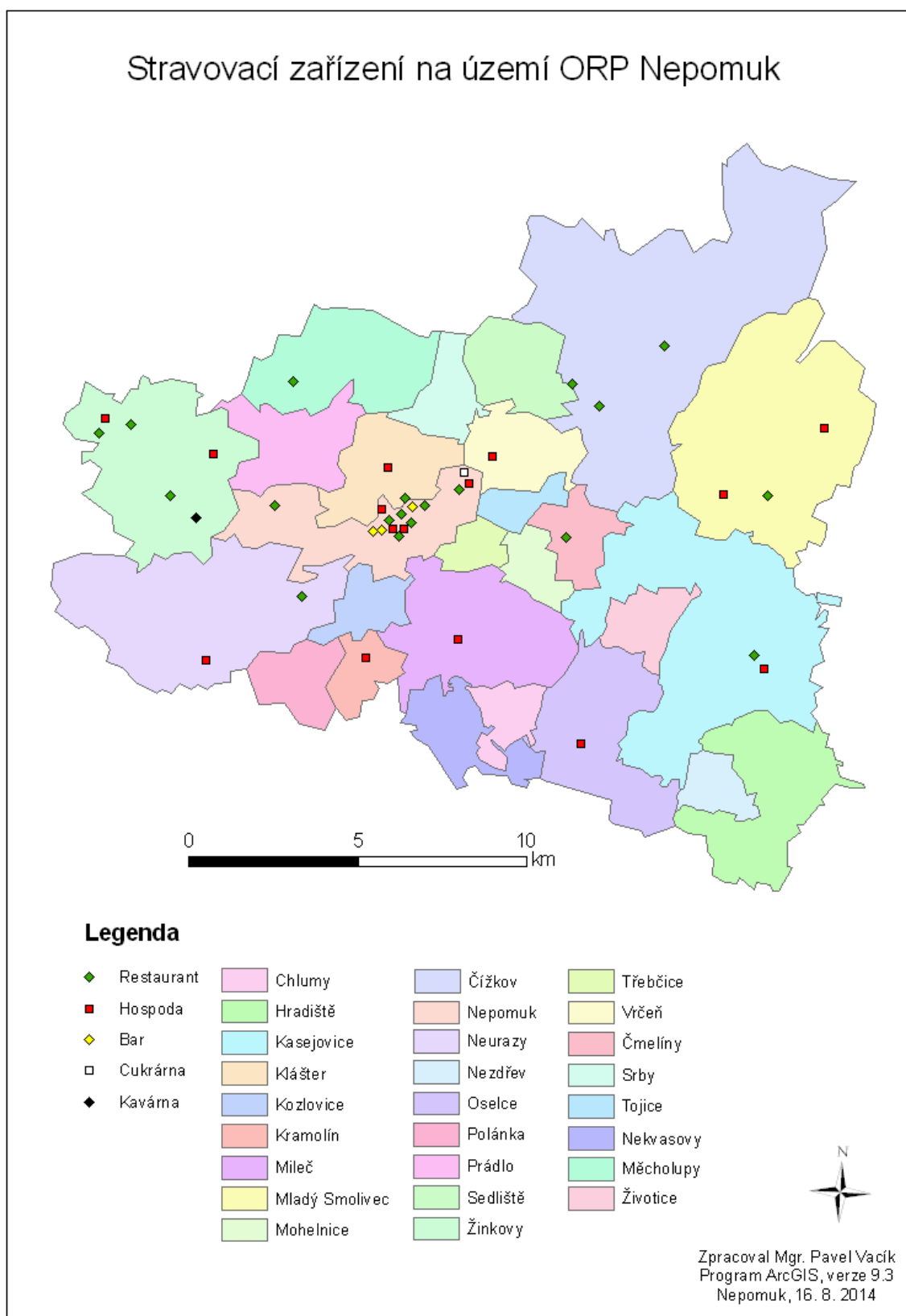
Dopravní dostupnost území ORP Nepomuk je vzhledem k přítomnosti silnice I. třídy I/20 (E49) a nadregionální železniční tratě (Plzeň - České Budějovice) poměrně dobrá. Pro silniční dopravu je nejvýznamnější silnice I. třídy I/20 (E49) propojující Karlovarský, Plzeňský a Jihočeský kraj. Území ORP Nepomuk protíná v SZ JV ose. Z města Plzeň, tedy nejvýznamnějšího zdrojového místa cestovního ruchu ORP Nepomuk, je dopravní dostupnost do města Nepomuk 35 min. (35 km, silnice I/20). Dopravní dostupnost z dalších vybraných míst: Nepomuk - Praha 70 min. (110 km, silnice I/20 a dálnice D5), Nepomuk - České Budějovice 80 min. (100 km, silnice I/20) a Nepomuk - Rozvadov 70 min. (110 km, silnice I/20 a dálnice D5). Hustotu silniční sítě v samotném území ORP Nepomuk a tedy vzájemnou propojenost jednotlivých obcí a především propojenost mezi městem Nepomuk a ostatními obcemi lze označit jako dostatečnou, ovšem kvalitativně nevyhovující, většina komunikací jsou silnice III. a nižších tříd. Obecně platí, že se propojenost s okolím správního obvodu i v rámci ORP zhoršuje s rostoucí vzdáleností od silnice I/20. Železniční spojení zajišťuje významem nadregionální elektrifikovaná trať z Plzně do Českých Budějovic (trať č. 190) protínající území ORP v severojižním směru. Na území správního obvodu ORP Nepomuk se rovněž nachází neelektrifikovaná regionální trať č. 191 vedoucí z Nepomuka přes Kasejovice do Blatné. Dopravní dostupnost do města Nepomuk z vybraných míst: Nepomuk - Plzeň: 34 km, R 28 min., Os 45 min., Nepomuk - Praha: 147 km, R s přestupem v Plzni 135 min. a Nepomuk - České Budějovice: 102 km, R 85 min. Dopravní obslužnost v rámci ORP Nepomuk (především spojení mezi menšími obcemi a Nepomukem) je zprostředkovaná především autobusovými spoji a lze ji označit za zcela základní, zejména ve večerních hodinách a mimo pracovní dny nedostačující. Lepší je pak spojení centra ORP s okolními obcemi u těch obcí, jimiž prochází železnice, zejména pak po trati č. 190. Přeprava je však možná pouze osobními vlaky, rychlíky staví jen v Nepomuku (ČSÚ, 2014; IDOS, 2014; Geoportal.gov, 2014 - dopravní síť).

Na území ORP Nepomuk působí přibližně 25 zařízení různého typu (hotel, penzion, privát, chata, kemp, atd.) poskytujících ubytování (*viz mapa Ubytovací zařízení na území ORP Nepomuk*). Mezi nejvyužívanější ubytovací zařízení patří hotel U Zeleného stromu v Nepomuku (Švejk restaurant), areál zámku v Žinkovech, penzion Aberdeen Angus - Steak house v Soběsukách, Farma Olšovka a Penzion Zahrádka, v létě pak především autokemp Nový rybník. Zhruba polovina zařízení je provozována v centru správního obvodu městu Nepomuk. Ve východní polovině území správního obvodu ubytovací zařízení zcela chybí. Na území ORP Nepomuk, především ve větších obcích je celá řada menších či větších stravovacích zařízení různého typu (restaurant, hospoda, bar, kavárna a cukrárna). Aktuálně jejich počet dosahuje přibližně 40, zhruba 1/3 se nachází ve městě Nepomuk (*viz mapa Stravovací zařízení na území ORP Nepomuk*). Turisticky nejvýznamnější jsou Švejk Restaurant Nepomuk a Aberdeen Angus - Steak House Soběsuky. Turistická informační centra jsou v Nepomuku, Žinkovech a Kasejovicích (RIS - obce, 2014; MOOL, 2014; Nepomuk, 2014; ČSÚ, 2014).

Mapa 39: Ubytovací zařízení na území ORP Nepomuk

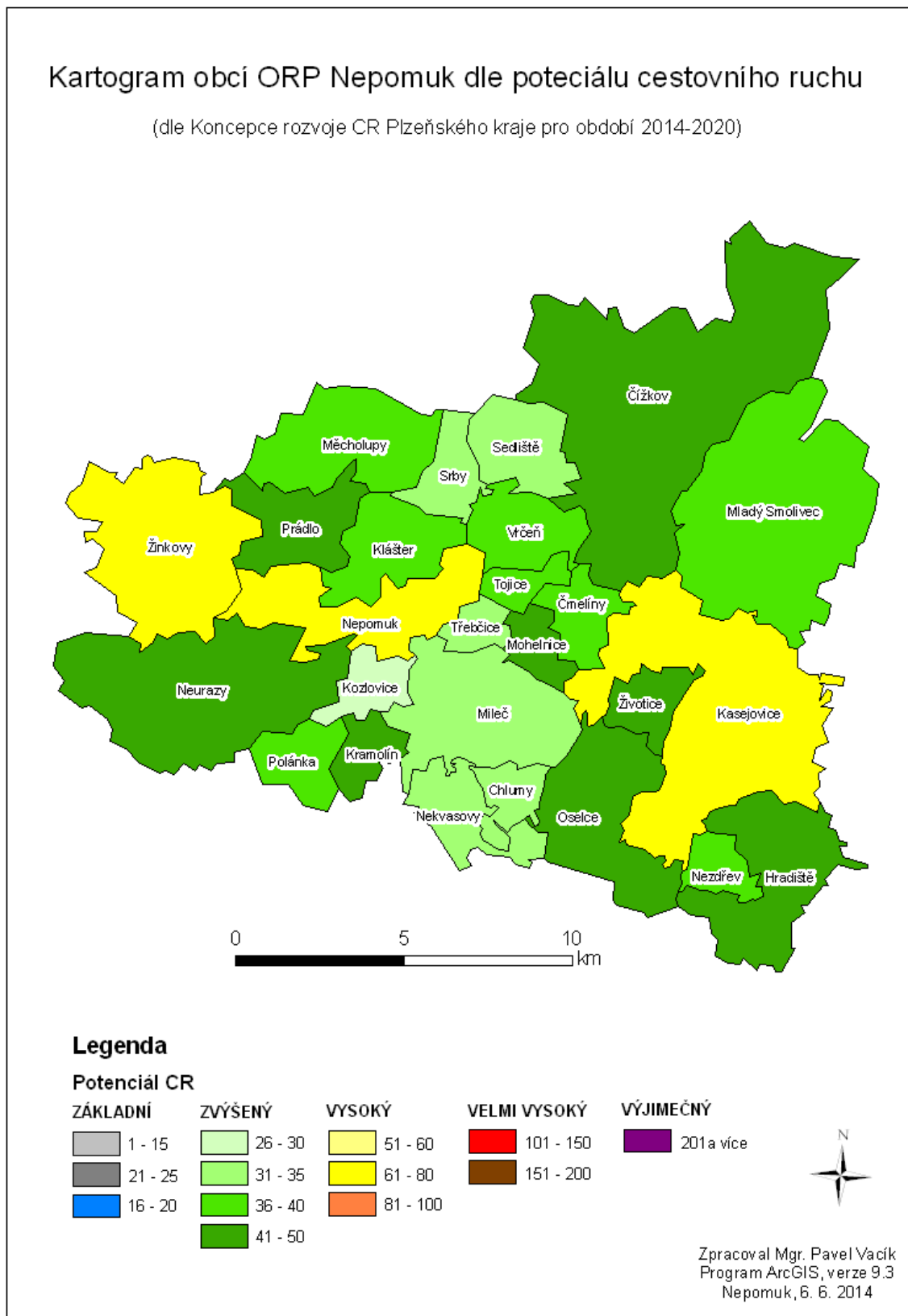
Mapa 40: Stravovací zařízení na území ORP Nepomuk

IV) Potenciál území ORP Nepomuk pro cestovní ruch

Pro objektivní zhodnocení potenciálu území ORP Nepomuk pro cestovní ruch je využita metodika použitá v v Koncepti rozvoje cestovního ruchu v Plzeňském kraji pro období 2014-2020, která znázorňuje celkový potenciál cestovního ruchu Plzeňského kraje podle jednotlivých obcí. Ukazatel potenciál pro cestovní ruch vychází z předpokladů pro jeho rozvoj, kterými jsou nabídka atraktivit pro návštěvníky a kvalita infrastruktury (doprava a tedy dostupnost, ubytovací a restaurační zařízení, atd.). V nabídce atraktivit jsou sledovány faktory jako vhodnost lokality pro sportovní aktivity a rekreaci, výskyt kulturních atraktivit, apod. Metodika tak poskytuje rámcový přehled o míře potenciálu cestovního ruchu v Plzeňském kraji (Špaček, Tůma, 2013). Většina obcí ORP Nepomuk je řazena do oblastí se zvýšeným potenciálem pro cestovní ruch. Centra cestovního ruchu území ORP Nepomuk městys Žinkovy, město Nepomuk a město Kasejovice jsou zařazeny do kategorie obcí s vysokým potenciálem pro CR (*viz Kartogram obcí ORP Nepomuk dle potenciálu cestovního ruchu*).

Mapa 41: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle potenciálu cestovního ruchu

D. Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Podle Koncepce státní politiky CR v ČR se postavení České republiky na mezinárodním trhu cestovního ruchu zhoršuje. Podle indexu konkurenceschopnosti (Travel & Tourism Competitiveness Index 2011 publikovaný Světovým ekonomickým fórem) klesla ČR během posledních dvou let na 31. pozici ve světě (zhoršení o 5 míst). Klesají i spotřební výdaje domácích, tak zahraničních návštěvníků a v důsledku toho i daňové výnosy. Nelze přitom mluvit pouze o vnějších příčinách (vývoj světové i domácí ekonomiky). ČR zaostává v inovaci nabídky, v její efektivní distribuci na trhy i v kvalitě marketingových aktivit. Chybí produkty cestovního ruchu, které by dokázaly uspokojovat nároky současných návštěvníků. Celý systém organizace (uspořádání) CR v ČR je dnes charakteristický nestabilitou prostředí, nevyjasněností kompetencí, duplicitními aktivitami, absencí smysluplné spolupráce a nízkým zapojením podnikatelských subjektů.

Po dvou meziročních poklesech hodnoty příjmů ze zahraničního cestovního ruchu v letech 2008 a 2009 v následujících dvou letech mírně tyto příjmy vzrostly až na hodnotu 135 mld. Kč. Přesto však nebylo dosaženo hodnoty z roku 2007, kdy roční příjmy ze zahraničního cestovního ruchu činily 139,8 mld. Kč.

Podle údajů ČSÚ se například oproti roku 2011, roku 2012 zvýšil celkový počet ubytovaných hostů o 5,8 % a počet přenocování o 3,5 %. Průměrná doba přenocování se dlouhodobě zkracuje, což se projevilo i v roce 2012. Domácí i zahraniční hosté celkově strávili ve sledovaných ubytovacích zařízeních v průměru shodně 2,9 noci.

E. Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast

V uplynulém období došlo k rozšíření nabídky poskytovaných služeb v oblasti cestovního ruchu v ORP Nepomuk. Jedná se především o zlepšení kvality stávajících a zřízení nových ubytovacích a stravovacích zařízení (Farma Olšovka, Hotel U Zeleného stromu, Žinkovy - bungalovy, Angusfarm Soběsuky). Dále vznikla řada nových turistických cílů (expoze veteránů na Zelenohorské poště – Nepomuk, rodný dům Augustina Němejce, rozšíření expozic Nepomuckého muzea, muzeum lidových krojů oblasti jižního Plzeňska).

Všechny tyto uvedené skutečnosti mají pozitivní vliv na rozvoj CR na oblast ORP Nepomuk. Avšak v ORP Nepomuk chybí (stejně tak jako v rámci koncepce ČR) komplexní produkty v oblasti CR, které by dokázaly uspokojit potřeby současných návštěvníků. Oblast významně strádá nepřístupnými zámky Žinkovy, Zelená Hora, absencí komplexních balíčků či chybějící spolupráce měst a obcí, informačních center a také podnikatelů působících právě v oblasti CR. Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast jsou: Agroturistika (Farma Olšovka, Farma Radovana Sochora v Železném Újezdu, Aberdeen Angus - Steak house Soběsuky), dále významní rodáci (sv. Jan Nepomucký, malíř Augustin Němejce), významné památky a přírodní zajímavosti.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti

A. Kulturně historické památky

I) Hrady a zámky

Zelená Hora (pouze mimořádné prohlídky)

Zámek Zelená Hora, dominanta Nepomucka, byl postaven na místě původně z husitských válek opevněného vrchu, po skončení husitských válek pak hradu, který vystavěl Hynek Krušina ze Švamberka. Nadmořská výška zámku je 536 m n. m. Vlastní zámek byl postaven Václavem Vojtěchem ze Šternberka v 17. století, kostel Nanebevzetí P. Marie je z 15. století. Postupně zde sídlily rod Šternberků, Lev z Rožmitálu, rody Martiniců, Colloredo-Mansfeldů a Aueršperků. Posledními právoplatnými majiteli zámku byli manželé Plavcovi, kteří 1. října 1931 zámek koupili od pánů z Aueršperka za 8,5 miliónu Kč. Plavcovi ještě těsně před 2. světovou válkou prodali objekt plzeňskému průmyslníkovi a poslanci živnostenské strany Karlu Blažkovi. Ten však státu neuhradil převodní poplatky, a proto prodej nebyl majetkově převeden v majetkových knihách. Začalo období jeho devastace. Na zámku sídlila německá posádka, krátce Američané, následovaly Pomocné technické prapory a Technické prapory. I po jejich zrušení zůstala v objektu armáda až do začátku 90. let, kdy zámek přebírá obec Klášter. Zámek je znám širší veřejnosti zejména jako místo nálezu Rukopisu zelenohorského. Ten objevil v roce 1817 zámecký úředník (tzv. důchodní) Josef Kovář. Rukopis, obsahující Libušin soud, významně pozitivně ovlivnil myšlení národa v období označovaném jako Národní obrození. O jeho původu a pravosti se dodnes vedou spory. Do širokého povědomí veřejnosti se zámek dostal i díky románu Miloslava Švandrlíka „Černí baroni“, podle kterého byl natočen stejnojmenný film. Působení jednotek tzv. Technických praporů v první polovině 50. let na zámku nebylo však ve skutečnosti zdaleka tak úsměvné. Kromě toho sloužil zámek i francouzským filmařům k natáčení filmu „Kateřina Kurážná“ či seriálu „John Sinclair“. Obec Klášter se snaží objekt postupně rekonstruovat, obnova zámku je zařazena do programu „Záchranu architektonického dědictví“ vyhlášeného Ministerstvem kultury ČR. Zámek není ještě veřejnosti běžně přístupný, svým historickým významem si zámek Zelená Hora jistě zaslouží lepší osud, než být trvale „mrtvou“ památkou. Řada původního vybavení včetně zámecké knihovny, nábytku a církevních památek byla přemístěna do jiných objektů. Na zámku není v současnosti ve více než stovce místností žádné vnitřní vybavení. Zachovala se pouze nástrojná malba v jednom ze sálů. Ta má zobrazovat vítěznou bitvu Jaroslava ze Šternberka proti Tatarům u Olomouce, a tematicky souvisí s Rukopisem královédvorským.

Zámek Žinkovy

Zámek v Žinkovech, původní vodní tvrz, která byla poprvé zmiňována roku 1176, coby sídlo Oldřicha Drslavce, byla mezi roky 1624–1642 rozšířena o nový zámek. Zámek byl postupně dostavěn do trojkřídlé barokní podoby, upravované v klasicismu. Roku 1712 Žinkovy koupil hrabě Jan František ze Steinau a od roku 1717 patřily Václavu Josefu z Wrthby, v jehož rodě zůstaly až do roku 1830, kdy je zdědil Jan Karel Lobkovic. Od Jana z Harrachu koupil v roce 1897 Žinkovy rytíř Karel Wesselý, který dal již adaptovaný zámek přestavět v romantické pseudoslohové sídlo v duchu české renesance. Autory přestavby byli vídeňští architekti Hellmer a Fellner, spolupráce je připisována také architektu Fišerovi z Prostějova. V letech 1916–1945 byl v majetku rodiny Škodů a po zestátnění sloužil jako odborářská zotavovna. Původní pozdně gotický hrad je dochován ve většině zámeckých křídel. Sestával

pravděpodobně z dvoupalácového jádra a velkého předhradí s hranolovými věžemi. Jádro bylo doplněno o renesanční palác. Sjednocení budov do trojkřídlé formy bylo dílem barokní přestavby, která dnes zaniká v mladších úpravách, realizovaných v 19. století. Při poslední novorenesanční přestavbě vznikla pseudogotická kaple a věž v průčelí a zámek získal charakteristické štíty, sgrafita a terasy. Interiéry byly upraveny ve stylu pozdního historismu. Příkop starého feudálního sídla byl zasypán a za zámkem vznikl rozsáhlý anglický park. V současné době je zámek přístupný pouze při mimořádných prohlídkách a také jsou prováděny rozsáhlé opravy jeho exteriérů i interiérů.

Půtův kámen - Hrad Potštejn (zřícenina) u Žinkov

Téměř zaniklý hrad se nachází přibližně 1 km východně od Žinkov. K volně přístupnému hradnímu areálu odtud vede i turistické značení. Hrad s největší pravděpodobností založil v polovině 13. století Půta ze Žinkov, příslušník rodu Drslaviců. Hrad založil nedaleko svého dosavadního sídla - tvrze v Žinkovech a pojmenoval ho, jak bylo tehdy módou, po sobě (Půtův hrad – Potštejn). Poprvé se po něm píše roku 1259. Poslední z jeho potomků, Bavor z Potštejna, umřel krátce po roce 1437 a majitelem hradu se stal Přibík z Klenové. V té době již hrad nebyl obýván a pustl. V roce 1525, kdy došlo k dělení majetku mezi Přibíkovy bratry, se uvádí jako pustý. Rozvaliny hradu Potštejn jsou volně přístupné.

Zámek v Mladém Smolivci – Starém Smolivci (přestavěn na kulturní dům s restaurací)

Obec Starý Smolivec byla roku 1413 připojena k řesanickému zboží a později k bezděkovskému zboží. Za Ondřeje Řesanického z Kadova zde byla postavena tvrz. Jeho dcera Zuzana se provdala za Jana Lipovského z Lipovic a jejich potomci zde sídlili téměř do konce 17. stol. Roku 1697 koupil ves Jiří Vojtěch Janovský z Janovic a připojil ji k oseleckému panství. Dnešní zámek je pokládán za barokní stavbu z počátku 18. stol. Ještě do roku 1910 si zámek zachoval svůj vzhled. Po roce 1945 byl zámek přestavěn a nejprve sloužil jako družstevní „škola práce“. Později byl upraven na ubytovnu a hostinec. Tyto úpravy jej změnili takřka k nepoznání.

Zámek v Životících

Původně tvrz, která v 16. a 17. stol. náležela Strojeticům ze Strojetic a byla centrem samostatného statku. V letech 1713-1738 nechali pozdější majitelé Lipovští z Lipovic tvrz přestavět podle návrhu stavitele Giacoma Antonia de Maggi na barokní zámek. Od roku 1769, kdy krajský hejtman Václav Lipovský z Lipovic Životice prodal, patřily Životice ke Inářskému panství. Zámek ztratil na residenčním významu a začal sloužit jako byty. Tak tomu bylo i po 2. světové válce. Po roce 1989 byl zámek vrácen v restituci a od restituenta jej koupil současný vlastník a opravil. Zámek je veřejnosti nepřístupný.

Zámek v Oselcích

Zámek v Oselcích byl vystaven na místě původní tvrze v roce 1680 a přestavěn Antoniem de Maggi v letech 1707 - 1737. Při úpravě byla postavena zámecká kaple, kterou zdobí nástropní freska s českými patrony. Budova zámku je dvoupatrová, s jednoduchou architekturou, ozdobou je věž s hodinami a arkády na nádvoří. Zámek je obklopen anglickým parkem. V devadesátých letech byl zámecký areál navštěvován řadou spisovatelů a skladatelů. Např. J.Vrchlický, J.V.Sládek, Oskar Nedbal, Josef Suk, J.S.Machar, Václav Tallich, Adolf Hofmeister. Na okraji zámeckého parku stojí rozlehlá barokní patrová sýpka. V současné době je v zámku umístěno učiliště.

Tvrz v Kasejovicích – Řesanících

Ve 2. polovině 15. století vznikla v Řesanících pravděpodobně nákladem Přibíka z Řesaníc tvrz, která svou funkci ztratila již někdy na konci 17. století, kdy se Řesanice staly součástí sousedního zboží. V 18. století bylo někdejší sídlo vladyků z Řesaníc adaptováno na sýpku. Pozůstatkem řesanické tvrze jsou dva vzájemně oddělené objekty, bývalý palác obdélného půdorysu, přestavěný v 18. století na špýchar, a menší, takřka čtvercová stavba, opatřená gotickým sedlovým portálem, sloužící zřejmě původně jako kuchyně. Nad sedlovým portálkem menší ze staveb je osazen jiný kamenný portál s vodorovným nadpražím a okosenými hranami. V poslední době však bohužel chátrá a je nepřístupná.

Tvrz v Prádle

Ves Prádlo patřila v minulosti nepomuckému cisterciáckému klášteru. Podle některých autorů již v době, kdy zde klášter měl poplužní dvůr zde mohlo být vybudováno opevněné sídlo. Po zániku kláštera patřil statek k zelenohorskému panství, roku 1556 Zdeňkovi ze Šternberka a od roku 1561 rodu Kokořovců z Kokořova a na Štáhlavech. V té době zde byla za Jana Adama založena tvrz. Ten se však přidal k odbojným stavům a panství Prádlo mu bylo roku 1622 zastaveno, přesto však Prádlo zůstalo v majetku Kokořovců až do doby, kde jej před rokem 1675, koupil Václav Vojtěch hrabě ze Šternberka na Zelené Hoře a připojil je k panství Zelená Hora. Později tvrz sloužila pouze k hospodářským účelům a v 19. stol. byl celý areál upraven na lihovar. V té době byla snad tvrz snížena o dvě patra. Dnes je sice v zachovalém stavu, ale pro veřejnost přesto zůstává nepřístupná.

Hrad Čížkov – Strašná skála (Strážná skála)- zaniklý

Dnes již zaniklý Hrad Čížkov nazývaný také Strašná nebo Strážná skála byl vystavěn na výrazné, na dvě části rozdělené skále. Místo, kde stál, se nachází v nadmořské výšce 608 m. První zmínky o tomto místě jsou ve spojení s Budislavem z Čížkova okolo roku 1310. První popis pochází z druhé poloviny 19. století, dále pak v 30. letech století dvacátého a v letech 1993 a 1994 byl proveden systematický povrchový průzkum.

II) Církevní památky

a) Kostely

Kostel sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku

Kostel sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku se nachází na místě, kde kdysi stál rodný domek světce Jana Nepomuckého. Pak zde stál dřevěný kostelík sv. Jana Křtitele, postavený v letech 1643 – 1660. Po Janově kanonizaci v r. 1729 se začalo uvažovat o rozšíření kostela. V roce 1734 byl kostelík zbourán. 7. října téhož roku byl položen základní kámen nového kostela. V roce 1736 byl nový chrám podle plánů slavného stavitele Kiliána Ignáce Dietzenhofera postaven. Chrám byl za velké slávy vysvěcen a jeho patronem se stal sv. Jan Nepomucký.

Kostel sv. Jakuba v Nepomuku

Kostel sv. Jakuba na Přesanickém náměstí v Nepomuku je nejstarší kamennou stavbou v okolí. Byl postaven ve 12. století, do gotického stylu byl přestavěn v letech 1290 – 1295. Stával ve středu bývalých Přesaníc na vyvýšeném místě. Fungoval i jako pevnost. Za jeho důkladným opevněním

nacházeli přesaničtí útulek ve zlých dobách. Stavba měla tehdy význam nejen náboženský. Páni ze Šternberka založili pod kryptou rodinnou hrobku. V presbytáři se zachoval mohutný pomník z červeného mramoru. Zchátralá zvonice nad sakristií byla kolem roku 1780 snesena a nahrazena dnešní barokní věží, nezvykle postavenou před presbytář.

Kostel sv. Jiljí v Mladém Smolivci - Budislavicích

Raně gotický kostel sv. Jiljí v Mladém Smolivci - Budislavicích z 2. poloviny 13. století. Sakristie je přiřazena k východní straně kostela. K západnímu průčelí přiléhá věž krytá cibulovitou bání a později přistavěná předsíň z roku 1723. Hlavní rokokový oltář z druhé poloviny 18. století zdobí obraz z roku 1859. Kostel byl barokizován v 18. století a dalšími úpravami prošel i v století devatenáctém.

Kostel sv. Jana Křtitele v Čížkově - Zahrádce

Původně gotický farní kostel sv. Jana Křtitele se nachází v Čížkově - Zahrádce, byl barokizovaný v letech 1727-1735. V roce 1873 byla přistavěna věž s jehlancovou střechou. Zařízení interiéru pochází převážně z doby barokizace.

Kostel sv. Archanděla Michaela v Mladém Smolivci - Dožicích

Kostel sv. Archanděla Michaela v Mladém Smolivci – Dožicích jež nechal postavit v roce 1575 Mořic Chanovský z Dlouhé Vsi je vystavěn nad obcí na vrcholu Kamýk. Na konci devatenáctého století byl kostel přestavěn a rozšířen. V letech 1906 - 1907 byl objekt opraven a především obohacen o znaky maltézských velkopřevorů. Hlavní oltář je barokní z období po roce 1710. Boční oltář Piety je z konce 17. století. Další dva oltářky sv. Rodiny a Proměnění Páně jsou z první poloviny 18. století. V současné době je kostel využíván pro bohoslužby, jeho stav je však díky absenci údržby poměrně špatný přesto jeho historická hodnota je vysoká.

Kostel sv. Václava v Žinkovech

Původně gotický kostel Sv. Václava v Žinkovech, který stojí v centru návsi. Jako farní byl připomínán již k r. 1352. Roku 1734 vyhořel a o rok později byla postavena nákladem Marie Terezie, hraběnky z Vrtby, rozené ze Steinau, zcela nová barokní svatyně. Architektonický návrh je přisuzován staviteli F. J. Prému. Unikátní bohatou sochařskou výzdobu stavby a kostelního areálu vytvořil proslulý L. Widmann.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Oselcích - Kotouni

Obci Kotouň dominuje farní kostel Nanebevzetí Panny Marie vystavěný v letech 1703 - 1705 stavitelem Antonie Di Maggi na místě původního vyhořelého kostelíka z roku 1475. Ve sklepení je rozsáhlá zchovalá kostnice. Kostel obklopuje hřbitov, v jehož horním rohu stojí nízká barokní zvonice z roku 1696.

Jižně od areálu kostela stojí farní budova z roku 1736. Jedná se o hodnotnou raně barokní budovu, s řadou dochovaných autentických detailů, významně dotvářející areál kostela.

Kostel sv. Ondřeje v Hradišti - Bezděkově

Kostel sv. Ondřeje v Hradišti – Bezděkově je původně raně gotický z doby po r. 1250, upravovaný v 16. a 18. století. Dnes je na něm k vidění také obnovená renesanční sgrafitová výzdoba fasád. Jižně od kostela při hřbitovní bráně stojí pseudogotická zvonice z 19. století.

Kostel sv. Jakuba v Kasejovicích

Jedná se o raně gotický kostel z 3. třetiny 13. stol. V první pol. 18. stol. byl barokně upraven a koncem 18. stol. přestavěn. Později byl ještě několikrát upravován v druhé polovině 19. století, kdy byla také zvýšena věž, další úpravy probíhaly například v letech 1913 a 1936.

Kostel Všech svatých Kasejovicích - Řesanících

Kostel Všech svatých v Kasejovicích – Řesanících, který pochází z 2. pol. 13. století má gotický ústupkový portál, okna kostela jsou však zaklenuta půlkruhem charakteristickým pro sloh románský.

Kostel sv. Petra a Pavla v Milči

Barokní kostel sv. Petra a Pavla v Milči se nachází na vyvýšeném místě nad obcí, kde nejspíš stál již ve 12. století kostelíček, či kaple sv. Barbory. Roku 1384 byl vybudován farní kostel sv. Petra a Pavla. Roku 1764 byl přestavěn do původní podoby jako filiální kostel zasvěcený sv. Petru a Pavlovi. Po vyhoření věže (r. 1764) byl kostel opraven až roku 1909. Vybavení barokního kostela je z druhé poloviny 18. století.

Dalšími zajímavými kostely jsou například kostel Povýšení sv. Kříže v Prádle a Kostel sv. Vavřince ve Vrčeni, která je barokní a byl vystavěn již v 1. pol. 14. století.

b) Synagogy

Židovská synagoga v Kasejovicích

Pozdně barokní židovská synagoga v Kasejovicích pochází z druhé poloviny 18. století a v současnosti je v ní umístěna expozice muzea obce Kasejovice.

c) Kaple

Kaple sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku

Kolem starší, vrcholně barokní sochy sv. Jana Nepomuckého, vztyčené zřejmě v první polovině 18. století, byla v roce 1878 postavena výklenková kaple. Náklady na výstavbu, které činily 80 zlatých, byly uhrazeny z větší části (70 zl.) z výnosu hudební akademie, konané 16. 2. 1879, zbývající částka byla zaplácena z městského rozpočtu. Kaple byla opravována v letech 1949 (letopočet na fasádě) a 2005.

Bývalá kaple Božího těla v Nepomuku

První písemná zmínka o kapli Božího těla v Nepomuku pochází z roku 1566, kdy Ladislav ze Šternberka daroval nepomuckému špitálu "rybník u malého kostelíka" (Špitálský rybník). Kaple byla před rokem 1667 přestavěna Václavem Vojtěchem ze Šternberka. V rámci josefínských reforem byla roku 1786 zrušena a následujícího roku prodána v dražbě nepomuckému měšťanovi. Kolem roku

1840 byla přistavěna jižní obytná část. V roce 1857 byla bývalá kaple přeměněna na kovárnu. Dnes slouží jako součást obytného stavení.

Kaple „Šlépěje“ sv. Vojtěcha v Nepomuku

Kaple „Šlépěje“ sv. Vojtěcha v Nepomuku „Dne 4. června 1682 vyzdvižen byl za Zeleným dolem ... kámen, o němž se věřilo, že někdy sv. Vojtěch, jdoucí na Zel. Horu, nohou svou šlápnouc, na něj /stopu svou/ vytiskl a tak památku /po sobě/ pozůstavil.“ Berndorf dále uvádí, že kaple nad tímto kamenem byla vystavěna Danielem Františkem Táborským z Hirschenfeldu. Výstavba kaple tedy spadá do éry hraběte Václava Vojtěcha ze Šternberka, kdy na panství docházelo v souvislosti s intenzivní stavební činností také k rozvoji svatovojtěšského kultu (sloup na náměstí – 1672, kaple sv. Vojtěcha u Vrčeně – 1684, přestavba kostela na Zelené hoře – 1686). Kapli sv. Vojtěcha u pěší cesty na Klášter, včetně názvu „Šlépěje,“ zmiňuje i J. G. Sommer. Při výstavbě silnice do Kláštera letech 1929-30 byl navýšen terén a kaple je proto mírně pod úrovní místní komunikace. V kapli stávala dřevěná socha sv. Vojtěcha, téměř v životní velikosti. V roce 1990 došlo k jejímu odcizení. Naštěstí byla po delší době nalezena, identifikována a po odborné restauraci umístěna do kostela sv. Jakuba. Od října 2007 je na jejím místě plastika z nerez a mosazi – otisk tváře původní sochy doplněný světcovými atributy, současné dílo Václava Česáka. Zároveň s její instalací byl opraven interiér kaple.

Kaple sv. Vojtěcha v Kasejovicích - Chloumku

Kaple sv. Vojtěcha v Kasejovicích - Chloumku s pramenem s údajně léčivou vodou, při které existovaly kdysi i lázně (lázně skončily během první světové války po zabavení měděných kotlů). Kaple vznikla v roce 1684 v údajném místě pobytu sv. Vojtěcha. Podle pověsti zde v roce 992 světec odpočíval.

Návesní kaple a pamětní kříž v Kramolíně

Návesní kaple s pamětním křížem v Kramolíně pochází z poloviny 19. století, její jehlancová střecha nese zvoničku. Před kaplí stojí pamětní, železný, tepaný kříž na žulovém soklu.

Zámecká kaple v Oselcích

Při úpravě zámku v Oselcích Antoniem de Maggi v letech 1707 - 1737 byla postavena zámecká kaple, kterou zdobí nástropní freska s českými patrony.

Kaple sv. Markéty v Oselcích

Na Markétině vrchu (662 m n. m.) severozápadním směrem od obce Oselce stojí barokní kaple sv. Markéty, postavená v roce 1691.

Kaple Kloubovka v Oselcích - Kotouni

V lese nad obcí Kotouň stojí výklenková kaple nazývaná Kloubovka. V kapli vyvěrá pitný pramen, který má podle pověsti léčebné účinky zejména na bolesti kloubů a končetin.

Kaple sv. Vojtěcha ve Vrčeni

Kaple svatého Vojtěcha se nachází přibližně 1,5 km od obce Vrčeň. Někdy na sklonku 16. století dal v těchto místech postavit Adam ze Šternberka, nejvyšší purkrabí království Českého malou kapličku ke cti sv. Vojtěcha. Jeho manželka Maxmiliána, rodem říšská hraběnka z Hohenzollernu, ji dala vyzdobit obrazy českých patronů. V roce 1684 zde zbudoval novou kapli Václav Vojtěch hrabě ze Šternberka, majitel zámku Zelená Hora, který zámek Zelenohorský a dvory nařídil znovu zbudovat. První kaple byla vystavěna v podobě osmihranu a byla v roce 1787 zrušena.

Až v roce 1819 byla znovuzřízena. Ozdobena obrazem malíře Františka Horčíčky byla 25. dubna roku 1819 slavnostně otevřena. Stala se tak cílem mnoha poutníků, procesí a přilehlé prostranství až do druhé poloviny 20. století dějištěm vyhlášené jarní pout. Poblíž této kaple zdržoval se prý ještě v 17. století poustevník, který ji měl na starost a pečoval o ni. Žil pouze z milodarů. Prokazatelně zde působil poslední poustevník v letech 1717-1746. Výrazné opravy se dočkala v r. 1883. Vedle oltáře leží žulový balvan s prohlubněmi, které mají být podle tradice památkou odpočinek na sv. Vojtěcha. Koncem 17. stol. byly v blízkosti kaple "Svatovojtěšské lázně", později zničené požárem. Lázně byly napájeny vodou přiváděnou rourami z protilehlého vrchu "Štědrý". Před kaplí sv. Vojtěcha stojí pamětní kříž, jehož podstavec je opatřen litinovou figurální reliéfní deskou z 2. pol. 18. stol. U soklu je kamenná váza v podobě křtitelnice. Proti kapli leží areál bývalé lesovny s klasicistními stavbami.

Dalšími významnými kaplemi jsou například kaple sv. Václava v Žinkovech – Březí, která vznikla koncem 18. století v duchu lidového baroka, dále kaple sv. Anny v Kasejovicích – Kladrubcích, kaple P. Marie v Čmelínech, a také Kaplička v Tojicích.

d) Ostatní církevní památky

Cisterciácký klášter v obci Klášter (pozůstatky)

Na místě dnešní vsi Klášter bylo roku 1144 založeno Vladislavem II. cisterciácké opatství Panny Marie, osazené mnichy z německého Ebrachu. Klášter se prostřednictvím těžby zlata a stříbra stal ve 13. a 14. století jedním z nejbohatších v zemi. Díky kolonizaci zdejšího kraje mu nakonec patřilo přes sto vsí a tři městečka. Klášter byl vypálen husity roku 1420, a přestože jeho zboží připadlo světské vrchnosti na Zelené Hoře, v pobořeném konventu žili mniši ještě po polovině 16. stol. Na jeho konci zde vzniká dnešní ves, v níž se až do současnosti uchovaly pozůstatky bývalého kláštera. Z nich je nejvýraznější zejména románská stavba čp. 39, k níž přiléhá část bývalého ambitu s branami z poč. 14. stol., dále nynější hřbitovní zeď s raně gotickým portálem z let 1250–60 a zeď mlýna. Přesná dispozice zaniklého kláštera ovšem není, přes několik dílčích archeologických průzkumů, dosud známa, jak přibližně klášter vypadal, můžete však vidět v nepomuckém muzeu i spolu s některými fragmenty nalezenými při archeologických průzkumech. Mnoho fragmentů kamenných a terakotových architektonických článků je druhotně vezděných do jednotlivých stavení. Klasicistní kostelík sv. Markéty pochází z let 1861–62.

Sosouší Piety v obci Klášter

Sosouší Piety se nachází při cestě k Zelenohorskému zámku v obci Klášter, dal ho zhotovit roku 1741 správce zelenohorského panství L. F. Lydl.

Sloup se sochou sv. Vojtěcha v Nepomuku

Sloup se sochou sv. Vojtěcha v Nepomuku stál původně na náměstí A. Němejce. Městská kronika uvádí, že „vzdvížena byla dne 22. dubna 1672 nákladem Václava Vojt. Hraběte ze Šternberka kolumna s obrazem sv. Vojtěcha,“ a to za cenu 150 zlatých. V roce 1810 byl sloup znovu usazován (do středu náměstí). V roce 1979 byl přemístěn na stávající stanoviště na Přesanické náměstí, před budovu arciděkanství čp. 1.

Arciděkanství v Nepomuku

Nepomucká fara je, v souvislosti s výběrem papežského desátku, bezpečně doložena roku 1369. Je ovšem pravděpodobné, že vznikla brzy po kostelu sv. Jakuba, tedy snad již ve 12. století. V roce 1620 byla povýšena na děkanství. Základní kámen ke stavbě nové budovy byl položen 21. června 1678. Při velkém požáru roku 1746 byla budova vážně poškozena. Plány na obnovu vypracoval téhož roku Kilián Ignác Diezenhofer. Stavba byla znovu poškozena požárem roku 1800. V roce 1912 byly zbořeny staré objekty stájí a v následujícím roce byly znovu vystavěny na identickém půdorysu.

V roce 1929, při příležitosti svatojánského jubilea, došlo k povýšení na arciděkanství. Ve třicátých letech zde vzniklo Svatojánské muzeum, následované lapidáriem archeologických nálezů z cisterciáckého kláštera. Toto muzeum ovšem dlouho nepřežilo rok 1948, kdy byly naopak dokončeny opravy fasády, při nichž se na průčelí objevily neobarokní ornamenty.

Od září 1936 do násilné likvidace řeholních společenství v dubnu 1950 zde působila Kongregace bratří těšitelů z Getseman, přičemž byly provedeny některé stavební úpravy v západní části druhého nadzemního patra, aby budova vyhovovala řádoým regulím.

Od roku 1961 do roku 1989 zde sídlilo Vlastivědné muzeum Nepomucka, přímý předchůdce dnešního Městského muzea Nepomuk. V patře byly stálé expozice, v průjezdu lapidárium a v přízemí malá výstavní síň. V současné době je objekt opět zcela využíván katolickou církví a je zde plánováno obnovení Svatojánského muzea.

Socha Panny Marie Immaculaty v Žinkovech

Socha Marie Immaculaty stojí na návsi v Žinkovech. Vzhledem k umístění vrtbovského erbu v jednom z polí soklu je jisté, že byla objednána některým z příslušníků rodu a majitele žinkovského panství. V úvahu připadá Jan Josef hrabě z Vrtby. V náručí drží Ježíška zabíjejícího kopím draka plazícího se pod nimi. Žinkovská Marie Immaculata patří mezi nemnoho prací L. Widemanna s námětem Neposkrvněného Početí Panny Marie, po celé 18. století tolik oblíbeným. V žinkovském případě je malý Ježíšek skutečným bojovníkem proti hříchu a zlu a plní tento úkol jaksimimoděk s pohledem upřeným na druhou stranu než míří pohled Madony.

Mezi další významné památky patří také socha sv. Barbory v Nepomuku – Dvorci stojící v parku při cestě do Vrčně, socha světice v životní velikosti pochází z doby kolem poloviny 18. stol., Fara v Čížkově - Zahrádce z roku 1680, upravená v 19. století do stávající podoby, Fara v Mladém Smolivci – Budislavicích, která byla zřízena roku 1857, dále Zvonička v Neurazech půdorysu z 18. století, také Bývalá fara v Žinkovech, která dnes slouží jako obytný dům, Pamětní kříž v Chlumech, Fara se špýcharem v Kasejovicích, Fara v Oselcích – Kotouni, Socha P. Marie Immaculaty, Socha sv. Jana Nepomuckého, Socha biskupa ve Vrčeni, Socha sv. Jana Nepomuckého v životní velikosti stojí v Třebčicích a pochází z 18. století, pískovcová socha sv. Donáta pochází z 18. století a nachází se

v Oselcích spolu s další pískovcovou pozdně barokní sochou sv. Jana Nepomuckého, která taktéž pochází z 18. století., Boží muka v Milči – Želvicích u obytného stavení čp. 34.

III) Muzea a galerie

Městské muzeum a galerie v Nepomuku

Městské muzeum nacházející se v prostorách bývalé piaristické koleje nabízí řadu zajímavých expozic. Návštěvník zde najde měšťanskou místnost, selskou jizbu i expozici nejvýznamnějšího nepomuckého rodáka sv. Jana Nepomuckého. Nejen děti potěší expozice loutek s postavami z pohádek: Jak se stal Honza králem a Sněhurka a sedm trpaslíků. Trvalou výstavu doplňuje spousta divadelních rekvizit – kulisy, portál divadla s oponou, gong v malém i velkém provedení či zařízení na napodobení zvuku větru. Nejnovějším lákadlem jsou pak trosky amerického bombardéru B-24 Liberator, který se 22. 2. 1944 zřítil na nedalekou obcí Dubeč. Při této katastrofě zahynulo 10 mladých letců, jediným přeživším byl seržant Raymond Noury, který Nepomuk dokonce dvakrát navštívil – v roce 2004 poprvé a v roce 2009 podruhé. Expozice v nepomuckém muzeu věnovaná posádce poručíka Goddarda je svým způsobem ojedinělá nejen v Plzeňském kraji, ale i v Čechách.

Galerie v Rodném domě Augustina Němejce v Nepomuku

Celoživotní dílo, které po sobě zanechal prof. Augustin Němejce (*15. 3.1861 v Nepomuku, † 16. 8. 1938 v Plzni) svým i příštím generacím, je prolno to především venkovskou tematikou Plzeňska, i když rozsah jeho díla je mnohem širší a pestřejší. Význam malířských děl Augustina Němejce spočívá v dokonalé srozumitelnosti zvláště v době jeho tvůrčího života, kdy se jednalo o uvědomování národních hodnot a vlastenectví. Jeho výtvarná díla nakonec přesáhla svoji dobu a stala se trvalou a vzácnou kulturní hodnotou, o čemž se můžeme přesvědčit v jeho rodném domě.

Malá galerie v přízemí Kulturního a informačního centra v Nepomuku

V přízemí Kulturního a informačního centra Nepomuk se nacházejí výstavní prostory, kde se pořádají pravidelné měsíční výstavy.

Minigalerie Václava Křepelky v OC Úslava v Nepomuku

Minigalerie Václava Křepelky v OC Úslava v Nepomuku je v provozu od srpna roku 2008. Předtím byla umístěna ve vstupní chodbě soukromé lékařské společnosti v Plzni, Sokolovská ul. č. 80. Vždy k 21. dni každého měsíce je výstava, která představuje veřejnosti výtvarné práce profesionálů i amatérských výtvarníků, stejně jako i práce děti z Nepomuku a jeho okolí, obměňována. Vystavovány jsou zejména fotografie ze života občanů Nepomucka, reportáže z cest odvážných lidí po celém světě, drobné originální kresby, grafiky, ale i třeba výšivky. Svá díla může přihlásit kdokoli, kdo se domnívá, že jeho práce mohou zajímat spoluobčany a nemá přitom třeba dostatek odvahy uspořádat vlastní autorskou výstavu v nepomucké Malé galerii v budově Městského muzea. MINI GALERIE umožňuje přijít do kontaktu s uměním fotografů či výtvarníků i těm, kteří zatím v sobě nepřekonali bariéru, bránící jim z nejrůznějších důvodů k návštěvě velkých galerií.

Zelenohorská pošta - Expozice veteránů v Nepomuku

Někdejší stáje a hospodářské budovy Zelenohorské pošty hostí expozici veteránů. Najdete v ní předválečné i poválečné motocykly české i zahraniční výroby, ale i spoustu dalších exponátů. Dozvíte

se něco o historii místních motocyklových závodů, nasajete vůni staré zámečnické dílny, můžete posadit své dítko na traktor zn. Svoboda anebo sevřít rukojeť staletého pluhu. To vše díky novému soukromému vlastníkovi, který se ujal těchto objektů, ušlechtil je zrekonstruoval a trvale zpřístupnil veřejnosti.

Malá expozice pod věžemi kostela sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku

Pod levou věží svatojánského kostela v Nepomuku je instalována stálá výstava věnovaná zdejšímu mučedníku sv. Janu Nepomuckému, jehož kostely, sochy a obrazy nacházíme po celém světě. Prostřednictvím 14 panelů se mohou návštěvníci seznámit s historií vážící se k sv. Janu Nepomuckému. Jednotlivé panely mapují postupně život tohoto nejvýznačnějšího místního rodáka, obsah, zrod a pozdější šíření nepomucenské legendy. Texty jsou doplněny množstvím dobových vyobrazení.

Vlastivědná sbírka Žinkovska (muzeum)

Muzeum v Žinkovech představuje široké okruhy sbírek, jsou jimi například: Z historie, Písemnosti, Kroniky, Živnosti a řemesla, Pamětihodnosti městyse, Městská symbolika a další. Časově je zachyceno období od doby kamenné přes středověk až po druhou světovou válku. Doklady o osídlení Žinkovska ve starší a střední době kamenné ve sbírce nejsou. Expozice vlastivědné sbírky se nachází v přízemí budovy Úřadu městyse Žinkovy čp. 84 na náměstí.

Výjimečné expozice se otevírají také na zámcích Zelená Hora a Žinkovy, avšak jen v rámci mimořádných prohlídek.

Muzeum - historická a modelová železnice ve Vrčeni

Muzeum – historická a modelová železnice ve Vrčeni nabízí například funkční model kolejiště, druhý největší v České republice. V kolejišti je umístěno 90 lokomotiv a 170 vozů, funkční model lanové dráhy, 147 m kolejí, 65 výhybek.

Barochův mlýn ve Vrčeni (přístupný po domluvě s majitelem)

V katastru obce Vrčeň se nachází také "Barochův" mlýn, č.p. 52. Cca před pěti sty lety se mlýn nacházel asi o 300m dále po vodě ve směru na Srby. Vlastní mlýn jako takový je přibližně 400 let starý, měl čtyři kola na střední vodu (3 kola táhla mlýnské kameny a jedno táhlo katr). Roku 1906 byl mlýn přestavěn do nynější podoby a vodní kola byla nahrazena Francisovou turbínou na kolmém hřídeli. Téhož roku bylo taktéž zprovozněno osvětlení mlýna dynamem 3x220V střídavých. Do roku 1990 byla malá vodní elektrárna (dále MVE) využívána jen pro osvětlení budov mlýna a přilehlých objektů. Avšak od dalšího roku 1991 byla tato MVE připojena k veřejné elektrické síti, do které začala dodávat elektrickou energii. Barochové jsou na mlýně již cca 500 let. Grunt je více jak 600 let starý. Majitelem nemovitosti bývalého mlýna na návsi čp. 16 je Ing. Jiří Baroch, který trvale žije se svojí rodinou v Praze. Posledním pravým mlynářem byl jeho již zemřelý otec Miloslav (nar. 1926) i děd Josef (nar. 1886). Objekt tvoří hlavní část o šesti obytných místnostech. Doprovodné stavby pak tvoří bývalé chlěvy pro koně i hovězí dobytek a stodola. Mlynáři na vesnici patřivali vždy k těm bohatším a tak není divu, že k tomuto mlýnu patřilo i přes dvacet hektarů půdy. V patře mlýna jsou díky péči potomka mlynářského rodu krásně dochované stolice na mletí mouky, šrotovník, šnek na mísení krmiva a řada dalších věcí.

Muzeum v bývalé Židovské synagoze v Kasejovicích

Sbírka uměleckoprůmyslových předmětů z pozůstalosti kasejovického rodáka Václava Mentbergera se nachází v muzeu umístěném v bývalé židovské synagoze v Kasejovicích.

Pivovarnické muzeum - Stálá expozice v Oselcích

V pivovarnickém muzeu v Oselcích je k vidění více než 600 historických exponátů z hospod a pivovarů (láhve, krýgлы, podtácky, sklenice, cedule apod.)

Muzeum motocyklů v Oselcích

V přízemí Obecního úřadu v Oselcích se nachází expozice historických motocyklů Jawa a ČZ.

Mezi další zajímavá muzea patří také Muzeum krojů Jižního Plzeňska - farma Olšovka v Žinkovech – Březí a Minigalerie a návštěvnické centrum manželů Böhnelových v obci Mileč.

IV) Rodáci a osobnosti

Prof. Augustin Němejc

*1861 – †1938

Augustin Němejc – „Malíř Plzeňska“ byl původním povoláním hodinář. Absolvent malířské akademie v Praze a Mnichově. V Praze byl jeho učitelem prof. Sequens. Je autorem opony pro nepomucké ochotnické divadlo a později také opony pro Divadlo J. K. Tyla v Plzni. Jeho nejkrásnější a nejslavnější obraz nese název Beznadějná láska. Jeho tvorba se zaměřila zejména na prostý lid na Plzeňsku, avšak dalece přesahuje hranice kraje.

Alexandr Berndorf

*1889 – †1968

Regionální spisovatel a autor mnoha povídek a románů z Nepomucka. Psal rovněž divadelní hry a je také autorem velmi cenné práce, čtyřsvazkové Topografie města Nepomuka z let 1540 – 1940.

Viktor Pešek

*1900 – †1986

Akademický malíř rodného Nepomucka a ilustrátor Berndorfových knih. Autor několika kopií obrazů starých mistrů z majetku zelenohorského panství.

Svatý Jan Nepomucký

*kolem r. 1340 – †20. 3. 1393

Sv. Jan Nepomucký se narodil okolo roku 1340 v Nepomuku jako syn rychtáře. V archiváliích se objevuje v r. 1370, kdy byl notářem arcibiskupa Jana Očka z Vlašimi. Vystudoval bohosloví, v r. 1380 se dal zapsat na právnickou fakultu Pražské Univerzity a po skončení studií odešel na vysoké učení do italské Padovy, kde r. 1387 dokončil studia jako doktor kanonického práva. Po návratu se stal kanovníkem u sv. Jiljí, farářem u sv. Havla, kazatelem v Týně, kanovníkem vyšehradským a arcijáhнем žateckým, ale už v r. 1389 ho jmenoval arcibiskup Jan z Jenštejna svým generálním vikářem, tedy

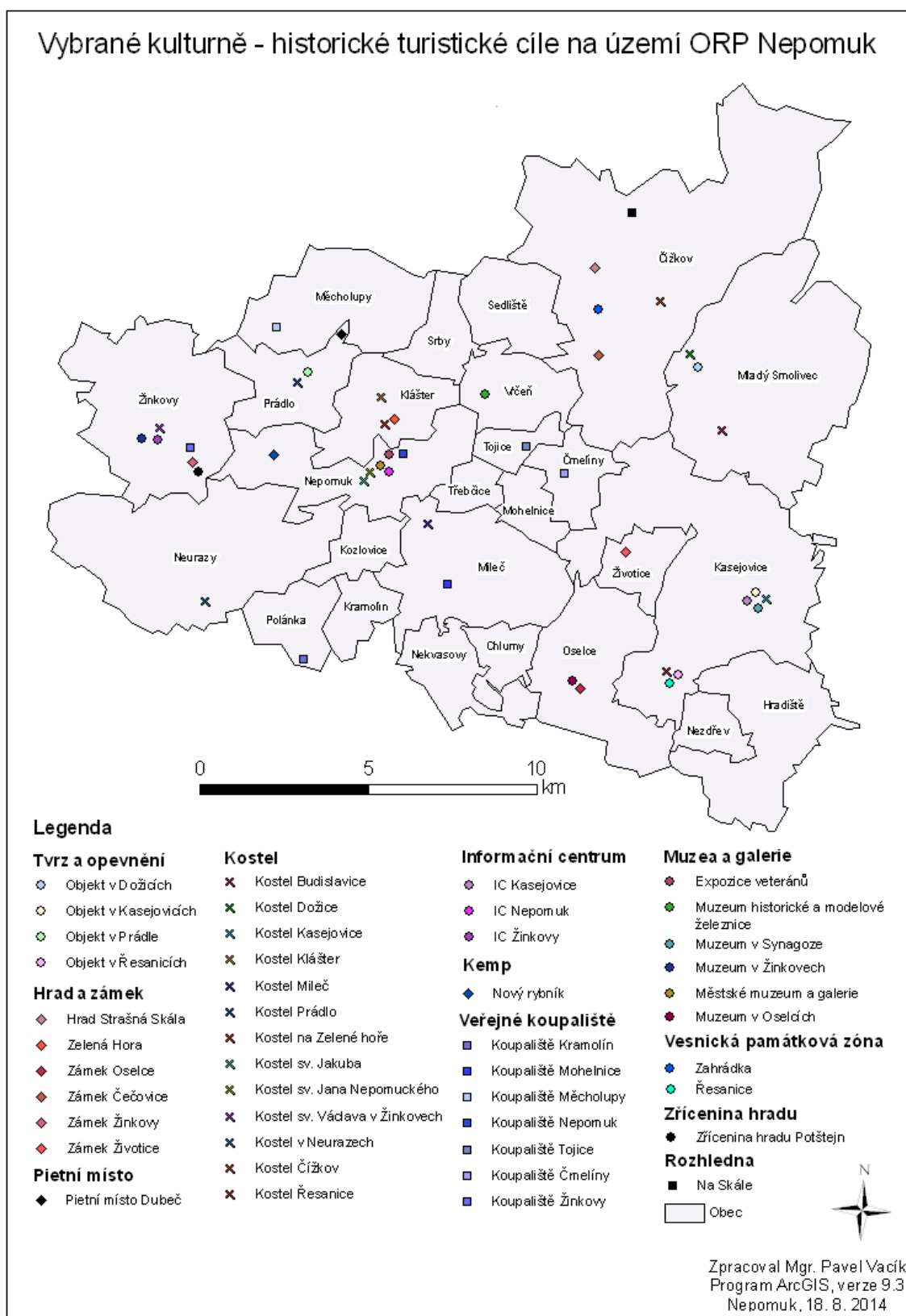
svým zástupcem či výkonným správcem své diecéze. Generálním vikářem i královským zpovědníkem byl v dobách obrodného náboženského procesu usilujícího o očištění církve od "zlořádu". Této hodnosti se spolu s arcibiskupem dostal do vleklých sporů s králem Václavem IV. při hájení práv církve. Zmařením králova plánu-zrušit Kladrubský klášter po smrti opata a zřídit nové biskupství zcela podřízena jeho moci-přivodil na sebe králův hněv do té míry, že na následky krutého mučení zemřel. Jeho tělo bylo svrženo 20. března 1393 kolem 9. hodiny večerní z Karlova mostu do Vltavy. Podle pozdější tradice se sv. Jan Nepomucký stal mučedníkem nejen za neohrožené hájení církevních práv, ale i pro zpovědní tajemství. Král Václav IV. údajně při mučení žádal generálního vikáře Jana o sdělení obsahu zpovědi své manželky, královny Žofie. Mezi lidem byl považován za svatého hned po své mučednické smrti a jako ke svatému se k němu obraceli lidé s prosbou o pomoc. Rozvrat země po husitských bouřích, 30ti-letá válka oddálili jeho proces povýšení na oltář až na 31. května 1721, kdy byl Jan Nepomucký prohlášen za blahoslaveného. Jeho slavné svatořečení vykonal papež Benedikt XIII. 19. března 1729 v římském chrámu sv. Jana v Lateráně. Svátek tohoto světce stanovil na 16. květen. Dnes je sv. Jan Nepomucký nejrozšířenějším českým světcem na světě. Je patronem Čech, kněží a zpovědníků, právníků, lodníků, vorařů, mlynářů, proti pomluvám, za mlčenlivost, proti nebezpečí vody a strážce mostů, spolupatron Mnichova 2. zemský patron Bavorska.

V) Památkové zóny

Na území ORP Nepomuk se nachází také dvě vesnické památkové zóny a to VPZ Řesanice a VPZ Čížkov - Zahrádka.

(Nepomuk, 2014; Výletník, 2014; Atlas Česka, 2014; Hrady, 2014; Oselce, 2014; Plzeňský kraj, 2014; SPSN, 2014; Čížkov, 2014; Mladý Smolivec, 2014; Místopisy, 2014; NPÚ, 2014; Hotel Nepomuk, 2014; Farnost Nepomuk, 2014; Castles, 2014; Vrčeň, 2014; ZHP, 2014; ZVR, 2014; CZM, 2014; KZN, 2014)

Mapa 42: Vybrané kulturně – historické turistické cíle na území ORP Nepomuk

B. Přírodní atraktivita (chráněná území a objekty)

Na území správního obvodu se nachází celá řada různě chráněných území, která jsou jedním z přírodních turistických atraktivit (*viz mapa Ochrana přírody na území ORP Nepomuk*).

Na území správního obvodu se nachází celá řada různě chráněných území, která jsou jedním z přírodních turistických atraktivit (*viz mapa Ochrana přírody na území ORP Nepomuk*).

I) Maloplošná zvláště chráněná území

Na území správního obvodu ORP Nepomuk je vyhlášeno 8 Maloplošných zvláště chráněných území. Jedná se o Národní přírodní rezervaci Chejlava, Přírodní rezervace Fajmanovy skály a Klenky, Polánecký mokřad a Chynínské buky a Přírodní památky Novoveská dráha, Vojovická dráha, V Houlištích a Bouřidla.

Národní přírodní rezervace Chejlava

NPR Chejlava, vyhlášená v roce 1925, se rozkládá na ploše necelých 26 ha v nadmořské výšce 538 - 616 m n. m. na severovýchodní straně vrchu Buková hora (651 m n. m.) na území obce Měcholupy. Předmětem ochrany je starý smíšený listnatý porost s dominujícími buky pralesovitěho charakteru s bohatou květenou v podrostu. NPR Chejlava je součástí evropsky významné lokality v soustavě Natura 2000.

Přírodní rezervace Fajmanovy skály a Klenky

PR Fajmanovy skály a Klenky byla vyhlášena v roce 1955 a rozkládá se na ploše zhruba 29 ha v nadmořské výšce 690 - 778 m n. m. v severovýchodním cípu území obce Čížkov. Přírodní rezervace byla zřízena především k ochraně přirozených ekosystémů, zejména reliktních borů a jedlových bučin na bulžnickových skalách a balvanových sutí kamenného moře.

Přírodní rezervace Polánecký mokřad

PR Polánecký mokřad, vyhlášená v roce 2000, se rozkládá na ploše necelých 4 ha v nadmořské výšce 543 - 555 m n. m. v jižní části území obce Polánka. Předmětem ochrany je mokřadní louka slatinné rašeliniště s výskytem zvláště chráněných a vzácných druhů rostlin.

Přírodní rezervace Chynínské buky

PR Chynínské buky byla vyhlášena v roce 1933 a rozkládá se na ploše zhruba 14 ha v nadmořské výšce 730 - 768 m n. m. v severovýchodním cípu území obce Čížkov. Předmětem ochrany je souvislý bukový porost pralesovitěho charakteru s bohatým podrostem, který je jedním nejstarších bučin celého brdského pohoří.

Přírodní památka Novoveská dráha

PP Novoveská dráha, vyhlášení v roce 1990, se rozkládá na ploše necelých 5 ha v nadmořské výšce 488 - 495 m n. m. na území obce Neurazy. Předmětem ochrany je mozaika lučních, vřesových a mokřadních společenstev rostlin a živočichů na drahách.

Přírodní památka Vojovická draha

PP Vojovická draha byla vyhlášena společně se sousední PP Novoveská draha v roce 1990. Rozkládá se na ploše zhruba 6 ha v nadmořské výšce 480 - 500 m n. m. na území obce Neurazy. Předmětem ochrany jsou rašelinné a podmáčené louky s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin.

Přírodní památka V Houlištích

PP V Houlištích, vyhlášená v roce 1990, se rozkládá na ploše necelých 15 ha v nadmořské výšce 508 - 586 m n. m. v jihovýchodní části území obce Polánka. Předmětem ochrany je bukový porost s bohatým výskytem česneku medvědího ve značné části podrostu.

Přírodní památka Bouřidla

PP Bouřidla byla vyhlášena v roce 1990 a rozkládá se na ploše necelých 12 ha v nadmořské výšce zhruba 450 - 518 m n. m. na území obce Čmelíny. Předmětem ochrany je porost jalovce obecného.

II) Přírodní parky

Přírodní parky patří do kategorie Obecně chráněná území a jsou zřizovány krajskými úřady vyhláškou, ve které omezují činnosti, jež by mohly vést k rušení, poškození nebo k zničení dochovaného stavu území, cenného pro svůj krajinný ráz a soustředěné estetické a přírodní hodnoty. Na území ORP Nepomuk zasahuje 5 Přírodních parků - Buková hora, Pod Štědrým, Brdy, Kakov - Plánický hřeben a jen velmi okrajově i Plánický hřeben.

Přírodní park Pod Štědrým

PřP Pod Štědrým o rozloze 2555 ha se nachází v centrální části území ORP Nepomuk. Jedná se harmonickou kulturní krajinu se smrčínami, vlhkými loukami, potoky a rybníky kolem vrchu Štědrý (668 m n. m.) V západní části přírodního parku se nachází PP Bouřidla.

Přírodní park Kakov - Plánický hřeben

Zalesněná krajina PřP Kakov - Plánický hřeben o rozloze 983 ha se nachází na jihovýchodě území ORP Nepomuk a navazuje na přírodně velmi zachovalý PřP Plánický hřeben s nímž tvoří svérázný jednodolný celek. Na území přírodního parku se nachází PP V Houlištích.

Přírodní park Plánický hřeben

PřP Plánický hřeben o celkové rozloze zhruba 7900 ha zasahuje na území ORP Nepomuk pouze okrajově, kdy na jihovýchodě navazuje na PřP Kakov - Plánický hřeben a následně kopíruje jihovýchodní hranici obce Neurazy. Převážná část přírodního parku je pokryta lesy, převážně smrkovými monokulturami. Na okraji přírodního parku se nachází PR Polánecký mokřad.

Přírodní park Buková hora

PřP Buková hora je lesní komplex na severozápadě území ORP Nepomuk s rozlohou přibližně 2850 ha (zhruba 3/5 na území ORP Nepomuk) s nejvyšším místem Radyňské pahorkatiny Bukovou horou (651 m n. m), který se ze západu vypíná nad údolím řeky Úslavy. V území se nachází NPR Chejlava a EVL Chejlava.

Přírodní park Brdy

PŘP Brdy je rozsáhlý lesní komplex o celkové rozloze 6745 ha v jihovýchodní části Brdské vrchoviny, který zasahuje značnou část severovýchodu území ORP Nepomuk. Zcela zde dominují lesy, převážně smrkové monokultury, méně zbytky původních bučin a podmáčených lesů. V území je nejvyšší bod ORP Nepomuk i bývalého okresu Plzeň - jih, vrch Nad Maráskem (801 m n. m.) Na území přírodního parku se nachází PR Fajmanovy skály a Klenky a PR Chynínské buky a EVL V Úličkách. Na PŘP Brdy navazuje PŘP Třemšín, který kopíruje hranici správního obvodu ORP Nepomuk a na jeho území tak nezasahuje.

III) Lokality soustavy Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, kterou společně vytváří členské státy Evropské unie. Je určena k ochraně nejzranitelnějších a nejvíce ohrožených druhů živočichů, rostlin a nejzranitelnějších přírodních stanovišť na území EU. Soustava Natura 2000 je tvořena dvěma typy území a to Ptačími oblastmi a Evropsky významnými lokalitami (EVL). Na území správního obvodu se nachází několik Evropsky významných lokalit, jsou jimi Průhonský rybník, Maňovický rybník, Chejlava, Prameniště Přešínského potoka a V Úličkách.

Evropsky významná lokalita Průhonský rybník

EVL Průhonský rybník se rozkládá na ploše zhruba 1 ha v nadmořské výšce kolem 460 m n. m. na území města Nepomuk. Důvodem zařazení lokality do soustavy Natura 2000 je výskyt bohaté populace Evropsky významného druhu plže vrkoč útlý.

Evropsky významná lokalita Maňovický rybník

EVL Maňovický rybník se rozkládá na ploše necelých 7 ha v nadmořské výšce 442 - 448 m n. m. na území obce Mileč. Lokalita byla zařazena do soustavy Natura 2000 z důvodu výskytu populace Evropsky významného druhu trávy puchýřka útlá.

Evropsky významná lokalita Prameniště Přešínského potoka

EVL Prameniště Přešínského potoka rozkládá na ploše 44 ha v nadmořské výšce 531 - 595 m n. m. v západní části území obce Čížkov. Jedná se o plošně rozsáhlý jasanovo-olšový luh v prameništní oblasti Přešínského potoka (níže na toku je chráněn jako lokalita raka kamenáče) s navazujícími komplexy vlhkých luk s hojným výskytem chráněných druhů.

Evropsky významná lokalita Chejlava

EVL Chejlava se rozkládá na ploše zhruba 375 ha v nadmořské výšce 402 - 663 m n. m. na území obcí Měcholupy, Srby a Ždírec. Důvodem zařazení lokality do soustavy Natura 2000 je výskyt lesního komplexu zachovalých listnatých a smíšených porostů s dominujícími buky s bohatou květenou v podrostu. Její součástí je NPR Chejlava.

Evropsky významná lokalita V Úličkách

EVL V Úličkách se rozkládá na ploše přibližně 135 ha v nadmořské výšce zhruba 620 - 650 m n. m. na území obce Čížkov. Jedná se o bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách.

IV) Památné stromy

Památný strom je označení pro mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí, které byly za památné vyhlášeny postupem dle Zákona o ochraně přírody a krajiny. Na území ORP Nepomuk roste 11 památných stromů. Jedná se o památné stromy Buk v Oselcích, Chloumecká lípa, Dub v Zahrádce, Kasejovický akát, Lípa u Moravců, Lípa u Palackých, Lípa v Čížkově, Milečská lípa, Oselecká lípa, Podhůřská lípa a Vrčeňská lípa.

Památný strom Buk v Oselcích

PS Buk v Oselcích roste v lese v nadmořské výšce 580 m. n. m. na území obce Oselce. Je vysoký 32 m a obvod kmene měří necelých 600 cm.

Památný strom Chloumecká lípa

PS Chloumecká lípa roste na návsi u kapličky v sídle Chloumek (obec Kasejovice) v nadmořské výšce 550 m n. m. Dosahuje výšky přes 23 m a obvod kmene má 330 cm.

Památný strom Dub v Zahrádce

PS Dub v Zahrádce roste v křovinaté mezi se stromy mezi loukami u silnice mezi sídly Zahrádka a Čížkov (obec Čížkov) v nadmořské výšce 475 m n. m. Dosahuje výšky přes 23 m a obvod kmene je zhruba 400 cm.

Památný strom Kasejovický akát

PS Kasejovický akát roste ve městě Kasejovice u silnice vedoucí na Chloumek v nadmořské výšce 531 m n. m. Dosahuje výšky přes 15 m a obvod kmene je zhruba 400 cm.

Památný strom Lípa u Moravců

PS Lípa u Moravců roste ve dvoře v severní části sídla Čečovice (obec Čížkov) v nadmořské výšce 501 m n. m. Dosahuje výšky přes 19 m a obvod kmene měří přibližně 410 cm.

Památný strom Lípa u Palackých

PS Lípa u Palackých roste ve dvoře v sídla Čečovice (obec Čížkov) v nadmořské výšce 487 m n. m. Dosahuje výšky přes 25 m a obvod kmene má zhruba 550 cm.

Památný strom Lípa v Čížkově

PS Lípa v Čížkově roste na návsi obce Čížkov u farního kostela sv. Jana Křtitele v nadmořské výšce zhruba 580 m n. m. Dosahuje výšky přes 23 m a obvod kmene měří přibližně 400 cm.

Památný strom Milečská lípa

PS Milečská lípa roste před branou statku na návsi obce Mileč v nadmořské výšce zhruba 450 m n. m. Dosahuje výšky přes 23 m a obvod kmene měří přibližně 450 cm.

Památný strom Oselecká lípa

PS Oselecká lípa roste u sochy sv. Jana Nepomuckého v obci Oselce při silnici na Chlumy v nadmořské výšce 614 m n. m. Dosahuje výšky přes 21 m a obvod kmene měří přibližně 530 cm.

Památný strom Podhůřská lípa

PS Podhůřská lípa roste na návsi v sídle Podhůří (město Kasejovice) v nadmořské výšce 537 m n. m. Dosahuje výšky přes 31 m a obvod kmene měří přibližně 500 cm.

Památný strom Vrčeňská lípa

PS Vrčeňská lípa roste v obci Vrčeň při polní cestě do Tojic u křížku z roku 1816 v nadmořské výšce zhruba 450 m n. m. Dosahuje výšky přes 22 m a obvod kmene měří přibližně 370 cm.

Více než polovina území je začleněna do systému ochrany krajiny ÚSES, kdy ve správním obvodu nalezneme biocentra a biokoridory jak regionálního, tak i nadregionálního významu.

Turisticky zajímavým cílem jsou i tzv. Tojické nutrie, jedná se o početnou kolonii nutrie říční. První jedinci se na místním potoce usídlili po povodni v roce 2002, a jelikož je místní i návštěvníci krmí a starají se o ně, zůstali zde a jejich počet se postupně významně rozrostl.

(AOPK, 2014; MŽP, 2014; Lesy ČR, 2014; Geoportál PK, 2014; Geoportal.gov, 2014 - chráněná území; BioLib, 2014; Čížkov, 2014; ČT, 2014; Sklenička, 2004)

Mapa 43: Ochrana přírody na území ORP Nepomuk

Ochrana přírody na území ORP Nepomuk

Legenda

Maloplošná ZCHÚ

- NPR Chejlava
- PP Bouřidla
- PP Novoveská draha
- PP V Houlištích
- PP Vojovická draha
- PR Chynínské buky
- PR Fajmanovy skály a Klenky
- PR Polánecký mokřad

Obecně chráněná území

- ▨ Přírodní parky

Památčné stromy

- PS Buk v Oselcích
- PS Chloumecká lípa
- PS Dub v Zahrádce
- PS Kasejovický akát
- PS Lípa u Moravců
- PS Lípa u Palackých
- PS Lípa v Čížkově
- PS Milečská lípa
- PS Oselecká lípa
- PS Podhůřská lípa
- PS Vřeňská lípa

NATURA 2000

- ▲ EVL Chejlava
- ▲ EVL Maňovický rybník
- ▲ EVL Prameniště Přešinského potoka
- ▲ EVL Průhonský rybník
- ▲ EVL V Úličkách

- ▭ ORP Nepomuk
- ▭ Obce

Zpracoval Mgr. Pavel Vacík
Program ArcGIS, verze 9.3
Nepomuk, 27. 1. 2014

C. Podmínky pro turistiku (pěší turistika, cykloturistika, naučné stezky, vodní turistika, hipoturistika)

Území správního obvodu ORP Nepomuk je vhodné pro venkovskou nenáročnou turistiku. Cykloturistika i pěší turistika, jsou podpořeny hustou sítí turistických cest a cyklistických tras vedoucích často nejen ve správním obvodu, ale pokračujících i mimo něj. Na území ORP Nepomuk se rovněž nachází několik naučných stezek.

Vhledem k relativně nízkým průtokům řek tekoucích na a přes území ORP Nepomuk není vodní turistika, tedy splouvání řek, na území správního obvodu možné. V kempu Nový rybník u Nepomuku a poblíž zámku u Žinkovského rybníku si mohou návštěvníci půjčit veslovací lodky a šlapadla.

Hipoturistiku v rámci území ORP Nepomuk zastupuje Ekologická farma Olšovka z Březí (městys Žinkovy). Statek se specializuje na chov Huculského koně. Nabízí mimo jiné kratší, celodenní i delší vyjížďky do přírody, výuku jízdy na koni, hipoterapii, kurzy agility, apod. Návštěvníci se mohou ubytovat přímo v místě v penzionu (Farma Olšovka, 2014). Dalším zařízením je malá rodinná stáj Na samotě u lesa manželů Pokšteflových z Prádla, provoz je ale v současnosti omezen.

I) Pěší turistika

Území ORP Nepomuk je protkáno hustou sítí značených turistických tras. Nalezneme zde jak významnější dálkové trasy značené červenou a modrou barvou, tak místní trasy značené zeleně a kratší žluté spojovací trasy. Turistické trasy vedou často nejen na území ORP Nepomuk, kdy v něm mohou začínat nebo končit (popř. obojí), ale pokračují i mimo něj, případně území správního obvodu pouze protnou. Centrem pěší turistiky v rámci správního obvodu je město Nepomuk, které je křižovatkou i výchozím bodem několika turistických tras. Dalšími významnějšími centry v rámci ORP Nepomuk jsou městys Žinkovy a město Kasejovice. Značené turistické trasy se linou přes zajímavé přírodní a kulturně historické cíle nacházející se na území ORP Nepomuk. Na území je samozřejmě i celá řada turistické tras neznačených, ale jak turisty, tak především místními obyvateli hojně využívaných. Z Plánice do Nepomuku (červená turistická značka) a dále na sever vede Křížíkova turistická cesta. Jedná se o trasu, kterou údajně musela absolvovat matka vynálezce Františka Křížíka, která měla svému studujícímu synovi nosit potraviny až do Prahy.

Přes území ORP Nepomuk vede jižní větev úseku Svatojakubské cesty vedoucí přes území ČR (úsek Řezno (SRN) - Klatovy - Nepomuk - Příbram - Karlštejn - Praha). Severní větev pak vede rovněž z Prahy na Karlštejn, ale dále západněji do Plas a Stříbra a pokračuje do Norimberku (SRN). Svatojakubská cesta je název historické sítě dvanácti poutních tras vedoucích ke hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále v Santiagu de Compostela ve španělské Galicii. Trasy procházejí historickými poutními místy. Zajímavé tipy na výlety po Nepomucku naleznou turisté v knize Prameny - turistický almanach jižního Plzeňska zpracované MAS sv. Jana z Nepomuku. (editor Pavel Motejzík, 2013), kde vybrané místní osobnosti provází čtenáře po regionu formou jednotlivých, jak na přírodu, tak na památky a historii zaměřených výletů.

Ve městě Nepomuk působí organizace KČT Nepomuk, ve které se sdružují zájemci o turistiku z celého regionu. Klub je velmi aktivní v pořádání turistických akcí v místě, tak i výletů a zájezdů mimo region. Nejvýznamnější každoročně pořádanou akcí je Podzim pod Zelenou Horou. Která je složena ze tří samostatných pochodů v rámci jednoho víkendu. První je Páteční Pěší Průzkumný Pivní Pochod, tedy pochod spojený s návštěvou nepomuckých hospod a restaurací. V sobotu pak následuje Memoriál Jiřího Sedláčka pro pěší i cyklisty na každoročně jinak zvolených trasách po regionu (3-4 různé dlouhé trasy pro pěší i cyklisty dle výkonnosti). Víkend je pak zakončen nedělní procházkou v rámci

Světového dne chůze. Dalšími významnějšími akcemi jsou např. Silvestrovský a Novoroční pochod či akce S perníkem turistickým chodníkem. (KČT PK, 2014; KČT Nepomuk, 2014; PK turistů ráj, 2014)

II) Naučné stezky

Naučná stezka Pod Zelenou Horou

NS Pod Zelenou horou byla otevřena v roce 2007, měří zhruba 4,5 km a vede městem Nepomuk a obcí Klášter. Stezka je okružní, začíná na horní straně nepomuckého náměstí Augustina Němejce, vede kolem zámku Zelená Hora do obce Klášter a pak zpět do města Nepomuk. Návštěvníci jsou na trase naučné stezky seznámeni pomocí 9 informačních tabulí s historií, přírodou i zajímavými osobnostmi Nepomucka. Nejprve se turisté seznámí s historií Nepomuku, následně s historií poštovního úřadu (Zelenohorskou poštou) a životem místních slavných umělců, malíři Augustinem Němejcem a Viktorem Peškem a spisovateli Alexandrem Berndorfem a nejslavnějším místním rodákem svatým Janem Nepomuckým. Další informační tabule jsou zaměřeny na okolní přírodu, zámek Zelená Hora a řeku Úslavu. Následující informační tabule turistům přiblíží obec Klášter, barokní Červený most přes potok Mihovka a u kapličky Šlépěje sv. Vojtěcha život tohoto světce a jeho význam pro region. Na každém zastavení je soutěžní otázka pro děti, které se na konci dozvědí, jestli odpovídaly správně. Každá tabule obsahuje navíc esoterické zamyšlení nebo poezii a obrázek namalovaný takzvanou automatickou kresbou (KČT PK, 2014)

Naučná stezka Putování za Kasejovickým zlatem

NS Putování za Kasejovickým zlatem byla otevřena v roce 2013, měří zhruba 6 km a vede městem Kasejovice. Stezka začíná na kasejovickém nádraží, pokračuje městem Kasejovice a končí u zaniklého zlatého dolu sv. Jakub. Návštěvníci jsou na trase naučné stezky seznámeni pomocí 15 informačních tabulí především s historií města Kasejovice. Turisté jsou mimo jiné seznámeni s dominantami Kasejovic kostelem sv. Jakuba Staršího a místní radnicí, židovskými památkami - bývalou židovskou synagogou (dnes muzeum) a židovským hřbitovem a dalšími významnými budovami jako jsou např. místní fara, škola či stará pošta (Kasejovice, 2014).

Formanská stezka

Cyklostezka Formanská stezka byla otevřena v roce 2013, měří necelé 3 km a spojuje sídla Starý Smolivec a Dožice na území obce Mladý Smolivec. Vede na trase, která dříve sloužila formanům jako významná zemská stezka. V okolí stezky se nachází řada historických památek. Na trase mohou návštěvníci využít třech odpočívadel, kde jsou umístěny stoly, lavičky, stojany na kola a odpadkové koše. Dále je po trase umístěno šest informačních tabulí, které informují návštěvníky a místní obyvatele o historickém významu a zajímavostech nacházejících se v okolí stezky. První informační tabule je u sochy Brdského anděla z roku 2000. Další u pomníku Bitvy na Vraždě z roku 2011, postavené na místě, kde se bojovalo v roce 1620. Následují pozůstatky více než 450 let starého Kocova mlýnu, který sloužil nejen k mletí, ale projíždějícím formanům rovněž poskytoval pohostinství. Další zastavení se věnuje osobnosti regionálního odboje G. I. Pimonovičovi. Nedaleko od stezky stojí památník připomínající jeho poslední úkryt a místo úmrtí dne 23. 10. 1944. Následuje téměř 400 let stará Kaplička sv. Anny a poslední zastávkou je Kaplička sv. Izidora. Formanská stezka je využívána jak cyklisty, tak pěšími turisty nebo jako dráha pro inline bruslení a v zimních měsících může být využita pro běžecké lyžování (Formanská stezka, 2014).

III) Cykloturistika

Územím ORP Nepomuk prochází celá řada cyklistických cest různého významu. Cyklotrasa I. třídy přes území správního obvodu nevede a tak je nejvýznamnější cyklotrasou nadregionální trasa II. třídy č. 31 vedoucí z Lomu u Tábora do Plzně, která území ORP Nepomuk protíná v severozápad - jihovýchodním směru (Blatná - Kasejovice, Mladý Smolivec, Čmelíny, Tojice, Nepomuk, Srby - Blovice). Ostatní cyklotrasy jsou méně významné, jedná se o cyklotrasy IV. třídy, ale přesto jsou cyklisty hojně využívány (cyklotrasy III. třídy přes území ORP Nepomuk nevedou). Jedná se např. o cyklotrasu 2041 ze Dvorce (Nepomuk) přes Plánici do Kolince, cyklotrasu 2042 z Nepomuku přes Žinkovy a Kdyni do Prapoříště, cyklotrasu 2148 ze Svárkova přes Měcholupy do obce Myť, cyklotrasu 2149 ze Železného Újezdu přes Přešín do Žďáru, cyklotrasu 2039 ze Štáhlav přes Spálené Poříčí a Čížkov do Mladého Smolivce, cyklotrasu 2046 z Mladého Smolivce přes Kasejovice, Oselce a Nekvasovy do Horažďovic, cyklotrasu 2162 z Kadova přes Chanovice a Polánku do Lovčic, apod. Cyklotrasy vedou zpravidla po silnicích II. a nižších tříd a účelových komunikacích. Na území ORP Nepomuk se dále nachází cyklostezka Formanská stezka mezi Starým Smolivcem a Dožicemi (obec Mladý Smolivec) a cyklostezka Helenka která vede pod Zelenou Horou a spojuje obec Klášter a Dvorec (Nepomuk). (KČT PK, 2014; Geoportál PK, 2014)

Zajímavé tipy na výlety na kole z Nepomuku na severovýchod do oblasti Brd a Podbrdská vytvořil Švejk restaurant (držitel ocenění pro nejlepší zařízení užívající značku Cyklisté vítání za rok 2008) s podporou Plzeňského kraje. První je mapový prospekt Se Švejkem na kole z Nepomuku do Nepomuku. Balíček obsahuje celkem 4 cyklistické výlety o délce zhruba 40 až 50 km z Nepomuku do Nepomuku u Rožmitálu pod Třemšínem. Všechny 4 trasy jsou v prospektu slovně popsány, stejně tak i zajímavá místa, která cyklisté na trase míjí. Přiložen je i výškový profil tras a samozřejmostí je zakres tras do mapy. Druhý je stejným způsobem vytvořený mapový prospekt Sportujeme se Švejkem aneb Nepomucké cyklotoulky. Balíček rovněž směřuje cyklisty na severovýchod od města Nepomuk a obsahuje 3 cyklistické výlety, dva o délce zhruba 45 km a tzv. Královskou etapu o délce 90 km. Trasy obou prospektů jsou vhodné i pro pěší turistiku (Švejk, 2014).

D. Ostatní atraktivity

I) Rozhledny

Rozhledna Na Skále v Čížkově – Železném Újezdě

Telekomunikační věž s rozhlednou Na Skále byla vybudována v březnu roku 2001. Vyrostla do výšky 41 metrů, ale návštěvníkům je dovoleno vystoupat jen na plošinu usazenou v 25 metrech. Nadmořská výška: 672 m. Počet schodů: 137. Z rozhledny je vidět například panorama Šumavy, zámek Zelená Hora, zřícenina hradu Radyně, Plzeň, ale i věže elektrárny Temelín a za dobré viditelnosti i vrcholky Alp. Rozhlednu provozuje obec Čížkov a je v provozu od 31. 3. 2003. Kolem rozhledny vede cyklotrasa 2149.

II) Další atraktivity, památky místního významu

Zelenohorská pošta v Nepomuku

Na konci Zelenohorské ulice v Nepomuku stojí mohutná budova, stará zelenohorská pošta. Původně to býval „svobodný dům Tábořských vladyků z Hirschenfeldu“. Stavba byla započata roku 1746 dle plánů K. I. Dienzenhofera. Budova sloužila potřebám pošty a patřily k ní tedy rozlehlé stáje

a hospodářské objekty. Budovu navštívili také vzácní hosté: r. 1744 manžel Marie Terezie – Karel Lotrinský a několikrát zde také přespal v letech 1768 – 1833 císař František I. Dnes budova slouží také coby muzeum s expozicí veteránů.

Zábavní park Nepomuk v Nepomuku

Zábavní park Nepomuk nabízí vyžití pro děti i dospělé. Kromě oblíbených i méně známých dětských atrakcí zde návštěvníci na rozloze 10 tis. m² mohou najít pirátskou loď, paintballové hřiště, brouzdaliště a dokonce i malý ZOO koutek. Park se nachází v blízkosti areálu benzinové pumpy Pyramida.

Secesní dům dle návrhu Karla Bubly v Nepomuku

Secesní dům, dnes sloužící jako budova České spořitelny, dle návrhu Karla Bubly v Nepomuku stojí na místě jednopodlažního „Tasovského“ domu, znovu postaveného po požáru 1686, v 19. století fungujícího jako hostinec a naposled upravovaném roku 1901 za Marie Turkové, vznikla v letech 1908-9 novostavba budovy Okresní hospodářské záložny. Stavbu realizoval místní rodák, stavitel Václav Kšíř, podle návrhu dnes velmi ceněného představitele pozdní plzeňské secese Karla Bubly. Malby na průčelí jsou od ak. mal. Malého. Stavba je velice ojedinělá v okolním měřítku pro celé území ORP Nepomuk.

Letohrádek Daliborka v Nepomuku

Dějiny domku zvaného „Daliborka“ jsou těsně spjaty s blízkou Zelenohorskou poštou čp. 76, neboť stál v severozápadním rohu její někdejší zahrady. První písemný doklad existence objektu je z roku 1771, kdy získal čp. 64, bude ale nepochybně starší, snad založený někdy v první polovině 18. století. V areálu Zelenohorské pošty byl využíván zřejmě jako altán a byt zahradníka. Dnes slouží jako obytný domek.

Nepomucké náměstí – vzniklé na křižovatce obchodních cest

Nepravidelné a výškově členité nepomucké náměstí je obklopeno řadou historických měšťanských domů. Jedná se většinou o patrové stavby okapové orientace ze 17. - 19. století, z nichž některé mohou být v jádru i starší. Za zmínku stojí empírová lékárna U černého orla – rodný dům regionálního spisovatele a historika A. Berndorfa, secesně-neorenesanční restaurace U Zeleného stromu a barokní dům čp. 73 s mansardovou střechou, které se nalézají v horní části náměstí, či rodný dům malíře A. Němejce ve slepé uličce vedle školy. Za zmínku stojí jistě i Panský dům, kde se konaly již v 18. stol. koncerty a divadelní představení. Krčma zde byla již v roce 1399. Současná budova pochází z pol. 18. stol., fasáda je z roku 1936.

Kašna na náměstí Augustina Němejce v Nepomuku se sochou Panny Marie

Před radnicí, v severozápadní části náměstí A. Němejce stojí kašna. Současnou podobu získala roku 1867 díky dotaci místního rodáka Petra Čapka, emeritního císařského rady. Z dostupné literatury není zcela jasné, zda je těleso kašny starší, nebo zda celá kašna pochází až z 60. let 19. stol. a nahradila tedy kompletně předchozí (dřevěnou) nádrž. Soudobá zmínka o stavbě nové kašny, bohužel bez udání materiálu, je z roku 1810. Plastika ve středu nádrže je dílem pražského sochaře Jindřicha Čapka.

Chov Huculských koní na farmě Olšovka

Farma Olšovka se nachází přibližně 35 km jižně od Plzně, v nádherné krajině s výhledem na Šumavu. Statek, jehož historie sahá do počátku 17. století, je v současné době provozován jako rodinná farma se zaměřením na chov huculských koní, masného skotu, ovcí a vodní a hrabavé drůbeže.

Dubeč – památník padlým letcům

Na vrchu Dubeč za Nepomukem se nachází památník deseti padlým americkým letcům. Jejich bombardér B24-J Liberator dostal v roce 1944 zásah nad Plzní, když se vracel na základnu do Itálie. Letadlo dopadlo za Nepomukem na zem a jeho trosky v kráteru zalitém vodou dnes tvoří základ pietního místa. Doplnil ho 8 metrů vysoký Nakloněný obelisk z leštěného nerez. Jeho tvůrcem je sochař - Václav Fiala.

Sochy svatých na návsi v Mladém Smolivci - Dožicích

Na návsi v Mladém Smolivci - Dožicích stojí historicky velmi cenné sochy sv. Jana Nepomuckého, sv. Anny a sv. Antonína Paduánského, které nechal zhotovit v roce 1742 Vančura z Řehnic u neznámého autora. Kompoziční řešení sochy sv. Anny Samotřetí je velmi podobné tomu jaké použil roku 1707 M. V. Jackel ve své plastice sv. Anny na Karlově mostě v Praze a proto je velmi pravděpodobné že neznámí autor se nechal touto plastikou inspirovat. Sochy jsou umístěny v horní části obce na žulových podstavcích, které se skládají z několika zdobených částí s vytesaným rámováním a na přední straně s nápisy. V současné době, po restaurování v roce 1995, jsou sochy ve výborném stavu a rozhodně stojí za zhlédnutí.

Barokní Červený most pod Zelenou Horou v Klášteře u Nepomuka

Přibližně kilometr severně od centra Nepomuku, při silnici do obce Klášter můžeme vidět na levé straně most zvaný „Červený“. Jeho jméno je prý odvozeno od bitvy z roku 1450, které se někde v tomto prostoru udála. Setkalo se zde vojsko Jednoty strakonické s Jednotou poděbradskou (příznivci Jiřího z Poděbrad). Bitva to byla prý tak ukrutná, že řeka i most v těchto místech se zbarvili do ruda. Jedná se však o legendu, současný most, tuto událost ještě nezažil, byl vystavěn v 70. letech 17. století. I tak ale svoji současnou barvou po rekonstrukci, dělá čest svému jménu.

Kámen sv. Vojtěcha v kostele Nanebevzetí Panny Marie na Zelené Hoře v Klášteře u Nepomuka

Sv. Vojtěch zde modlitbami vyprosil déšť pro suchem zbídačenou okolní krajinu. Vše se potom zazelenalo a odtud název hory. Kámen s údajným otiskem světcovi šlépěje se nachází za oltářem hradního kostela Nanebevzetí Panny Marie.

Sala Terrena

Sala Terrena na Zelené Hoře je dvouramenný schodišťový pavlán na jižním průčelí zámku přístupný z dřívějšího zámeckého parku.

Gloriet - Templ nad Žinkovy

Gloriet na vrchu Františkově u Žinkov, napodobenina antického chrámu, lidově nazývaná "Templ". Výstavba kronikami datována do první poloviny 19. století. Romantizující, kulatá stavba o osmi sloupech toskánského typu se střechou pokrytou šindeli. Původně používaná jako místo pikniků a loveckých zastavení držitelů žinkovského panství - resp. zámku a okolí. V roce 1960 naposledy v

přiměřeném způsobilém stavu, v roce zahájení obnovy již zcela zdevastovaná, zůstávají pouze torza šesti, z osmi, původních sloupů, bez jakékoli střechy, bez podlahy. Objekt není chráněnou památkou. Tříetapová rekonstrukce proběhla od června 2007 do listopadu 2008.

Za zmínku také stojí Rybník Labuť - největší rybník na jihu Plzeňska nacházející se v městysi Žinkovy, obec Prádlo se slavnou lihovarnickou tradicí a přestavěnou tvrzí či romantickou poustevnou nad obcí přístupnou po červené turistické značce, rozvaliny poustevny nad Žinkovy, březový altánek nad zámek Žinkovy, Pomník anglických vojinů a Vyskočilka, Milečská škola, Obelisk v Milči, Chlebičková boží muka v Milči, socha Brdský anděl od Václava Česáka, a také kolonie nutrií žije pod mostem na Bílém potoce v Tojicích nedaleko dětského hřiště.

III) Sportovní zařízení

Ze sportovních zařízení lze jmenovat například koupaliště Kemp Nový rybník v Nepomuku, a také Nepomucké malé koupaliště, koupaliště v Čmelíněch. Travnatá hřiště se nacházejí téměř v každé obci ORP Nepomuk a z toho nejvýznamnější sportoviště tvoří hřiště v Žinkovech, Nepomuku, Mladém Smolivci a dalších. Z hlediska zimních sportů jsou významné běžkařské trasy v okolí obce Čížkov. V území ORP Nepomuk fungují také půjčovny lodiček například u zámku Žinkovy a také v Kempu Nový rybník v Nepomuku. Půjčovny kol bohužel pro veřejnost v rámci ORP Nepomuk nejsou k dispozici, pouze v některých ubytovacích zařízeních pro ubytované hosty.

Závodíště Kramolín

Kramolínské závodíště je areál pro veškeré drapákové motosporty. Automoto klub Nepomuk zde pořádá především závody v motokrosu (i juniorském), superkrosu, sajdkárcrosu, závody čtyřkolek a trialu a to na úrovních mistrovství ČR až mistrovství světa. Součástí areálu je tak motokrosová, superkrosová, dětská motokrosová trať a v přilehlém lese i trať na trial. V areálu se nachází i krytý parket pro pořádání doprovodného kulturního programu.

Ve městě Nepomuk pak autoklub pořádá každoročně závod historických motocyklů a sajdkár - veteránů.

(Rozhledny, 2014; Nepomuk, 2014; ZPN, 2014; SPSN, 2014; KZN, 2014; Rozhlas, 2014; Výletník, 2014; Mladý Smolivec, 2014; Atlas Česka, 2014; Místopisy, 2014; AMK Nepomuk, 2014)

E. Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

Nedoceněný potenciál kulturních a přírodních zajímavostí území ORP Nepomuk se negativně odráží také v poměrně nízké návštěvnosti části turistických atraktivit a objektů, některé vybrané turistické cíle a konané akce mají však návštěvnost vyšší. Od roku 2009 tvoří nejnavštěvovanější turistické cíle především dva zámky – dominanty území – Zelená Hora a Žinkovy. Při mimořádných prohlídkách se jejich víkendová návštěvnost pohybuje v řádech tisíců. Jen za tři víkendy v srpnu 2014 navštívilo zámek Zelená Hora díky rozsáhlé informační kampani o akci zhruba 15.000 návštěvníků. Poměrně vysokou návštěvností se může pochlubit také informační centrum Nepomuk (v roce 2013 necelých 8 tis. návštěvníků), ostatní dvě informační centra v regionu mají návštěvnost o řád nižší (Žinkovy zhruba 700/rok, Kasejovice zhruba 1.000/rok).

Z regionálních expozic se velkému zájmu těší především muzeum Historické a modelové železnice ve Vrčeni, vítěz regionálního klání Maličkostí-Klenotů obcí z roku 2011 (v průměru 4.000/rok), expozice Zelenohorské pošty (1.500/rok), místní rarita – ochočené Tojické nutrie (1.200/rok) či Městské muzeum Nepomuk a Rodný dům Augustina Němejce (1.000/rok). V letním období je častým cílem turistů také vyhlídková rozhledna Na Skále u obce Čížkov (1.300/rok).

Pro zahraniční návštěvníky – především z oblasti Bavorska, je znatelným kulturním fenoménem svatého Jana Nepomuckého. Kostel na místě jeho rodného domu, sbírka v nepomuckém muzeu či malé svatojánské muzeum navštíví ročně na 2.000 turistů.

Pravidelně konané akce řazené dle měsíce konání a návštěvnost vybraných akcí:

2 – únor - Maxijedlík – Soběsuky

4 – duben až 11 – listopad - Farmářské trhy – Nepomuk

5 - květen - Staročeské Máje – Žinkovy – 300 návštěvníků

5 – květen - Svatojánská pouť – Nepomuk – 3000 návštěvníků

6 – červen - Nefestík – Nepomuk

7 – červenec - Nepomucký trojúhelník – Nepomuk – několik tisíc návštěvníků za víkend

8 – srpen - Čmelínské šplouchání – Čmelíny

8 – srpen - Bleší trh – Tojice

8 – srpen - Pivní slavnosti – Nepomuk – 2000 návštěvníků

10 – říjen - Podzim pod Zelenou Horou - turistický pochod – Nepomuk – 800 návštěvníků

11 – listopad - Muži za sporákem – Čížkov

12 – prosinec - Slavnosti rozsvícení vánočního stromu a vánoční trhy - Žinkovy, Nepomuk – 300 až 1000 návštěvníků

+ Pravidelně konané akce na závodišti v Kramolíně - dle atraktivity konaných závodů navštěvují stovky až tisíce návštěvníků.

(vlastní zpracování na základě podkladů informačních center a pořadatelů akcí)

F. Struktura ubytovacích zařízení a jejich vytíženost

Na území ORP Nepomuk působí přibližně 25 zařízení různého typu poskytujících ubytování (*viz mapa Ubytovací zařízení na území ORP Nepomuk*). Jedná se o hotel, hotelový rezort, 13 penzionů, 6 privátů, 3 chaty, ubytovnu, kemp a tábořiště. Mezi nejvyužívanější ubytovací zařízení patří hotel U Zeleného stromu v Nepomuku (Švejk restaurant), hotelový rezort v areálu zámku v Žinkovech, penzion Aberdeen Angus - Steak house v Soběsukách, Farma Olšovka a Penzion Zahrádka, v létě pak především autokemp Nový rybník. Zhruba polovina zařízení je provozována v centru správního obvodu městu Nepomuk. Ve východní polovině území správního obvodu ubytovací zařízení zcela chybí. Vytíženost ubytovacích zařízení na území ORP Nepomuk je daleko vyšší v letních měsících, kdy celková obsazenost převyšuje 50%, toto je dáno orientací území na letní CR. Některá zařízení, jako je např. v letním období velmi hojně navštěvovaný kemp Nový rybník, jsou v zimním půlroce uzavřeny. K větším zařízením s vyšším podílem zahraničních turistů patří zejména hotel U Zeleného stromu v Nepomuku (Švejk restaurant) a hotelový rezort v areálu zámku v Žinkovech. Seznam ubytovacích zařízení na území ORP Nepomuk je uveden v následující tabulce.

Tabulka 101: Ubytovací zařízení na území ORP Nepomuk

Název	Obec	Kategorie
Hotel U Zeleného stromu	Nepomuk	HOTEL
Areál u zámku v Žinkovech	Žinkovy	HOTELOVÝ RESORT
Penzion Roman Racek	Nepomuk	PENZION
Ubytování Liběna Mašatová	Srby	PENZION
Ubytování Dvořáková Jana	Žinkovy	PENZION
Ubytování Chalupa Tonička	Neurazy	PENZION
Penzion S	Nepomuk	PENZION
Penzion Stichenwirth	Nepomuk	PENZION
Penzion TETA	Nepomuk	PENZION
Penzion Myslivna - HUBERT CLUB	Nepomuk	PENZION
Aberdeen Angus - Steak House Soběsuky	Neurazy	PENSION
Penzion SLÁVKA	Žinkovy	PENZION
Holiday Home Neurazy	Neurazy	PENZION
KBS penzion a restaurace	Čížkov	PENZION
Farma Olšovka	Žinkovy	PENZION, CHATKY
Zelenohorská pošta	Nepomuk	PRIVÁT
Ubytování Věra Silovská	Nepomuk	PRIVÁT
Ubytování Mohelnice	Mohelnice	PRIVÁT
Rekreační chata Záhoří	Mileč	PRIVÁT
Ubytování Kotouň	Oselce	PRIVÁT
Ubytování Iveta Blinkalová	Nepomuk	PRIVÁT
Ubytování FK Nepomuk	Nepomuk	UBYTOVNA
Kemp Nový rybník	Nepomuk	KEMP, CHATY
Chata Mileč	Mileč	CHATA
Chalupa U Lesa	Neurazy	CHATA
Chata Kozlovice	Kozlovice	CHATA
Tábořiště u Tojic	Tojice	TÁBOŘIŠTĚ

(vlastní zpracování)

V ORP Nepomuk se nachází 9 hromadných ubytovacích zařízení (dle metodiky ČSÚ: HUZ = zařízení s minimálně pěti pokoji a zároveň deseti lůžky sloužící pro účely cestovního ruchu) s více než 300 lůžky, počet lůžek v HUZ v posledních více než deseti letech stagnuje mezi 300 a 400. Celková návštěvnost HUZ přibližně 6,5 tisíc návštěvníků za rok (rezidenti tvoří zhruba 80 %), průměrný počet přenocování je 2,7 dne (zhruba 17 tisíc přenocování) a průměrná doba pobytu pak 3,5 dne (vše data za rok 2012). Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení na území ORP Nepomuk v posledních letech kolísá v intervalu mezi zhruba 6,5 až 9,5 tisíci s maximem v letech 2007 a 2008. V roce 2012 (poslední rok s dostupnými daty) došlo k výraznému poklesu a návštěvnost dosáhla hodnoty pouze 6,5 tisíc osob. Počet přenocování v HUZ od roku 2000 přes menší výkyvy velmi výrazně poklesl. V prvních letech (2000 - 2003) se počet přenocování pohybuje zhruba mezi 28 až 29 tisíci, poté došlo k poklesu dále se stupňujícím směrem k roku 2012, kdy hodnota počtu přenocování nedosáhla ani 14 tisíc. Daleko výraznější je tedy pokles počtu přenocování v HUZ než návštěvnost HUZ, z čehož vyplývá výrazný

pokles doby, kterou návštěvníci v HUZ (potažmo na území ORP Nepomuk) stráví (*viz grafy v části CR v základní charakteristice území ORP*).

Na území ORP Nepomuk, především ve větších obcích je celá řada menších či větších stravovacích zařízení různého typu. Aktuálně jejich počet dosahuje přibližně 40, zhruba 1/3 se nachází ve městě Nepomuk (*viz mapa Stravovací zařízení na území ORP Nepomuk*). Jedná se o 18 restaurací, 15 hospod, 3 bary, kavárnu a cukrárnu. Turisticky nejvýznamnější jsou Švejk Restaurant Nepomuk a Aberdeen Angus - Steak House Soběsuky. Turistická informační centra jsou v Nepomuku, Žinkovech a Kasejovicích. Některá stravovací a ubytovací zařízení na území ORP Nepomuk jsou momentálně uzavřena, ale v blízké budoucnosti předpokládáme jejich opětovné otevření. Některé provozy, jako např. Agro Motel U Jiříků nacházející se u silnice I/20 před Kasejovicemi, jsou již několik uzavřeny a chátrají. Seznam stravovacích zařízení na území ORP Nepomuk je uveden v následující tabulce. (RIS - obce, 2014; MOOL, 2014; Nepomuk, 2014; ČSÚ, 2014; SJN, 2014; SPSN, 2014)

Tabulka 102: Stravovací zařízení na území ORP Nepomuk

Švejk restaurant U Zeleného stromu	Nepomuk	Restaurant
U Zlatého jelena	Žinkovy	Restaurant
Restaurace Václav Bečvář	Čmelíny	Restaurant
Restaurace U Adamců	Kasejovice	Restaurant
Hostinec U Mirky	Měcholupy	Restaurant
Restaurace Čížkov	Čížkov	Restaurant
KBS penzion a restaurace	Čížkov	Restaurant
Kemp Nový rybník	Nepomuk	Restaurant
Aberdeen Angus - Steak House Soběsuky	Neurazy	Restaurant
Hostinec U Lípy	Čížkov	Restaurant
Farma Olšovka	Žinkovy	Restaurant
Dožická hospoda	Mladý Smolivec	Restaurant
Penzion SLÁVKA	Žinkovy	Restaurant
Sokolovna Nepomuk	Nepomuk	Restaurant
Restaurace Hotel Dvorec	Nepomuk	Restaurant
Restaurace Pyramida	Nepomuk	Restaurant
Restaurace Na Vinici	Nepomuk	Restaurant
Hostinec Na Vyskočilce	Klášteř	Hospoda
Hospoda Na Brodě	Žinkovy	Hospoda
U Zlatého kohouta	Nepomuk	Hospoda
Panský dům	Nepomuk	Hospoda
FK Nepomuk	Nepomuk	Hospoda
Hospoda	Mladý Smolivec	Hospoda
Hostinec U Křížů	Mladý Smolivec	Hospoda
Martinská hospoda	Neurazy	Hospoda
Hostinec Na Kopci	Žinkovy	Hospoda
Klásterská hospůdka	Klášteř	Hospoda
Hospoda U Kubátů	Kramolín	Hospoda
U Cafourků	Mileč	Hospoda
Hospoda V Podzámčí	Oselce	Hospoda
Hostinec Na Faře	Vrčeň	Hospoda
Pivnice & Penzion Myslivna - HUBERT CLUB	Nepomuk	Hospoda
Hospoda za Radnicí	Kasejovice	Hospoda
Hard Rock Bar Nepomuk	Nepomuk	Bar
Club Eldorado	Nepomuk	Bar
Goalissimo Nepomuk	Nepomuk	Sportbar
Jan Pondělík Dvorec	Nepomuk	Cukrárna
Zámek Žinkovy - Zámecká kavárna	Žinkovy	Kavárna

(vlastní zpracování)

G. Finanční analýza

V ORP Nepomuk jsou výdaje na cestovní ruch poměrně časté, jedná se však ve velké míře o náklady provozní, jak pro výplatu mezd či například nákupu nového vybavení pro pracovníky IC apod., objevují se ale i výdaje investiční, i když spíše nárazově. Cíleně se podporou cestovního ruchu zabývají především obce – Nepomuk, Žinkovy a Kasejovice (zatraktivnění území, obnova památek apod.), ve zmíněných obcích se také nachází informační centra. Například v obci Žinkovy se v minulém roce, 2013, nakupovaly nové propagační materiály, pohlednice, mapy, apod.

Pro realizaci investičního záměru obce často získávají finanční prostředky z dotačních programů (ať už ze státních či evropských) a investice jsou tak závislé i na schválení žádostí o finanční podporu projektů obcí. K realizaci tak dochází většinou, pouze pokud obce seženou dostatek finančních prostředků a to buď samy, nebo například v rámci mikroregionu. A právě výdaje na cestovní ruch v rámci ORP Nepomuk jsou rovněž součástí výdajů Mikroregionu Nepomucko a MAS sv. Jana z Nepomuku, především ve formě „turistických materiálů“ pro účely cestovního ruchu. V této kategorii se v roce 2013 jednalo o částku 376 000,- Kč. V částce je obsažen především turistický almanach MAS Prameny 2013-15 a turistická publikace Mikroregionu "Pozdravy z časů císařpána".

V roce 2013 bylo městem Nepomuk vynaloženo na účely cestovního ruchu celkem 93 519,- Kč na nákup turistických suvenýrů (publikace, dárkové předměty, pohlednice), vznikly dvě nové expozice muzea Cisterciácký klášter Pomuk a Expozice Liberator B24J, podpořené v rámci Programu rozvoje venkova, OSA IV, Leader. Do těchto expozic bylo investováno do úpravy prostor a nákup techniky a vybavení celkem 455 883,- Kč. Expozice byly dokončeny v roce 2014. Město Nepomuk řeší cestovní ruch pod odborem kultury a další údaje (mzdy, energie apod.) tak nejdou přesně rozklíčovat.

Tabulka 103 - Náklady na cestovní ruch v roce 2013

Rok 2013				
Typ nákladů dle odvětví v Kč	Vnitřní obchod §2141	Cestovní ruch §2143	Zájmová činnost a rekreace §342	Jiné - §3319, §331
Obec				
Nepomuk	0	0	0	549 402
Žinkovy	294 648,13	10000	0	0
Kasejovice	0	0	0	7 444
Ostatní obce				376 000
Celkem za ORP Nepomuk				1 786 896,13

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní šetření

Tabulka 104 - Náklady na cestovní ruch v roce 2013 přepočtené na 1000 obyvatel

Rok 2013				
Typ nákladů dle odvětví v Kč	Vnitřní obchod §2141	Cestovní ruch §2143	Zájmová činnost a rekreace §342	Jiné - §3319, §331
Obec				
Nepomuk	0	0	0	47 932,47252
Žinkovy	25 706,5198	872,4480893	0	0
Kasejovice	0	0	0	0,649450358
Ostatní obce				32 804,04816
Celkem za ORP Nepomuk				107 316,138

Zdroj: www.rozpocetobce.cz, vlastní šetření

6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

A. Infrastruktura

Jak již bylo uvedeno v předchozích částech textu, není dopravní situace na území ORP Nepomuk pro rozvoj CR limitující. Zejména dopravní dostupnost území je vzhledem k přítomnosti silnice I. třídy I/20 (E49) a nadregionální železniční tratě (Plzeň - České Budějovice) dobrá. Propojenost uvnitř území, tedy zejména mezi městem Nepomuk a ostatními obcemi je dostatečná, ovšem kvalitativně nevyhovující, většina komunikací jsou silnice III. a nižších tříd. Obecně platí, že se propojenost s okolím správního obvodu i v rámci ORP zhoršuje s rostoucí vzdáleností od silnice I/20 a železniční tratě z Plzně do ČB. Horší situace je v dopravní obslužnosti v rámci ORP Nepomuk (především spojení mezi menšími obcemi a Nepomukem), která zprostředkovaná především autobusovými spoji a lze ji označit za zcela základní, zejména ve večerních hodinách a mimo pracovní dny nedostačující. Lepší je pak spojení centra ORP s okolními obcemi u těch obcí, jimiž prochází železnice.

Na území ORP Nepomuk působí přibližně 25 zařízení různého typu (hotel, penzion, privát, chata, kemp, atd.) poskytujících ubytování. Zhruba polovina zařízení je provozována v centru správního obvodu městu Nepomuk. Problematická je pak situace ve východní polovině území, kde ubytovací zařízení (vyjma Pensionu Zahrádka) zcela chybí. Především ve větších obcích je celá řada menších či větších stravovacích zařízení různého typu (restaurant, hospoda, bar, kavárna a cukrárna). Aktuálně jejich počet dosahuje přibližně 40, zhruba 1/3 se nachází ve městě Nepomuk. Jednoznačně nejlepší situace co do počtu a kvality ubytovacích a stravovacích zařízení je v centrální části správního obvodu, tedy ve městě Nepomuk a blízkém okolí.

Mezi služby využívané turisty patří kromě stravování a ubytování i další zařízení jako jsou např. obchody s potravinami nebo smíšeným zbožím, které jsou ve všech větších obcích, většinou se jedná o prodejny sítě Západočeského konzumního družstva Plzeň náležící do skupiny COOP a v posledních letech i vietnamské večerky. Supermarket je na území správního obvodu jeden a to Norma k. s. v Nepomuku. Specializované obchody (elektronika, rybářské potřeby, zlatnictví, zahradní potřeby, atd.) jsou zejména v centru ORP měště Nepomuk a v Kasejovicích. Největším obchodem s potravinami je supermarket NORMA, k. s. u silnice I/20 v Nepomuku. Čerpací stanice (společnost BENZINA plus) se nachází v Nepomuku rovněž při silnici č. 20. Bankomaty jsou v Nepomuku a Kasejovicích. Na území ORP Nepomuk se působí celá řada poboček České pošty, jejíž nejen poštovní služby mohou turisté rovněž využívat.

K rozvoji CR výrazně přispívají turistická informační centra, která jsou v Nepomuku, Žinkovech a Kasejovicích. Jednoznačně nejvýznamnější je turistické informační centrum v Nepomuku, které sídlí v budově staré základní školy v horní části náměstí naproti Švejk restaurantu a je spojeno s Městským muzeem a Malou galerií. Roční návštěvnost centra je zhruba 8 tis. turistů. Zařízení poskytuje veškeré turistické informace o regionu, informace o jízdách řádech, otevíracích dobách památek, přehled kulturních a sportovních akcí a propagační materiály. Zajišťuje prodej publikací, map a suvenýrů, kopírování a tisk, předprodej vstupenek, výlep plakátů, agendu Nepomuckých novin (příjem textů, inzerce, distribuci novin, apod.), propagaci akcí, města Nepomuka i regionu Nepomucko a vydávání propagačních materiálů regionu. Zázemí zde má Kulturní centrum, které pořádá kulturní akce, jako jsou koncerty, přednášky, divadelní představení, besedy či pohádky pro děti. Pravidelné výstavy v Malé galerii, velikonoční a vánoční jarmark a rovněž farmářské trhy. Turisticky zajímavé informace se návštěvníci dozvědí i z ozvučené informační tabule v dolní části náměstí. Co do počtu návštěvníků méně významná jsou pak informační v Žinkovech (cca 700 návštěvníků ročně) a Kasejovicích (cca 1000 návštěvníků ročně). Obě turistická informační centra sídlí v budovách svých městských úřadů, to

Žinkovské je navíc spojeno s menším muzeem. Mezi služby, které infocentra poskytují, patří kromě informací o turistických zajímavostech v regionu a přehledu o kulturních a sportovních akcích, např. i informace o dopravním spojení, ověřování dokumentů, kopírování, tisk, prodej map, turistických známek, turistických vizitek a přístup veřejný internet. (Nepomuk, 2014; Žinkovy, 2014; Kasejovice, 2014)

B. Lidské zdroje pro CR

V území ORP Nepomuk působí například Společnost přátel starého Nepomuku, která mimo jiné pořádala odborné semináře a exkurze na téma historie a kulturní dědictví Nepomucka, cílem těchto seminářů bylo vyškolit odborné průvodce v oblasti CR v daném území. V rámci tohoto projektu byl vydán také odborný sborník pro osoby pracující v oblasti CR. Občanské sdružení Nepal pořádá různé koncerty alternativních kapel, populární nepomucké pivní slavnosti a v poslední době i další akce pro širokou veřejnost - divadelní představení, jarmarky, výstavy, apod.

Jak již bylo uvedeno, na území ORP Nepomuk také fungují tři Informační centra v Nepomuku, Žinkovech a Kasejovicích. Zmíněná IC zaměstnávají každé po jednom zaměstnanci.

C. Marketing CR

V propagaci území hrají významnou roli tři oficiální licencovaná informační centra (Kasejovice, Žinkovy, Nepomuk) a pět návštěvnických center (soukromé NC v Milči a 4 nově zřízená NC Mikroregionu Nepomucko - Kozlovice, Čmelíny, Měcholupy, Neurazy). V území se nachází také jeden venkovní informační kiosek, který poskytuje informace pro návštěvníky 24 hodin denně.

Region je pravidelně propagován na mezinárodním veletrhu cestovního ruchu ITEP v Plzni (stánek Nepomucko, vůně všech barev), veletrhu Země živitelka v Českých Budějovicích (stánek MAS sv. Jana z Nepomuku). Dále prostřednictvím partnerských organizací například společnosti Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015.

Konkrétní produkty v oblasti marketingu v rámci území ORP Nepomuk jsou:

Tištěné

- Bulletin a almanach cestovního ruchu MAS Prameny, naučné stezky jižního Plzeňska
- Turistické brožury – Nepomucko, vůně všech barev - Kultura, Památky, Zelená Hora, Nepomuk, Augustin Němejc, sv. Jan Nepomucký, Ubytování a stravování,...
- Cyklomapy Švejk restaurantu Nepomuk - Z Nepomuku do Nepomuku,...
- Brožury Mikroregionu Nepomucko v oblasti CR - Pozdravy z časů císařpána, tatíčka Masaryka a prezidenta Beneše
- Turistické průvodce Zelená Hora a Klášter u Nepomuku, Zámek Žinkovy perla jižního Plzeňska, Město Kasejovice
- Regionální noviny – Nepomucké noviny, Žinkovský zpravodaj, Smolivecký měsíčník, Kasejovické noviny,...

Dostupné online

- Webové stránky měst a obcí – nepomuk.cz, mladysmolivec.cz, obec-cizkov.cz, zinkovy.cz a další, Facebook – pouze obec Čížkov
- Spolupráce i s celorepublikovými, krajskými a zájmovými servery – například www.plzenskonakole.cz, www.kudyznudy.cz, www.kct.cz, www.plzen2015.cz, www.turisturaj.cz, www.vyletnik.cz a mnoho dalších

Dále: oficiální informační plochy (informační vitríny, plakátovací plochy); Nadregionální média - ZAK , Plzeňský deník, Mladá Fronta Dnes, Český rozhlas Plzeň radiožurnál, časopisy Turista a Vítaný host v Plzeňském kraji; emailový zpravodaj – adresář kontaktů IC Nepomuk a IC Žinkovy.

D. Management CR

Cílem managementu cestovního ruchu v rámci ORP Nepomuk by mělo být prodat služby a zboží, zviditelnit území a zároveň zachovat jeho funkci místa, ve kterém žijí místní obyvatelé. Podporovat vznik nových služeb a jejich propagaci i v rámci samosprávy (stránky obcí, informace do tisku, vzájemná podpora jednotlivých subjektů). Koordinovat činnost jednotlivých subjektů v rámci oblasti a plánovat nové činnosti podporující cestovní ruch – využít formu meziobecní spolupráce. Snažit se udržovat stávající stav a případně ho zlepšovat. Nepodcenit vzájemnou komunikaci mezi soukromými a veřejnými subjekty. Postavit cestovní ruch na příjemném vstřícném prostředí a podporovat tuto „filosofii“.

V konečné fázi by měl být zákazník (turista) spokojený, v ideálním případě s chutí se do území vrátit, poskytovatelé služeb by měli mít zisk a míra povědomí o území by měla být vyšší a kladná.

E. Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Na území ORP Nepomuk fungují v současné době aktivně dvě organizace, v rámci nichž se podílí na spolupráci v oblasti cestovního ruchu také členské obce ORP Nepomuk. Jedná se o dobrovolný svazek obcí Mikroregion Nepomucko a také neziskovou organizaci Místní akční skupinu svatého Jana z Nepomuku. V rámci jejich činnosti probíhá spolupráce obcí v oblastech cestovního ruchu a kulturního dědictví především v těchto bodech:

- Vydávání turistických materiálů v oblasti cestovního ruchu - Bulletin turistického ruchu Prameny (od r. 2010), Naučné stezky jižního Plzeňska, Pozdravy z časů císařpána.
- Propojování podnikatelů, měst a obcí a organizací v oblasti cestovního ruchu - tematické balíčky, slevy, propagace.
- Organizace či podpora akcí - mimořádné prohlídky zámků Žinkovy, Zelená Hora, Doteky řemesel, Cyklisticky za zážitky, tematické výstavy regionálních umělců.
- Propagace regionu na veletrhu cestovního ruchu ITEP Plzeň či Země živitelka České Budějovice.
- Podpora aktivit v oblasti cestovního ruchu v rámci Programu rozvoje venkova (budování naučných stezek, zkvalitnění a rozšíření ubytovacích kapacit, tvorba muzeí a expozic).
- V rámci projektu spolupráce Místních akčních skupin pod názvem "Otevíráme poklady venkova" - tvorba stálých expozic v obcích ORP Nepomuk, tvorba krátkých animovaných dětských filmů pro propagaci regionu, vydání společné brožury - nových a existujících muzeí a expozic.
- Obnova drobných sakrálních památek v regionu.
- Zřizování informačních a návštěvnických center a jejich provoz.

6.1.4. SWOT analýza CR

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá dopravní dostupnost Plzně (nejvýznamnější zdroj turistů)	Chybějící TOP atraktivita - Pouze výjimečně otevírané známé zámky Zelená Hora a Žinkovy.
Mnoho významných památek včetně několika dominant jako je například zámek Zelená Hora či zámek Žinkovy	Nedostatečná péče o některé historické objekty
Živá spolková činnost (pro rozvoj CR - pravidelné akce; činnost KČT Nepomuk)	Omezená nabídka poskytovaných služeb v městě Nepomuku i v celém ORP.
Zachovalé území s kvalitním ŽP vhodné pro nenáročnou venkovskou turistiku a cykloturistiku	Nedostatek ubytovacích kapacit především ve východní polovině území ORP
Hojně navštěvované každoroční akce (Nepomucká pouť, Nepomucké pivní slavnosti, Nepomucký trojúhelník, apod.)	Nedostatečná propagace území coby turistického cíle vč. zahraniční
Vysoký počet chráněných území	Nevhodné podmínky pro vodáctví a zimní sporty
Nižší ceny ubytování a stravování	Chybějící koncepce rozvoje CR včetně širší nabídky turistických balíčků.
	Horší kvalita místních komunikací a víkendové dopravní obslužnosti turistických atraktivit
Příležitosti	Ohrožení
Využití spjatosti regionu s osobností sv. Jana Nepomuckého (nové Svatojánské muzeum atd.)	Přetrvávající pokles návštěvnosti a přenocování
Dokončení rekonstrukce zámku Žinkovy a jeho zázemí za účelem ubytování.	Konkurence města Plzeň a blízké Šumavy jako center CR
Propagace území s využitím nových médií a rozvoj služeb CR na základě marketingové strategie	Přetrvávající orientace zejména na letní CR, při absenci mimosezonních volnočasových zařízení
Využití potenciálu Plzně pro rozvoj CR v regionu (i přes polohu již částečně na okraji vlivu plzeňské aglomerace)	Snižující se finanční podpora kraje a státu pro oblast cestovního ruchu a kulturního dědictví.
Udržení akcí typu DOD zámku Zelené Hora a Žinkovy a další využití potenciálu jejich mnoha tisícových návštěv	Nekoncepční rozvoj cestovního ruchu
Zpřístupnění bývalého Vojenského újezdu Brdy	Malá organizovanost a spolupráce podnikatelské sféry

Další rozvoj pěší turistiky, cykloturistiky i hipoturistiky zejm. rozšířením zázemí pro návštěvníky jako jsou místa odpočinku na turistických trasách s možností občerstvení, cyklopůjčovny (servis), ale i samotné sítě tras s preferencí okružních.	
Spolupráce podnikatelů, pořadatelů a informačních center – balíčky, společné akce nadregionálního charakteru	
Propagace prodeje lokálních produktů (prodej ze dvora) vč. podpory tradičních prodejních akcí (Nepomucké farmářské trhy) a gastroturistiky	
Tematická místní Minimuzea	
Regionální koordinátor CR	
Iniciace aktivit v souvislosti s partnerstvím programu EHMK Plzeň 2015	
Rozvoj kulturních tradic, stimulace využívání vhodných objektů pro kulturní účely	
Efektivnější využití přírodního potenciálu, intenzivnější využití programů pro stabilizaci krajiny	
Rozvoj agroturistiky	
Dobudování sportovně rekreační vybavenosti (koupaliště, víceúčelová hřiště, atd.)	
Informační systém v území jako jsou: mapy, označení památek, značení cest apod.; nové naučné stezky	
Využití dotací na podporu rozvoje CR	

(vlastní zpracování)

SWOT analýza byla zpracována členy projektového týmu především na základě jejich znalostí regionu, místních specifik i vztahů v širším kontextu Plzeňského kraje a ČR. Některé body částečně vycházejí z jednání pracovní skupiny pro cestovní ruch MAS SJN.

Území ORP Nepomuk je pro svojí geografickou polohu orientováno na letní CR, v případě nepříznivého počasí je pak turistická sezóna dále krácena. Správní obvod ORP Nepomuk je zachovalé území s kvalitními ŽP, významnými památkami vázanými nejen na sv. Jana Nepomuckého a dominantami území jako je zámek Zelená Hora a zámek Žinkovy, které se však návštěvníkům otevírají pouze výjimečně. Nejvýznamnějšími každoročně pořádanými akcemi jsou Nepomucká pouť, Nepomucké pивní slavnosti a Nepomucký trojúhelník. Území je nedostatečně propagováno coby

turistický cíl, negativní je i absence koncepce rozvoje CR včetně širší nabídky turistických balíčků. Zázemí pro návštěvníky, především ubytovací a stravovací zařízení jsou dostatečně zastoupeny v centrální části území, v jeho ve východní polovině je zejména ubytovacích zařízení absolutní nedostatek. Nenaplněný potenciál CR území ORP Nepomuk se odráží v celé řadě příležitostí vedoucích k jeho rozvoji. Nejvyšší rozvojový potenciál v oblasti CR má jistě využití nejvýraznější osobnosti Nepomucka sv. Jana Nepomuckého a snaha o častější a pravidelnější akce na zámku Zelená Hora a dokončení rekonstrukce zámku v Žinkovech. Území je nutné propagovat i s využitím nových médií jako centrum CR jižního Plzeňska, které návštěvníkům nabízí nejen kulturně-historické cíle, ale je i územím vhodným pro venkovskou pěší turistiku, cykloturistiku a agroturistiku. K rozvoji CR by přispělo i rozšíření jak stravovacích a ubytovacích služeb pro návštěvníky, tak i dobudování sportovně rekreační vybavenosti a informačního systému v území, vše s možností využití dotací z EU. Pro počáteční impuls k rozvoji CR na Nepomucku mohou být využity aktivity související s partnerstvím s programem EHMK Plzeň 2015 a zpřístupnění bývalého Vojenského újezdu Brdy. Veškerou práci na rozvoji CR, spolupráci veřejného a soukromého sektoru je vhodné zastřešit a to např. vznikem pozice regionálního koordinátora CR, který by zamezil nekoncepčnímu rozvoji CR na Nepomucku. Přestože došlo v posledních letech k rozšíření nabídky turistických atraktivit i služeb pro návštěvníky, dochází v posledních letech k přetrvávajícímu poklesu návštěvnosti a přenocování v území ORP.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

ORP Nepomuk se nachází v jihozápadních Čechách ve východní části Plzeňského kraje, bývalém okrese Plzeň-jih. Dle metodiky centrální organizace CR v České republice - instituce CzechTourism, jež člení ČR na turistické regiony a turistické oblasti náleží území ORP Nepomuk do turistického regionu Plzeňsko a Český les a turistické oblasti Plzeňsko, která je kromě hustě zastavěného území Plzně charakteristická kulturní zemědělsko - lesní krajinou s poměrně kvalitním životním prostředím. Centrem a turisticky zdaleka nejvýznamnějším místem oblasti je město Plzeň, které je hospodářskou, kulturní i společenskou metropolí celých západních Čech. Značnou část území turistické oblasti Plzeňsko pokrývají lesy a četné vodní plochy. Území je pro CR využíváno celoročně, převažují však aktivity v letním období. Plzeňsko je navštěvováno jak domáčími, tak zahraničními turisty. Přírodní prostředí oblasti nabízí ideální podmínky zejména pro pěší turistiku, cykloturistiku, vodní sporty, sportovní rybolov a loveckou turistiku (myslivost), dále venkovskou turistiku - agroturistika a ekoturistika. Nejvýznamnějším turistickým cílem oblasti je město Plzeň, které si světový věhlas získalo především výrobou piva. Nejvýznamnějšími stavbami centra města jsou gotický chrám sv. Bartoloměje s nejvyšší kostelní věží v Čechách a proslulá Velká synagoga, která je jednou z největších synagog na světě. Turisticky významné je nejen historické centrum města Plzeň, ale i další turistické cíle jako je Zoologická a botanická zahrada spolu s plzeňským DinoParkem, areál Pivovaru Plzeňský Prazdroj nebo technologické zábavní centrum Techmania. Mezi turistiky nejvýznamnější objekty mimo Plzeň patří mimo jiné zámky Kozel, Manětín, Zbiroh a Nebílovy; hrad Radyně; kláštery v Kladrubech, Plasích a Chotěšově; vodní hamr Dobřív; městská památková rezervace v Horšovském Týně; románská rotunda ve Starém Plzenci; barokní poutní komplex v Mariánské Týnici ale i rodiště sv. Jana Nepomuckého město Nepomuk, centrum města Kasejovice s židovskými památkami či Žinkovský zámek. Přestože jsou na území ORP Nepomuk významné turistické cíle, lze správním obvod kvůli jeho poloze, již částečně na okraji pozitivního vlivu centra cestovního ruchu turistického regionu Plzeňsko a Český les potažmo turistické oblasti Plzeňsko města Plzně a v předpolí významné turistické oblasti Šumava, hodnotit z hlediska cestovního ruchu do jisté míry jako periferní území.

Životní prostředí v ORP Nepomuk je v rámci Plzeňského kraje i celé ČR příznivé. Fyzicko-geografické podmínky spolu s vhodnými socioekonomickými faktory jako je například venkovský charakter sídelní struktury či zanedbatelný výskyt typů průmyslových aktivit nebezpečných pro životní prostředí tvoří typickou kulturní zemědělsko-lesní krajinu tvořenou mozaikou lesů, polí, luk, rybníků a menších sídelních jednotek. Území ORP Nepomuk je z pohledu přírodních faktorů vhodné zejména pro letní, spíše krátkodobou, nenáročnou venkovskou turistiku, cykloturistiku a pěší turistiku, které jsou podpořeny hustou sítí turistických cest a cyklistických tras linoucích se často nejen ve správním obvodu, ale pokračujících i mimo něj. Centrem pěší turistiky v rámci správního obvodu je město Nepomuk, které je křižovatkou i výchozím bodem několika turistických tras. Dalšími významnějšími centry v rámci ORP Nepomuk jsou městy Žinkovy a město Kasejovice. Na území ORP Nepomuk se rovněž nachází několik naučných stezek, jedná se o Naučnou stezku Pod Zelenou Horou, Naučnou stezku Putování za Kasejovickým zlatem a Formanská stezku spojující sídla Starý Smolivec a Dožice na území obce Mladý Smolivec. Přes území ORP Nepomuk vede jižní větev úseku Svatojakubské cesty vedoucí přes území ČR (úsek Řezno (SRN) - Klatovy - Nepomuk - Příbram - Karlštejn - Praha). Ve městě Nepomuk působí organizace KČT Nepomuk, ve které se sdružují zájemci o turistiku z celého regionu. Klub je velmi aktivní jak v pořádání turistických akcí v místě, tak i výletů a zájezdů mimo region. Zajímavé tipy na výlety po Nepomucku naleznou turisté v knize Prameny - turistický almanach jižního Plzeňska zpracované MAS sv. Jana z Nepomuku. Cyklotrasa I. třídy přes území správního obvodu nevede a tak je nejvýznamnější cyklotrasou nadregionální trasa II. třídy č. 31 vedoucí z Lomu u Tábora do Plzně, která území ORP Nepomuk protíná v severozápadno - jihovýchodním směru. Ostatní cyklotrasy jsou méně významné, jedná se o cyklotrasy IV. třídy, ale přesto jsou cyklisty hojně využívané (cyklotrasy III. třídy přes území ORP Nepomuk nevedou). Cyklotrasy vedou zpravidla po silnicích II. a nižších tříd a účelových komunikacích. Na území ORP Nepomuk se dále nachází cyklostezka Formanská stezka a cyklostezka Helenka která vede pod Zelenou Horou a spojuje obec Klášter a Dvorec (Nepomuk). Zajímavé tipy na výlety na kole z Nepomuku na severovýchod do oblastí Brd a Podbrdská vytvořil Švejk restaurant, jedná se o 2 balíčky cyklistických výletů. Hipoturistiku v rámci území ORP Nepomuk poskytuje zejména Ekologická farma Olšovka z Březí, statek se specializuje na chov Huculského koně.

Území je více méně nevhodné pro rozvoj zimního sportovního CR, kdy území ORP Nepomuk nenabízí podmínky pro sjezdové lyžování. Největší část území správního obvodu odvodňuje řeka Úslava, která je zdaleka nejvýznamnějším tokem území. Úslava se svými přítoky vytváří příhodné podmínky pro vznik chatových oblastí. Chataření je rozšířeno i mimo údolí řeky Úslavy a jejích přítoků a to zejména v menších obcích a jejich sídlech ve vyšších polohách v okrajových částech správního obvodu. Na území ORP Nepomuk je celá řada dalších menších vodních nádrží. Z hlediska cestovního ruchu je nejvýznamnější kemp Nový rybník mezi Nepomukem a Žinkovy. Pro rybolov je významná zejména řeka Úslava, ostatní toky jsou zpravidla chovné a rybolov je na nich zakázán. Mezi stojatými vodami vyniká především Žinkovský rybník, který je jedním z center sportovního rybolovu celého jižního Plzeňska, rybolov je povolen i na jiných menších vodních nádržích. Na území se nacházejí horní méně vodnaté úseky řek a menší potoky, které nenabízejí možnosti pro říční turistiku (vodáctví). Na území správního obvodu se rovněž nachází velké množství různě chráněných území, je zde vyhlášeno 8 Maloplošných zvláště chráněných území, zasahuje sem 5 Přírodních parků, 5 lokalit soustavy Natura 2000, roste zde 11 památných stromů.

Kulturně-historické předpoklady jsou na území ORP Nepomuk vysoké, nejvýznamnější cíle nalezneme ve městě Kasejovice, městy Žinkovy a především v rodišti sv. Jana Nepomuckého měste Nepomuk. Jedná se např. o významné sakrální stavby kostel sv. Jana Nepomuckého a kostel sv. Jakuba a další

památky vázané na osobnost sv. Jana Nepomuckého a sv. Vojtěcha. Celá řada pamětihodností spjatých se světcem sv. Jana Nepomuckým je i v okolních obcích. Z historických staveb je nejznámější zámek v Žinkovech a zámek Zelená Hora u Nepomuka. Několik významných židovských památek je ve městě Kasejovice, jedná se mimo jiné o pozdně barokní synagogu. Městské muzeum spojené s galerií a Expozice motocyklových veteránů v soukromém muzeu na Zelenohorské poště se nachází v Nepomuku, je zde i Malé muzeum pod věžemi kostela sv. Jana Nepomuckého. Muzeum v Synagoze v Kasejovicích, menší muzeum je i v Žinkovech, Pivovarnické muzeum je v budově OÚ v Oselcích a v obci Vrčeň pak soukromé muzeum historické a modelové železnice. V letním období je turisty hojně navštěvována rozhledna Na Skále v obci Čížkov. Nejvýznamnějšími rodáky jsou sv. Jan Nepomucký a Augustin Němejce.

Dopravní dostupnost území ORP Nepomuk je vzhledem k přítomnosti silnice I. třídy I/20 (E49) a nadregionální železniční tratě (Plzeň - České Budějovice) poměrně dobrá. Hustotu silniční sítě v samotném území ORP Nepomuk a tedy vzájemnou propojenost jednotlivých obcí a především propojenost mezi městem Nepomuk a ostatními obcemi lze označit jako dostatečnou, ovšem kvalitativně nevyhovující, většina komunikací jsou silnice III. a nižších tříd. Obecně platí, že se propojenost s okolím správního obvodu i v rámci ORP zhoršuje s rostoucí vzdáleností od silnice I/20. Dopravní obslužnost v rámci ORP Nepomuk (především spojení mezi menšími obcemi a Nepomukem) je zprostředkována především autobusovými spoji a lze ji označit za zcela základní, zejména ve večerních hodinách a mimo pracovní dny nedostačující. Lepší je pak spojení centra ORP s okolními obcemi u těch obcí, jimiž prochází železnice, zejména pak po trati č. 190.

Na území ORP Nepomuk působí přibližně 25 zařízení různého typu (hotel, penzion, privát, chata, kemp, atd.) poskytujících ubytování. Mezi nejvyužívanější ubytovací zařízení patří hotel U Zeleného stromu v Nepomuku (Švejk restaurant), areál zámku v Žinkovech, penzion Aberdeen Angus - Steak house v Soběsukách, Farma Olšovka a Penzion Zahrádka, v létě pak především autokemp Nový rybník. Zhruba polovina zařízení je provozována v centru správního obvodu městu Nepomuk. Ve východní polovině území správního obvodu ubytovací zařízení zcela chybí. Na území ORP Nepomuk, především ve větších obcích je celá řada menších či větších stravovacích zařízení různého typu (restaurant, hospoda, bar, kavárna a cukrárna). Aktuálně jejich počet dosahuje přibližně 40, zhruba 1/3 se nachází ve městě Nepomuk. Turisticky nejvýznamnější jsou Švejk Restaurant Nepomuk a Aberdeen Angus - Steak House Soběsuky. Turistická informační centra jsou v Nepomuku, Žinkovech a Kasejovicích.

V posledních letech došlo k rozšíření nabídky poskytovaných služeb v oblasti CR v ORP Nepomuk. Jedná se především o zlepšení kvality stávajících a zřízení nových ubytovacích a stravovacích zařízení (Farma Olšovka – rozvoj agroturistiky, Hotel U Zeleného stromu, Žinkovy - bungalovy, Angusfarm Soběsuky). Dále vznikla řada nových turistických cílů (expoziční veteránů na Zelenohorské poště v Nepomuku, rodný dům Augustina Němejce, rozšíření expozic Nepomuckého muzea nebo muzeum lidových krojů oblasti jižního Plzeňska. Nejen tyto uvedené skutečnosti mají pozitivní vliv na rozvoj CR na oblast ORP Nepomuk. Avšak v ORP Nepomuk chybí (stejně tak jako v rámci koncepce ČR) komplexní produkty v oblasti CR, které by dokázaly uspokojit potřeby současných návštěvníků. Oblast významně strádá nepřístupnými zámky Žinkovy, Zelená Hora, absencí komplexních balíčků či chybějící spolupráce měst a obcí, informačních center a také podnikatelů působících právě v oblasti cestovního ruchu.

Nedoceněný potenciál kulturních a přírodních zajímavostí území ORP Nepomuk se negativně odráží v poměrně nízké návštěvnosti části turistických atraktivit a objektů, některé vybrané turistické cíle a konané akce mají však návštěvnost vyšší. Od roku 2009 tvoří nejnavštěvovanější turistické cíle dominanty území zámek Zelená Hora a Žinkovy. Při mimořádných prohlídkách se jejich návštěvnost pohybuje v řádech tisíců. Jen za tři víkendy v srpnu 2014 navštívilo zámek Zelená Hora díky rozsáhlé informační kampani o akci zhruba 15.000 návštěvníků. Vyšší návštěvnost má i IC Nepomuk (v roce 2013 necelých 8 tis. návštěvníků), ostatní dvě IC v regionu (Žinkovy a Kasejovice) mají návštěvnost o řád nižší. Pravidelně konané akce na motokrosovém závodišti v Kramolíně dle atraktivity konaných závodů navštěvují stovky až tisíce návštěvníků, stejný zájem je i o obnovené závody historických motocyklů a sajdkár, tzv. Nepomucký trojúhelník. Z regionálních expozic se velkému zájmu těší především muzeum Historické a modelové železnice ve Vrčeni (v průměru 4.000/rok), expozice Zelenohorské pošty (1.500/rok), Tojické nutrie (1.200/rok) či Městské muzeum Nepomuk a Rodný dům Augustina Němejce (1.000/rok). V letním období je častým cílem turistů také vyhlídková rozhledna Na Skále u obce Čížkov (1.300/rok). Pro zahraniční návštěvníky je nejvýznamnější fenomén svatého Jana Nepomuckého. Kostel na místě jeho rodného domu, sbírku v nepomuckém muzeu či malé svatojánské muzeum navštíví ročně na 2.000 turistů.

Na území ORP Nepomuk fungují v současné době aktivně dvě organizace, v rámci nichž se podílí na spolupráci v oblasti cestovního ruchu také členské obce ORP Nepomuk. Jedná se o dobrovolný svazek obcí Mikroregion Nepomucko a také neziskovou organizaci Místní akční skupinu svatého Jana z Nepomuku. Region je pravidelně propagován na mezinárodním veletrhu cestovního ruchu ITEP v Plzni (stánek Nepomucko, vůně všech barev), veletrhu Země živitelka v Českých Budějovicích (stánek MAS sv. Jana z Nepomuku). Dále prostřednictvím partnerských organizací například společnosti Plzeň - Evropské hlavní město kultury 2015. Konkrétní produkty v oblasti marketingu v rámci území ORP Nepomuk jsou jak tištěné (např. almanach CR Prameny od MAS; turistické brožury: Nepomucko, vůně všech barev, Zelená Hora, Nepomuk, Augustin Němejce, sv. Jan Nepomucký nebo Ubytování a stravování; cyklomapy Švejk restaurantu Nepomuk, brožury Mikroregionu Nepomucko v oblasti CR - Pozdravy z časů císařpána, tatíčka Masaryka a prezidenta Beneše; turistické průvodce Zelená Hora a Klášter u Nepomuku, Zámek Žinkovy perla jižního Plzeňska, Město Kasejovice, atd.), tak dostupné online (např. webové stránky měst a obcí - nepomuk.cz, mladysmolivec.cz, obec-cizkov.cz, zinkovy.cz, apod.; dále spolupráce s celorepublikovými, krajskými a zájmovými servery (www.plzenskonakole.cz, www.kudyznudy.cz, www.kct.cz, www.plzen2015.cz, www.turisturaj.cz, www.vyletnik.cz, atd.). V propagaci akcí spolupráce médií - ZAK, Plzeňský deník, Mladá Fronta Dnes, Český rozhlas Plzeň radiožurnál, časopisy Turista a Vítaný host v Plzeňském kraji. Dále využití oficiálních informačních ploch (informační vitríny, plakátovací plochy).

KONCEPT NÁVRHOVÉ ČÁSTI

V návrhové části si stanovíme vize, cíle a problémy při MOS v oblasti cestovního ruchu. Určíme priority a možnosti řešení, a také zohledníme možnosti financování. Také zohledníme roli partnerů pro naplňování strategických cílů rozvoje cestovního ruchu, DSO, Destinační společnosti, Spolupráce s ostatními aktéry (stát, kraje, Czech Tourism) a také soukromý sektor.

Budeme se zabývat nedostatečnou propagací v oblasti CR prostřednictvím online médií, která je v současné době velmi roztržštěná, nejsou využívána tzv. nová média, např. facebook, twitter nebo Instagram. Přesto, že význam těchto médií celosvětově neustále stoupá, a jejich využití má nesporné výhody. Zavedení těchto technologií v rámci spolupráce např. pod hlavičkou Mikroregionu Nepomucko by zcela jistě oblasti CR prospělo.

Zcela nefunkční je v současné době rovněž jediný turistický server v oblasti cestovního ruchu v rámci celého ORP Nepomuk www.nepomucko.cz, který by měl poskytovat souhrnné informace, a ty jsou tak vzhledem k nefunkčnosti stránek roztržštěny do jednotlivých měst a obcí. I zde by bylo zapotřebí nastavit vhodný systém, který by umožnil jeho provoz, např. využití informací v rámci Projektu meziobecní spolupráce v oblasti CR, umožnit redakční systém vkládání informací přímo pořadateli, apod. Rovněž by bylo vhodné zapojit Mikroregion Nepomucko, příp. zaměstnance informačních center a podnikatele v oblasti CR, a společně nastavit funkční systém provozu webu.

Mělo by dojít k rozšíření a častějším aktualizacím informací pro zájemce o cestovní ruch.

Také by mělo v rámci spolupráce obcí být možné zejména přes Mikroregion Nepomucko, ve spolupráci s obcemi, více propojovat jednotlivé aktéry v oblasti cestovního ruchu, ať již vzájemnými projekty spolupráce v oblasti cestovního ruchu (tvorba naučných stezek, oprava drobných památek kulturního dědictví, půjčovny kol, tvorba cyklostezek, značení, tvorba regionálních expozic a muzeí,...) či společnými produkty (zvýhodněné vstupné, slevy za více návštěv apod.)

Vhodným produktem by bylo také rozšíření stávajících propagačních materiálů, např. o společné brožury v oblasti CR (regionální muzea a expozice, místní řemeslníci apod.). Pro tyto produkty by bylo vhodné vytvořit společné projekty na dotační podporu (MAS, Kraj, fondy EU...).

ZDROJE

Literatura

- 1) BENEŠ, P. (1999): Program rozvoje mikroregionu Nepomucko. 62 s. Plzeň
- 2) BENEŠ, P. (2001): Strategie rozvoje mikroregionu Nepomucko. 33 s. Plzeň
- 3) HOLEC, J. (2001): Program rozvoje města Nepomuka. 29 s. Plzeň
- 4) MAS sv. Jana z Nepomuku (2006): Budoucnost založená na tradici. 59 s. Spálené Poříčí
- 5) MOTEJZÍK, P. (2013): Prameny - Turistický almanach jižního Plzeňska. 113 s. Spálené Poříčí
- 6) SKLENIČKA, P. (2004): Posouzení přírodních parků Plzeňského kraje z hlediska krajinářského hodnocení. 32 s. Praha
- 7) ŠPAČEK, O., TŮMA, Z. (2013): Koncepce rozvoje cestovního ruchu v Plzeňském kraji pro období 2014-2020. 70 s. Plzeň

Internet

1. AOPK (2014). MapoMat [online]. Dostupné z <http://mapy.nature.cz/>
2. AOPK (2014). NATURA 2000 [online]. Dostupné z <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>
3. AOPK (2014). Památné stromy [online]. Dostupné z http://drusop.nature.cz/ost/chrobjedy/pstromy/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=9139
4. AMK Nepomuk (2014). Závodiště Kramolín [online]. Dostupné z <http://amk.nepomuk.cz/index.htm>
5. Atlas Česka (2014). [online]. Dostupné z <http://www.atlasceska.cz/plzensky-kraj/>
6. BioLib (2014). [online]. Dostupné z <http://www.biolib.cz/>
7. Castles (2014). [online]. Dostupné z <http://www.castles.cz/>
8. CT (2014). Minuta z přírody. [online]. Dostupné z <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10110363782-minuta-z-prirody/video/>
9. CzechTourism (2014). [online]. Dostupné z <http://www.czechtourism.cz/>
10. CZM (2014). CZ Museums [online]. Dostupné z <http://www.cz-museums.cz/>
11. Czregion (2014). Turistický region - Plzeňsko [online]. Dostupné z <http://www.czregion.cz/turisticky-region/plzensko>
12. Čížkov (2014). [online]. Dostupné z <http://www.obec-cizkov.cz/>
13. ČSÚ (2014). Statistiky [online]. Dostupné z <http://www.czso.cz/>
14. Farma Olšovka (2014). [online]. Dostupné z <http://www.hucul-olsovka.cz/index.php>
15. Farnost Nepomuk (2014). [online]. Dostupné z <http://farnost.nepomuk.cz/>
16. Formanská stezka (2014). [online]. Dostupné z <http://www.formanskastezka.cz/>
17. Geoportál Plzeňského kraje (2014). Mapy [online] Dostupné z <http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/vsechny-mapy/>

18. Hotel Nepomuk (2014). [online]. Dostupné z <http://www.hotelnepomuk.cz/>
19. Hrady (2014). [online]. Dostupné z <http://www.hrady.cz/>
20. IDOS (2014). Jízdní řády [online]. Dostupné z <http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyautobusy/spojeni/>
21. Kasejovice (2014). [online]. Dostupné z <http://www.kasejovice.cz/>
22. Kasejovice (2014). Naučná stezka Putování za Kasejovickým zlatem [online]. Dostupné z <http://www.kasejovice.cz/download/file/publikace/Naucna-stezka-Kasejovice.pdf>
23. KČT Nepomuk (2014).[online]. Dostupné z <http://www.kctnepomuk.cz/>
24. KČT Plzeňského kraje (2014). [online]. Dostupné z <http://www.plzenskykraj.kct.cz/>
25. KČT Plzeňského kraje (2014). Naučná stezka Pod Zelenou Horou [online]. Dostupné z <http://www.plzenskykraj.kct.cz/nastezky/nsnepomuk.htm>
26. Koncepce rozvoje CR v Plzni 2014-2020 (2014). [online]. Dostupné z https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.plzen.eu%2Ffiles%2FMestoPlzen%2Fweb2013%2FObcan%2Furad%2Fverejne_dokumenty%2F131210_Koncepce_rozvoje_CR_v_Plzni_2014_2018.docx&ei=CG30U_iSKObi4Qs7YGQAQ&usq=AFQjCNHh2pm2picgoN5NUhP7wg6LfHo8w&sig2=wb4Xpg24lSafC5gkKM4YnQ
27. KZN (2014). Kudy z nudy [online]. Dostupné z <http://www.kudyznudy.cz/>
28. Lesy ČR (2014). Seznam významných stromů [online]. Dostupné z <http://www.lesy-cr.cz/pece-o-les/ochrana-prirody-u-lcr/Stranky/vyznamne-stromy-lcr.aspx?dist=10&viewType=1>
29. Metodická podpora regionálního rozvoje (2014). Turistické oblasti a turistické regiony [online]. Dostupné z <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/mapy-kraju-a-oblasti.html>
30. Místopisy (2014). [online]. Dostupné z <http://www.mistopisy.cz/>
31. Mladý Smolivec (2014). [online]. Dostupné z <http://www.mladysmolivec.cz/>
32. MOOL (2014). Města a obce [online]. Dostupné z <http://mesta.obce.cz/>
33. MZP (2014). NATURA 2000 v Plzeňském kraji [online]. Dostupné z http://www.mzp.cz/natura/kraje/Plzensky_kraj.html
34. Nepomuk (2014). Město Nepomuk [online]. Dostupné z <http://www.nepomuk.cz/cs>
35. NPÚ (2014). Národní památkový ústav [online]. Dostupné z <http://www.npu.cz/>
36. OldCzechTourism (2014). Didaktické podklady - Turistický potenciál regionů [online]. Dostupné z <http://old.czechtourism.cz/didakticke-podklady/2-turisticky-potencial-regionu/>
37. Oselce (2014). [online]. Dostupné z <http://www.oselce.cz/pages/pamatky/pamatky.php>
38. Plzeňský kraj turistů ráj (2014). Za klenoty Nepomucka[online]. Dostupné z <http://www.turisturaj.cz/clanek/za-klenoty-nepomucka>
39. RIS - obce (2014). Obce ČR [online]. Dostupné z <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce>
40. Rozhlas (2014). [online]. Dostupné z <http://www.rozhlas.cz/>

41. Rozhledny (2014). [online]. Dostupné z <http://rozhledny.infocesko.cz/>
42. SJN (2014). Svatý Jan Nepomucký [online]. Dostupné z <http://www.sjn.cz/>
43. SPSN (2014). Starý Nepomuk [online]. Dostupné z <http://starynepomuk.cz/>
44. Švejk restaurant - Hotel U Zeleného stromu (2014). Cyklistika v okolí Nepomuku k [online]. Dostupné z <http://www.svejkhotel.cz/cs/cyklotrasy/>
45. Turistické oblasti (2014). Plzeňsko [online]. Dostupné z http://www.oblast.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113865&id_t_oblasti=113865
46. Vrčeň (2014). [online]. Dostupné z <http://www.vrcen.cz/>
47. Výletník (2014). [online]. Dostupné z <http://www.vyletnik.cz/tipy-na-vikendy/zapadni-cechy/plzen-a-okoli-jih/>
48. ZHP (2014). Zelenohorská pošta [online]. Dostupné z <http://zelenohorskaposta.cz/expozice/>
49. ZPN (2014). Zábavní park Nepomuk [online]. Dostupné z www.zabavniparknepomuk.cz
50. ZVR (2014). Železnice Vrčeň [online]. Dostupné z <http://www.zeleznice-vrcen15.cz/>
51. Žinkovy (2014). Turistika [online]. Dostupné z <http://zinkovy.advice.cz/>

Data (vrstvy) pro tvorbu map

- 1) ARCDATA - Administrativní členění ČR
- 2) ČÚZK - ZABAGED
- 3) Geoportal.gov.cz
- 4) Geoportál Plzeňského kraje

Programy

ArcGIS, verze 9.3

Google Earth, 2014

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP Nepomuk s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Cestovní ruch a kulturní dědictví“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti cestovních a kulturního dědictví.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi vybraných zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovních a kulturního dědictví.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusech skupinách. Jejich odborné názory budou klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovních a kulturního dědictví.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

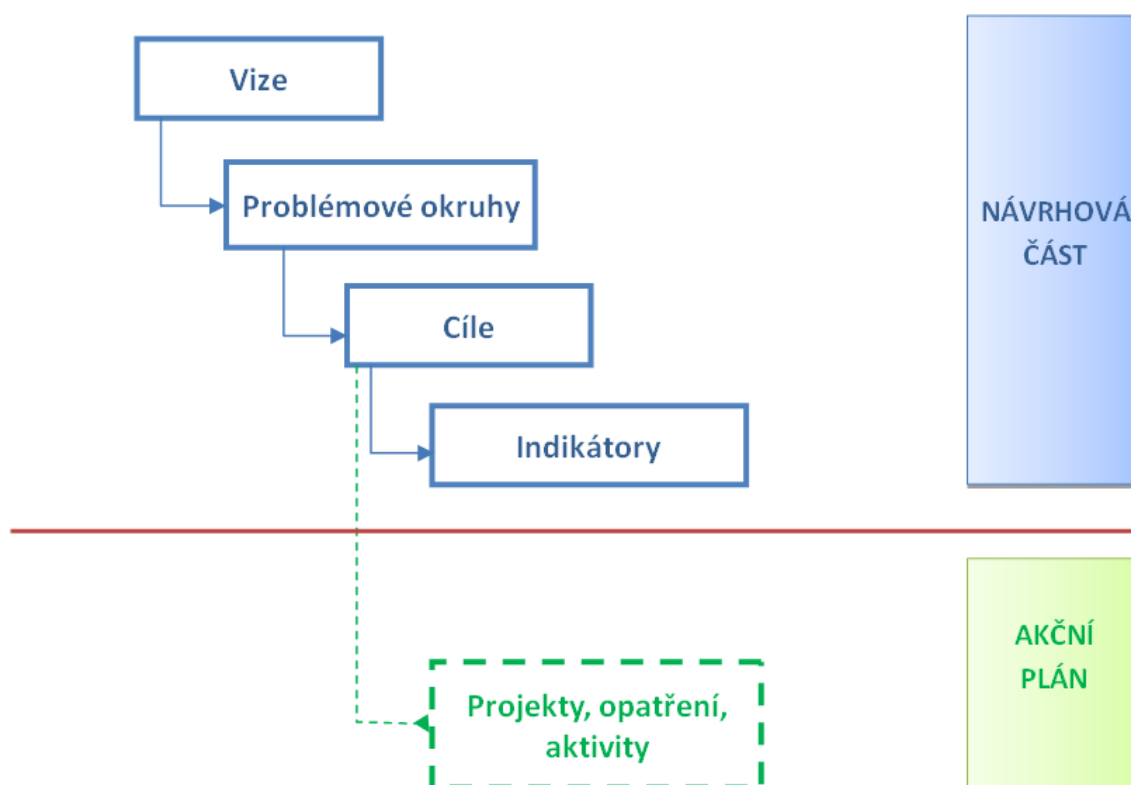
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro cestovních a kulturního dědictví. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl

ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Cestovní ruch a kulturní dědictví“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
<i>Nepomucko je díky atraktivní mnoha turistických cílů vyhledáváno návštěvníky nejen pro tradici svatého Jana z Nepomuku nebo spojitost se zámkem Zelená Hora, ale zejména pro svoji přátelskou atmosféru se širokým spektrem zážitkových aktivit a kvalitní životní prostředí na pomezí Brd a Šumavy</i>		
Cestovní ruch a kulturní dědictví	Problémová oblast 1 Nedostatečná marketingová spolupráce v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií	Problémová oblast 2 Nedostatek společných produktů a projektů v oblasti cestovního ruchu v rámci ORP Nepomuk
	cíl 1.1 Obnovení a provoz společného webového portálu nepomucko.cz	cíl 2.1 Zvýšení návštěvnosti turistických cílů společnými produkty CR
	cíl 1.2 Rozšířit marketingovou spolupráci v rámci „nových médií“	

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize „ORP Nepomuk“ do roku 2024:

„Nepomucko je díky atraktivní mnoha turistických cílů vyhledáváno návštěvníky nejen pro tradici svatého Jana z Nepomuku nebo spojitost se zámkem Zelená Hora, ale zejména pro svoji přátelskou atmosféru se širokým spektrem zážitkových aktivit a kvalitní životní prostředí na pomezí Brd a Šumavy.

Zdejší školská zařízení vyznačující se kvalitní výukou jsou zároveň středisky volného času pro široké skupiny obyvatel.

Zapojené obce v ORP Nepomuk jednotně zajišťují efektivní odpadové hospodářství.

Pomocí komunitního plánování sociální péče se daří využívat místní lidský potenciál pro rozvoj společenského postavení seniorů, mladých lidí i sociálně slabých.“

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

PO 1. “ Nedostatečná marketingová spolupráce v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií “

Propagace v oblasti CR prostřednictvím online médií je v současné době velmi roztržštěná a nedostatečná, nejsou využívána tzv. nová média, např. facebook, twitter nebo Instagram. Přesto, že význam těchto médií celosvětově neustále stoupá, a jejich využití má nesporné výhody. Zavedení těchto technologií v rámci spolupráce např. pod hlavičkou Mikroregionu Nepomucko by zcela jistě oblasti CR prospělo.

Zcela nefunkční je z důvodu nedostatku lidských kapacit v současné době rovněž jediný turistický server v oblasti cestovního ruchu v rámci celého ORP Nepomuk www.nepomucko.cz, který by měl poskytovat souhrnné informace, a ty jsou tak vzhledem k nefunkčnosti stránek roztržštěny do

jednotlivých měst a obcí a dochází i k souběžnosti či duplicitě pořádaných aktivit, což je velmi neefektivní. I zde by bylo zapotřebí nastavit vhodný systém, který by umožnil jeho provoz, např. využití informací v rámci Projektu meziobecní spolupráce v oblasti CR, umožnit redakční systém vkládání informací přímo pořadateli, vznik pozice koordinátora CR apod. Rovněž by bylo vhodné zapojit Mikroregion Nepomucko, příp. zaměstnance informačních center a podnikatele v oblasti CR, a společně nastavit funkční systém provozu webu. Mělo by dojít k rozšíření a častějším aktualizacím informací pro zájemce CR. Kdybychom se na tento problémový okruh nezaměřili, mohlo by i nadále docházet k nedostatečné informovanosti potenciálních návštěvníků či ke zkreslení jim podávaných informací.

PO 2. “Nedostatek společných produktů a projektů v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk“

Společné produkty a spolupráce obcí v rámci ORP Nepomuk v oblasti cestovního ruchu jsou v současné době na minimální úrovni. Vzájemná spolupráce (propagace v informačních centrech, na veletrzích v oblasti CR) je spíše výjimečná, neexistují společné balíčky a produkty v oblasti CR umožňující např. zvýhodněné vstupné do více objektů v obcích ani mezi nimi, spolupráce se omezuje pouze na vzájemnou distribuci letáků a prospektů po informačních centrech. Společné projekty obcí v této oblasti jsou dosud rovněž minimální, vzhledem k potenciálu území (např. publikace historických pohlednic Pozdravy z časů císařpána, oprava drobných památek, vznik informačních a návštěvnických center). V rámci spolupráce obcí by bylo možné zejména přes Mikroregion Nepomucko ve spolupráci s obcemi více propojovat jednotlivé aktéry v oblasti CR, ať již vzájemnými projekty spolupráce v oblasti CR (tvorba naučných stezek, oprava drobných památek kulturního dědictví, půjčovny kol, tvorba cyklostezek, značení, tvorba regionálních expozic a muzeí,...) či společnými produkty (zvýhodněné vstupné, slevy za více návštěv apod.) Vhodným produktem by bylo také rozšíření stávajících propagačních materiálů, např. o společné brožury v oblasti CR (regionální muzea a expozice, místní řemeslníci apod.) Pro tyto produkty by bylo vhodné vytvořit společné projekty na dotační podporu (MAS, Kraj, fondy EU...). Důsledek neřešení problému by byla stagnace rozvoje CR v ORP Nepomuk a především směřování turistů například jen do jedné turisticky nejvyhledávanější části ORP a opomíjení cílů okolních.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Nedostatečná marketingová spolupráce v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií
Cíl 1.1	Název cíle: Obnovení a provoz společného webového portálu nepomucko.cz
Popis cíle	Důležitost a hlavní okolnosti daného cíle (konstatování výchozí situace v území). Zcela nefunkční je z důvodu nedostatku lidských kapacit v současné době jediný turistický server v oblasti cestovního ruchu v rámci celého ORP Nepomuk www.nepomucko.cz , který by měl poskytovat souhrnné informace, a ty jsou tak vzhledem k nefunkčnosti stránek roztrženy do jednotlivých měst a obcí a dochází i k souběžnosti či duplicitě pořádaných aktivit, což je velmi neefektivní. Propagaci regionu by velmi pomohl společný webový portál. I zde by bylo zapotřebí nastavit vhodný systém, který by umožnil jeho provoz, např. využitím analytických informací nashromážděných v rámci Projektu meziobecní spolupráce v oblasti CR. Dále také umožnit redakční systém vkládání informací přímo pořadateli, či vznik pozice koordinátora CR. Rovněž by bylo vhodné zapojit Mikroregion Nepomucko, příp. zaměstnance informačních center a podnikatele v oblasti CR, a společně nastavit funkční systém provozu webu. Mělo by dojít k rozšíření a častějším aktualizacím informací pro zájemce o cestovní ruch.
Hlavní opatření	<i>A.- Účast na připomínkovém řízení, týkající se například koncepce rozvoje CR Plzeňského kraje</i> <i>B.- Financování obcemi</i> - výše příspěvku, dle počtu obyvatel jednotlivých obcí, případně zapojení podnikatelů v oblasti cestovního ruchu, soukromých investorů, provozovatelů regionálních expozic - Financování ze společného grantu - možnosti dotačního titulu – Venkovský cestovní ruch Plzeňského kraje <i>C.- Redakční systém, například umožňující vkládání informací přímo pořadateli jednotlivých akcí</i> - vytvoření ve spolupráci například s webdesignovým studiem, inspiraci možno hledat na existujících webech například obce Čížkov a Vrčeň (obec-cizkov.cz , vrcen.cz)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet měsíčních aktualizací webového portálu nepomucko.cz
Správce cíle	Místostarosta města Nepomuk

Problémový okruh 1	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Nedostatečná marketingová spolupráce v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií
Cíl 1.2	Název cíle: Rozšířit marketingovou spolupráci v rámci „nových médií“
Popis cíle	Propagace v oblasti CR prostřednictvím online médií je v současné době velmi roztržštěná, nejsou využívána tzv. nová média, např. facebook, twitter nebo Instagram. Význam těchto médií celosvětově neustále stoupá, a jejich využití má nesporné výhody a zavedení těchto technologií v rámci spolupráce např. pod hlavičkou Mikroregionu Nepomucko je v oblasti CR žádoucí.
Hlavní opatření	<p><i>A - Účast na schůzkách týkajících se cestovního ruchu, týkající se například koncepce rozvoje CR Plzeňského kraje</i></p> <p><i>- Plzeňský kraj, Czech Tourism</i></p> <p><i>B - Financování obcemi, zvýšení nákladů na propagaci CR</i></p> <p><i>- výše příspěvku....., dle počtu obyvatel jednotlivých obcí, případně zapojení podnikatelů v oblasti cestovního ruchu, soukromých investorů, provozovatelů regionálních expozic</i></p> <p><i>B.- Financování ze společného grantu</i></p> <p><i>- možnosti dotačního titulu na úrovni kraje, ČR</i></p> <p><i>C - příprava obsahové stránky vč. pravidel aktualizace ve webovém prostředí</i></p> <p><i>- zavedení editoriahu a redakčního systému</i></p> <p><i>-účast a propagace na veletrzích, například ITEP apod.</i></p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet aktivních „nových médií“ v rámci marketingu ORP Nepomuk
Správce cíle	Místostarosta města Nepomuk

Problémový okruh 2	Název problémového okruhu, k němuž se cíl vztahuje: Nedostatek společných produktů a projektů v oblasti cestovního ruchu v rámci ORP Nepomuk
Cíl 2.1	Název cíle: Zvýšení návštěvnosti turistických cílů společnými produkty CR
Popis cíle	<i>Zvýšení návštěvnosti formou výhodných vstupů či slev při hromadných vstupech do jednotlivých turistických cílů regionu. Vytvoření společných propagačních materiálů.</i> Společné projekty obcí v této oblasti jsou dosud minimální, vzhledem k potenciálu území (např. publikace historických pohlednic Pozdravy z časů císařpána, oprava drobných památek, vznik informačních a návštěvnických center)
Hlavní opatření	<i>A - Účast na schůzkách a jednáních v dané problematice, např.</i> <i>- Plzeňský kraj, Czech Tourism</i> <i>A. - programové období EU 2014-20</i> <i>- Připomínkování programů, aktualizace opatření</i> <i>B - Financování obcemi, zvýšení nákladů na propagaci CR</i> <i>- výše příspěvku ..., dle počtu obyvatel jednotlivých obcí, případně zapojení podnikatelů v oblasti cestovního ruchu, soukromých investorů, provozovatelů regionálních expozic</i> <i>B - Financování ze společného grantu</i> <i>- možnosti dotačního titulu – Venkovský cestovní ruch Plzeňského kraje</i> <i>C - účast a propagace na veletrzích, například ITEP, Regiontour apod.</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet nově realizovaných opatření na podporu zvýšení návštěvnosti turistických cílů
Správce cíle	Místostarosta města Nepomuk

6.2.4. Indikátory

Karta indikátorů CR 1

Problémový okruh	<i>Nedostatečná marketingová spolupráce v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií</i>		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	<i>Počet nově zavedených společných opatření v oblasti on-line médií v CR</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místostarosta města Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V současnosti není aktivně společně realizováno žádné opatření v oblasti on-line médií. Indikátor má ukázat kolik se v daném časovém horizontu podařilo implementovat nových řešení v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií, například pomocí „nových médií“ jako je facebook, twitter, Instagram apod. a tak zlepšit marketingovou spolupráci a prezentaci.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Aktivním ověřením u informačních center ORP Nepomuk</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informační centra ORP Nepomuk</i>		

Karta indikátorů CR 2

Problémový okruh	<i>Nedostatek společných produktů a projektů v oblasti cestovního ruchu v rámci ORP Nepomuk</i>		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	<i>Počet nových společných produktů a projektů v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místostarosta města Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	7
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	<i>V současné době je spolupráce nedostatečná. Indikátorem lze zjistit, zda se podařilo zvýšit počet společných produktů a projektů v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk a to aktivním ověřením například u informačních center, žadatelů a poskytovatelů dotací apod.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Pravidelný průzkum u informačních center ORP Nepomuk, žadatelů a poskytovatelů dotací.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informační centra ORP Nepomuk, seznamy příjemců</i>		

Karta indikátorů CR 3

Cíl	<i>Obnovení a provoz společného webového portálu nepomucko.cz</i>		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	<i>Počet měsíčních aktualizací webového portálu nepomucko.cz</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místostarosta města Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V současnosti neexistuje funkční web. Indikátorem bude zjišťován počet aktualizací webového portálu nepomucko.cz za daný kalendářní měsíc, kdy hodnoty budou odrážet míru aktivity příspěvateľů na webu.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Kontrola aktualizací správcem webového portálu pravidelně v měsíčním intervalu na základě redakčního systému.</i>		
Zdroj čerpání dat:	www.nepomucko.cz , zaměstnanci infocentra Nepomuk, správce webu		

Karta indikátorů CR 4

Cíl	<i>Rozšířit marketingovou spolupráci v rámci „nových médií“</i>		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	<i>Počet aktivních „nových médií“ v rámci marketingu ORP Nepomuk</i>		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místostarosta města Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>V současnosti je využívání sporadické. Pomocí indikátoru se zjistí počet aktivně provozovaných „nových médií“ v rámci území ORP Nepomuk, provozovaných infocentry, městskými organizacemi, mikroregionu, využívání například twitteru, facebooku a Instagramu.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Ročním ověřením funkčnosti jednotlivých „nových médií“ u jejich provozovatelů.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Informační centra ORP Nepomuk, ORP Nepomuk, Mikroregion Nepomucko</i>		

Karta indikátorů CR 5

Cíl	<i>Zvýšení návštěvnosti turistických cílů společnými produkty CR</i>		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	Počet nově realizovaných opatření na podporu zvýšení návštěvnosti turistických cílů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Místostarosta města Nepomuk		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	7
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	V současnosti není plně využíván potenciál návštěvnosti turistických cílů mj. i z důvodu chybějících produktů CR na jejich propagaci. Sledování vývoje indikátoru ukáže na úspěšnost zavádění opatření pro zvýšení návštěvnosti turistických cílů, jako jsou například společné informační knihy a brožury, společné vstupenky na vybrané atraktivity apod.		
Metodika a výpočet:	Získáním informací o aktuálním stavu od Mikroregionu Nepomucko, informačních center regionu.		
Zdroj čerpání dat:	Mikroregion Nepomucko, místní aktéři CR		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
<i>Dosud nestanoveno</i>

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle.

Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Obnovení a provoz společného webového portálu nepomucko.cz	Místostarosta města Nepomuk
1.2	Rozšířit marketingovou spolupráci v rámci „nových médií“	Místostarosta města Nepomuk
2.1	Zvýšení návštěvnosti turistických cílů společnými produkty CR	Místostarosta města Nepomuk

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1	Počet nově zavedených společných opatření v oblasti on-line médií v CR	Místostarosta města Nepomuk
2.1	<i>Počet nových společných produktů a projektů v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk</i>	Místostarosta města Nepomuk
1.1.1	<i>Počet měsíčních aktualizací webového portálu nepomucko.cz</i>	Místostarosta města Nepomuk
1.2.1	<i>Počet aktivních „nových médií“ v rámci marketingu ORP Nepomuk</i>	Místostarosta města Nepomuk
2.1.1	<i>Počet nově realizovaných opatření na podporu zvýšení návštěvnosti turistických cílů</i>	Místostarosta města Nepomuk

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování

daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. -3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Níže uvádíme základní závěry z návrhové části pro volitelnou oblast (téma) - Cestovní ruch a kulturní dědictví.

Celkem byly zvoleny 2 Problémové okruhy (oblasti) a to PO 1 Nedostatečná marketingová spolupráce v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií a PO 2 Nedostatek společných produktů a projektů v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk, ke kterým byly přiřazeny příslušné Cíle (k PO 1 dva a k PO 2 jeden)

Pro každý cíl byl stanoven vybraný správce – v případě CR a kulturního dědictví je jím pro všechny cíle místostarosta města Nepomuk.

Naplnění každého z cílů, realizovaných na základě každoročních Akčních plánů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů – v tomto případě tzn. celkem 3 indikátory pro příslušné cíle a 2 pro problémové okruhy – konkrétně uvedeno v kap. 6.2.4 (gestorem indikátorů je ve všech případech místostarosta města Nepomuk).

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část SD v oblasti CR a kulturní dědictví byla zpracována v souladu s Rámcovou metodikou pro tvorbu dokumentů projektu PMOS a metodikami vztahujícími se pro tzv. „volitelné téma“. Práce probíhaly dle harmonogramu 2. fáze projektu a to od září 2014 v časové posloupnosti /návaznosti Vize – Problémové okruhy (nástin) – Cíle – Indikátory – (Akční plány), přičemž k 20. 12. 2014 byl odeslán kompletní SD vč. návrhové části pro oblast CR a kulturní dědictví k závěrečnému posouzení ze strany SMO.

Každý postupný krok zahrnoval projednání návrhu řešení zpracovaného tematickým expertem pro VT CR a kulturní dědictví ve fokusní skupině složené ze 4 místních odborníků pro danou oblast (vč. pracovníků IS/IC) a případné další odborné konzultace (se zástupci neziskové a podnikatelské sféry) a následné zpracování příslušné zpětné vazby. Informace o průběžných výstupech projektu byly zveřejněny v místním periodiku, tak aby byla možnost vyjádření se širšímu okruhu zájemců.

6.5. Přílohy

Neobsahuje přílohy.

7. Závěr, kontakty

Účelem zpracování Strategie území správního obvodu ORP Nepomuk v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství cestovní ruch a kulturní dědictví bylo vymezit a definovat možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP Nepomuk, a to včetně návrhu možných řešení ve 4 daných oblastech. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

Dokument obsahuje v úvodu stručné informace o městech a obcích správního obvodu vč. kontextu vzniku a existence strategie. Nedílnou součástí analytické části bylo i zpracování profilu (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnné SWOT analýzy.

Od počátku, roku 2014, se RT projektu zabýval **analytickými pracemi** v rámci 3 povinných témat, přičemž 24. 6. 2014 proběhlo „1.“ Oficiální setkání představitelů obcí ORP Nepomuk, kde byly představeny dosavadní výstupy analytické části a zvoleno 4té volitelné téma – Cestovní ruch a kulturní dědictví, pro jehož zpracování přistoupil do RT od srpna tematický expert.

Analytické práce na SD zahrnovaly zpracování definice a analýzu řešených problémů, vymezení a zdůvodnění řešeného problému, popis aktuální situace správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza i, očekávaný vývoj. Vedle toho byly provedeny SWOT analýza, analýza rizik a další potřebné analýzy .

Každá z analýz řeší územní jednotku SO ORP Nepomuk a k němu územně příslušných měst a obcí. Cílem analytické části projektu MOS bylo využít výsledky analýz a informace ze stávajících dokumentů obcí pro výběr návrhů témat pro spolupráci v analyzovaných oblastech a ty pak následně definovat. V dalších krocích pak také vytvořit prostor pro možnosti sdílení zkušeností při realizaci.

Práce na analýze vycházely z doporučeného postupu v rámci Projektu meziobecní spolupráce, kdy šlo o využití podkladů pro zpracování dílčích analýz, které vedlo k zmapování stavu řešené oblasti v území vymezeném SO ORP Nepomuk a návrhu řešení problémů, které byly v rámci analýz identifikovány. Výsledky jednotlivých dílčích analýz za (3+1) řešené témata ORP Nepomuk byly promítnuty do SWOT analýzy.

Paralelně během této 1. fáze RT realizoval dvě **dotazníková šetření** s představiteli obcí k řešeným tématům a k formám meziobecní spolupráce, jejichž výsledky byly promítnuty do závěrů analýz. Podklady – východisky pro popis dané problematiky v ORP Nepomuk a následně identifikaci problémů při jejich řešení, byly mj. informace a poznatky zjištěné při rozhovorech se starosty obcí v měsíci únoru a dubnu 2014 (Dotazník A a Dotazník II.)

Mezi důležitými poznatky v oblasti **školství** lze zmínit: Školní výuka je na území ORP Nepomuk zajišťována soustavou škol mateřských, základních a jedním zařízením SOU. ORP disponuje 8 mateřskými školami (MŠ jsou v obcích Čížkov, Mladý Smolivec, Vrčeň, Kasejovice, Nekvasovy, Nepomuk, Neurazy a Žinkovy). Zmíněný stav kapacitně vyhovuje současným potřebám území, ale dopravní dostupnost těchto zařízení z malých sídel je nevyhovující. Základní školy jsou lokalizovány v 5 obcích ORP Nepomuk.

Problémem některých základních škol je špatný technický stav, nedostatečná kapacita nebo úplná absence zejména krytých sportovišť.

Z pohledu Demografického vývoje a projekce pro věkovou kategorii odpovídající základnímu vzdělávání lze konstatovat, že v relativně nejlepší pozici se v následujícím období bude z regionálního školství nacházet segment základních škol. Je patrné, že po letech stagnace začnou do povinné školní docházky vstupovat silnější ročníky. Počet dětí v jednotlivých letech bude zvolna stoupat až se kolem roku 2015 zvětší zhruba o čtvrtinu. Od této chvíle již počty žáků budou opět mírně klesat. Na vstupu do druhého stupně bude tato populační vlna vrcholit těsně po roku 2020.

V ORP Nepomuk jsou **sociální služby** poskytovány především u třech poskytovatelů, DPS Nepomuk a Kasejovice a DKS Žinkovy. Na činnost DPS Nepomuk finančně přispívají Neurazy a Žinkovy, na činnost DPS Kasejovice finančně obce v rámci ORP nepřispívají. Vzhledem k zvýšené nezaměstnanosti oproti ostatním regionům jižního Plzeňska a stárnutím obyvatelstva je potřeba rozšířit služby pro dotčené cílové skupiny (dlouhodobě nezaměstnaní, rodiny s dětmi, terénní a ambulantní služby pro seniory, volnočasové aktivity, dopravní obslužnost).

Komunitní plánování sociálních služeb by bylo v regionu potřebné vzhledem k dosavadní nekoordinovanosti a neprovozanosti této oblasti také dosavadnímu malému povědomí o jeho výhodnosti, což podchytilo i „Dotazníkové šetření A“ v rámci PMOS.

Jedním ze závěrů analýz korespondujícím se situací v celonárodním měřítku je podpora soběstačnosti seniorů a jejich setrvání v přirozeném domácím prostředí.

Systém **odpadového hospodářství** v ORP Nepomuk je v zásadě fungující s tím že je třeba zaměřit se nadále na optimální využití stávající infrastruktury a tak zvýšit efektivitu a výtěžnost komodit a dále také na obecnou informovanost. V případě zkoumání produkce separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012 je patrný každoroční nárůst objemu produkce jednotlivých položek, avšak výtěžnost je ve srovnání se sousedním ORP Blovice nízká.

Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Plzeňském kraji je 120 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Blovice, ORP Horažďovice) vykazuje ORP Nepomuk vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je mírně nadprůměrná.

Analýza volitelného tématu **Cestovní ruch a kulturní dědictví** potvrdila předpoklad, že území ORP Nepomuk je z pohledu přírodních faktorů vhodné zejména pro letní, spíše krátkodobou, nenáročnou venkovskou turistiku, cykloturistiku a pěší turistiku.

Kulturně-historické předpoklady jsou na území ORP Nepomuk vysoké, nejvýznamnější cíle nalezneme ve městě Kasejovice, městysi Žinkovy a především v rodišti sv. Jana Nepomuckého městě Nepomuk. V ORP Nepomuk chybí (stejně tak jako v rámci koncepce ČR) komplexní produkty v oblasti CR, které by dokázaly uspokojit potřeby současných návštěvníků. Oblast významně strádá nepřístupnými zámky Žinkovy, Zelená Hora, absencí komplexních balíčků či chybějící spolupráce měst a obcí, informačních center a také podnikatelů působících právě v oblasti cestovního ruchu.

Nedoceněný potenciál kulturních a přírodních zajímavostí území ORP Nepomuk se negativně odráží v poměrně nízké návštěvnosti části turistických atraktivit a objektů, některé vybrané turistické cíle a konané akce mají však návštěvnost vyšší.

Na území ORP Nepomuk fungují v současné době aktivně dvě organizace, v rámci nichž se podílí na spolupráci v oblasti cestovního ruchu také členská obec ORP Nepomuk. Jedná se o dobrovolný svazek

obcí Mikroregion Nepomucko a také neziskovou organizaci Místní akční skupinu svatého Jana z Nepomuku.

Na základě závěrů analýz a doporučení oponentních posudků odborného týmu SMO ke 4 řešeným tématům RT v 2. polovině r. 2014 zpracovával **návrhové části** dle stanovené intervenční logiky, kdy výchozí bylo stanovení společné vize ORP pro všechna 4 témata s horizontem roku 2024. Návazně byly rozpracovány jednotlivé problémové oblasti (okruhy). Pokračováním byl popis Cílů v jednotlivých oblastech a stanovení příslušných indikátorů včetně přiřazení jejich gestorů tak, jak stanovují Pravidla pro řízení strategie, nezbytně obsahující i Systém monitorování a hodnocení realizace strategie spolu se Systémem změn strategie. Ten bude implementován pomocí každoročních Akčních plánů.

Každý postupný krok zahrnoval projednání návrhu řešení zpracovaného analytikem RT ve fokusní skupině složené z vybraných místních odborníků pro danou oblast a případné další odborné konzultace a následné zapracování příslušné zpětné vazby. Informace o průběžných výstupech projektu byly zveřejněny v místním periodiku, tak aby byla možnost vyjádření se širšímu okruhu zájemců.

Níže uvádíme základní schéma **návrhové části Strategie**:

- v tématu „Školství a předškolní vzdělávání“

Vize meziobecní spolupráce <i>Zdejší školská zařízení vyznačující se kvalitní výukou jsou zároveň středisky volného času pro široké skupiny obyvatel</i>		
Školství	Problémová oblast 1 Rozvoj a podpora spolupráce v oblasti školství, kultury, sportu a zájmových spolků, využití školských zařízení jako středisek volného času	Problémová oblast 2 Zvýšit kvalitu předškolního a základního vzdělávání
	cíl 1.1 Organizace/realizace společných akcí zaměřených na sportovní a umělecké aktivity a dovednosti dětí z MŠ a ZŠ v obcích	cíl 2.1 Společné organizování setkání ředitelů a managerů všech škol v regionu k aktuálním otázkám školské problematiky formou workshopů a metodických dnů
	cíl 1.2 Vytvořit společný informačně-koordinační portál o nabídce oborů a kroužků v ZUŠ, DDM, zájmových spolcích a dalších volnočasových zařízeních, akcích plánovaných ZŠ	cíl 2.2 Využití dotací na zlepšení, zachování či udržení kvalitní výuky
	cíl 1.3 Vybudování či rekonstrukce a modernizace volnočasových areálů pro děti a mládež v obcích ORP Nepomuk	

- v tématu „Sociální služby“

Vize meziobecní spolupráce <i>Pomocí komunitního plánování sociální péče se daří využívat místní lidský potenciál pro rozvoj společenského postavení seniorů, mladých lidí i sociálně slabých</i>		
Sociální služby	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
		Absence osobní asistence
	cíl 1.1 Zapojit studenty a dobrovolníky do oblasti osobní asistence	cíl 2.1 Zavést program primární prevence
	cíl 1.2 Vytvořit společný denní stacionář pro seniory	

- v tématu „Odpadové hospodářství“

Vize meziobecní spolupráce <i>Zapojené obce v ORP Nepomuk jednotně zajišťují efektivní odpadové hospodářství</i>		
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
		Využívání sběrných dvorů
	cíl 1.1 Využít sběrných dvorů také pro spádové obce a zajistit jejich efektivní spolufinancování	cíl 2.1 Koordinovat společný výběr dodavatele na sběr a svoz odpadu
		cíl 2.2 Pravidelně monitorovat, v jaké výši se v ORP, kraji a ČR pohybují jednotkové ceny za jednotlivé služby v OH a přijímat adekvátní opatření za účelem optimalizace nákladů

- v tématu „Cestovní ruch a kulturní dědictví“

Víze meziobecní spolupráce <i>Nepomucko je díky atraktivnějším mnoha turistických cílů vyhledáváno návštěvníky nejen pro tradici svatého Jana z Nepomuku nebo spojitost se zámkem Zelená Hora, ale zejména pro svoji přátelskou atmosféru se širokým spektrem zážitkových aktivit a kvalitní životní prostředí na pomezí Brd a Šumavy</i>		
Cestovní ruch a kulturní dědictví	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2
	Nedostatečná marketingová spolupráce v oblasti CR v rámci ORP Nepomuk prostřednictvím online médií	Nedostatek společných produktů a projektů v oblasti cestovního ruchu v rámci ORP Nepomuk
	cíl 1.1	cíl 2.1
	Obnovení a provoz společného webového portálu nepomucko.cz	Zvýšení návštěvnosti turistických cílů společnými produkty CR
	cíl 1.2	
	Rozšířit marketingovou spolupráci v rámci „nových médií“	

Dne 14. 4. 2015 SMO schválil kompletní SD.

Zpracovatelé strategie

- Mgr. David Jirka, koordinátor MOS
Email: jirkadavid@urad-nepomuk.cz
- Jiří Kozák, pracovník pro analýzy a strategie
Email: jkkozak@seznam.cz
- Pavel Motejzík, Dis., pracovník pro analýzy a strategie
Email: motejzikipavel@urad-nepomuk.cz
- Mgr. Pavel Vacík, asistent
Email: vacikpavel@urad-nepomuk.cz
- Lukáš Mácha, tematický expert
Email: machalukas@urad-nepomuk.cz

8. Přílohy

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní informace o strategii	7
Tabulka 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	8
Tabulka 3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	11
Tabulka 4: Charakteristika území ORP	25
Tabulka 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	26
Tabulka 6: Stručná charakteristika školství v území ORP	29
Tabulka 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	31
Tabulka 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" v území ORP	33
Tabulka 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	35
Tabulka 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	35
Tabulka 11: Charakteristika domácností	36
Tabulka 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	36
Tabulka 13: Charakteristika trhu práce v území ORP	40
Tabulka 14: Územní a strategické plánování.....	56
Tabulka 15: Popis klíčových aktérů	59
Tabulka 16: SWOT analýza	61
Tabulka 17: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání.....	81
Tabulka 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82
Tabulka 19: Pracovníci ve školství ORP	82
Tabulka 20: Počet ZŠ za ORP	86
Tabulka 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	87
Tabulka 22: ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem	88
Tabulka 23: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	88
Tabulka 24: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	91
Tabulka 25: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	91
Tabulka 26: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	91
Tabulka 27: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	92
Tabulka 28: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	92
Tabulka 29: Počet absolventů ZŠ v ORP	93
Tabulka 30: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	93
Tabulka 31: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	95
Tabulka 32: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP.....	95
Tabulka 33: Počty tříd a žáků ve školním roce 2012/2013 v Plzeňském kraji.....	97
Tabulka 34: Počty škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v Plzeňském kraji.....	98
Tabulka 35: Přehled ZUŠ podle zřizovatelů v Plzeňském kraji	98
Tabulka 36: Přehled kapacit ZUŠ dle ORP v Plzeňském kraji.....	98
Tabulka 37: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ dle ORP v Plzeňském kraji	99
Tabulka 38: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP.....	99
Tabulka 39: MŠ ZŘIZOVANÉ OBCÍ, popřípadě krajem	103
Tabulka 40: Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizované obcemi v ORP	104

Tabulka 41: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013	104
Tabulka 42: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP.....	105
Tabulka 43: Využití kapacit MŠ zřizovaných obcemi v Plzeňském kraji v roce 2012/2013	105
Tabulka 44: Počet dětí v MŠ zřizovaných obcemi v Plzeňském kraji.....	106
Tabulka 45: Školní družiny a školní kluby v ORP.....	106
Tabulka 46: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	108
Tabulka 47: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	108
Tabulka 48: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	108
Tabulka 49: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	109
Tabulka 50: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	110
Tabulka 51: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi.....	110
Tabulka 52: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v KČ.....	110
Tabulka 53: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	111
Tabulka 54: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	111
Tabulka 55: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	112
Tabulka 56: Analýza cílových (dotčených) skupin	112
Tabulka 57: Analýza rizik – registr rizik v oblasti	116
Tabulka 58: SWOT analýza školství a předškolního vzdělávání.....	123
Tabulka 59: Přehled kapacit ZŠ v ORP Nepomuk a jejich zastoupení ve skupinách obcí dle počtu obyvatel.....	127
Tabulka 60: Přehled ZUŠ v ORP Nepomuk a jejich zastoupení ve skupinách obcí dle počtu obyvatel	127
Tabulka 61: Přehled kapacit MŠ v ORP Nepomuk a jejich zastoupení ve skupinách obcí dle počtu obyvatel.....	128
Tabulka 62: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	159
Tabulka 63: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	161
Tabulka 64: Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP	161
Tabulka 65: Počet jednotlivých typů sociálních služeb	165
Tabulka 66: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	166
Tabulka 67: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	167
Tabulka 68: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	168
Tabulka 69: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	169
Tabulka 70: Kapacita zařízení sociálních služeb	169
Tabulka 71: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tabulka 72: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	171
Tabulka 73: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012	171
Tabulka 74: Analýza rizik	173
Tabulka 75: Sběrné dvory na území ORP Nepomuk.....	209
Tabulka 76: Výkupny odpadů na území ORP Nepomuk.....	211
Tabulka 77: Třídící linky v blízkosti území ORP.....	212

Tabulka 78: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP)...	212
Tabulka 79: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP).....	213
Tabulka 80: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP)	214
Tabulka 81: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP.....	214
Tabulka 82: Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2012..	215
Tabulka 83: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	216
Tabulka 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP Nepomuk za období 2008-2012	217
Tabulka 85: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	219
Tabulka 86: Celková a měrná produkce komunálního a směšného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	220
Tabulka 87: Separovaný sběr odpadů na území ORP Nepomuk za období 2008-2012	221
Tabulka 88: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	221
Tabulka 89: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	222
Tabulka 90: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	223
Tabulka 91: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP Nepomuk za období 2008-2012 ...	225
Tabulka 92: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP Nepomuk za období 2008-2012.....	225
Tabulka 93: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	226
Tabulka 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP Nepomuk za období 2008-2012	228
Tabulka 95: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směšným komunálním odpadem na území ORP Nepomuk za období 2008-2012.....	229
Tabulka 96: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem na území ORP Nepomuk za období 2008-2012	230
Tabulka 97: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP Nepomuk.....	231
Tabulka 98: Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti OH v ORP Nepomuk	237
Tabulka 99: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství) v ORP Nepomuk	240
Tabulka 100: SWOT analýza odpadového hospodářství v ORP Nepomuk.....	242
Tabulka 101: Ubytovací zařízení na území ORP Nepomuk.....	336
Tabulka 102: Stravovací zařízení na území ORP Nepomuk	338
Tabulka 103 - Náklady na cestovní ruch v roce 2013	339
Tabulka 104 - Náklady na cestovní ruch v roce 2013 přepočtené na 1000 obyvatel.....	340

Seznam map

Mapa 1: Poloha ORP Nepomuk v rámci Plzeňského kraje	13
Mapa 2: Administrativní členění ORP Nepomuk - obce a sídla.....	15
Mapa 3: Přehledová mapa ORP Nepomuk.....	16
Mapa 4: Geologická stavba ORP Nepomuk.....	19
Mapa 5: Poloha ORP Nepomuk v geomorfologické mapě ČR.....	20
Mapa 6: Půdy na území ORP Nepomuk.....	21
Mapa 7: Klima ORP Nepomuk	23
Mapa 8: Hydrologie ORP Nepomuk	24
Mapa 9: Kartogram ORP PK dle celkové migrace obyvatel.....	28
Mapa 10: Školství na území ORP Nepomuk	30
Mapa 11: Zdravotnictví na území ORP Nepomuk	34
Mapa 12: Kartogram ORP PK dle míry nezaměstnanosti	37
Mapa 13: Dopravní síť ORP Nepomuk.....	42
Mapa 14: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle Koeficientu ekologické stability (KES)	45
Mapa 15: Ochrana přírody na území ORP Nepomuk	46
Mapa 16: CLC 2006 na území ORP Nepomuk.....	48
Mapa 17: Vybavenost obcí ORP Nepomuk	50
Mapa 18: Vybrané turistické cíle na území ORP Nepomuk.....	52
Mapa 19: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle potenciálu cestovního ruchu	53
Mapa 20: Kartogram obcí ORP dle územního plánu	57
Mapa 21: Kartogram obcí ORP dle strategického plánu a plánu rozvoje obce.....	58
Mapa 22: ORP Nepomuk, MAS SJZN, MAS P, MN, MP a SONPHP	60
Mapa 23: Kartogram ORP PK dle počtu obcí.....	65
Mapa 24: Kartogram ORP PK dle rozlohy.....	66
Mapa 25: Kartogram ORP PK dle počtu obyvatel.....	67
Mapa 26: Kartogram ORP PK dle hustoty obyvatel.....	68
Mapa 27: Kartogram ORP PK dle počtu obyvatel centra ORP.....	69
Mapa 28: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle počtu obyvatel	70
Mapa 29: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle rozlohy katastrálního území.....	71
Mapa 30: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle hustoty obyvatel	72
Mapa 31: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti.....	73
Mapa 32: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti - muži.....	74
Mapa 33: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle míry nezaměstnanosti - ženy	75
Mapa 34: Kartogram ORP PK dle podílu zemědělské půdy [%] na celkové ploše území	76
Mapa 35: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle podílu zemědělské půdy [%] na celkové ploše území... ..	77
Mapa 36: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle podílu lesní půdy [%] na celkové ploše území	78
Mapa 37: Poloha ORP Nepomuk v rámci turistických regionů (TR) a jejich oblastí (TO).....	299
Mapa 38: Vybrané turistické cíle na území ORP Nepomuk.....	303
Mapa 39: Ubytovací zařízení na území ORP Nepomuk	305
Mapa 40: Stravovací zařízení na území ORP Nepomuk.....	306
Mapa 41: Kartogram obcí ORP Nepomuk dle potenciálu cestovního ruchu	308
Mapa 42: Vybrané kulturně – historické turistické cíle na území ORP Nepomuk	322
Mapa 43: Ochrana přírody na území ORP Nepomuk	328

Seznam grafů

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	27
Graf 2: Vývoj ukazatele index stáří v ORP Nepomuk.....	27
Graf 3: Míra nezaměstnanosti [%] jednotlivých ORP ČR.....	38
Graf 4: Vývoj míry nezaměstnanosti [%] vybraných územních celků.....	39
Graf 5: Počet hromadných ubytovacích zařízení v ORP Nepomuk.....	54
Graf 6: Počet lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Nepomuk.....	54
Graf 7: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v ORP Nepomuk.....	55
Graf 8: Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v ORP Nepomuk.....	55
Graf 9: Pracovníci v MŠ a ZŠ	85
Graf 10: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele	103
Graf 11: Rozložení plodnosti dle věku	119
Graf 12: Přirozená měna	120
Graf 13: Prognóza vývoje počtu obyvatel PK podle hlavních věkových skupin	122
Graf 14: Prognóza vývoje počtu obyvatel PK podle věkových skupin mezi roky 2012 a 2020	122
Graf 15: Prognóza vývoje počtu obyvatel PK podle věkových skupin dle stupňů vzdělávání.....	123
Graf 16: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	200
Graf 17: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	200
Graf 18: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	200
Graf 19: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	201
Graf 20: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	201
Graf 21: Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	201
Graf 22: Přehled financování zařízení sociálních služeb v KČ za rok 2012 - vlastní šetření.....	202
Graf 23: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 - vlastní šetření	202
Graf 24: Dobrovolnická činnost v ORP	202
Graf 25: Typy dobrovolnických projektů v ORP.....	203
Graf 26: Graf finanční analýzy výdajů obcí ORP Nepomuk v oblasti sociálních služeb	203
Graf 27: Celková produkce odpadů v Plzeňském kraji za rok 2012 v členění za ORP	216
Graf 28: Podíl zastoupení jednotlivých druhů tříděného odpadu v obcích ORP Nepomuk zapojených do Dotazníkového šetření PMOS.	224
Graf 29: Hodnocení kvality svozu odpadu v obcích ORP Nepomuk.....	244